

**SEMINARSKI MATERIJALI
II DIO SEMINARA
PRAVA JAVNIH MEDIJA**

Zagrebu, travnj-svibanj 2011.

SADRŽAJ

13. SUSRET 20. svibnja 2011.

- I) Sudski postupak: R.G. co SD i J.P. (P-443-99 OS S; Gž-378-05 ŽS VG i Rev 456-07 VSRH RH, žalba tužitelja, odgovor na žalbu)
- II) Sudski postupak: A. i D.B. co „O“ presuda Pn-6920-00 OSZ
- III) Sudski postupak: Z.T. co M press d.o.o. (Pn-6475-96 OZ Gž-2818-98 ŽS Z i Rev 318-99 Vrhovni sud RH)
- IV) Sudski postupak: A.V. co NL d.d. (Pn-7398-96 OS Z Gž-221-98 ŽS Z i Rev-3100-98 VSRH)
- V) Sudski postupak: D.P. co SD d.d. (Pn-5495-95 OS Z Gž-11906-00 ŽS Z)
- VI) Sudski postupak: T.P. co V.L. d.d. i JM (Pn-363-02 OS Z i Gžn-3350/06 ŽS Z)
- VII) Sudski postupak: I.C. co S.D. (Pn-4857-93 OS Z Gž-1520-00 ŽS Z i Rev 318-99 VSRH)
- VIII) Sudski postupak: P.P. co V. d.d. (P-90-04 OS Sv IZ Gž-747-05 ŽS VG, žalba tužitelja, odgovor na žalbu)
- IX) Sudski postupak: G.V. co N. d.o.o. i RH (P-645-01 OSVG; Gž-1632-03 ŽSVG, žalba tuženika, odgovor na žalbu, prijedlog za povrat u prijašnje stanje)
- X) Sudski postupak: A.B. co „E“ h d.o.o. i RH (P-532-00 OSVG; Gž-2527-02 ŽSVG; Rev 70-04 VSRH)
- XI) Sudski postupak: A. i D.B. co „O“ (Pn-6921-00 OSZ i Gžn-1107-03 ŽSZ)

14. SUSRET 27. svibnja 2011.

- XII) Sudski postupak: N.Š. co M.N. (Pn-7353/00 OSZ), ukidno rješenje Gž- 77/02 ŽSZ, N.Š. co J. U-V. (Pn-981/02 OSZ)
- XIV) Sudski postupak: M.G. i dr co EH (Gž-351/09 ŽS Velika Gorica)
- XV) Sudski postupak: S.S. co „G“ (Rev-717/03, VSRH),
- XVI) Sudski postupak: M.Š. co I.A. (Gž-5005/06 ŽSZ),
 - A) Odluka Upravnog suda RH – US-1470/05
 - B) Odluka Upravnog suda RH – US-3199/06
- XXXIV) Sudski postupak: Okr. B.V co N. Ž. privatni tužitelj (K-158/05 OSZ, privatna tužba, presuda i žalba braniteljice okrivljene)
- XXXV) Sudski postupak: Okr. S.K., P.I. i J.B. co I.P. privatni tužitelj (K-145/03 OSZ)
- XXXVI) Sudski postupak: Okr. T.O. i K.R. co D.T. privatni tužitelj (K-212/05 OKSZ)
- XXXVII) Sudski postupak: Okr. E.F. co G.H. privatni tužitelj (K-37/09 OSO)
- XXXVIII) Sudski postupak: Okr. F.I. co D.T. privatni tužitelj (K-201/01 OSZ)
- XXXIX) Sudski postupak: Okr. J.P. co A.V. privatni tužitelj (K-269/04 OSZ)
- XLVI) Sudski postupak – Opt. T.S. (KzM-230/02 OSZ i KžM 34/04 ŽSZ)
- XL) Sudski postupak: Okr. B.M. co S.M. privatni tužitelj (K-272/05 OSS, Kž-211/06 ŽSVG)

15. SUSRET 3.lipnja 2011.

- L) Sudski postupak: Okr. D.B. (K-42/09 OSZ, žalba okrivljenika, Kž-556/10 ŽSVG)

UPOZORENJE-NAPOMENA SEMINARISTIMA

Za idenifikaciju zadataka jedino su odlučni rimski brojevi ispred zadatka, kao i poslovni brojevi odluka, koje se navode. Incijali imena i prezimena stranaka su promijenjeni i ono označeno u naslovu sudskog postupka nužno ne odgovara incijalima u odlukama koje čine ovaj seminarski materijal.

Z.A.A.Zad.

I) Sudski postupak: R.G. co SD i J.P. (P-443/99 OS S; Gž-378/05 ŽS VG i Rev 456/07 VSRH RH, žalba tužitelja, odgovor na žalbu)

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

II-P-433/1999-66

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Samoboru, po sucu tog suda J.L-M., kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja prof. dr. R. G. iz S., H.b. 23, zastupan po punomoćniku V.M., odvjetniku u Zagrebu, R. 3. protiv tuženika 1. S. D. d.d. iz S., Ul. H.m. 4, i 2. J. P. iz S., K.V. 24, oboje zastupani po punomoćniku T.K.odvjetniku iz Odvjetničkog društva K. i H. iz Zagreba, N. 1, radi naknade štete, nakon usmene, glavne i javne rasprave, održane i zaključene dana 10. studenog 2004. godine u nazočnosti punomoćnika stranaka, dana 24. studeni 2004. godine, temeljem čl. 335, st. 4 Zakona o parničnom postupku ("NN" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03)

presudio je:

I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"I Tuženi S. D. d.d. iz S., Ul. H.m. 4, i 2. J. P. iz S., K.V. 24, dužni su tužitelju prof. dr. R. G. iz S.,H.b.23; solidarno isplatiti iznos od 217.567,50 kuna sa zakonskom zateznom kamatom u visini stope zatezne kamate, određene čl. 1 Uredbe o visini stope zatezne kamate, tekućom na pojedine iznose kako slijedi: na iznos od 150.000,00 kuna počam od dana donošenja presude prvog stupnja do isplate, na iznos od 67.567,50 kuna počam od 08.11.2002. do isplate.

II Tuženiku S. D. d.d. iz S., Ul. H.m. 4, nalaže se da u svom listu, u prvom sljedećem broju, bez komentara objavi u cijelosti ovu presudu.

III Dužni su tuženici solidarno naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka, sve u roku 15 dana, pod prijetnjom ovrhe.", kao neosnovan.

II Nalaže se tužitelju R. G. iz S.,H.b.23, da naknadi tuženima S. D. d.d. iz S., Ul. H.m. 4, i 2. J. P. iz S., K.V. 24., parnični trošak u iznosu 41.232,95 kuna, u roku 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je priređivač priručnika "M.k." od 2.12.1998. koji priručnik bi trebao biti namijenjen za studente 1. godine Filozofskog fakulteta. U dnevnom listu "SD" II-tuženik JP, kao djelatnik I-tuženika, u dva navrata grubo je oklevetao i uvrijedio tužitelja na način da je na strani sedmoj toga lista od 23.2.1999.godine pod naslovom "Strategija Svrake" naveo "...jer knjiga mostarskog profesora na žalost može biti samo povodom za skandal ...", " M.k. RG reklamirana kao prvi udžbenik medijske kulture izrađen u državi Hrvatskoj prvorazredna je civilizacijska sramota ...", " jer pravi je problem kako je jedno ovakvo izdanje koje vrijeđa akademsku etiku ..." u dnevnom listu "SD" od 8.3.1999. godine u tekstu "G na rate", II-tuženik za tužitelja navodi "... eto, toliko o "kršćanininu" ako Hrvatska akademska zajednica nije reagirala na G. pljačku autorskog vlasništva, možda hoće na kršenje nastavničke etike. " Tužitelj navodi da su tvrdnje u tim člancima izmišljene i neistinite, uvredljive i uperene na diskreditiranje tužitelja i to kako njegovog ljudskog, tako i profesionalnog lika i dostojanstva. Tim člancima tužitelju su izuzetno teško povrijeđeni osobni i profesionalni ugled, čast i dostojanstvo u kojima je II-tuženik kao kritičar želio skrenuti pozornost čitateljstva da je knjiga M.k. pljačka autorskih prava. Tužitelj kategorički poriče da se radi o bilo kakovoj pljački autorskih prava, jer niti je autor, niti se predstavljao kao autor rečene knjige, koja je priručnik i u kojoj je na str. 2 se tužitelj deklarirao kao priređivač priručnika, a ne autor. Po tvrdnji tužitelja, knjiga je rezultat interpoliranja dijelova autorskih tekstova. Zbog tih članaka tužitelj je trpio, te i dalje trpi nesagledivu štetu, jer je tim člancima tužitelju povrijeđen ljudski, znanstveni i književni dignitet. Nakon objave članka tužiteljeva mnogobrojna obitelji, kolege i profesori s fakulteta, te studenti pitali su tužitelja da li se doista radi o istinitim tvrdnjama. Također je tužitelju u članku od 8.3.1999., gdje se sugerira tužiteljstvu da tužitelj nije kršćanin, povrijeđen njegov vjerski dignitet. Osim nematerijalne štete objavom gore rečenih članaka, tužitelju je pričinjena i materijalna šteta, jer sve narudžbe za priručnik koje su postojale prije objave članka, nakon objave istog, nisu realizirane, čime je" tužitelj pretrpio štetu zbog izgubljene dobiti od 300.000,00 kuna. Također, tužitelj ističe da je priručnik tiskan u vlastitoj naknadi od strane tiskare L. iz Širokog Brijega, dok je II-tuženiku objavljenim člancima iznio neistinit podatak da je knjiga tiskana od strane ministarstva. Stoga tužitelj ustaje s tužbom i prvotno postavljenim tužbenim zahtjevom na način da na ime nematerijalne štete potražuje od tuženika solidarno (u odnosu na I-tuženika temeljem odredaba Zakona o javnom priopćavanju, a u odnosu na II-tuženika temeljem odredaba Zakona o obveznim odnosima) iznos od 100.000,00 kuna, dok na ime materijalne štete potražuje iznos od 300.000,00 kuna, te objavu presude u cijelosti bez komentara u prvom

sljedećem broju I-tuženika, uz naknadu troškova postupka. U konačno uređenom tužbenom zahtjevu u podnesku od 26.11.2002.godine i na glavnoj raspravi održanoj dana 10.11.2004. tužitelj od tuženika solidarno potražuje platež iznosa od 217.567,50 kuna, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom na iznos od 150.000,00 kuna počam od dana donošenja presude pa do plateža i to na ime naknade nematerijalne štete, i na iznos od 67.567,50 kuna počam od 8.11.2002. do plateža, kao i objavu presude te naknadu troškova postupka.

U odgovoru na tužbu, tuženi se protive tužbi i tužbenom zahtjevu te ističu da ne postoji solidarna odgovornost I i II-tuženika. Predlažu odbiti tužbeni zahtjev tužitelja uz naknadu parničnog troška. U podnesku od 24.11.2000. godine navode da tvrdnja tužitelja da nije autor, već samo priređivač priručnika M.k. nije točna, jer na omotnici knjige i na trećoj (u knjizi numeriranoj) stranici koja se računa kao mjerodavna za bibliografske podatke tužitelj se nigdje ne spominje kao priređivač. Njegovo ime je iznad naslova, kao da je autor, a ne ispod, što je uobičajeno za priređivače, i bez ikakve natuknice da je riječ o priređivaču. Nadalje, u CIP kvadratiću (katalogizacija u publikaciji), tužiteljevo ime se navodi bez napomene da je riječ o priređivaču i na mjestu gdje se nalazi inače ime autora, a ne priređivača. Ujedno navode da je točan navod tužitelja da je na strani 2. te knjige nalazi potpis Priređivač priručnika, ali iz toga ne proizlazi da je to upravo tužitelj, slijedom čega proizlazi da je tužitelj autor, a ne priređivač. U odnosu na postavljeni zahtjev za naknadom materijalne štete istome se protive u cijelosti jer tužitelj nije dokazao da je unaprijed imao narudžbe za prodaju priručnika, a u odnosu na nematerijalnu štetu, istoj se također protive, jer se informacije iz predmetnog članka odnose na vrijednosne sudove autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu, a i informacije su dane u dobroj vjeri, a dijelom se temelje na istinitim činjenicama.

Sud je proveo dokaze: Izvršenje uvid u knjigu "M.k." koja prileži ovom spisu, u članak "S.D." pod naslovom "Strategija Svrake" od 23.2.1999. (list 4 spisa), u članak "S.D." pod naslovom "G.na rate" od 8.3.1999. (list 5 spisa), u dopis tužitelja glavnom uredniku I-tuženika od 1.3.1999. (list 6 spisa), proveden je dokaz saslušanjem svjedoka J.J. i Š.P., (list 32-34 spisa), M.H. (list 39), u potvrdu tiskare "L." od 2.6.1999. godine (list 35), slušanjem tužitelja i II tuženika kao stranki u postupku (list 41-51 spisa), izvršenje uvid u dopis tužitelja II-tuženiku (list 52 spisa), u dopis I-tuženika od 14.2.2001. (list 59), proveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku financijske struke I.T. (list 80-82), u dopis HKD Napredak Sarajevo, Ogranak P. od 13.4.2004. (list 101 spisa).

Druge dokaze sud nije provodio, jer drži da je činjenično stanje o kojem ovisi odluka o osnovanosti tužbenog zahtjeva u potpunosti i istinito utvrđeno, te, jer bi to bilo protivno načelu ekonomičnosti postupka.

Tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

Sukladno odredbi čl. 22. st. 1. Zakona o javnom priopćavanju (NN 83/96, 143/98 i 96/01), koji se primjenjuje na konkretan slučaj, nakladnik koji informacijom objavljenom u javnom glasilu prouzroči drugome štetu dužan ju je nadoknaditi.

Prema st. 5. rečenog čl. 22. Zakona, nematerijalnu štetu dužan je naknaditi nakladnik koji informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili drugom informacijom objavljenom u javnom glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe. Pri tom valja napomenuti da odredbama Zakona o javnom priopćavanju nije predviđena solidarna odgovornost nakladnika i novinara, autora članka.

Uvidom u prijeporni članak pod naslovom «Strategija svrake» (list 4 spisa) utvrđeno je da isti tekst započinje afirmativnim tonom koji se odnosi na nam tužitelja da studentima pruži jezgrovit temeljni udžbenik o filmu, koji neprijeporno nedostaje, no međutim, isti, po navodu autora, može biti samo povod za skandal, počam od opreme korica knjige - pleter na koricama knjige o filmu, a u samoj knjizi nema ni retka tužiteljeva teksta jer je cjelokupni tekst preuzet uz skraćivanja iz tuđih knjiga (koje se citiraju), kao i 179 članaka iz Filmske enciklopedije, koji tekstovi su od strane tužitelja jezično mijenjani. Također se navodi da tužitelj nije dobio od autora knjiga iz kojih posuđuje, pravo na preuzimanje teksta, čime krši i autorska prava, što bi po mišljenju autora bilo protuzakonito, ali moralno održivo da je «autor» svoju kompilaciju umnožio kao internu skriptu i dijelio je u fakultetskoj skriptarnici. No, M.k. je izašla kao izdanje Sveučilišta u Mostaru, prodaje se studentima, na naslovnici se koči tužiteljevo ime kao autora, a ne priređivača, a tiskanje je potpomoglo i Ministarstvo znanosti RH, primamljeno vjerojatno imenima uglednih «recezenata», koje po navodima autora financira prepisivačinu za potrebe Sveučilišta u susjednoj državi. Po mišljenju autora, ta knjiga prvorazedna je civilizacijska sramota, dokaz kako autorstvo znanstvena etika i izdavačka prava u nas ne vrijede pišljiva bobā, čak ni u akademskom ambijentu. Pravi je problem, po mišljenju autora, kako je jedno ovakvo izdanje koje vrijeda akademsku etiku moglo proći rešetom mostarske sveučilišne naklade i ministarstva koje ga je platilo.

Uvidom u članak «G na rate» (list 5 spisa), utvrđeno je da je isti odgovor II-tuženika tužitelju na njegov dopis glavnoj urednici I-tuženika od 1.3.1999. godine, a u kojem autor iznosi i navode koje je tužitelj naveo u svome privatnom pismu kada je II-tuženiku dostavljao knjigu M.k., gdje mu je među ostalim ponudio da mu prodaje knjigu na splitskom sveučilištu, obzirom da je II-tuženik predavač filmske kulture, te gaje uputio u tehnologiju prodaje s katedre, na način da je odobrio prodaju na dvije rate uz 30 kuna po knjizi, a što sve autor može dokumentirati tužiteljevim pismom. Isti članak završava s riječima «eto, toliko o «kršćaninu». Ako

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

hrvatska akademska zajednica nije reagirala na G. pljačku autorskog vlasništva, možda će na kršenje nastavničke etike.

Prema dostavljenim podacima I-tuženika (list 59 spisa), naklada SD 23.2.1999. godine je iznosila 68.918 primjeraka od čega je remitenda iznosila 21,9%, dakle prodana je u cca 53.825 primjeraka, a 8.3.1999. godine 72.526 primjeraka uz remitendu 23,7%, dakle prodana je u cca 55.337 primjeraka.

Iz nalaza i mišljenja vještaka financijske struke I.T. proizlazi da bi izgubljena zarada tužitelja u vidu neostvarenog netto dohotka od prodaje rečene knjige uz date uvjete, broj komada i cijenu iznosila ukupno 67.567,50 kuna. Na ovaj nalaz i mišljenje stranke nisu imale primjedbi, a i ovaj sud ga prihvaća kao stručan.

Iz pisma HKD Napredak Sarajevo, Ogranak P. tužitelju od 13.04.2004. (list 101 spisa) razvidno je da su isti dana 12.04.2004. primili pošiljku od 49 paketa u kojima su izbrojili 1980 komada knjige "M.k.", vlasnika i autora tužitelja.

Iz iskaza svjedoka J.J. proizlazi da je istome poznato da je tužitelj izdao priručnik "M.k." u kojem mu je i sam svjedok pomagao i njega je konzultirao o filmskoj tehnici. Isti svjedok navodi da njegova nećakinja koja je studentica Pedagoškog fakulteta bila je voljna plasirati taj priručnik na Fakultetu, te mu je izjavila da je oko 200 osoba, uglavnom studenata bilo spremno kupiti taj priručnik, no uspjela je samo prodati 20-tak komada, budući se u međuvremenu počelo pričati među studentima da je izašao kompromitirajući članak o tužitelju, pa je bila preporuka da se taj priručnik ne kupuje. Svjedoku je poznato da je oko 700 komada priručnika bilo spremno za prodaju, dok mu nije poznat broj tiskanih primjeraka. Poznato mu je da je cijena 1 priručnika "M.k." iznosila 150,00 kuna.

Ocjenjujući ovaj iskaz, sud istome poklanja vjeru u dijelu koji se odnosi na navod da je cijena knjige bila 150,00 kuna, te u dijelu da je nećakinja svjedoka po toj cijeni prodala 20-tak knjiga, dok mu u ostalom dijelu ne poklanja vjeru jer nije jasno radi čega je tužitelj konzultirao svjedoka u pogledu filmske tehnike, obzirom da knjiga nije autorski rad tužitelja, već je po svome sadržaju skup tekstova drugih autora, a također ni u dijelu da gdje svjedok navodi da je 200 osoba bilo zainteresirano za kupnju knjige, jer to je svjedoku poznato samo po kazivanju njegove nećakinje, a isti nije po mišljenju ovoga suda logičan i uvjerljiv, kada se uzme u obzir da većini studenata kupnja nove knjige, koja još nije odobrena kao fakultetski udžbenik, sigurno predstavlja veliki izdatak.

Iz iskaza svjedoka Š.P. proizlazi da je isti tužitelju nakladnik, te da je on osobno trebao preuzeti 300 komada priručnika i distribuirati ga na području Osijeka, Vukovara i Vinkovaca, no nakon objave članka tuženika, došao mu je tužitelj i rekao da od toga neće biti ništa, jer da o njemu pogrdno pišu, tako da on nije ni pokušao prodati tih 300 komada. Nije mu poznata naklada priručnika, kao ni cijena istog. Navodi da je kao nakladnik imao poznanstva u izdavačkim kućama sa kojima je razgovarao u svezi prodaje tog priručnika, te mu je konkretno od izdavačke kuće P. rečeno da postoji potreba za tim priručnicima, također i od strane Vukovarskih novina i Hrvatskog informativnog centra u Osijeku i Ogranka Matice hrvatske.

Ovom iskazu sud poklanja vjeru u dijelu gdje isti navodi da je nakladnik tužitelja, te da je trebao distribuirati 300 komada knjige tužitelja, obzirom na svoja poznanstva u izdavačkim kućama, te u dijelu gdje navodi da mu je tužitelj rekao da od toga neće biti ništa, slijedom čega on prodaju nije ni pokušao izvršiti, no, ne poklanja mu vjeru u dijelu gdje isti navodi da je postojala potreba za tim priručnicima od strane gore pobrojanih, jer nije jasno koja bi to potreba bila, posebice s obzirom na okolnost da je knjiga tek bila izdana, nije bila fakultetski udžbenik, a iste narudžbe svjedok nije dobio pisano.

Iskaz svjedokinje M.H. ovaj sud nije ocjenjivao jer ista nema nikavih neposrednih saznanja o predmetu spora.

Iz potvrde tiskare "L." proizlazi da je priručnik "Mk" priređivača R.M.G. tiskan u 2000 primjeraka, što je otisnuto i u impresumu knjige.

Sud je saslušao tužitelja na okolnosti navoda iznijetih u tužbi. Iz njegovog iskaza proizlazi da je isti priređivač priručnika "M.k." koji je objavljen u mjesecu prosincu 1998. i bio je namijenjen studentima Filozofskog i Pedagoškog fakulteta. U dnevnom listu "S.D", II-tuženi ga je oklevetao, obzirom da se u člancima navode neistine i uvrede. Tvrdi da je on priređivač priručnika, a ne autor, a zbog objave članaka pretrpio je veliku nematerijalnu štetu osobno i kao znanstvenik, te su ga studenti na Pedagoškom fakultetu u Mostaru, gdje je profesor, ispitivali u vezi prijepornih članaka, na što im je on navodio da su to neistine. Ujedno, navodi da je do objave članka bio docent Pedagoškog fakulteta u Mostaru, a nakon objave istog, rasporedom na fakultetu, stavljeno je samo da je doktor znanosti, što je manji status od docenta, koji status mu je vraćen 1.10.2000. godine. Nadalje, navodi da je u vrijeme objave članka već bila pripremljena dokumentacija da postane izvanredan profesor, a što po objavi prijepornih članaka nije postao, a drži da je uzrok upravo u objavi tih članaka. Temeljem objave prijepornih članaka oduzeto predavanje medijske kulture i isto je dano drugom profesoru, dok je on i nadalje predavač na Pedagoškom fakultetu u Mostaru. Odbijen je na Pedagoškom fakultetu u Rijeci 2000. godine za mjesto predavača hrvatskog jezika i metodike, što također veže uz objavu prijepornih članaka, jer iz obrazloženje odluke kojom je odbijen sa tog fakulteta, navedeno je da je on osoba kojoj se ne može vjerovati, slijedom čega je on stekao dojam da su pročitali sporne članke. Također je u krugu obitelji, a nakon objave prijepornih članaka došlo do prijetnji njegovim zetovima, primjerice, jednom zetu, su govorili da je pljačkaš, radi čega on nije dolazio dvije godine iz inozemstva u Hrvatsku, dok su drugome govorili da je tajkun i pljačkaš i uperili mu pištolj u sljepoočnicu,

govoreći mu da se pravi da je siromah, a da je školu naučio od «dida». Također je pretrpio materijalnu štetu, jer je naklada priručnika bila 2000 komada, dok je I.J. prodala 20 komada, iako je imao narudžbe od studenata na raznim pedagoškim fakultetima u Hrvatskoj. Tvrdi da je bio na Pedagoškom fakultetu u Rijeci, Puli, Varaždinu, Zagrebu, Osijeku i Mostaru i pitao studente koji žele priručnik "M.k." te ih je oko 2370 diglo ruku, a on je nakladu smanjio za 370 komada. Cijena jednog priručnika bila je 150,00 kuna, na koju cijenu nije bilo primjedbi, a ista je tiskana u vlastitoj nakladi od strane tiskare L. Povrijedio ga je navod u članku "kršćanin", budući je vjernik i potječe iz kraja gdje se kršćanska vjera njeguje, čime je doživio veliku uvredu jer bi to značilo da je «đavo», budući je riječ kršćanin bila objavljena pod navodnicima. Materijalni troškovi tiskanja priručnika iznosili 74.000,00 kuna, s time da nije podmirio u cijelosti taj iznos, već samo protuvrijednost od 2.500,00 DEM. Navodi da je 21 godinu radio u Zavodu za zaštitu autorskih prava te dobro zna što ista znači. Prije objave prijepornih članaka predavao je dva kolegija i to Medijska kultura, te Lutkarstvo i scenska kultura, a nakon objave članka oduzet mu je kolegij Medijska kultura. Navodi da je I.J. prodala 20 komada priručnika za sat vremena, te joj je platio proviziju od 30 kuna po priručniku, a nakon objave taj priručnik nitko nije htio kupiti, jer su se studenti ponašali kao da je unutra «sida». Ujedno navodi da nije studentima izdavao račune za prodanu knjigu, da takvu prodaju smatra etičnom, budući mu je ista odobrena od Ministarstva znanosti i kulture.

Iz iskaza II-tuženika J.P. proizlazi da isti čini neprijepornim članke objavljene u "SD". Navodi da je pročitao priručnik "M.k." u cijelosti, da mu zapravo nije bilo jasno da li je tužitelj autor ili priređivač, čak niti sadržajno, osim što je shvatio da citira druge autore. Nadalje, iz samog izgleda priručnika i to prvih 3 stranice koje su relevantne, proizlazi da se tužitelj predstavlja kao autor, obzirom da mu se ime nalazi na mjestu gdje se inače nalazi ime autora, a također navodi da je relevantna treća stranica knjige, jer temeljem treće stranice bibliotekari prave kataloški listić pod kojim se knjiga traži u biblioteci, i iz toga proizlazi da se tužitelj predstavlja kao autor, a temeljem CIP kartice koja se nalazi na četvrtoj stranici knjige, isto tako proizlazi da se tužitelj predstavlja kao autor priručnika. Tek na kraju predgovora se stječe dojam da se radi o priređivanju, no ne navodi se njegovo ime i prezime. Navodi da je prvi članak "Strategija Svrake" bio namijenjen potencijalnoj publici koja bi se eventualno interesirala za taj priručnik, a da je drugi članak "G. na rate" bio odgovor na pismo tužitelja objavljeno u rubrici "Pisma čitatelja". Rečenim člancima htio ukazati na slabosti predmetnog priručnika i nije htio osobno povrijediti tužitelja. Navodi da naslov "G. na rate" nije on uređio već njegov kolega koji uređuje rubriku "Pisma čitatelja", dok je naslov "Strategija Svrake" stavio on, s time da je on autor i jednog i drugog članka, dok se po njemu članak pod naslovom "G. na rate" ne bi smio smatrati člankom već odgovorom na pisma čitatelja. Tvrdi da su oba teksta autorizirana, te da oba sadrže njegove vrijednosne sudove o knjizi. Po zanimanju je filmski kritičar, pa je smatrao ne samo shodnim, već i svojom obvezom, dati svoj vrijednosni sud o rečenom priručniku jer je objavljivanje tih članaka bilo u javnom interesu, a to stoga što je držao potrebnim upozoriti čitatelja, da ukoliko odluče kupiti tu knjigu, da se u istoj nalaze citati autora drugih knjiga, koji su već objavljeni na području filmske kulture, pa je u određenoj mjeri htio utjecati i na to da se bespotrebno ne troši novac, jer je u rečenom priručniku objavljeno ono što je po citiranim autorima istog priručnika već objavljeno u njihovim vlastitim djelima. Njegov posao se sastoji u opisivanju i vrednovanju određenog kulturnog proizvoda, dakle knjige ili filma, primjerice, te savjetovanje čitatelja da kupi knjigu ili da odu u kino pogledati određeni film te im posredno ukazati na što da potroše novac. Ujedno navodi da do sada nitko protiv njega nije ustao tužbom radi naknade štete, iako je objavio mnogo negativnih kritika i to u više od polovice svojih članaka. Pri tom nije razmišljao da bi objava tog članka mogla materijalno štetiti tužitelju. Tijekom siječnja 1999. godine, osobno ga je kontaktirao putem telefona tužitelj i rekao da je objavio priručnik "M.k.", nakon čega mu je poslao pismo u kojem mu je ponudio da prodaje njegov priručnik za proviziju, što on nije prihvatio, a uz pismo je bio priložen priručnik. Prilikom objave članka nije razmišljao da bi tužitelju mogao nanijeti nematerijalnu štetu, na način da bi povrijedio njegovu čast, ugled i dostojanstvo, iako je znao da je on profesor na Pedagoškom fakultetu u Mostaru, jer je naprosto pisao o knjizi, a ne o tužitelju. Tvrdi da je pisao isključivo o priručniku, a ne o tužitelju u članku pod nazivom "Strategija Svrake", a drugi članak "G. na rate" je riječ "kršćanin" to je zapravo rezultat pisma tužitelja koji je objavljen u rubrici "Pisma čitatelja" jer je riječ o citatu riječi kršćanin i svjestan je toga da ta riječ pod navodnicima ima dozu ironije, čime je htio ukazati na nelogičnost i kontradiktornost njegova javnog legitimiranja i prakse koja stoji iza toga, misleći pri tome da se knjiga prodaje preko katedre, bez izdavanja računa, za gotovinu, bez plaćanja poreza. Nije razmišljao da bi time mogao biti narušen autoritet tužitelja među studentima, kao i među kolegama na fakultetu, jer drži da je upravo objavom takvog priručnika tužitelj sam sebi narušio ugled. Navodi da misli da je naklada "S.D." u vrijeme objave članka bila između 50.000,00 - 60.000,00 komada.

Na temelju provedenog dokaznog postupka ovaj sud je mišljenja da je autor članka, ovdje II-tuženik, u tekstu «Strategija svrake», iznio kritičnu ocjenu knjige "M.k.", nakon što je istu pročitao, a ne tužitelja osobno. Kako je i naveo II-tuženik u svome iskazu, a što nije ni prijeporno među strankama, njegov posao se upravo i sastoji u opisivanju i vrednovanju određenog kulturnog proizvoda. Vrijednosni sud izražen u tom članku se isključivo odnosi na knjigu "M.k.", a ne na tužitelja osobno, što jasno proizlazi iz teksta (primjerice upravo navodi koje tužitelj u tužbi označava kao klevete glase: « Jer knjiga mostarskog profesora na žalost može biti samo povodom za skandal ... », "M.k." R.G. reklamirana kao prvi udžbenik medijske kulture izrađen u državi

Hrvatskoj prvorazredna je civilizacijska sramota ...", "jer pravi je problem kako je jedno ovakvo izdanje koje vrijeda akademsku etiku ...").

Stoga je ovaj sud mišljenja da su se u odnosu na informacije objavljene u ovom članku ispunjeni uvjeti iz čl. 23. st. 1. toč. 6. Zakona o javnom priopćavanju za oslobođenjem nakladnika od odgovornosti za štetu. Naime, objavljivanje informacije - vrijednosnog suda II-tuženika bilo je javnom interesu, jer je knjiga M.k., iako tiskana u vlastitoj nakladi, bila namijenjena studentima Filozofskih i Pedagoških fakulteta u Mostaru i Republici Hrvatskoj, slijedom čega ti isti studenti, kao i ostali zainteresirani, imaju pravo biti informirani, a prije nego je kupe, o sadržaju i kvaliteti te knjige.

Među strankama, također, nije prijeporno da je ime tužitelja naznačeno na omotu knjige i prvoj stranici, iznad naslova, a ne ispod naslova knjige, a također je ime tužitelja navedeno u kataloškom listiću pod kojim se knjiga traži u biblioteci. Također, nije prijeporno da se ispod teksta predgovora pod naslovom «Kroz Hrvatske sveučilišne programe Kolegija Medijske kulture » na stranici 2. nalazi potpis priređivač priručnika, bez naznake imena i prezimena.

Stoga, kako je već rečeno, javnost ima pravo biti upoznata s, kako prednostima, tako i nedostacima, određenog kulturnog proizvoda. Mišljenje je ovog suda da je objavom prijepornog članka I-tuženik postupao u dobroj vjeri, upravo upozoravajući javnost na nedostatke konkretne knjige. Pri tom, izražavajući svoj vrijednosni sud, tuženik je mogao isti izreći i primjerenijim riječima. No međutim, kako je već rečeno, iako po mišljenju ovog suda taj vrijednosni sud nije izražen primjerenim riječima, isti se ne odnosi na tužitelja osobno, već na njegovu knjigu.

Također je ovaj sud mišljenja, da je i sam tužitelj plasirajući određeni kulturni proizvod, trebao biti spreman i na javnu kritiku toga proizvoda, a ne istu doživljavati i interpretirati kao osobnu, ne samo kritiku, već i klevetu. Pri tom valja istaknuti, u odnosu na iskaz tužitelja, da ovaj sud drži da ne postoji uzročno-posljedična veza između objavljene informacije i razvoja karijere tužitelja. Naime, prema vlastitim navodima, fakultetskim rasporedom je tužitelj sa mjesta docenta stavljen na mjesto doktora znanosti, koji status mu je vraćen 1.10.2000. godine; nije postao izvanredni profesor, iako je u vrijeme objave članka bila pripremljena dokumentacija da to postane; odbijen je na Pedagoškom fakultetu u Rijeci s obrazloženjem da je on osoba kojoj se ne može vjerovati; jer tužitelj, osim svojih navoda nije ponudio ni jedan dokaz na te okolnosti (primjerice odluku Fakulteta o rasporedu na druge poslove, Odluku Pedagoškog fakulteta u Rijeci.), slijedom čega tužitelj te svoje navode nije dokazao. U odnosu na navod tužitelja da su njegovi zetovi doživjeli prijetnje, valja istaknuti da ovaj sud ne dovodi u vezu prijeporni članak i te prijetnje, jer je životno neuvjerljivo i nelogično da bi «ljudi iz kavane» koji su prijetili zetovima tužitelja čitali rubriku kulture i filmskog kritičara u dnevnim novinama i radi toga prijetili tužiteljevima zetovima.

U odnosu na članak «G. na rate» (list 5 spisa) valja istaknuti da je isti objavljen nakon reagiranja tužitelja u rubrici Pisma čitatelja (list 6 spisa), a u kojemu je tužitelja povrijedila rečenica "... eto, toliko o "kršćaninu"., s obzirom da je vjernik pa mu je na taj način povrijeđen vjerski dignitet. Saslušan na okolnosti navoda tužbe, tužitelj u svome iskazu navodi glede tog teksta, da je vjernik i da potječe iz kraja gdje se kršćanska vjera njeguje, te da je time doživio veliku uvredu, jer bi to značilo da je «đavo» jer je riječ kršćanin objavljena pod navodnim znacima.

Po mišljenju ovoga suda, riječ kršćanin pod navodnim znacima sigurno ima ironično značenje, no ista riječ se ne može izdvajati iz konteksta cjelovitog teksta «G.na rate». Naime, u tom tekstu, autor odgovarajući na pismo tužitelja, iznosi sadržaj tužiteljeva ranijeg pisma uz kojeg mu je dostavio knjigu M.k., a kojega prethodno u recenziji nije iznio, jer se radi o privatnom pismu, (a u kojemu tužitelj II-tuženiku nudi proviziju po prodanoj knjizi, obzirom da je i on predavač, na splitskom sveučilištu), te se u tom kontekstu od strane autora za tužitelja, kao sveučilišnog profesora i osobu koja se poziva na svoje kršćanstvo, rabi riječ kršćanin u navodnim znacima, upravo ukazivajući na dvostruka mjerila tužitelja.

Suprotno tvrdnji tužitelja, ovakvo označavanje nekoga kršćaninom ne može značiti da je «đavo» kako to tvrdi tužitelj, pogotovo ne u 21. stoljeću, iako ima dozu ironije. No međutim, ni sam tužitelj ne navodi u čemu se sastojala i kako se manifestirala njegova duševna bol s obzirom na ovaj navod tuženika. Ovakvim označavanjem riječi kršćanin nije povrijeđeno pravo tužitelja na slobodu vjeroispovijesti, niti je isto ugroženo, a ni sam tužitelj nije naveo da bi radi toga imao bilo kakvih problema u kako svojoj vjerskoj zajednici, tako i bližoj ili daljoj kršćanskoj okolini, a ni tisak nije taj koji prosuđuje tko jest, a tko nije kršćanin.

Iako ovaj tekst nije vrijednosni sud, i tiče se osobno tužitelja, ovaj sud je mišljenja da duševne boli koje su radi toga, eventualno nastale kod tužitelja, a sam tužitelj ih ne navodi u svome iskazu, nisu takove da bi opravdale dosuđivanje naknade štete.

Stoga je ovaj sud u cijelosti odbio zahtjev tužitelja za naknadom nematerijalne štete u iznosu od 150.000,00 kuna s pripadnim zateznim kamatama, kao neosnovan.

U odnosu na postavljeni zahtjev za isplatom materijalne štete u iznosu 67.567,50 kuna sa pripadnim zateznim kamatama od 8. studeni 2002. do plateža, a koji iznos se odnosi na izgublenu zaradu tužitelja u vidu neostvarenog netto dohotka od prodaje prijeporne knjige, valja istaknuti da po mišljenju ovoga suda, ne postoji uzročno-posljedična veza između objavljenih tekstova i neostvarene dobiti tužitelja, a također ni sam tužitelj nije uspio dokazati u ovom predmetu da je imao narudžbe, bez obzira na njegov navod da je preko 2.000,00 studenata dignulo ruku za kupnju te knjige. Minimalno što je tužitelj mogao učiniti prilikom

anketiranja studenata, jest da je zatražio potpis zainteresiranih studenata, na koji način bi barem načelno imao dokaz o bilo kakvoj narudžbi, no međutim on to nije učinio. Jedino je I.J. uspjela prodati 20 primjeraka te knjige, no tužitelj nije predložio dokaz saslušanjem tog svjedoka, kako bi eventualno ista iskazala o zainteresiranosti studenata i njihovu eventualnom odustanku. Stoga je, a uz primjenu odredbe čl. 221. a Zakona o parničnom postupku odbijen i taj dio tužbenog zahtjeva tužitelja kao neosnovan.

Pri tom valja napomenuti da odredbama Zakona o javnom priopćavanju nije predviđena solidarna odgovornost nakladnika i novinara, autora članka. Kako iz sadržaja tužbe proizlazi da tužitelj temelji svoj tužbeni zahtjev na odredbama Zakona o javnom priopćavanju - temeljem kojih odredbi nije predviđena solidarna odgovornost nakladnika i novinara, sud je odbio tužbeni zahtjev u odnosu na II-tuženika Juricu Pavičića, autora članka, jer ne postoje zakonske pretpostavke za utvrđenje njegove odštetne odgovornosti prema Zakonu o javnom priopćavanju, a niti po odredbama Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), s obzirom na činjenične navode tužbe, jer tužitelj potražuje naknadu štete, od tuženika, prouzročene informacijom u javnom glasilu.

S obzirom da je u cijelosti odbijen tužbeni zahtjev za naknadom štete kao neosnovan, to je odbijen i zahtjev pod točkom II izrijeka za objavom ove presude u cijelosti bez komentara u prvom sljedećem broju I-tuženika, kao neosnovan.

Sukladno odredbi čl. 154. st.I. ZPP-a tuženima zastupanim po odvjetniku priznat je parnični trošak (vps 217.567,50 kuna) koji se odnosi na trošak zastupanja na glavnim raspravama 3.6.1999., 3.11.1999., 18.5.2000., 14.9.2000., 23.11.2000. (25%), 16.1.2001., 20.9.2001., i 10.11.2004. (Tbr.9, toč. 1 i 4. OT 1.813 bodova), trošak sastava podneska od 3.9.1999., 22.11.2000., 7.1.2002., 7.1.2003., 29.1.2003. i 7.4.2004. (Tbr. 8, toč. 2 i 3 OT-1.260 bodova), koji trošak je uvećan za 10% temeljem odredbe Tbr 36. OT to jest za 3.072,50, koji trošak je uvećan za obračunati Porez na dodanu vrijednost u visini 22% u iznosu 7.435,45 kuna, tako da je tuženima priznat ukupni trošak u iznosu od 41.232,95 kuna, sukladno čl. 155 ZPP-a.

U SAMOBORU dana 24. studenog 2004.

**Sudac
J. L-M.**

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu u Velikoj Gorici. Žalba se podnosi putem ovog suda. u 3 primjerka, u roku 15 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

ŽALBA NA PRVOSTUPANJSKU PRESUDU:

OPĆINSKI SUD SAMOBOR

TUŽITELJ: prof.dr. R.G.,sa adresom kao u spisu, zastupa ga V.M. odvjetnik iz Zagreba,R.br.3/I.

TUŽENICI: S.D. d.d. S i J.P.,sa adresama kao u spisu, zastupani po punomoćniku T.K. odvjetniku iz Zagreba, iz Odvjetničkog društva K. i H. iz Zagreba.

trostruko.

ŽALBA TUŽITELJA

Protiv presude Naslovnog suda br. P.-433/1999 od 24.studenog 2004. tužitelj pravodobno ulaže ovu žalbu sa prijedlogom da se ista dostavi Županijskom sudu u Velikoj Gorici komu sudu predlaže da udovoljenjem žalbi pobijanu presudu preinači na način da se udovolji postavljenom tužbenom zahtjevu,ili,prvostupanjsku presudu ukline i predmet vrati na ponovni postupak.

Tužitelj pobijanu presudu napada u cijelosti,a žalbu ulaže zbog: apsolutno bitnih povreda odredbi postupka,pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Obrazloženje pobijane presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, razlozi navedem u obrazloženju u proturječnosti su jedni sa drugima, radi čega se presuda ne može pravilno ispitati,pa je prednjim propustom počinjena apsolutno bitna povreda odredbi postupka.

Iz obrazloženja pobijane presude dalo bi se zaključiti da je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom iz razloga što je II-go tuženik..."iznio kritičnu ocijenu knjige "M.k.", nakon što je istu pročitao, A NE TUŽITELJA OSOBNO..."(STR.7.PASUS 2).

Ovakva "konstatacija" Suda nema uporište niti u jednom provedenom dokazu. Naime, u utuženim člancima navodi se.."jer knjiga MOSTARSKOG PROFESORA na žalost može biti samo povodom za skandal..."M.k." R. G. prvorazredna je civilizacijska sramota....eto toliko o "KRŠĆANINU" ako Hrvatska akademska zajednica nije reagirala na GLIBINU PLJAČKU AUTORSKOG VLASNIŠTVA..."

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Dakle, analizom gore navedenog, što se uostalom navodi i u činjeničnom supstratu tužbe, očito je da je "KRITIKA" II-go tuženika bila ISKLJUČIVO usmjerena PREMA TUŽITELJU, a ne prema knjizi. Iz konteksta oba sporna članka, a ne samo iz gore navedenih riječi očito je da ne može biti govora niti o kakvoj "KRITICI KNJIGE".

Većina navoda iz obrazloženja presude nisu podložni kritici zdravog razuma, te iz obrazloženja presude nije razvidno koje činjenice i dokaze sud smatra pravno relevantnim kada odlučuje o osnovanosti ili neosnovanosti tužbenig zahtijeva.

Tijekom postupka tužitelj je tvrdio, a to je i dokazano da on nije autor knjige "M.K." nego samo priređivač. Te navode tužitelja i Sud drži dokazanim jer na str.7. pasus 4 obrazloženja presude Sud čini NESPORNIM DA JE TUŽITELJ PRIREĐIVAČ, A NE AUTOR KNJIGE.

Ako je tomu tako, zaista je nevjerovatna "konstatacija" Suda da je, primjera radi, navod II-go tuženika "PLJAČKA AUTORSKIH PRAVA" KRITIKA KNJIGE, A NE TUŽITELJA !?!?!?!

Još je nevjerovatnija "konstatacija" Suda u obrazloženju presude na str.7. pasus 3 gdje prvo stupanjski sud navodi da su objavljene informacije.. "vrijednosni Sud II-go tuženika....te da studenti, kao i ostali zainteresirani, imaju pravo biti informiranja prije nego je kupe, o sadržaju i kvaliteti te knjige...".

U ovomu postupku se ne može raspravljati o kvaliteti knjige, ali tužitelju svijest i savjest sveučilišnog profesora nalaže komentar i na ovaj dio obrazloženja presude.

Nije uopće jasno što je prvostupanjski Sud želio reći s ovim dijelom obrazloženja presude, A GLEDE KVALITETA KNJIGE. U tijeku postupka NESPORNO je dokazano da se radi o knjizi u kojoj su sadržana dijela ili radovi NAŠIH NAJUSPJEŠNIJIH, NAJPRIZNATIJIH I NAJCJENJENIJIH AUTORA. Nesporno je dokazano da je tužitelj samo priređivač tih radova i dijela. Tužitelj nije autor. Kod takve situacije nije uopće jasno što je prvostupanjski Sud želio reći kada je naveo da studenti "IMAJU PRAVO ZNATI O KVALITETI KNJIGE".

Očito je prvostupanjski Sud zauzeo stajalište da je knjiga zaslužila negativnu kritiku. Sud ima pravo na takovo stajalište. Ali, ako već iznosi stajalište onda takovo stajalište mora POTKRIJEPITI DOKAZIMA I POZVATI SE NA TE DOKAZE. Ali na prednju okolnost Sud u obrazloženju presude ne navodi niti jedan dokaz.

Da je sud zaista zauzeo svoje stajalište o knjizi vidljivo je i sa str.7. pasus 5 obrazloženje gdje Sud navodi... "Pri tom, izražavajući vrijednosni sud....TUŽENIK JE MOGAO ISTI IZREČI I PRIMJERENIJIM RIJEČIMA..."

Tužitelj se na ovomu mjestu ponovno vraća na BIT PREDMETA SPORA, a zanemarujući pri tomu samu knjigu.

PA UPRAVO IZ RAZLOGA ŠTO JE II-GO TUŽENIK NEPRIMJERENIM RIJEČIMA IZVRŠIO ATAK NA TUŽITELJA, TUŽITELJ JE I PODNIO TUŽBU !?!?!?!?!

Na str.7. pasus zadnji i str.8. pasus prvi Sud, zaista, da je nevjerovatan navod kada "ne nalazi" uzročno -posljedičnu vezu između objavljenog članka i štete koju je tužitelj pretrpio. Naime, Sud navodi "...da je nelogično da..." "ljudi iz kavane čitaju rubrike kulture i filmskog kritičara u dnevnim novinama..."

OPĆE POZNATA JE ČINJENICA DA LJUDI, BEZ OBZIRA NA NAOBRAZBU, ČITAJU DNEVNI TISAK I TO UPRAVO U KAVANAMA.

ISTINA JE DA POSTOJE KAVANE I LOKALI U KOJIMA SE NE ČITA DNEVNI TISAK, ALI TUŽITELJ I NJEGOVI PRIJATELJI I POZNANICI NE DOLAZE U TAKVE KAVANE.

Osim toga i tužitelj i svi saslušani svjedoci na iscrpan i decidan način obrazložili su tužiteljevu i nematerijalnu štetu i materijalnu štetu, ali je očito da Sud te dokaze nije cijenio sa potrebitom pozornošću.

Najnevjerovatniji navod obrazloženja presude odnosi se na članak "G. na rate" gdje II-go tuženik dovodi u pitanje tužitelja kao kršćanina s riječima..."eto toliko o kršćaninu" stavljajući riječ kršćanin pod navodne znake.

U odnosu na ovaj dio presude Sud zanemaruje zavičajno podrijetlo tužitelja. Tužitelj je u svomu iskazu samo želio naglasiti težinu ironije od strane II-go tuženika kada je istakao da je "đavo" ako nije kršćanin.

Ali, za nevjerovati je da Sud, ponovno, na str.8. pasus 4 presude navodi da takova formulacija II-go tuženika IMA DOZU IRONIJE!?!?!?. Pa radi te ironije tužitelj je i podnio tužbu i za ovaj članak, jer se ne radi "o vrijednosnom Sudu II-go tuženika", niti o "KRITICI KNJIGE" RADI SE O ATAKU NA TUŽITELJA!!!!!!.

Apsolutnu povredu materijalnog prava Sud je počinio u obrazloženju presude na str.9. pasus 2 gdje Sud navodi "...da ne postoje zakonske pretpostavke za utvrđenje oštetne odgovornosti II-go tuženika prema Zakonu o javnom priopćavanju, a niti prema odredbama Zakona o obveznim odnosima."

U odnosu na ovaj dio obrazloženja presude tužitelj se poziva, kao i u samoj tužbi, na čl.199. i čl.200. Zakona o obveznim odnosima.

S prednjih navoda i razloga tužitelj vidi opravdanost ove žalbe i predlaže da joj se kao takovoj udovolji.

TROŠKOVNIK TUŽITELJA

1. sastav žalbe 5.000.-Kn + 1.100.-Kn PDV

SVEUKUPNO 6.100.-Kn + sudske pristojbe po određenju Suda

Zagreb, 25.01.2005.

ODGOVOR NA ŽALBU

OPĆINSKI SUD U SAMOBORU
10430 SAMOBOR

P-433/1999

TUŽITELJ: G.R. kojeg zastupa V.M., odvjetnik iz Zagreba

TUŽENIK: S.D. d.d. Split i dr., koje zastupa:

ODGOVOR NA ŽALBU

tri puta
punomoć u spisu

Presudom Općinskog suda u Samoboru broj P-433/1999 od 24. studenog 2004. odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev te je naloženo tužitelju naknaditi tuženima parnični trošak.

Protiv navedene presude tužitelj je izjavio žalbu zbog apsolutno bitnih povreda odredbi postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Prema mišljenju tuženika žalba tužitelja nije osnovana.

Sud je u potpunosti utvrdio relevantno činjenično stanje te je ispravno zaključio kako informacije objavljene u spornom članku «Strategija svrake» predstavljaju vrijednosne sudove II-tuženika, a objava kojih informacija je bila u javnom interesu.

Naime, sud smatra kako javnost ima pravo biti upoznata s prednostima i nedostacima određenog kulturnog proizvoda, te je I-tuženik, objavom prijepornog članka postupao u dobroj vjeri, upozoravajući javnost na nedostatke konkretne knjige.

Neosnovano tužitelj ističe kako je sud zauzeo stajalište da je predmetna knjiga zaslužila negativnu kritiku, budući niti jedan navod iz obrazloženja pobijane presude ne da je osnovu za takav zaključak.

Nadalje, ispravno je i mišljenje suda da je i sam tužitelj, plasirajući određeni proizvod, trebao biti spreman i na javnu kritiku tog proizvoda, a ne istu interpretirati kao osobnu kritiku i klevetu.

U odnosu na postavljeni zahtjev za isplatom materijalne štete sud je pravilno zauzeo stajalište da ne postoji uzročno-posljedična veza između objavljenog teksta i eventualno neostvarene dobiti tužitelja, budući tužitelj nije dokazao postojanje narudžbi za kupnju predmetne knjige.

Tuženici predlažu žalbu tužitelja kao neosnovanu odbiti uz obvezu naknade troška sastava ovog odgovora na žalbu.

S.D d.d. i dr.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. br. V GŽ-378/05-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Đ. R. kao predsjednice vijeća, N.O. i M.J., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R.G. iz S., H.b. 23, zastupanog po punomoćniku V.M., odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženih 1. „SD“ d.d. iz S; Ul. H.m 4, i 2. J. P. iz Splita, K.V. 24, oba zastupana po punomoćniku T.K., odvjetniku iz Odvjetničkog društva „K i H“ u Zagrebu, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog suda u Samoboru, posl. broj II P-433/1999-66 od 24. studenog 2004., u sjednici vijeća održanoj dana 17. siječnja 2007.,

presudio je:

I Odbija se žalba tužitelja R.G., kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Samoboru, posl. broj II P-433/1999-66 od 24. studenog 2004.

Odbija se zahtjev tuženih za dosudu troška sastava odgovora na žalbu.

Obrazloženje:

Pobijanom presudom suda prvog stupnja tužitelj je odbijen sa tužbenim zahtjevom za isplatom naknade nematerijalne i materijalne štete u ukupnom iznosu od 217.567,50 kn s pripadajućim zateznim kamatama, te s zahtjevom da se 1. tuženoj naloži da u svom listu u prvom slijedećem broju bez komentara objavi u cijelosti predmetnu presudu, kao i sa zahtjevom za naknadu pripadajućeg parničnog troška (točka I izreke). Naprotiv, tužitelj je obavezan da tuženima naknadi parnične troškove u visini od 41.232,95 kn (točka II izreke).

Presudu u cijelosti pobija tužitelj zbog svih žalbenih razloga iz članka 353. st. 1. točka 1.-3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 - dalje: ZPP). Predlaže preinačenje presude suda prvog stupnja u smislu usvajanja postavljenog tužbenog zahtjeva, podredno da napadnutu presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje. Rezimirajući žalbene razloge, tužitelj kao žalitelj ističe apsolutno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a. Smatra da zaključak suda prvog stupnja o tome da je 2. tuženik iznio kritiku knjige „M.k.“, a ne tužitelja osobno, nema uporišta u dokaznom supstratu, jer objavljeni članci govore sasvim suprotno, ataku na osobnost tužitelja. Naime, iz dokaza koji su podneseni sudu proizlazi da je 2. tuženik izvršio atak na tužitelja neprimjerenim riječima. Pogrešnu primjenu materijalnog prava tužitelj vidi u zaključku suda prvog stupnja da ne postoje zakonske pretpostavke za utvrđenje odštetne odgovornosti tuženih.

U odgovoru na žalbu tuženici ističu da informacije objavljene u članku „Strategija svrake“, predstavljaju vrijednosne sudove, koja je objava informacija bila u javnom interesu. U odnosu na postavljen zahtjev za isplatom materijalne štete, ističu pravilnost zaključka prvostupanjskog suda o izostanku uzročno-posljedične veze između objavljenog teksta i neostvarene dobiti. U konačnici tuženi predlažu da sud drugog stupnja odbije žalbu tužitelja kao neosnovanu uz obvezu naknade troškova odgovora na žalbu.

Žalba tužitelja nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženici naknade nematerijalnu štetu prouzročenu objavom informacije u javnom glasilu koja je povrijedila njegovo dostojanstvo, ugled i čast kao i materijalnu štetu (za dio neprodane naklade knjige „M.k.“) koju je tužitelj pretrpio objavom članka „Strategija svrake“ u glasilu tuženika "S.D." od 23. veljače 1999. godine i „G. na rate“ od 8. ožujka 1999. godine, isplatom ukupnog iznosa od od 217.567,50 kn s pripadajućim zateznim kamatama, te s zahtjevom da se 1. tuženoj naloži da u svom listu u prvom slijedećem broju bez komentara objavi presudu u cijelosti.

U postupku suda prvog stupnja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a, jer suprotno žalbenim navodima, presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a ne postoje niti proturječnosti između razloga presude i sadržaja provedenih dokaza, pa se predmetna presuda može valjano ispitati. Isto tako, nisu počinjene niti one povrede parničnog postupka na koje viši sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbe članka 365. stavak 2. ZPP-a.

Pravilno je sud prvog stupnja uvidom u članak „Strategija svrake“ u glasilu tuženika "SD" od 23. veljače 1999. godine utvrdio da se u članku radilo o kritičkoj ocjeni (recenziji) knjige „M.k.“, a ne tužitelja osobno, a to jasno proizlazi iz sadržaja samog teksta. Također, uvidom u članak „G. na rate“, a isti je članak objavljen nakon reagiranja tužitelja na članak „Strategija svrake“. Tužitelja je uvrijedilo „... Eto toliko o „kršćaninu“.“, ali uz ostale provedene dokaze, pravilno zaključuje da 2. tuženik ironizira. Naime, članak „G. na rate“ ne treba izdvajati iz konteksta javne prepiske, ali i sudu u činjeničnom supstratu dostupne privatne prepiske, između tužitelja i tuženika, pa stoga, iako se tiče osobno tužitelja, ne opravdavaju dosuđivanje naknade štete. I u odnosu na postavljeni zahtjev za isplatom materijalne štete od 67.567,50 kn, a odnosi se na izgubljenu dobit od prodaje knjige „M.k.“, pravilno je sud sve činjenice koje isključuju odgovornost tuženika.

Dakle, sud je u tijeku provedenog postupka utvrdio sve odlučne činjenice potrebne za donošenje odluke o postavljenom tužbenom zahtjevu, ocjenom izvedenih dokaza u smislu članka 8. ZPP-a, logičnim i uvjerljivim razlozima opravdao svoje uvjerenje o rezultatu provedenih dokaza, a tako obrazloženo uvjerenje suda nije moguće s uspjehom pobijati. Obzirom na navedeno, te pošto u žalbi nisu navedene nikakve nove okolnosti na temelju kojih bi se osnovano moglo dovesti u pitanje pravilnost prvostupanjskog rješenja, već se u njima u biti stvari samo prigovara pravilno izvršenoj ocjeni dokaza od strane suda prvoga stupnja, onda se žalbeni prigovori ne mogu uvažiti. Stoga nije osnovan navedeni žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 355. stavak 1. ZPP-a.

S obzirom na tako utvrđeno činjenično stanje, pravilan je zaključak suda prvog stupnja da u ovom slučaju tužitelju ne pripada pravo na naknadu štete, jer su ispunjeni uvjeti iz članka 23. stavak 1. točka 6. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" br. 83/96, 105/97 i 143/98) za oslobađanje nakladnika od odgovornosti. Isto tako, pravilno sud prvog stupnja pravilo primjenjuje materijalno pravo, kada odbija zahtjev za isplatom materijalne štete u obliku izgubljene zarade tužitelja, jer nije iznašao relevantnu uzročno-posljedičnu vezu, koji uvjet mora biti ispunjen za primjenu odredaba instituta izvanugovorne odgovornosti za štetu iz Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99).

Prema tome, nije se ostvario žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava iz članka 356. ZPP-a na koji ukazuju stranke.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Također, odluka o trošku pravilna je kako po osnovi (članak 154. stavak 2. ZPP), tako i po visini (članak 155. ZPP).

Slijedom navedenog, valjalo je temeljem članka 368. ZPP-a, žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u cijelosti.

Tuženi su odbijeni sa zahtjevom za naknadu troškova odgovora na žalbu, budući takav trošak nije bio neophodan za vođenje parnice (čl. 155. st. 1. ZPP).

U Velikoj Gorici, 17. siječnja 2007.

Predsjednica vijeća:
Đ. R.

REVIZIJSKA ODLUKA VRHOVNOG SUDA

Broj: Rev 456/07-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca P.M., kao predsjednika vijeća, I.M., V.P.-R., mr. sc. J.B. i A. P., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R. G. iz S., zastupanog po punomoćniku V. M., odvjetniku u Z., protiv tuženika 1. S. D. d.d. iz S., i 2. J. P. iz S., oba zastupana po punomoćniku T. K., odvjetniku iz Odvjetničkog društva K. i. H. u Z., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Velikoj Gorici broj Gž-378/05 od 17. siječnja 2007., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Samoboru broj P-433/99 od 24. studenoga 2004., u sjednici održanoj dana 12. rujna 2007.,

presudio je:

Odbija se revizija tužitelja kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu naknade materijalne i nematerijalne štete u ukupnom iznosu od 217.567,50 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama (toč. I. izreke prvostupanjske presude), te sa zahtjevom da se prvotuženiku naloži da u svom listu u prvom slijedećem broju bez komentara objavi u cijelosti predmetnu presudu (toč. II. izreke prvostupanjske presude). Ujedlyno je odlučeno da je tužitelj tuženicima dužan naknaditi parnične troškove u iznosu od 41.232,95 kn.

Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana i u cijelosti potvrđena prvostupanjska presuda.

Protiv te presude reviziju je izjavio tužitelj zbog apsolutno bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava uz prijedlog da se obje nižestupanjske presude preinače i prihvati tužbeni zahtjev, ili da se obje ukinu i predmet vrati na ponovno raspravljanje pred prvostupanjskim sudom.

Na reviziju tuženici nisu odgovorili.

Revizija je neosnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženici naknade nematerijalnu štetu u vidu pretrpljenih duševnih bolova (150.000,00 kn) prouzročenih objavom informacije u javnom glasilu koja je povrijedila njegovo dostojanstvo, ugled i čast, kao i materijalnu štetu u iznosu od 67.567,50 kn (za dio neprodane naklade knjige M. k.) koju je tužitelj pretrpio objavom članka S. S. u glasilu tuženika S. D. od 23. veljače 1999. i G. n. r. od 8. ožujka 1999. kojih je autor drugotuženik.

Revizijski je sud pobijanu presudu ispitao u okviru razloga određeno navedenih u reviziji u smislu čl. 392. a) Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05 – dalje: ZPP).

Suprotno tvrdnji tužitelja nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a na koju revident opisno ukazuje.

Obje odluke sadrže jasne i obrazložene razloge o odlučnim činjenicama, te obrazloženi pravni zaključak na temelju ocjene provedenih dokaza kako pojedinačno tako i u njihovoj ukupnosti, posebice u odnosu na sadržaj i smisao spornih članaka.

Osporavajući pravni zaključak sudova da autor teksta objavljenog u glasilu tuženika nije imao namjeru da vrijeđa i kleveće tužitelja, da ga profesionalno degradira i povrijedi njegovo dostojanstvo, tužitelj u stvari

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

napada činjenična utvrđenja sudova što upućuje na prigovor pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a takav prigovor nije dopušteno isticati u revizijskoj fazi postupka na temelju čl. 385. ZPP-a.

Osim toga prijedlog revidenta da se navodi iznijeti u žalbi imaju smatrati sastavnim dijelom revizije (s razloga, da se ne bi ponavljali) suprotni su odredbi čl. 392. a), koja određuje granice ispitivanja pobijane odluke u revizijskom postupku.

Ni materijalno pravo nije pogrešno primijenjeno.

U postupku je utvrđeno:

- da je u članku teksta S. S. čiji je autor drugotuženik, a objavljenog na 7 strani glasila prvotuženika od 23. veljače 1999. između ostalog navedeno, a što tužitelj apostrofira u tužbi kao neistinitu informaciju koja vrijeđa njegovo dostojanstvo i ugled – "jer knjiga mostarskog profesora na žalost može biti samo povodom za skandal...", M. k. R. G. reklamirana kao prvi udžbenik medijske kulture izrađen u državi Hrvatskoj prvorazredna je civilizacijska sramota...", "jer pravi je problem, kako je jedno ovakvo izdanje koje vrijeđa akademsku etiku...";

- da je u članku objavljenom 8. ožujka 1999. u tekstu G. n. r. – drugotuženik za tužitelja naveo "... eto, toliko o "kršćaninu" "... ako Hrvatska akademska zajednica nije reagirala na G. pljačku autorskog vlasništva, možda hoće na kršenje nastavničke etike."

Prema odredbi čl. 22. st. 5. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine", broj: 83/96, 143/98 i 96/01 – dalje: ZJP) nematerijalnu štetu dužan je naknaditi nakladnik koju informaciju o osobnom ili obiteljskom životu ili drugom informacijom objavljenom u javnom glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom pravo osobe.

Prema odredbi čl. 23. st. 1. toč. 6. ZJP nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete ako se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i iako su dane u dobroj vjeri.

Pritom valja imati na umu, da sloboda izražavanja, koja obuhvaća slobodu mišljenja i slobodu poimanja i širenja informacija nije neograničena, a zaštita ugleda ili prava drugih predstavlja takva ograničenja. Pa stoga, ako bi i bila riječ o vrijednosnom sudu, ako je on izrečen na uvredljiv način nakladnik se ne oslobađa odgovornosti za štetu u smislu čl. 23. st. 1. toč. 6. ZJP.

U postupku je utvrđeno da je tužitelj kao predavač na mostarskom sveučilištu u vlastitoj nakladi štampao knjigu M. k. kao priručnik za studente Filozofskog i Pedagoškog fakulteta, time da ih neposredno prodaje na fakultetima u M. i Republici Hrvatskoj, pa se privatnim pismom obratio drugotuženiku koji je predavač filmske kulture na S. fakultetu, a po zanimanju filmski kritičar da mu pomogne u prodaji knjige (koju je i dostavio drugotuženiku) uz razrađeni način prodaje (preko katedre bez izdavanja računa za gotovinu, bez plaćanja poreza uz proviziju). Pomno analizirajući cjelokupni sadržaj prijepornog teksta sudovi utvrđuju da je tekst započeo afirmativnim tonom koji se odnosi na navod tužitelja da studentima pruži jezgrovit i temeljiti udžbenik o filmu, time da zatim slijedi kritički osvrt kako na opremu knjige, tako i u odnosu na njezin sadržaj.

Naime, potencijalnom čitatelju knjiga se prezentira kao izdanje Sveučilišta u M. čije tiskanje je potpomoglo Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske i čiji autor je tužitelj (korice i prvi list knjige), dok u samoj knjizi nema ni retka tužiteljeva teksta, jer je cjelokupni tekst preuzet skraćivanjem iz tuđih knjiga (koje se citiraju), a koji autori se ujedno navode i kao "recenzenti knjige"; te 179 članaka iz filmske enciklopedije koji tekstovi su od strane tužitelja samo jezično mijenjani.

Cijeneći pritom iskaz autora teksta, drugotuženika, da je upravo ponukan takvom prezentacijom knjige "kao prvog udžbenika kolegija M. k. izrađen u državi Hrvatskoj", te načinom njezine prodaje smatrao svojom obvezom istaći svoj sud o sadržaju i kvaliteti knjige kao određenom kulturnom proizvodu i upozoriti javnost prvenstveno studente Filozofskog i Pedagoškog fakulteta kojima je knjiga bila i namijenjena. Da je vrijednosni sud izražen u tom članku i da se isključivo odnosi samo na knjigu M. k., a ne i na tužitelja osobno proizlazi iz onog dijela članka koji su izvođeni iz cjelokupnog konteksta članka, a predstavljaju činjenični supstrat tužbe.

Takva utvrđenja nižestupanijskih sudova navodi revizije ne mogu dovesti u sumnju.

Stoga i revizijski sud prihvaća pravno stajalište nižestupanijskih sudova da su informacije objavljene u tom članku tj. S. s. kao i u članku G. n. r. koje se odnose na spornu knjigu odnose na vrijednosne sudove autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu, i da su te informacije dane u dobroj vjeri, pa su ispunjeni uvjeti iz čl. 23. st. 1. toč. 6. ZJP.

Također ovaj sud prihvaća tvrdnju nižestupanijskih sudova da je sam tužitelj plasirajući određeni kulturni proizvod trebao biti spreman na javnu kritiku tog proizvoda, a ne istu doživljavati kao osobnu, pretenciozno nazivajući knjigu M. k. kao prvim udžbenikom iz tog područja u Republici Hrvatskoj pritom se predstavljajući kao autor. Naime, već na prvoj stranici knjige odnosno korice trebao je jasno naglasiti da je priređivač i da sadržaj knjige čine članci drugih priznatih i poznatih autora iz područja filma (čije odobrenje nije ni zatražio), pa je takvim pristupio prvenstveno tužitelj sebi narušio profesionalni i osobni ugled.

Kad je riječ o članku G. n. r. od 8. ožujka 1999. proizlazi da je taj članak odgovor na pismo tužitelja objavljenog u rubrici P. č., kojim se tužitelj osvrće na članak S. S. te u kojem sebe prikazuje kao moralnu osobu kršćanskog svjetonazora.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Tužitelja je naime povrijedila rečenica eto toliko o "kršćaninu", čime smatra da je povrijeđen njegov vjerski integritet.

Sudovi su pravilno ocijenili da se riječ kršćanin stavljena u navodnike ne može izdvajati iz konteksta cjelokupnog teksta G. n. r., a u vezi s recenzijom knjige M.k., budući da autor teksta riječ kršćanin stavljajući ih u navodne znakove upravo ukazuje na dvostruka mjerila tužitelja koje se poziva na svoje kršćanstvo u objavljenom članku. Stoga po mišljenju i ovog suda ovakvo označavanje riječi kršćanin nije povrijeđeno pravo tužitelja na slobodu vjeroispovijedi, niti se može shvatiti kao nešto uvredljivo, što može naškoditi njegovu ugledu, časti i dostojanstvu.

Stoga su nižestupanjski sudovi pravilno primijenili materijalno pravo i to čl. 23. st. 1. toč. 6. ZJP-a kada su odbili tužbeni zahtjev tužitelja prema prvotuženiku kao nakladniku sa zahtjevom za naknadu nematerijalne štete u iznosu od 150.000,00 kn. S osnovom je odbijen i tužbeni zahtjev za isplatu materijalne štete u vidu izgubljene dobiti (neostvarenog neto dohotka od prodaje knjige), jer nisu ostvarene pretpostavke za dosudu te štete, budući da nije utvrđena uzročna veza između objavljenih tekstova i neprodanih primjeraka tužiteljeve knjige.

Tužitelj, a što je vidljivo iz sadržaja tužbe temelji svoj tužbeni zahtjev na odredbama Zakona o javnom priopćavanju.

Sudovi su osnovano odbili tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika J. P. kao autora članaka, jer ne postoje zakonske pretpostavke za utvrđenje njegove odštetne odgovornosti prema Zakonu o javnom priopćavanju, a niti po odredbama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99), s obzirom na činjenične navode tužbe, jer tužitelj potražuje naknadu štete od tuženika prouzročenom informacijom u javnom glasilu.

S obzirom da je u cijelosti odbijen tužbeni zahtjev za naknadu štete, to su sudovi pravilno kao neosnovano odbili tužbeni zahtjev pod toč. II. naveden u izreci prvostupanjske presude.

Valjalo je stoga odlučiti kao u izreci temeljem odredbe čl. 393. ZPP-a.

U Zagrebu, 12. rujna 2007.

Predsjednik vijeća:
P.M.

PRVOSTUPANJSKA ODLUKA

Posl. broj LXXX-Pn-6920/99

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu tog suda N.O., kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja I A.B. iz Z., S. c. 77/a i II D.B. iz Z, M. 18. oboje zastupani po punomoćniku A.V. odvjetniku u Zagrebu, protiv tužene "O" d.d. iz Z T. br 7. zastupane po B.J. odvjetniku u Zagrebu, uz sudjelovanje umješača na strani tuženog "E.p" d.o.o. zastupanog po V.A. odvjetnici u Zagrebu, radi naknade štete, nakon održane glavne javne rasprave zaključene dana 17.listopada 2001. godine u prisutnosti oba tužitelja osobno uz svojeg iskazanog punomoćnika, te punomoćnika tuženika i z.p. umješača Z.I. odvjetnika u Zagrebu, temeljem odredbe čl. 335 st. 3 Zakona o parničnom postupku (NN RH 53/91, 91/92 i 112/99) (dalje ZPP-a):

presudio je:

Tužena "O" d.d. iz Z T br 7. dužna je nadoknaditi prvotuzitelju A.B. iz Z., S. c. 77/a iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), a drugotuziteljici D.B. iz Z, M. 18. iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), kao i nadoknaditi im prouzročeni parnični trošak u iznosu od 15.701,40 kn (slovima:petnaesttisućasedamstojednu kunu i četrdeset lipa), te prvotuzitelju A.B. još povrh za naknadu parničnog troška daljni iznos od 4.220,00 kn (slovima:četritisućedvjestodvadeset kuna), a drugotuziteljici D.B. još povrh za naknadu parničnog troška daljni iznos od 1.960,00 kn (slovima:tisućudevetstošezdest kuna), sve to zajedno sa pripadajućom zateznom kamatom po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate (N.N. RH 50/94, 36/96,76/96), tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje:

Tužitelji u historijatu tužbe navode da je na programu tužene 4.lipnja 1999. g. prikazana emisija pod naslovom "Špijunka" urednika O.D., a u okviru koje je bio prikazan i prilog novinara M.M.S., pod naslovom "Odvjetnici i prevareni ". Nadalje navedena emisija sa spornim prilogom reprizirana je 9. lipnja 1999.god na „O“-u i ustupljena nizu drugih lokalnih televizija.

Kako ističu, u navedenom prilogu novinar je razgovarao sa S.K, BR-S, V.V. i još sa par osoba, te su svi navedeni govorili o svojem poslovanju i potraživanju koje imaju prema poduzeću "B" d.o.o. iz Zagreba, sa kojim poduzećem, kako tužitelji navode, nemaju apsolutno nikakve veze, a niti sa navedenim osobama.

Tužitelji tvrde da iako su autor priloga i urednik znali da tužitelji kao odvjetnici nemaju veze sa potraživanjima navedenih osoba prema poduzeću "B" d.o.o. iz Zagreba, koncipirali su prilog na način da se cjelokupna odgovornost za nastale dugove poduzeća "B" d.o.o. usmjeri na tužitelje, te da im se na taj način nanese šteta njihovoj ugledu i časti i to prvenstveno kao odvjetnicima, što očito proizlazi iz samog naziva priloga, teksta novinara-autora priloga, te i iz izjava gostiju s kojima je autor priloga razgovarao, te popratnog snimljenog materijala i objavljenih fotografija.

Tužitelji navode da je iz transkripta izrečenog teksta u emisiji vidljive gornje tvrdnje tužitelja, kao i iz izjava sudionika u kojima iznose neistine, vrijeđaju tužitelje i prijete im. Nadalje, u prilogu objavljena je i fotografija tužitelja AB i to upravo u dijelu u kojem novinar M. navodi da je A.B. zastupnik poduzeća "B." d.o.o., što nije točno, dok je fotografija prikazana bez znanja i odobrenja tužitelja. Unatoč usmenoj zabrani koja je upućena autoru priloga, prikazana je snimka na kojoj se vidi zgrada na Sc 77/a u kojoj je smješten ured tužitelja uz isticanje odvjetničke table sa imenima tužitelja. Tužitelji nemaju nikakve veze sa dugovanjima i vjerovnicima poduzeća "B." d.o.o. a ta činjenica je bila poznata uredniku, a posebno novinaru kojem je i upućeno pismo II tužiteljice.

U konačnici tužitelji navode da je tuženi emitirao tendenciozni i zlonamjerni prilog pod nazivom "odvjetnici i prevareni" u kojem su iznesene neistine i uvrede o osobnom i obiteljskom životu tužitelja, posebno o njihovom radu kao odvjetnicima te da je ovakvom emisijom teško povrijeđena čast i ugled tužitelja i njihovo dostojanstvo i kao osoba i kao stručnjaka, te njihove obitelji, a što je rezultiralo nakon emitiranja emisije nizom anonimnih poziva u kojima su im izricane uvrede i prijetnje, pa stoga tužitelji ovom tužbom potražuju od tužene „O“. naknadu nematerijalne štete, svaki u iznosu od 50.000,00 kn kao i nadoknadu parničnog troška sve sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana prvostupanjske presude do isplate.

Tijekom postupka tužitelji navode da je prema čl. 22. ZJP tužena odgovara i za nematerijalnu štetu koju predstavlja psihičku bol ili strah. In concreto, emisijom je teško povrijeđena čast i ugled tužitelja i njihovo

dostojanstvo kao osoba, stručnjaka, a i njihovih obitelji i to u prvom redu iz razloga što su uneseni u emisiju naslovljenu "Odvjetnici i prevareni", pa je i sam naslov dokaz da su tužitelji i kao privatne osobe i kao odvjetnici izloženi vrijeđanju i klevetanju, što je dovoljno da kod osobe izazove psihičku bol, neugodnost, nelagodu i sramotu.

Uz sve gore navedeno tužitelji ističu da je predmetna emisija emitirana na još 7 lokalnih TV postaja i reprizirana 9. lipnja 1999. godine, pa je šteta za tužitelje to veća.

U postavljenom tužbenom zahtjevu tužitelji potražuju novčani ekvivalent za naknadu nematerijalne štete temeljen na čl. 22. st. 5. Zakona o javnom priopćavanju (NN RH 83/96 isp. 143/98) (dalje: ZJP), jer nematerijalnu štetu dužan je naknaditi nakladnik koji informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili nekom drugom informacijom objavljenom u javnome glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe. Naime, prema st. 4. cit. članka ZJP nematerijalna šteta naknađuje se ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom te isplatom pravične novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako jakost i trajanje bolova i straha to opravdavaju, sukladno općim propisima obveznoga prava.

U odgovoru na tužbu i tijekom postupka, tuženik se u cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu, te poriče nastanak bilo kakve štete na strani tužitelja, za koju bi tuženik bio odgovoran po odredbama ZJP-a, potrebno je da tužitelji dokažu da su pretrpjeli štetu, jer u historijatu tužbe tvrde da im je "ovakvom emisijom teško povrijeđena čast i ugled i njihovo dostojanstvo i kao osoba i kao stručnjaka, a i njihove obitelji, a što je rezultiralo nakon emitiranja emisije "Špijunka" nizom anonimnih poziva u kojim su im izricane uvrede i prijetnje, a nekoliko stranaka koje su zastupali otkazalo im je punomoć u svojim predmetima". Tuženi smatra da su sudionici emisije autorizirali svoje izjave, pa postoji razlog eksculpacije tuženika da naknadi tužiteljima štetu, pa predlaže saslušanje sudionika emisije.

Tužitelji i sami drže da su izjave sudionika emisije autorizirane (list 72), pa kako to smatara i tuženik, to se za ovaj sud radi o nespornoj činjenici koju kao takvu ne treba dokazivati, a ista činjenica po svojim obilježjima ne spada u one činjenice za koje sud može narediti da se dokazuju (čl. 221. st.1. ,a u svezi sa čl.3. st.3. ZPP-a).

Na strani tuženog u parnicu je prijavio miješanje "E" d.o.o. Zagreb što je sud dopustio cijeneći opravdanim njegov pravni interes za miješanje, te je o tome doneseno posebno rješenje.

Članak 220. ZPP-a određuje da dokazivanje obuhvaća sve činjenice koje su važne za donošenje odluke, a koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica rješava sud. Tako je tijekom ovog postupka sud proveo dokaze pregledavši video-snimku cjelokupne emisije pod nazivom "Špijunka" koja je emitirana u večernjoj shemi programa „O“-a dana 4. lipnja 1999. godine (u prilogu spisa) u 22,30 sati, a repizirana 9.lipnja 1999.g. u 14,45 sati, izvršio je uvid u transkript-prijepis izrečenog teksta sporne emisije, saslušani su kao svjedoci O.D., M.M.S. i V.K., proveden je dokaz saslušanjem stranaka i to D. i A.B., izvršen je uvid u TV program objavljen u javnom tisku za dan 4. i 9. lipnja 1999.g., uvid u dopise tužitelja tuženiku (list 8 i 11 spisa).

Svi provedeni dokazi ocjenjeni su sukladno odredbi članka 8. ZPP-a, a koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Sud je pregledom video-snimke cjelokupne emisije (u prilogu spisa) pod nazivom "Š" koja je emitirana u večernjoj shemi programa „O“-a dana 4. lipnja 1999. godine u 22,30 sati, ustanovio i njezin cjelokupni sadržaj kao i temu, a i provjerio je točnost sadržaja prijepisa izrečenog teksta u emisiji (transkript), koji su tužitelji podnijeli kao dokaz uz tužbu.

Preslušani svjedok O.D. navodi da je zaposlenik „E“, a bio je urednik emisije "Š", koja je bila redovna emisija EPP u tjednom terminu, a emitirao ju je „O“ na temelju sporazuma između „O“-a i „E“. Navodi da je prije emitiranja predmetne emisije, pa tako i spornog priloga, pregledao cjelokupnu emisiju i odobrio njezino emitiranje. To je emisija EP, a O je samo medij. Inače, „E“ je imala ugovor s hrvatskim lokalnim postajama o emitiranju njenih emisija. Misli da je to bilo 11 lokalnih postaja u Republici Hrvatskoj. Navodi da je autor priloga novinar M.M.S, koji je prilog sastavio i čiji je autor, a od osoba koje se pojavljuju imao je odobrenje da se njihove izjave emitiraju, tj. imao je tzv. autorizaciju. Navodi da sudionici emisije su pristali na emitiranje izjave i to time što su dali izjavu. Ta emisija je bila distribuirana i po lokalnim televizijskim postajama i to na RI TV-u kao lokalnoj postaji iz Rijeke, TV Nova kao lokalnoj postaji Pule i Istre, te misli da je bilo na čakovačkoj i varaždinskoj lokalnoj televiziji, kao i na zadarskoj. "Š" kao emisija se sastojala od više priloga, a radilo se o 7 različitih tema. Ističe da je novinar MS sam davao nazive za priloge, ali je on to odobrio, jer je on odgovorna osoba. Sjeća se da je u emisiji bilo objavljeno i neko pismo kojeg je novinar samo citirao. Glede naziva priloga "Odvjetnici i prevareni", svjedok objašnjava da je riječ "odvjetnici" upotrebljena metaforički, navodeći da je riječ "odvjetnici" smatrao pogodnim radi toga što se radi o odvjetničkoj obitelji. Ne može se točno sjetiti što je značilo "B" d.o.o. Svjedok ističe da on može jamčiti da apsolutno sve što stoji u prilogu istinito, ali se samog priloga više niti ne sjeća. Kompletno pismo koje je uputila tužiteljica prije emitiranja emisije, nije u cijelosti pročitano već samo citirano jer to nije uobičajeno televizijskom novinarstvu. Na poseban upit što je on kao odgovorni urednik poduzeo u smislu čl. 6 Zakona o javnom priopćavanju (radi se o zaštiti privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti tužitelja), svjedok navodi da je novinar tražio izjave od

sudionika, a i tužiteljima je isto tako ponuđeno da sudjeluju u emisiji što su ovi odbili. Poslije emitiranja emisije, novinar je ponudio tužiteljima da snimi poseban prilog s njihovim viđenjem cijelog slučaja, međutim, od njega je samo traženo da se ispriča tj. da stane u kadar i da se ispriča, što je odbio. Iznosi stav da je novinarski posao izvještavati istinito i u okviru zakona, a ne da štiti ničiji moralni lik i integritet. Na upit da li je istinito da je odvjetnička obitelj A. i DB varala ljude, svjedok odgovara da ne zna. Konačno, za naslov "Odvjetnici i prevareni", ističe da nigdje u spornom prilogu nije navedeno da su odvjetnici za bilo što krivi, te da stav sudionika u prilogu nije stav redakcije, dok u čitavom prilogu novinar ne iznosi osobna stajališta, već to čine sudionici priloga. Za objavu slike I tužitelja ističe da je tehnologija televizijskog novinarstva takva da kad se o nekome govori da se pokaže njegova fotografija iznoseći stav da time nije učinjeno ništa nezakonito što su prikazali tu fotografiju, ali je točno je da nisu imali odobrenje od I tužitelja za objavljivanje fotografije. Ne zna da li je istinita tvrdnja da odv. AB zastupa tvrtku "B" d.o.o., ali ako je u prilogu to navedeno, onda je to istinito. Ne može odgovoriti na pitanje kako su to provjerili. Zašto je sam prilog koncipiran na način da su poenitrani odvjetnici, a ne tvrtka "B" d.o.o. i vlasnik te tvrtke, svjedok odgovara da je to njegova profesionalna prosudba, dok na upit da li je kao urednik emisije bio svjestan toga da će tim prilogom naštetiti ugledu tužitelja, i to na način kako je isti prilog koncipiran, svjedok odgovara da je njihova profesionalna odgovornost, da istinito i cjelovito informiraju javnost, a što je u pozadini te informacije, to prosuđuje javnost. Za cjelokupni prilog navodi da nije njegov osobni stav niti stav redakcije, već je sve stav sudionika te emisije, te sudionike nije nitko prisilio da bilo što kažu ili ne kažu. Ističe da su sami sudionici te emisije tražili da budu intervjuirani, da se poslije emisije nitko od sudionika te emisije nije žalio niti bunio da je bilo što krivo interpretirano. Na upit da li je od sudionika tražio da mu dokumentiraju ono što tvrde, tj. da su im odvjetnici nešto dužni i da su ih oni prevarili, svjedok odgovara kad ima pred sobom čovjeka sa punim imenom, prezimenom i adresom, te tvrdi to što tvrdi u prilogu. Čovjek koji je to izjavio odgovara za vjerodostojnost te informacije. Na upit tko su ljudi koji su sudjelovali u prilogu i svjedok odgovara da su ti ljudi punim imenom i prezimenom tvrdili da su prevareni i željeli su to javno reći, a da li su ti ljudi koji su davali izjave pred kamerama osobno poznavali tužitelje i izvan onoga što je predmet ovog priloga, svjedok odgovara, da on to ne može osobno tvrditi, ali oni koji su sudjelovali u prilogu tvrdili su da s tužiteljima bili u jako dobrim odnosima. On osobno nije pozvao tužitelje u emisiju, ali je to napravio novinar prije i poslije emitiranja ove emisije, te da je bilo u uredničkom i novinarskom interesu da tužitelji sudjeluju u prilogu svojim izjavama.

Preslušani svjedok MMS, novinar autor predmetnog priloga iskazuje da je došao na ideju i do teme u emisiji "Špijunka", koja je predmetom ove parbe, prethodno gledajući emisiju "Latinica", te je bio potaknut i nekim novinskim člancima koji su tada bili publicirani u drugim sredstvima javnog informiranja, pa su u redakciji smatrali da bi bilo zgodno da i oni o tome naprave emisiju. Stupio je u kontakt sa BR i SK, te su odlučili snimiti poseban prilog pod tematskim nazivom "Špijunka". Ističe da su mi gore navedene gospođe prije same izrade priloga pokazale dokumentaciju, te da je iz iste proizlazilo da je u uglavnom u potpisu DB, koja je vjerojatno bila pravna zastupnica g. MB. Isto tako, bili su mu prezentirani i ugovori između MB i tih osoba. Više puta je ponudio tužiteljima da sudjeluju u toj emisiji, te da iznesu svoje stavove. Kontaktirao je osobno sa II-tužiteljicom, te je sam čak pokušao doći do MB, da bi mu bilo saopćeno da ni tužitelji ne znaju gdje se nalazi. Nakon četvrtog kontakta tužiteljica je odbila sudjelovati u prilogu u emisiji, te mu je poslala telefax i rekla da više ne zastupa MB. U tom faxu je bilo riječi o tome da tužiteljica više ne zastupa MB, a da li se to radilo u predmetima pred sudom, ističe da ne zna. Kontaktirali su i sa odvjetnikom koji je zastupao SK i druge, te su od njega dobili telefaxe sadržajno uglavnom iste koje je prikupio od SK i drugih. Na redakciji su raspravljali o mogućim pravnim posljedicama te emisije, te smo odlučili napraviti prilog na način kakav je i bio emitiran i to u skladu sa novinarskom etikom. Na poseban upit da li je znao da tužitelji nemaju veze s potraživanjima SK i drugih prema MB, tj. njegovoj firmi, svjedok ističe da je to znao, tj. da tužitelji nemaju nikakve veze sa zaduživanjem MB s drugim sudionicima u emisiji. Na upit da li je provjerio da li je I-tužitelj pravni zastupnik firme "B", svjedok ističe da je provjerio informacije koje su bile u prilogu, a ističe da je sve crpio iz informacijskog razgovora sa II-tužiteljicom, te iz telefaxa koji mu je poslala II-tužiteljica. Za fotografiju I-tužitelja, svjedok navodi da ju je pronašao negdje u novinama, te nije imao nikakvu suglasnost za njezino objavljivanje. S prvotuziteljem nikada nije uspio razgovarati. Da li je znao tko je stvarni dužnik ljudima koji se spominju u emisiji, svjedok ističe da je to bio MB. Svjedok ističe, koliko se sjeća, da je na nekim dokumentima koji su mu prezentirali SK i drugi bio žig, tj. memorandum firme "B" d.o.o. Na upit zašto je dopustio da se emitira izjava RB (list 7 spisa), a znao je da tužitelji nemaju veze s firmom MB, svjedok ističe da je ta gospođa to jednostavno izjavila. Svjedok ističe da je BR rekla to vjerojatno u kontekstu da se čitav postupak zavlaci, te da oni praktički ne mogu ništa napraviti. Na upit da li je imao odobrenje da snimi odvjetničke table, ističe da za to ne treba nikakva dozvola, te da ju je snimio s ceste. Na poseban upit da li bi snimanje table, slike odvjetnika, te stavljanje u kontekst emisije tužitelja imalo posljedice na njih osobno, na njihovu čast, ugled, javno djelovanje, svjedok ističe da nije imao to u vidu. Ističe da je svoju reportažu napravio točno prema kodeksu novinarske etike. Na poseban upit osobno II-tužiteljice na koliko se dokumenata nalazio njezin potpis ističe da ne zna točno, ali da je bilo najmanje dva potpisa. Svjedok odgovara da je s tužiteljicom razgovarao prije snimanja emisije 3-5 puta i to telefonskim putem, a kako je došlo do toga da se spominje obitelj B, svjedok ističe da je to proizlazilo iz druge korespondencije koju je

imao na uvidu prilikom snimanja reportaže. Svjedoku je poznato da zna u kakvoj su rodbinskoj vezi MB i tužitelji, ističe da zna da mu je I-tužitelj otac, a II-tužiteljica sestra. Iz samog razgovora i priloga kojeg je isti snimio sa drugim sudionicima, tj. sa suprostavljenom stranom, proizlazilo je da oni otpužuju cijelu obitelj B tj. isti stavljaju u kontekst s njihovim problemima troje članova obitelji B, tj. ovdje tužitelje i MB. Svjedok još ističe da je osobno razgovarao s II tužiteljicom samo telefonskim putem iz razloga što tužiteljica nije dopuštala da dođe u odvjetničku pisarnicu da s njom osobno razgovara. Nitko od neposrednih sudionika emisije koji su se pojavili slikovno na televiziji nije imao primjedbi na sadržaj objavljenog priloga, te na sadržaj iskaza. Svjedok ističe da su osobe koje su sudjelovale u emisiji znale da će ista biti emitirana, te da svi oni koji su bili prikazani na televiziji dobrovoljno su sudjelovali u emisiji. O programskoj koncepciji emisije "Špijunka", svjedok odgovara da se emisija sastoji od više međusobno nevezanih priloga, a ukupno je emisija trajala oko 45 minuta, dok se obrađuju emisije iz društvenog aspekta, zdravlja, kulture i dr.

Saslušani svjedok VK ističe da ga je angažirala grupa građana od oko 25 ljudi i to s ciljanim zadatkom da podnese kaznenu prijavu protiv MB. S tim ljudima imao je, misli, dva sastanka. Među tim ljudima je bila SK, VF, HV, tj. njezina majka. Ostalih se ne može točno sjetiti. Razgovarali su što poduzeti u građanskopravnom smislu, te da li treba tužiti tvrtku "B" ili M.B. osobno. Istražio je da je firma blokirana s par stotina tisuća DEM i procijenio je da postoji osnovana sumnja za prijevaru, pa je podnio kaznenu prijavu protiv MB. Inače, navodi da je pozvan i u emisiju koja je bila povodom toga, ali je to odbio, smatrajući da nema što puno reći. Od tih 25 ljudi, misli da je bila polovica onih koji su bili kućni prijatelji tužitelja, što zna iz samih izjava stranaka, te su probali to riješiti na miran način. Nije kao zastupnik tih ljudi komunicirao sa suprotnom stranom. Na poseban upit suca da li je komunicirao s tužiteljima u vezi s povratom duga, tj. zadatkom koji je dobio od strane te grupe građana, ističe da nikada nije komunicirao s njima, niti pismeno niti usmeno. Jedino je poslao opomenu pred utuženje i to MB-u. Svjedok ističe da je podnio kaznenu prijavu protiv MB 1996. godine. U svezi prodaje zemljišta od cca 5000 m², ističe da je to pismo osobno poslao MB svim strankama, ali da on to pismo nikada nije dobio od MB, već mu je prezentirano od strane stranaka koji su ga angažirali. Po njegovim saznanjima, a sve prema pričanju stranaka, rečeno mu je da ih je primila sestra od MB, odvjetnica-ovdje II tužiteljica. Na upit da li je primio bilo kakav dokument od tužiteljice, ističe da nije, nikad ništa primio od ovdje tužitelja. Zna samo da ništa nije riješeno, te da je podnio kaznenu prijavu. Zna da je došlo do istrage i da je zastupanje oštećenih preuzeo kolega K, a mene je prije toga pitao da li bih se ljutio. Nije mu bila poznata vlasnička struktura "B" i čija je to firma, a službeno je bila od MB.

Iz iskaza preslušanog prvotuzitelja kao stranke provedenog u svrhu dokazivanja proizlazi da dozvoljava da je izvršena autorizacija od strane sudionika emisije, jer isti nisu protestirali, nadalje ističe da je upravo ta činjenica obvezivala tuženika da provjeri navode osoba koje su u emisiji dali svoj iskaz. Smatra da je bila obveza tuženika provjeriti tvrdnju da se predmet protiv MB. ne procesuiru zbog intervencija na raznim distancama, jer su navodno tužitelji toliko moćni i utjecajni, a evidentno je to, što se i ne spori, da je protiv MB bio u tijeku u to vrijeme kazneni postupak, tj. podnesena je kaznena prijava kao što je naveo svjedok K., te da su djelomično provedene i određene istražne radnje, tj. saslušan je AB, te su saslušane iste osobe koje su podnijele kaznenu prijavu, tj. oštećeni. Tužitelj ističe da je radi izjave BR-S, a koju je ona dala u emisiji, imao vrlo velikih osobnih neugodnosti i to prijetnje telefonskim putem, a tužiteljicu su došli fizički napasti u njezinom stanu, pa su pozvali i policiju radi intervencije i zaštite. Isto tako, pred njegovu pisarnicu je došlo 10-ak oštećenih koji su probali izvršiti protuzakonitu naplatu, iako nema nikakve veze s firmom "B". Iskazuje da u to vrijeme njegov sin je imao 42 godine i 10-ak godina se prije toga bavio brokerskim i novčarskim poslovima, a on o tome nema nikakvih saznanja niti s tim veze. Nikad nije osobno zastupao svog sina u bilo kakvim postupcima, a niti u ovom. Navodi da je odvjetnik 40 godina, poznat u Zagrebu i Hrvatskoj, a pisao je dosta i objavljiivao članke, bio je kako navodi vijećnik gradske skupštine, te član HKDU-a te ističe da se nakon ovog morao isključiti iz političkog života. Iskazuje da je poznat širokom broju ljudi i uglavnom zastupa fizičke osobe, te se slučaj jako odrazio na poslovne, ali i na njegove privatne veze i poznanstva. Kategorički tvrdi da nema nikakve veze s poslovanjem sina, te ga se nikako nije smjelo staviti u taj kontekst. Ističe da kćer, odvjetnica-ovdje II tužiteljica, ima poseban ured i svaki ima svoj žig, ali se nalaze u zajedničkom prostoru ali nemaju registrirani zajednički odvjetnički ured. Ima saznanja da je II tužiteljica zastupala MB kao punomoćnik u nekoliko slučajeva, ali mu o tome nisu poznate nikakve pojedinosti. Na upit suca kako je subjektivno doživio emitiranje spornih emisija, ističe da je to na njega djelovalo tragično, te da kako je vrlo poznat po cijeloj Hrvatskoj, ta je emisija doista imala golem utjecaj na njegovu reputaciju kao odvjetnika i osobu. Navodi da je njegov moralni autoritet i dignitet apsolutno je narušen s tom emisijom. Glede zdravstvenih problema poslije emitiranja sporne emisije, tužitelj ističe da je bio pod apaurinima i leksaurinom, što su lijekovi za smirenje. Nije se obraćao psihijatru, ali za to je bilo razloga. Osobno se nikome od oštećenih nije obraćao, a sve je išlo preko drugotuziteljice koja je vodila cjelokupnu korespondenciju. Ističe da se upravo radi navedene situacije dogovorio sa svoje ostale troje djece da svojem sinu MB daruje njegov nasljedni dio već za života i to 5000 m² zemljišta na Jarunu, što su se oni složili kako bi on riješio svoje probleme i dugove, a nakon toga je II-tužiteljica o tome obavijestila njegove vjerovnike. Na pitanje o vlasničkoj strukturi firme "B", tužitelj ističe da je njegov sin MB vlasnik, ali da mu ta struktura nije poznata u cijelosti. O poslovnim problemima sina obavijestila ga je drugotuziteljica, dok u to vrijeme nije znao kojim poslom se bavio njegov sin. Na upit da li su osobe koje su se obratile odv. VK u polovici njih njegovi kućni

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

prijatelji, ističe da jedino ima prijateljske veze s HV, a ostale da uopće ne poznaje, te nadalje odgovara na pitanje da li su isti dolazili u njegovu kuću i prije nego što su uložili novac u firmu "B", ističe da je jednom došla SK i to isključivo kao stranka za koncipiranje jednog ugovora, ali taj ugovor nema nikakve veze s poslovanjem firme "B" d.o.o. Na upit da li je sugerirao nekome od onih koji su se pojavljivali u emisiji da svoju staru deviznu štednju povjere tvrtki "B" d.o.o., ističe da to nije nikome sugerirao i da nije bilo nikakvih govora o tome. Tužitelj iskazuje da je osjećao strah i to poslije prikazivanja emisije, jer su mu prijтели, a osobito radi izjave BR-S da će angažirati podzemlje.

Preslušana drugotužiteljica u svom iskazu navodi da je za financijske probleme svog brata MB saznala osobno od njega i to u rujnu 1996. godine, dok je u tom trenutku znala samo da se isti bavi brokerskim poslovima koji poslovi nju ne zanimaju. Brat joj je saopćio da je plasirao novac u dionice firmi koje su propale, tj. koje ne vrijede, a prema ovlaštenju svojih stranaka. Tada ju je brat zamolio ako može napisati kakav dopis u ime njegove firme "B" d.o.o., te joj je dao popis svojih vjerovnika, tih ljudi, te je po njegovom uputstvu složila dopis u formi cirkularnog pisma. Sadržaj tog pisma je bio da je firma došla u poteškoće, te da postoji njegova dobra volja da se to riješi, pismo je bilo opskrbljeno s njezinim pečatom. U tom trenutku nije imala saznanja o kojim iznosima radi. Tada joj je brat rekao da će to sam pokušati riješiti, međutim nakon cca 2 mjeseca opet joj je saopćio da ništa nije uspio riješiti, te da na njega vjerovnici vrše strahoviti pritisak. Nekako u to vrijeme prvotužitelj je naslijedio zemljište, te joj je palo na pamet da se u familiji dogovore da brat dobije svoj nasljedni dio kako bi mogao namiriti svoje dugove i da to pokuša sam riješiti. Tek tada je prvi puta ocu rekla o čemu se radi. Ističe da su se brat i otac potpuno razilazili u svojim poslovnim koncepcijama, jer je otac želio da brat bude odvjetnik, a brat se želio baviti trgovinom. Nakon što se familija složila da se dugovi mog brata riješe na način da isti dobije svoj nasljedni dio, pa da on to riješi sam, uputila je tada drugo, cirkularno pismo njegovim vjerovnicima i ponudila takvo rješenje njihovih potraživanja. U tom pismu je stajalo da su odlučili da će MB dobiti svoj nasljedni dio, te da će se iz toga otvoriti mogućnost rješavanja njegovih dugova, tj. dugova njegove firme, a kasnije je otac prenio na njega to zemljište. Obavijestila je vjerovnike, da se radi o zemljištu od 5000 m², koji se nalazi na Jarunu, te da je predviđena gradnja na tom zemljištu, predložila je da se oni uknjiže kao vlasnici na tom zemljištu i to u alikvotnom postojećem dugu ili da se uknjiže kao hipotekarni vjerovnici na tom zemljištu. Jedino je tada komunicirala sa SK koja je došla u odvjetničku pisarnicu, a s njom je došao jedan geodeta. Predala joj je dokumentaciju, posjedovni list, katastarski plan, te je bio dogovor da će svi probati pronaći kupca. SK je došla u svoje ime i za svoj račun. Uz SK na upućeni dopis o načinu rješavanja dugova MB, odnosno njegove firme reagirala je još jedna osoba i to na način da je prihvatila suvlasnički dio alikvotno njegovom dugu, te da je sve to uredno provedeno u zemljišnim knjigama. Navodi da se radilo samo o ugovoru koji je moj brat potpisao, te da daljnji postupak uknjižbe ona nije radila. Dogovor se bio da se m² obračuna po 100 DEM, te koliko je bio njezin dug, toliko je zemljišta dobila. Ona je pristala na taj dogovor. Inače, radila je na tom poslu do 1997. godine i to isključivo na prodaji tog zemljišta, te je angažirala jednu agenciju za prodaju nekretnina. SK je dolazila 2-3 puta u njezinu kancelariju, te je nudila cijenu od 20-40 DEM, te da bi se to prodalo i cijena podijelila. Na tu cijenu nije pristao MB. Ističe da sa ostalima nije komunicirala, osim s ženom koja je pristala na uvjete da bude uknjižena, te SK. To je bio sav njezin posao, a drugo nije radila. Nije o ničemu obavještavala oca o poduzetim radnjama. Za VK navodi, ističe da ga je prvi puta danas vidjela, a niti je s njim ikada o tome razgovarala, ali dozvoljava da je možda čak uputila koji dopis VK. Na upit da li je prije emitiranja emisije imala kakvih problema s ljudima, strankama, drugotužiteljica ističe da nije imala nikakvih posebnih problema, osim što su ljudi znali nazivati i pitati kad će se to riješiti. Gledala je spornu emisiju "Špijunka" zajedno sa svojim sinom, te je ostala konsternirana, te mu je morala kao 14 godišnjaku objasniti što se to događa. S OD nije komunicirala na bilo koji način, niti usmeno, niti pismeno, te ga je prvi puta vidjela na sudu, dok je novinar S. 2-3 tjedna prije emitiranja sporne emisije nazvao u kancelariju i traživši prvotužitelja, a u svezi poslovanja firme "B". Tada mu je, kako navodi, doslovno rekla da prvotužitelj nema nikakve veze s poslovanjem firme "B" d.o.o. Na upit da li ju je tom prilikom novinar S pozvao u tu emisiju, a prethodno obavijestio da će emisiju snimiti, tj. da su je snimili i da će je pustiti u eter, tužiteljica ističe da je tek tada saznala da postoji ta emisija i da će je emitirati i to, kako joj je bilo saopćeno, radilo se o prilogu o poduzeću B. Rekla je da s financijskim poslovanjem "B" d.o.o. nema veze, te da je kao punomoćnica uputila samo dva dopisa, te da je radila samo na poslovima prodaje zemljišta koje je glasilo na MB. Nakon toga, isti nije više insistirao na njezinom sudjelovanju u emisiji, a nije ju niti pozvao u emisiju. U tijeku tog razgovora, nakon što mu je objasnila vrstu svog osobnog angažmana u cijeloj toj situaciji, novinar je doslovno rekao, a obzirom na činjenicu da nas razni vjerovnici spominju u toj emisiji, da mu sve to faksiram i pošaljem, te je to i učinila. Nakon emitiranja te emisije, doslovce istu večer, počeli su na kućni broj stizati telefonski pozivi i to anonimni s prijetećim sadržajem i navodima kao npr. "Glumiš odvjetnicu, a kradeš ljude" i dr. Ističe da se poslije emitiranja priloga emisije, gdje se god kretala, imala je velikih neugodnosti, te je morala objašnjavati o dugu od 700.000,00 DEM. Ističe da je u odvjetničkoj komori disciplinski sudac, te da joj je takva emisija ozbiljno narušila ugled kao odvjetnice. Ti pozivi su prestali unazad 2-3 mjeseca i to samo zato, jer je instalirala u kancelariji i u kući uređaj za evidentiranje telefonskih poziva. Navodi da je bila konstantno pod velikim psihičkim pritiskom. U stan su joj, nakon 2-3 tjedna od predmetne emisije, u večernjim satima, upale dvije osobe koje su potom pobjegle. Bilo joj je to vrlo neugodno u 10 sati navečer slušati prijeteće i lupanje po

vratima, jer živi sama sa sinom, pa to dobiva posebnu konotaciju i bilo ju je strah. Navodi, da je doživjela i verbalni napad na ulici, ali ne zna o kojoj osobi se radilo. Ističe da je uzimala medikamente radi i to apaurine cca 2-3 mjeseca, ali da ih poslije toga više nije uzimala, jer nije htjela postati ovisna o tome. Osobno je doživjela tu emisiju kao šok i to samim prilogom i načinom prikazivanja njezine uloge u svemu tome, a osobito ju je dojmilo isticanje odvjjetničke table i to prvotužitelja i nje osobno. Bilo je rečeno gdje se nalaze, tko su, što su, što rade, te su ih po tome mogli lako naći u svako doba. Najstrašnije, kako sama drugotužiteljica navodi je u tome svemu joj je bilo što je novinar napravio onakav uvod, tj. ime priloga. Ispada da je bilo sve fokusirano na nju i na prvotužitelja, a firma "B" je bila usput spomenuta kao nevažna. Osjećala je da je to poziv a linč, a emisija je bila i reprizirana. Smatra da je emisija bila uperena na nje i oca i da je čitava emisija sročena senzacionalistički. Svojim strankama je morala objašnjavati o čemu se radi. Na poseban upit pun. tuženika da li izjave iz emisije predstavljaju autorizirane interview, drugotužiteljica ističe da to ne zna, jer nakon emisije s nikim nije kontaktirala, niti sa SK niti s novinarom, već samo s anonimnim osobama koje su je zvale. Na upit da li je poznavala nekoga od ljudi koji su se pojavili kao vjerovnici u emisiji, kategorički tvrdi da nikoga nije poznavala. Jedina osoba koju poznaje je HV, a za nju je saznala tek kasnije da se nalazi u toj grupi vjerovnika MB. Na upit da li su ljudi koji su se pojavili u emisiji i ostali vjerovnici, dolazili u kuću njezinih roditelja, osim HV, po njezinim saznanjima nikada nisu dolazili u kuću. Pojašnjava da SK i gospođu koja je pristala na uknjižbu dijela zemljišta, prije 1996. godine nije uopće poznavala, dok je s ostalim vjerovnicima kontaktirala telefonom. Na upit zašto nije htjela sudjelovati u emisiji, ističe da nije htjela sudjelovati u toj emisiji, jer tema emisije nema veze s njom. Smatrala je da je dopisom za koji ju je zamolio novinar, razriješila sve svoje eventualne obveze. Ističe da je radila isključivo kao punomoćnik. Tužiteljica još objašnjava da je faks uputila novinaru prije emisije, kad uopće nije bila obaviještena o sadržaju te emisije. Istina je da je samo jednom kontaktirala s novinarom S, a ne četiri puta kako je isti naveo, te da ju nikada nije pozivao u emisiju. U svezi njezinog zaključka da su osobe s kojima je imala sukob, tj. koje su joj došle u kuću i koji su na ulici nešto dobacivali bile u vezi s emitiranim prilogom, drugotužiteljica ističe da je to bilo neposredno nakon emisije i rečeno joj je "Imaju pravo, podzemlje će raditi", a to je bila rečenica koja je bila izrečena i u toj emisiji. U konačnici navodi da je trpjela intenzivan strah, uvredu i klevetu.

Iskaze tužitelja, ovaj sud cijeni istinitim i razložnim, pa obzirom na karakter ove parbe uzima da su tužitelji dokazali da su poradi emitiranja sporne emisije pretrpjeli intenzivnu psihičku bol i strah u dužem vremenskom razdoblju, a sadržaj emitiranog priloga prouzročio im je prvenstveno kao odvjjetnicima brojne neugodnosti u životu i radu.

Uvid u TV program objavljen u javnom tisku za dan 4. i 9. lipnja 1999.g. (list 35-37), pokazuje da je emisija "Špijunka" emitirana u večernjem terminu 4. lipnja 1999, s početkom u 22,30 h, te 9. lipnja 1999. reprizirana u popodnevnom terminu s početkom 14,45 sati. Nadalje, posebno je u dnevnom tisku objavljeno da će se "Špijunka" emitirati na lokalnim TV postajama i to na Gradskoj TV Zadar, TV Moslavini, TV Novi Pula, „O“-u Zagreb, TV- Čakovec, Varaždinskoj TV, ATV Split, te VTV-u Vinkovci./subota- 5. lipnja 1999/, sve u udarnim večernjim terminima. Dakle, pokrivene su sve regije Hrvatske, Dalmacija, središnja Hrvatska, Istra i Slavonija.

Uvidom u dopis II tužiteljice od 17. svibnja 1999. godine (list 8. spisa) adresirane na tuženu proizlazi da je tužiteljica odbila sudjelovati u emisiji "Špijunka", vidljivo je da drugotužiteljica iznosi razloge otkona poziva, navodeći da O dakle tužena; dopušta u svojoj drugoj emisiji "Latinica", sudjelovanje osobama da bez provjere njihovih tvrdnji iznose neistine o njezinom o.... radu. Isto tako objašnjava svoju ulogu u zastupanju poduzeća "B" d.o.o. i MB. Dakle, kako zaključuje ovaj sud, tužena je već ranije posvetila određenu minutažu tužiteljima interesirajući se za njihovo djelovanje prikazujući tužitelje u negativnom kontekstu.

Iz dopisa prvotužitelja od 17. lipnja 1999. godine adresiranog na redakciju emisije "Špijunka" proizlazi da prvotužitelj zbog objavljivanja u toj emisiji neistinitih, netočnih i uvredljivih informacija, traži objavljivanje ispravka, što tuženik nije učinio, ali prvotužitelj nije pokrenuo sudski postupak predviđen za objavu ispravka informacije, kao jednog od zakonom predviđenih oblika restitucije nastale štete.

Svjedočki iskaz VK, odvjetnika kojeg su angažirali komintenti poduzeća "B" ovaj sud cijeni istinitim i razložnim. Iz tog iskaza proizlazi bitna činjenica da nikada u svezi dugovanja poduzeća "B" d.o.o., odnosno AB nije komunicirao sa tužiteljima, iako bi po logici stvari to trebao činiti, ako su tužitelji kako to tvrdi u emisiji novinar MMS "s oštećenima kao njegovi zastupnici počeli pregovarati otac A i sestra D". Naime, prema kodeksu odvjjetničke etike, punomoćnici jedne stranke nikada se ne obraća drugoj strani ukoliko ova ima angažiranog odvjetnika.

Iskazi svjedoka OD i MM-S mogu se samo cijeliti zajedno i na specifičan način, ne toliko u smislu njihove istinitosti ili neistinitosti, već u kontekstu prikupljanja činjenica o načinu rada i razmišljanja njih kao novinara, a OD ujedno i urednika „O“-a.

Tužbeni zahtjev tužitelja je u cijelosti osnovan.

Prema stanovištu ovog suda, svjedok MM-S, autor priloga, već u samom naslovu "Odvjetnici i prevareni" sugerira gledateljstvu da su odvjjetnici prevaranti, naime kao suprotstavljen pojam prevarenima, prema logici stvari mogu biti samo prevaranti, pa je očito da tuženik odvjjetnike izjednačava s prevarantima. Nadalje, urednik emisije, svjedok OD u eter i prije samog pojavljivanja naslova, najavljuje prilog s riječima

"Ugledna zagrebačka odvjetnička obitelj i nekolicina ljudi, koji tvrde da su grubo izigrani akteri su slijedeće priče", čime se u sofisticiranom stilu karakterističnog za neka čovječanstvu mračna vremena, naprosto sugerira širokom gledateljstvu da su tužitelji maltene ordinarni prevaranti, a ne ugledni odvjetnici Novinar, svjedok, M nadalje, pokazujući neboder na J.trgu navodi "Priča je počela ovdje na V katu, poduzeće "B" d.o.o. „B" otvoreno je 1995. godine. Građanima je nudilo otkup stare devizne štednje uz proviziju od 5%. Vlasnik poduzeća bio je MB, sin poznatog zagrebačkog odvjetnika AB. Da bi pomogli mladom brokeru B, članovi ugledne obitelji B svojim su prijateljima preporučili da skrb oko stare devizne štednje povjere baš njemu." Tu nema riječi o nikakvoj metaforici, kakvu želi u svojem iskazu prikazati urednik OD, već kao ordinarne prevarante najavljujuć-urednik emisije identificira upravo tužitelje. Valja istaći da O.D., u svojem iskazu navodi da je koncepcija spornog priloga njegova profesionalna prosudba, te da je njihova profesionalna odgovornost, da istinito i cjelovito informira javnost, dok za cjelokupni prilog navodi da nije njegov osobni stav niti stav redakcije, već je sve stav sudionika te emisije, te sudionike nije nitko prisilio da bilo što kažu ili ne kažu. Na kraju, a kako je to razvidno iz transkripta spornog priloga sudionica emisije RB otvoreno prijeti tužiteljima sugerirajući drugima da angažiraju zagrebačko podzemlje, te navodi " Oni slove kao Zagrebačka, fina, katolička, hoh familija, a mislim obični su prevaranti."

Prema odredbi čl. 23. st. 1. toč. 2. Zakona o javnom priopćavanju - ZJP nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete, ako informacija kojom je šteta učinjena autorizirani intervju.

Prema odredbi st.3. istoga članka ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede i klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnog urednika javnog glasila, ako nisu postupali u dobroj vjeri.

Stanovište ovog prvostupanjskog suda prema tuženom se, a osobito u televizijskim emisijama koje su unaprijed pripremljene i nad kojima stoga ima apsolutnu kontrolu, razloge za ekskulpaciju obveze naknade štete u smislu članka 23. st. 1. točka 2. i .3., treba prosuđivati na način da je tuženi mogao i trebao spriječiti plasiranje informacija za koje znade da uvredljive za druge ljude.

Naime, civilizacijski nije prihvatljivo i u kontekstu zajamčene slobode tiska nazivati osobe prevarantima (što je nedopuštena djelatnost i pod određenim uvjetima predstavlja kazneno djelo prema KZRH), jer su javna glasila dužna poštivati privatnost, dostojanstvo, ugled ili čast građana (čl.13. st.3. Zakona o javnom priopćavanju).

Sud primjećuje da tužena zaboravlja na odredbu članka 23. st. 1. točka 3. ZJP-a, a u svezi st. 2. istog članka. Naime, tuženik se oslobađa od odgovornosti, konkretno od dužnosti plaćanja naknade nematerijalne štete kao jednog od oblika restitucije, ako se informacija kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i poduzeo je sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri, a dokazivanje postojanja pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu stavlja se na teret tuženog. Dakle, tuženik mora dokazati da je imao osnovani razlog povjerovati da su informacije kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama koje su istinite, da je poduzeo sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije, te da je postupano u dobroj vjeri. Jedino ako tuženik dokaže sve tri pretpostavke, koje za oslobođenje od odgovornosti moraju biti kumulativno ispunjene, on se oslobađa od svoje obveze naknade štete. Dobra vjera znači da emitent televizijskog programa nije znao niti s obzirom na okolnosti slučaja imao dovoljno razloga posumnjati u tvrdnje koje očito predstavljaju grub napad na ugled i čast neke osobe.

Cijeneći sadržaj emisije, način i koncept vođenja i izrade priloga, te dokaze provedene tijekom ovog postupka, tuženik, iako mu je to dužnost, nije ničime dokazao da je imao osnovani razlog povjerovati da su informacije kojima je šteta učinjena temelje na činjenicama koje su istinite, a napose da je prema tužiteljima postupao u dobroj vjeri, već upravo suprotno postupanje tuženika dokazuje prikazivanje višemilijunskom gledateljstvu slike prvotužitelja i njegove odvjetničke table, kao da za tužiteljima-nadasve opasnim i lukavim prevarantima raspisuje tjeralicu. Ovaj sud za prikazivanje spornog priloga, na način kakvog ga je tuženik pripremio i opremio, pred višemilijunskim televizijskim auditorijem ne vidi nikakav javni interes. Konačno, sud je u konkretnom slučaju cijeno i činjenicu da sam naslov priloga sadrži očevidnu uvredu za tužitelje kao odvjetnike, a da nije sastavni dio sporne autorizirane informacije.

U odredbi čl. 22. citiranog ZJP navedeno je da nakladnik koji informacijom objavljenom u javnome glasilu prouzroči drugome štetu, dužan je tu štetu naknaditi, a u st. 2. istog članka je navedeno da nematerijalnu štetu čini nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili pretrpljenog straha.

Tijekom dokazivanja sud je utvrdio postojanje i intenzitet duševnih bolova, pa tužitelji imaju pravo na pravičnu naknadu za pretrpljene duševne boli i strah, jer njihova jakost i trajanje bolova i straha to opravdavaju sukladno kriterijima iz čl. 200. Zakona o obveznim odnosima (NN RH 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99) (dalje: ZOO), a na koje upućuje čl. 22. citiranog ZJP-a.

Temeljem tako utvrđenog činjeničnog stanja, sud je zaključio da tužiteljima u skladu s člankom 200. ZOO-a, pripada pravo na pravičnu naknadu za pretrpljene za pretrpljene duševne bolove, te za strah koje sve su tužitelji pretrpjeli uslijed nastanka štetnog događaja. Naime, tužiteljima je u duljem vremenskom periodu poremećen duševni mir i pravo na miran obiteljski život.

U odmjeri pravične naknade, sud je uzeo u obzir sve okolnosti nastanka štetnog događaja, odbijanje tuženika da objavi ispravak informacije, prouzročene neugode, pa je za ovaj vid štete od zatraženih 50.000,00 kn za svakog od tužitelja, kao pravičnu naknadu dosudio cjelokupno zatraženi iznos, koju naknadu sud cijeni primjerenom čl. 223. ZPP-a.

Ovaj sud smatra da je iznos dosuđen tužiteljima, posve primjeren okolnostima cijelog slučaja, a prije svega vrijednosti povrijeđenog dobra, kao i svrsi čl. 200 st. 2. ZOO-a, tj. sprečavanju lukrativnih motiva.

Slijedom navedenog, odlučeno je o glavnom zahtjevu kao u izreci presude.

Odluka o dosuđenim kamatama na glavno potraživanje temelji se na čl. 1 Uredbe o visini stope zakonske zatezne kamate (NN RH 76/96), a u svezi čl. 2 st. 1 Zakona o zateznim kamatama (NN RH 28/96), a koje teku od dana donošenja prvostupanjske presude pa do isplate.

Odluka o parničnom trošku temelji se na čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, a u svezi s čl. 164 st. 1. ZPP-a.

Troškovi tužitelja obuhvaćaju trošak učinjen za platež sudskih pristojbi, te za troškove odvjetničkog zastupanja.

Visina odmjerene sudske pristojbe prvotuzitelju temelji se na Zakonu o sudskim pristojbama /N.N. /74/95 i 57/96/-Tarifi sudskih pristojbi a odmjerena je za tužbu (Tbr.1.) u iznosu od 1.960,00 kn, za presudu (Tbr 2.) u iznosu od 1,960,00 kn, za održana ročišta ukupno 300,00 kn (Tbr 34. 6 roč po 50,00 kn), obzirom na označenu vrijednost predmeta spora u iznosu od 50.000,00 kn, pa je pristojbena obveza prvotuzitelja utvrđena u ukupnom iznosu od 4.220,00 kn, koja mu se dosuđuje u cjelosti.

Sud je drugotuziteljicu oslobodio od plaćanja sudskih pristojbi u smislu odredbe čl. 15. Zakona o sudskim pristojbama /N.N./74/95 i 57/96/, za sve radnje koje podliježu pristobenoj obvezi počevši od 8.prosinca 1999. godine pa nadalje, jer je temeljem uvida u potvrdu o imovnom stanju Ministarstva financija - Porezne uprave PU Zagreb, ispostava Maksimir i izjave drugotuziteljice o imovnom stanju dane na zapisnik kod ovog suda, utvrđeno je da tužiteljica prema svojem općem imovnom stanju ne može podmiriti sudsku pristojbu bez štetnih posljedica za nužno uzdržavanje sebe i svoje obitelji, a istoj je priznat učinjen trošak za platež sudske pristojbe za tužbu (Tbr.1.) u iznosu od 1.960,00 kn.

Troškovi učinjeni za odvjetničko zastupanje tužitelja odmjereni su u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (OT) i vrijednošću predmeta spora od 100.000 kn, a odnose se na sastav tužbe 130 bodova OT (T. br. 7/1), pristup na 6 ročišta ukupno 780 bodova OT (T. br. 9/1 – 6 ročišta po 130 bodova OT), sastav 2 podneska 260 bodova OT (T.br. 8/1 – 2 podneska po 130 bodova OT), što ukupno za sve priznate parnične radnje iznosi 1.170 bodova OT,štro uvećano po T.br. 36. OT za 10% radi zastupanja više osoba iznosi 1.287 bodova, a primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznosi 15.701,40 kn, a dosuđuju im se u cjelosti.

Ukupni parnični troškovi koje je sud priznao tužiteljima iznose u zbroju 15.701,40 kn, a povrh toga za sudske pristojbe prvotuzitelju iznos od 4.220,00 kn, a drugotuziteljici iznos od 1.960,00 kn.

Sud je tužiteljima dosudio pripadajuću kamatu na priznati parnični trošak, jer je odredbom članka 27. st. 3. Ovršnog zakona (N.N. RH 57/96 i 29/99) priznato pravo ovrhovoditelju na zakonske zatezne kamate na parnični trošak i onda kad u ovršnoj ispravi nema odluke o platežu zakonskih zateznih kamata na parnični trošak, pa obzirom na takav sadržaj cit. zakonske odredbe, koja je materijalno-pravne prirode, iako se nalazi u okviru postupovnog zakona, opravdava i zahtjev za platež zakonskih zateznih kamata podnesen prije donošenja ovršne isprave.

Slijedom navedenog odlučeno je o trošku kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 17. listopada 2001. godine.

Sudac:
N.O

PRVOSTUPANJSKA ODLUKA

Poslovni broj: I- Pn-6475/96

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu u po sucu tog suda Š.G. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja T.Z. iz Zagreba, Z. 5, zastupanog po punomoćniku L.M. odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika M.P. d.o.o. Zagreb, V. 40, zastupanog po punomoćniku N.A. odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene dana 28. listopada 1997. godine, u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja T.M. i zamjenika punomoćnika tuženika O.S.

presudio je:

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Nalaže se tuženome da tužitelju plati na ime naknade štete zbog objave informacije iznos od 100.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koju određuje Vlada Republike Hrvatske tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude pa do isplate, te da joj nadoknade parnični trošak, sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom da po pravomoćnosti presude u prvom sljedećem broju lista "N" o svom trošku objavi bez komentara cijelu pravomoćnu presudu."

II. Tužitelj T.Z. iz Zagreba, Z. 5, dužan je tuženiku M.P. d.o.o. Zagreb, V. 40, platiti parnični trošak postupka u iznosu od 7.150,00 kuna, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je dana 17.05.1996. godine u časopisu "N" objavljen članak pod naslovom STUPOVI DRUŠTVA "Z.T.": U Europu preko M.B.", čiji je autor gospodin S.J. Tužitelj smatra da u spornom članku autor pogrdnim kvalifikacijama grubo napada ime i djelo tužitelja nazivajući ga bardom hrvatskog estradnog snobizma, ruralnim glazbenim antitalentom, kulturnom sramotom i nacionalnim falschspielerom. Smatra očitim da je autor teksta, naročito s posljednje dvije kvalifikacije, imao jedinu namjeru: duboko povrijediti dostojanstvo, ugled čast i djelo tužitelja koji je kao estradni umjetnik svojim dugogodišnjim pregalačkim radom dao neosporan obol i doprinos hrvatskoj umjetničkoj glazbenoj sceni podarujući joj veći broj evergreena, koje autor teksta lakonski naziva "urbanom" ljigom.

Tužitelj smatra da je jedina namjera autora teksta koji je tuženik objavio bila perfidna namjera javnog blaćenja imena i djela tužitelja, u dokaz čega i citira i sljedeće navode iz teksta: "... koji je u pet ratnih godina koordiniranim akcijama uspio uništiti zadnje ostatke javnog glazbenog ukusa na ovim prostorima." Tužitelj smatra da svojim autorskim radom nije uništio zadnje ostatke javnog glazbenog ukusa kako to navodi autor, već je on, upravo suprotno, produhovio glazbeni ukus publike, i ne samo to, nego i medijski eksponirao vlastitu državu na Euroviziji. Tužitelj smatra da je autor članka u namjeri da uništi sve što je tužitelj u svom životu postigao posegao za najnižim udarcima pa tako u nastavku teksta iznosi niz krajnje uvredljivih navoda kao što su: "... niz svojih zavijajućih ili drečećih arija, bizantinski Banjalučanin, predvodnik kičerske revolucije u narodnoj glazbi".

Tužitelj u tužbi citira i daljnje navode koji su ga povrijedili: "... T, se tijekom devedesetih "neobjašnjivo" širom otvorio prostor nacionalnog programa, za koji je on možda platio poneku kunu tamo gdje je trebalo platiti, no ona mu se pouzdano višestruko vratila kroz zabavni monopol njegovih spomenutih "projekata". Tužitelj smatra da je ovim navodom autor prešao sve granice ukusnog ponašanja. Ipak, tužitelj ne tvrdi da je autor izričito citiranim tvrdio da je on davao mito, jer za takvo što nema dokaza, a niti je to istina. I na kraju tužitelj citira kao vrhunac neukusa i ljudske zloće gospodina J. sljedeći navod iz članka: "... a gospodin T. uplašeno je konteplirao nad mogućnošću da je on osobno profesionalno mrtav, sve dok je Tomislav I. živ." Tužitelj smatra da se iz navedenog jedino može zaključiti to da je on priželjkivao smrt pokojnog Tomislava I. radi vlastite profesionalne afirmacije, što ne odgovara istini jer je on u vrijeme smrti Tomislava I. bio potpuno afirmiran kao općepriznati autor i glazbeni umjetnik.

Na temelju svega navedenog tužitelj smatra da mu je tuženik svojim postupcima nanio tešku duševnu bol i nenadoknadivu štetu kako u odnosu na njegov moralni lik i dostojanstvo, tako i u odnosu da njegov stečeni profesionalni ugled estradnog djelatnika, pa stoga potražuje naknadu štete u iznosu od 100.00,00

kuna sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do isplate, uz naknadu parničnog troška i nalaganje tuženiku obveze objave presude po njezinoj pravomoćnosti.

Tuženik u odgovoru na tužbu priznaje svoju pasivnu legitimaciju, ali se protivi tužbenom zahtjevu i navodi da je sporni tekst pisan u smislu vrijednosnog suda autora o javnoj djelatnosti tužitelja, koji je kao javna osoba podložna vrijednosnim sudovima, pa stoga smatra da u smislu odredbe članka 23. st. 1. t. 6. Zakona o javnom priopćavanju, nema niti odgovornosti nakladnika za nastalu štetu. Ističe dalje, da autor u spornom tekstu iznosi svoje viđenje osobe tužitelja, ali u odnosu na tužitelja ne iznosi niti jednu činjeničnu tvrdnju, već su sve opaske autora teksta, samo komentari javnog djelovanja tužitelja. Smatra da to što tužitelj sebe smatra kreatorom kriterija hrvatske glazbe, predstavlja problem za tužitelja a ne za tuženika. Stoga predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja i obveze ga na snaganje troška postupka.

U toku dokaznog postupka sud je izvršio uvid u sporni članak, saslušao tužitelja, izvršio uvid u visinu naklade broja tjednika "N" u kojem je objavljen sporni članak i saslušao kao svjedoka autora članka S.J..

Na temelju ovako provedenog dokaznog postupak sud je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Među stranka je sporno da li je navedenim člankom povrijeđeno dostojanstvo, ugled i čast tužitelja, temeljem čega bi tužitelj imao pravo na naknadu štete zbog istog ili postoje razlozi koji nakladnika oslobađaju od odgovornosti za nastalu štetu.

Na navedene okolnosti sud je saslušao tužitelja kao stranku i kao svjedoka članka S.J.. autora. Tužitelj u svom iskazu navodi da je za objavu spornog članka saznao u Oslu, a po povratku u zemlju počeli su komentari povodom članka. Smatra da je i od sada u svom radu bio izložen raznim komentarima, napadima i si. ali nikada po njegovom mišljenju takvoj silini mržnje kao u spornom članku i to ga je navelo da podnese tužbu. Dalje navodi da je cijeli sporni članak izazvao niz posljedica - od odnosa u njegovoj obitelji, potrebe za objašnjavanjem i opravdavanjem pred prijateljima, kao onima koji ga vole tako i onima koje ga ne vole. U njegovim poslovnim odnosima nastupio je zbog toga zasto, uslijedilo je neprestano nazivanje telefonima, morao je mijenjati broj telefona. Navodi da su se nakon objave spornog članka i u drugim :novinama pojavili članci koji su se sadržajno nado vezivali na navodi iz spornog članka. Na posebno pitanje njegovog punomoćnika kao je doživio dio teksta u kojem ga se povezuje s Tomislavom I. tužitelj odgovara : "Kao najbrutalniju budalaštinu kojom se njemu imputira krivica za tuđu smrt". Navodi da su njegove kolege ostale zapanjene na mogućnošću da se u Hrvatskoj na taj način piše u novinama. Sebe ne smatra kreatorom kriterija hrvatske glazbe, ali ako ga neko drugi takvim smatra, obzirom na njegov dosadašnji rad i opseg tog rada, on se tome ne može protiviti. Potvrđuje da su tokom cijelog njegovog profesionalnog rada pojavljivali napisi u štampi, ali ističe da su njegove duševne boli intenzivirale nakon objave ovog članka u tjedniku tuženika.

Svjedok S. J. u svom iskazu potvrđuje svoje autorstvo na spornom članku i navodi da je u istome iznio svoje viđenje tužitelja i njegova rada kao javne osobe. Svi navodi u članku predstavljaju njegove vrijednosne sudove o radu tužitelja. Smatra da je tužitelj kao javna osoba izložen kritikama javnosti, a sam je mogao polemizirati s njime i obratiti se pismom njegovom nakladniku, ali je tužitelj odabrao podnošenje tužbe kao svoj izbor. Nakon citiranja navoda iz tužbe za koje je tužitelj posebno označio da su povrijedili njegov ugled, čast i dostojanstvo, tužitelj ističe da su svi ti navodi kako je već i naveo, njegovi vrijednosni sudovi. Svjedok priznaje radikalizam citiranih izjava, ali ističe da je taj radikalizam identičan agresiji T. glazbe i da je to odgovor na čin kulturnog primitivizma koji tužitelj širi sa svojom glazbom. Posebno ističe da upotrebljeni izraz "urbana ljiga" predstavlja u stvari dio glazbenog žargona kojim se kao i npr. izrazom "kuruza", označava određena vrsta glazbe. Svjedok obrazlaže kao povod objave ovoga članka, posjet tužitelja i njegove pjevačice Maje B. Oltaru domovine pred njezin odlazak na pjesmu Eurovizije, čime je po njegovom mišljenju nanesena uvreda svim onima koji su pali za Hrvatsku. Smatra da su mediji širom otvoreni tužitelju i njegovom radu, pa stoga smatra da i drugoj strani, odnosno onima koji misle drugačije o njegovom radu, treba biti pružena mogućnost da iznesu svoje mišljenje. Za dio teksta u kojem se tužitelj dovodi u vezu s pok. Tomislavom I. svjedok obrazlaže da je tužitelj iz citiranog dijela članka izvukao pogrešan zaključak, da taj dio teksta predstavlja stilsku figuru, koju je tužitelj pogrešno interpretirao, a svima je po njemu bio poznat visok stupanj njihove međusobne netrpeljivosti i konkurencije jer su obojica pripadala istom žanru zabavne glazbe. Svjedok u zaključku svog iskaza ponavlja da se pri pisanju svog članka rukovodio isključivo samo vrijednosnim sudovima, a da je jedina činjenica navod u kojem tvrdi da je tužitelj u uniformi JNA nastupao na festivalima, dok svi ostali navodi predstavljaju isključivo njegove sudove o profesionalnom radu tužitelja.

Na temelju gore provedenih dokaza sud smatra da su ispunjene pretpostavke za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za štetu predviđene čl. 23. st. 1. t. 6. Zakona o javnom priopćavanju.

Sam tužitelj u svojoj tužbi navodi da autor članka napada "ime i djelo tužitelja", a svrha navedenih napada po tužitelju je "...duboko povrijediti dostojanstvo, ugled, čast i djelo tužitelja koji je kao estradni umjetnik svojim dugogodišnjim pregalačkim radom dao neosporan doprinos i obol hrvatskoj umjetničkoj glazbenoj sceni podarujući joj veći broj evergreena...". I iz ostalih navoda iz tužbe, kao npr. tvrdnje da je tužitelj "... upravo suprotno, produhovio glazbeni ukus publike, ..." jasno se zaključuje, da se tužitelj osjeća povrijeđenim zbog kritike svojeg profesionalnog rada.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Tužitelj u tužbi za dio teksta u kojemu se navodi: "... T. se tijekom devedesetih "neobjašnjivo" širom otvorio prostor nacionalnog programa, za koji je on možda platio poneku kunu tamo gdje je trebalo platiti, no ona mu se pouzdano višestruko vratila kroz zabavni monopol njegovih spomenutih "projekata", sam navodi da citirano i nije činjenična tvrdnja, jer za navedeno nema dokaza i takvo što nije uopće istina.

Sud smatra da iz citata: "... a gospodin T. uplašeno je konteplirao nad mogućnošću da je on osobno profesionalno mrtav, sve dok je Tomislav I. živ", ne proizlazi zaključak da je autor time želio tužitelju imputirati njegovu želju za smrću pok. T.I.. Moguće je, da je to tužitelj tako i doživio, a možda bi se to tako i moglo protumačiti kada bi se citirano izdvojilo iz konteksta cijelog članka. Međutim u cijelom članku autor analizira samo tužiteljev profesionalni rad, pa se tako i taj navod uklapa u spomenutu analizu i ničime ne iskače iz nje, pa se mišljenju ovoga suda i iz navedenog ne može izvesti zaključak do kojega dolazi tužitelj.

I sam autor članka priznaje određeni stupanj radikalizma pojedinih svojih navoda i oni po mišljenju suda izdvojeni iz cjeline članka doista tako i zvuče, ali uklopljeni u kontekst članka, oni su dio i cjelina novinareve ocijene tužiteljevog profesionalnog rada.

Po mišljenju ovoga suda nesporno je i općepoznato da je tužitelj duži niz godina aktivno prisutan na hrvatskoj glazbenoj sceni i da se kroz svoj rad često pojavljuje u medijima. Slobodni novinarski izraz kojemu kao općecivilizacijskoj tekovini teže sva društva, pa tako i naše, podrazumijeva mogućnost da novinari iznose svoje viđenje rada određenih osoba za čiji rad smatraju da postoji određeni javni interes. Obzirom na dugogodišnji javni rad tužitelja, osnovan je zaključak o postojanju takvog interesa, a pravo je novinara da na temelju analize njegovog profesionalnog rada izrazi i svoje vrednovanje istog, makar ono bilo i nepovoljno, jer je cijeli njegov rad prezentiran javnosti i stoga podleže njezinoj ocijeni, kako onoj pozitivnoj, tako i negativnoj. Budući da se navodima iz spornog članka po mišljenju ovog suda vrednuje samo profesionalni rad tužitelja i ne zadire u privatnost i vrednovanje osobnosti tužitelja, može se smatrati da su navedene informacije dane od strane autora u dobroj vjeri, a" cilju ocjene njegovog profesionalnog rada.

Sporne tvrdnje iz navedenog članka, usprkos svojoj žestini ipak po mišljenju ovog suda predstavljaju samo vrijednosne sudove autora članka. Kako se tim vrijednosnim sudovima ocjenjuje samo onaj dio tužiteljeve ličnosti koji tužitelj nosi kao "javna osoba", kroz analizu njegovog profesionalnog rada koji je svima dostupan kroz medije, sud smatra da ne postoje osnove temeljem kojih bi nakladnik odgovarao za eventualno nastalu štetu, pa je stoga odlučio kao u izreci ove presude.

Odluka o trošku zasnovana je na odredbi čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku i odnosi se na troškove zastupanja prema važećoj Odvjetničkoj tarifi i troškovniku tuženika i to: sastava odgovora na tužbu po Tbr. 8. t.l. Tarife 1.300,00 kuna, pristupa na ročište 05.11.96, 09.04.1997. i 25.09.1997. po Tbr. 9. t. 2. Tarife, za svako po 650,00 kuna (ukupno 1.950,00 kuna), ročišta 06.12.1996, 19.06.1997. i 28.10.1997. po Tbr. 9. t. 1, svako po 1.300,00 kuna (ukupno 3.900,00 kuna), pa ukupno dosuđeni iznos parničnog troška koji je tužitelj dužan naknaditi tuženiku, iznosi 7.150,00 kuna

U Zagrebu, 28. listopada 1997. godine

Sudac.
Š. G.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu u Gradu Zagrebu. Žalba se podnosi putem ovog suda, u tri primjerka, a u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa ove presude.

DRUGOSTUPANJSKA ODLUKA

Posl.br: XVII Gž-2818/98-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda N.P., kao predsjednika vijeća, R.R.-B. i T.T., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z.T. iz Zagreba, Z. 5, koga zastupa M.L., odvjetnik iz Z., protiv tuženika "M. P."d.o.o Zagreb, V.40, koga zastupa A.N., odvjetnik iz Zagreba, radi naknade štete, rješavajući žalbu tužitelja protiv presude Općinskog suda u Zagrebu od 28. listopada 1997. godine, poslovni br. Pn-6475/96, u sjednici vijeća održanoj dana 7. srpnja 1998. godine,

presudio je

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Odbija se žalba tužitelja Z.T. kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu od 28. listopada 1997. godine, poslovni broj Pn-6475/96.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja suđeno je:

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Nalaže se tuženome da tužitelju plati na ime naknade štete zbog objave informacije iznos od 100.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koju određuje Vlada Republike Hrvatske, tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude pa do isplate, te da joj nadoknade parnični trošak, sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženome da po pravomoćnosti presude u prvom sljedećem broju lista "N" o svom trošku objavi bez komentara cijelu pravomoćnu presudu."

II. Tužitelj T.Z. iz Zagreba, Z. 5, dužan je tuženiku "M.P."d.o.o. Zagreb, V. 40, platiti parnični trošak postupka u iznosu od 7.150,00 kuna, u roku od 15 dana."

Protiv te presude žali se tužitelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se pobijana presuda preinači ili ukine.

Žalba nije osnovana.

Sud prvog stupnja temelji odluku na zaključku da su u konkretnom slučaju ispunjene pretpostavke za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete predviđene čl. 23 st. 1 toč. 6 Zakona o javnom priopćavanju, te odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

Naime, sud prvog stupnja smatra da tvrdnje iz navedenog članka usprkos svojoj žestini, predstavljaju samo vrijednosne sudove autora članka - kojim ocjenjuje samo onaj dio tužiteljeve ličnosti koji nosi kao "javna osoba", kroz analizu njegovog profesionalnog rada, koji je svima dostupan kroz medije, pa ne postoje osnove temeljem kojih bi nakladnik odgovarao za nastalu štetu.

Žalitelj u žalbi osporava zaključak suda da se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora, te da tim informacijama nije došlo do povrede časti i ugleda tužitelja. Smatra da bi takav stav suda mogao hrabriti nakladnike da nastave objavljivati informacije na uvredljiv i klevetnički način.

Prije svega treba reći da u postupku pred sudom prvog stupnja nije počinjena bitna povreda iz čl. 354 st. 1 Zakona o parničnom postupku ("NN" 53/91 i 91/92 - dalje:ZPP), jer je postupak proveden u skladu s odredbama ZPP.

Neutemeljen je žalbeni navod o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju. Naime, inkriminirani kritički esej kolumniste tuženika jasan je, jezgrovit i nedvosmislen, osebujne naracije, jetke i opore verbalne arhitektonike i u krajnoj liniji izraz apsolutno negativne ocjene dometa tužiteljeva umjetničkog, poslovnog i osobnog izričaja.

Pravilno je stoga sud prvog stupnja ocijenio, da je rečeni novinarski uradak vrijednosni sud autora, bez pretenzija da izmišljenim ili uvredljivim informacijama difamira i blati dostojanstvo, čast i ugled tužitelja. Jedina informacija koju autor upućuje potencijalnim konzumentima (čitateljstvu), jest specificirano priopćenje o osobnoj netrpeljivosti spram umjetničke ekspresije takovog tipa. Takva je izdavačka i novinarska aktivnost izrijekom zajamčena odredbom čl. 3 st. 1 i 2, te čl. 11 st. 1 Zakona o javnom informiranju ("NN br. 22/92) - sada čl. 3 st. 1 i 2, te čl. 9. st. 1 Zakona o javnom priopćavanju -"NN" broj 83/96), pa se suprotni žalbeni navodi ne mogu prihvatiti.

Na žalbene navode treba odgovoriti, da demokratski profilirane društvene zajednice postuliraju neophodnost neposredne kontrole vlasti, te je djelovanje sudbene vlasti u nas javno (raspravljanje pred sudom, izricanje presuda, dostupnosti izvorima informacija u posjedu tijela sudbene vlasti i dr.), ali iz tih premisa izvesti zaključak o sucu kao "javnom djelatniku podložnom javnoj kritici", supsumirano značenju odredbi čl. 6 st. 2 ZJl (sukladno statusu političara, slikara, pjevača, glumaca, pisaca,... ergo javnog djelatnika koji profesionalnu afirmaciju i egzistenciju temelje na više, ili manje pozitivnom prijemu svojih intelektualnih, umjetničkih i inih kreacija), logička je akrobatika, u ovom slučaju potpuno neumjesna.

Obnašanje sudačkog poziva do minucioznosti je determinirano postupovnim i zakonskim gabaritima, te su samovoljne aberacije, ma koje provenijencije, unaprijed isključene. Odluke donijete na nižim razinama, gotovo u pravilu bivaju valorizirane i verificirane na višim sudbenim instancama, pa je upravo ta višestruka analiza sudskih pravorijeka i koncizna struktura sustava esencijama i znakovita differentia specifica, što suce, premda javne dužnosnike, nužno stavlja u neki drugi kontekst.

U suglasju sa iznijetim, a po pitanju tužiteljeva "hipotetskog paralelizma", mišljenje je ovog suda da je riječ o neprimjerenim usporedbama, koje nisu od utjecaja na osnovanost, ili neosnovanost predmetnog tužbenog zahtjeva, pa stoga niti na pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Slijedom svega gore iznesenog, ovaj sud drugog stupnja smatra da je činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno, a odredba čl. 26 st. 1 toč. 6 Zakona o javnom priopćavanju, pravilno primjenjena. Treba još samo dodati, da prema odredbi čl. 47 istog Zakona odredbe o odgovornosti nakladnika za štetu

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

primjenjuju se i na slučajeve u kojima do dana stupanja na snagu tog Zakona (8. listopada 1996. godine), nije donesena pravomoćna presuda.

Stoga je u skladu s odredbom čl. 368 ZPP odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 7. srpnja 1998. godine.

**Predsjednik vijeća:
N.P.**

ODLUKA VRHOVNOG SUDA - REVIZIJA

Rev-318/1999-2

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB**

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca S.H., kao predsjednika vijeća, te mr. J.B., I.M., K.B. i T.G., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z.T. iz Zagreba, Z. 5, kojeg zastupa punomoćnik M. L. odvjetnik iz Zagreba, protiv tuženika «MP» d.o.o., Zagreb, V. 40, kojeg zastupa punomoćnik A.N., odvjetnik iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Zagrebu od 7. srpnja 1998. godine broj Gž-2818/98., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Zagrebu od 28. listopada 1997. godine broj Pn-6475/96., u sjednici održanoj dana 10. listopada 2002. godine,

riješio je:

Prihvata se revizija tužitelja kao osnovana, te se ukida presuda Županijskog suda u Zagrebu od 7. srpnja 1998. godine broj Gž-2818/98. i presuda Općinskog suda u Zagrebu od 28. listopada 1997. godine broj Pn-6475/96. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Zagrebu od 28. listopada 1997. godine broj Pn-6475/96. odbijen je tužitelj sa zahtjevom za naknadu štete zbog objave informacije u iznosu od 100.000,00 kn, sa zakonskom zateznom kamatom i naknadom parničnog troška, kao i sa zahtjevom da se tuženik obveze po pravomoćnosti presude u prvom slijedećem broju lista "N" o svom trošku objaviti bez komentara cijelu pravomoćnu presudu, te je, točkom II. presude, tužitelj obavezan naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 7.150,00 kn, u roku od 15 dana.

Presudom Županijskog suda u Zagrebu od 7. srpnja 1998. godine broj Gž-2818/98. odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđena prvostupanjska presuda.

Protiv navedene presude tužitelj je izjavio reviziju zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Smatra da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno kad je odbijen njegov zahtjev za naknadu štete jer nisu ostvareni uvjeti za oslobođenje tuženika kao nakladnika od odgovornosti za naknadu štete. Predlaže stoga pobijane presude preinačiti te udovoljiti tužbenom zahtjevu u cijelosti.

Tuženik nije odgovorio na reviziju, a nadležni držani odvjetnik, kome je revizija dostavljena u smislu odredbe čl. 390. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99 - dalje ZPP), nije se izjasnio o sadržaju revizije.

Revizija je osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe čl. 386. ZPP, ovaj sud je utvrdio da u postupku nije ostvarena bitna povreda odredbe ZPP iz čl. 354. st. 2. toč. 10., na čije ostvarenje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, dok druge bitne povrede odredaba ZPP nisu niti bile razlog izjavljivanja revizije.

Ostvaren je, međutim, revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Odredbom čl. 22. st. 5. Zakona o javnom priopćavanju («Narodne novine» br. 83/96, dalje: ZJP) predviđeno je, da je nematerijalnu štetu dužan naknaditi nakladnik koji informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili nekom drugom informacijom objavljenom u javnom glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe. Odredba čl. 23. st. 1. toč. 6. istog Zakona propisuje da se

nakladnik oslobađa odgovornosti Za. naknadu štete, ako se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i ako su te informacije dane u dobroj vjeri.

Sud je u postupku utvrdio, da je tuženik dana 17. svibnja 1996. godine u časopisu "N" objavio članak pod naslovom Stupovi društva "Z.T.": u Europu preko M.B.", čiji je autor novinar S.J., a u kojem se tužitelja naziva bardom hrvatskog estradnog snobizma, ruralnim glazbenim antitalentom, kulturnom sramotom i nacionalnim falschspielerom, te da je "u pet ratnih godina koordiniranim akcijama uspio uništiti zadnje ostatke javnog glazbenog ukusa na ovim prostorima", nadalje se spominje "niz svojih zavijajućih ili drečećih arija...", za tužitelja se govori da je "bizantinski Banjalučanin, predvodnik kičerske revolucije u narodnoj glazbi". Nadalje se navodi "...T. se tijekom devedesetih "neobjašnjivo" širom otvorio prostor nacionalnog programa, za koji je on možda platio poneku kunu tamo gdje je trebalo platiti, no ona mu se pouzdano višestruko vratila kroz zabavni monopol njegovih spomenutih "projekata", te navod koji je tužitelja posebno pogodio "...a gospodin T. uplašeno je kontemplirao nad mogućnošću da je on osobno profesionalno mrtav, sve dok je Tomislav I. živ." Nižestupanjski sudovi, odbijajući zahtjev tužitelja za naknadu štete, navedeno obrazlažu time da je nesporno da je tužitelj duži niz godina prisutan na hrvatskoj glazbenoj sceni i kroz svoj se rad često pojavljuje i u medijima, te da slobodni novinarski izraz podrazumijeva mogućnost da novinari iznose svoje viđenje rada određenih osoba za čiji rad smatraju da postoji određeni javni interes. Stoga smatraju da je sporni članak izraz prava novinara da temeljem analize profesionalnog rada tužitelja izrazi i svoje vrednovanje tog rada, makar ono bilo i nepovoljno, pa kako se, po mišljenju sudova, ne zadire u privatnost i vrednovanje osobnosti tužitelja, moglo bi se smatrati da su navedene informacije dane od strane autora u dobroj vjeri, u cilju ocjene njegovog profesionalnog rada, odnosno da se radi o specificiranom priopćenju o osobnoj netrpeljivosti spram umjetničke ekspresije takvog tipa.

Suprotno navedenom, po mišljenju ovog revizijskog suda način na koji su informacije o tužitelju prezentirane sve ako se i prihvati da se u jednom dijelu radi o vrijednosnim sudovima, isključuje postojanje dobre vjere, kao jednog od uvjeta za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete. Uz nesumnjivo pravo novinara na kritiku svačijeg, pa i tužiteljevog rada, postoji i obveza da se pri tom ne vrijeđa ugled, čast i dostojanstvo kritizirane osobe. Način na koji je sporni članak napisan, te izrazi koji su pri tom upotrijebljeni, ukazuju upravo na namjeru vrijeđanja jer se rad tužitelja na glazbenoj sceni mogao analizirati i kritizirati i na drugačiji način, upotrebom argumentiranih tvrdnji a ne izraza koji su sami po sebi uvredljivi. Nesporno je pravo novinara da izraze svoj sud prema određenoj vrsti glazbe i njenim autorima i izvođačima, ali sloboda izražavanja ograničena je pravom svih, pa i u medijima često prisutnih osoba, na zaštitu dostojanstva, ugleda i časti. Izrazi upotrijebljeni u članku od 17. svibnja 1996. godine vrijeđaju, po mišljenju ovog suda, upravo navedena dobra za čiju povredu odredba čl. 22. st. 5. ZJP predviđa obvezu nakladnika za naknadu nematerijalne štete. Kako je s načinom na koji je kritika tužiteljevog rada izražena nespojivo postojanje dobre vjere, nisu ostvareni uvjeti iz čl. 23. st. 1. toč. 6. ZJP za oslobođenje tuženika od odgovornosti za naknadu štete.

Stoga će u ponovljenom postupku sud ocijeniti sve relevantne okolnosti u smislu odredbi čl. 22. st. 4., te čl. 22. st. 7. ZJP kako bi donio zakonitu odluku. Sud će ocijeniti da li je, te u kojem intenzitetu, objavljena informacija nanijela tužitelju duševne bolove, kako navodi u tužbi, te, ukoliko se isto pokaže opravdanim, odlučiti o visini naknade nematerijalne štete vodeći pri tom računa o stupnju odgovornosti nakladnika, značenju povrijeđenog dobra i jakosti pretrpljene boli, cilju koji se naknadom želi postići i drugim okolnostima predviđenim odredbom čl. 22. st. 7. ZJP.

S obzirom na navedeno, odlučeno je, temeljem odredbe čl. 395. st. 2. ZPP, kao u izreci.

U Zagrebu, 10. listopada 2002.

**Predsjednik vijeća:
S.H.**

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Pn-7398/96

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu toga suda D.U., kao predsjedniku vijeća, te A.G. i M.M. kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.V. iz Zagreba, L. 32 c, zastupan po punomoćniku M.D., odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika "NL", novinsko nakladničko dioničko društvo, R., Z. 20a, zastupan po punomoćniku T.D., odvjetniku iz Z., radi naknade štete, na održanoj glavnoj i javnoj raspravi u prisutnosti punomoćnika tužitelja i zamjenika punomoćnika tuženika K.G., dana 10. lipnja 1997. god.

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Tuženik "NL" novinsko nakladničko dioničko društvo Z. 20 A, R., dužan je isplatiti A.V. iz Z., L. 32 c, iznos od 130.000,00 kn, sa pripadajućim zateznim kamataama tekućim od dana presuđenja pa do isplate, kao i naknaditi mu prouzročeni parnični trošak, a sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe."

Obrazloženje

Predmet ovog spora je naknada štete radi informacije objavljene u javnom glasilu.

Između stranaka nije sporno da je tuženik "NL" u svom subotnjem izdanju dana 12. listopada 1996. god. objavio članak pod naslovom: "P. I V. - RASIPNI KARDINALI PRISAVLJA".

Između stranaka nesporan je i sadržaj objavljenog članka.

Tužitelj tvrdi da je u navedenom članku tuženik u više mjesta i u kontekstu cijelokupnog sadržaja iznio mnogobrojne i insinuirajuće tvrdnje u potpunosti neistinite, i to:

- "... A.V. kao šef državne TV imao je basnoslovnu plaću: mjesečni neto iznos bio je oko 20.000 kuna, a protuzakonito je primao i nakon razrješenja na vlastiti zahtjev još osam mjeseci...",
- "... neto iznos njegove plaće bio je oko 20.000 kuna ..."
- "... uz to što je iskakao iz zakonskih okvira visina V. plaće tada gotovo dvostruko premašivala plaću predsjednika Republike. To je navodno i glavni razlog što je smjenjen s funkcije direktora H-T-a..."
- "... V. je protuzakonito plaću dobivao još osam mjeseci od veljače listopada 1995. god. jer je formalno razrjesen na vlastiti zahtjev ..."

Tužitelj tvrdi da su navedene tvrdnje neistinite, štetne za ugled tužitelja, lažne i klevetničke, iz razloga što je svoju plaću primao temeljem pozitivnih zakonskih propisa.

Navodi da je plaću dobivao osam mjeseci nakon razrješenja na vlastiti zahtjev, jer je prije odlaska na novo radno mjesto koristio svoj godišnji odmor za 1994. i 1995. god., te da mu plaća je pripada još za šest mjeseci nakon njegovog odlaska, kao i svakom djelatniku kojeg Sabor postavlja na funkciju Za visinu plaće od 20.000,00 kn, navodi da se radi o brutto iznosu, a ne kako tuženik naznačuje o neto iznosu plaće.

Tvrdi da je tuženik na opisani način teško povrijedio čast, ugled i dostojanstvo tužitelja, te da se to nakon čitanja članka ukazuje kao notorno, pa da time nije potrebno nikakvo dokazivanje. Tvrdi da je radi takvog postupanja tuženika pretrpio značajne duševne bolove vidljive u psihičkoj sferi, a koji se manifestiraju kao potištenost, nervozno ponašanje, duševni nemir, slabije spavanje, a da je sve to rezultiralo da tužitelj upotrebljava i razna sredstva za smirenje.

Također, tužitelj tvrdi da bombastičan naslov "P. I V. - RASIPNI KARDINALI PRISAVLJA" stavlja tužitelja u neugodan kontekst, budući da se prosječnom čitaocu iz navedenog naslova želi ukazati da se radi o rasipanju novaca kroz basnoslovno visoku plaću, a da to ne odgovara istini.

Stoga tužitelj potražuje naknadu štete u iznosu od 130.000,00 kn.

U odgovoru na tužbu, tuženik je porekao da je objavljena informacija neistinita, pozivajući se na odredbu članka 23. stavak 1. točka 3. Zakona o javnom priopćavanju (NN RH br. 83/96), tvrdeći da kao nakladnik ne odgovara za štetu. Navodi da je izvor objavljene informacije izvješće Državne revizije o poslovanju H-T—a, koje je bilo predmet javne rasprave na sjednici Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske.

Sud je u dokaznom postupku pročitao sporni članak objavljen u "Novom listu" 12. listopada 1996. god., te je pročitao izvod iz Izvješća Državne revizije (stranica 59-50, 118-119 izvješća Državne revizije).

Cijeneći istaknute navode stranaka, te cijeneći provedene dokaze, sud je zaključio da je tužbeni zahtjev tužitelja neosnovan.

Sam sadržaj članka, između stranaka nije sporan.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Čitanjem izvješća Državne revizije, utvrđeno je da na stranici 50—oj izvješća Državne revizije je navedeno:

„... odredbama članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o utvrđivanju plaće i drugih primanja dužnosnika (NN br. 75/92) propisano je da dužnosnik Sabora ima pravo primati plaću šest mjeseci po prestanku obavljanja dužnosti, ako nije razrješen na osobni zahtjev. Bivši direktor poduzeća primio je plaću, za razdoblje od 06. veljače do 14. listopada 1995. god., ukupno brutto 185.089,65 kn, ili 95.412,57 kn netto, iako je razrješen dužnosti na osobni zahtjev 06. veljače 1995. god. (NN br. 8/95). Ista plaća u razdoblju od 06. veljače do 14. listopada 1995. god., protivna je odredbama prije spomenutog zakona.”

Takvo izvješće nalazi se i na stranici 118 izvješća Državne revizije.

Obzirom na takvo utvrđenje, u odnosu na sadržaj članka "... a protuzakonito je primao i nakon razrješenja na vlastiti zahtjev još osam mjeseci...", "... V. je protuzakonito plaću dobivao još osam mjeseci od veljače do listopada 1995. god., jer je formalno razrješen na vlastiti zahtjev...", ukazuje da je tuženik u pravu kada se poziva na odredbe o oslobađanju od odgovornosti iz članka 23. Zakona o javnom priopćavanju. To iz razloga što je autor informacije imao osnovani razlog povjerovati da su označene činjenice istinite, jer su iste pribavljene iz Izvješća Državne revizije.

Također, čitanjem 60 te 118 stranice Izvješća Državne revizije, utvrđeno je nadalje da je u istome navedeno: " - plaća direktora H-T-a propisana je Odlukom o mjerilima za određivanje plaće i drugih primanja koja pripadaju sucima Ustavnog suda Republike Hrvatske, nositeljima pravosudnih dužnosti i dužnosnicima koje imenuje i razrješuje Sabor Republike Hrvatske (NN br. 87/94). Odredbom članka 1. prije spomenute Odluke propisana je plaća u vrijednosti umnoška koeficijenta 9,5 s osnovicom koju uređuje Vlada Republike Hrvatske, uvećana za dodatak na staž i drugo. Brutto osnovica koja se primjenjuje tijekom 1995. god. iznosi 843,60 kn.

Odlukom Upravnog odbora H-T-a od 31. svibnja 1994.god. direktoru je određen koeficijent plaće od 18,5. Brutto plaća je obračunavana tako da se koeficijent množio s fiksnim dijelom plaće (u 1995. god. od 1.000,00 kn do 1.024,00 kn) te se pribrajao dodatak na staž. Direktoru imenovanom od 06. veljače 1995. god. plaća se obračunvala umnoškom koeficijenta 9,5 i osnovice H-T te se dodavao obračun varijabilnog dijela plaće. Državni ured za reviziju smatra da su plaće direktora obračunavane protivno odredbama prije spomenute Odluke."

Obzirom i na to utvrđenje, a u odnosu na navode članka o visini tužiteljeve plaće, ukazuje se da je tuženik prenio informaciju iz Izvješća Državne revizije.

Točno je da tužiteljeva plaća nije iznosila netto 20.000,00 kn, već je njegova plaća bila brutto 20.000,00 kn, pa je time smisao pribavljene informacije promijenjen.

Time se ukazuje da soorna informacija ne odgovara istini, pa time da bi se povrijedio ugled tužitelja.

Međutim, svaka povreda časti i ugleda ne opravdava i dosudu novčane već se ista dosuđuje samo kada je riječ o teškom napadu na ugled i čast. Ovaj sud zaključuje da navod da je tužitelj primao netto plaću 20.000,00 kn a točno je i istinito da je primao plaću u iznosu od brutto 20.000,00 kn ne predstavlja tako teški napad na ugled i čast, koji bi opravdavao dosudu novčane naknade.

Konačno, ni navod članka da je tužitelj "smjenjen s funkcije direktora a H-T-a", ovaj sud ne smatra tako uvredljivim da bi imao za posljedicu tako pretrpljene boli koje bi opravdavale dosudu novčane naknade, jer se iz sadržaja cijelog članka vidi da je na više mjesta navedeno da je tužitelj razrješen s dužnosti direktora H-T-a na vlastiti zahtjev. Također, ni sam naslov, a obzirom na sadržaj cjelokupnog članka i gornja utvrđenja ne ukazuje da bi došlo do povrede dostojanstva, ugleda i časti tužitelja, koje bi rezultirale dosuđivanjem novčane naknade.

Također, tužitelj na kome je teret dokazivanja da je zbog toga pretrpio bolove i strah, to nije dokazao, već i sam navodi da je to notorno, te ne predlaže nikakve dokazne prijedloge na tu okolnost.

Iz navedenih razloga, sud je odbio tužbeni zahtjev tužitelja, a poglavito iz razloga što je vodio računa da se dosudom novčane naknade ne bi pogodovalo težnjama koje nisu spojive s njezinom prirodom i društvenom svrhom.

Kako tuženik do zaključenja glavne rasprave nije postavio određeni zahtjev u pogledu naknade troška, to sud o istome nije niti odlučivao.

U Zagrebu, 10. lipnja 1997. god.

**Predsjednik Vijeća:
D.U.**

Pouka o pravu na žalbu:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana računajući od dana dostave prijepisa iste. Žalba se uređaje putem ovog suda na Županijski sud u Gradu Zagrebu, pismenim podneskom u tri istovjetna primjerka.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Županijski sud u Gradu Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda T.F., kao predsjednika vijeća, A.V. i J.Ž. kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.V., Zagreb, L. 32-c, kojeg zastupa punomoćnik M.D., odvjetnik iz Zagreba, protiv tuženika "NL", novinsko nakladničko dioničko društvo, R. Z. 20-a, kojeg zastupa punomoćnik T.D., odvjetnik iz Zagreba, radi naknade štete, rješavajući žalbu tužitelja protiv presude Općinskog suda u Zagrebu broj Pn-7398/96 od 10.lipnja 1997.godine, u sjednici vijeća održanoj 17.veljače 1998.godine,

presudio je:

Žalba tužitelja odbija se kao neosnovana i povrđuje se presuda Općinskog suda u Zagrebu broj Pn-7398/96 od 10.lipnja 1997.godine.

Tuženiku se ne dosuđuje trošak odgovora na žalbu.

Obrazloženje

Presudom suda prvoga stupnja tužitelj je odbijen sa tužbenim zahtjevom, koji glasi:

" Tuženik "NL" novinsko nakladničko dioničko društvo Z. 20 A, R., dužan je isplatiti A.V. iz Zagreba, L. 32 C, iznos od 130.000,00 kn, sa pripadajućim zateznim kamatama tekućim od dana presuđenja pa do isplate, kao i naknaditi mu prouzročeni parnični trošak, a sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe".

Tužitelj žalbom pobija presudu suda prvoga stupnja, iz svih razloga navedenih u čl.353 stav 1.Zakona o parničnom postupku ("NN" 53/91 i 91/92 - dalje:ZPP, te predlaže ukidanje.

Tuženik u odgovoru na žalbu pobija navode žalbe tužitelja i predlaže da se žalba tužitelja odbije kao neosnovana, a njemu da se dosudi trošak odgovora na žalbu.

Žalba nije osnovana. Nisu osnovani žalbeni prigovori tužitelja da je počinjena bitna povreda parničnog postupka time što tužitelj nije saslušan kao stranka, jer sud prvoga stupnja nije odredio da se sprovede dokaz saslušanjem stranaka, a niti samo tužitelja u smislu odredbe iz čl.264 ZPP-a.

Nema niti drugih povreda parničnog postupka na koje ukazuje tužitelj, a niti takovih na koje pazi sud po službenoj dužnosti, pa zbog toga nisu osnovani ni žalbeni prigovori zbog bitnih povreda parničnog postupka.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja A.V. da mu tuženik "NL" naknadi iz osnova pretrpljenih fizičkih bolova i straha štetu koja mu je nanesena time što je tuženik 12. listopada 1996.godine objavio ne istinitu informaciju pod naslovom: " P. i V. - rasipni kardinali Prisavlja" u kojem je između ostalog objavljena neistinita informacija, da je tužitelj kao šef državne TV primao basnoslovnu plaću mjesečno u iznosu od 20.000,00 kn netto i da je plaću nezakonito primao i nakon razrješenja dužnosti direktora TV na osobni zahtjev još osam mjeseci, pa da su pod time povrijeđeni privatnost, dostojanstvo, ugled i čast.

Među strankama nije sporan sadržaj informacije objavljen od tuženika 12. listopada 1996.godine.

Ovaj sud nalazi da je sud prvoga stupnja pravilno utvrdio da je izvor informacije objavljene po tuženiku 12.listopada 1996.godine, a koji se odnosi na primanja tužitelja kao direktora H-T, bilo izvješće državnog ureda za reviziju o poslovanju H-T u 1995.godini, a iz kojeg je vidljivo da je tužitelju kao direktoru H-T obračunata plaća primjenom većeg koeficijenta plaće od propisanog i da tužitelj nije imao pravo primati plaću zavrijeme od 6.veljače 1995.godine do 14.listopada 1995.godine u iznosu od 95.412,51 kn netto, postoje bio razriješen dužnosti direktora na osobni zahtjev 4. veljače 1995.godine.

Također sud prvoga stupnja je pravilno utvrdio da smisao pribavljene informacije iz izvješća državnog ureda za reviziju je djelomično promjenjen, jer tužitelj kao direktor H-T nije imao plaću mjesečno od 20.000,00 kn netto, nego da je imao plaću mjesečno 20.000,00 kn brutto.

Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja sud prvoga stupnja je ocijenio da objavljenom informacijom tuženika od 12.listopada 1996.godine, nisu tužitelju naneseni psihički bolovi i strah takvog intenziteta i trajanja koji bi opravdavali dosuđenje utužene naknade nematerijalne štete, pa je zbog toga tužitelja odbio sa tužbenim zahtjevom.

Nisu osnovani žalbeni prigovori tužitelja da bi radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja trebala tužitelja saslušati kao stranku na okolnost kakove je trpio psihičke bolove i strah, jer tužitelj na ročištu za glavnu raspravu održanu 10.lipnja 1997.godine, na kojem je glavna rasprava zaključena, nije predlagao, i ako je to mogao, da se sprovede dokaz tužitelja kao stranke niti da se sprovede kakvi drugi dokaz radi utvrđivanja naprijed navedenih okolnosti, pa zbog toga ne može sada tužitelj u žalbi predlagati nove dokaze temeljem odredbe iz čl.25 stav 4 Zakona o javnom priopćavanju (NN-83/96 - dalje ZJP).

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Također i materijalno pravo je pravilno primjenjeno, jer se ono temelji na pravilnoj primjeni odredaba iz čl.200 Zakona o obveznim odnosima ("NN" 53/91) i odredbama iz čl.22 stav 4 i 23 stav 1 toč.3 i stav 2 ZJP. Na temelju naprijed navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude (čl.368 ZPP-a). Tuženiku nije dosuđen trošak odgovora na žalbu jer odgovor na žalbu nije bio niti potreban.

U Zagrebu, 17.veljače 1998.

Predsjednik vijeća:
T.F.

ODLUKA VRHOVNOG SUDA -REVIZIJA

Broj: Rev-3100/1998-2

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca S.H., kao predsjednika vijeća, te mr. J.B., I.M., Lj.M. i J.M., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.V. iz Z. L.32 c, zastupanog po punomoćniku M.D., odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika "N.L." novinsko nakladničko dioničko društvo R., Z. 20, zastupanog po punomoćniku T.D., odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Županijskog suda u Gradu Zagrebu od 17. veljače 1998. godine, br. Gž-221/98, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Zagrebu od 10. lipnja 1997. br. Pn-7398/96, u sjednici održanoj dana 28. kolovoza 2002. godine

riješio je:

Prihvata se revizija tužitelja i ukida presuda Županijskog suda u Gradu Zagrebu od 17. veljače 1998. godine, br. Gž-221/98 i presuda Općinskog suda u Zagrebu od 10. lipnja 1997. br. Pn-7398/96, te predmet vraća Općinskom sudu u Zagrebu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Tuženik "NL" novinsko nakladničko dioničko društvo Z. 20 A, R., dužan je isplatiti A.V. iz Zagreba, L.c. 32 C, iznos od 130.000,00 kn, sa pripadajućim zateznim kamatama tekućim od dana presuđenja pa do isplate, kao i naknaditi mu prouzročeni parnični trošak, a sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe".

Presudom suda drugog stupnja odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđena je prvostupanijska presuda.

Protiv drugostupanijske presude tužitelj je izjavio reviziju iz razloga propisanih odredbom čl. 385. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91 i 91/92 -dalje: ZPP), te predlaže da se pobijane presude preinače ili ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženik u odgovoru osporava navode revizije i predlaže da se kao neosnovana odbije. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske na dostavljenu reviziju nije se izjasnilo.

Revizija tužitelja je osnovana.

Predmet spora je naknada nematerijalne štete s osnova psihičkih bolova zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva koje je tužitelj pretrpio zbog informacije objavljene dana 12. listopada 1996. godine u "Novom listu" pod naslovom "P. i V. - rasipni kardinali Prisavlja".

Niži sudovi su odbili tužbeni zahtjev iz razloga da je izvor objavljene informacije bilo Izvješće Državne revizije o poslovanju H-T-a, koje je bilo predmet javne rasprave na sjednici Zastupničkog doma Sabora RH, a iz sadržaja tog izvješća proizlazi da je tužitelju obračunavana plaća protivno odredbi čl. 1. Odluke o mjerilima za određivanje plaće i drugih primanja koja pripadaju sucima Ustavnog suda Republike Hrvatske, nositeljima pravosudnih dužnosti i dužnosnicima koje imenuje i razrješuje Sabor Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 87/94), te da je nakon razrješavanja s dužnosti na vlastiti zahtjev primao protuzakonito plaću još osam mjeseci, na što nije imao pravo u smislu odredbe čl. 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o utvrđivanju plaće i drugih primanja dužnosnika ("Narodne novine" br. 75/92). Zbog toga niži sudovi oslobađaju tuženika odgovornosti za štetu temeljem odredbe čl. 23. st. 1. toč. 3. Zakona o javnom

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

priopćavanju ("Narodne novine" br. 83/96 - dalje: ZJP), jer da se informacija kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite.

Međutim, kako je tuženik, suprotno sadržaju izvješća Državne revizije u navedenom članku objavio, da je tužitelj primao neto plaću 20.000,00 kn mjesečno a utvrđeno je da se radi o bruto plaći od 20.000,00 kn, i kako je u članku navedeno da je tužitelj smijenjen s funkcije direktora H-T, a u stvari je razriješen te tužnosti na vlastiti zahtjev, niži sudovi smatraju s obzirom na sve druge utvrđene nepravilnosti u poslovanju H-T-a, da to samo po sebi ne ukazuje da bi došlo do povrede dostojanstva, ugleda i časti tužitelja, a da tužitelj na kome je teret dokazivanja nije ni predložio nikakove dokaze na tu okolnost.

Upravo u tome tužitelj vidi bitnu povredu odredaba parničnog postupka i u reviziji navodi da iz sadržaja spisa proizlazi suprotno (čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP-a).

Iz sadržaja spisa naime proizlazi, da je već u tužbi (strana 5) predloženo saslušanje tužitelja na okolnost pretrpljenih duševnih boli zbog povrede ugleda i časti, što su niži sudovi previdjeli.

Tužitelj taj predloženi dokaz nije u tijeku postupka povukao, time što je na ročištu od 10. lipnja 1997. godine pred prvostupanjskim sudom izjavio da "daljnjih" dokaznih prijedloga nema.

Prema tome, u reviziji se opravdano ističe da postoji proturječnost između onoga što se navodi u razlozima pobijanih presuda i sadržaja spisa, pa je time ostvaren revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP-a.

Valjalo je zbog toga prihvatiti reviziju tužitelja, ukinuti u cijelosti prvostupanjsku i drugostupanjsku presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje temeljem odredbe čl. 394. st. 1. ZPP-a.

U Zagrebu, 28. kolovoza 2002.

**Predsjednik vijeća:
S.H.**

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl.br. LVII-Pn-5495/95

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu M.A., sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja D.P. iz Zagreba, D.D. 54, zastupan po A.N., odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženog SD-n d.d. S., H m 4, zastupani po M.K. i A.Ž., odvjetnicima iz Zagreba, radi naknade štete, dana 12. travnja 2000.godine, nakon zaključene glavne rasprave održane u prisutnosti tužitelja i zz S.O., odvjetnice u Zagrebu, te zz tuženog T.K. odvjetnika u Zagrebu,

presudio je:

Nalaže se tuženiku S.D.-n d.d. isplatiti tužitelju 40.000,00 kn sa zateznom kamatom tekućom od 12.4.2000. pa do isplate u visini prema čl. 1 Uredbe o visini stope zatezne kamate, kao i nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 10.070,60 kn, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

S preostalim dijelom tužbenog od 60.000,00 kn, tužitelj se odbija.

Tužitelj je dužan nadoknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 10705,50 kn, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

Obrazloženje

Nesporno je medju strankama da je tuženik izdavač dnevnog lista "SD" u kojem je dana 12.10.1993.godine objavljen članak pod naslovom "Sakupljači perja" je izmedju ostalog navedeno:"od silnih novaca sakupljenih za fond Drina 90% je P. upotrijebio za svoje osobne namjene, za 24-satno čuvanje sebe i svoje kuće. To su zločini protiv čovjeka, protiv dobrote, protiv darovatelja", te nadalje"... nije bilo dostatno ni stvaranje druge vojske, ni napad ni ustaška simbolika, ni slanje hosovaca na Banske dvore, ni guranje programa NDH, s ciljem da se onima koji nas i bez toga optužuju za fašizam i traže izolaciju pruže krunski argumenti za to".

Tužitelj smatra da su navedene tvrdnje neistinite, kojica se vrijedja njegovo dostojanstvo i čast, pa potražuje naknadu štete za duševne boli u iznosu od 100.000,00 kn.

Tuženik je prvenstveno stavio prigovor zastare jer da je u članku 26 Zakona o javnom priopćavanju određen rok za podnošenje tužbe i naknade štete od 6 mjeseci od dana objave informacije kojom je štete prouzročena, a što je učinjeno izvan spomenutog roka. Nadalje, tuženik ističe da je u spornom članku autor izrazio svoje mišljenje o tužitelju, potrepnjujući ga i obrazlažući ga činjenicama i svojim vrijednosnim sudovima. Zato smatra da spomenuto nije moglo izazvati velike duševne boli kod tužitelja, jer nije povrijedjen ugled, čast i dostojanstvo tužitelja, koje bi moglo izazvati osobito teške duševne boli, pa tako nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz čl. 22 Zakona o javnom priopćavanju. Nadalje, tuženik smatra da su informacije objavljene u spornom članku istinite, odnosno da se temeljena činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite, dok je postojalo opravdano zanimanje javnosti za objavu takvih informacija. Tako u dijelu gdje se spominje napad za ustaška simbolika i guranje programa NDH, tuženik ističe da je tužitelj na tribini HSP-a 2.5.1992. izjavio da tko nije za dom spreman, morat će napustiti Hrvatsku, na mitingu HSP-a u Splitu 1992. tužitelj je okupljene pozdravio pozdravom Bog i Hrvati i za dom spremni, te je naveo da su branili da tražimo svoju nezavisnu državu Hrvatsku, da žele Juru i Bobana, a njih smeta što hrvatski vojnik govori za dom spremni, te svi za NDH-NDH nikome itd.

Što se tiče dijela spornog članka koji se odnosi na novčana sredstva skupljena za "Fond Drina" i na upotrebu tih novaca, za tužiteljeve osobne potrebe, te informacije temelje se na onom što je rečeno na "Kutinskom saboru" HSP-a održanom 11.9.1993. i na citiranju člana HSP-a iz Kanade. Tuženik tako smatra da je tužitelj u svojim javnim nastupima upotrebljavao vrlo drastičnu terminologiju pogotovo kada se kritički osvrtao na neke pojedince ili stranke, a što je opće poznato; pa tuženik ne vidi razloga zbog čega bi takav političar se našao toliko povrijedjenim predmetnim člankom. Predlaže da se tužitelj odbije sa tužbenim zahtjevom u cijelosti. U dokaz svojih tvrdnji tuženik je predložio da se izvrši uvid u izvješće sa "Kutinskog sabora", uvid u Statut HSP-a, te saslušaju svjedoci J.J., J.B., Z.T. i A.Đ.

U dokaznom postupku saslušan je tužitelj u dva navrata, te svjedok J.J., izvršen je uvid u priloženu dokumentaciju, dopis F. B.

Tuženi zahtjev je djelomično osnovan.

Glede prigovora zastare tuženog u članku 47 Zakona o javnom priopćavanju navodi se da će se odredbe tog zakona glede odgovornosti nakladnika za štetu i objavljivanje ispravka informacije primjenjivati i na slučajeve a kojima do dana stupanja na snagu tog Zakona nije donijeta pravomoćna presuda.

Dakle, odredbe tog članka odnose se samo glede odgovornosti nakladnika za štetu i glede objavljivanja ispravka informacije, a ne i u ostalim odredbama. Kako je u konkretnom slučaju tužitelj tužbu podnio u vrijeme važenja starog Zakona o javnom informiranju (N.N.RH 22/92) koji nije imao posebnu odredbu glede roka podnošenja tužbe, ovaj sud smatra da je tužba predana u zakonskom roku prema odredbama Zakona o obveznim odnosima, pa je prigovor tuženog o zastari neosnovan.

Na navode iz spornog članka gdje se spominje da je tužitelj od silnih novaca skupljenih za Fond Drina 90% upotrijebio za svoje osobne namjene itd., tužitelj je iskazao da je autor spornog članka J.J. i prije tog članka objavio cijeli niz pogromaških tekstova o njemu i njegovim najužim suradnicima, pa da se za sporni tekst čak može reći da je benigan u odnosu na druge. Ističe da je fond „D“ osnovan u sklopu Hrvatske stranke prava u Kanadi i registriran prema tamošnjim propisima. Radi se o udruzi koja je pribavljala humanitarnu pomoć, hranu, odjeću i ostalu, što se je slalo u domovinu za pomoć izbjeglicama. Spomenuti HSP u Kanadi ima nazorni odbor na čijem je čelu predsjednica sutkinja F.B.-B., fond se sastaje jednom godišnje kada se vrši stroga kontrola poslovanja. Time prisustvuju najuži članovi i sačinjavaju izvješće. Kako tužitelj navodi da bi bilo potpuno nemoguće da bi netko „nekontrolirano nešto uzeo, i da bi tužitelj primjerice 90% tog novca, mogao uzeti za sebe. Tužitelj ističe da je istinito da je imao osiguranje nakon ubojstva A.P. i koncentracije naoružanja u Starčevićevom domu, pa su njegov stan osiguravala jedan do dva pripadnika HOS-a, a što nije iziskivalo novčana sredstva, jer se radilo o dragovoljcima.

Autor spornog članka "Sakupljači perja", J.J. iskazao je da je taj članak napisao o političkim manipulacijama općenito, jer su političari hodali po svijetu i prikupljali novac, pa je među inima spomenuo i tužitelja. Podatke za to prikupio je iz dnevnog tiska uočivši izvješće nadzornog odbora Stranke prava, nakon što je došlo do promjena u vodstvu stranke, pa je u tom izvješću bilo navedeno da je tužitelj potrošio 36.000 DEM za troškove osiguranja, 88.000 DEM za trošak benzina, 26.000 DEM za trošak automobila itd. Ne može reći da li je taj novac bio od Stranke prava ili od fonda „D“. Osim toga, kao izvor informacija koristio je razgovore sa velikim brojem iseljenika u Australiji, koji su pričali da su dali na fond „D“ velike svote novca, da bi se obnovila NDH, jer je program stranke HSP bila upravo obnova granica ranije NDH, a tužitelj da je bio nositelj tog programa. Spomenuti nisu govorili da je tužitelj većinu novca zadržao za sebe, ali da su oni to sumnjali. U spornom članku objavio je navode jednog člana stranke HSP-a i pod upravnim govorom napisao njegove navode da je tužitelj upotrijebio novac od fonda „D“ za svoje osobne namjene itd. Temeljem svega smatrao je da bi to moglo biti istinito, možda ne u svim detaljima, ali u osnovi. Radi toga nije posebno povjeravao istinitost informacija

i nije smatrao za potrebnim na te okolnosti razgovarati sa tužiteljem.

Sud je podneskom od 8.4.1999. zatražio od Hrvatske stranke prava izvješće o skupu održanom u Kutini oko fonda „D“, međutim na isto nije dobio odgovor. Tuženik u podnesku od 5.11.1998. navodi da je spomenuto zatražio od Hrvatske stranke prava i da također nije dobio odgovor na upit zatražen faksom.

Sud je izvršio uvid u dopis F.B. iz Ontaria, Kanada (listovi 46 i 47 spisa) iz kojeg proizlazi da je na inicijativu Hrvatske stranke prava, Ogranka Dr Ante Starčević u Torontu osnovan Hrvatski pomoćni fond Drina radi financijske pomoći Hrvatske stranke prava pod vodstvom tužitelja, a spomenuta da je postavljena kao voditeljica i rizničar tog fonda. Fond je prestao postojati 1997., a prije toga je svakih 6 mjeseci vršen detaljan pregled po najmanje dva člana Nadzornog odbora ogranka dr. Ante Starčević, uz pismenu potvrdu da je sve nadjeno i vodjeno u najboljem redu.

Cjeneći sve navedeno glede spomenutog dijela spornog teksta, ovaj sud smatra da je nakladnik objavio netočnu informaciju u dijelu članka gdje se spominje: "od silnih novaca sakupljenih za fond „D“ 90% je Paraga upotrijebio za svoje osobne namjene, za 24-satno čuvanje sebe i svoje kuće. To su zločini protiv čovjeka, protiv dobrote, protiv darovatelja". Naime, kao što je navedeno, već iz iskaza autora članka Josipa Jovića proizlazi da on i nakon što je članak bio objavljen, u vrijeme saslušanja pred sudom, nije mogao reći da li spomenuti novac bio od stranke ili od fonda „D“. Nadalje, prema njegovom iskazu izvor informacija su mu bili iseljenici u Australiji, pa spomenuti nije razjasnio kako su iseljenici iz Australije davali svoje doprinose spomenutom Fondu u Kanadi. Osim toga prema navodima svjedoka spomenuti nisu govorili da je tužitelj većinu novca zadržao za sebe, već da su to samo sumnjali.

Ovaj sud smatra, da je autor članka, temeljem takvog stanja informacija, ukoliko je želio pisati o predmetnoj temi, spomenute informacije trebao provjeriti, a pogotovo o tome razgovarati i sa tužiteljem. Naime, radi se o vrlo delikatnoj temi, o protupravom oduzimanju i trošenju novaca prikupljenih od naših iseljenika, i spominjanje bilo kojeg imena u svezi sa takvom temom, a da podaci i informacije nisu provjereni i dokumentirani, mogu kod takve osobe izazvati duševne boli. Sam naslov članka "Sakupljači perja", spominjanje prezimena tužitelja u podnaslovu uz navod da on nije jedini primjer sakupljanja novca i pljeska na hrvatskim frustracijama, kao i u članku objavljen u upravnom govoru tekst anonimnog iseljenika u Kanadi, gdje se decidirano tvrdi da je tužitelj 90% sredstava fonda „D“ upotrijebio za sebe, a da na sve te okolnosti autor članka J.J. nije mogao predočiti sudu niti jedan konkretniji dokaz, ukazuje da je spomenuti tekst netočna informacija.

Radi navedenog ovaj sud smatra da su ispunjene zakonske odredbe za taj dio teksta iz čl. 22 stavak 4 Zakona o javnom priopćavanju ga je je navedeno da se između ostalog nematerijalna šteta nadoknadjuje isplatom pravične novčane naknade, „za pretrpljene bolove. Tužitelj je iskazao da je spomenuti dio spornog članka doživio kao teški napad na njegovu ličnost jer se u tom dijelu navodi da je on lopov, ratni profiter itd., a u to vrijeme je bio zastupnik u Hrvatskom Saboru i predsjednik jedne političke stranke. Osim toga pismenim putem tražio je ispravak netočne informacije, koji je uputio tuženom (list 7o spisa), ali to nikada nije objavljeno. Osim toga, prema navodima tužitelja ti navodi citirani su i u drugim novinama, pa je radi svega navedenog trpio duševne boli, jer su radi toga neki članovi napustili stranke, na javnim skupovima i tribinama ljudi su mu postavljali pitanja kao što je da li je pronevjerio sredstva iz Fonda itd., pa je to morao objašnjavati. To je pogodilo i njegovu suprugu, koja je znala da nije ništa uzeo, da žive u skromnom dvosobnom stanu za razliku od drugih. Tužitelj također ističe da ga; je također pogodilo da se u članku uspoređuje s D.P., koji je bio u Njemačkoj i pisao za beogradski NIN. radi svega navedenog trpio je dugotrajne duševne boli, više: mjeseci, a ta bol se manifestirala u stresu, nije mogao spavati, od poznatog liječnika je uzimao sedative, došlo je do poremećaja srčanog tlaka, a da su se ti bolovi odnosili upravo na sporni članak proizlazi iz toga što je sporni članak kronološki objavljen prvi i tada nije znao kakvi će se članci nakon toga objavljivati.

Cjeneći navedeno, ovaj sud smatra da opisana jakost i trajanje bolova opravdavaju, sukladno općim propisima obveznog prava, (čl. 200 ZOO-a) a sve u smislu cit. članka 22 stavak 4 Zakona o javnom priopćavanju, pa je sud imajući u vidu odredbe iz članka 22 stavak 7 spomenutog Zakona, tužitelju dosudio ukupnu naknadu štete u iznosu od 40.000,00 kn. Naime, osim za spomenuti dio spornog teksta tužitelju je dosudjena naknada i za daljnji dio netočnih informacija o čemu će se obrazložiti kasnije. Prilikom donošenja odluke o visini naknade štete, sud je imao u vidu da je tužitelj političar, predsjednik jedne stranke, da je bio zastupnik u Hrvatskom državnom Saboru, dok je opisana informacija objavljena bez ikakvih dokaza i dokumenata, a radi se o vrlo teškim tvrdnjama, koje su tako mogle izazvati duševne boli, kao što ih opisuju tužitelj. Očito se je spornim člankom željelo tužitelja obezvrijediti pred javnošću, što proizlazi iz spomenutih navoda, naslova i svega ostalog. Pri donošenju odluke sud je imao u vidu nakladu koja je prema podnesku tuženog, *Odjela prodaje i tiraže* (list 93 spisa) 96.204 primjerka od kojih se je oko 20.000 odnosilo na inozemstvo, dok je prosječna remitenda iznosila 17,4 %, što znači da je broj "SD" u kojem je objavljen sporni članak prodan u oko 62.940 primjeraka u zemlji i u inozemstvu oko 8.000 primjeraka, dakle ukupno oko 70.940 primjeraka. Imajući u vidu gore navedene podatke, ovaj sud smatra da se radi o prilično velikoj nakladi kao i to da je iz spomenutog časopisa, obzirom na hrvatsko tržište, pa je tako sporni članak mogao pročitati veliki broj čitatelja u Hrvatskoj, kao i u inozemstvu.

Sud nije mogao prihvatiti navode tuženika da se konkretno radi o istinitim činjenicama i da je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i da je poduzeo sve potrebne mjere za provjeravanje njihove istinitosti, te da se radi o vrijednosnim sudovima autora, čije je objavljivanje bilo u javnom interesu. Naime, autor članka, kao što je već navedeno ničim nije dokazao istinitost spomenutih navoda, a obzirom na vrlo delikatnu temu autor nije poduzeo nikakve mjere za provjeru njihove istinitosti, kao što je i sam iskazao. Takvo pisanje o nekome ne može se smatrati vrijednosnim sudom, niti je takva informacija dana bez ikakve provjere, dana u dobroj vjeri. Radi navedenog nisu ispunjeni zakonski uvjeti iz članka 23 spomenutog Zakona prema stanovištu ovoga suda, pa je odlučeno kao što je prije navedeno.

Što se tiče daljnjeg teksta koji se spominje u tužbi, a to je da nije bilo dostatan stvaranje druge vojske, ni napad na ustaška simbolika, ni slanje hosovaca na Banske dvore, niti guranje programa obnove NDH, s ciljem da se onima koji nas i bez toga optužuju na fašizam i traže izolaciju pruže krunski argumenti za to; tužitelj je iskazao da kada je on bio predsjednik HSP-a u vremenu 1991. godine nije imao utjecaja oko simbola na odori i da su pojedinci nosili ustaške simbole, a to da su činili na svoju ruku, dok da je navodio da to nije u redu. Ističe da on nije nosio takve simbole, niti je pozdravljao na način koji bi asociirao na ustaška vremena. Što se tiče programa NDH, tužitelj je iskazao da je za NDH govorio da je u toj državi bilo diktatorsko unutrašnje uređenje, što je i dovelo do sloma te države i da je uvijek propagirao da se u Hrvatskoj uvede demokracija, tolerancija i drugo. Gledajući navoda oko slanja hosovaca na Banske dvore, tužitelj navodi da je o tome vođen sudski postupak koji je okončan odlukom Vrhovnog suda RH još 1991. godine.

Nasuprot navedenog, autor članka J.J. iskazao je tužitelj upotrebljavao napadnu ustašku simboliku, pa je tako primjerice u Splitu na skupu od 100.000 ljudi govorio da je 10. travnja pravi dan državnosti, da je Ante Pavelić jedan od ključnih osoba stranke prava, o Juri i Bobanu kao junacima, da Hrvatska mora biti do Drine, Srbima je poručio marš preko Drine i tko nije za dom spreman, neka seli iz Hrvatske, itd. To je bilo 1992. godine, vojnici HOS-a bili su odjeveni u crne odore, podsjećajući na crnokošuljaše itd. O slanju hosovaca na Banske dvore napisao je prema tvrdnji J.R. tadašnjeg predsjednika Ogranka HSP-a u Splitu.

Uvidom u presliku članka pod naslovom "P.: crveni karton T." objavljen u "SD" 27.7.1992., sud je utvrdio da je tužitelj na tom skupu mnoštvo građana pozdravio pozdravom "Bog i Hrvati" i "Za dom spremni" te da je naveo između ostalog: "Branili ste nam da tražimo svoju nezavisnu državu Hrvatsku,..." te "... mi želimo Juru i Bobana, a njih smeta što hrvatski vojnik govori "Za dom spremni" itd. Nadalje, u članku objavljenom u "SD" od 3.5.1992. pod naslovom "P. marš prema Drini" navedeno je da je tužitelj na tribini u Sinju naveo da tko nije za dom spreman, morat će napustiti Hrvatsku.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Cjeneći navedeno, posebice citate iz navedenih članaka, kao i opće poznate okolnosti da je Hrvatska stranka prava osnovala HOS, ovaj sud smatra da dio iz spornog teksta gdje se spominje da nije bilo dostatno stvaranje druge vojske i napad na ustaška simbolika, te guranje programa NDH nije tekst koji bi ispunio zakonske pretpostavke iz čl.22 Zakona o javnom priopćavanju. Naime, prema stanovištu ovog suda radi se o informacijama koje nisu bile neistinite u to vrijeme, a na što su ju upravo izjave samog tužitelja koje proizlaze iz citiranih članaka, odore pripadnika HOS-a, upotrebljavana simbolika na tim odorama, koje su opće poznato bile crne boje i tako stvarno podsjećale na crnokošuljaše iz vremena NDH, tako da sud nije povjerovao dijelu navoda tužitelja gdje ističe da na takvo stanje nije imao utjecaja, a bio je upravo on **predsjednik stranke koja je HOS osnovala, i tako njime upravljala.**

Radi navedenog tužitelju za taj dio teksta nije dosudjena naknada štete radi prije navedenog i u smislu čl. 23 stavak 3-6 Zakona o javnom priopćavanju.

Medjutim, glede teksta oko slanja hosovaca na Banske dvore, ovaj sud smatra da je taj dio informacije netočan, budući da je sud izvršio uvid u presudu Vojnog suda u Zagrebu broj K-500/93 (listovi 25 i 26 spisa), te imao u vidu iskaz tužitelja da je to odlukom Vrhovnog suda RH konačno završeno još 1991. godine u korist tužitelja, pa je tako za taj dio spornog teksta ispunjeni zakonski uvjeti iz čl. 22 spomenutog Zakona, pa je sud imajući u vidu sve okolnost iz čl. 22 stavak 7 spomenutog Zakona, tužitelju i za tu netočnu informaciju dodjelio naknadu štetu u okviru ukupno dosudjenog iznosa i iz istih razloga kao što je obrazloženo za ranije spomenuti tekst.

Sud tijekom postupka nije tražio Statut Hrvatske stranke prava, jer smatra da to nije odlučno u ovome postupku, već je imao u vidu citirane izjave samog tužitelja. Nadalje, sud nije saslušao predložene svjedoke iz razloga jer oko slanja hosovaca na Banske dvore, na koje okolnosti je predložen svjedok J.B., postoji sudska odluka, nadalje na okolnost djelovanja političkog ponašanja tužitelja, na koju okolnost je predložen svjedok Z.T. sud je isto utvrdio temeljem tužiteljevih navoda u spomenutim člancima, a svjedok A.Đ. nije saslušan iz razloga jer tuženik nije obrazložio detaljnije kakva saznanja spomenuti ima oko novčanih sredstava u fondu „D“ i upotrebu tih novaca za tužiteljeve potrebe, kraj opće poznate činjenice loših odnosa svjedoka i tužitelja. •

Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154 stavak 2 ZPP-a, a sastoji se od troškova zastupanja tužitelja obredjeno prema Tbr.7 važećih OT. Tako je za sastav tužbe i podneska od 2. 10.1997.godine dosuđeno po 130 bodova, a isti broj bodova dosuđen je za zastupanje na 8 ročišta, dok ja za pristup na ročište od 8.2.1999. dosuđeno 25 % spomenutog broja bodova, tj. 32,5 bodova, jer je isto odgodjeno. Tako je ukupno dosuđeno 1332,5 boda, što je pomnoženo sa 10,00 kn, kolika je vrijednost boda, isto ja tako 13.325,00 kn. Tome je pribrojen iznos za PDV od 2.931,50 kn, trošak pristojbe na fcužbu 5.960,00 i presudu 2.960,00 kn, što je tako ukupno 25.176,50 kn. Kako je tužitelj uspio u ovom sporu sa 40% od zatraženog iznosa, u tom razmjeru dosuđen je spomenuti trošak, tj. 10.070,60 kn.

Tuženiku je za sastav podnesaka od 9.1.1997. i 3.7.1997. dosuđeno po 130 bodova, a isti broj bodova dosuđen je za zastupanje na 9 ročišta, dok je za ročište 9.2.1999., koje je odgodjeno dosuđeno 32,5 bodova. Tako je ukupno dosuđeno 1462,5 bodova, što je pomnoženo sa 10,00 kn, 14.625,00 kn. Tome je pribrojen trošak za PDV u iznosu od 3.217,50 kn, što je tako ukupno 17.842,50 kn. Kako je tuženik uspio u ovom sporu sa 60% u tom razmjeru dosuđen je spomenuti trošak tj. 10.705,50 kn.

Na dosuđeni iznos sud je dosudio zateznu kamatu u smislu čl. 277 stavak 1 ZOO-a, prema, postojećoj praksi, a u visini kao što je navedeno u izreci presude.

U ZAGREBU. dana 12. travnja 2000.

Sudac:
M.A.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka i to na Županijski sud u gradu Zagrebu, preko ovog suda u 4 prira-jerka.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. broj:Gž-11906/00

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda N.D., kao predsjednika vijeća, A.R-F. i M.P., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D.P. iz Zagreba, Dobri

Dol 54, kojega zastupa punomoćnik A.N., odvjetnik iz Zagreba, protiv tuženog SD-n d.d., S, H m 4, kojega zastupaju punomoćnici M.K. i A.Ž. odvjetnici iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženoga protiv presude Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2000. godine, poslovni broj Pn-5495/95, na sjednici vijeća održanoj dana 22. listopada 2002. godine,

presudio je:

Odbija se žalba tuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2000. godine, poslovni broj Pn-5495/95 u pobijanom dijelu kojim je prihvaćen tužbeni zahtjev za naknadu štete u stavku I. izreke.

Obrazloženje

Prema presudi suda prvog stupnja nalaže se tuženiku da isplati tužitelju iznos od 40.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 12. travnja 2000. godine, do isplate, kao i naknaditi mu parnični trošak u iznosu od 10.070,60 kn. sve u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe (stavak I.).

S preostalim dijelom tužbenog zahtjeva u iznosu od 60.000,00 kn, tužitelj je odbijen (st. II.), dok je prema stavku III. izreke tužitelj dužan naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 10.705,50 kn, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

Protiv navedene presude u dijelu kojim je prihvaćen tužbeni zahtjev za naknadu štete, žali se tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se tužitelj odbije sa tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti i obveze na snižavanje troškova postupka, kao i troška žalbe, podredno da se pobijana presuda ukine i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Žalba nije osnovana.

U provedenom postupku sud prvog stupnja nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 toč. 13 Zakona o parničnom postupku ("NN" 53/91, 91/92 i 112/99 - dalje: ZPP), jer je presuda jasna i razumljiva i sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te se može ispitati.

Ne predleži žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, jer je sud prvog stupnja potpuno i pravilno utvrdio sve bitne činjenice odlučne za presuđenje ovog spora na temelju rezultata izvedenih dokaza pravilno utvrdio činjenično stanje.

To stoga što je tijekom postupka utvrđeno da je tuženik objavio netočnu informaciju u članku "Sakupljači perja" autora J.J., gdje se spominje "od silnih novaca sakupljenih za fond Drina 90% je P. upotrijebio za svoje osobne namjene za 24-satno čuvanje sebe i svoje kuće. To su zločini protiv čovjeka, protiv dobrote, protiv darovatelja", kao i u dijelu teksta oko slanja hosovaca na Banske dvore čime je veoma teško povrijeđeno dostojanstvo, čast i ugled tužitelja, što je kod tužitelja izazvalo osobito intenzivnu duševnu bol.

Isto tako sud prvog stupnja je pravilno utvrdio da je tužitelj dokazao postojanje pretpostavke za odgovornost tuženika, koja se temelji na odredbi čl. 22 st. 5 Zakona o javnom priopćavanju ("NN" 83/96, 96/01-dalje: ZOP) i da tuženik nije dokazao postojanje neke okolnosti temeljem koje ne bi odgovarao za štetu tužitelja temeljem čl. 23 ZOP, te u pogledu istog ovaj sud u cijelosti prihvaća razloge koje je o tome dao sud prvog stupnja.

Stoga je neosnovan žalbeni prigovor o primjeni čl. 23 st. 1 toč. 3 i 6 ZOP, jer je nedvojbeno utvrđeno da se ne radi o istinitim informacijama objavljenim u odnosu na tužitelja. Za svoje pravno shvaćanje sud prvog stupnja je dao valjane i iscrpne razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud, pa suprotni navodi žalbe ne mogu dovesti u sumnju zakonitost i pravilnost sudske odluke, jer je sud prvog stupnja sve te navode ispravno ocijenio i u svojoj presudi obrazložio.

Na tako potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje sud prvog stupnja je pravilno primijenio materijalno pravo iz čl. 200. Zakona o obveznim odnosima ("NN" 53/91, 73/91, 3/94 i 7/96 - dalje: ZOO) kada je tužitelju za pretrpljenu nematerijalnu štetu dosudio iznos od 40.000,00 kn.

Naime, prema čl. 22 st. 5 citiranog Zakona nakladnik koji objavom informacije u javnom glasilu povrijedi dostojanstvo, ugled ili čast neke osobe dužan je istome naknaditi štetu. Prema st. 7 istog članka prilikom odlučivanja o visini naknade nematerijalne štete sud će voditi računa o stupnju odgovornosti nakladnika, značaj povrijeđenog dobra i jakost pretrpljenog bola i straha.

Upravo vodeći računa o stupnju odgovornosti nakladnika, te značaju povrijeđenog dobra, i da se tada radilo o Saborskom zastupniku, te da je članak kod tužitelja izazvao dugotrajne i teške duševne boli, ovaj sud smatra da se dosuđena naknada nematerijalne štete zbog povrijeđenog ugleda, časti i dostojanstva tužitelja ukazuje primjerenom.

Pri tome je sud vodio računa i o nakladi, odnosno broju čitatelja na području kojem su novine objavljene i nastojanju nakladnika da na drugi način naknadi učinjenu štetu, te svim drugim okolnostima slučaja, ali i o tome koji se cilj naknadom štete želi postići, kao i da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojene s njezinom prirodom i društvenom svrhom.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Imajući u vidu da su objavljene informacije teško povrijedile ugled tužitelja, kao javnu osobu, te da je članak kod tužitelja izazvao dugotrajne duševne boli u obliku straha, nesanice, da su radi toga neki članovi napustili stranku, te da je informacija objavljena i u inozemstvu, a da nakladnik nije objavio ispravak iste, ovaj sud nalazi da će dosuđena naknada samo djelomično umanjiti nastale posljedice.

Na ostale navode žalbe valja reći da isti predstavljaju vlastitu ocjenu provedenih dokaza, pa predlaganje saslušanja svjedoka (Z.T. A.Đ., J.B.) ide za nepotrebnim odugovlačenjem postupka, što je suprotno čl. 10 ZPP, jer je sud prvog stupnja za ocjenu svih dokaza dao posve jasne, logične i uvjerljive razloge,. Pri tome treba reći da se svaki vid duševnih bolova ne mora utvrditi na osnovi nalaza i mišljenja liječnika, jer pojedine duševne boli može ocijeniti i sam sud, prema okolnosti datog slučaja, pa se i ti žalbeni navodi ukazuju neosnovanim.

Pravilno je također sud prvog stupnja odlučio o trošku parničnog postupka, temeljem čl. 154 st. 2 i 155 ZPP, jer je trošak postupka odmjereno u skladu sa uspjehom tužitelja u postupku, a prema važećoj Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika.

Radi navedenog valjalo je temeljem čl. 368 ZPP odlučiti kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 22. listopada 2002. godine

**Predsjednik vijeća:
N.D.**

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Pn-363/02

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu toga suda M.V. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja T.P. iz Zagreba, G. 7, zastupan po J.R.B., odvjetnici iz Zagreba, protiv I-tuženika "V.I." d.d. Zagreb, S. av. 4 i II-tuženika J.M. iz Zagreba, Lj. P. 37, zastupan po D.M., odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, nakon glavne rasprave zaključene dana 11. svibnja 2006., u prisutnosti pun. tužitelja osobno te u zamjeni pun. II-tuženika M. D., dana 26. svibnja 2006. u prisutnosti pun. tužitelja osobno

presudio je

1. I-tuženik "V.I." d.d. Zagreb, S. av. 4 i II-tuženik J.M. iz Zagreba, Lj. P. 37, dužni su tužitelju T.P. na ime naknade štete solidarno isplatiti iznos od 30.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama po stopi iz čl. 1. st. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate počem od 26.05.2006. pa do konačne isplate, kao i naknaditi parnični trošak u iznosu od 10.259,40 kn sa zakonskim zateznim kamatama po stopi iz čl. 1.st. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, počem od 26.05.2006. pa do konačne isplate, sve u roku od 15 dana.

2 I-tuženik je dužan u prvom slijedećem broju dnevnika "V I" objaviti bez komentara cijelu pravomoćnu presudu kojom je osuđen na naknadu štete.

3. Odbija se tužitelj s preostalim dijelom tužbenog zahtjeva u iznosu od 20.000,00 kn.

4. Tužitelj je dužan II-tuženiku naknaditi parnični trošak u iznosu od 3.513,60 kn u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je I-tuženik nakladnik dnevnika "V.I." te da u istom dnevniku dana 11.12.2001. objavljen je članak novinara D.F. pod naslovom "Bjelolasica je trebala biti čudo". U tom članku je tužitelj grubo uvrijeđen izjavama "P. je zlo hrvatskog športa, kako je stigao na mjesto šefa Bjelolasice, tko ga je gumuo ne znam...., danas glumi velikog gazdu, glupi mega-projekti gutaju novac, a ne donose zaradu" te tim izjavama, a i čitavim, člankom o tužitelju je stvorena slika da je nesposoban za obavljanje dužnosti koju obnaša. Pogotovo je uvredljivo što se tužitelj naziva zlom hrvatskog športa, obzirom da se radi o nekadašnjem vaterpolo reprezentativcu, osvajaču zlatnih olimpijskih medalja, a danas obavlja dužnost direktora Hrvatskog Olimpijskog centra Bjelolašica d.o.o. Navedeni članak i informacije uzrokovale su kod tužitelja duševne boli u smislu povlačenja tužitelja u samog sebe, iskazanom nepovjerenju prema trećima, a što je sve zamijećeno u njegovoj obitelji i od strane poznanika i prijatelja, te potražuje iznos od 50.000,00 sa zateznim kamatama, pa i na parnični trošak, od presuđenja pa do isplate.

I-tuženik u odgovoru na tužbu ističe eskulpacione razloge iz čl. 22. st. 1. t. 2. i 6. Zakona o javnom priopćavanju, dok II-tuženik u odgovoru na tužbu navodi da u svom intervjuu ništa nije rekao uvredljivo za tužitelja, dakle nije rekao ono što se u činjeničnim navodima tužbe navodi da je rečeno, a niti je imao namjeru vrijeđati ili omalovažavati tužitelja, već je htio samo ukazati na rad tužitelja koji usmjerava razvoj HOC Bjelolašica prema turizmu, a ne u smislu razvoja kao skijaškog centra, te stoga tuženi predlažu da se tužitelj odbije s tužbom i tužbenim zahtjevom.

U tijeku dokaznog postupka sud je saslušao tužitelja, II-tuženika, svjedoke J.B., M.P., D.F., izvršio uvid u spis priležuću dokumentaciju te ovosudni spis K-6/02, te smatra tužbeni zahtjev djelomično osnovanim.

Uvidom u ovosudni spis K-6/02 sud je utvrdio da je II-tuženik oglašen krivim što je u novinama "VI" u članku pod naslovom "Bjelolasica je trebala biti čudo" za tužitelja izjavio da je zlo hrvatskog športa, dakle, da je drugog uvrijedio putem tiska, pa je time počinio kazneno djelo protiv časti i ugleda - uvredom, opisanoj kažnjivo po čl. 199. st. 2. KZ-a te mu je izrečena sudska opomena.

U smislu odredbe čl. 12. st. 3. ZPP-a u parničnom postupku sud je u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti učinioca vezan za pravomoćnu presudu kaznenog suda kojom se optuženik oglašava krivim.

U vrijeme štetnog događaja bio je na snazi Zakon o javnom priopćavanju (NN 69/03-pročišćeni tekst). Po čl. 22. st. 2. postojanje pretpostavki odgovornosti za štetu iz čl. 21. dokazuje tužitelj, a pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu dokazuje tuženik. I-tuženik kao eskulpacione razloge navodi da je informacija kojom je šteta učinjena autorizirani intervju te da se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora, čije je objavljivanje bilo u javnom interesu, iako su te informacije dane u dobroj vjeri. Ovakve tvrdnje I-tuženika ne mogu se prihvatiti.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Naime, saslušani svjedok D.F. je naveo da je sa II-tuženikom duže vrijeme razgovarao, da sporni tekst nije autoriziran, ali ono što je u tekstu navedeno je upravo ono što mu je on rekao. Iz teksta je razvidno što su citati u kojima je prenosio direktne riječi tuženog, a vidi se što je njegov komentar kao autora. Naveo je da je tuženik znao da ono što je predmet razgovora da će se to i objaviti, jer je to bio i razlog sastanka, nakon obavljenog razgovora nije kontaktirao s njim, u smislu pokazivanja onoga što će se objaviti. Svjedok je naveo da je zapisivao sve što mu je rečeno.

Saslušani II-tuženik je naveo da se ne može sjetiti da li je novinar radio kakve bilješke prilikom razgovora, te je naveo da ne odgovara da je on rekao ono što se u činjeničnim navodima tužbe tvrdi da je rečeno.

Ovaj sud prihvaća kao istinit i logičan iskaz svjedoka D.F., ne nalazeći razloga zbog čega one bi govorio istinu. Naime, očito se radi o sportskom novinaru, kojem je u interesu da što vjernije prenese informacije koje je dobio. Osim toga, kada se sagleda struktura samog članka u kojem su objavljene sporne informacije, razvidno je da se iz samog teksta vidi što je citat riječi II-tuženika a što komentar ovog svjedoka kao novinara, što je logično, obzirom da je zapisivao sve što mu je rečeno. Osim toga, iz samog članka je razvidno da je isti intoniran na način da se rad tužitelja kritizira, pa utoliko je i logično i uvjerljivo da je prilikom razgovora s novinarom se izreknu i inkriminacije koje su predmet činjeničnim utvrđenjima iz ove tužbe.

Cijeneći ovakvo činjenično utvrđenje, sud je mišljenja da ne postoji eskulpacioni razlog iz čl. 22. st. 1. t. 2. Zakona o javnom priopćavanju (dalje: ZJP), a to je da se radi o autoriziranom intervjuu, jer po odredbi čl. 2. st. 8. istog zakona, autorizacija je odobrenje za objavljivanje dano u pisanom obliku ili u usmenom obliku, ako postoji tonski zapis o usmenoj autorizaciji, a što ovdje nije slučaj (osim toga, ukoliko bi se prihvatio stav da se radi o autoriziranom intervjuu, onda postoji odgovornost I-tuženika temeljem čl. 22. st. 3. ZPJ, informacija da je tužitelj zlo hrvatskog športa predstavlja očiglednu uvredu, a za istu je i II-tuženik oglašen krivim u kaznenom postupku).

Po mišljenju ovog suda, informacija u članicu da je tužitelj zlo hrvatskog športa ostavlja negativni vrijednosni sud o tužitelju. Naime, tvrdnja da je netko "zlo", a obzirom općeniti karakter toga izraza, koji ne predstavlja ništa konkretno, pa je nemoguće dokazivati istinitost takve izjave, predstavlja izražavanje nepoštivanja tuđeg ljudskog dostojanstva. Naime, sastavni elementi dostojanstva su svakako čast, kao vlastito osjećanje jednosti i ugled, kao uvažavanje od drugih u društvu. Svaki čovjek ima subjektivno pravo poštovanje i zaštitu svog dostojanstva u smislu zahtjeva za poštivanjem koje mu pripada na temelju njegovog postojanja i njegove društvene uloge. Pravo je svakog čovjeka da traži od druge osobe u vanjskim odnosima da poštuje njegovo osobno dostojanstvo te da se kloni postupaka kojima bi se ono narušilo. No, ne može se reći da objavljivanje ove informacije je u javnom interesu i da su te informacije dane u dobroj vjeri jer zaista ne postoji interes javnosti za objavom informacije da je tužitelj "zlo hrvatskog sporta", već je, po mišljenju ovog suda, to trebalo izostaviti iz članka, obzirom da iz preostalog dijela članka je u dovoljnoj mjeri vidljivo što II-tuženik smatra da tužitelj kao direktor centra nije napravio, a trebao je u smislu razvoja istoga.

Ostali činjenični navodi glede ostalih informacija za koje se tvrdi da su njima tužitelju uzrokovane duševne boli, po mišljenju ovog suda, objektivno nisu podobne da se njima tužitelju takva bol uzrokuje. Stoga i postoji odgovornost I-tuženika temeljem odredbe čl. 21. st. 5. ZJP-a, a odlučujući o visini tužbenog zahtjeva, sud je vodio računa i o kriterijima iz stavka 7. čl. 21. citiranog zakona.

Da su tužitelju uzrokovane duševne boli, razvidno je upravo iz njegovog iskaza, koji vaj sud prihvaća kao logičan i uvjerljiv, a u suglasju je i sa iskazom svjedoka M.P. J.B. Naime, radi se o supruzi odnosno poslovnog suradniku tužitelja, kojima je kao takvima zasigurno moralo biti poznato duševno stanje tužitelja nakon objave spornih informacija, a isti su suglasno, kao i tužitelj naveli da se tužitelj povukao u sebe.

Saslušana J.B. je navela da je nakon objave članica bila razvidna promjena užitelja koji je do tada bio otvorena i susretljiva osoba, a nakon toga je postao nepovjerljiv u suradnike i povučen u sebe. To se osobito intenziviralo nakon što je na internetu pronašao članak sa spornim informacijama. To isto je iskazala i M.P., navodeći da su i morali odgoditi proslavu kćerkinog rođendana, obzirom na simptome koji su se pojavili kod tužitelja, nije mogao spavati, pretjerano se znojio, tresle su mu se ruke ovom se sudu čine i logičnim tako opisane manifestacije kod tužitelja koje su uzrokovane objavom spornih informacija. No, treba i reći da iz iskaza ovih svjedoka i samog tužitelja, proizlazi da isti nije dobio povratne informacije u smislu da je okolina prihvatila kao istinite informacije iz članka, te se stoga ne može reći da je povrijeđen ugled tužitelja, već je očito povrijeđena samo njegova čast kao jedan od aspekata ljudskog dostojanstva.

Stoga je sud obvezao I-tuženika da tužitelju isplati iznos od 30.000,00 kn, vodeći računa svakako da se radi o informaciji koja je objavljena u novinama koje notorno imaju veliku tiražu. Slijedom toga trebalo je obvezati i II-tuženika da objavi presudu u smislu čl. 28. ZJP-a.

Što se tiče odgovornosti II-tuženika a polazeći od činjeničnih utvrđenja koja su prethodno navedena, odgovornost II-tuženika se zasniva na odredbi čl. 200. st. 2. ZOO-a, a solidaritet u isplati na odredbi čl. 206. st. 1. ZOO-a.

Sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva tužitelj je odbijen kao s neprimjerenim.

Temeljem čl. 154. st.2. ZPP-a tuženi su dužni tužitelju naknaditi trošak zastupanja po odvjetniku i to za sastav tužbe, 2 podneska i pristup na 5 roč. po 80 bodova, za 3 roč. po 20 bodova, za 5 roč. po 25 bodova,

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

za 2 roč. po 100 bodova i za 2 podneska po 10 bodova, što ukupno čini 10.450,00 kn, a kako je tužitelj uspio s 60%) zahtjeva, to čini 6.270,00 kn, a kad se tome doda PDV od 1.379,60 kn, pristojbe na tužbu od 1.960,00 kn i na ovu presudu od 650,00 kn, to čini dosuđeni iznos, na koji teku kamate od presuđenja pa do isplate, temeljem čl. 27. Ovršnog zakona.

S druge strane tužitelj je dužan II-tuženiku naknaditi trošak zastupanja po odvjetniku i to za 3 roč. i 1 podnesak po 80 bodova, za 1 roč. 40 bodova, za 3 roč. po 20 bodova, za 4 roč. po 25 bodova i za 2 roč. po 100 bodova, što čini 7.200,00 kn, a kako je tuženik uspio s 40%, to čini 2.880,00 kn, a kad se tome doda PDV od 633,60 kn, to čini dosuđeni iznos.

U Zagrebu 26. svibnja 2006.

Sudac:
M.V.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

XL Gž-3350/06

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ž.Š., kao predsjednika vijeća, V.S. i Ž.Ž., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T.P. iz Zagreba, G. 7, zastupan po J.R.B., odvjetnici iz Zagreba, protiv I-tuženika "V.I." d.d. Zagreb, S. av. 4 i II-tuženika J.M. iz Zagreba, Lj. P. 37, zastupan po D.M., odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbama tuženika protiv presude Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-363/02 od 26. svibnja 2006. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28. listopada 2008. godine,

presudio je

Odbija se kao neosnovana žalba I. tuženih „VI“ d.d. i J.M i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-363/02 od 26. svibnja 2006.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom je suđeno je

1. I-tuženik "V.I." d.d. Zagreb, S. av. 4 i II-tuženik J.M. iz Zagreba, Lj. P. 37, dužni su tužitelju T.P. na ime naknade štete solidarno isplatiti iznos od 30.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama po stopi iz čl. 1. st. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate počem od 26.05.2006. pa do konačne isplate, kao i naknaditi parnični trošak u iznosu od 10.259,40 kn sa zakonskim zateznim kamatama po stopi iz čl. 1.st. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, počem od 26.05.2006. pa do konačne isplate, sve u roku od 15 dana.

2 I-tuženik je dužan u prvom slijedećem broju dnevnika "V I" objaviti bez komentara cijelu pravomoćnu presudu kojom je osuđen na naknadu štete.

3. Odbija se tužitelj s preostalim dijelom tužbenog zahtjeva u iznosu od 20.000,00 kn.

4. Tužitelj je dužan II-tuženiku naknaditi parnični trošak u iznosu od 3.513,60 kn u roku od 15 dana.

Protiv dijela navedene presude kojim je prihvaćen tužbeni zahtjev u odnosu na I. tuženika „VI“ d.d. (dio st. I. i st. II. izreke), podnio je žalbu I. tuženik zbog svih žalbenih razloga predviđenih čl. 353 st. 1 Zakona o parničnom postupku („Nn“ br.: 53/91, 91/92, 88/01, 117/03 i 88/05 – dalje: ZPP), s prijedlogom da se presuda, u pobijanome dijelu, preinači u smislu žalbenih navoda, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, te mu dosudi trošak žalbenog postupka.

Protiv dijela navedene presude kojim je prihvaćen tužbeni zahtjev u odnosu na II. tuženika J.M. (dio st. I. izreke), te u dijelu kojim je I. tuženiku „VI“ d.d. naloženo da u prvom slijedećem broju dnevnika „VI“ objavi pravomoćnu presudu (st. II. izreke), podnio je žalbu II. tuženik JM, zbog svih žalbenih razloga predviđenih čl. 353 st. 1 ZPP, s prijedlogom da se presuda, u pobijanome dijelu, preinači u smislu žalbenih navoda.

Žalba I. tuženika je neosnovana, a žalba II. tuženika je djelomično osnovana, a djelomično nedopuštena.

Predmet spora je zahtjev za naknadu štete uzrokovane objavljivanjem članka pod naslovom „Bjelolasica je trebala biti čudo“ u dnevniku „VI“ od 11. prosinca 2001. godine, kojega je nakladnik I. tuženik „VI“ d.d., time da je navedeni članak utemeljen na intervjuu kojega je novinaru Večernjeg lista DF dao II. tuženik JM.

U odnosu na žalbu I. tuženika VI d.d.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da je tužbeni zahtjev osnovan u odnosu na I. tuženika „Večernji list“ d.d., sukladno čl. 21 st. 5 i čl. 28 Zakona o javnom priopćavanju („NN“ br.: 83/96, 105/97, 143/98, 20/00, 96/01, 69/03 - pročišćeni tekst -dalje: ZJP) obzirom da I. tuženik nije dokazao postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za naknadu štete, u smislu čl. 22 st. 1 toč. 2 i 6 ZJP.

Navedem zaključak prvostupanjski sud temelji na slijedećim činjeničnim utvrđenjima:

da je I. tuženik „VI“ d.d. bio nakladnik dnevnika „VI“ od 11. prosinca 2001. godine u kojemu je objavljen sporni članak;

da informacije iz spornog članka nisu autorizirani intervju, u smislu čl. 2 toč. 8 ZJP, obzirom da to proizlazi iz iskaza II. tuženika JM, te svjedoka D.F.

- da se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove II. tuženika J.M. o tužiteljevu radu u svojstvu direktora HOC Bjelolasic, ali njihovo objavljivanje nije bilo u javnom interesu, niti je bilo dano u dobroj vjeri, obzirom da se vrijednosni sud autora mogao shvatiti iz preostalog sadržaja članka.

U okolnostima ovih činjeničnih utvrđenja, navedeni zaključak prvostupanjskog suda je pravilan, pa ga prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, a pravilnost i zakonitost navedenog zaključka, niti žalbenim navodima I. tuženika nisu dovedeni u sumnju.

Naime, žalbeni navodi, u bitnome, svode se na slijedeće prigovore:

prigovor bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 toč. 11 ZPP, uz tvrdnju da pobijana presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati;

prigovor bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 1 u vezi s čl. 8 ZPP, uz tvrdnju da je sud pogrešno ocijenio provedene dokaze; prigovor pogrešne primjene materijalnog prava, uz tvrdnju da prvostupanjski sud pogrešno odgovornost I. tuženika temelji na odredbi čl. 22 st. 3 ZJP; prigovor visini dosuđene naknade nematerijalne štete, uz tvrdnju da sud nije uzeo u obzir sve mjerodavne okolnosti.

U odnosu na prvi žalbeni prigovor treba reći da nije ostvaren žalbeni razlog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 toč. 11 ZPP, obzirom da presuda nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati.

Povodom drugog žalbenog prigovora treba reći da je sud pravimo ocijenio provedene dokaze, u smislu čl. 8 ZPP, te je za svoju ocjenu dao logične i uvjerljive razloge, koje u potpunosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Tako je prvostupanjski sud pravilno zaključuje da je u konkretnom slučaju, ne radi o autoriziranom intervjuu u smislu čl. 2 toč. 8 ZJP, niti su sporne informacije bile dane u dobroj vjeri, niti je objavljivanje istih bilo u javnom interesu.

Nadalje, iz razloga pobijane presude proizlazi da prvostupanjski sud temelji odgovornost I. tuženika na odredbi čl. 21 st. 5 ZJP, a ne na odredbi čl. 22 st. 3 ZJP, kao što to pogrešno tvrdi žalitelj.

Konačno, u odnosu na posljednji žalbeni prigovor treba reći da je sud, o visini pravične novčane naknade, pravilno odlučio imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja, pa tako i notorno veliku tiražu I. tuženika, koja se žalbom niti ne osporava.

Zbog navedenoga su žalbeni navodi neosnovani i ne mogu se prihvatiti.

Dakle, na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo, te kako nisu uočene niti bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 toč. 2, 4, 8, 9 ZPP, na koje ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, po osnovi čl. 368 st. 1 ZPP, odlučeno je kao u izreci ove drugostupanjske presude.

U Zagrebu 28. listopada 2008.

**Predsjednik vijeća:
Ž.Š.**

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. br. LXXVI-Pn-4857/93.

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu tog suda, G J, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja I.C iz Zagreba, zast. po pun. R. Ž odvj. iz Zagreba, protiv tuženika "S.D. - NOVINE", novinsko-nakladnička djelatnost, d. d. S, Ul. H. m. 4, zast. po pun. M.K. i Ž. S, odvj. iz Zagreba, radi naknade štete, v. p. sp.: 158.000,00 Kn, nakon glavne, i javne rasprave održane i zaključene dana 16. veljače 1999. g. u prisutnosti pun. tužitelja i z. pun. tuženika, istog dana,

presudio je:

1/ Odbija se tužbeni zahtjev, koji glasi:

Tuženik "S.D - NOVINE", novinsko-nakladnička djelatnost, d. d. S, Ul. H. m. 4., dužan je isplatiti tužitelju I. C iz Zagreba, iznos od 158.000,00 Kn sa zakonskom zateznom kamatom od 16. veljače 1999. g. do isplate, kao i naknaditi parnični trošak, sve u roku od 15 dana."

2/ Nalaže se tužitelju da tuženiku na ime naknade parničnog troška isplati iznos od 13.883,00 Kn, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj je podnio ovom sudu tužbu protiv tuženika, navodeći kako je tuženik dana 15. srpnja 1993. g. u "S.D", objavio članak s podnaslovom "I C i dr. I C radili su za Udbu". Taj isti naslov je uvećan i ponovljen na strani 9 tog broja, iznad članka, čiji je autor M. B.

Članak predstavlja prikazivanje rasprave koja je održana pred Općinskim sudom u Zagrebu 14. 07.1993. g. u krivičnom predmetu povodom privatne tužbe I.C. i dr. I. C. protiv N.B. i A. L. radi kaznenog djela iz čl. 75. st. 2. i 3. i čl. 76. st. 2. KZ.RH

Istiće kako ovako odštampani naslovi stvaraju kod čitatelja dojam nespome istine. Tek pažljivim čitanjem cijelog članka, čitatelj će shvatiti da je to zapravo samo tvrdnja saslušanog svjedoka V.V. za koju nema materijalnih dokaza.

Radi se o netočnoj i neistinitoj informaciji kojom je tužitelju nanesena nepopravljiva šteta povredom dostojanstva, ugleda i časti tužitelja. Tužitelj je na ovaj način potpuno onemogućen u svakoj društvenoj i profesionalnoj djelatnosti u Hrvatskoj, pa na ime naknade štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede dostojanstva, ugleda i časti, temeljem odredbe čl. 22. Zakon o javnom priopćavanju od tuženika potražuje iznos od 158.000,00 Kn.

Predlaže da sud u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev te naloži tuženiku isplatu navedenog iznosa.

U odgovoru na tužbu, tuženik priznaje da je objavio tekst, kako se to navodi u tužbi, ali se protiv tužbenog zahtjevu u cijelosti, navodeći kako nije točan navod tužbe da naslov spornog članka ostavlja kod čitatelja dojam nesporne istine o tome da je tužitelj radio za Udbu i da se tek pažljivim čitanjem članka može shvatiti da se radi o svjedočenju V.V.. Iz samog naslova članka, može se neosporno i na prvi pogled zaključiti da se radi o svjedočenju V.V. Nadalje, smatra da postoje okolnosti koje oslobađaju nakladnika od odgovornosti za naknadu štete iz čl. 23. st. 1. toč. 1. i 3. Zakona o javnom priopćavanju.

U toku dokaznog postupka, sud je saslušao tužitelja, izvršio uvid u dokumentaciju u spisu te u ovosudni kazneni spis br. K-155/93.

Sud je odbio provesti dokaz saslušanjem svjedoka VV na okolnosti istinitosti navoda iz članka, smatrajući taj dokaz nepotrebnim, budući su, po ocjeni suda, sve relevantne činjenice utvrđene u postupku.

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka i ocjene svih provedenih dokaza, sud je zaključio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

Među strankama je nesporno da je tuženik objavio članak, kako se to navodi u tužbi, u dnevniku "S D", objavljenom od 15. srpnja 1993 pod naslovom "I C i dr. I. C. su radili za Udbu".

Među strankama je sporno da li je informacija koja je objavljena, prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti čija smisao nije promijenjena uredničkom obradom, te da li se informacija koja je objavljena, temelji na istinitim činjenicama.

Uvidom u članak (list 5 spisa), sud je utvrdio da isti osim naslova "IC i dr. IC su radili za Udbu", sadrži i nadnaslov: "Svjedočenje V.V. pred zagrebačkim Općinskim sudom".

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Uvidom u prvu stranu lista "SD" (list br. 4 spisa), sud je utvrdio da na prvoj strani lista se nalazi isti naslovi isti nadnaslov.

Temeljem naprijed provedenog dokaza, sud ocjenjuje da ovako odštampani naslov ne predstavlja za čitatelja dojam nesporne istine, već se čitanjem tog naslova može utvrditi da se radi o tvrdnji svjedoka V.V, pa je taj navod tužbe, po ocjeni suda, neosnovan.

Nadalje, temeljem uvida u presliku zapisnika sa rasprave u kazne nom postupku br. K-651/92. (list 9-12 spisa), a za koju kopiju su pun. stranaka na raspravi od 25. listopada 1993. g. učinili nespornim da se radi o kopiji Zapisnika sa rasprave provedene u tom kaznenom postupku, sud je utvrdio da je svjedok V V u svom iskazu naveo za tužitelja tvrdnje koje je tuženik objavio u predmetnom članku.

Stoga, sud smatra da u konkretnom slučaju postoje okolnosti iz čl. 23. st. 1. toč. 1. Zakona o javnom priopćavanju, pa je temeljem te odredbe, oslobodio tuženika odgovornosti za naknadu štete i presudio kao u izreci.

Dokaz saslušanjem tužitelja sud nije posebno ocijenjivao iz razloga što u konkretnom slučaju, iskaz tužitelja nije od značaja za presuđenje.

Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a. Trošak se sastoji od troškova zastupanja tužitelja po pun. u iznosu od 13.883,00 Kn, čija visina je utvrđena na slijedeći način: pristup na rasprave 25. 10. 1993., 28. 12. 1993., 19. 09. 1996., 13. 11. 1997. i 16. 02. 1999. - svaka 1.880,00 Kn; ukupno 9.400,00 Kn (tbr. 9. toč. 1.), pristup na raspravu od 06. 03. 1997. - 940,00 Kn (tbr. 9. toč. 2.), sastav podneska od 12. 03. 1997. g. - 100,00 Kn (tbr. 8. toč. 3.), pristup na raspravu od 17. 04. 1998. g. - 940,00 Kn (tbr. 9. toč. 2.), PDV - 2.503,00 Kn (tbr. 42. st. 2.) važeće Odvjetničke tarife.

Slijedom navedenog, valjalo je presuditi kao u izreci.

U Zagrebu, 16. veljače 1999.

SUDAC:
G J

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude, nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Županijskom sudu u Zagrebu. Žalba se podnosi pismeno putem ovog suda u tri istovjetna primjerka u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl.br. Gž-1520/00-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda R.F-M. kao predsjednika vijeća, S.K i P.B, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I.C iz Zagreba, zast. po pun. R. Ž odvj. iz Zagreba, protiv tuženika "S D - NOVINE", novinsko-nakladnička djelatnost, d. d. S, Ul. H. m. 4, zst. po pun. M.K. i Ž. S, odvj. iz Zagreba odvj. iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog suda u Zagrebu od 16. veljače 1999. godine poslovni broj Pn-4857/93, na sjednici vijeća održanoj dana 22. siječnja 2002. godine,

presudio je:

Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-4857/93 od 16. veljače 1999. godine.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužitelj sa tužbenim zahtjevom da mu je tuženik dužan platiti na ime naknade štete iznos od 158.000,00 kn sa kamatom tekućom od 16. veljače 1999. godine do isplate, kao i naknaditi mu troškove parničnog postupka, sve u roku od 15 dana (toč. I. izreke), te je tužitelju naloženo da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.883,00 kn u roku od 15 dana (toč. II izreke).

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Protiv navedene presude žalili su tužitelji zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava te predlažu da se ista preinači i tužbeni zahtjev usvoji uz naknadu troškova parničnog postupka.

Žalba nije osnovana.

Sud prvog stupnja ispitaio je sve okolnosti koje su bitne za donošenje pravilne i zakonite odluke u ovom predmetu, te je na temelju izvedenih dokaza i njihove ocjene prema čl. 8 Zakona o parničnom postupku ("NN" 53/91, 91/92 i 112/99 - dalje: ZPP) valjano utvrdio činjenično stanje.

Tako je sud prvog stupnja utvrdio da je tuženik kao nakladnik dnevnika "SD" od 15. srpnja 1993. godine na prvoj stranici objavio naslov "I.C. i dr. I.C. radili su za UDBU", a taj isti naslov da je objavljen i na strani 9. tog broja, da isti osim naslova "I.C. i dr. I.C. su radili za UDBU" sadrži i nadnaslov: "Svjedočenje V.V. pred zagrebačkim Općinskim sudom" te da je V.V. saslušan kao svjedok u kaznenom postupku br. K-651/92 na raspravi od 14. srpnja 1993. godine u svom iskazu naveo za tužitelja tvrdnje koje je tuženik objavio u predmetnom članku.

Stoga je pravilna ocjena suda prvog stupnja da tuženik nije u obvezi naknaditi tužitelju štetu u smislu čl. 23 st. 1 toč. 1 Zakona o javnom priopćavanju ("NN" 83/96 -dalje: ZJP).

To iz razloga jer je tuženik objavio informaciju iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, niti je njezin smisao promijenjen uredničkom obradom.

Na žalbene prigovore tužitelja može se reći da su i na naslovnoj stranici i na stranici lista 9. u naslovu navodi da se radi o izvaji V.V. saslušanog pred Općinskim sudom u Zagrebu kao svjedoka, a dapače iz teksta proizlazi da je tuženik dijelove iskaza stavio i pod navodnike, a sadržaj teksta u tom dijelu u cijelosti je identičan sa iskazom datim od strane VV što proizlazi iz priložene preslike zapisnika na listu 9-12 spisa.

Tužitelj zapravo činjenična utvrđenja suda prvog stupnja niti ne osporava, već samo iznosi svoju ocjenu provedenih dokaza, niti u žalbi predlaže nove dokaze, a iz sadržaja žalbe proizlazi zapravo da tužitelj smatra da je sud prvog stupnja propustio utvrditi "istinitost", odnosno, "neistinitost" objavljene informacije.

Radi navedenog, temeljem čl. 368 Zakona o parničnom postupku ("NN" 53/91, 91/92 i 112/99 - dalje: ZPP) valjalo je žalbu tužitelja odbiti te prvostupanjsku presudu potvrditi.

Tuženik je zastupan po punomoćnicima odvjetnicima, te mu pripadaju troškovi zastupanja prema odredbi čl. 155 st. 2 ZPP, a visina tih troškova obređuje se prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("NN"- 16/93 - dalje: Tarifi).

Stoga je pravilno sud prvog stupnja primijenio odredbu čl. 154 st. 1 ZPP kada je tuženiku obredio troškove zastupanja u iznosu od 13.883,00 kn.

U Zagrebu, 22. siječnja 2002.

**Predsjednik vijeća:
R.F-M**

ODLUKA VRHOVNOG SUDA -REVIZIJA

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB**

Broj:Rev-900/02-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca B.G. kao predsjednika vijeća, te V.P- R. S.J. P. M. i G.G. kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I.C iz Zagreba, protiv tuženika "S.D."d.d., S., kojeg zastupa M.K. i Ž.P, odvjetnici iz Zagreba, radi naknade štete, rješavajući reviziju tužitelja izjavljenu protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Zagrebu od 22. siječnja 2002. godine broj Gž-1520/00, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Zagrebu od 16. veljače 1999. godine broj Pn-4857/93, u sjednici održanoj dana 23. listopada 2002.

presudio je:

Revizija tužitelja protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj Gž-1520/00 od 22. siječnja 2002. odbija se.

Obrazloženje

Pravomoćnom drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Zagrebu broj Gž-1520/00 od 22. siječnja 2002. odbijena je žalba tužitelja i potvrđena je prvostupanjska presuda Općinskog suda u Zagrebu broj Pn-4857/93 od 16. veljače 1999., kojom je odbijen tužbeni zahtjev za naknadu štetu prouzročene objavljivanjem informacije u javnom glasilu.

Protiv te pravomoćne drugostupanjske presude reviziju je izjavio tužitelj, ne navodeći revizijske razloge, niti revizijski prijedlog.

Tuženik nije odgovorio na reviziju, niti se o reviziji izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Revizija nije osnovana.

Osporena presuda ispitana je u granicama razloga iz čl. 386. ZPP i utvrđeno je da je ista donesena u postupku u kojem nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP i uz pravilnu primjenu materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev za naknadu štete prouzročene objavljivanjem informacije u javnom glasilu, konkretno: objavljivanjem u dnevniku "S.D." od 15. srpnja 1993. na 1. i 9. stranici naslova: "I.C i dr.I.C. radili su za UDBU". Sporno je postoji li odgovornost tuženika kao nakladnika dnevnika "S.D" za štetu koja je predmet zahtjeva.

Odlučujući o sporu sudovi su utvrdili da je tuženik kao nakladnik dnevnika "SD" od 15. srpnja 1993. na 1. i 9. stranici objavio naslov "I. C i dr.I.C. radili su za UDBU", da je uz taj naslov objavljen i podnaslov: "Svjedočenje V.V. pred zagrebačkim Općinskim sudom", te da je V. V. slušan kao svjedok u kaznenom postupku pred Općinskim sudom u Zagrebu broj K-651/92, na raspravi od 14. srpnja 1993., u svom iskazu naveo za tužitelja tvrdnje koje je tuženik objavio u svom članku.

Na tako utvrđeno činjenično stanje, sudovi su pravilno primijenili materijalno pravo kada su ocijenili da o osnovanosti tužbenog zahtjeva treba odlučiti primjenom odredbe iz čl. 23. st. 1. toč. 1. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" broj 83/96; dalje: ZJP) i tu odredbu pravilno su primijenili kada su utvrdili da tuženik za spomu štetu ne odgovara i tužbeni zahtjev odbili.

Odredba čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP glasi kako slijedi:

"(1) Nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete:

1. ako je informacija kojom je šteta učinjena točno i potpuno izviješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti ili javnome skupu ili je prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom,"

Iz citiranog propisa proizlazi da se nakladnik oslobađa odgovornosti za naknadu štete pod uvjetom da su ispunjene dvije pretpostavke: 1. ako je informacija kojom je šteta učinjena točno i potpuno izviješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti ili javnome skupu, ili je prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, i 2. ako smisao informacije nije promijenjen uredničkom obradom.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja slijedi da su u konkretnom slučaju ispunjene obje pretpostavke za oslobođenje tuženika od odgovornosti za naknadu štete, jer je informacija prenesena iz zapisnika s rasprave od 14. srpnja 1993. u kaznenom predmetu Općinskog suda u Zagrebu broj K-651/92 o saslušanju svjedoka V. V. smisao te informacije nije promijenjen uredničkom obradom, kako je to pravilno ocijenjeno u osporenoj presudi.

Tužitelj je sasvim sigurno, kako to navodi u reviziji, objavljivanjem predmetne informacije pretrpio štetu, međutim za tu štetu, kako je naprijed obrazloženo, ne odgovara tuženik kao nakladnik.

Zbog ovih je razloga, na temelju odredbe iz čl. 393. ZPP, reviziju kao neosnovanu valjalo odbiti.

U Zagrebu, 12. listopada 2002. godine

Predsjednik vijeća:

B.G.

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Z. po sucu tog suda V.K, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužiteljice P.P. iz Z. zastupana po punom. M.K. odv. iz Z. protiv tuženika V d.d. S. av. 4, Z, zastupanog po punomoćniku I.K. zaposleniku tuženika radi naknade štete, dana 02. studenog 2004. godine objavio je, a dana 20. listopada 2004 nakon provedene i zaključene glavne i javne rasprave u prisutnosti tužiteljice i punomoćnika odv. M.K. i punomoćnika tuženika I.K.

presudio je:

I Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice koji glasi:

« Tuženi je dužan tužiteljici isplatiti iznos od 55.000,00 kuna sa zakonskom zateznom kamatom po čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, čl. 2. Zakona o zateznim kamatama i to od dana donošenja prvostupanjske presude, pa sve do isplate kao i tužiteljici naknaditi parnični trošak sa zakonskom zateznom kamatom po čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, čl.2. Zakona o zateznim kamatama i to od donošenja prvostupanjske presude pa sve do isplate.

Tuženi je dužan objaviti ovu presudu bez komentara u cijelosti u prvom slijedećem dnevnom izdanju lista V.

Tuženi je dužan sve ovo gore izvršiti u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.»

II Nalaže se tužiteljici naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 624,00 Kn (šestodvadesetčetirikune) u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužiteljica u tužbi tvrdi da je u dnevnim novinama V. od 17. listopada 2003. godine, u broju 2003 u rubrici „Crna Kronika“ objavljen članak sa naslovom „Oštećena zaboravila da je pala u Uskrsni krijes“, te nadalje u podnaslovu je navedeno... „D.P, je, tvrdi se u optužnici od 15.travnja 2001. godine, svoju suprugu gurnuo u vatru i nanio joj teške tjelesne ozljede, ali se ona toga više „ne sjeća“ te se nadalje u članku navodi u 3. pasusu slijedeće: „Točnih okolnosti događaja „ne sjeća“ se ni supruga kao ni dvoje svjedoka, a ni optuženi“ a koji članak je potpisala novinarka J.F. Nadalje tužiteljica u tužbi navodi da citirani naslov kao i tekst iz novina ne odgovaraju sadržaju sudskog zapisnika sa roč. od 16.10.2003.g. u Županijskom sudu u Velikoj Gorici kao niti prethodnim ročištima i zapisnicima sa istih, te da je sadržaj spomenutog članka u potpunosti iskrivio i lažno prikazao tužiteljicu kao oštećenu u kaznenom postupku čime joj je povrijeđeno dostojanstvo, čast i ugled ličnosti. Također tužiteljica u tužbi navodi da je zaposlena u trgovačkoj kući „T“ sa mjestom rada u centralnoj robnoj kući u najstrožem centru S. na radnom mjestu blagajnice, zatim da je supruga poznatog odvjetnika iz Z., te da je objavljivanjem članka u V mnoštvo prijatelja, poznanika i ljudi koji su pročitali V tužiteljicu ispitivalo na radnom mjestu da li je taj članak istinit, ali i niz stranaka u uredu njenog supruga što je nadalje samo pogoršalo situaciju u pogledu povrede dostojanstva, časti i ugleda ličnosti i trpljenja duševnih bolova zbog spomenutog napisa. S obzirom da se novine V prodaju u velikoj tiraži, kako na području cijele Hrvatske, tako i u inozemstvu, te se objavljuju preko Interneta, dakle dostupne su ogromnom broju pučanstva, to tužiteljica radi povrede dostojanstva, časti i ugleda ličnosti i s tim u svei pretrpljenih duševnih boli traži naknadu štete u iznosu od 55.000,00 kuna, te objavu presude bez komentara u cijelosti, u prvom slijedećem dnevnom izdanju lista V.

U odgovoru na tužbu tuženi poriče osnovanost i visinu tužbe i tužbenog zahtjeva, te ističe da bi u ovoj pravnoj stvari tužbu trebalo odbaciti jer tužiteljica u smislu čl. 21.st.1. Zakona o medijima (NN br. 163/03) nije zatražila ispravak netočne informacije, što je uvjet za podnošenje tužbe za naknadu štete. Tuženik nadalje ističe da smatra da nema osnove za naknadu štete tužiteljici, obzirom da ono što ona navodi je činjenični supstrat iz optužnice, a ukoliko se radi o zaboravu onda je to psihološka pojava ili prirodna pojava u psihološkoj obradi. Tuženik navodi da pamćenje i zaborav su jedna te ista cjelina, da nema pamćenja bez zaborava, a nema niti zaborava bez pamćenja, te da je zaborav neophodna okolnost u nizu činjenica s kojima se svaka osoba susreće u svom životu, da bi se omogućio normalan kakav takav život. Tijekom postupka tuženik je naveo da je 17. listopada 2003.godine na području grada Z. sa okolnim selima, prodano svega 29 primjeraka novina, pa je mala vjerojatnost da je uopće netko naznačeni članak i pročitao, a obzirom na suženi činjenični opis koji se sveo na zaboravljanje, tuženik smatra da to ne može biti okolnost radi koje bi tužiteljica imala pravo na naknadu nematerijalne štete.

U dokaznom postupku sud je pročitao članak iz V od 17. listopada 2003.(list 5-6 spisa), zapisnike sa glavne rasprave kod Županijskog suda u V. Gorici od 16.10.2003. i 07.02.2003. (list 7-15 spisa), zapisnik o

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

ispitivanju svjedoka od 09.01.2002.kod Županijskog suda u Zagrebu (list 16-17 spisa), proveo dokaz saslušanjem svjedoka D.M. i Š.M. (list 31), svjedoka A.H. i J.F. (list 34-35), proveo dokaz saslušanjem tužiteljice (list 35 spisa), te izvršio uvid u povjest bolesti za tužiteljicu (list 37-38 spisa).

Prigovor tuženika kojeg on ističe u odgovoru na tužbu, točnije kojim predlaže da bi u ovoj pravnoj stvari tužbu tužiteljice trebalo odbaciti, jer tužiteljica u smislu čl.21.st.1. Zakona o medijima (NN 163/03) nije zatražila ispravak netočne informacije, a što je uvjet za podnošenje tužbe za naknadu štete, je neosnovan.

Nesporno je među strankama, a kako to proizlazi i iz provedenih dokaza da je predmetna informacija objavljena u izdanju V. od 17. listopada 2003.godine, a tužiteljica je podnijela tužbu za naknadu štete dana 31.3. 2004. godine. U vrijeme kada je predmetna informacija objavljena na snazi je bio Zakon o javnom priopćavanju (Narodne novine br. 83/96 , 143/98 i 96/01) koji u čl. 22 st. 1. propisuje da nakladnik koji informacijom objavljenom u javnome glasilu prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi, a prema čl. 22 st. 4. nematerijalna šteta naknađuje se ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom te isplatom pravične novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako jakost i trajanje bolova to opravdavaju , sukladno općim propisima obveznoga prava. Prema tome, prema Zakonu o javnom priopćavanju procesna pretpostavka za podnošenje tužbe za naknadu nematerijalne štete nije prethodno traženje objavljivanja ispravka sporne informacije.

Zakon o medijima objavljen je u Narodnim novinama broj 163 od 16. listopada 2003. godine, a čl. 65. je određeno da stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, pa dakle u vrijeme objave informacije nije ni stupio na snagu. Iako je čl. 64. Zakona o medijima određeno da na dan stupanja na snagu tog zakona prestaje važiti Zakon o javnom priopćavanju, pa prema tome u vrijeme podnošenja tužbe 31.3. 2004. godine Zakon o javnom priopćavanju više nije važio, već Zakon o medijima, ovaj sud smatra da se na odnos stranaka ima primijeniti Zakon o javnom priopćavanju, odnosno procesno pravne odredbe tog Zakona. Za napomenuti je nadalje i to da tužiteljica nije mogla biti u obvezi zatražiti ispravak informacije prije nego što je Zakon o medijima, koji je istu propisao, stupio na snagu.

Dakle, među strankama je sporno da li je tužiteljica objavom članka u Vjesniku pretrpjela duševne boli radi povrede dostojanstva, časti i ugleda.

Pročitavši članak objavljen u V od 17. listopada 2003. godine u rubrici Crna kronika, autora članka J.F., utvrđeno je da njegov naslov glasi - Oštećena zaboravila da je pala u uskrсни krijes, a podnaslov glasi D.G.je, tvrdi se u optužnici, 15. travnja 2001. godine svoju suprugu gurnuo u vatru i nanio joj teške tjelesne ozljede, ali se ona toga više ne sjeća, a članak sadrži među ostalim i navode u trećem stavku - točnih okolnosti događaja ne sjeća se ni supruga, kao ni dvoje svjedoka, a ni 3 optuženi.

Pročitavši zapisnike sa glavne rasprave kod Županijskog suda u Velikoj Gorici od 16. listopada 2003.godine i 7. veljače 2003.godine utvrđeno je da su oba sastavljena u kaznenom predmetu protiv optuženog D.P. zbog kaznenog djela iz čl. 90 KZ-a u svezi s čl. 33 st. 1 KZ-a, posl.broj: III-K-65/02, da je među ostalima, kao svjedok ispitana supruga optuženika P.P., ovdje tužiteljica, te je iskazivala suglasno kao na zapisniku od 9. siječnja 2002. godine, sastavljen u Županijskom sudu u Zagrebu, gdje je tužiteljica ispitana kao svjedok navela da se dobro sjeća događaja od 15. travnja 2001.godine, te o događaju detaljno iskazivala, osim što je 9. siječnja 2002. navela da su je iz vatre izvlačili suprug, M.P. i M.Š., dok je pak na glavnoj raspravi dana 7. veljače 2003.godine iskazala da su je iz vatre izvukli suprug i M.P., a M.Š. joj, iako je prišla, nije pružila nikakvu pomoć.

Iz iskaza svjedokinje J.F. utvrđeno je da je kao honorarni suradnik V. pratila suđenje supruga tužiteljice kod Županijskog suda u Velikoj Gorici, da je prisustvovala svim raspravama, te je stoga čula pročitano optužnicu i iskaze svih svjedoka, da je na temelju tih njenih saznanja napisala sporni članak objavljen u V od 17.10. 2003. godine. Utvrđeno je da je bila prisutna i na raspravi na kojoj je kao svjedok iskazivala tužiteljica, koja da je iskazivala da se ne sjeća samog trenutka i kako je pala u vatru, već je rekla da misli da se poskliznula, a kad je sud zatražio da tužiteljica točno opiše kako je pala, da je rekla da to ne može opisati.

Iskaz svjedokinje J.F. koja je veoma detaljno iskazivala o raspravama u kaznenom postupku kojima je prisustvovala, ocjenjen je objektivnim, osim u dijelu u kojem je navela da je tužiteljica u tom postupku iskazala da se ne sjeća kako je pala u vatru, već da misli da se poskliznula i da to ne može opisati, budući da je taj dio iskaza svjedokinje J.F. suprotan sadržaju zapisnika sa glavne rasprave.

Analizirajući iskaze svjedoka D.M. i M.Š. utvrđeno je da su pročitali predmetni članak, da su smatrali da je navod da je suprug bacio tužiteljicu u vatru neistinit i to svjedokinja M.Š. stoga što je bila prisutna tom događaju, pa zna da tužiteljicu nije suprug bacio u vatru, već je sama pala, a svjedok D.M. a pak stoga što poznaje tužiteljicu i njenog supruga i poznato mu je da oni i nakon događaja u kojem je tužiteljica ozlijeđena i dalje žive zajedno, a logično mu je da ne bi više bili zajedno da je suprug tužiteljicu zaista bacio u vatru.

Sud je ocjenio vjerodostojnim iskaze svjedoka M.Š. i D.M. jer su iskazivali neposredno uvjerljivo i objektivno o činjenicama koje su im poznate. No, iz iskaza ovih svjedoka nije utvrđeno da bi tužiteljica trpjela duševne boli radi objavljenog članka, već su iskazivali samo o svojim osobnim sudovima o članku svjedokinje A.H. utvrđeno je da je pročitala sporni članak, da je sa tužiteljicom, koja je njena majka, o tom članku razgovarala, odnosno o onom dijelu članka gdje je bilo navedeno da se tužiteljica ne sjeća, odnosno da zaboravlja, da je tužiteljicu to smetalo, a smetalo ju je i to što se pisalo o događaju u kojem je bila

ozlijeđena. Nadalje je utvrđeno da je tužiteljica zbog članka bila u šoku, da su kod frizera i u kafićima ljudi tužiteljicu pitali o članku u novinama, pa je tužiteljica zatražila i psihijatrijsku pomoć.

Analizirajući iskaz tužiteljice utvrđeno je da u postupku koji je vođen protiv njenog supruga pred Županijskim sudom u Velikoj Gorici ona nije koristila blagodat nesvjedočenja, već je iskazivala o tome kako je ozlijeđena i to pokazala prilikom rekonstrukcije provedene u tom postupku, jer se događaja sjećala, a sjeća ga se i danas. Nadalje je utvrđeno da su joj na predmetni članak ukazale kolegice u poduzeću T. gdje je zaposlena kao trgovac i pitale je kako to da je taj događaj zaboravila, odnosno kako je pala, a ispitivali su je i kupci u trgovini, kao i ljudi na ulici. Utvrđeno je da je tim člankom bila šokirana, posebice naslovom članka, tako da joj je člankom povrijeđena čast, ponos i ugled, što sve je utjecalo na njeno psihičko stanje, tim više stoje i radi zadobivenih ozljeda u štetnom događaju bila liječena kod psihijatra u bolnici Vrapče i bolnici Rebro.

Sud je ocjenio vjerodostojnim iskaze svjedoka A.H. i iskaz tužiteljice, jer su iskazivale uvjerljivo o zbivanju nakon objave predmetnog članka, a vjerodostojnost iskaza svjedoka A.H. ne umanjuje ni to što je kćer tužiteljice.

Uvidom u Povijest bolesti tužiteljice utvrđeno je da je izdana od Psihijatrijske bolnice Vrapče, a obuhvaća razdoblje od 12.11. 2003. godine do 15.6.2004. godine, te da su tužiteljicine tegobe radi kojih se liječila posljedica pada u vatru.

Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno kao i svih dokaza zajedno, a i na temelju analize cjelokupnog postupka u provedenom postupku utvrđeno je da naslov članka i tekst, u prijepornom dijelu koji se odnosi na tužiteljicu, ne odgovaraju sadržaju sudskog zapisnika sa ročišta od 16.10. 2003. godine kod Županijskog suda u Velikoj Gorici, kao ni prethodnim ročišnim zapisnicima, pa prema tome ne postoje razlozi za eskulpaciju tuženika u smislu odredbe čl. 23.st. 1 t. 1. Zakona o javnom priopćavanju, na koje se tuženik poziva u odgovoru na tužbu.

U provedenom postupku, a to na temelju iskaza svjedokinje A.H. i iskaza tužiteljice, je utvrđeno da tužiteljica trpi duševne boli radi toga stoje u članku navedeno da se ona ne sjeća, odnosno da zaboravlja, ali i radi objave i informacije o štetnom događaju u kojem je ona ozlijeđena, odnosno zadobila opekline, radi kojeg se pak vodi kazneni postupak protiv supruga tužiteljice, u kojem je ona saslušana kao svjedokinja.

Kako se čl. 3.st.1 i 2. Zakona o javnom priopćavanju jamči sloboda javnog priopćavanja, koja obuhvaća osobito slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i šifesa-K informacija, slobodu tiska i raspačavanja tiska, sud ocjenjuje da je tuženik imao pravo objaviti informaciju o događaju i kaznenom postupku. Mada je takva informacija moguće, neugodna za tužiteljicu, nema osnove za naknadu štete.

Što se pak tiče prijepornog dijela članka, radi kojeg tužiteljica trpi duševne boli, pravična novčana naknada za pretrpljene duševne boli radi povrede ugleda časti, slobode ili prava ličnosti, dosuđuje se ako okolnosti slučaja, a osobito jačina bolova i njihovo trajanje to opravdava, pri čemu sud odlučujući o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete, te o visini njezine naknade vodi računa o značenju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom prirodom i društvenom svrhom (čl. 22. st. 4. ZJP i čl. 200 ZOO).

Dakle, naknada nematerijalne štete za povredu ugleda i časti samo se iznimno priznaje i to onda kada je ta povreda iznimno teška tako da je kod povrijeđenog opravdano mogla izazvati osobito intenzivnu duševnu bol, koja prema jačini, trajanju i prilikama sredine uzrokuje jasno manifestiranu povredu časti i ugleda ličnosti.

Sud ocjenjuje da duševni bolovi koje je pretrpjela tužiteljica radi objave članka nisu bili takvog intenziteta i trajanja, da bi bili osnov za dosuđenje novčane naknade. Naime, iako je tužiteljica supruga odvjetnika u malom mjestu - u S. te je radi toga nedvojbeno poznata širem krugu ljudi u tome mjestu , a ljudi su je o članku ispitivali i iako ju je objavljena informacija šokirala, jer je u naslovu članka i u tekstu bilo navedeno da se ona ne sjeća, odnosno da je zaboravila, a tužiteljica se događaja sjeća i o njemu je kod suda detaljno iskazivala u kaznenom postupku, u provedenom postupku nije utvrđeno da bi se radi članka promjenio odnos ljudi iz sredine u kojoj živi prema njoj, a niti njenih rođaka, a nije utvrđeno ni to da bi bolovi bili osobito jakog intenziteta, tako da bi utjecali na njeno zdravstveno stanje, odnosno da bi objavom prijepornog dijela članka tužiteljica doživjela neugodnosti i da bi se to na nju negativno odrazilo. Tužiteljica je naime 12.11. 2003. godine, dakle dva tjedna nakon objave članka bila kod psihijatra u Psihijatrijskoj bolnici Vrapče, a da liječniku nije ni spomenula da bi na njeno psihičko stanje utjecala objavljena informacija, već je iz povijesti bolesti vidljivo da su njene zdravstvene tegobe posljedica pada u vatru.

Kako dakle, jačina i trajanje bolova ne opravdavaju dosuđenje novčane naknade tužiteljici radi objavljene informacije, pri čemu je uzeto u obzir i to da je V. dana 17.10.2003. godine na području Grada Z prodan u svega 29 primjeraka, valjalo je tužiteljicu sa tužbenim zahtjevom odbiti.

Obzirom da tužiteljici nije dosuđena naknada štete, to tuženik kao nakladnik nije ni dužan objaviti bez komentara presudu (čl. 29 Zakona o javnom priopćavanju).

Odluka o naknadi troškova postupka temelji se na odredbi čl. 154 st.1. ZPP-a. Kako je tužiteljica u cijelosti izgubila parnicu dužna je tuženiku naknaditi opravdane troškove postupka, a kao opravdani trošak postupka tuženiku je priznat trošak sudske pristojbe na odgovoru na tužbu u iznosu od 450,00 Kn, te 174,00

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Kn za pristup punomoćnika tuženika na rasprave (po 58,00 Kn za svaki). D a k l e, tuženiku je na ime opravdanih troškova postupka priznato ukupno 624,00 Kn, te je tužiteljici naloženo da mu iste naknadi.

U Sv. Ivanu Zelini, dana 02. studeni 2004.godine

Sudac
V.K.

PRAVNA POUKA :

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana računajući od dana prijema prijepisa iste. Žalba se podnosi putem ovog suda pisano u tri primjerka na Županijski sud u Veliku Goricu.

ŽALBA TUŽITELJICE

OPĆINSKI SUD SV. IVAN ZELINA

Tužitelj: P.P. iz Z. zastupana po: M.K.

Tuženi: V. d.d. Z. S. av. 4

ŽALBA TUŽITELJICE

I Tužiteljica ulaže ovu žalbu protiv presude P-90/04. temeljem svih žalbenih razloga iz čl. 353. ZPP-a i predlaže drugostupanjskom sudu da se pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti uz parnični trošak više trošak sastava ove žalbe , podredno da pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

II U konkretnom slučaju tužiteljica je odbijena sa tužbenim zahtjevom iz razloga da ne trpi štetu u pogledu povrede prava ličnosti tj.za duševne boli radi povrede ugleda ličnosti iz spornog članka u novinama tuženog.

Tužiteljica u ovoj žalbi navodi da je sud ispravno utvrdio činjenicu da naslov i sporni članak uvelike odudaraju od izjave tužiteljice dane na raspravi pred Županijskim sudom u Velikoj Gorici dana 16.10.2003.godine , ali je upravo zbog naslova i spornog članka iz „V.“ od 17.10.2003. godine tužiteljica itekako trpjela duševne boli, a što je i sama izjavila kao i njena kćer koja ne živi sa njom u domaćinstvu i čiji iskaz sud prihvaća u cijelosti.

Ako se ima u vidu da područje grada Z. ima svega 17.000 stanovnika i da samo mjesto ima oko 3.500 stanovnika onda je jasno da je manja sredina gdje se svi međusobno vrlo dobro poznaju, da je tužiteljica u to vrijeme radila u najstrožem centru u trgovini kroz koju dnevno prođe od 500 - 700 ljudi, te da su ju svi pitali što je to izjavila na sudu i što to piše u novinama, te da je isto doživljavala van radnog mjesta u frizerskom salonu , caffe baru onda je očito da je tužiteljica spornim naslovom i člankom bila povrijeđena.

III Nadalje činjenica da je prodano na području Z. svega 29 primjeraka novina ništa ne umanjuje štetu tužiteljice, jer u sredini u kojoj tužiteljica živi dovoljno je prodati samo jedan primjerak, jer loš glas se nadaleko čuje.

Što se pak tiče medicinske dokumentacije tužiteljice o njenom psihijatrijskom liječenju iz medicinske dokumentacije Psihijatrijske bolnice Vrapče vidljivo je da tužiteljica zbog pada u vatru boluje sa šifrom F41 kao i PTSP-a, te da se njezino stanje zbog spornog napisa pogoršalo iako to u dokumentaciji u koju je sud na glavnoj raspravi 20.10.2004. izvršio uvid to izrijeком ne proizlazi, jer tužiteljica se i dan danas liječi na psihijatrijskom odjelu u KBC Rebro- krizna stanja, a koja dokumentacija nije bila sudu dostavljena na uvid iz koje je vidljivo psihičko stanje tužiteljice.

IV Dakle očito je sporni naslov i članak itekako utjecao na duševni život i psihičko stanje tužiteljice, te da je tužiteljica trpjela itekakve duševne boli pa ukoliko to sud nije utvrdio svojom slobodnom procjenom ili nije mogao utvrditi, tada je svakako trebalo provesti vještačenje po vještaku neuropsihijatru, a što u konkretnom slučaju nije učinjeno i čini pogrešno i nepotpuno činjenično stanje.

Presuda je stoga nerazumljiva, manjkava i ne da se ispitati, a sud je na temelju izvedenih dokaza i činjenica izveo pogrešan zaključak, a odbijanjem tužbenog zahtjeva tužiteljice došlo je i do pogrešne primjene materijalnog prava.

V Kako iz svega iznesenog proizlazi prvostupanjska presuda je mogla i trebala biti u korist tužiteljice, stoga se predlaže drugostupanjskom sudu da postupi kao što je tužiteljica navela u prvoj točki ove žalbe.

ŽALITELJICA:
P.P. po:

ODGOVOR NA ŽALBU

TUŽITELJ: P.P. zastupana po odvjetniku M.K.

TUŽENI: «V.» d.d. Z., S. av.4

ODGOVOR NA ŽALBU

trostruko

U otvorenom roku dajemo odgovor na žalbu.

Tužiteljicu je navodno povrijedio članak u V zbog navoda da je zaboravila neke okolnosti događaja u čemu tuženik ne vidi nikakvu povredu dostojanstva, ugleda i časti ličnosti. Općepoznato je da je zaborav prirodan proces koji je normalna pojava u svakodnevnom životu. Još je učestalija pojava zaboravljivosti u slučaju konzumacije alkohola i stanja šoka.

Ne čudi stoga što je prisutna nesuglasnost u iskazima tužiteljice što je vidljivo u zapisnicima sa glavne rasprave kod Županijskog suda u Velikoj Gorici od 16.I listopada 2003. i 7. veljače 2003.godine sastavljenih u kaznenom predmetu protiv optuženog D.P. zbog kaznenog djela iz čl. 90 KZ-a u svezi s čl.33.st.I. KZ-a, posl.broj: III-K-65/02 u kojima je tužiteljica iskazivala u svojstvu svjedoka. Tada je navela da se dobro sjeća događaja od 15.travnja 2001, međutim, 9.siječnja 2002.godine navela je da su je iz vatre izvlačili suprug, M.P. i M.Š. dok je pak na glavnoj raspravi dana 7.veljače 2003.godine iskazala da su je iz vatre izvukli suprug i M.P., a M.Š. joj, iako je prišla, nije pružala nikakvu pomoć.

Tužiteljica u iskazu danom 20. listopada 2004.godine tvrdi da je po njenom mišljenju naslov spornog članka «šokirao ljude sa kojima živi i sa kojima se svakodnevno susreće.» Naslov je glasio: "Oštećena «zaboravila» da je pala u uskrсни kriješ."

Međutim, iz iskaza svjedoka vidljivo je da nitko nije bio šokiran spomenom mogućnosti da je tužiteljica zaboravila trenutak pada, već činjenicom da je protiv supruga tužiteljice podignuta optužnica zbog mogućnosti da ju je on gurnuo u vatru. Da je tome tako vidljivo je iz zapisnika od 23.rujna 2004.godine, posl. broj: P-90/04-10 u iskazima svjedoka Š.M. i D.M. Znakovito je što tužiteljica nije potražila psihološku pomoć uoči štetnog događaja koji se desio 15.travnja 2001.godine, već se obratila Psihijatrijskoj bolnici «Vrapče» tek 12.studenog 2003.godine kako bi opravdala tužbeni zahtjev.

Zbog navedenog predlažemo odbiti žalbu kao neosnovanu uz obvezu plaćanja troškova odgovora za iznos pristojbe od 700,00 kuna.

V. d.d.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl.br. V Gž-747/05-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, V.B. kao predsjednika vijeća, te N.O. i M.J. kao članova vijeća, u pravnoj stvari P.P. iz Z. zastupana po punom. M.K. odvj. iz Z. protiv tuženika V d.d. S. av. 4, Z. zastupanog po punomoćniku I.K., radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužiteljice, protiv presude Općinskog suda u Z. posl. br. P-90/04-15 od 02. studenog 2004. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23. ožujka 2006. godine,

presudio je:

Odbija se žalba tužiteljice P.P. kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Z., posl. br. P-90/04-15 od 02. studenog 2004. godine.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja suđeno je:

"I/ Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice koji glasi:

«Tuženi je dužan tužiteljici isplatiti iznos od 55.000,00 kuna sa zakonskom zateznom kamatom po čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, čl. 2. Zakona o zateznim kamatama i to od dana donošenja prvostupanjske presude, pa sve do isplate kao i tužiteljici naknaditi parnični trošak sa zakonskom zateznom kamatom po čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, čl. 2. Zakona o zateznim kamatama i to od donošenja prvostupanjske presude pa sve do isplate.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Tuženi je dužan objaviti ovu presudu bez komentara u cijelosti u prvom slijedećem dnevnom izdanju lista V.

Tuženi je dužan sve ovo gore izvršiti u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.»

III/ Nalaže se tužiteljici naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 624,00 Kn (šestodvadesetčetirikune) u roku od 15 dana."

Protiv navedene presude, žalbu je podnijela tužiteljica iz svih žalbenih razloga predviđenih odredbom članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 - dalje u tekstu ZPP), s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Tuženik je podnio odgovor na žalbu kojom predlaže da drugostupanjski sud odbije žalbu tužiteljice i potvrdi prvostupanjsku presudu.

Žalba tužiteljice je neosnovana.

Ovaj sud je ispitao sve provedene parnične radnje u postupku pred prvostupanjskim sudom kao i pobijano rješenje, te nije našao da bi prvostupanjski sud ostvario bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. ZPP, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti temeljem odredbe članka 365. stavak 2. ZPP-a.

U provedenom postupku, ispitane su sve okolnosti bitne za donošenje pravilne i zakonite presude u ovom predmetu, te je na osnovu izvedenih dokaza i njihove ocjene, a sukladno odredbi čl. 8. ZPP valjano utvrđeno činjenično stanje, pa se stoga nije ostvario niti žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (čl. 355. ZPP).

Tako je utvrđeno da je tuženik u "V." od 17. listopada 2003. godine objavio članak pod naslovom "Oštećena «zaboravila» da je pala u Uskršni krijes". Članak je objavljen u svezi suđenja D.G., suprugu tužiteljice, koji je optužen da je svoju suprugu ovdje tužiteljicu gurnuo u vatru i nanio joj teške tjelesne ozlijede. Tužiteljica se u navedenom članku spominje da se ona kao oštećena više «ne sjeća» događaja. Nadalje, u prvostupanjskom postupku utvrđeno je da naslov članka i tekst, u prijepornom dijelu koji se odnosi na tužiteljicu, ne odgovaraju sadržaju sudskog zapisnika sa ročišta od 16.10.2003. godine kod Županijskog suda u Velikoj Gorici, kao ni prethodnim ročišnim zapisnicima, pa prema tome ne postoje razlozi za ekskulpaciju tuženika u smislu odredbe članka 23. stavak 1. točka 1. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" br. 83/96, 143/98 i 96/01 – dalje u tekstu ZJP). Utvrđeno je da tužiteljica trpi duševne boli radi toga što je u članku navedeno da se ona ne sjeća, odnosno da zaboravlja, ali i radi objave informacije o štetnom događaju u kojem je ona ozlijeđena, odnosno zadobila opekline, radi kojeg se pak vodi kazneni postupak protiv supruga tužiteljice, u kojem je ona saslušana kao svjedok. Pravilno sud prvog stupnja ocjenjuje da je tuženik ima pravo objaviti informaciju o događaju i kaznenom postupku, mada je takva informacija moguće neugodna za tužiteljicu. Naposlijetku, pravilno sud prvog stupnja zaključuje da duševni bolovi koje je pretrpjela tužiteljica radi objave članka nisu bili takvog intenziteta, da bi bili relevantnom osnovom za dosuđenje novčane naknade.

Dakle, sud je u tijeku provedenog postupka utvrdio sve odlučne činjenice potrebne za donošenje odluke o postavljenom tužbenom zahtjevu, ocjenom izvedenih dokaza u smislu članka 8. ZPP-a, logičnim i uvjerljivim razlozima opravdao svoje uvjerenje o rezultatu provedenih dokaza, a tako obrazloženo uvjerenje suda nije moguće s uspjehom pobijati. Obzirom na navedeno, te pošto u žalbi nisu navedene nikakve nove okolnosti na temelju kojih bi se osnovano moglo dovesti u pitanje pravilnost prvostupanjskog rješenja, već se u njima u biti stvari samo prigovara pravilno izvršenoj ocjeni dokaza od strane suda prvoga stupnja, onda se žalbeni prigovori ne mogu uvažiti. Stoga nije osnovan navedeni žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 355. stavak 1. ZPP-a.

S obzirom na tako utvrđeno činjenično stanje, pravilan je zaključak suda prvog stupnja da u ovom slučaju tužiteljici ne pripada pravo na naknadu štete, jer se pravična novčana naknada za pretrpljene duševne boli radi povrede ugleda časti, slobode ili prava ličnosti, dosuđuje ako okolnosti slučaja, a osobito jačina bolova i njihovo trajanje to opravdava, pri čemu sud odlučujući o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete, te o visini njezine naknade vodi računa o značenju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom prirodom i društvenom svrhom (članak 22. stavak 4. ZJP i članka 200 ZOO). Stoga nije osnovan žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava iz članka 356. ZPP-a.

Odluka o troškovima, također je pravilna i zakonita i temelji se na odredbi članka. 154. stavak 1. ZPP.

Radi svega izloženog, valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu potvrditi temeljem odredbe članka 368. ZPP.

U Velikoj Gorici, 23. ožujka 2006.

Predsjednik vijeća:
V.B.

IX) Sudski postupak: G.V. co N. d.o.o. i RH (P-645/01 OSVG; Gž-1632/03 ŽSVG, žalba tuženika, odgovor na žalbu, prijedlog za povrat u prijašnje stanje)

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. broj:IVP-645/2001

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Velikoj Gorici po sucu toga suda M.B. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja V.G iz VG, protiv tuženih «N.» d.o.o., Zagreb, V. 40, zastupanog po punomoćniku H.P. odvjetniku iz Z. i RH zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu Velika Gorica, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, nakon zakazane i na dan 16. prosinca 2002. godine održane glavne i javne rasprave, u prisutnosti tužitelja, a u odsutnosti punomoćnika I-tuženog i zakonskog zastupnika II-tuženog, temeljem čl. 335 stavak 3 Zakona o parničnom postupku

presudio je:

I. Nalaže se tuženom «N.» d.o.o., Zagreb, V. 40 da G.V. iz VG, plati 25.000,00 kuna (slovima: dvadesetpettisuca kuna) sa kamatom po Uredbi o visini stope zatezne kamate tekućom od 16. prosinca 2002. godine pa do isplate, kao i da tužitelju naknadi parnični trošak odmjerjen u iznosu od 20,64 kuna sa kamatom po Uredbi o visini stope zatezne kamate tekućom od 16. prosinca 2002. godine pa do isplate u roku od 15 dana.

II. Odbija se ostali dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 175.000,00 kuna.

III. Odbija se tužitelj sa tužbenim zahtjevom u odnosu na tuženu RH. a koji glasi:

«Nalaže se tuženoj REPUBLICI HRVATSKOJ da solidarno sa I-tuženikom N. d.o.o., Z., V. 40 isplati tužitelju iznos od 200.000,00 kuna sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja presude pa do isplate.»

Obrazloženje

Tužitelj podnio je tužbu protiv tuženih radi naknade štete počinjene objavljenom informacijom.

U tužbi tvrdi da je I-tuženik «N.» d.o.o., Z., V. 40, kao izdavač tjednika «N», u navedenom tjedniku broj 283 od 17. travnja 2001. godine objavio tekst pod naslovom «Tajni popis 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj». U navedenom tekstu je navedeno da je tom popisu prethodila «Plava knjiga» MUP-a Republike Hrvatske koja je neselektivno sadržavala popis 700 registriranih kriminalaca, te da je naknadno za potrebe policijske akcije «Ključ» taj broj reduciran na 206 imena i nazvan popisom. Takav naslov dominira i na naslovnici tjednika, zauzima više od 2/3 naslovne strane. U navedenom tekstu tužitelj je naveden na takozvanom tajnom popisu 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj pod brojem 166, a uz njegovo ime i datum rođenja navedeno je i -«1 x - prijevara, 1 x -posredovanje u obavljanju prostitucije, 3 x - ugrožavanje javnog prometa». Navedenim tekstem i izvršenom objavom u tjedniku «N» I-tuženik je postupio protivno čl. 37, čl. 28 Ustava Republike Hrvatske, a II-tuženik je postupio protivno čl. 86 stavak 3 Kaznenog zakona. Navedenim tekstem kršena su tužiteljeva temeljna prava i sloboda predviđena Ustavom Republike Hrvatske. Nakon objave spornog teksta prijatelji i poznanici počeli su izbjegavati tužitelja, odnosi između tužitelja i njegove supruge potpuno su zahladnjeli i sada se nalazi pred rastavom braka, a sin tužitelja se prema njemu odnosi krajnje prezirno i neprijateljski, a zbog svega navedenog tužiteljevo psihičko stanje se teško pogoršalo, te trpi duševne boli zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva, pa na ime duševnih boli traži iznos od 200.000,00 kuna.

Predlaže da se udovolji tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti.

U odgovoru na tužbu I-tuženik porekao je osnovanost tužbenog zahtjeva, istakao je prigovor visine tužbenog zahtjeva i prigovor oslobođenja nakladnika od odgovornosti za naknadu štete temeljem čl. 23 stavak 1 točka 1 i 3 Zakona o javnom priopćavanju. II-tužena Republika Hrvatska porekla je osnovanost tužbenog zahtjeva, istakla prigovor visine tužbenog zahtjeva, prigovor promašene pasivne legitimacije.

I i II-tuženi predlažu da se tužitelj odbije sa tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti.

U dokaznom postupku saslušani su svjedoci J.B., I.P. G.V., tužitelj u svojstvu stranke, izvršen je uvid u N. broj 283, te u Zakon o javnom priopćavanju.

Tužbeni zahtjev djelomično je osnovan u odnosu na I-tuženog, a u odnosu na II-tuženog nije osnovan.

čl.38 Ustava Republike Hrvatske zajamčena je sloboda izražavanja mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i ostalih sredstava priopćavanja, ali ni ta sloboda nije apsolutna, jer Ustav u čl. 35 svakom građaninu jamči štovanje i pravnu zaštitu njegova osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti. U praktičnoj primjeni ta se ustavna prava međusobno

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

sukobljavaju i potrebno je pronaći ravnotežu između prava da se u sredstvima javnog informiranja istinito i potpuno izvješćuje o postupcima svake osobe i prava te osobe na zaštitu osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.

Prema Rezoluciji broj 428 (1970.) pravo na poštovanje privatnosti sastoji se ponajprije od mogućnosti da se živi prema vlastitom uvjerenju uz minimalna upletanja.

Privatnost se odnosi na privatni, obiteljski i kućni život, fizički i moralni integritet, čast i ugled, nepredstavljanje u lažnom svjetlu, neobjavljivanje nepotrebnih i neugodnih podataka, neovlašteno objavljivanje privatnih fotografija, na zaštitu od špijunaže i neopravdanih ili neprihvatljivih indiskrecija, na zaštitu od zlonamjernog korištenja privatnih razgovora, na zaštitu od širenja informacija priopćenih ili primljenih od pojedinaca u povjerenju. Ti visoki moralni standardi koji proizlaze iz Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih dokumenata koje je prihvatio Sabor Republike Hrvatske bili su podloga donošenja Zakona o javnom priopćavanju u kojem je čl. 29 do 37 regulirana odgovornost za štetu, a u čl. 38. do 55. objavljivanje priopćenja i ispravaka. Navedenim propisima Zakona o javnom priopćavanju oštećeniku se pruža mogućnost da ostvari pravo na naknadu nematerijalne štete (čl. 30 Zakona o javnom priopćavanju).

Čl. 30. st. 1. Zakona o javnom priopćavanju propisano je da nakladnik odgovara za štetu ako informacijom o osobnom ili obiteljskom životu građana, ili pak nekom drugom informacijom objavljenom u sredstvu javnog informiranja, povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo pravo.

Po odredbi čl. 30 st.1. Zakona o javnom priopćavanju radi se o institutu naknade nematerijalne štete. Zbog povrede ugleda i časti primjenjuju se kriteriji iz čl. 200 Zakona o obveznim odnosima.

Čl. 30 stavak 3 Zakona o javnom priopćavanju određeno je da će sud pri odlučivanju o visini naknade štete, voditi računa o važnosti povrijeđenog dobra i jakosti pretrpljene boli ili straha. To su osnovni kriteriji koji su preuzeti iz čl. 200 Zakona o obveznim odnosima.

Dodatni kriteriji propisani čl. 30. st. 3. Zakona o javnom priopćavanju jesu naklada sredstva javnog informiranja, odnosno broj slušatelja ili gledatelja - čitatelja na području na kojem je objavljena informacija, a kojom je šteta učinjena. Pri određivanju visine naknade sud je imao na umu uspostavljanje ravnoteže između zaštićenog dobra s jedne strane da se visinom naknade u pravilu ne dovede u pitanje izlaženje tiskanih publikacija sa druge strane. Potrebno je postignuti ravnotežu između prava na potpunu i istinitu informaciju s jedne i prava na zaštitu privatnosti, časti i ugleda s druge strane. Kao element pri dosuđivanju naknade sud je uzeo u obzir i ugled koji je oštećenik prije uživao u svojoj sredini, odnos sredine prema njemu poslije objavljivanja informacije, etička i kulturna poimanja koja vrijeme u sredini u kojoj oštećenik živi i druge okolnosti slučaja. Sve te okolnosti omogućuju da se vodi računa o značaju povrijeđenog dobra i jakosti pretrpljene boli ili straha.

Tužitelju prema Zakonu o javnom priopćavanju pripada pravo na novčanu naknadu nematerijalne štete, jer je informacijom objavljenom u «N» broj 283 pod naslovom «Tajni popis 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj» među kojima se spominje i ime tužitelja, povrijeđena privatnost, dostojanstvo, ugled i čast tužitelja.

MUP Republike Hrvatske prikuplja podatke o prosudbama i nositeljima organiziranog kriminaliteta, te se ti materijali prikupljaju pod nazivom «Popis istaknutih nositelja organiziranog kriminalnog djelovanja u Republici Hrvatskoj prema pretežitoj vrsti kriminalnog djelovanja». Spomenuti dokument je operativnog karaktera i zaštićen je oznakom tajnosti, a sadrži razne statističke i druge podatke i prosudbe, te je po sadržaju obiman. Spomenuti operativni dokument rađen je temeljem prikupljenih saznanja u vremenskom periodu od 1990. do 1998. godine. Dokument nije sastavljen po datumima kada je počinjeno određeno kazneno djelo ili od kada se osnovano sumnja na to. Cilj i smisao izrade spomenutog dokumenta bio je izrada prosudbe o nositeljima organiziranog kriminaliteta u Republici Hrvatskoj i stvaranje baze podataka o organiziranom kriminalitetu. U spornom dokumentu nisu navedene pravomoćne Presude. U konkretnom slučaju riječ je o operativnom dokumentu koji služi usmjeravanju nadležnih tijela u preveniranju kaznenih djela, odnosno otkrivanju počinitelja izvršenih kaznenih djela. U radu tijela Ministarstva unutarnjih poslova nastaje niz takozvanih operativnih dokumenata koji proizlaze iz indicija da je određena osoba u određenoj vezi s kriminalnim događajem. Takva informacija niti na koji način ne prejudicira moguću odgovornost konkretne osobe, već služi isključivo potrebama tijela Ministarstva unutarnjih poslova radi spriječavanja izvršenja kaznenih djela, te utvrđivanja materijalne istine i rasvjetljavanja svih okolnosti pod kojima je određeno kazneno djelo počinjeno. Svi takvi podaci, prikupljeni radom tijela Ministarstva unutarnjih poslova su posebno štice i označeni oznakom tajnosti. Takozvana «Plava knjiga» ne postoji, budući se u konkretnim dokumentima ne prejudicira ničije kriminalno djelovanje. Naime, krivnja se utvrđuje pravomoćnom presudom i tek u tom slučaju moglo bi se govoriti o popisu kriminalaca navodeći pravomoćne presude.

U konkretnom slučaju, kako takva «Plava knjiga» ne postoji ne može se niti govoriti o mogućem dostavljanju istog popisa od strane II-tuženog, a niti o odgovornosti II-tuženog.

S obzirom na iznjeto prigovor II-tuženog u vezi promašene pasivne legitimacije je osnovan, pa je slijedom toga tužitelj i odbijen sa tužbenim zahtjevom u odnosu na II-tuženu Republiku Hrvatsku, a kako je to i presuđeno u dispozitivu ove Presude pod točkom III.

Dokument pod naslovom «Popis istaknutih nositelja organiziranog kriminalnog djelovanja u Republici Hrvatskoj prema pretežitoj vrsti kriminalnog djelovanja» je označen oznakom vrste tajne «službena tajna» i stupnjem tajnosti «vrlo tajno».

Prema čl. 28 stavak 1 i 2 Zakona o zaštiti tajnosti podataka, svatko je dužan čuvati državnu, vojnu, službenu, poslovnu ili profesionalnu tajnu, bez obzira na način saznanja tajnih podataka ili pribavljanja odnosno stjecanja mogućnosti uvida u tajne podatke.

Iz iskaza svjedokinje J.B. proizlazi da je popis nositelja organiziranog kriminala dobila u redakciju dva mjeseca prije objave i kada se je u «SD» pojavio tekst kako MUP raspolaže popisom kriminalaca u obliku takozvane «Plave knjige» da im je bilo jasno da je zapravo riječ o istom dokumentu i preko svojih kanala da je ustanovila da je dokument autentičan. Kako je u drugim medijima MUP bio napadnut da zataškava nositelje organiziranog kriminala, a to je bila značajna novinska tema tj. dokument o kojem svi govore, a nitko ga nije vidio, to je bio apsolutno ključni razlog zbog kojeg su novinarka J.B. i glavni urednik odlučili da se to objavi. Novinarka J.B. je napisala tekst objavljen u «N» pod nazivom «Sadržaj Plave knjige MUP-a», «Tajni popis 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj». Iz iskaza svjedokinje J.B. proizlazi da nije tražila službenu provjeru autentičnosti dokumenta, znajući na osnovi svojih iskustava sa MUP-om da bi oni učinili sve stoje u njihovoj moći da spriječe njihovo objavljivanje.

Iz iskaza svjedoka P.I. proizlazi da je takozvanu «Plavu knjigu» MUP-a dobio u koverti na svoje ime na porti redakcije «N» u V 40. Vremenski prije toga u SD da se je također spominjala «Plava knjiga» i da je neslužbenim putem preko poznatih prijatelja u samom vrhu MUP-a Republike Hrvatske saznao da je to ta čuvena «Plava knjiga» o kojoj je pisala «S.D.» i nakon te obavijesti da više nije dvojio da li je taj popis autentičan i donio je odluku da se izvrši objava u «N» smatrajući da je interes javnosti da sazna za taj dokument i da je interes osoba čija su imena objavljena u toj knjizi, da saznaju da se vode kao suspektne osobe i da je njihov tretman unutar MUP-a krajnje diskutabilan, da je smatrao da će ta knjiga pokrenuti lavinu protesta prema MUP-u i da će osobe koje se smatraju apsolutno nevine, tražiti od MUP-a da se izjasni zbog čega su se njihova imena našla u knjizi suspektnih osoba, zbog čega se njihova imena dovode u vezu sa kriminalom, i da će te osobe tražiti od MUP-a da ih se briše iz svake moguće kaznene ili suspektne evidencije MUP-a, jer ukoliko čovjek nije ništa kriv ili nije ništa učinio u životu nepravedno je da se nalazi na tom popisu i njegovo je pravo da od MUP-a traži micanje njegovog imena iz te «Plave knjige», i to su bili ključni motivi za njegovu odluku o objavljivanju tog dokumenta, koji u onom obliku u kojem gaje on dobio nije imao oznaku tajnosti. Glavni urednik I.P. na raspravi održanoj dana 21. svibnja 2002. godine javno se je ispričao tužitelju ako je imao neugodnosti u svom životu nakon objavljivanja ovog članka.

I-tuženik u odgovoru na tužbu ističe da je temeljem čl. 23 stavak 1 točka 1 i 3 Zakona o javnom priopćavanju oslobođen odgovornosti za naknadu štete.

Prema čl. 23 stavak 1 točka 1 i 3 Zakona o javnom priopćavanju nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete ako je informacija kojom je šteta učinjena točno i potpuno izvješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti ili javnome skupu, ili je prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom i ako se informacija kojom je šteta učinjena temelji na istinitim činjenicama ili na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i poduzeo je sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri.

Iz provedenih dokaza sud je utvrdio da je tekst u tjedniku «N» na koji se tužitelj poziva došao u ruke glavnog urednika I.P. mimo volje, dakle, izvan direktne ili indirektno djelatnosti II-tuženika i II-tuženik nije niti jednom svojom radnjom omogućio, ostavio ili bilo kojom radnjom pridonio da dođe do objave dokumenta na koji se tužitelj poziva.

Nesporno je da je riječ o tajnom dokumentu koji je prema tome i zaštićen oznakom tajnosti, a što znači da je namijenjen isključivo za internu upotrebu unutar službe, a nikako nije namijenjen javnosti, odnosno javnoj upotrebi.

Glavni urednik I.P. je neslužbenim putem preko prijateljskih veza u samom vrhu MUP-a Republike Hrvatske saznao da je to ta čuvena «Plava knjiga» o kojoj je pisala S.D. i kako je utvrdio da se radi o popisu koji je potpuno autentičan sam je donio odluku o objavljivanju u tjedniku «N.».

S obzirom na iznjeto da nisu ispunjene pretpostavke iz čl. Zakona o javnom priopćavanju, pa iz tog razloga nema niti uvjeta da se nakladnik oslobodi odgovornosti za naknadu štete. Temeljem čl. 8 Zakona o parničnom postupku, a pozivajući se na odredbe čl. 22 Zakona o javnom priopćavanju sud je utvrdio da je «N» d.o.o. koji je informaciju objavio u javnom glasilu «N» broj 283 prouzročio tužitelju štetu koju je i dužan popraviti.

Sud je utvrdio da je «N» d.o.o. objavljenom informacijom u tjedniku «N» navodeći ime i prezime i godinu rođenja tužitelja među 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj, povrijedio privatnost, dostojanstvo, ugled i čast tužitelja, a koje po Ustavu Republike Hrvatske predstavlja Zakonom zaštićeno pravo osobe.

Temeljem čl. 200 Zakona o obveznim odnosima, kao i čl. 30 stavak 3 Zakona o javnom priopćavanju sud je pri odlučivanju o visini naknade štete vodio računa o važnosti povrijeđenog dobra i jakosti-pretljene boli i straha, kao i činjenicu da je tjednik «Nacional» visoko tiražno javno glasilo, pa je veliki broj čitatelja saznao za tu objavljenu informaciju.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Cijeneći iskaz svjedoka G.V i tužitelja saslušanog kao stranke, sud je utvrdio da je tužitelja ta vijest šokirala, da su se bračni odnosi između tužitelja i njegove supruge totalno poremetili, da se je sin od tužitelja okrenuo prema tužitelju rekavši mu «s tobom više neću imati posla, jer si objavljen kao kriminalac», da je tužitelj ostao potpuno izoliran od prijatelja, obitelji i rodbine, što mu sve predstavlja dodatno opterećenje kojeg se ne može riješiti tako da je svakim danom pod velikim psihičkim stresom zbog čega koristi sedative 3 x dnevno.

Ovaj sud smatra primjerenom naknadom iznos od 25.000,00 kuna, dok je s preostalim iznosom od 175.000,00 kuna tužitelj odbijen, a kako je to i presuđeno u dispozitivu pod točkom I. i II. ove Presude.

Tužitelju pripada i kamata po Uredbi o visini zatezne kamate („Narodne novine“ br.72/02) tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude tj. od 16. prosinca 2002. pa do isplate.

Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154 stavak 2 Zakona o parničnom postupku s time da je sud odmjerio trošak srazmjerno uspjehu u postupku. Trošak se odnosi na predujam za sudsku dostavu u iznosu od 144,60 kuna, pa kako je tužitelj uspio sa 14,28 % taj iznos je pomnožen sa tim postotkom i tako dobiven iznos od 20,64 kune.

Na dosuđeni trošak tužitelju pripada i kamata po Uredbi o visini stope zatezne kamate tekućom od 16. prosinca 2002. pa do isplate.

OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI 16. prosinca 2002. godine

**SUDAC:
MB**

PRIJEDLOG I ŽALBA I TUŽENIKA

Tužitelj: G.V. iz VG

Tuženi: „N“ d.o.o. iz Z., V, zastupan po odvj. H.P.

RH (MUP RH) zastupana po DORH
radi naknade štete

PRIJEDLOG I-tuženika

za povrat u prijašnje stanje zbog propuštanja roka za potraživanje parničnog troška

i ŽALBA I-tuženika

protiv presude Općinskog suda u Velikoj Gorici poslovni broj P-645/01 od 16. prosinca 2002.

I/ Prijedlog za povrat u prijašnje stanje

Ako stranka u postupku propusti rok za poduzimanje kakve radnje, sud će joj sukladno članku 117. ZPP-a na njezin prijedlog dopustiti da naknadno obavi tu radnju ukoliko ocjeni da postoje opravdani razlozi za propuštanje.

Punomoćnik I-tuženika zbog bolesti nije nazočio posljednjem ročištu za glavnu raspravu, te je na taj način propustio rok za potraživanje parničnog troška.

Zbog navedenoga, u odnosu na odluku o troškovima postupka sadržanu u presudi od 16. prosinca 2002. godine (koja se odluka temeljem odredbe članka 129. stavka 5. ZPP-a smatra samostalnim rješenjem) podnosi se ovaj prijedlog, te se uz isti sukladno članku 118. stavku 4. ZPP-a prilaže i troškovnik I-tuženika.

Temeljem odredbe članka 121. stavka 2. ZPP-a sud nije u obvezi zakazati ročište za raspravu o prijedlogu za povrat u prijašnje stanje ukoliko se prijedlog temelji na općepoznatim činjenicama (što je ovdje slučaj, budući je punomoćnik tuženika prije održavanja ročišta za glavnu raspravu izvjestio sud o svojoj bolesti). Slijedom iznijetoga I-tuženik predlaže bez održavanja posebnog ročišta dopustiti mu povrat u prijašnje stanje u odnosu na rješenje o parničnom trošku, ukinuti odluku o trošku donijetu uz presudu pod gornjim poslovnim brojem od 16. prosinca 2002. godine, te donijeti novo rješenje o parničnom trošku.

II/ Žalba protiv presude.

Točkom 1/ uvodno označene presude I-tuženiku je naloženo isplatiti tužitelju na ime naknade štete iznos od 25.000,00 kuna, kao i nadoknaditi parnični trošak u iznosu od =20,64 kune.

Navedenu presudu I-tuženik u otvorenom roku pobrja u točki II i to zbog:

bitne povrede odredaba parničnog postupka
pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja
pogrešne primjene materijalnog prava

Koje će činjenice uzeti kao dokazane sud odlučuje temeljem savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, te osnovom rezultata cjelokupnog postupka.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

U ovome predmetu sud nije postupio na opisani način, te na odgovarajući način nije cijenio niti u obzir uzeo dokaze ponuđene po I-tuženiku.

Poglavito I-stupanjski sud nije s punim razumijevanjem cijenio činjenicu kako I-tuženik nije imao razloga posumnjati u autentičnost objavljenih informacija budući su iste (čak i prema utvrđenju samoga I-stupanjskog suda) prikupljene od strane oficijelnog državnog tijela tj. MUP-a RH, a nije na odgovarajući način cijinjeno ni to da je provjera autentičnosti informacija vršena na više načina i uz konzultaciju više različitih vjerodostojnih izvora.

Zbog navedenoga pogrešno je primijenjena odredba članka 8. ZPP-a i počinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ZPP-a.

Osim navedenoga, pobijana presuda imade takovih nedostataka zbog kojih se u bitnome ne može ispitati, a razlozi o odlučnim činjenicama nejasni su i proturiječni.

Nerazumljivo je utvrđenje prema kome tzv. "Plava knjiga" ne postoji, kao i to što je isto utvrđenje uslijedilo nakon što je u obrazloženju presude opsežno opisana geneza i sadržaj navodno nepostojeće "Plave knjige", te je čak utvrđeno i to za koje potrebe i zbog čega je nastala i čemu odnosno komu je koristila.

Nije jasno ni to zbog čega se I-stupanjski sud posebno bavio činjenicama prema kojima u tzv. "Plavoj knjizi" navodno nije prejudicirana naičija krivnja, jer isto tuženik nije nigdje ni tvrdio, već je jedino tvrdio kako su objavljeni podaci prikupljeni ne od njegove strane već od strane II-tuženika.

Zbog navedenoga počinjena je i bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 13. ZPP-a.

Na kraju, a glede povreda odredaba parničnog postupka, valja navesti još i to kako je I-stupanjski sud suprotno odredbi članka 264. i 265. ZPP-a u svrhu" dokazivanja saslušao samo tužitelja, dok tuženiku nije pružena mogućnost da bilo putem svoga direktora ili glavnog urednika (kao stranke) bude također saslušan (iz cjelokupnog spisa predmeta razvidno je kako je gospodin I.P. saslušan isključivo kao svjedok, uz što valja još navesti i to kao I.P. uostalom nije ni direktor ni glavni urednik tjednika "N").

Glede potvrde ovakovog stava I-tuženika valja npr. vidjeti često citiranu rješidbu OS u SP, Gž-283/78 - PSP 13/160 (citat) "Počinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 264. i 265. u svezi s člankom 354. stavkom 1. ZPP-a kada je sud o spomoj činjenici odlučio provesti dokaz salušanjem stranaka, a nije saslušao obje stranke, već samo jednu, a nisu postojale okolnosti iz članka 265. ZPP-a koje bi opravdavale saslušanje samo jedne stranke."

Činjenično stanje ostalo je pogrešno i nepotpuno utvrđeno iz razloga što tijekom postupka nije izveden nijedan dokaz na okolnosti iz članka 23. stavka 1. točke 3. alineje 1. Zakona o javnom priopćavanju (koja odredba odnosi se na istinitost objavljenih informacija) već je svoje postupanje I-stupanjski sud (u odnosu na I-tuženika) isključivo usmjerio ka ispitivanju postojanja pretpostavki iz alineje 2. iste točke navedenoga stavka i članka Zakona o javnom priopćavanju.

Nepotpuno je i pogrešno utvrđeno činjenično stanje ostalo i u odnosu na činjenice vezane uz visinu tužbenog zahtjeva postavljenu u apsolutno neprimjerenom iznosu koji je očigledno predstavljao ne samo zahtjev za naknadom nematerijalne štete nego je svojom visinom poprimio i obilježja kažnjavanja tuženika.

Takovo postupanje u cijelosti je suprotno cilju koji se Zakonom o javnom priopćavanju želi postići i nije spojivo s naravi i društvenom svrhom određivanja novčane naknade za nematerijalnu štetu, a što sud prigodom donošenja pobijane presude nije na odgovarajući način uzeto u obzir.

I konačno, tužitelj je naknadu navodne nematerijalne štete osim za navodno pretrpljene duševne bolove potraživao i za navodno pretrpljeni strah, pa nije jasno kako je bez provođenja odgovarajućeg medicinskog vještačenja utvrđena visina naknade za isti, jer utvrđenje postojanja i intenziteta straha bez provođenja odgovarajućeg medicinskog vještačenja (za razliku od psihičkih bolova) nije moguće, uobičajeno ni dopustivo.

U obzir pri određivanju visine naknade nije čak uzeto ni to što tužitelj nije od" I-tuženika tražio (ni pokušao tražiti) objavu ispravka informacija, te je na taj način nesporno propustio učiniti sve što mu je bilo dostupno kako bi umanjio visinu navodnih duševnih boli i straha.

Zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja pogrešno su primijenjene i odredbe materijalnog prava, pa je osnovan i taj razlog zbog koga se I-stupanjska presuda pobija.

Slijedom svega iznijetoga, štovanom II-stupanjskom sudu I-tuženik predlaže pobijanu I-stupanjsku presudu ukinuti i predmet vratiti na ponovno suđenje.

N. d.o.o.

RJEŠENJE PRVOSTUPANJSKOG SUDA POVODOM PRIJEDLOGA ZA POVROT U PRIJAŠNJE STANJE

Posl. broj:IVP-645/2001

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
RJEŠENJE**

Općinski sud u Velikoj Gorici po sucu toga suda M.B. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja V.G iz VG, Splitska 22, protiv tuženih «N.» d.o.o., Zagreb, V. 40, zastupanog po punomoćniku H.P. odvjetniku iz Z. i RH zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu Velika Gorica, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, odlučujući o prijedlogu I tuženog da se dopusti povrat u prijašnje stanje, dana 27. svibnja 2003. godine

riješio je:

Odbija se prijedlog za povrat u prijašnje stanje zbog propuštenog roka za potraživanje parničnog troška.

Obrazloženje

I tuženik N. d.o.o. prijedlogom od 31. siječnja 2003. godine traži da se dopusti povrat u prijašnje stanje zbog propuštenog roka za potraživanje parničnog troška.

U prijedlogu tuženik navodi da njegov punomoćnik zbog bolesti nije pristupio na posljednje ročište za glavnu raspravu i da je na taj način propustio rok za potraživanje parničnog troška, a kako je punomoćnik tuženog prije održavanja ročišta za glavnu raspravu izvijestio sud o svojoj bolesti predlaže da se dopusti povrat u prijašnje stanje u odnosu na rješenje o parničnom trošku, te da se ukine odluka o trošku donijeta u Presudi od 16. prosinca 2002. godine.

U ovom postupku je utvrđeno da je punomoćnik I tuženog H.P. odvjetnik iz Z. podneskom od 16. prosinca 2002. godine zaprimljenim kod ovog suda 17. prosinca 2002. godine ispričao svoj nepristup na ročište za dan 16. prosinca 2002. godine zbog gripe i mučnine, nije se protivio održavanju ročišta i po potrebi saslušanju tužitelja u njegovoj odsutnosti. U tom Podnesku punomoćnik I tuženog nije zatražio trošak mada je dozvolio da se rasprava provede u njegovoj odsutnosti, a kako je to sud u konkretnom slučaju i postupio. Naime, punomoćnik I tuženog zbog navodne bolesti nije tražio odgodu ročišta, a niti je u prilog svojih tvrdnji dostavio liječničku svjedodžbu - potvrdu iz koje bi bilo vidljivo da je punomoćnik I tuženog iz opravdanih razloga bio spriječen pristupiti na raspravu. Osim toga kako je već i navedeno punomoćnik I tuženog i nije se protivio da se rasprava provede u njegovoj odsutnosti. Po mišljenju ovoga suda punomoćnik I tuženog je bio dužan u podnesku od 17. prosinca 2002. godine i specificirati trošak o kojem bi sud donio odluku. Kako je punomoćnik I tuženog i predložio da se rasprava zakazana za dan 16. prosinca 2002. godine i provede u njegovoj odsutnosti to je ovaj sud i proveo raspravu održanu dana 16. prosinca 2002. godine u odsutnosti punomoćnika I tuženog, te je tog dana rasprava zaključena nakon čega je i donijeta Presuda poslovni broj P-645/2001 od 16. prosinca 2002. godine. Prema mišljenju ovoga suda u konkretnom slučaju nije riječ o opravdanom razlogu zbog kojeg je punomoćnik I tuženog propustio rok za potraživanje parničnog troška, pa je temeljem čl. 119 Zakona o parničnom postupku odbio prijedlog za povrat u prijašnje stanje zbog propuštanja roka za potraživanje parničnog troška.

Slijedom toga riješeno je kao u izreci.

U Velikoj Gorici, 27. svibnja 2003.

**SUDAC:
M.B.**

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka pismenog otpavka istog. Žalba se podnosi putem ovog suda pismeno u 4 istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Velikoj Gorici.

ŽALBA I TUŽENIKA

Tužitelj: G.V. iz VG, S. 22
Tuženi: N d.o.o. iz Z., V, zastupan po odv. H.P.
RH (MUP RH) zastupana po DORH
radi naknade štete

ŽALBA
I-tuženika

protiv rješenja Općinskog suda u Velikoj Gorici poslovni broj P-645/01 od 27. svibnja 2003. godine

Rješenjem pod gornjim poslovnim brojem od od 27. svibnja 2003. godine odbjen je prijedlog 1-tuženika za povrat u prijašnje stanje zbog propuštenog roka za potraživanje parničnog troška.

Citirano rješenje nije na zakonu osnovano, te se u cijelosti pobija.

Sukladno pozitivnoj sudskoj praksi u RH (npr. Županijski sud u Koprivnici, Gž-640/98 od 30. rujna 1998. godine - IO 1/1999-148) "ne može se smatrati da stranka u roku iz članka 164. stavka 2. ZPP-a nije stavila zahtjev za naknadu parničnih troškova ako sud strankama na nedvojben način nije stavio do znanja da je raspravljanje dovršeno i da slijedi donošenje odluke o glavnoj stvari", a što je ovdje nesporno bio slučaj budući punomoćnik 1-tuženika zbog gripe i mučnine nije bio u mogućnosti nazočiti ročištu za glavnu raspravu.

Osim toga, 1-stupanjski sud bez ispitivanja karaktera bolesti 1-tuženikova punomoćnika nije bio ovlašten kao neosnovanu ocijeniti brzojavnu ispriku istoga prema kojoj ovaj zbog gripe i mučnine nije bio u mogućnosti pristupiti ročištu za glavnu raspravu, već je za slučaj da ispriku ne prihvati bio dužan na meritoran način utvrditi je li karakter te bolesti zaista bio takav kakvim ga je opisao punomoćnik tuženika, a stoji propušteno učiniti.

Naime, i u ovom slučaju pozitivna sudska praksa u RH (npr. VTSRH, Pž-2859/93 od 15. ožujka 1994. godine) zauzela je stajalište prema kome sud "ne može bez provođenja dokaza ocijeniti karakter bolesti (gripa) punomoćnika".

Slijedom iznijetoga, štovanom II-stupanjskom sudu I-tuženik predlaže pobijanu I-stupanjsku odluku preinačiti u korist žalitelja, odnosno podredno ukinuti je i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

N. d.o.o.

PRESUDA I RJEŠENJE DRUGOSTUPANJSKOG SUDA

Posl.br. VI Gž-1632/03-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA
I
RJEŠENJE

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, GJ, kao predsjednice vijeća, te BK i JJ, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja VG iz Velike Gorice, Splitska 22, protiv tuženih "N" d.o.o. Z, V 40, zastupanog po punomoćniku H.P., odvjetniku iz Z. i RH, zastupane po Općinskom državnom odvjetništvu Velika Gorica, Građansko-upravni odjel, radi naknade štete, odlučujući o žalbama I tuženika protiv presude Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. br. P-645/01 od 16. prosinca 2002. godine i protiv rješenja istog suda posl. br. P-645/01 od 27. svibnja 2003. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25. svibnja 2004.godine,

presudio je

Odbija se žalba tuženika "N" d.o.o. Z, V 40 kao neosnovana i potvrđuje se presuda Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. br. P-645/01 od 16. prosinca 2002.godine u dijelu pod točkom I izreke presude kojim mu je naloženo da tužitelju isplati iznos od 25.000,00 kn, te mu naknadi parnični trošak u iznosu od 20,64 kn sve sa pripadajućim zakonskim kamatama.

riješio je

Odbija se žalba tuženika kao neosnovana i potvrđuje rješenje Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. br. P-645/01 od 27. svibnja 2003. godine.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom suđeno je:

I. Nalaže se tuženom «N.» d.o.o., Zagreb, V. 40 da G.V. iz VG, plati 25.000,00 kuna (slovima: dvadesetpettisuca kuna) sa kamatom po Uredbi o visini stope zatezne kamate tekućom od 16. prosinca 2002. godine pa do isplate, kao i da tužitelju naknadi parnični trošak odmjeren u iznosu od 20,64 kuna sa kamatom po Uredbi o visini stope zatezne kamate tekućom od 16. prosinca 2002. godine pa do isplate u roku od 15 dana.

II. Odbija se ostali dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 175.000,00 kuna.

III. Odbija se tužitelj sa tužbenim zahtjevom u odnosu na tuženu RH. a koji glasi:

«Nalaže se tuženoj REPUBLICI HRVATSKOJ da solidarno sa I-tuženikom N. d.o.o., Z., V. 40 isplati tužitelju iznos od 200.000,00 kuna sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja presude pa do isplate.»

Prvostupanjskim rješenjem riješeno je:

"Odbija se prijedlog za povrat u prijašnje stanje zbog propuštenosti roka za potraživanje parničnog troška."

Protiv navedene presude u dijelu izreke pod točkom I žali se tuženik "N" d.o.o. Z. zbog svih žalbenih razloga iz čl. 353. st. 1. ZPP predlažući da se navedena presuda u pobijanom dijelu ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Protiv rješenja prvostupanjskog suda od 27. svibnja 2003. godine žalbu je također uložio tuženik, jer da pobijano rješenje nije na zakonu osnovano, s prijedlogom da se isto preinači, podredno ukine

U ODNOSU NA DRUGOSTUPANJSKU PRESUDU

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja za naknadu nematerijalne štete a koju je tužitelj pretrpio objavom informacije, odnosno teksta u tjedniku "N" br. 283 od 17. travnja 2003. godine u iznosu od 200.000,00 kn.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku - dalje u tekstu ZPP ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03) ovaj sud je utvrdio da u provedenom postupku nije ostvarena niti jedna bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, te da nije došlo do pogrešne primjene materijalnog prava. Nadalje, valja istaći da nije ostvarena bitna povreda odredaba ZPP na koju upućuje žalba (čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 8. ZPP, te čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP).

Naime, pobijana presuda sadrži uvjerljive i logične razloge o odlučnim činjenicama te su razlozi i zaključak koji proizlazi iz obrazloženja jasni tako da je presudu moguće ispitati.

Sud prvog stupnja također je pravilno postupio kada je saslušao samo tužitelja kao stranku sukladno odredbi čl. 265. st. 1. ZPP, jer valja istaći da tuženik nije niti predlagao tko bi se točno trebao saslušati na strani tuženika. Saslušan je I.P., kao svjedok i urednik tuženika, a niti ističe, pa ni u žalbi, na koje okolnosti i kome bi bila poznate bilo kakove sporne činjenice, a s obzirom da su saslušani urednik I.P., te J.B., koja je napisala sporni članak.

Neosnovan je i žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U provedenom postupku dovoljno su utvrđene sve okolnosti koje su odlučne za donošenje zakonite odluke, pa je među ostalim utvrđeno da je tuženik u 283. broju tjednika "N" od 17. travnja 2001. godine objavio tekst pod naslovom "Tajni popis 206 najvećih kriminalaca u Hrvatskoj", između ostalog objavio je za tužitelja, za kojeg je naznačeno puno ime i prezime i datum rođenja, kojeg je označio kao 166. kriminalca, da se tužitelj vodi za kaznena djela prevare, posredovanje u obavljanju prostitucije, te ugrožavanje javnog prometa, a isti naslov dominira, kako naslovnicom tjednika tako i na sedam stranica teksta, zbog čega je tužitelj bio šokiran, bračni odnosi između tužitelja i njegove supruge zbog toga su se totalno poremetili, tužitelj ima problema i sa sinom koji ne želi imati posla s "kriminalcem", tužitelj je ostao potpuno izoliran od prijatelja, obitelji i rodbine, a što sve predstavlja takovo opterećenje za tužitelja da mora trošiti i sedative.

Dakle, u objavljenom članku, u kojem su objavljeni i osobni podaci tužitelja, govori se "najvećim kriminalcima u Hrvatskoj" uz čija su imena, pa tako i tužitelja, naznačena teška kaznena djela.

U smislu čl. 22. st. 1., 2. i 4. u svezi s čl. 47. Zakona o javnom priopćavanju - dalje u tekstu ZJP ("Narodne novine" br. 83/96, 105/97, 134/98 i 20/00), nakladnik koji informacijom objavljenom u javnom glasilu prouzroči drugome štetu dužan ju je nadoknaditi, a ta šteta može biti i nematerijalna u obliku nanošenja fizičkog ili psihičkog bola ili straha, pa u tom slučaju oštećeni ima pravo na isplatu pravične novčane naknade za pretrpljene bolove, strah, ako jakost i trajanje bolova i straha to opravdavaju sukladno općim propisima obveznog prava.

Seminarski materijali II dijela Seminara P.JM 2011- 2012

I ovaj viši sud smatra, a suprotno žalbenim navodima, da se u ovom slučaju radi o teškoj povredi ugleda i časti tužitelja, što je imalo za posljedicu duševne boli kod tužitelja jačeg intenziteta i određenog vremenskog trajanja.

Objavljivanjem imena tužitelja uz tekst u kome se govori o najtežim kriminalcima u Hrvatskoj, te dovođenje određene osobe u svezi sa teškim kriminalitetom nedvojbeno teško pogađa njegovu čast i ugled. Kako se tužitelju osobni podaci (ime i prezime i datum rođenja) nalaze u spornom tekstu koji govori o počiniteljima teških kaznenih djela, njega se očito dovodi u svezu s takovim osobama, odnosno s djelatnošću kriminalaca, gotovo ga se uključuje među te osobe.

Dakle, radi se o izuzetno teškoj povredi časti i ugleda tužitelja koja je mogla izazvati i jaku duševnu bol i strah od mogućih posljedica i koja je morala teško povrijediti tužitelja.

Zbog toga i ovaj viši sud smatra da je sud prvog stupnja pravilno primijenio materijalno pravo kada je smatrao da je tužitelj pretrpio takove duševne boli i strah objavljivanjem spornog teksta koji opravdavaju isplatu naknade iz čl. 200. Zakona o obveznim odnosima - dalje u tekstu ZOO ("Narodne novine" br. 53/91, 73/91, 3/94 i 7/96) u svezi s čl. 22. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" br. 83/96) u primjerenoj svoti od 25.000,00 kn na ime pravične novčane naknade, za pretrpljene duševne boli i strah, zbog povrede časti i ugleda koja je nanijeta tužitelju objavljivanjem spornog teksta u tuženikovom visokotiražnom tjedniku.

Kako je i parnični trošak pravilno odmjeran, valjalo je odbiti žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrditi presudu u pobijanom dijelu temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP.

U ostalom, a nepobijanom dijelu (točka II i III) presuda ostaje neizmijenjena (čl. 365. st. 2. ZPP).

Na navode žalbe tuženika da pobijana odluka ne sadrži obrazloženje kako je sud došao do utvrđenja visine naknade bez provođenja medicinskog vještačenja, a naročito za strah, valja navesti da su ugled, čast i dostojanstvo osobne vrijednosti čovjeka i ne mogu se mjeriti egzaktnim mjerilima, a svaka neistinita tvrdnja za svaku prosječnu osobu predstavlja napad na njegovu ličnost, a kada je to za tužitelja iznijeto u tjedniku tuženika koji je distribuiran, a čiju istinitost, (kako je to pravilno sud prvog stupnja utvrdio) tuženik nije provjeravao, to se je reflektiralo u negativnom smislu na tužitelja (a kako to on objektivno iznosi u svom iskazu) te je osnovano u smislu čl. 22. st. 1. Zakona o javnom priopćavanju tužitelju dosuđen navedeni iznos.

Prvostupanjski sud je kod određivanja visine naknade pravilno vodio računa o značaju povrijeđenog dobra, časti i ugledu tužitelja, jačini duševnih bolova i straha nedvojbeno uzrokovanim neistinitim prikazivanjem njegovih ljudskih vrijednosti, te nakladi novina u kojima je informacija objavljena.

Iz naprijed navedenih razloga ovaj viši sud presudio je kao i u izreci i potvrdio prvostupanjsku presudu.

U ODNOSU NA DRUGOSTUPANJSKO RJEŠENJE

Pravilno je sud prvog stupnja odbio prijedlog tuženika za povrat u prijašnje stanje zbog propuštanje roka za potraživanje parničnog troška.

Ako stranka najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o trošku opredijeljeno ne zatraži parnični trošak, već to učini nakon izrade i otpreme presude, nema osnove za usvajanje prijedloga za povrat u prijašnje stanje, ako ne postoje opravdani razlog za propuštanje.

I po mišljenju ovog višeg suda nije bilo opravdanog razloga za propuštanje, jer bolest punomoćnika tuženika nije opće poznata činjenica, a samo izvještavanje o bolesti, a ne popraćeno odgovarajućom medicinskom dokumentacijom, ne predstavlja opravdani razlog za propuštanje.

Nadalje, valja istaći da je punomoćnik tuženika mogao sudu dostaviti uredno specificirani zahtjev za troškove u podnesku kojim je on sud izvijestio o bolesti (bez dokumentacije) i predložio da se ročište održi u njegovoj odsutnosti.

Kako nije postojao opravdani razlog za propuštanje nije bilo osnova za usvajanje prijedloga za povrat u prijašnje stanje, pa sud prvog stupnja opravdano nije dopustio povrat.

Stoga je valjalo odbiti žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrditi rješenje suda prvog stupnja temeljem čl. 380. toč. 2. ZPP.

U Velikoj Gorici, 25. svibnja 2004.

**Predsjednik vijeća:
G.J.**

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. broj: V P-532/2000-32

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Velikoj Gorici po sutkinji V.G-H, kao predsjednici vijeća te K.K. i M.K. kao članovima vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.B. iz VG, zastupanog po punomoćniku A.Š, odvjetniku iz VG, protiv tuženice E h d.o.o. iz Z, S. av. 4., zastupanog po punomoćnici V.A., odvjetnici iz Z., radi naknade štete, nakon zaključene glavne i javne rasprave, održane u prisutnosti punomoćnika tužitelja, a u odsutnosti tuženice, dana 19. lipnja 2001.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja, koji glasi:

"Nalaže se tuženiku "E h" d.o.o. Z, S. av. 4, da plati tužitelju A.B. iz VG, P. 27, iznos od 200.000,00 kn, s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate, te naknadi parnični trošak, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom ovrhe."

II. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi parnični trošak u iznosu od 6.496,50 kn, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je u J.I. dana 23. lipnja 2000., objavljen članak pod naslovom "Kolege krim policajci tvrde: D nije učinio propuste", da je navedena informacija neistinita, da tužitelj nema nikakve veze s organiziranim kriminalom u Velikoj Gorici, te da je navedena informacija tužitelju osobno, njegovoj supruzi i djeci, prouzročila velike duševne boli, narušila ugled i dovela u pitanje obavljanje poslova, pa traži da mu tuženik naknadi nematerijalnu štetu za pretrpljene bolove i strah, u iznosu od 80.000,00 kn. Podnskom od 31. svibnja 2001. tužitelj je povisio tužbeni zahtjev na iznos od 200.000,00 kn, s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

U odgovoru na tužbu tuženik se usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti, kao i visini postavljenog tužbenog zahtjeva te naveo da su navodi spornog članka vjerno prenijeti iz sadržaja tiieka disciplinskog postupka vođenog protiv Ž.D. pred Disciplinskim sudom MUP-a.

Tijekom postupka sud je pročitao sporni članak (list 3), saslušao tužitelja (list 6), svjedoke Ž.Š. (list 7), dr. D.S. (list 19) i M.B. (list 39), pročitao presliku izvoda zapisnika s glavne rasprave u disciplinskom postupku, (list 41-51), dopis X PP od 9. listopada 2000. (list 16), dopis ODO u Zagrebu (list 17) i ODO u Velikoj Gorici od 31. listopada 2000. (list 27), te medicinsku dokumentaciju za tužitelja (list 23.26). Tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

Nesporno je među strankama da je u "JI" dana 23. lipnja 2000., čiji je nakladnik "Eh", objavljen članak pod naslovom "Kolege krim policajci tvrde: D. nije učinio propuste", u kojem je navedena informacija sljedećeg sadržaja: "Kako se sumnjalo da iza te iznude stoji A.B. jedan od navodnih nositelja organiziranog kriminaliteta s područja Velike Gorice.

Sporno je među strankama da li je nakladnik zbog informacije objavljene u spornom članku u dnevnim novinama, odgovoran za nematerijalnu štetu koju je, prema tvrdnji tužitelja, on pretrpio objavom negativnih informacija, sadržanih u spornom članku, te jesu li ispunjene pretpostavke iz čl. 23. st. 1 toč.l. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine", br. 83/96., 143/98. - dalje: ZJP), temeljem kojih se tuženik, kao nakladnik, oslobađa od odgovornosti za naknadu štete u konkretnom slučaju.

Na temelju uvida u dopis X PP Velika Gorica od 9. listopada 2000. utvrđeno je da je na području Velike Gorice, prijavljena samo jedna osoba imenom A.B., u VG. P. 27, te je nedvojbeno utvrđeno da se sporna informacija odnosi upravo na tužitelja, koji je radi toga ovlašten tražiti da mu tuženik naknadi nastalu štetu.

Na temelju iskaza saslušanog tužitelja, te svjedoka Ž.Š. i dr. D.S., koje je sud u cijelosti prihvatio, jer su suglasni, razložni i uvjerljivi, te potvrđeni ostalim dokazima provedenim tijekom postupka, posebno medicinskom dokumentacijom za tužitelja koja prileži spisu, utvrđeno je da je upravo objavljena informacija u spornom članku, tužitelju prouzročila intenzivne duševne boli, povrijedila njegov ugled, te u većoj mjeri narušila njegovu psihičku ravnotežu i zdravstveno stanje.

S obzirom da je u članku iznesena informacija upravo takve naravi da može povrijediti ugled, dostojanstvo i čast osobe na koju se odnosi, kao i s obzirom na činjenicu da protiv tužitelja nije vođen kazneni niti drugi postupak, niti je donesena pravomoćna presuda u vezi s navodima iznesenim u članku,

kako to proizlazi iz dopisa ODO u Zagrebu i Velikoj Gorici, proizlazi da je tuženik, kao nakladnik, odgovoran za štetu nastalu na strani tužitelja.

Međutim utvrđujući postojanje okolnosti iz čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP, na koje se poziva tuženik sud je pročitao izvode iz zapisnika s glavne rasprave u disciplinskom postupku pred Disciplinskim sudom MUP-a, PU Zagrebačke, protiv Ž.D., u dijelu u kojem se spominje tužitelj, kao i presliku dijela obrazloženja prijedloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv te osobe, te je usporedbom objavljenih informacija u spornom članku koje se odnose na tužitelja i informacija iz zapisnika s glavne rasprave u disciplinskom postupku, utvrđeno da autorica članka, prenoseći tijek glavne rasprave, koja je bila javna i na kojoj je mogla samo bilježiti ono što je čula, nije promijenila smisao izrečenih informacija, već da je odnosnu informaciju prenijela upravo sukladno sa sadržajem iznesenim na glavnoj raspravi, kako to predviđa spomenuta odredba ZJP.

Ovakvo činjenično-utvrđenje proizlazi i iz iskaza svjedokinje M.B., autorice spornog članka.

Navedena je svjedokinja navela da je bila prisutna na glavnoj raspravi u disciplinskom postupku protiv Ž.D., da je kao novinar dobila dozvolu za praćenje tog postupka, te da su tijekom glavne rasprave neki svjedoci u svojim iskazima spominjali ime A.B., a koje se ime spominjalo i u optužnici protiv okrivljenika Ž.D.

Iz njezinog iskaza također proizlazi kako je i u optužnici i u iskazima svjedoka saslušanih tijekom glavne rasprave, ime tužitelja spominjano u kontekstu da je on osoba procijenjena kao nositelj organiziranog kriminala na području Velike Gorice te da je ona sve navode iznesene tijekom rasprave u neizmijenjenom obliku i iznijela u spornom članku, osim što je samoinicijativno dodala riječ navodi, a s obzirom na izvještajnu formu članka kojega je pisala, nije provjeravala činjenicu vodi li se protiv A.B. kakav postupak ili ne, jer to nije niti bila dužna učiniti.

Iskaz svjedoka M.B. sud je u cijelosti prihvatio, jer je razlozan i uvjerljiv, a također je sukladan i s ostalim dokazima provedenim tijekom postupka.

Prema odredbi čl. 23. st. 1. točka 1. ZJP, nakladnik se oslobađa od odgovornosti za naknadu štete ako je informacija kojom je šteta učinjena točno izvješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti ili javnome skupu ili je prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom.

Na temelju provedenih dokaza i njihovom ocjenom sukladno s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 1/92. i 112/99.-. dalje: ZPP), nedvojbeno je utvrđeno da su ispunjeni uvjeti propisani citiranom zakonskom odredbom za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete u konkretnom slučaju, te da sporna informacija predstavlja točno i potpuno izvješće sa sjednice tijela javne vlasti, u konkretnom slučaju sudbene vlasti, odnosno točno i potpuno izvješće sa sudskog postupka otvorenog za javnost, sukladno s odredbom čl. 5. st. 1. ZJP, čiji smisao nije promijenjen uredničkom obradom.

Naime, na str. 30 zapisnika s glavne rasprave pred Disciplinskim sudom MUP-a u predmetu protiv okrivljenika Ž.D., s koje je izvještavala spomenuta svjedokinja, navedeno je:

"- mogu reći da smo nastavili s daljnjim prikupljanjem saznanja budući da je A.B. prosuđen kao nositelj organiziranog kriminaliteta na nivou države;

- Š. je na nivou MUP-a RH procijenjen kao mogući nositelj organiziranog krim. te se kao takav vodi pod krim. nadzorom, a razlog zbog kojeg nisu poduzete sve nabrojene krim. tehničke mjere je taj što se time ne bi ništa dobilo".

Uzimajući u obzir da je tužitelj u više navrata spominjan, kako već i u samom prijedlogu za pokretanje disciplinskog postupka, tako i tijekom glavne rasprave, kao i izvještajnu formu predmetnog članka, koja je takvoga karaktera da treba sadržavati informacije o sudionicima i bitnom sadržaju rasprave, sud smatra da su spornim člankom javnosti prenijete potpune i točne izjave sudionika glavne rasprave i da stvarni smisao njihovih izjava u predmetnom izvješću niti u najmanjoj mjeri nije izmijenjen niti javnosti prezentiran na način da sugerira istinitost iznesenih tvrdnji, te je cijeli tekst lišen svakog komentara novinara i uredničkih intervencija.

Naprotiv, u članku se, uz ostalo, iznosi i činjenica da je Državno odvjetništvo odbilo zahtjev za tužiteljevim tajnim praćenjem i snimanjem njegovih telefonskih razgovora, a novinarka javnosti također iznosi i širu informaciju i to upravo u smislu relativiziranja na glavnoj raspravi iznesenih tvrdnji o osobi tužitelja, koja se procjenjuje nositeljem organiziranog kriminaliteta, dodajući da se radi o "navodnom" nositelju opisanih aktivnosti.

Slijedom navedenih razloga, prema ocjeni ovoga suda, ispunjeni su uvjeti propisani odredbom čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za štetu počinjenu tužitelju objavljenom informacijom, radi čega je njegov tužbeni zahtjev valjalo u cijelosti odbiti.

Pritom valja napomenuti da nisu od utjecaja na drugačije odlučivanje u ovoj pravnoj stvari niti navodi tužitelja da se postupak vodio protiv Ž.D., a ne protiv tužitelja, te da protiv njega nikakav odgovarajući postupak nije vođen, radi čega tužitelj smatra da tuženik nije imao razloga javnosti posredovati informaciju vezanu za tužitelja, budući da izvješće, kao posebna novinarska forma, po prirodi stvari, zahtijeva selekciju informacija, te novinar ima pravo, ali i obvezu, javnosti posredovati samo one informacije, koje smatra važnima i zanimljivima, vodeći pritom računa o tome da sve izjave sudionika ili druga događanja točno prenese javnosti, u kontekstu u kojem su izrečene i ne mijenjajući stvarni smisao danih izjava, a koje su pretpostavke na strani tuženika, u konkretnom slučaju, u cijelosti ispunjene.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a, a tuženiku su kao opravdani priznati troškovi zastupanja raspravama kod ovoga suda dana 19. srpnja, 22. rujna 2000, i 9. travnja 2001. u iznosu od po 1.100,00 kn (tbr. 9/1 Tarife o nagradama i naknadi toršlcova za rad odvjetnika, "Narodne novine" br. 11/95 - dalje: Tarifa), s obzirom na VPS od 80.000,00 kn i vrijednost boda od 10,00 kn.

Tuženiku su također kao opravdani priznati troškovi sastavljanja podnesaka od 25. listopada 2000. u iznosu od 1.100,00 kn (tbr. 8/1 Tarife), te od 23. ožujka 2001. u iznosu od 100,00 kn (tbr. 8/3 Tarife). Također su mu dosuđeni troškovi zastupanja na raspravi dana 28. studenoga 2000. u iznosu od 275,00 kn (tbr. 9/4 Tarife), te 13. veljače 2001. u iznosu od 550,00 kn (tbr. 9/2 Tarife).

Nakon povišenja tužbenog zahtjeva VPS od 200.000,00 kn, tuženiku za sastavljanje podneska od 15. lipnja 2001. pripada iznos od 2.300,00 kn, ili sveukupno 5.325,00 kn.

Navedeni troškovi uvećani su za 22% PDV-a (tbr. 42/2 Tarife), tako da sveukupni trošak kojega je tužitelj dužan naknaditi tuženiku iznosi 6.496,50 kn.

U Velikoj Gorici, 19. lipnja 2001.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA:
V.G-H.**

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl.br. VII Gž-2527/02-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E P R E S U D A

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Đ.R. kao predsjednika vijeća, te J.A-M i T.D. kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.B. iz VG, zastupanog po punomoćniku A.Š., odvjetniku iz VG, protiv tuženice „E“h d.o.o. iz Z, S. av. 4., zastupanog po punomoćnici V.A., odvjetnici iz Z, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja, protiv presude Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. br. P-532/00 od 19. lipnja 2001. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17. rujna 2003.godine,

presudio je

Odbija se žalba tužitelja JŠ kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Velikoj Gorici posl. br. P-532/00 od 19. lipnja 2001. godine.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja suđeno je:

" I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja, koji glasi:

"Nalaže se tuženiku "E" h. d.o.o. Z, S. av. 4, da plati tužitelju A.B. iz VG, P. 27, iznos od 200.000,00 kn, s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate, te naknadi parnični trošak, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom ovrhe."

II. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi parnični trošak u iznosu od 6.496,50 kn, u roku od 15 dana."

Protiv navedene presude, žalbu je podnio tužitelj iz svih žalbenih razloga predviđenih odredbom čl. 353. st. 1. Zakona o parničnom postupku - dalje u tekstu ZPP ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92 i 112/99), s prijedlogom da se pobijana presuda preinači, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Žalba je neosnovana.

U postupku suda prvog stupnja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP, jer suprotno žalbenim navodima, presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a ne postoje niti proturječnosti između razloga presude i sadržaja provedenih dokaza, te se presuda može valjano ispitati.

U provedenom postupku, ispitane su sve okolnosti bitne za donošenje pravilne i zakonite presude u ovom predmetu, te je na osnovu izvedenih dokaza i njihove ocjene, a sukladno odredbi čl. 8. ZPP valjano utvrđeno činjenično stanje, pa se stoga nije ostvario niti žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (čl. 355. ZPP).

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Tako je utvrđeno da je tuženik u "Jl" od 23. lipnja 2000. godine objavio članak pod naslovom "Kolege krim policajci tvrde: D. nije učinio propuste".

Članak je objavljen u vezi pokretanja disciplinskog postupka protiv Ž.D. suspendiranog policajca Odjela za suzbijanje organiziranog kriminaliteta PU Zagrebačke.

Tužitelj se u navedenom članku spominje kao osoba na koju se sumnjalo da stoji iz iznude S.K. te kao jedan od navodnih nositelja organiziranog kriminaliteta s područja Velike Gorice.

Usporedbom sadržaja zapisnika s glavne rasprave u disciplinskom postupku protiv ŽD vođenom pred Disciplinskom sudom MUP-a, PU Zagrebačke, prvostupanjski sud je utvrdio da je autorica članka novinarka MB vjerno prenijela dio tijeka glavne rasprave, te da nije primijenila sadržaj izvješća, niti je uredničkim postupcima dala drugačiji značaj i kontekst tom izvješću.

Prenesena informacija je točno izvješće tijela javne vlasti.

S obzirom na tako utvrđeno činjenično stanje, pravilan je zaključak suda prvog stupnja da u ovom slučaju tužitelju ne pripada pravo na naknadu štete, jer je tuženik kao nakladnik uspio dokazati postojanje razloga za oslobađanje od odgovornosti sukladno odredbi čl. 23. st. 1. toč. 1. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" br. 83/96, 105/97, 134/98 i 20/00) sada članka 21. st. 1. toč. 1. pročišćenog teksta istog Zakona ("Narodne novine" br. 69/03).

Odgovornost nakladnika postojala bi usprkos tome samo u slučaju da se radi o informaciji koja se odnosi na osobne podatke tajnost kojih je propisana zakonom, informacijama o maloljetnim osobama, te informacijama prikupljenim na nezakonit način, jer tada sukladno odredbi čl. 21. st. 4. Zakona o javnom priopćavanju ne dolazi do primjene stavak 1. istog članka, a što ovdje nije slučaj.

Odluka o troškovima, također je pravilna i zakonita i temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku - dalje u tekstu ZPP ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92 i 112/99)

Radi svega izloženog, valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu potvrditi temeljem odredbe čl. 368. ZPP.

U Velikoj Gorici, 17. rujna 2003.

**Predsjednik vijeća:
DR**

REVIZIJSKA ODLUKA

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B**

Broj: Rev 70/04-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca P.M, kao predsjednika vijeća, te M.R., V.P-R, G.G. i D.M. kao predsjednika vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.B. iz V. G., kojeg zastupa A. Š., odvjetnik iz V. G., protiv tuženika E. h. d.o.o. Zagreb, kojeg zastupa V. A., odvjetnica iz Z., radi naknade štete, rješavajući reviziju tužitelja izjavljenu protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Velikoj Gorici od 17. rujna 2003. broj GŽ-2527/02, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Velikoj Gorici od 19. lipnja 2001. broj P-532/00, u sjednici održanoj dana 20. listopada 2004.

presudio je:

Revizija tužitelja protiv presude Županijskog suda u Velikoj Gorici broj GŽ-2527/02 od 17. rujna 2003. odbija se.

Obrazloženje

Pravomoćnom drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Velikoj Gorici broj GŽ-2527/02 od 17. rujna 2003. odbijena je žalba tužitelja i potvrđena je prvostupanjska presuda Općinskog suda u Velikoj Gorici broj P-532/2000 od 19. lipnja 2001., kojom je odbijen tužbeni zahtjev za naknadu štete, utemeljen na odredbama čl. 22. st. 1., 2. i 4. u vezi čl. 47. Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine" broj 83/96;

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

dalje: ZJP), uz obrazloženje, da je tuženik za spornu štetu oslobođen od odgovornosti u skladu s odredbom čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP.

Protiv te pravomoćne drugostupanjske presude reviziju je izjavio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se ista preinači i tužbeni zahtjev prihvati ili da se prvostupanjska i drugostupanjska presuda ukinu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Tuženik nije dogovorio na reviziju, niti se o reviziji izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Revizija nije osnovana.

Osporena presuda ispitana je u granicama iz čl. 386. ZPP i utvrđeno je da je ista donesena u postupku u kojem nisu učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka, kako one iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP, tako ni one iznesene u reviziji i uz pravilnu primjenu materijalnog prava.

U ovom sporu radi naknade štete prouzročene tužitelju informacijom objavljenom u javnom glasilu, u reviziji je sporno pravno pitanje, jesu li sudovi pravilno primijenili odredbu čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP kada su zauzeli pravno stajalište da je tuženik oslobođen od odgovornosti za spornu štetu, jer je objavljena informacija, kojom je šteta učinjena, točno i potpuno izvješće s rasprave na sjednici Disciplinskog suda Ministarstva unutarnjih poslova, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom.

Odlučujući o sporu, sudovi su utvrdili:

- da je u J. I. dana 23. lipnja 2003., čiji je nakladnik tuženik, objavljen članak pod naslovom ... u kojem je navedena informacije sljedećeg sadržaja: "Kako se sumnjalo da iza te iznude stoji A.B., jedan od navodnih nositelja organiziranog kriminaliteta s područja V. G.", te

- da je na str. 30 zapisnika s glavne rasprave pred Disciplinskim sudom Ministarstva unutarnjih poslova u predmetu protiv okr. Ž. D., s kojeg je izvještavala novinarka M. B., navedeno:

"- Mogu reći da smo nastavili s daljnjim prikupljanjem saznanja budući da je A.B. prosuđen kao nositelj organiziranog kriminaliteta na nivou države;

- A.B. je na nivou MUP-a RH procijenjen kao mogući nositelj organiziranog krim., te se kao takav vodi pod krim. nadzorom, a razlog zbog kojeg nisu poduzete sve nabrojane krim. tehničke mjere je taj što se time ne bi ništa dobilo".

Iz tako utvrđenih činjenica, sudovi su pravilno zaključili da postoje pretpostavke za oslobađanje tuženika od odgovornosti na temelju odredbe čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP, jer je objavljena informacija točno i potpuno izvješće s rasprave Disciplinskog suda Ministarstva unutarnjih poslova u disciplinskom postupku protiv Ž. D., čiji smisao nije promijenjen uredničkom obradom.

Nastavno tome, sudovi su pravilno odlučili kada su tužbeni zahtjev kao neosnovan odbili.

Neosnovano se u reviziji prigovara da je objavljenom informacijom tužitelj kao treća osoba oklevetan; da je novinarka M. B. bila dužna provjeriti točnost i istinitost informacije, a da je to propustila učiniti; da je izvješće netočno preneseno, s namjerom podmetanja, jer da na disciplinskoj raspravi nitko nije ustvrdio da postoje dokazi da je tužitelj nositelj organiziranog kriminaliteta i da je objavljenom informacijom tužitelj direktno doveden u vezu s najtežim oblicima kriminala.

Sve ovo iz razloga, što je objavljena informacija doista točno i potpuno izvješće s rasprave Disciplinskog suda Ministarstva unutarnjih poslova u disciplinskom postupku protiv Ž.D. Prijenosom tog izvješća tužitelj se ne kleveče, niti sumnjiči. Novinarka M. B. objavljenom informacijom nije tužitelja ni "okrivila", ni "oklevetala", nego je samo prenijela navode o sumnjama koje su iznesene tijekom navedenog disciplinskog postupka, dodatno relativizirajući te sumnje, umetanjem riječi "navodno" u inkriminirani sadržaj informacije. U slučaju kad informacija predstavlja "izvješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti", novinar nije dužan provjeravati točnost i istinitost navoda iznesenih u raspravi na koju se izvješće odnosi.

Na primjenu odredbe čl. 23. st. 1. toč. 1. ZJP ne utječe ni okolnost što je tužitelj, u odnosu na disciplinski postupak protiv Ž. D., treća osoba.

U skladu s odredbom st. 4. čl. 23. ZJP, odredba st. 1. tog članka ne odnosi se na osobne podatke tajnost kojih je propisana zakonom, informacije o maloljetnim osobama, te informacije prikupljene na nezakonit način, a u konkretnom slučaju se o takvim informacijama ne radi.

Ocjenjujući iz ovih razloga da revizija nije osnovana, istu je valjalo odbiti (čl. 393. ZPP).

U Zagrebu, 20. listopada 2004.

**Predsjednik vijeća:
P.M.**

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu tog suda NO kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja I AB iz Z, i II DB iz Z, oboje zastupani po punomoćniku AV, odvjetniku u Z, protiv tužene "O" d.d. iz Zagreba, T br. 7, zastupane po BJ, odvjetniku u Z, uz sudjelovanje umješača na strani tuženog "E" d.o.o., zastupanog po VA, odvjetnici u Z, radi naknade štete, nakon održane glavne javne rasprave zaključene dana 5. veljače 2002. godine u prisutnosti II tužiteljice osobno uz z.p. MB, te punomoćnika tuženika i z.p. umješača ZI, odvjetnika u Zagrebu, temeljem odredbe čl. 335. st. 3. Zakona o parničnom postupku (NN RH 53/91, 91/92 i 112/99) (dalje ZPP-a):

presudio je:

- I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:
«Tužena "O" d.d. iz Zagreba, Teslina br. 7, dužna je nadoknaditi prvotuzitelju AB iz Z, iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), a drugotuziteljici DB iz Z, iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), kao i nadoknaditi im prouzročeni parnični trošak, sve to zajedno sa pripadajućom zateznom kamatom po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate (NN RH 50/94, 36/96, 76/96), tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate, sve u roku od 15 dana», kao neosnovan.
- II Tužitelji su dužni tuženom nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 9.516,00 kn, kao i parnični trošak umješaču na strani tuženog u iznosu od 8.723,00 kn, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje:

Tužitelji u historijatu tužbe navode da je na programu tužene u travnju 1999. godine prikazana 151 emisija "L" urednika DL pod naslovom "Je li u Hrvatskom društvu prijevara postala poželjan oblik ponašanja".

Kako ističu, u navedenoj emisiji pozvana je kao gošća SK, koja je govorila o svojem poslovanju koje je imala sa poduzećem "B" d.o.o. iz Zagreba, te o njezinom potraživanju koje joj navodno ta firma nije platila.

SK je potpuno neosnovano i tendenciozno iznosila neistinite činjenice o tužiteljima, želeći javnosti prikazati kao da iza svega stoje oni kao odvjetnici, a urednik emisije dozvolio je da njegova gošća iznosi neistine o tužiteljima. Zlu namjeru i tendencioznost u iznošenju tvrdnji o tužiteljima potkrepljuju time da se na donjem dijelu ekrana pojavila «pasica» s tekstom «SK Ja sam žrtva odvjetnika B».

U konačnici tužitelji navode da im je tuženi tendencioznim i zlonamjernim postupanjem svojem uredniku nanio štetu, jer su u emisiji bile iznošene neistine o njihovom radu kao osobama, a prvenstveno kao odvjetnicima, iako tužitelji nemaju nikakve veze sa gošćom emisije, kao niti sa poduzećem "B" d.o.o. Za naglasiti je da prvotuzitelj u svojem iskazu kao stranka navodi da traži naknadu štete zbog psihičkih bolova radi uzrujavanja i ometanja svog privatnog života i profesionalne karijere.

In concreto, navode da su ovakvim postupanjem tuženog u javnosti difamirani, te da je nakon emisije uslijedilo njihovo uznemiravanje. Tužiteljima je, kako navode, nanesena šteta u stručnom i moralnom pogledu, jer im je emisijom teško povrijeđena čast i ugled, prvenstveno kao odvjetnika, a ovo posebno s obzirom na broj gledateljstva koje je gledalo emisiju.

U postavljenom tužbenom zahtjevu tužitelji potražuju novčani ekvivalent za naknadu nematerijalne štete temeljen na čl. 22. st. 5. Zakona o javnom priopćavanju (NN RH 83/96 isp. 143/98) (dalje: ZJP), potražujući isplatu od 50.000,00 kn, jer nematerijalnu štetu dužan je nadoknaditi nakladnik koji informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili nekom drugom informacijom objavljenom u javnome glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe. Naime, prema st. 4. cit. članka ZJP-a, nematerijalna šteta naknađuje se ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom, te isplatom pravične novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako jakost i trajanje bolova i straha to opravdavaju, sukladno općim propisima obveznoga prava.

U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženik se u cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu, ističe prigovor prekluzije pokretanja postupka, sukladno odredbi čl. 26. ZJP. Nadalje, tijekom postupka ističe da su u konkretnom slučaju ostvarene pretpostavke iz članka 23. st. 1. toč. 2. ZJP (postoji razlog eksculpacije

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

tuženika da naknadi tužiteljima štetu), pa čak kad bi i tužitelji dokazali da su trpjeli neku štetu, tuženi bi bio oslobođen od odgovornosti.

Na strani tuženog u parnicu je prijavio miješanje "E" d.o.o. Zagreb /u tekstu: EP/, što je sud dopustio cijeneći opravdanim njegov pravni interes za miješanje, te je o tome doneseno posebno rješenje.

Članak 220. ZPP-a određuje da dokazivanje obuhvaća sve činjenice koje su važne za donošenje odluke, a koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica rješava sud. Tako je tijekom ovog postupka sud proveo dokaze pregledavši video-snimku cjelokupne 151. emisije pod nazivom "L", izvršio je uvid u transkript-prijepis izrečenog teksta sporne emisije, saslušan je kao svjedok D.L., proveden je dokaz saslušanjem stranaka i to D. i AB, izvršen je uvid u TV program objavljen u javnom tisku za dan 22. travnja 1999. godine.

Svi provedeni dokazi ocjenjeni su sukladno odredbi članka 8. ZPP-a, a koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Neosnovan je istaknuti prigovor da su tužitelji podnijeli ovu tužbu izvan roka iz odredbi čl. 26. ZJP-a. Naime, predmetna tužba podnesena je 15. listopada 1999. godine, a dok je iz TV-programa objavljenog u javnom tisku za dan 22. travnja 1999. godine vidljivo da je sporna emisija bila predviđena za emitiranje upravo tog dana. Svjedok D.L., urednik i voditelj emisije, glede dana emitiranja sporne emisije na upit iskazuje da je ta emisija emitirana 22. travnja 1999. godine, iako to ne može s 100% sigurnošću iskazati.

Tuženi drže da izjava S.K., kojom je tužiteljima, kako oni tvrde, počinjena šteta, kao sudionika emisije predstavlja autorizirani intervju, dok se tužitelji o tome ne žele izjasniti.

Sud je pregledom video-snimke cjelokupne «talk-show» emisije (u prilogu spisa) "L" 151. emisija pod naslovom "Je li u Hrvatskom društvu prijevera postala poželjan oblik ponašanja", emitiranoj u večernjoj shemi programa „O“-a dana 22. travnja 1999. godine s početkom u 21,00 sati, ustanovio njezin cjelokupni sadržaj, kao i temu, a i provjerio je točnost sadržaja prijepisa izrečenog teksta u emisiji (transkript), koji su tužitelji podnijeli kao dokaz uz tužbu.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prema odredbi čl. 23. st. 1. toč. 2. Zakona o javnom priopćavanju - ZJP nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete, ako je informacija kojom je šteta učinjena autorizirani intervju.

Prema odredbi st. 3. istoga članka, ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede i klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnog urednika javnog glasila, ako nisu postupali u dobroj vjeri.

Pregledavajući video-snimku cjelokupne «talk-show» emisije (u prilogu spisa) "L" 151, a osobito ono što je gošća emisije SK javno iskazala predstavlja autorizirani interview, te njezin istup u emisiji ne može se kvalificirati očiglednom uvredom i klevetom tužitelja. Prema stanovištu ovog suda, SK je u emisiji ispričala svoju životnu situaciju u kojoj je navodno prevarena, za koju ona subjektivno smatra da tužitelji, poznati zagrebački odvjetnici, kao otac i sestra izvjesnog MB, istoga štite i pomažu mu. Naime, logično je za zaključiti da se bliska rodbina međusobno pomažu i štite, pa makar tužitelji i ne imali sa time nikakve veze. Slijedom takvog zaključivanja očito je bila utemeljena dobra vjera tuženika.

Odluka o parničnom trošku temelji se na čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, a u svezi s čl. 164. st. 1. ZPP.

Troškovi tuženika i njegovog umješača obuhvaćaju trošak učinjen za troškove odvjetničkog zastupanja.

Troškovi učinjeni za odvjetničko zastupanje tuženika odmjereni su u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (OT) i vrijednošću predmeta spora od 100.000 kn, a odnose se na pristup na 8 ročišta ukupno - 780 bodova OT (T.br. 9/1 - 5 ročišta po 130 bodova OT, T.br. 9/2 - 1 ročište po 65 bodova OT i T.br. 9/4 - 2 ročišta po 32,5 bodova OT), što primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznosi 9.516,00 kn, a dosuđuju mu se u cijelosti. Sud tuženom nije priznao sastav 2 podneska s nadnevkom 8. prosinca 1999. i 27. ožujka 2001. godine, to stoga što ti podnesci nisu bili nužni za vođenje postupka. Naime, ti podnesci su predani na ročištu, pa je njihov sadržaj mogao biti usmeno izložen. Priznavanje troška za sastav tih podnesaka bio bi u suprotnosti sa načelom iz članka 10. cit. ZPP-a.

Troškovi učinjeni za odvjetničko zastupanje umješača odmjereni su u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (OT) i vrijednošću predmeta spora od 100.000 kn, a odnose se na pristup na 6 ročišta - ukupno 585 bodova OT (T.br. 9/1 - 4 ročišta po 130 bodova OT, T.br. 9/4 - 2 ročišta po 32,5 bodova OT), sastav 1 podneska - 130 bodova OT (T.br. 7/1), odnosno za sve parnične radnje 715 bodova OT, što primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznosi 8.723,00 kn, a dosuđuju mu se u cijelosti.

Slijedom navedenog odlučeno je o trošku kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 5. veljače 2002. godine

Sudac:
N.O.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba koja se Županijskom sudu u Zagrebu kao sudu pravnog lijeka podnosi putem ovog suda u tri primjerka u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Gžn-1107/03

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda A.R-F, kao predsjednika vijeća, M.P. i M.Š., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I AB iz Z, i II DB iz Z, M 18, oboje zastupani po punomoćniku AV, odvjetniku u Z, protiv tužene "O" d.d. iz Zagreba, T br. 7, zastupane po BJ, odvjetniku u Z, uz sudjelovanje umješaka na strani tuženog "E" d.o.o., zastupanog po VA, odvjetnici u Z, radi naknade štete, odlučujući o žalbama I. tužitelja i II. tužiteljice protiv presude Općinskog suda u Zagrebu od 5. veljače 2002. godine, poslovni broj Pn-6921/99, na sjednici vijeća održanoj dana 27. travnja 2004. godine,

presudio je

Odbijaju se žalbe tužitelja kao neosnovane i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu od 5. veljače 2002. godine, poslovni broj Pn-6921/99.

Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu troškova odgovora na žalbu.

Obrazloženje

Prema presudi suda prvog stupnja suđeno je: "I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

«Tužena "O" d.d. iz Zagreba, Teslina br. 7, dužna je nadoknaditi prvotuzitelju AB iz Z, iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), a drugotuziteljici DB iz Z, iznos od 50.000,00 kn (slovima: pedesettisuća kuna), kao i nadoknaditi im prouzročeni parnični trošak, sve to zajedno sa pripadajućom zateznom kamatom po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate (NN RH 50/94, 36/96, 76/96), tekućom od dana donošenja prvostupanijske presude do isplate, sve u roku od 15 dana», kao neosnovan.

II Tužitelji su dužni tuženom nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 9.516,00 kn, kao i parnični trošak umješaka na strani tuženog u iznosu od 8.723,00 kn, sve u roku od 15 dana."

Protiv navedene presude žale se tužitelji zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlažu da se presuda preinači i tužbeni zahtjev u cijelosti usvoji, odnosno, da se ukine i vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tuženik se protivi navodima žalbe, te predlaže da se kao neosnovana odbije.

Žalbe nisu osnovane.

U provedenom postupku sud prvog stupnja nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 toč. 13 Zakona o parničnom postupku ("NN" br. 53/91, 91/92, 112/99 - dalje: ZPP), jer izreka presude nije u suprotnosti sa dokazima koji priležu spisu, a između izreke i obrazloženja ne postoji proturječje.

Ne predleži ni daljnji žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, jer je sud prvog stupnja potpuno i pravilno utvrdio sve bitne činjenice odlučne za presuđenje ovog spora i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo.

Tako je sud prvog stupnja tijekom postupka utvrdio da je u 151. "talk-show" emisiji "L" pod naslovom "Je li u hrvatskom društvu prijevera postala poželjan oblik ponašanja" emitirane u večernjem terminu programa Odana 22. travanja 1999. godine, s početkom u 21 h, u kojoj emisiji je gošća emisije SK govorila o svojem poslovanju sa poduzećem "B" d.o.o., čiji je vl. M.B., te da je tom prilikom izrekla tekst čiji se transkript nalazi na stranici 6 spisa, a u dijelu ekrana se pojavio tekst s natpisom "SK: "Ja sam žrtva odvjetnika B".

Cijeneći tako utvrđeno činjenično stanje pravilno je sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Naime, prema odredbi čl. 22 st. 4 Zakona o javnom priopćavanju ("NN" 83/96-dalje: ZJP) nematerijalna šteta nadoknađuje se ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem isprava informacije i

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

isprikom, te isplatom pravične novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako jakost bolova i straha to opravdavaju, sukladno općim propisima obveznog prava, s time da se može osloboditi odgovornosti po mjerama i propisima iz čl. 23 istog Zakona.

Ekskpirajući prigovor iz čl. 23 st. 1 toč. 2 ZJP ostvaren je ako informacija kojom je šteta učinjena autoriziranim intervjuom.

Prema odredbi čl. 2 st. 8 ZJP autorizacija je odobrenje za objavljivanje dano u pisanom obliku, ili u usmenom obliku ako postoji tonski zapis o autorizaciji. Međutim, ako u nekom slučaju između intervjuiranog i novinara uopće nema spora o sadržaju informacije ili isprave i odobrenja za objavljivanje, te kada se činjenica odobrenja za objavljivanje može dokazati npr. svjedočenjem intervjuiranoga ili tonskim zapisom intervjua, pa se ima smatrati da postoji takvo prešutno odobrenje za objavljivanje razgovora, odnosno, izjave u smislu ZJP Kako se, dakle, u ovom slučaju radi o autoriziranom intervjuu, to je sud prvog stupnja pravilno primijenio odredbu čl. 23 st. 1 toč. 2 ZJP, te tužitelje odbio sa tužbenim zahtjevom, jer u ovom slučaju nema odgovornosti nakladnika za počinjenu štetu.

Stoga se suprotni navodi žalbe tužitelja ukazuju neosnovanim, te isti navodi ne mogu i u sumnju pravilnost i zakonitost sudske odluke, radi čega je temeljem čl. 368 ZPP valjalo odbiti žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrditi presudu suda prvog stupnja.

Temeljem čl. 155 ZPP odbijen je zahtjev tuženika za naknadu troškova odgovora na žalbu, jer isti nije bio nužan.

U Zagrebu, 27. travnja 2004. godine

Predsjednik vijeća
A.R-F.

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl. br. LXXX Pn-7353/00

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA
I
RJEŠENJE

Općinski sud u Zagrebu, po sucu tog suda N.O. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja N.Š. iz Z., G.I. 5. zastupan po punomoćniku J.Č., odvjetniku u Zagrebu, protiv tužene M.N., vršitelja dužnosti glavne i odgovorne urednice H-t, Z, P. b.b., zastupana po punomoćniku E.H. odvjetniku u Zagrebu, radi ispravka informacije, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 18. prosinca 2001. godine, u prisutnosti punomoćnika tužitelja J.Č. i z.p. tužene G.Z. odvjetničkog vježbenika, istog dana, temeljem odredbe članka čl. 37. st.6. i 7. Zakona o javnom priopćavanju (NN RH 83/96 i 143/98) (dalje: ZJP),

presudio je:

- I Nalaže se tuženoj M.N. kao vršitelju dužnosti glavne i odgovorne urednice H-t, da u slijedećoj emisiji "Globalno sijelo" objavi slijedeći ispravak:

"U prilogu objavljenom o V.S. i atentatu koji je počinio na tužitelja N.Š. 1988. godine, u okviru emisije "Globalno sijelo" novinara i voditelja J. M. od 1.studenog 2000. godine, neistinito je objavljeno: da bi se kod suđenja V.S. u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na deset», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. N.Š. dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome, te da je V.S. odležao 10 godina u britanskom zatvoru, te da je neistinito da je atentat na N. Š. neriješen slučaj.

Točno je da je u sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je V.S. sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja N.Š., te da je pravomoćnom presudom V.S. osuđen na kaznu zatvora od 15 godina. Istinito je to da je V.S. izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na N.Š. a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj. Istina je to da je slučaj atentata na tužitelja N.Š. riješen slučaj jer je pravomoćnom presudom V.S. kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na zatvorsku kaznu."

- II Odbija se dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na slijedeće informacije:
«da bi postojalo neko "krvno neprijateljstvo" između hrvatske emigracije i komunističkih tajnih službi, a što sugerira izjednačavanje u neprihvatljivom djelovanju i postupanju cijele hrvatske emigracije i bivših komunističkih tajnih službi, nego su dijelovi komunističkih tajnih službi pokušavali na sve moguće načine onemogućiti djelovanje posebno one hrvatske političke emigracije koja se borila isključivo političkim sredstvima za hrvatske nacionalne interese, kao što je to učinio gosp. Nikola Š, -da "je dominantno u ovim slučajevima", očito uključujući i atentat na gosp. N. Š. da "jedan dio naše hrvatske emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali 90-te godine" jer se upravo tužitelj N.Š. vratio u Hrvatsku i stavio na raspolaganje hrvatskoj vlasti, te radio pod rukovodstvom upravo i bivših visokih djelatnika nekadašnjih komunističkih tajnih službi na ostvarivanju hrvatske samostalnosti i demokratizaciji.»
- III Tužena M.N. vršitelj dužnosti glavne i odgovorne urednice H-televizije, Z, P. b.b., dužna je tužitelju N.Š. iz Z., G. lijeva 5. nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 858,12 kn (slovima: osamstopedesetosam kuna i dvanaestlipa) u roku od 15 dana.

riješio je:

Glede dijela tužbenog zahtjeva tužitelja koji se odnosi na objavu odgovora koji glasi: "Potpuno je neprihvatljivo da gosp. N.Š. nije bio od Hrvatske televizije niti kontaktiran niti pozvan radi ovakvog neistinitog iznošenja o njemu i atentatu na njega od strane počinitelja V.S., a niti je itko od H-t a

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

pokušao kod njega provjeriti ove dezinformacije, dok je istovremeno počinitelju atentata V.S. omogućeno nesmetano iznošenje neistina, kleveta i uvreda za gosp. N.Š. te indirektno "osnaživanje" tih neistina navodom novinara H-t a J.M. da počinitelj atentata V.S "odležao" 10 godina u zatvoru i da sada traži veliku novčanu odštetu. Nadamo se da će novinarska profesionalnost koja uključuje objektivno i cjelovito informiranje javnosti i čuvanje ugleda, časti, dostojanstva i nenarušavanja privatnosti građana jednom prevladati kao način rada na H-t." tužba se smatra povučenom i ne može se ponovno podnijeti.

Obrazloženje:

Tužitelj tužbom navodi da je dana 1. studenog 2000. god. na II programu Hrvatske televizije u emisiji pod nazivom "Globalno sijelo" novinara, urednika i voditelja J. M. uz razgovor sa sudionicima, na temu nerazjašnjena ubojstva Ante Paradžika, Josipa Reichla Kira, Blaža Kraljevića..., te nerazjašnjeni slučajevi napada na G.E. i I.T.. Iza tih priloga prikazan je i slučaj otmice zrakoplova radi oslobađanja Mire Barešića iz švedskog zatvora, a na kraju kao zadnji prilog bio je prikazan uradak novinara H.Z. o V.S. - atentatoru na tužitelja izvršenog 1988. godine u Škotskoj. Prilozi u emisiji bili su prije pripremljeni i montirani, kao i cijela emisija.

U navedenom prilogu V.S. je govorio o navedenom atentatu na tužitelja, sudskom procesu povodom tog atentata i tužiteljevom mjestu i ulozi u tome, a H-t je putem svojih novinara, obradila i objavila izjave da je taj sudski proces koji se vodio bio "farsa na deset", da se radilo o "montiranom procesu" da su "Britanci pribjegli falsificiranju kompletne dokumentacije", da "Britanci ne žele da skandal slučaja Š. ikada izađe na vidjelo, te da "N.Š. za ovu namještaljku dobio 300.000 funti".

Novinar H-T- a H.Z. u navedenom prilogu u svezi V.S. izrekao je da V.S."odležao 10 godina u zatvoru", da "sada traži veliku novčanu odštetu" da " su novine V.S. nazivale crveni James Bond", da se radi o "navodnim ubojstvima" te da je V.S."na sudu ionako dokazana njegova nevinost", glede sumnje u ubojstvo Brune Bušića.

Nadalje, u navedenoj emisiji urednik i voditelj emisije nakon objave spornog zadnjeg priloga o V.S., postavio sudioniku emisije J.M. pitanje "Da li je to "krvno neprijateljstvo" nekadašnje tajne službe i te političke emigracije 1990. godine prestalo ili se ono kroz hrvatske institucije nastavilo ili čak produbilo, da bi J.M. odgovorio "...da je dominantno u ovim slučajevima da jedan dio naše hrvatske emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali devedesete godine".

U predmetnom prilogu bilo je i emitirano pet različitih slika iz sudskog spisa sa suđenja V.S. u Velikoj Britaniji, koje su pokazivale tužitelja u raznim pozicijama i ružnim intimnim bolesničkim pozama, na kojima se vide ožiljci i posljedice ozlijeda izvršenog atentata.

Tužitelj navodi da su u spornom prilogu iznesene teške uvrede i klevete, posebice na njegov račun, javnost je netočno i pogrešno informirana, a tim informacijama je povrijeđeno dostojanstvo i ugled i čast tužitelja.

Ukratko, spornim prilogom, kao to tužitelj ističe, jasno je pokazana namjera da Vinka Xxxxxa, pravomoćno osuđenog na 15 godina zatvorske kazne radi izvršenog atentata na tužitelja, prikaže kao osobu koja je žrtva velike spletke i montaže, u kojoj je na izrazito nečastan i koristoljubiv način sudjelovao i tužitelj i za to je primio veliki novac. Uz to voditelj emisije izriče da je postojalo neko krvno neprijateljstvo između hrvatske emigracije kojoj je pripadao tužitelj i komunističkih tajnih službi, te da je sudionik emisije Josip Manolić nedvosmisleno imputirao tužitelju da i on pripada u krug onih koji nisu bili za pomirbu, što bi u kontekstu podupiralo tezu V.S. o navodnom nečasnom i podlom sudjelovanju tužitelja u insceniranju vlastitog atentata zbog čega, on nevin biva neopravdano osuđen na dugu zatvorsku kaznu.

Tužitelj navodi da je pokušao na miran način razriješiti nastali prijemor, međutim kako mu to nije uspjelo, dana 21. studenog 2001. godine poslao je zahtjev za ispravak informacije-objavom odgovora tužitelja, a prva slijedeća emisija "Globalno sijelo" bila je na programu 29. studenog 2000. godine, a tužena nije objavila ispravak, a niti je odbila objavu ispravka niti je tražila bilo kakvu izmjenu zatraženog ispravka i odgovora.

U prvotno postavljenom tužbenom zahtjevu tužitelj traži da tužena objavi slijedeći ispravak i odgovor tužitelja:

"U prilogu objavljenom o V.S. i atentatu koji je počinio na tužitelja N:Š. 1988. godine, u okviru emisije "Globalno sijelo" novinara i voditelja J.M. 01.11.2000. godine, neistinito je objavljeno iz usta J.M. : da bi se kod suđenja V.S. u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na deset», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. N.Š. dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome.

U sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je V.S. sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja N.Š., te da je isti pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora od 15 godina.

Neistinito je navedeno da bi V.S. odležao 10 godina u britanskom zatvoru nego je istina da je V.S. izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na N.Š., a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj.

Neistinito je navedeno da bi postojalo neko "krvno neprijateljstvo" između hrvatske emigracije i komunističkih tajnih službi, a što sugerira izjednačavanje u neprihvatljivom djelovanju i postupanju cijele hrvatske emigracije i bivših komunističkih tajnih službi, nego su dijelovi komunističkih tajnih službi pokušavali na sve moguće načine onemogućiti djelovanje posebno one hrvatske političke emigracije koja se borila isključivo političkim sredstvima za hrvatske nacionalne interese, kao što je to učinio gosp. Nikola YYYYY. Neistinito je navedeno u spomenutoj emisiji od strane gosp. J.M. nakon ovog spornog priloga da "je dominantno u ovim slučajevima", očito uključujući i atentat na gosp. N.Š. da "jedan dio naše hrvatske emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali 90-te godine" jer se upravo tužitelj N.Š. vratio u Hrvatsku i stavio na raspolaganje hrvatskoj vlasti, te radio pod rukovodstvom upravo i bivših visokih djelatnika nekadašnjih komunističkih tajnih službi na ostvarivanju hrvatske samostalnosti i demokratizaciji.

Neistinito je u navedenoj emisiji na kraju sugerirano da je slučaj atentata na tužitelja N.Š. riješen slučaj jer je pravomoćnom presudom V.S., kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na dugu zatvorsku kaznu.

Potpuno je neprihvatljivo da gosp. N.Š. nije bio od H-t niti kontaktiran niti pozvan radi ovakvog neistinitog iznošenja o njemu i atentatu na njega od strane počinitelja V.S. a niti je itko od H-t a pokušao kod njega provjeriti ove dezinformacije, dok je istovremeno počinitelju atentata V.S. omogućeno nesmetano iznošenje neistina, kleveta i uvreda za gosp. N.Š., te indirektno "osnaživanje" tih neistina navodom novinara H-t J.M. da počinitelj atentata V.S. "odležao" 10 godina u zatvoru i da sada traži veliku novčanu odštetu. Nadamo se da će novinarska profesionalnost koja uključuje objektivno i cjelovito informiranje javnosti i čuvanje ugleda, časti, dostojanstva i nenarušavanja privatnosti građana jednom prevladati kao način rada na Hrvatskoj televiziji.

Tuženica je dužna tužitelju nadoknaditi troškove postupka, a sve to u roku od 15 dana"

Tužitelj je označio vrijednost predmeta spora u iznosu od 2.900,00 kn, ali sud je u smislu čl. 27. a u svezi s člankom 31. st. 3. Zakona o sudskim pristojbama /N.N.RH 74/95, 57/96/, odredio vrijednost predmeta spora na iznos od 10.000,00 kn, što važi samo za obračun i naplatu sudskih pristojbi.

Sud je tužitelja oslobodio od plaćanja sudskih pristojbi u smislu članka 15. Zakona o sudskim pristojbama /N. N. RH 74/95, 57/96/, jer je temeljem uvida u potvrdu o imovnom stanju Ministarstva financija - Porezne uprave PU Zagreb i njegove izjave o imovnom stanju danom na zapisnik kod ovog suda utvrđeno da prema svojem općem imovnom stanju ne može podmiriti sudsku pristojbu bez štetnih posljedica za nužno održavanje sebe i svoje obitelji.

Tijekom ovog postupka došlo je do promjene glavne i odgovorne urednice H-T-a, pa je umjesto prvotno tužene N.R. po preinačenju tužbenog zahtjeva na mjesto tužene u parnicu stupila imenovana v.d. glavne i odgovorne urednice H-t M.N. za što u smislu odredbe čl. 40. st.1 ZJP nije bio potreban pristanak prvotno tuženog glavnog urednika niti pristanak novog glavnog urednika.

Na ročištu glavne rasprave od 2. studenog 2001. god. tužitelj je povukao dio tužbenog zahtjeva kojim od tužene traži objavu odgovora koji glasi:

"Potpuno je neprihvatljivo da gosp. N.Š. nije bio od H-t niti kontaktiran niti pozvan radi ovakvog neistinitog iznošenja o njemu i atentatu na njega od strane počinitelja V.S., a niti je itko od H-t a pokušao kod njega provjeriti ove dezinformacije, dok je istovremeno počinitelju atentata V.S. omogućeno nesmetano iznošenje neistina, kleveta i uvreda za gosp. N.Š. te indirektno "osnaživanje" tih neistina navodom novinara H-t a J.M. da počinitelj atentata V.S. "odležao" 10 godina u zatvoru i da sada traži veliku novčanu odštetu. Nadamo se da će novinarska profesionalnost koja uključuje objektivno i cjelovito informiranje javnosti i čuvanje ugleda, časti, dostojanstva i nenarušavanja privatnosti građana jednom prevladati kao način rada na Hrvatskoj televiziji."

Tužena je primila na znanje povlačenje tog dijela tužbenog zahtjeva, međutim smatra da je tužitelj time preinačio tužbeni zahtjev, te da se više ne radi o istom objektivnom identitetu spora, pa smatra da tužitelja treba odbiti sa tužbenim zahtjevom to stoga što smatra da sud može ocjenjivati podobnost ispravka informacije u sadržaju kakva je podnesena tuženoj na objavu prije pokretanja postupka, te da nakon povlačenja dijela tužbenog zahtjeva to više nije ono što je trebala objaviti. Smatra da se radi o tužbenom zahtjevu koji nije kvantitativno djeljiv, pa se povlačenjem dijela ispravka u biti kvalitativno promijenio tužbeni zahtjev, to stoga što se prema čl. 34. ZJP-a dužnost glavnog urednika da objavi ispravak informacije cijeni prema ispravku (sadržaju), čija je objava zatražena. Smatra da je tužitelj povlačenjem implicitno priznao da su postojali razlozi za odbijanje objave traženog ispravka. Konačno tužena smatra da je povlačenjem dijela tužbenog zahtjeva, tužitelj zapravo kvalitativnom izmjenom zatraženog ispravka, podnjepo novi ispravak o čemu tužena nije nikada odlučivala.

Nasuprot, stajalištu tužene, ovaj sud u konkretnom slučaju smatra da se radi o smanjenju tužbenog zahtjeva koju procesnu radnju tužitelj sukladno članku 191. st.3. Zakona o parničnom postupku (N.N. RH 53/91,91/92 i 112/99) /dalje:ZPP/, može poduzeti u svako doba. Konkretno tužitelj je povukao dio svog tužbenog zahtjeva koji se odnosi na zahtjev za objavu odgovora - komentara tužitelja na postupak H-T-a povodom emitirane emisije, a još je i za napomenuti da je tužitelj u pravu da tužena nije tražila skraćene prvotno postavljenog zahtjeva (što proizlazi iz činjenica utvrđenih dokazivanjem). Iz članka 35. st 2. ZJP-a proizlazi da se ispravak može objaviti u izmjenjenom obliku, samo ako na to pristane podnositelj, a tužena ukoliko je smatrala da upravo povučeni dio tužbenog zahtjeva, kao odgovor (komentar tužitelja) jeste

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

uzrokom uskrate objavljivanja dijela koji se odnosi na ispravak informacije, mogla je zatražiti ponašajući se odgovorno, profesionalno i u dobroj vjeri, skraćeno podneseno ispravka i odgovora.

Slijedom navedenog, sud je temeljem čl. 193.st. 2. ZPP-a riješio kao u izreci rješenja u okviru ove presude.

Tuženoj valja napomenuti da je tužitelj povukao upravo dio svog tužbenog zahtjeva koji se odnosi na zahtjev za objavu odgovora - komentara tužitelja, za koji zahtjev u tome pravcu i nije poštovao zakonsku proceduru u smislu čl. 41. u vezi sa čl. 36. st. 1. ZJP-a, pa nisu postojale ni procesne pretpostavke za podnošenje tužbe radi objave odgovora, te bi tužbeni zahtjev u dijelu u kojim tužitelj traži objavu odgovora valjalo odbaciti da ga tužitelj nije povukao, na što je s pravom ukazala tužena u jednom od svojih podnesaka, pa se stoga tužena bezrazložno protivi povlačenju tog dijela tužbenog zahtjeva, za kojeg smatra da bi ga inače trebalo odbaciti.

U svojem odgovoru na tužbu i tijekom postupka tužena, ukratko ističe da nije mogla objaviti zahtjevani ispravak informacije pozivajući se na odredbu članka 34. ZJP i to toč. 2., 7. i 9. jer glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije, ako podnositelj ispravka nije naveo, a nije očito na koju se informaciju ispravak odnosi (toč.2.), ako bi objavljivanje ispravka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu (toč. 7.), ako postoji koja od pretpostavki za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete iz članka 23. ovoga Zakona (toč.9.). Tužena navodi da tužitelj u tužbi, a prije toga i u zahtjevu prema H- t, nije jasno razlučio u kojem dijelu se traži ispravak informacije, a u kojem dijelu odgovor na informaciju. Ne može se ni u kom slučaju govoriti o "namjeri" usmjerenom prema tužitelju čak o diskreditiranju tužitelja. Emisija, odnosno priloge nisu rađeni o tužitelju. Zahtjev tužitelja sadrži i komentar emisije i "kritiku" usmjerenu prema uredniku, odnosno novinaru kao i H-t te se iznose mišljenja o scenariju emisije, kao i netočno tumačenje pojedinih dijelova emisije ili izjava sudionika što je neprihvatljivo za objavljivanje kao ispravak informacije ili odgovor na objavljenu informaciju, a ne može se ocijeniti ni trajanje ispravka. Proizlazi, da se ispravak odnosi na cijelu emisiju ili cijeli prilog što je nedopustivo, jer emisija sadrži i novinarske-autorske priloge s vrijednosnim sudovima, razne druge podatke, a većim dijelom i iskaze - razgovore sudionika koji predstavljaju autorizirani intervju. Osim toga, u zahtjevu kao što je izneseno ima netočnih navoda i zaključaka. Ne može se tražiti ispravak tako da se odgovara ocjenom objavljene informacije, netočnim zaključkom ili uvredljivim navodima. Tako nije točno da bi atentat na tužitelja bio u emisiji proglašen neriješenim slučajem ili da sudionik J.M. apostrofira tužitelja i sl. Nadalje, tužitelj je dana 21.11.2000. godine tuženoj poslao zahtjev kojim traži da se objavi ispravak informacije koji je sastavni dio toga zahtjeva. Ispravak je tekst kojim se ispravlja neki podatak ili drugi činjenični navod u ranije objavljenom tekstu ili emisiji. Ispravak se uvijek odnosi na činjeničnu tvrdnju, jer samo tvrdnja o postojanju neke činjenice može biti netočna pa se samo ona može ispraviti. Vrijednosni sudovi, po svojoj naravi ne mogu biti istiniti ili neistiniti pa se stoga ne mogu ispravljati. Tužitelj u ispravku tužitelj traži da se «odležao 10 godine u britanskom zatvoru» zamijeni sa «izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru» što je, ako ćemo tu informaciju prihvatiti kao činjenica istinita informacija (čl. 34. st. 1. ZJP-a) pa se tu nema što ispravljati niti je tužitelj ima pravo ispravljati, a isto tako ne radi se o informaciji koja bi i najdaljim logičkim izvođenjem i konstrukcijama mogla štetiti časti, ugledu ili bilo kojim drugim pravima tužitelja, jer se odnosi na V.S., a ne na tužitelja. Zaključak da je «postojalo neko krvno neprijateljstvo između hrvatske emigracije i komunističkih tajnih službi» zamijeni sa zaključkom da su «dijelovi komunističkih tajnih službi pokušavale na sve načine onemogućiti djelovanje one hrvatske političke emigracije koja se borila isključivo političkim sredstvima za hrvatske nacionalne interese - kao što je to činio gosp. N:Š.», što je i jedno i drugo, ako ćemo tu prihvatiti kao činjeničnu tvrdnju istinita informacija (čl. 34. st. 1. ZJP-a), a u biti ne radi se uopće o činjeničnim tvrdnjama nego o zaključcima, dakle tvrdnjama mišljenja pa tu tužena nema što ispravljati nego niti tužitelj ima pravo zahtijevati ispravljanje tuđeg mišljenja. Nadalje, isto tako, ne radi se o činjeničnim tvrdnjama nego o mišljenju kada gosp. J.M. tvrdi da je «dominantno u svim slučajevima» da «jedan dio naše emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali devedesete godine» i to odnosilo se to ili ne i na tužitelja. Stoga niti ovdje tužitelj nema pravo ispravka informacije, jer ne može niti on a niti H-t pa niti ovdje tužena ispravljati tuđe mišljenje. Ispravak da je «neistinito u emisiji sugerirano da je i atentat na gosp. N.Š. neriješen slučaj, jer je on pravomoćnom presudom suda u Velikoj Britaniji potpuno riješen i počinitelj V.S. osuđen na dugu zatvorsku kaznu», međutim, ni tu se nema što ispravljati jer nitko nije niti riječju spomenuo da je riječ o «neriješenom» (ma što to značilo) slučaju a izričito je spomenuto da je VS radi toga i odležao kaznu u zatvoru pa se pravomoćnost presude podrazumijeva. Objava ispravka kakvog ga tužitelj traži u smislu čl. 34. st. 1. točka 7. ZJP prouzrokovala odgovornost nakladnika za štetu novinarima koji su sačinili predmetni prilog, te se ne treba objaviti niti tužitelj ima pravo tražiti objavu tog ispravka. Novost je u tužbi što tužitelj traži i objavu odgovora, međutim u tome pravcu nije poštovao zakonsku proceduru u smislu čl. 41. u vezi sa čl. 36. st. 1. ZJP-a, pa ne postoje procesne pretpostavke za podnošenje tužbe radi objave odgovora, te tužbeni zahtjev u dijelu u kojim tužitelj traži objavu odgovora treba odbaciti. Naposljetku tužitelj je samo tražio ispravak informacije, čemu nije moglo biti udovoljeno jer se radi o autoriziranom intervjuu i mišljenju sudionika emisije. U konačnici predlaže odbiti tužitelja s tužbenim zahtjevom u cijelosti.

Članak 220. ZPP-a određuje da dokazivanje obuhvaća sve činjenice koje su važne za donošenje odluke a koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica, rješava sud, tako je tijekom ovog

postupka sud je proveo dokaze pregledavši video-snimku cjelokupne emisije pod nazivom "Globalno sijelo" koja je emitirana u večernjoj shemi II programa H-t dana 1. studenog 2000. god. (u prilogu spisa), izvršio je uvid u transkript-prijepis izrečenog teksta u spornom dijelu emisije, uvid u tekst zatraženog ispravka upućenog glavnoj i odgovornoj urednici H-t N.R., saslušani su kao svjedoci H.Z., J.M. i A.O., proveden je dokaz saslušanjem stranaka i to N.Š. te kao tada tužene N.R., a nakon subjektivnog preinačenja tužbe, novotuzena glavna urednica H-t M.N., iako uredno pozvana i upozorena na posljedice izostanka nije se odazvala saslušanju.

Svi provedeni dokazi ocjenjeni su sukladno odredbi članka 8. ZPP-a, a koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Sud je pregledom video-snimke cjelokupne emisije pod nazivom "Globalno sijelo" koja je emitirana u večernjoj shemi II programa H-t dana 1. studenog 2000. god. emisije ustanovio i njezin cjelokupni sadržaj kao i temu, a i provjerio je točnost sadržaja prijepisa izrečenog teksta u spornom dijelu emisije, koji je tužitelj podnio uz tužbu. Nakon pregleda emisije za ovaj sud, a niti za stranke nije sporno da je informacije koje su predmetom ispravka, dao u javnost slikom i rječju V.S. pa se radi o autoriziranom intervjuu. Isto tako radi se i o izjavama J.M. kao gosta sporne emisije.

Preslušani svjedok H.Z. iskazuje da je sastavljač spornog priloga kojeg radi zajedno sa snimateljem, koji se odnosi na V.S.. U svezi načina rada svjedok navodi da je ukupna minutaža cjelokupnog materijala je bila oko 120 minuta, ("sirovi materijal"). Nakon toga prvo pregleda taj materijal više puta, te većim dijelom određuje što je zanimljivo tako radeći prethodan odabir. U dogovoru sa urednikom emisije uklapa materijal, te nakon što složi materijal koji smatram da bi mogao biti objavljen, urednik emisije to pregleda i odobri, a urednik emisije zna i sam intervenirati u montirani materijal, na način da ga još dodatno skрати. Urednik emisije konceptualno ne mijenja montirani materijal; već ga samo eventualno skraćuje ukoliko se prekorači zadana minutaža. Prvu rečenicu spornog priloga, iskazuje da je prvu rečenicu sam naveo, a iz konteksta emisije, te V.S. kao javne osobe. Drugu rečenicu je složio na način da je to prepričao iz samog sadržaja "sirovog materijala" i intervjua. Navodi da se u prilogu koristio kolokvijalnim, a ne stručnim nazivljem. Navodi da je od urednika emisije sam dobio zadanu temu - politička ubojstva i politički terorizam. O slučaju NŠ-VS znao je kako navodi iz novinske arhive. Na upit da li zna da se na sudu dokazuje nečija krivnja, a ne nečija nevinost, svjedok odgovara da to zna. Na poseban upit da li je svjedok kao novinar spreman objaviti nešto što zna da je neistina, a drugi mu je to priopćio, svjedok odgovara da je spreman to učiniti. Svjedok još navodi da se u intervjuu ne može provjeravati istinitost ili neistinitost nečijih tvrdnji, jer se to ne radi. Vijest je jedna od vrsta informacija. Na daljnji da li izjava VS "da je g. NŠ primio 300.000 funti; te da se radi o namještaljci" može štetiti časti i ugledu tužitelja, svjedok odgovara da je znao da može štetiti, a i ne mora, jer svaka informacija može štetiti, a i ne mora. Na poseban upit pun. tužitelja otkud mu fotografije tužitelja koje se pokazuju u nepriključnim pozama; svjedok navodi da su te fotografije u vlasništvu VS, te da je te fotografije pokazao prilikom snimanja VS, dok da li prikazane fotografije tužitelja u prilogu mogu štetiti tužitelju, svjedok odgovara da su te fotografije samo letimično i vrlo brzo prikazane, te osobno smatra da ne vidi u čemu bi iste mogle štetiti ugledu i časti tužitelja. Svjedok navodi da je VS nazvao Udbinim egzekutorom i likvidatorom, na temelju javnog mišljenja i iz novina; te se radi o komentaru kojeg je on izvadio iz konteksta emisije. Svjedok iskazuje da je za VS upotrijebio izraz "navodni atentator" u prvoj rečenici svog priloga, to stoga jer je na sudu glede atentata na Brunu Bušića VS oslobođen, koliko se sjeća iz novina, a VS je sam otklanjao da je isti bio atentator na tužitelja, pa je zato on upotrijebio riječ "navodno". Na upit o drugoj rečenici svog komentara, svjedok odgovara da je on samo prepričao ono što mu je rekao VS. Svjedok ne zna odgovoriti kada je dovršen postupak VS u svezi optužnice kojim ga se tereti za kazneno djelo ubojstva Brune Bušića. Na daljnji upit da li je predmet povodom atentata na NŠ u Britaniji 1988: godine za njega dovršen predmet, svjedok odgovara da kad njemu netko tvrdi "da je bez razloga odležao 10 godina, te da je to farsa", a potražuje milijardu funti odštete; to je za njega nerazjašnjeno, jer kao novinar mora na to obratiti pažnju.

Iz iskaza J.M. urednika emisije "Globalno sijelo" proizlazi da se priloge rade na način da ekipe reportera šalju na teren koji snimaju reportaže, iz kojih odabiru određene priloge za emisiju. Reporter u stvari rade priloge za emisiju dok on kao urednik određuje okviru temu emisije, dok se u sam sadržaj se miješa izuzev ako treba prilog skratiti zbog duljine trajanja. Konkretno, emisija se konceptijski sastojala od priloga i od osoba koje su video-telefonskom vezom povezane sa studijem i međusobno komuniciraju i vode polemiku, dok je on bio moderator rasprave. U konkretnoj emisiji radilo se o nerazjašnjenim i ne procesuiranim krivičnim djelima u političke prirode, odnosno o političkom teroru, što cijeni javnim interesom, kao odnosom između društva i države, tj. njezinih institucija. U toj emisiji, obzirom na njezinu koncepciju, dani su prikazi koji se odnose na Antu Paradžika, Josipa Rajhel-Kira, Blaže Kraljevića, Matu Šabića itd, a među inim priložima bio je i prilog o VS koji je bio emitiran nakon tih priloga, a u posebno najavljenom bloku bio je prilog o TR koji je svojedobno bio osuđen zbog otmice zrakoplova., te je u španjolskom zatvoru odslužio kaznu zatvora na koju je osuđen.

Drugi prilog je bio o VS koji je izdržavao kaznu zatvora u Škotskoj, a radi atentata na tužitelja. Svjedok ističe da su prilikom uspostave kontakta sa V.S. razgovarali s njegovim odvjetnikom TR, koji je dao informaciju da VS namjerava pokrenuti reviziju procesa u Škotskoj, gdje je osuđen na 15 godina zatvora, a u

svezi atentata na tužitelja. Interesirala su nas još uvijek nerazjašnjena ubojstva Brune Bušića i Ševe u Italiji 70-ih godina. Naime, ime VS se sa ta dva ubojstva dovodi u vezu; a VS je povodom predmeta Brune Bušića bio netom oslobođen.

Svjedok navodi da se u sadržaj priloga ne miješa, tj. ne može mijenjati smisao izgovorenog ukoliko se radi o intervjuu, ali se može miješati u formu i u montažu, tj. ukoliko ocijeni da nešto ne odgovara kodeksu novinarske struke, da potiče mržnju, te u dogovoru sa novinarom izvrši izmijene. Obvezno, kako navodi, prije emitiranja pregleda svaki prilog, jer emisija ne ide uživo, ona se snima u studiju. Na daljnji upit zašto je u emisiji o nerazjašnjenim i ne procesuiranim djelima političkog terora bio prikazan i potpuno razjašnjen predmet atentata na tužitelja, a koji je dovršen pravomoćnom presudom britanskog suda, svjedok odgovara da upravo zbog toga što ih je zanimalo kako reagiraju ljudi koji su pravomoćno osuđeni zbog političkog terora. Budući da je tužitelj javna osoba i više puta je u cjelovečernjim emisijama govorio o atentatu na njega; cijenili su da je sve što je u svezi tog atentata i onoga što se uz njega veže, u sferi javnog interesa. Navodi da nisu željeli tužitelja prikazati kao žrtvu nerazriješenog atentata na njega. Na poseban upit što je to informacija, svjedok odgovara da je to podatak koji ima obilježje novosti.

Svjedok navodi da su pokušali telefonom stupiti u kontakt sa tužiteljem prije objavljivanja emisije, međutim do njegovog broja telefona nisu uspjeli doći, pa su prekinuli naša nastojanja, smatrajući da tužitelj svoja iskustva i doživljaje koji se tiču atentata na njega, je više puta javno izrekao u satnim emisijama "Latinica" i "Povijesni slikokaz". Na upit da li su novosti koje je izrekao V.S. u spornom prilogu da je tužitelj primio 300.000. funti, te da se radi o namještaljci; svjedok odgovara da on prije izjave VS o tome nije imao nikakvih saznanja, dok da li izjava V.S koja se odnosi na to da je tužitelj primio 300.000. funti, da se radi o farsu na desetu, te o namještaljci, svjedok odgovara da obzirom na reputaciju koju posjeduje VS smatrao je da to ne može uvrijediti tužitelja, jer je prethodno bilo u emisiji naglašeno da se radi o osobi koja je odslužila zatvorsku kaznu. Isto tako, svjedok smatra da gore objavljeno u objektivnom smislu ne može štetiti časti i ugledu tužitelja. Na daljnji upit zašto je objavljeno da VS traži od britanske i njemačke vlade odštetu u iznosu od milijardu funti, svjedok odgovara da je to vjerojatno proizašlo iz razgovora reportera i VS. Na upit ako je sve ono što je VS, izjavio za njega bila novost, zašto nije pitao i drugu stranu da provjeri te novosti, svjedok odgovara da, je pokušao doći do tužitelja, ali nije uspio. Jedinu tvrdnju koju sam imao provjerenu, jest ta da je od g. R saznao to da VS misli obnoviti proces. Na upit da li je kao novinar radio intervju svjedok odgovara da je, te da li je provjeravao istinitost pojedinih intervju, svjedok odgovara da u pravilu nije, jer to predstavlja osobno gledište intervjuiranog, a obzirom na temu koja se obraduje. Na upit da li je VS javna osoba, svjedok odgovara da je to osoba za koju javnost pokazuje pojačani interes. Ističe da protiv tužitelja nema nikakvih političkih i ostalih rezervi. U svezi objavljenih fotografija, svjedok odgovara da se željelo prikazati rane koje je tužitelj zadobio u atentatu, te da nikada nije dobio od nikoga nalog da treba poniziti i omalovažiti tužitelja. Na poseban upit da li je nakon objave emisije kontaktirano sa tužiteljem ili njegovim punomoćnikom, svjedok odgovara da je preko zajedničkog poznanika uspio doći u vezu sa tužiteljem, te mu je bilo predloženo da u okviru tematike - emisije "Globalnog sijela" o hrv. doseljeništvu bude sudionikom; te da prilikom još jednom iznese činjenice koje su utvrđene u sudskom postupku.

Gornji iskazi svjedoka H.Z i J.M., mogu se samo cijeniti zajedno i na specifičan način, ne toliko u smislu njihove istinitosti ili neistinitosti, već u kontekstu prikupljanja činjenica o načinu rada i razmišljanja njih kao novinara, pa i urednika H-t. Prema stanovištu ovog suda, svjedok H.Z je kao stvarni autor priloga imao na raspolaganju 120 minuta tzv. sirovog materijala, pa je obzirom na zadanu temu nije doista trebao unositi u svoj prilog uopće slučaj atentata na tužitelja, jer to doista izlazi iz zadane teme emisije, jer kako je sam urednik emisije naveo radilo se o nerazjašnjenim i ne procesuiranim krivičnim djelima u političke prirode, odnosno o političkom teroru. Prilog se prvenstveno trebao odnositi na još uvijek nerazjašnjena ubojstva Brune Bušića i obitelji Ševo, što u krajnjoj konzekvenci proizlazi iz samog završetka emisije, gdje voditelj i urednik navodi «... na kraju svake emisije obično zatvaramo ovaj fascikl, a mi ćemo ovu emisiju zatvoriti otvaranjem fascikla, kao jedan mali spomen da još uvijek postoji dosta nerazjašnjenih i otvorenih dosjea koji sudski i istražni kraj nemaju. Za sporni prilog može se navesti da je doista autorski, pa prema stanovištu ovog suda nema mjesta pozivanju na tzv. autorizirani intervju sudionika emisije, kao razlog oslobađanja od dužnosti objave ispravka netočne informacije. Jedinu provjerenu informaciju sa kojom je H-T raspolagao jest da V.S zatražio u V. Britaniji obnovu postupka i ništa više od toga.

Preslušani svjedok A.O., u svezi postupka ispravka sporne informacije, ističe da je prije pokretanja ove tužbe bio u kontaktu s pun. tužitelja, ali ne osobno s tužiteljem s kojim je kontaktirao pismeno i telefonskim putem. Na upit da li je H-t željela ispraviti informaciju koja je objavljena na H-t, tj. više tih informacije, ističe da je bila spremna to učini, međutim, radilo se o opsegu i načinu na koji bi se to trebalo napraviti. Po sjećanju, svjedok iskazuje da misli da su željeli ispraviti samo jednu činjenicu, navodeći da su željeli ispraviti informaciju u svezi činjenica koje se odnose na iznesene tvrdnje g. VS, a to svjedok iskazuje nakon što mu je sudac pročitao točku 3. historijata tužbe. Ostale tvrdnje u emisiji smatra da ih nije trebalo ispraviti, a sam je zahtjev za ispravkom bio preširok i ulazio je u polemiku vezano s političkim stavovima sudionika. Kako su u emisiji sudjelovali ne samo novinari H-t, već i gosti koji su iznosili svoja mišljenja i stanovišta, to smo ušli u pregovore s pun. tužitelja da ispravimo samo neke činjenice i navode, te da se ne upuštamo u polemiku sa sudionicima. To je bio motiv H-ta. Nismo se mogli dogovoriti s pun. tužitelja u svezi načina ispravka, jer je isti

zahtijevao na opširnosti, te neke stvari s kojima se nismo mogli složiti. Mi smo smatrali da ponuđeni ispravak nije sukladan s našim obvezama i Zakonom. Nije mu poznato da se tužena osobno obratila tužitelju ili njegovom punomoćniku, a tužena mu je dala upute da kao rukovoditelj pravne službe stupim u kontakt s pun. tužitelja, te da vidim što se da učiniti, te se on osobno sastao s pun. tužitelja. Navodi da je H-t dobila nakon tog sastanka službeni zahtjev za ispravak informacije u obliku koji predviđa Zakon o javnom priopćavanju, međutim, da prema njegovom mišljenju, nije odgovarao sadržajnim normama Zakona o javnom priopćavanju. Svjedoku nije poznato da je tužena tražila pisanim putem izmjenu ispravka koja je upućena H-t od strane pun. tužitelja, međutim da je on osobno izvijestio tuženu da je u razgovorima s pun. tužitelja i da nije uspio postići dogovor oko teksta ispravka. Tužena - glavna urednica, kako svjedok ističe, mu je naložila da i dalje bude u kontaktu s pun. tužitelja i da pokuša postići dogovor u svezi ispravka teksta.

Cijeneći iskaz saslušano svjedoka, ovaj sud ga prihvaća kao izvorište pravno relevantnih činjenica. Punomoćnik tužitelja je prigovorio dijelu iskaza, ovog svjedoka jer mu je osobno poznato kao sudioniku pregovora da nikada nije traženo skraćivanje upućenog teksta ispravka. Ovaj sud prihvaća kao činjenicu da je H-t propustio tražiti skraćivanje upućenog teksta ispravka, jer da tome nije tako o tome bi zasigurno postojao pisani trag, čemu ovdje nije slučaj. Isto tako proizlazi da je H-t želio ispraviti one informacije koje je izrekao putem H-t VS, pa bi time proizlazilo da implicitno priznaje da su u odnosu na plasirane informacije koje se isključivo odnose na tužitelja neistinite. Za napomenuti je da u ZJP-u nigdje ne postoji obveza podnositelja ispravka netočne informacije da sam nastupi na televiziji te da demantira ono što je izrečeno, to je obveza onoga koji je tu informaciju učinio dostupnom sukladno članku 31. st.1. ZJP-a, jer su novine i druga povremena izdanja te radijske i televizijske postaje dužne su objaviti ispravak objavljene informacije, pod uvjetima propisanim zakonom, a utvrđivanje postojanja tih uvjeta upravo je predmet ovog postupka.

Iz iskaza preslušanog tužitelja kao stranke na okolnost dokazivanja, proizlazi da se vratio iz dugogodišnje emigracije 1991. godine. Poslije emitiranja emisije "Globalno sijelo" kako iskazuje njegov je punomoćnik je pokušao stupiti u kontakt s odgovornim osobama u H-T-u radi objave ispravka informacija, međutim u tome nije uspio. Tužitelj u svezi navoda sporne emisije da li se radilo o montiranom procesu u Škotskoj, te da je za tu "namještaljku" dobio 300.000. funti, tužitelj odgovara da je to neistina u cijelosti. Nakon te emisije čak su ga i prijatelji pitali da li je istina ono što je objavljeno u prilogu koji je emitiran, a povodom intervjua koji je bio objavljen, a dao ga je VS. Iskaz tužitelja kao stranke ovaj sud cijeni istinitim i logičnim, te ga ovaj sud prihvaća u dokazni supstrat.

N.R., tada glavna urednica H-t, kao predhodno tužena, saslušana je kao stranka koja je u svjedočenju iskazala da se na toj funkciji nalazi od travnja 2000. godine, te je svjesna da je za emitiranje programa ona odgovorna. Tužena sudu iskazuje činjenice vezane za programsku i organizacijsku shemu H-t. Emisije kakvog je profila "Globalno sijelo" rade urednici, te njihove redakcije; a sve na osnovu međusobnog povjerenja i profila novinara. Ukoliko je posebno upozorena da pogleda kakvu emisiju prije emitiranja, jedino u tom slučaju to pogleda. Navodi da je dobila od punomoćnika tužitelja jedan podnesak u kojem traži objavu ispravka informacije, te je nakon toga stupila u kontakt s urednikom "Globalnog sijela" u okviru kojeg je objavljen sporni prilog; koji ju je nakon nekog vremena izvijestio da je pokušao stupiti u kontakt s tužiteljem, da ga je pozvao u emisiju, a ona je taj podnesak dostavila pravnoj službi koja je dala mišljenje da se to ne može objaviti, jer su bile iznijete razne objede na račun H-t. Isto tako, navodi da ju je g. J.M. obavijestio da je stupio u kontakt s tužiteljem, te da je dogovorio sudjelovanje tužitelja u nekoj daljnjoj emisiji. Za spornu emisiju navodi da je nikada nije vidjela, a niti ju je pregledala kad je došla tužba na sud, tako da ima saznanja o tome samo iz podnesaka. Tužena zna da li je točna informacija da je tužitelj dobio 300.000. funti i ne zna da li je točna informacija da bi se radilo o montiranom procesu, kao niti za informaciju da li je točno da je VS odležao 10 godina u britanskom zatvoru. Glede svojih stavova, tužena iskazuje da je njezin osnovni princip taj da svaki novinar mora objektivno i istinito informirati javnost, te da urednicima emisija nalaže da provjeravaju istinitost informacija koje objavljuju, a to se posebno odnosi na autorske emisije, zalažući se ako dođe do neistinitog informiranja javnosti; da se ispravak objavi. Uvijek se nastoji dogovoriti o tome da taj ispravak bude u stilu televizijskog izvještavanja. Na poseban upit da li je traženo skraćivanje ispravka, tužena odgovara da joj je pravna služba rekla da je ispravak neprikladan da se u cijelosti objavi. Tužena još navodi da ju je J.M izvijestio da će tužitelj doći u emisiju, te da će objaviti ono što smatra da je potrebno, međutim, naknadno je informirana da je tužitelj od toga odustao. Na daljnji upit da li je od strane H-t službeno traženo skraćivanje objave ispravka informacije, tužena odgovara da ona to ne zna jer je pravna služba kontaktirala s pun. tužitelja: Na upit da li joj je osobno dostavljen ispravak, tj. zahtjev za ispravak informacija, tužena odgovara da je jer ona odlučuje o ispravku, međutim sugerira da to bude prikladno televizijskom načinu izvještavanja. Nikada do sada nisu imali čitanje 2 stranice ispravka na televiziji; pa je zato sugerirala da se pozove tužitelj u emisiju. Na poseban upit da li je tuženoj poznato da je VS. oslobođen odgovornosti u svezi ubojstva Brune-Bušića, tužena odgovara da ona ne prati sva područja o kojima televizija izvještava. Emisija "Globalno sijelo" bila je emitirana u sklopu dokumentarno-povijesnog programa, pa na upit da li u okviru emitiranja emisija u sklopu dok-povijesnog programa podrazumijeva istinito i točno objavljivanje informacija, tužena ističe da se to podrazumijeva. Na televiziji postoji obveza objavljivanja istinitosti informacija, a novinar inače ne bi smio objaviti neistinitu informaciju ukoliko zna da je neistinita. Tužena navodi da je suprotno kodeksu, etici i zakonu. Kako se emisija "Globalno sijelo" prvo priprema, a onda se emitira, tužena ne zna

zašto tužitelj nije kontaktiran. prije pravljenja tog priloga. Na poseban upit zbog čega tužitelj nije došao u emisiju kako bi se objavio prilog u svezi spornih informacija, tužena odgovara da joj je to poznato samo prema prenošenju J.M. tj. da je bilo dogovoreno da tužitelj dođe, ali da je isti odustao prema sugestiji svog odvjetnika. Radi se naime o drugoj emisiji "Globalnog sijela" koja je trebala biti emitirana prema dogovoru. Tužena još iskazuje da je H-T dužna poštovati slobodu i pluralizam mišljenja, te da su kao javna televizija dužni omogućiti javnim osobama da svojim nastupom na TV iznose svoja mišljenja. Na kraju, tužena još iskazuje da se osobno bavi novinarstvom 33 godine, da je uređivala razne emisije u oblasti kulture, te da nikada nije došla u situaciju da se radi svojih priloga i mišljenja bilo kome ispričava. Njezin osobni stav je takav da se kao novinar mora ponašati da informira javnost, te da to traži od svih svojih suradnika, međutim, svjesna je da ima boljih i lošijih novinara, te pretpostavlja da je vjerojatno zbog tog stava i postavljena za glavnog i odgovornog urednika na H-t-u.

Iz iskaza tužene, kojeg cijeni ovaj sud zajedno sa ostalim dokazima, proizlazi da je očito to da tužena nije nikada odlučivala o upućenom joj zahtjevu za ispravkom niti nije bila informirana o sadržaju emisije i informacija koje je emitirala u eter izazvavši reakciju tužitelja, jer je sama izjavila da spornu emisiju nikada nije vidjela, a niti ju je pregledala kad je došla tužba na sud, tako da ima saznanja o tome samo iz podnesaka. Tužena se očito uzdaje u ono što joj je sugerirala pravna služba, ali za istači je da samo i jedino ona kao glavni urednik ima pravo i dužnost dati nalog za objavu ispravka informacije.

Kao, što je navedeno novotuzenu MN, ovaj sud nije saslušao, jer se ista nije odazvala ročištu na kojem je trebao biti proveden dokaz njezinim saslušanjem, međutim, kako i in tempore leasio nije bila glavna i odgovorna urednica H-t o predmetnom slučaju ne bi ovom sudu mogla pružiti kvalitetne informacije.

Tužbeni zahtjev je djelomično osnovan.

Prema stanovištu ovog prvostupanjskog suda, i da se ne radi o tužitelju kao poznatom dugogodišnjem političkom borcu za hrvatsku državnu samostalnost i njegovom bivšem i sadašnjem političkom angažmanu i statusu, tužitelj je stvarna i dokazana žrtva atentata u kojem je teško ranjen, te kao žrtva zaslužuje pijetet i dužnu pažnju, a ne difamiranje od strane atentatora kojem tužena u medijskom prostoru pruža mogućnost rehabilitacije uz istodobnu potpunu inverziju, pretvarajući žrtvu u zločinca, a atentatora u žrtvu. To je nedopustivo u svakom smislu.

Iako se radi o činjeničnim tvrdnjama sa očevitim uvredama i klevetama na račun tužitelja koje je izrekao VS u obliku tzv. autoriziranog intervjua, prema stanovištu ovog suda obzirom na koncepciju emisije i osobito njezin sadržaj o nerazjašnjenim ubojstvima, način vođenja emisije, vokacije emisije, i načina sastavljanja i režije samih priloga, ovaj sud smatra da glavni urednik nije postupao u dobroj vjeri prema tužitelju. VS kojemu je upravo bilo okončano suđenje za ubojstvo Brune Bušića, gdje je isti oslobođen optužbe, dana je mogućnost u medijskom prostoru pred višemiljunskim televizijskim gledateljstvom, da iznese grube dezinformacije i pače uvrede na račun tužitelja, iako tužitelj sa ubojstvom Brune Bušića i suđenjem u svezi s time nema nikakve veze. Prema tuženoj se, a osobito u televizijskim emisijama koje su unaprijed pripremljene i nad kojima stoga ima apsolutnu kontrolu, mogućnost ekskulpacije pozivajući se na autorizirani intervju u smislu odredbe članka 34. točka 9. ZJP-a, u smislu članka 23. st. 1. točka 2. ZJP-a, treba tumačiti vrlo restriktivno, jer je mogla i trebala spriječiti informacije za koje znade da su netočne i uvredljive za druge ljude. Kako se u konkretnom spornom prilogu govori o nerazjašnjenom ubojstvu Brune Bušića i obitelji Ševo, to nije smjela u istom tom prilogu dati prostora potpuno razjašnjenom pokušaju ubojstva tužitelja, koje kazneno djelo je učinio VS za to je pravomoćno osuđen. Sud je svjestan objektivnog položaja tužene, kao glavnog i odgovornog urednika H-t, međutim glavni i odgovorni urednik mora birati suradnike, koji će je ako ništa drugo upozoriti na mogućnost u najmanju ruku dvojbenost u javnost plasiranih informacija, osobito u onim slučajevima kad se pojedina emisija prije toga priprema.

Sud primećuje da tužena zaboravlja na odredbu članka 23. st. 1. točka 3. ZJP-a, a u svezi st. 2. istog članka, naime tužena se oslobađa od odgovornosti, konkretno od dužnosti objave ispravka informacije kao jednog od oblika restitucije nanesene štete, ako se informacija kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i poduzeo je sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri, a postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu stavlja se na teret tužene. Dakle, tužena mora dokazati da je imala osnovani razlog povjerovati da su informacije kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama koje su istinite, da je poduzela sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije, te da je postupano u dobroj vjeri. Jedino ako tužena dokaže sve tri pretpostavke, koje za oslobođenje od odgovornosti moraju biti kumulativno ispunjene, ona se oslobađa od svoje obveze naknade štete objavom ispravka informacije. Cijeneći, sadržaj emisije, način i koncept vođenja i izrade emisije, te dokaze provedene tijekom ovog postupka tužena, iako joj je to dužnost, nije ničime dokazala da je imala osnovani razlog povjerovati da su informacije kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama koje su istinite, a napose da je prema tužitelju postupala u dobroj vjeri, već upravo suprotno dokazuje prikazivanje višemiljunskom gledateljstvu slika tužitelja u vrlo nepriličnim pozama. Isto tako tuženoj su bile poznate sve istinite činjenice u svezi atentata na tužitelja, a mogla je da je htjela i pribaviti presudu britanskog suda. Svoju ekskulpaciju tužena ne može graditi na činjenici da je od TR izvješćena o namjeri V.S. da pokrene reviziju postupka u V. Britaniji. I ako je

pokrenuta revizija, sve do drugačije odluke suda i eventualne rehabilitacije, znači da slučaj je riješen. Sa pravomoćnim sudskim presudama se ne polemizira izvan zakonom predviđene procedure i mimo zakonom predviđenog mjesta za to, a ponajmanje pred višemiljunskim televizijskim auditorijem, ma koliko to bilo u javnom interesu, kojeg ovaj sud uopće u konkretnom slučaju ne nalazi. Tužena se u ekskluplaciji poziva na neku navodnu odgovornost prema vlastitim novinarima pozivajući se pri tom na odredbu članka 34. točka 7. jer da bi objavljivanje ispravka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu. Tužena je počinila štetu putem svojih novinara tužitelju kao trećoj osobi, te ona odgovora i po općim odredbama obveznog prava (vidi čl. 170 – 172. Zakona o obveznim odnosima /N.N. RH 53/91,73/91,3/94,7/96 i 112/99/), te se štetnicima restitucijom počinjene štete ne čini šteta, tu nema prema njima nikakve protupravnosti. Naravno, ta se odredba odnosi na treće osobe, a novinari H-T-a to očito nisu, međutim ovaj sud ne vidi kojoj bi se to osobi mogla nanjeti šteta objavom istinitih informacija.

Slijedom navedenog, iako su neistinite informacije izrečene u obliku tzv. autoriziranog intervjua, ne postoji po stanovištu ovog suda razlog da se ne objavi ispravak neistinite objavljenih informacija: da bi se kod suđenja VS u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na deset», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. NŠ dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome. Dok je točno to da je u sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je VS sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja NŠ, te da je pravomoćnom presudom VS osuđen na kaznu zatvora od 15 godina. Istinito je to da je VS izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na NŠ, a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj.

I po stanovištu ovog prvostupanjskog suda, s pravom tužitelj traži ispravak informacije u kojoj se navodi da je VS «odležao» 10 godina u britanskom zatvoru, tražeći da se objavi da je VS «izdržao» 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na NŠ, a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj. Korištenje riječi «odležati», bez obzira na kolokvijalno značenje te riječi, znači da je netko neopravdano bio u zatvoru, što pak za VS nije slučajem. Točno je to da se informacija odnosi na VS, ali se i po mišljenju ovoga suda odnosi i na tužitelja, jer bi proizlazilo iz konteksta emisije da je netko pravomoćno osuđen na 15 godina zatvorske kazne prikazan kao osoba koja je u stvari velika žrtva tužitelja koji je uz to primio veliki novac za svoju ulogu.

Ovaj sud ističe da se slučaj izvršenog atentata na tužitelja, obzirom na temu emisije uopće nije smio emitirati, jer je tema emisije bila nerazjašnjena ubojstva Ante Paradžika, Josipa Reichla Kira, Blaža Kraljevića, Mate Šabića-Šabana, Dmitra Obradovića i Milana Krivokuće te nerazjašnjeni slučajevi napada na GE i IT, ali isto tako još uvijek nerazjašnjeno ubojstvo Brune Bušića i obitelji Ševo, pa je prihvatio ispravak neistine da je atentat na NŠ neriješen slučaj. Istina je to da je slučaj atentata na tužitelja NŠ riješen slučaj, jer je pravomoćnom presudom VS kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na zatvorsku kaznu.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki I izreke ove presude.

Nadalje, kako je voditelj emisije izrekao da je postojalo neko krvno neprijateljstvo između hrvatske emigracije (kojoj je pripadao tužitelj) i komunističkih tajnih službi, te da je sudionik emisije J.M. nedvosmisleno imputirao tužitelju da i on pripada u krug onih koji nisu bili za pomirbu, što bi u kontekstu podupiralo tezu VS o navodnom nečasnom i podlom sudjelovanju tužitelja u insceniranju vlastitog atentata zbog čega, on nevin biva neopravdano osuđen na dugu zatvorsku kaznu, to tužitelj traži ispravak i tih objavljenih informacija.

Međutim, tužiteljevo traženje da se zaključak da je «postojalo neko krvno neprijateljstvo između hrvatske emigracije i komunističkih tajnih službi» zamijeni sa zaključkom da su «dijelovi komunističkih tajnih službi pokušavale na sve načine onemogućiti djelovanje one hrvatske političke emigracije koja se borila isključivo političkim sredstvima za hrvatske nacionalne interese - kao što je to činio gosp. NŠ», kao i mišljenja kada gosp. M tvrdi da je «dominantno u svim slučajevima» da «jedan dio naše emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali devedesete godine», nije osnovano.

Tezu tužene da se tu u biti ne radi uopće o činjeničnim tvrdnjama, nego o zaključcima, dakle tvrdnjama mišljenja, pa tu tužena nema što ispravljati nego niti tužitelj ima pravo zahtijevati ispravljanje tuđeg mišljenja, prihvaća i ovaj sud.

Razmišljanja J.M. nisu uvredljiva za tužitelja, o kojemu nota bene, on uopće o tužitelju nije niti govorio. Tužitelj kao osoba nije bio tema njegove izjave. Kako je iz snimke razvidno J. M. je govorio općenito o političkom nasilju, o političkoj emigraciji i politici pomirbe, pa tu nisu ispunjene pretpostavke iz članka 31. st.2.ZJP-a jer pravo na objavljivanje ispravka informacije ima fizička ili pravna osoba čije je dostojanstvo, ugled i čast, neko drugo pravo ili interes povrijeđeno netočnom ili nepotpunom informacijom, a ako su ta prava ili interesi povrijeđeni uvredljivom informacijom fizička ili pravna osoba ima pravo odgovora na objavljenu uvredljivu informaciju.

Sijedom navedenog, valjalo je taj dio tužbenog zahtjeva odbiti i presuditi kao u točki II izreke.

Odluka o parničnom trošku temelji se na članku 154.st. 1. i 2 ZPP-a i 155. st. 1 i 2 ZPP-a, u svezi s čl.164.st 1. ZPP-a.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Obzirom da je tužbenom zahtjevu samo djelomično udovoljeno, kod odlučivanja o parbenom trošku treba uzeti u obzir, kako uspjeh tužitelja, tako i tuženičin uspjeh u parnici, te učinjene troškove povodom ove parnice.

Kako je prema čl. 34. st. 8. ZJP-a, jedan od osnovnih kriterija da glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije ako je ispravak duži od informacije na koju se odnosi, a podnositelj ispravka nije pristao da se skрати u roku od 3 dana od dana kada je glavni urednik predložio skraćivanje, to ovaj sud smatra da bi kao kriterij za izračun parbenog troška trebala biti duljina traženog ispravaka. Broj riječi ispravka kojeg je tužitelj tražio u petitu treba staviti u odnos sa brojem riječi u onom dijelu u kojem je uspio u tužbenom zahtjevu. Tužiteljev zahtjev koji se odnosi na ispravak broji 348 riječi, a usvojen je zahtjev za ispravak koji broji 219 riječi, dok je odbijen zahtjev za ispravkom duljine 129 riječi (prema izvješću o računalnom brojanju riječi - word count).

Dakle, u relativnom broju tužitelj je uspio s 62,93% od istaknutog tužbenog zahtjeva, a tužena je uspjela s 37,07 % od konačno istaknutog tužbenog zahtjeva.

Trošak tužitelja obuhvaća trošak učinjen za odvjetničko zastupanje u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (OT) i označenom vrijednošću predmeta spora (2.900,00 kn) a odnose se na formalni zahtjev za ispravak informacije - 30 bodova OT (T.br. 28 OT) sastav tužbe 30 bodova OT (T.br. 7/1 OT), pristup na 9 ročišta ukupno 225 bodova OT (T.br. 9/1 7 roč. po 30 bodova OT i T.br. 9/4- 2 roč po 7,5 bodova OT), sastav 1 podneska 30 bodova OT (T.br. 8/1 OT), što ukupno za sve priznate parnične radnje iznosi 315 bodova OT a primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznose 3.843,00kn, a dosuđuje mu se u alikvotnom dijelu prema postignutom uspjehu u parnici od 62,93% i iznosi 2.418,40 kn.

Kako je i tužena bila zastupana po odvjetniku, to se i njoj priznaju zatraženi troškovi koji se odnose na troškove zastupanja pred ovim sudom u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (dalje:OT), pristup na 8 ročišta ukupno 195 bodova OT (T.br. 9/1 6 roč. po 30 bodova OT i T.br. 9/4- 2 roč po 7,5 bodova OT), sastav 5 podneska ukupno 150 bodova OT (T.br. 8/1 5 pod po 30 bodova OT), što ukupno za sve priznate parnične radnje iznosi 345 bodova OT a primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznose 4.209,00 kn, a dosuđuje mu se u alikvotnom dijelu prema postignutom uspjehu u parnici od 37,07% i iznosi 1.560,28 kn.

Tužitelju se dosuđuje razlika između ukupnih parničnih troškova koje mu je sud priznao u iznosu od 2.418,40 kn i priznatih parničnih troškova tuženoj u iznosu od 1.560,28 kn, tako da je tužena tužitelju u konačnici na ime parničnih troškova treba isplatiti iznos od 858,12kn.

Slijedom navedenog odlučeno je o trošku kao u točki III izreke.

U Zagrebu 18. prosinca 2001.

**Sudac:
N.O.**

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu u Zagrebu, kao sudu pravnog lijeka, podnosi se putem ovog suda u tri primjerka u roku od 3 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

DRUGOSTUPANJSKO RJEŠENJE

Posl.br.V Gž-77/02-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, M.Š., kao predsjednika vijeća, A.R-F. i M.P., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja stvari tužitelja N.Š. iz Z., G.I. 5. zastupan po punomoćniku J.Č., odvjetniku u Zagrebu, protiv tužene M.N., vršitelja dužnosti glavne i odgovorne urednice H-t, Z, P. b.b., zastupana po punomoćniku E.H. odvjetniku u Zagrebu, radi ispravka informacije, odlučujući o žalbi tužene protiv rješenja o ispravku presude Općinskog suda u Zagrebu od 18.prosinca 2001. godine, kao i protiv presude istog suda od 15. prosinca 2001. godine poslovni broj Pn-7353/00, u sjednici vijeća održanoj dana 22.siječnja 2002. godine,

riješio je

I. Odbija se žalba tužene kao neosnovana, te se potvrđuje rješenje o ispravljanju presude Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-7353/00 od 18. prosinca 2001. godine.

II. Ukida se presuda Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-7353/00 od 15. prosinca 2001. godine, ispravljena rješenjem istog suda od 18. prosinca 2001. godine poslovni broj Pn-7353/00, u pobijanom dosuđujućem dijelu (pod st. I. i III. izreke), te se u tom dijelu vraća istom prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja, a zbog sadržajne neusklađenosti teksta javno objavljene i one zapisnički konstatirane izreke presude, izvršeno je ispravljanje dijela izreke presude objavljene odmah nakon zaključenja glavne rasprave pred prvostupanjskim sudom od dana 18. prosinca 2001. godine.

Presudom ispravljenom gore navedenim rješenjem, isti prvostupanjski sud je odlučio:

1. Nalaže se tuženoj M.N. kao vršitelju dužnosti glavne i odgovorne urednice H-t, da u slijedećoj emisiji "Globalno sijelo" objavi slijedeći ispravak:

"U prilogu objavljenom o V.S. i atentatu koji je počinio na tužitelja N.Š. 1988. godine, u okviru emisije "Globalno sijelo" novinara i voditelja J. M. od 1. studenog 2000. godine, neistinito je objavljeno: da bi se kod suđenja V.S. u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na desetu», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. N.Š. dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome, te da je V.S. odležao 10 godina u britanskom zatvoru, te da je neistinito da je atentat na N. Š. neriješen slučaj.

Točno je da je u sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je V.S. sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja N.Š., te da je pravomoćnom presudom V.S. osuđen na kaznu zatvora od 15 godina. Istinito je to da je V.S. izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na N.Š. a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj. Istina je to da je slučaj atentata na tužitelja N.Š. riješen slučaj jer je pravomoćnom presudom V.S. kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na zatvorsku kaznu."

2. Odbija se dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na slijedeće informacije:

«da bi postojalo neko "krvno neprijateljstvo" između hrvatske emigracije i komunističkih tajnih službi, a što sugerira izjednačavanje u neprihvatljivom djelovanju i postupanju cijele hrvatske emigracije i bivših komunističkih tajnih službi, nego su dijelovi komunističkih tajnih službi pokušavali na sve moguće načine onemogućiti djelovanje posebno one hrvatske političke emigracije koja se borila isključivo političkim sredstvima za hrvatske nacionalne interese, kao što je to učinio gosp. Nikola Š,

-da "je dominantno u ovim slučajevima", očito uključujući i atentat na gosp. N. Š. da "jedan dio naše hrvatske emigracije nije prihvatio politiku pomirbe koju smo proklamirali 90-te godine" jer se upravo tužitelj N.Š. vratio u Hrvatsku i stavio na raspolaganje hrvatskoj vlasti, te radio pod rukovodstvom upravo i bivših visokih djelatnika nekadašnjih komunističkih tajnih službi na ostvarivanju hrvatske samostalnosti i demokratizaciji.»

3. Tužena M.N. vršitelj dužnosti glavne i odgovorne urednice H-televizije, Z, P. b.b., dužna je tužitelju N.Š. iz Z., G. lijeva 5. nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 858,12 kn (slovima: osamstopedesetosam kuna i dvanaestlipa) u roku od 15 dana.

Ujedno, u pogledu preostalog dijela tužbenog zahtjeva koji se odnosi na objavu odgovora, rješenjem prvostupanjskog suda je konstatirano povlačenje tužbe.

Protiv rješenja o ispravku presude, te protiv rješenjem ispravljene presude, a to u dosuđujućem dijelu pod st. I. i III. izreke žali se tužena i to glede rješenja - zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, a u odnosu na pobijani dio presude - iz svih žalbenih razloga normiranih odredbom iz cl. 353 st. I Zakona o parničnom postupku ("NN" broj 53/91, 91/92 i 112/99 - dalje: ZPP). Predlaže pobijanu presudu preinačiti i tužbeni zahtjev odbiti, odnosno podredno ukinuti i predmet vratiti na ponovni postupak prvostupanjskom sudu.

Žalba protiv rješenja o ispravljanju presude nije osnovana.

Žalba protiv presude je osnovana.

Suprotno paušalnom žalbenom navodu da izreka presude pobijanim rješenjem nije ispravljena sukladno sadržaju postavljenog tužbenog zahtjeva, iz stanja prvostupanjskog spisa jasno proizlazi da su riječi i sintagme iz izreke pobijanog rješenja, dodane zapisnički konstatiranoj izreci s ročišta radi objave presude, upravo sastavni dio sadržaja tužbenog zahtjeva. Zbog navedenog, a uslijed nesklada između objavljene i zapisnički konstatirane izreke, pravilno je prvostupanjski sud izvršio ispravljanje presude sukladno cl. 342. st. 1. ZPP.

Stoga je, na osnovi odredbe iz cl. 380. toč. 2. ZPP odlučeno kao u izreci.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

U pogledu žalbe protiv dosuđujućeg dijela prvostupanjske presude (st. I. i III.) uvodno valja naglasiti da je prvostupanjski sud vrlo temeljito i iscrpno izveo sve dokaze potrebne za valjano i potpuno utvrđenje relevantnog činjeničnog supstrata ove parnice, te je također dostatno i provjerljivo argumentirao svoja činjenična utvrđenja i pravne zaključke u svezi s tuženičnim prigovorima koji se temelje na odredbi iz cl. 34. toč. 2., 7. i 8. Zakona o javnom priopćavanju ("NN" br. 83/96 i 143/98 - dalje: ZJP).

U pogledu pak, daljnjeg - u nazočnom predmetu odlučnog prigovora tužene da su škodljive informacije sadržane u autoriziranom intervjuju VS (cl. 34. toč. 9. , a u svezi s cl. 23. st. 1. toč. 2. ZJP), pobijana presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može sa sigurnošću ispitati, jer o odlučnim činjenicama nisu navedeni određeni i potpuni razlozi, a oni izneseni dijelom su nejasni i kontradiktorni, a dijelom i u proturiječju sa sadržajno nespornim tekstom prijepisa onog dijela TV emisije "Globalno sijelo" od 1. studenog 2000. godine, koji se tiče priloga u kojem je apostrofirani tužitelj (list 27 - 29 spisa).

Ovo stoga što iz teksta "Prijepis izrečenog u emisiji "Globalno sijelo" (sadržajni identitet sa stvarno izrečenim u emisiji među strankama je posve neprijeporan) jasno proizlazi da sintagme sadržane u zahtjevu za ispravkom : "10 godina odležao u britanskom zatvoru", "namješteni atentat", "montirano suđenje" i "krivotvoreni dokazi", izgovara novinar HZ, pa je time utvrđenje prvostupanjskog suda - kako je "... informacije koje su predmetom ispravka dao u javnost slikom i riječju V.S., pa se radi o autoriziranom intervjuu" (stranica 7. pobijane presude 4-ti pasus) - u očitoj kontradikciji sa sadržajem spomenutog teksta, na kojem upravo, kao na nespornoj činjeničnoj građi parnice, prvostupanjski sud i temelji svoje odlučne činjenične i pravne zaključke. Slijedi dakle da o odlučnim činjenicama postoji proturiječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju transkripta spornog dijela TV emisije "Globalno sijelo" i samog tog transkripta.

Također, nejasan je i djelomično proturječan stav prvostupanjskog suda u pogledu njegove pravne prosudbe iznesenog tuženičnog prigovora, jer taj sud najprije navodi da : "da nema mjesta pozivanju na tzv. autorizirani intervju, jer je sporni prilog doista autorski" (stranica 10. 2. pasus presude), da bi potom iznio stajalište (stranica 13., 2. pasus presude) da "mogućnost eksculpacije pozivajući se na autoriziram intervju ... treba tumačiti vrlo restriktivno".

Premda je dakle, prvostupanjski sud činjenično stanje utvrdio iscrpno i potpuno, te argumentirao svoj stav i glede pitanja dobre vjere (ali to s gledišta prigovora iz čl. 23. st. 1. toč. 3. i st. 2 ZJP koji prigovor tužena nije ni isticala) izostali su jasni, potpuni i konkretno supstancirani razlozi o odlučnim okolnostima zbog kojih se tuženičin prigovor autoriziranog intervjuja ne prihvaća.

Te odlučne okolnosti određene su normom iz cl. 23. st. 3. ZJP, prema kojoj i u slučaju autorizirane informacije postoji odgovornost glavnog urednika, a to pod kumulativno ispunjenim pretpostavkama :

da pojedini dijelovi autorizirane informacije sadrže očevidne uvrede ili klevete, te ako pri tome glavni urednik nije postupao u dobroj vjeri.

Zbog opisanog nedostatka, uslijed kojeg se prvostupanjska presuda u žalbom pobijanom dijelu ne može ispitati, ostvarena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz cl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP, a na koju povredu ovaj sud pazi po službenoj dužnosti sukladno odredbi iz cl. 365. st. 2. ZPP.

Stoga je valjalo - temeljem cl. 369. st. 1. ZPP, prvostupanjsku presudu u pobijanom dijelu (st. I. izreke, kao i u odnosu na odluku o parničnom trošku - st. 3 izreke) ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku i to posebice pri odlučivanju i stilizaciji obrazloženja odluke, a sve pod pretpostavkom neizmijenjenog činjeničnog stanja uslijed eventualnih novih i drukčijih dispozicija stranaka, prvostupanjski sud će prvenstveno jasno i konkretno označiti informacije sadržane u izjavama VS tijekom intervjuja i samo u pogledu tih činjenica prosuditi osnovanost tuženičnog eksculpacijskog prigovora s motrišta odredbe iz cl. 23. st. 1. toč. 2. i st. 3., a u svezi s cl. 34. toč. 9. ZJP.

Preostale pravno prijeporne navode (s obzirom na pitanje njihove dopustivosti i s tim povezano osnovanosti zahtjeva za ispravkom), a koji ne predstavljaju autoriziranu infonnaciju, prvostupanjski sud ocijenit će, izvan konteksta propisa koji se odnose na institut autoriziranog intervjuja.

S obzirom da je prvostupanjska presuda u žalbom pobijanom dijelu ukinuta zbog bitne povrede odredaba parničnog psotupka na koju se pazi po službenoj dužnosti, to se ovaj drugostupanjski sud, za sada, nije ni upuštao u prosudbu osnovanosti ostalih žalbenih navoda.

Zbog izloženih razloga, a na osnovi odredbe iz cl. 369. st. 1. ZPP odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 22.siječnja 2002.

**Predsjednik vijeća:
M.Š.**

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu tog suda N.O. kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja u pravnoj stvari tužitelja stvari tužitelja N.Š. iz Z., G.l. 5. zastupan po punomoćniku J.Č., odvjetniku u Zagrebu, protiv tužene J.U-V, glavne i odgovorne urednice H-t, Z, P. b.b., zastupana po punomoćniku E.H. odvjetniku u Zagrebu,, radi ispravka informacije, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 14. lipnja 2002. godine, u prisutnosti punomoćnika stranaka, istog dana, temeljem odredbe članka čl. 37. st. 6. i 7. Zakona o javnom priopćavanju (NN RH 83/96 i 143/98) (dalje: ZJP),

presudio je:

- I Nalaže se tuženoj J. U-V., glavnoj i odgovornoj urednici H-t, da u slijedećoj emisiji "Globalno sijelo" objavi slijedeći ispravak:

"U prilogu objavljenom o VS i atentatu koji je počinio na tužitelja NŠ 1988. godine, u okviru emisije "Globalno sijelo" novinara i voditelja JM od 01. studenog 2000. godine, neistinito je objavljeno: da bi se kod suđenja VS u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na deset», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. NŠ dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome; te da je V.S odležao 10 godina u britanskom zatvoru, te da je neistinito da je atentat na NŠ neriješen slučaj.

Točno je da je u sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je VS sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja NŠ, te da je pravomoćnom presudom VS osuđen na kaznu zatvora od 15 godina. Istinito je to da je VS izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na NŠ, a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj. Istina je to da je slučaj atentata na tužitelja NŠ riješen slučaj jer je pravomoćnom presudom VS kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na zatvorsku kaznu."

- II Tužena J.U-V., glavna i odgovorna urednica H-t, Zagreb, P b.b., dužna je tužitelju NŠ, nadoknaditi pamični trošak u iznosu od 4.483,50 kn, u roku od 15 dana.

Obrazloženje:

Tužitelj tužbom navodi da je dana 01. studenog 2000. godine na II programu Hrvatske televizije prikazana emisija pod nazivom "Globalno sijelo" novinara, urednika i voditelja JM uz razgovor sa sudionicima, na temu nerazjašnjena ubojstva Ante Paradžika, Josipa Reichla Kira, Blaža Kraljevića..., te o nerazjašnjenim slučajevima napada na GE i IT. Iza tih priloga prikazan je i slučaj otmiče zrakoplova radi oslobađanja Mire Barešića iz švedskog zatvora, a na kraju kao zadnji prilog bio je prikazan uradak novinara HZ o VS - atentatoru na tužitelja izvršenog 1988. godine u Škotskoj. Prilozi u emisiji bili su prije pripremljeni i montirani, kao i cijela emisija.

U navedenom prilogu VS je govorio o navedenom atentatu na tužitelja, sudskom procesu povodom tog atentata i tužiteljevom mjestu i ulozi u tome, a H-T je putem svojih novinara obradila i objavila izjave da je taj sudski proces koji se vodio bio "farsa na deset", da se radilo o "montiranom procesu", da su "Britanci pribjegli falsificiranju kompletne dokumentacije", da "Britanci ne žele da skandal slučaja Š ikada izađe na vidjelo", te da je "NŠ za ovu namještaljku dobio 300.000 funti".

Novinar H-T- a HZ u navedenom prilogu u svezi VS izrekao je da je VS "odležao 10 godina u zatvoru", da "sada traži veliku novčanu odštetu" da "su novine VS nazivale crveni James Bond", da se radi o "navodnim ubojstvima", te da je VS "na sudu ionako dokazana njegova nevinost", glede sumnje u ubojstvo Brune Bušića.

U predmetnom prilogu bilo je i emitirano pet različitih slika iz sudskog spisa sa suđenja VS u Velikoj Britaniji, koje su pokazivale tužitelja u raznim pozicijama i ružnim intimnim bolesničkim pozama, na kojima se vide ožiljci i posljedice ozljeda izvršenog atentata.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Tužitelj navodi da su u spornom prilogu iznesene teške uvrede i klevete, posebice na njegov račun, javnost je netočno i pogrešno informirana, a tim informacijama je povrijeđeno dostojanstvo, te ugled i čast tužitelja.

Ukratko, spornim prilogom, kako to tužitelj ističe, jasno je pokazana namjera da VS pravomoćno osuđenog na 15 godina zatvorske kazne radi izvršenog atentata na tužitelja, prikaže kao osobu koja je žrtva velike spletke i montaže, u kojoj je na izrazito nečastan i koristoljubiv način sudjelovao i tužitelj i za to je primio veliki novac.

Tužitelj navodi da je pokušao na miran način razriješiti nastali prijevor, međutim, kako mu to nije uspjelo, dana 21. studenog 2000. godine poslao je zahtjev za ispravak informacije-objavom odgovora tužitelja, a prva slijedeća emisija "Globalno sijelo" bila je na programu 29. studenog 2000. godine, a tužena nije objavila ispravak, a niti je odbila objavu ispravka niti je tražila bilo kakvu izmjenu zatraženog ispravka i odgovora.

U konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, koji je ostao egzistentan poslije rješenja Županijskog suda u Zagrebu posl.br. Gž-77/02-2 od 22. siječnja 2002.g., tužitelj traži da tužena objavi slijedeći ispravak i odgovor tužitelja:

"U prilogu objavljenom o VS i atentatu koji je počinio na tužitelja NŠ 1988. godine, u okviru emisije "Globalno sijelo" novinara i voditelja JM od 01.11.2000. godine, neistinito je objavljeno iz usta VS da bi se kod suđenja VS u Velikoj Britaniji radilo o montiranom procesu, da bi se radilo o falsificiranim dokazima, da bi proces bio «farsa na desetu», da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo, te da bi gosp. NŠ dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome.

U sudskom procesu u Velikoj Britaniji utvrđeno da je VS sa dva metka u glavu i četiri metka u tijelo izvršio atentat na tužitelja NŠ, te da je isti pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora od 15 godina.

Neistinito je navedeno da bi V.S. odležao 10 godina u britanskom zatvoru, nego je istina da je VS izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na NŠ a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj."

Nadalje, tužitelj traži da mu tuženica nadoknadi troškove postupka, a sve to u roku od 15 dana.

Tužitelj je označio vrijednost predmeta spora u iznosu od 2.900,00 kn, ali sud je u smislu čl. 27., a u svezi s člankom 31. st. 3. Zakona o sudskim pristojbama /N.N.RH 74/95, 57/96/, odredio vrijednost predmeta spora na iznos od 10.000,00 kn, što važi samo za obračun i naplatu sudskih pristojbi.

Sud je tužitelja oslobodio od plaćanja sudskih pristojbi u smislu članka 15. Zakona o sudskim pristojbama /N.N. RH 74/95, 57/96/, jer je temeljem uvida u potvrdu o imovnom stanju Ministarstva financija - Porezne uprave PU Zagreb i njegove izjave o imovnom stanju danom na zapisnik kod ovog suda utvrđeno da prema svojem općem imovnom stanju ne može podmiriti sudsku pristojbu bez štetnih posljedica za nužno uzdržavanje sebe i svoje obitelji.

Tijekom ovog postupka došlo je do višestruke promjene glavne i odgovorne urednice H-t, pa je umjesto prvotno tužene NR po preinačenju tužbenog zahtjeva na mjesto tužene u parnicu stupila imenovana v.d. glavne i odgovorne urednice H-T-a MN, da bi opet po preinačenju tužbenog zahtjeva na mjesto tužene MN u parnicu stupila novoimenovana glavna i odgovorna urednica H-t J.U-V., za što u smislu odredbe čl. 40. st. 1 ZJP nije bio potreban njezin pristanak kao novog glavnog urednika.

Kako je cit. rješidbom Županijskog suda u Zagrebu Gž-77/02-2 od 22. siječnja 2002.g. postao pravomoćan odbijajući dio prvotno postavljenog tužbenog zahtjeva, to stoga što su ukinute točka I i III presude Pn-7353/00, a točka II je postala pravomoćna, tužena smatra da se sada radi o drugom tužbenom zahtjevu, te da se više ne radi o istom objektivnom identitetu spora, pa smatra da tužitelja treba odbiti sa tužbenim zahtjevom, jer sud može ocjenjivati podobnost ispravka informacije u sadržaju kakva je podnesena tuženoj na objavu prije pokretanja postupka, te da nakon rješidbe Županijskog suda to više nije ono što je trebala objaviti. Smatra da se radi o tužbenom zahtjevu koji nije kvantitativno djeljiv, pa se ispravak kakav se sada konačno traži u biti kvalitativno promijenio tužbeni zahtjev, to stoga što se prema čl. 34. ZJP-a dužnost glavnog urednika da objavi ispravak informacije cijeni prema ispravku (sadržaju), čija je objava zatražena. Konačno tužena smatra da je pravomoćnošću dijela tužbenog zahtjeva zapravo kvalitativno izmijenjen zatraženi ispravak, o čemu tužena nije nikada odlučivala.

Nasuprot stajalištu tužene, ovaj sud u konkretnom slučaju smatra da pravomoćnošću odbijajućeg dijela tužbenog zahtjeva nije kvalitativno izmijenjen sadržaj prvotno zatraženog ispravka, to stoga što se kriterij istinitosti pojedine informacije cijeni svaka za sebe, a tužena je objavila više informacija u više različitih rečenica, a još je i za napomenuti da je tužitelj u pravu da tužena nije tražila skraćenje prvotno postavljenog zahtjeva (što proizlazi iz činjenica utvrđenih dokazivanjem).

Ako stvari dovedemo do apsurdna, prema gore izraženom tuženičinom stavu, proizlazi da za svaku informaciju uobličenu s jednom rečenicom koja podliježe ocjeni istinitosti tužitelj je trebao podnijeti poseban zahtjev za ispravak i potom, po ogluhi tužene za ispravkom, više posebnih tužbi za ispravak. To očito nije ratio legis ZJP-a.

Nadalje, u svojem odgovoru na tužbu i tijekom postupka, tužena ukratko ističe da nije mogla objaviti zahtijevani ispravak informacije, pri tom pozivajući se na odredbu članka 34. ZJP i to toč. 2., 7. i 9., jer glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije ako podnositelj ispravka nije naveo, a nije očito na koju se

informaciju ispravak odnosi (toč.2.), ako bi objavljivanje ispravka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu (toč. 7.), ako postoji koja od pretpostavki za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete iz članka 23. ovoga Zakona (toč.9.). Ne može se ni u kom slučaju govoriti o "namjeri" usmjerenoj prema tužitelju, čak o diskreditiranju tužitelja. Emisija, odnosno prilozi, nisu rađeni o tužitelju. Nadalje, tužitelj je dana 21.11.2000. godine tuženoj poslao zahtjev kojim traži da se objavi ispravak informacije koji je sastavni dio toga zahtjeva. Ispravak je tekst kojim se ispravlja neki podatak ili drugi činjenični navod u ranije objavljenom tekstu ili emisiji. Ispravak se uvijek odnosi na činjeničnu tvrdnju, jer samo tvrdnja o postojanju neke činjenice može biti netočna, pa se samo ona može ispraviti. Vrijednosni sudovi po svojoj naravi ne mogu biti istiniti ili neistiniti, pa se stoga ne mogu ispravljati. Tužitelj u ispravku tužitelj traži da se «odležao 10 godine u britanskom zatvoru» zamijeni sa «izdržao 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru», što je, ako ćemo tu informaciju prihvatiti kao činjenicu, istinita informacija (čl. 34. st. 1. ZJP-a), pa se tu nema što ispravljati niti je tužitelj ima pravo ispravljati, a isto tako, ne radi se o informaciji koja bi i najdaljim logičkim izvođenjem i konstrukcijama mogla štetiti časti, ugledu ili bilo kojim drugim pravima tužitelja, jer se odnosi na V.S ne na tužitelja. Ispravak da je «neistinito u emisiji sugerirano da je i atentat na gosp. NŠ neriješen slučaj jer je on pravomoćnom presudom suda u Velikoj Britaniji potpuno riješen i počinitelj VS osuđen na dugu zatvorsku kaznu», međutim, ni tu se nema što ispravljati jer nitko nije niti riječju spomenuo da je riječ o «neriješenom» (ma što to značilo) slučaju, a izričito je spomenuto da je VS radi toga i odležao kaznu u zatvoru, pa se pravomoćnost presude podrazumijeva. Objava ispravka kakvog ga tužitelj traži u smislu čl. 34. st. 1. točka 7. ZJP, prouzrokovala bi odgovornost nakladnika za štetu novinarima koji su sačinili predmetni prilog; te se ne treba objaviti niti tužitelj ima pravo tražiti objavu tog ispravka. Naposljetku, tužitelj je samo tražio ispravak informacije, čemu nije moglo biti udovoljeno, jer se radi o autoriziranom intervjuu. U konačnici predlaže odbiti tužitelja s tužbenim zahtjevom u cijelosti.

Članak 220. ZPP-a određuje da dokazivanje obuhvaća sve činjenice koje su važne za donošenje odluke, a koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica rješava sud. Tako je tijekom ovog postupka sud proveo dokaze pregledavši video-snimku cjelokupne emisije pod nazivom "Globalno sijelo" koja je emitirana u večernjoj shemi II programa H-t dana 01. studenog 2000. godine (u prilogu spisa), izvršio je uvid u transkript-prijepis izrečenog teksta u spornom dijelu emisije, uvid u tekst zatraženog ispravka upućenog glavnoj i odgovornoj urednici H-T-a NR, saslušani su kao svjedoci HZ, JM i AO, proveden je dokaz saslušanjem stranaka i to NŠ, te kao tada tužene NR, a nakon subjektivnog preinačenja tužbe novotuzena glavna urednica H-T-a J.U-V, iako uredno pozvana i upozorena na posljedice izostanka, nije se odazvala saslušanju.

Svi provedeni dokazi ocjenjeni su sukladno odredbi članka 8. ZPP-a, a koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Sud je pregledom video-snimke cjelokupne emisije pod nazivom "Globalno sijelo" koja je emitirana u večernjoj shemi II programa H-t dana 01. studenog 2000. godine, ustanovio i njezin cjelokupni sadržaj kao i temu, a i provjerio je točnost sadržaja prijepisa izrečenog teksta u spornom dijelu emisije, koji je tužitelj podnio uz tužbu. Nakon pregleda emisije, za ovaj sud, a niti za stranke nije sporno da sintagme sadržane u zahtjevu za ispravkom informacije koje su predmetom ispravka i to «10 godina odležao u britanskom zatvoru», «namješteni atentat», «montirano suđenje i krivotvoreni dokazi», «da Velika Britanija ne želi da slučaj Š ikada izađe na vidjelo», izrečene su od strane novinara HZ, dok je u javnost slikom i riječju VS izrekao informacije da su «oni pribjegli falsificiraju kompletne dokumentacije», da bi proces bio «farsa na deset», «da bi gosp. NŠ dobio 300.000. funti za sudjelovanje u tome», pa se u tom dijelu radi o autoriziranom intervjuu.

Preslušani svjedok HZ iskazuje da je sastavljač spornog priloga kojeg radi zajedno sa snimateljem, koji se odnosi na VS U svezi načina rada svjedok navodi da je ukupna minutaža cjelokupnog materijala bila oko 120 minuta ("sirovi materijal"). Nakon toga prvo pregleda taj materijal više puta, te većim dijelom određuje što je zanimljivo tako radeći prethodan odabir. U dogovoru sa urednikom emisije uklapa materijal, te nakon što složi materijal koji smatra da bi mogao biti objavljen, urednik emisije to pregleda i odobri, a urednik emisije zna i sam intervenirati u montirani materijal na način da ga još dodatno skрати. Urednik emisije konceptualno ne mijenja montirani materijal; već ga samo eventualno skraćuje ukoliko se prekorači zadana minutaža. Iskazuje da je prvu rečenicu spornog priloga sam naveo, a iz konteksta emisije, te VS kao javne osobe. Drugu rečenicu je složio na način da je to prepričao iz samog sadržaja "sirovog materijala" i intervjuu. Navodi da se u prilogu koristio kolokvijalnim, a ne stručnim nazivljem. Navodi da je od urednika emisije sam dobio zadanu temu - politička ubojstva i politički terorizam. O slučaju VS-NŠ znao je kako navodi iz novinske arhive. Na upit da li zna da se na sudu dokazuje nečija krivnja, a ne nečija nevinost, svjedok odgovara da to zna. Na poseban upit da li je svjedok kao novinar spreman objaviti nešto što zna da je neistina, a drugi mu je to priopćio, svjedok odgovara da je spreman to učiniti. Svjedok još navodi da se u intervjuu ne može provjeravati istinitost ili neistinitost nečijih tvrdnji, jer se to ne radi. Vijest je jedna od vrsta informacija. Na daljnji upit da li izjava VS "da je g. NŠ primio 300.000 funti, te da se radi o namještaljci" može štetiti časti i ugledu tužitelja, svjedok odgovara da je znao da može štetiti, a i ne mora, jer svaka informacija može štetiti, a i ne mora. Na poseban upit punomoćnika tužitelja otkud mu fotografije tužitelja koje se

pokazuju u nepriličnim pozama; svjedok navodi da su te fotografije u vlasništvu VS, te da je te fotografije pokazao prilikom snimanja VS, dok da li prikazane fotografije tužitelja u prilogu .mogu štetiti tužitelju, svjedok odgovara da su te fotografije samo letimično i vrlo brzo prikazane, te osobno smatra da ne vidi u čemu bi iste mogle štetiti ugledu i časti tužitelja. Svjedok navodi da je VS nazvao Udbinim egzekutorom i likvidatorom na temelju javnog mišljenja i iz novina, te se radi o komentaru kojeg je on izvadio iz konteksta emisije. Svjedok iskazuje da je za VS upotrijebio izraz "navodni atentator" u prvoj rečenici svog priloga, to stoga jer je na sudu glede atentata na Brunu Bušića VS oslobođen, koliko se sjeća iz novina, a VS je sam otklanjao da je isti bio atentator na tužitelja, pa je zato on upotrijebio riječ "navodno". Na upit o drugoj rečenici svog komentara, **svjedok odgovara da je on samo prepričao ono što mu je rekao VS.** Svjedok ne zna odgovoriti kada je dovršen postupak VS u svezi optužnice kojim ga se tereti za kazneno djelo ubojstva Brune Bušića. Na daljnji upit da li je predmet povodom atentata na NŠ u Britaniji 1988: godine za njega dovršen predmet, svjedok odgovara da kad njemu netko tvrdi "da je bez razloga odležao 10 godina, te da je to farsa", a potražuje milijardu funti odštete, to je za njega nerazjašnjeno, jer kao novinar mora na to obratiti pažnju.

Iz iskaza JM, urednika emisije "Globalno sijelo", proizlazi da se prilozi rade na način da ekipe reportera šalju na teren koji snimaju reportaže, iz kojih odabiru određene priloge za emisiju. Reporter u stvari rade priloge za emisiju, dok on kao urednik određuje okvirnu temu emisije, a u sam sadržaj se ne miješa izuzev ako treba prilog skratiti zbog duljine trajanja. Konkretno, emisija se konceptijski sastojala od priloga i od osoba koje su video-telefonskom vezom povezane sa studijem i međusobno komuniciraju i vode polemiku, dok je on bio moderator rasprave. U konkretnoj emisiji radilo se o nerazjašnjenim i neprocesuiranim krivičnim djelima političke prirode, odnosno o političkom terorizmu, što cijeni javnim interesom kao odnosom između društva i države, tj. njezinih institucija. U toj emisiji, obzirom na njezinu koncepciju, dani su prikazi koji se odnose na Antu Paradžika, Josipa Rajhel-Kira, Blaža Kraljevića; Matu Šabića itd, a među inim priložima bio je i prilog o VS koji je bio emitiran nakon tih priloga, a u posebno najavljenom bloku bio je prilog o TR koji je svojedobno bio osuđen zbog otmice zrakoplova, te je u španjolskom zatvoru odslužio kaznu zatvora na koju je osuđen. Drugi prilog je bio o VS koji je izdržavao kaznu zatvora u Škotskoj, a radi atentata na tužitelja. Svjedok ističe da su prilikom uspostave kontakta sa VS razgovarali s njegovim odvjetnikom TR, koji je dao informaciju da VS namjerava pokrenuti reviziju procesa u Škotskoj, gdje je osuđen na 15 godina zatvora, a u svezi atentata na tužitelja. Iskazuje da su ih interesirala još uvijek nerazjašnjena ubojstva Brune Bušića i Ševe u Italiji 70-ih godina. Naime, ime Vinka XXXXXXa se sa ta dva ubojstva dovodi u vezu; a VS je povodom predmeta Brune Bušića bio netom oslobođen. Svjedok navodi da se u sadržaj priloga ne miješa, tj. ne može mijenjati smisao izgovorenog ukoliko se radi o intervjuu, ali se može miješati u formu i u montažu, tj. ukoliko ocijeni da nešto ne odgovara kodeksu novinarske struke, da potiče mržnju, te u dogovoru sa novinarom izvrši izmijene. Obvezno, kako navodi, prije emitiranja pregleda svaki prilog jer emisija ne ide uživo, ona se snima u studiju. Na daljnji upit zašto je u emisiji o nerazjašnjenim i neprocesuiranim djelima političkog terora bio prikazan i potpuno razjašnjen predmet atentata na tužitelja, a koji je dovršen pravomoćnom presudom britanskog suda, svjedok odgovara da upravo zbog toga što ih je zanimalo kako reaguju ljudi koji su pravomoćno osuđeni zbog političkog terora. Budući da je tužitelj javna osoba i više puta je u cjelovečernjim emisijama govorio o atentatu na njega; cijenili su da je sve što je u svezi tog atentata i onoga što se uz njega veže u sferi javnog interesa. Navodi da nisu željeli tužitelja prikazati kao žrtvu nerazriješenog atentata na njega. Na poseban upit što je to informacija, svjedok odgovara da je to podatak koji ima obilježje novosti. Svjedok navodi da su pokušali telefonom stupiti u kontakt sa tužiteljem prije objavljivanja emisije, međutim, do njegovog broja telefona nisu uspjeli doći, pa su prekinuli svoja nastojanja, smatrajući da tužitelj svoja iskustva i doživljaje koji se tiču atentata na njega je više puta javno izrekao u satnim emisijama "L" i "Povijesni slikokaz". Na upit da li su novosti koje je izrekao V.S u spornom prilogu da je tužitelj primio 300.000. funti, te da se radi o namještaljci; svjedok odgovara da on prije izjave VS tome nije imao nikakvih saznanja, dok da li izjava V.S koja se odnosi na to da je tužitelj primio 300.000. funti, da se radi o farsu na desetu, te o namještaljci, svjedok odgovara da obzirom na reputaciju koju posjeduje VS smatrao je da to ne može uvrijediti tužitelja jer je prethodno bilo u emisiji naglašeno da se radi o osobi koja je odslužila zatvorsku kaznu. Isto tako, svjedok smatra da gore objavljeno u objektivnom smislu ne može štetiti časti i ugledu tužitelja. Na daljnji upit zašto je objavljeno da VS traži od britanske i njemačke vlade odštetu u iznosu od milijardu funti, svjedok odgovara da je to vjerojatno proizašlo iz razgovora reportera i VS. Na upit, ako je sve ono što je VS izjavio za njega bila novost, zašto nije pitao i drugu stranu da provjeri te novosti, svjedok odgovara da je pokušao doći do tužitelja, ali nije uspio. Jedinu tvrdnju koju je imao provjerenu jest ta da je od g. R saznao to da VS misli obnoviti proces. Na upit da li je kao novinar radio intervju, svjedok odgovara da je, te da li je provjeravao istinitost pojedinih intervju, svjedok odgovara da u pravilu nije, jer to predstavlja osobno gledište intervjuiranog, a obzirom na temu koja se obrađuje. Na upit da li je VS javna osoba, svjedok odgovara da je to osoba za koju javnost pokazuje pojačani interes. Ističe da protiv tužitelja nema nikakvih političkih i ostalih rezervi. U svezi objavljenih fotografija, svjedok odgovara da se željelo prikazati rane koje je tužitelj zadobio u atentatu, te da nikada nije dobio od nikoga nalog da treba poniziti i omalovažiti tužitelja. Na poseban upit da li je nakon objave emisije kontaktirano sa tužiteljem ili njegovim punomoćnikom, svjedok odgovara da je preko zajedničkog poznanika uspio doći u vezu sa tužiteljem, te mu

je bilo predloženo da u okviru tematike - emisije "Globalnog sijela" o hrvatskom doseljeništvu bude sudionikom, te da tom prilikom još jednom iznese činjenice koje su utvrđene u sudskom postupku.

Gornji iskazi svjedoka HZ i JM mogu se samo cijeliti zajedno i na specifičan način, ne toliko u smislu njihove istinitosti ili neistinitosti, već u kontekstu prikupljanja činjenica o načinu rada i razmišljanja njih kao novinara, pa i urednika Ht-a. Prema stanovištu ovog suda, svjedok HZ je kao stvarni autor priloga imao na raspolaganju 120 minuta tzv. "sirovog materijala", pa obzirom na zadanu temu nije doista trebao unositi u svoj prilog uopće slučaj atentata na tužitelja, jer to doista izlazi iz zadane teme emisije, jer kako je sam urednik emisije naveo, radilo se o nerazjašnjenim i neprocesuiranim krivičnim djelima političke prirode, odnosno o političkom teroru. Prilog se prvenstveno trebao odnositi na još uvijek nerazjašnjena ubojstva Brune Bušića i obitelji Ševo, što u krajnjoj konzekvenci proizlazi iz samog završetka emisije, gdje voditelj i urednik navodi "... na kraju svake emisije obično zatvaramo ovaj fascikl, a mi ćemo ovu emisiju zatvoriti otvaranjem fascikla kao jedan mali spomen da još uvijek postoji dosta nerazjašnjenih i otvorenih dosjea koji sudski i istražni kraj nemaju." Za sporni prilog može se navesti da je doista autorski, pa prema stanovištu ovog suda nema mjesta pozivanju na tzv. autorizirani intervju sudionika emisije, kao razlog oslobođanja od dužnosti objave ispravka netočne informacije. Jedinu provjerenu informaciju sa kojom je H-T raspolagao jest da je V.S zatražio u V. Britaniji obnovu postupka i ništa više od toga.

Preslušani svjedok AO, u svezi postupka ispravka sporne informacije, ističe da je prije pokretanja ove tužbe bio u kontaktu s punomoćnikom tužitelja; ali ne osobno s tužiteljem s kojim je kontaktirao pismeno i telefonskim putem. Na upit da li je H-T željela ispraviti informaciju koja je objavljena na H-T, tj. više tih informacija, ističe da je bila spremna to učiniti, međutim, radilo se o opsegu i načinu na koji bi se to trebalo napraviti. Po sjećanju, svjedok iskazuje da misli da su željeli ispraviti samo jednu činjenicu, navodeći da su željeli ispraviti informaciju u svezi činjenica koje se odnose na iznesene tvrdnje g. VS, a to svjedok iskazuje nakon što mu je sudac pročitao točku 3. historijata tužbe. Ostale tvrdnje u emisiji smatra da ih nije trebalo ispraviti, a sam je zahtjev za ispravkom bio preširok i ulazio je u polemiku vezano s političkim stavovima sudionika. Kako su u emisiji sudjelovali, ne samo novinari H-T, već i gosti koji su iznosili svoja mišljenja i stanovišta, iskazuje da su ušli u pregovore s punomoćnikom tužitelja da isprave samo neke činjenice i navode, te da se ne upuštaju u polemiku sa sudionicima. To je bio motiv H-Ta. Nismo se mogli dogovoriti s pun. tužitelja u svezi načina ispravka, jer je isti zahtijevao na opširnosti, te neke stvari s kojima se nismo mogli složiti. Mi smo smatrali da ponuđeni ispravak nije sukladan s našim obvezama i Zakonom. Nije mu poznato da se tužena osobno obratila tužitelju ili njegovom punomoćniku, a tužena mu je dala upute da kao rukovoditelj pravne službe stupim u kontakt s pun. tužitelja, te da vidim što se da učiniti, te se on osobno sastao s pun. tužitelja. Navodi da je H-T dobila nakon tog sastanka službeni zahtjev za ispravak informacije u obliku koji predviđa Zakon o javnom priopćavanju, međutim, da prema njegovom mišljenju nije odgovarao sadržajnim normama Zakona o javnom priopćavanju. Svjedoku nije poznato da je tužena tražila pisanim putem izmjenu ispravka koja je upućena H-T od strane punomoćnika tužitelja, međutim, da je on osobno izvijestio tuženu da je u razgovorima s pun. tužitelja i da nije uspio postići dogovor oko teksta ispravka. Tužena - glavna urednica, kako svjedok ističe, mu je naložila da i dalje bude u kontaktu s pun. tužitelja i da pokuša postići dogovor u svezi ispravka teksta.

Cijeneći iskaz saslušanog svjedoka, ovaj sud ga prihvaća kao izvorište pravno relevantnih činjenica. Punomoćnik tužitelja je prigovorio dijelu iskaza ovog svjedoka, jer mu je osobno poznato kao sudioniku pregovora da nikada nije traženo skraćivanje upućenog teksta ispravka. Ovaj sud prihvaća kao činjenicu da je H-T propustio tražiti skraćivanje upućenog teksta ispravka, jer da tome nije tako o tome bi zasigurno postojao pisani trag, čemu ovdje nije slučaj. Isto tako, proizlazi da je H-T želio ispraviti one informacije koje je izrekao putem H-T-a VS, pa bi time proizlazilo da implicitno priznaje da su u odnosu na plasirane informacije koje se isključivo odnose na tužitelja neistinite. Za napomenuti je da u ZJP-u nigdje ne postoji obveza podnositelja ispravka netočne informacije da sam nastupi na televiziji, te da demantira ono što je izrečeno, to je obveza onoga koji je tu informaciju učinio dostupnom sukladno članku 31. st. 1. ZJP-a, jer su novine i druga povremena izdanja, te radijske i televizijske postaje, dužne objaviti ispravak objavljene informacije pod uvjetima propisanim zakonom, a utvrđivanje postojanja tih uvjeta upravo je predmet ovog postupka.

Iz iskaza preslušanog tužitelja kao stranke na okolnost dokazivanja, proizlazi da se vratio iz dugogodišnje emigracije 1991. godine. Poslije emitiranja emisije "Globalno sijelo", kako iskazuje, njegov je punomoćnik pokušao stupiti u kontakt s odgovornim osobama u H-T radi objave ispravka informacija, međutim, u tome nije uspio. Tužitelj u svezi navoda sporne emisije da li se radilo o montiranom procesu u Škotskoj, te da je za tu "namještajku" dobio 300.000. funti, tužitelj odgovara da je to neistina u cijelosti. Nakon te emisije čak su ga i prijatelji pitali da li je istina ono što je objavljeno u prilogu koji je emitiran, a povodom intervjua koji je bio objavljen, a dao ga je VS. Iskaz tužitelja kao stranke ovaj sud cijeni istinitim i logičnim, te ga ovaj sud prihvaća u dokazni supstrat.

NR, tada glavna urednica H-T, kao prethodno tužena, saslušana je kao stranka koja je u svjedočenju iskazala da se na toj funkciji nalazi od travnja 2000. godine, te je svjesna da je za emitiranje programa ona odgovorna. Tužena sudu iskazuje činjenice vezane za programsku i organizacijsku shemu H-T. Emisije kakvog je profila "Globalno sijelo" rade urednici, te njihove redakcije, a sve na osnovu međusobnog povjerenja i profila novinara. Ukoliko je posebno upozorena da pogleda kakvu emisiju prije emitiranja, jedino

u tom slučaju to pogleda. Navodi da je dobila od punomoćnika tužitelja jedan podnesak u kojem traži objavu ispravka informacije, te je nakon toga stupila u kontakt s urednikom "Globalnog sijela" u okviru kojeg je objavljen sporni prilog; koji ju je nakon nekog vremena izvijestio da je pokušao stupiti u kontakt s tužiteljem, da ga je pozvao u emisiju, a ona je taj podnesak dostavila pravnoj službi koja je dala mišljenje da se to ne može objaviti jer su bile iznijete razne objede na račun H-T Isto tako, navodi da ju je g. JM obavijestio da je stupio u kontakt s tužiteljem, te da je dogovorio sudjelovanje tužitelja u nekoj daljnjoj emisiji. Za spornu emisiju navodi da je nikada nije vidjela, a niti ju je pregledala kad je došla tužba na sud, tako da ima saznanja o tome samo iz podnesaka. Tužena zna da li je točna informacija da je tužitelj dobio 300.000. funti i ne zna da li je točna informacija da bi se radilo o montiranom procesu, kao niti za informaciju da li je točno da je VS odležao 10 godina u britanskom zatvoru. Glede svojih stavova, tužena iskazuje da je njezin osnovni princip taj da svaki novinar mora objektivno i istinito informirati javnost, te da urednicima emisija nalaže da provjeravaju istinitost informacija koje objavljuju, a to se posebno odnosi na autorske emisije, zalažući se ako dođe do neistinitog informiranja javnosti da se ispravak objavi. Uvijek se nastoji dogovoriti o tome da taj ispravak bude u stilu televizijskog izvještavanja. Na poseban upit da li je traženo skraćenje ispravka, tužena odgovara da joj je pravna služba rekla da je ispravak neprikladan da se u cijelosti objavi. Tužena još navodi da ju je J.M izvijestio a će tužitelj doći u emisiju, te da će objaviti ono što smatra da je potrebno, međutim, naknadno je informirana da je tužitelj od toga odustao. Na daljnji upit da li je od strane H-T službeno traženo skraćivanje objave ispravka informacije, tužena odgovara da ona to ne zna jer je pravna služba kontaktirala s pun. tužitelja: Na upit da li joj je osobno dostavljen ispravak, tj. zahtjev za ispravak informacija, tužena odgovara da je, jer ona odlučuje o ispravku, međutim, sugerira da to bude prikladno televizijskom načinu izvještavanja. Nikada do sada nisu imali čitanje 2 stranice ispravka na televiziji; pa je zato sugerirala da se pozove tužitelj u emisiju. Na poseban upit da li je tuženoj poznato da je VS oslobođen odgovornosti u svezi ubojstva Brune Bušića, tužena odgovara da ona ne prati sva područja o kojima televizija izvještava. Emisija "Globalno sijelo" bila je emitirana u sklopu dokumentarno-povijesnog programa, pa na upit da li u okviru emitiranja emisija u sklopu dokumentarno-povijesnog programa podrazumijeva istinito i točno objavljivanje informacija, tužena ističe da se to podrazumijeva. Na televiziji postoji obveza objavljivanja istinitosti informacija, a novinar inače ne bi smio objaviti neistinitu informaciju ukoliko zna da je neistinita. Tužena navodi da je suprotno kodeksu, etici i zakonu. Kako se emisija "Globalno sijelo" prvo priprema, a onda se emitira, tužena ne zna zašto tužitelj nije kontaktiran prije pravljenja tog priloga. Na poseban upit zbog čega tužitelj nije došao u emisiju kako bi se objavio prilog u svezi spornih informacija, tužena odgovara da joj je to poznato samo prema prenošenju J.M, tj. da je bilo dogovoreno da tužitelj dođe, ali da je isti odustao prema sugestiji svog odvjetnika. Radi se naime o drugoj emisiji "Globalnog sijela" koja je trebala biti emitirana prema dogovoru. Tužena još iskazuje da je H-T dužna poštivati slobodu i pluralizam mišljenja, te da su kao javna televizija dužni omogućiti javnim osobama da svojim nastupom na TV iznose svoja mišljenja. Na kraju, tužena još iskazuje da se osobno bavi novinarstvom 33 godine, da je uređivala razne emisije u oblasti kulture, te da nikada nije došla u situaciju da se radi svojih priloga i mišljenja bilo kome ispričava. Njezin osobni stav je takav da se kao novinar mora ponašati da informira javnost, te da to traži od svih svojih suradnika, međutim, svjesna je da ima boljih i lošijih novinara, te pretpostavlja da je vjerojatno zbog tog stava i postavljena za glavnog i odgovornog urednika na H-T.

Iz iskaza tužene, kojeg cijeni ovaj sud zajedno sa ostalim dokazima, proizlazi da je očito to da tužena nije nikada odlučivala o upućenom joj zahtjevu za ispravkom, niti nije bila informirana o sadržaju emisije i informacija koje je emitirala u eter izazvavši reakciju tužitelja, jer je sama izjavila da spornu emisiju nikada nije vidjela, a niti ju je pregledala kad je došla tužba na sud, tako da ima saznanja o tome samo iz podnesaka. Tužena se očito uzdaje u ono što joj je sugerirala pravna služba, ali za istaći je da samo i jedino ona kao glavni urednik ima pravo i dužnost dati nalog za objavu ispravka informacije.

Kao što je navedeno, novotuzenu J.U-V ovaj sud nije saslušao, jer se ista nije odazvala ročištu na kojem je trebao biti proveden dokaz njezinim saslušanjem, međutim, kako i in tempore leasio nije bila glavna i odgovorna urednica H-T, o predmetnom slučaju ne bi ovom sudu mogla pružiti kvalitetne informacije.

Postavljeni tužbeni zahtjev iz tužbe je u cijelosti osnovan.

Prema stanovištu ovog prvostupanjskog suda, i da se ne radi o tužitelju kao poznatom dugogodišnjem političkom borcu za hrvatsku državnu samostalnost i njegovom bivšem i sadašnjem političkom angažmanu i statusu, tužitelj je stvarna i dokazana žrtva atentata u kojem je teško ranjen, te kao žrtva zaslužuje pijetet i dužnu pažnju, a ne difamiranje od strane atentatora kojem tužena u medijskom prostoru pruža mogućnost rehabilitacije uz istodobnu potpunu inverziju, pretvarajući žrtvu u zločinca, a atentatora u žrtvu. To je nedopustivo u svakom smislu.

Iako se radi o činjeničnim tvrdnjama sa očevitim uvredama i klevetama na račun tužitelja koje je izrekao uz HZ, novinara H-T-a, i VS u obliku tzv. autoriziranog intervjua, prema stanovištu ovog suda, obzirom na koncepciju emisije i osobito njezin sadržaj o nerazjašnjenim ubojstvima, način vođenja emisije, vokacije emisije i načina sastavljanja i režije samih priloga, ovaj sud smatra da glavni urednik nije postupao u dobroj vjeri prema tužitelju. Naime, VS, kojemu je upravo bilo okončano suđenje za ubojstvo Brune Bušića, gdje je isti oslobođen optužbe, dana je mogućnost u medijskom prostoru pred višemilijunskim televizijskim

gledateljstvom da iznese grube dezinformacije i pače uvrede na račun tužitelja, iako tužitelj sa ubojstvom Brune Bušića i suđenjem u svezi s time nema nikakve veze.

Prema tuženoj se, a osobito u televizijskim emisijama koje su unaprijed pripremljene i nad kojima stoga ima apsolutnu kontrolu, ekskulpaciju tužene da objavi traženi ispravak pozivajući se na autorizirani intervju u smislu odredbe članka 34. točka 9. ZJP-a, u smislu članka 23. st. 1. točka 2. ZJP-a i st. 3., treba prosuđivati na način da je tužena mogla i trebala spriječiti plasiranje informacija za koje znade da su netočne i uvredljive za druge ljude. Kako se u konkretnom spornom prilogu govori o nerazjašnjenom ubojstvu Brune Bušića i obitelji Ševo, to nije smjela u istom tom prilogu dati prostora potpuno razjašnjenom pokušaju ubojstva tužitelja, koje kazneno djelo je učinio VS i za to je pravomoćno osuđen. Sud je svjestan objektivnog položaja tužene kao glavnog i odgovornog urednika HV-a, međutim, glavni i odgovorni urednik mora birati suradnike, koji će je, ako ništa drugo, upozoriti na mogućnost u najmanju ruku dvojbenost u javnost plasiranih informacija, osobito u onim slučajevima kad se pojedina emisija prije toga priprema. Sama tadašnja glavna urednica nije pregledala emisiju, kao što je sama izjavila.

Sud primjećuje da tužena zaboravlja na odredbu članka 23. st. 1. točka 3. ZJP-a, a u svezi st. 2. istog članka. Naime, tužena se oslobađa od odgovornosti, konkretno od dužnosti objave ispravka informacije kao jednog od oblika restitucije nanesene štete, ako se informacija kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i poduzeo je sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri, a postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu stavlja se na teret tužene. Dakle, tužena mora dokazati da je imala osnovani razlog povjerovati da su informacije kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama koje su istinite, da je poduzela sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije, te da je postupano u dobroj vjeri. Jedino ako tužena dokaže sve tri pretpostavke, koje za oslobođenje od odgovornosti moraju biti kumulativno ispunjene, ona se oslobađa od svoje obveze naknade štete objavom ispravka informacije. Cijeneći sadržaj emisije, način i koncept vođenja i izrade emisije, te dokaze provedene tijekom ovog postupka, tužena, iako joj je to dužnost, nije ničime dokazala da je imala osnovani razlog povjerovati da su informacije kojom je šteta učinjena temelji na činjenicama koje su istinite, a napose da je prema tužitelju postupala u dobroj vjeri, već upravo suprotno dokazuje prikazivanje višemilijunskom gledateljstvu slika tužitelja u vrlo nepriličnim pozama. Isto tako, tuženoj su bile poznate sve istinite činjenice u svezi atentata na tužitelja, a mogla je da je htjela i pribaviti presudu britanskog suda. Svoju ekskulpaciju tužena ne može graditi na činjenici da je od TR izvještena o namjeri V.S da pokrene reviziju postupka u Vel. Britaniji. I ako je pokrenuta revizija, sve do drugačije odluke suda i eventualne rehabilitacije, znači da slučaj je riješen. Sa pravomoćnim sudskim presudama se ne polemizira izvan zakonom predviđene procedure i mimo zakonom predviđenog mjesta za to, a ponajmanje pred višemilijunskim televizijskim auditorijem, ma koliko to bilo u javnom interesu, kojeg ovaj sud uopće u konkretnom slučaju ne nalazi. Tužena se u ekskulpaciji poziva na neku navodnu odgovornost prema vlastitim novinarima, pozivajući se pri tom na odredbu članka 34. točka 7., jer da bi objavljivanje ispravka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu. Tužena je počinila štetu putem svojih novinara tužitelju kao trećoj osobi, te se štetnicima restitucijom počinjene štete ne čini šteta, tu nema prema njima nikakve protupravnosti. Naravno, ta se odredba odnosi na treće osobe, a novinari H-T to očito nisu, međutim, ovaj sud ne vidi kojoj bi se to osobi mogla nanijeti šteta objavom istinitih informacija.

Slijedom navedenog, iako su neistinite informacije izrečene djelomično u obliku tzv. autoriziranog intervjua VS ne postoji po stanovištu ovog suda ekskulpacioni razlog za oslobađanje od objave ispravak neistinito objavljenih informacija, jer prema utvrđenju ovog suda pojedini dijelovi autorizirane informacije sadrže očevidne uvrede i klevete na račun tužitelja i glavni urednik nije postupao u dobroj vjeri, pa konkretno nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 23. st. 3. ZJP-a.

Nadalje, tužena je počinila štetu plasirajući dio neistinitih informacija i putem svog novinara HZ, pa stoga tužitelju kao trećoj osobi ona odgovara i po općim odredbama obveznog prava (vidi čl. 170 – 172. Zakona o obveznim odnosima /N.N. RH 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99/). Za informacije - sintagme koje je izrekao HZ tijekom emisije, a obuhvaćene su zahtjevom tužitelja za njihovim ispravkom, a ovaj sud je za te informacije utvrdio da su neistinite, ne postoji niti jedan zakonski razlog za uskratu tužene da objavi ispravak tih informacija pozivom na bilo koji od razloga iz čl. 34. ZJP-a. Tužena, da bi mogla s uspjehom opstruirati objavu ispravka neistinite informacije, mora za plasirane informacije dokazati da su te informacije istinite ili da ne postoje zakonski razlozi za objavu traženog ispravka, što tužena nije dokazala u postupku dokazivanja.

Po stanovištu ovog prvostupanjskog suda, s pravom tužitelj traži ispravak informacije u kojoj se navodi da je VS odležao 10 godina u britanskom zatvoru, tražeći da se objavi da je VS «izdržao» 10 godina zatvorske kazne u britanskom zatvoru radi ovog atentata na NŠ a nakon toga je sukladno britanskim propisima i hrvatskom zahtjevu za izručenje izručen Republici Hrvatskoj. Korištenje riječi «odležati», bez obzira na kolokvijalno značenje te riječi, znači da je netko neopravdano bio u zatvoru, što pak za V.S nije slučajem. Točno je to da se informacija odnosi na VS, ali se i po mišljenju ovoga suda odnosi i na tužitelja, jer bi proizlazilo iz konteksta emisije da je netko pravomoćno osuđen na 15 godina zatvorske kazne prikazan kao osoba koja je u stvari velika žrtva tužitelja koji je uz to primio veliki novac za svoju ulogu.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Ovaj sud ističe da se slučaj izvršenog atentata na tužitelja, obzirom na temu emisije, uopće nije smio emitirati, jer je tema emisije bila nerazjašnjena ubojstva Ante Paradžika, Josipa Reichla Kira, Blaža Kraljevića, Mate Šabića-Šabana, Dmitra Obradovića i Milana Krivokuće, te nerazjašnjeni slučajevi napada na GE i IT, ali isto tako, još uvijek nerazjašnjeno ubojstvo Brune Bušića i obitelji Ševo, pa je prihvatio ispravak neistine da je atentat na NŠ neriješen slučaj. Istina je to da je slučaj atentata na tužitelja NŠ riješen slučaj, jer je pravomoćnom presudom VS kao počinitelj tog kaznenog dijela osuđen na zatvorsku kaznu.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki I izreke ove presude.

Odluka o parničnom trošku temelji se na članku 154. st. 2. ZPP-a i 155. st. 1 i 2 ZPP-a, u svezi s čl. 164. st. 1. ZPP-a.

Trošak tužitelja obuhvaća trošak učinjen za odvjetničko zastupanje u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (OT) i označenom vrijednošću predmeta spora (2.900,00 kn), a odnose se na formalni zahtjev za ispravak informacije - 30 bodova OT (T.br. 28 OT), sastav tužbe 30 bodova OT (T.br. 7/1 OT), pristup na 10 ročišta ukupno 255 bodova OT (T.br. 9/1 8 roč. po 30 bodova OT i T.br. 9/4- 2 roč po 7,5 bodova OT), sastav 3 podneska 90 bodova OT (T.br. 8/1- 3 podneska po 30 bodova OT), što ukupno za sve priznate parnične radnje iznosi 405 bodova OT, a primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznosi 4.941,00 kn.

Kako je i tužena bila zastupana po odvjetniku, to se i njoj priznaju zatraženi troškovi koji se odnose na troškove zastupanja pred ovim sudom u skladu s važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (dalje:OT), sastav žalbe 37,5 bodova OT (T.br. 10/1), a primjenom T.br. 42. i 50. OT (uključujući 22% PDV) iznose 457,50 kn, a dosuđuju joj se u cijelosti jer je uspjela sa izjavljenom žalbom.

Tužitelju se dosuđuje razlika između ukupnih parničnih troškova koje mu je sud priznao u iznosu od 4.941,00 kn i priznatih parničnih troškova tuženoj u iznosu od 457,50 kn, tako da tužena tužitelju u konačnici na ime parničnih troškova treba isplatiti iznos od 4.483,50 kn.

Slijedom navedenog odlučeno je o trošku kao u točki II izreke.

U Zagrebu, 14. lipnja 2002. godine

**Sudac:
NO**

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu u Zagrebu kao sudu pravnog lijeka, a podnosi se putem ovog suda u tri primjerka u roku od 3 dana od dana primitka prijepisa ove presude.

RJEŠENJE

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, po sucu tog suda N.O, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja M.G. i S.G., oboje iz Z., D. P. 9, te I.G. iz Z., K. 5 i M.G. iz Z, Z b.b., svi tužitelji zastupani po punomoćniku A.Š, odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženika „E“ h Z, K. 2, zastupanog po punomoćnici V.A, odvjetnici u Zagrebu, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja protiv rješenja Općinskog suda u Velikoj Gorici, posl. broj P-1274/08-8 od 7. siječnja 2009. dana 28. srpnja 2010,

riješio je

Uvažava se žalba tužitelja M.,S.,I. i M. G., kao osnovana i ukida rješenje Općinskog suda u Velikoj Gorici, posl. broj P-1274/08-8 od 7. siječnja 2009. i predmet vraća istom sudu prvog stupnja na daljnji postupak.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud odbacuje tužbu kao nedopuštenu, te nalaže tužiteljima da tuženom naknade prouzročeni parnični trošak od 8.960,00 kn.

Protiv navedenog rješenja žalbu su podnijeli tužitelji zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, predlažu preinačiti pobijano rješenje kojim se tužba u ovom predmetu odbacuje kao nedopuštena. Ukratko, žalbom ističu da su zahtjev za naknadu štete upravili prema nakladniku, odnosno tuženiku, pa drže da su ispunili sve zakonske pretpostavke glede prava na objavu ispravka netočne informacije i prava na podnošenje tužbe radi naknade neimovinske štete, pa je prvostupanjski sud pogriješio kada je njihovu tužbu odbacio kao nedopuštenu.

Žalba tužitelja je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da im tuženik naknadi neimovinsku štetu povrede prava osobnosti, posebno časti, ugleda, dostojanstva, imena, privatnosti, osobnog i obiteljskog života, radi objave i distribucije novinskog članka s neistinitim i iskonstruiranim činjenicama, s jasnim i tendencioznim nemoralnim namjerama, a u ovoj fazi postupka sporno je da li su tužitelji svoj zahtjev za naknadu štete, prije podnošenja tužbe upravili prema nakladniku, jer je upravo ta okolnost bila procesna pretpostavka za ocjenu dopuštenosti ove tužbe.

Nesporno je da su se tužitelji obratili sa zahtjevom za ispravak informacije objavljene u tjedniku „G“ broj 856 od 4. svibnja 2007. glavnom uredniku tog tjednika I.A.

Svoju odluku uobličenu tenorom osporenog rješenja prvostupanjski sud obrazlaže da iz sadržaja podneska od 11. svibnja 2007 i 12. studenog 2008. proizlazi da se tužitelji nisu obratili nakladniku radi ispravka sporne informacije, pa nisu ispunjene procesne pretpostavke za dopustivost pokretanja predmetne parnice za naknadu neimovinske štete, to zato jer, sukladno čl. 22. st 2. Zakona o medijima ("Narodne novine" br. 59/04. dalje: ZM) pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć.

S pravnim pristupom prvostupanjskog suda, ne slaže se ovaj drugostupanjski sud, jer ako jedan od postulata medijskog prava da se naknada štete nastale objavom škodljive informacije kojom se povređuje pravo osobnosti ostvaruje putem tri moguća oblika, ispravkom, isprikom i isplatom (tzv. princip tri "I"), uz okolnost da se pravo na ispravak ostvaruje u parnici protiv glavnog urednika, koji je nota bene u radno-poslovno-organizacijskoj strukturi nakladnika medija, onda se pravo na podnošenje tužbe radi obeštećenja isplatom (dakle na naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava), ne može tumačiti krajnje selektivno na način da se pravo na oblik obeštećenja isplatom isključivo veže za predhodno obraćanje nakladniku, jer već i samo obraćanje glavnom uredniku zahtjevom za ispravak informacije ima učinak i na pravo ostvarenja obeštećenja isplatom u parničnom postupku, to zato jer se institut naknade štete i postupak za njezino ostvarenje u medijskom pravu tumači i ostvaruje jedinstveno i logički povezano, a što je i bio i ratio zakonotvorca. Također, ovdje valja skrenuti pozornost i na sličan pravni pristup Vrhovnog suda Republike Hrvatske, izražen u revizijskoj odluci Rev-1553/09-2 od 24. studenog 2009.

Kako je sud prvog stupnja zbog navedenog pogrešnog pravnog pristupa propustio utvrditi i potrebno činjenično stanje, prvenstveno one okolnosti vezane uz ostvarenje prava na naknadu štete, u smislu Zakona o medijima, stoga je takvim postupanjem suda prvog stupnja ostvaren žalbeni razlog pogrešnog i

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz odredbe članka 355. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08 – dalje: ZPP).

Kako zbog iznesenog pobijana odluka suda prvog stupnja, kojom je odbačena tužbu tužitelja kao nedopuštena, nije na zakonu utemeljena, pa je valjalo istu odluku primjenom čl. 380. toč. 3. ZPP, ukinuti i predmet vratiti na daljnji postupak.

U Velikoj Gorici, 28. srpnja 2010.

**Sudac:
N.O.**

XV) Sudski postupak: S.S. co „G“ (Rev-717/03, VSRH),

REVIZIJSKA ODLUKA VSRH

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 717/03-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca D.M. kao predsjednika vijeća, te M.V., Lj.M., mr.sc.O.J. i I.Z. kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.S. iz Z., kojega zastupa punomoćnik Č.P., odvjetnik iz Z., protiv tuženika I.A., glavnog urednika nacionalnog tjednika G. kojega zastupa punomoćnica V.A., odvjetnica iz Z., radi objave ispravka informacije, rješavajući reviziju tužitelja izjavljenu protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Zagrebu od 18. veljače 2003. godine, br. Gž 5452/02-2, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Zagrebu od 15. studenoga 2002. godine, br. Pn 4561/02, u sjednici održanoj dana 12. svibnja 2005. godine,

presudio je:

Odbija se revizija tužitelja kao neosnovana.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja presuđeno je, da se odbija tužbeni zahtjev koji glasi:

"Tuženik I. A. glavni urednik nacionalnog tjednika G. na adresi G. Z., ... dužan je, bez izmjena i dopuna, u prvom slijedećem broju nacionalnog tjednika "Globus", na istom mjestu, istom veličinom slova, naslova i teksta, kojima su objavljene netočne informacije objavljene u nacionalnom tjedniku G. broj ... od 12. srpnja 2002. godine na stranici 34-36, objaviti ispravak tužitelja prim. dr.sc. S. S. koji glasi:

"Informacija objavljena u nacionalnom tjedniku G. broj ... od 12.07.2002. godine pod naslovom "Istraga protiv dr. K." odnosno pod naslovom K. više ne stižu pozivi na međunarodne ginekološke kongrese i znanstvene skupove", na stranici broj 34-36, autorice R. I., ne odgovaraju istini.

Tužitelj prim. dr. sc. S. S. je dužan naknaditi tuženiku I. A. parnični trošak u ukupnom iznosu od 2.074,00 kn u roku od 15 dana."

Presudom suda drugog stupnja odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđena navedena presuda suda prvog stupnja.

Protiv pravomoćne drugostupanjske presude tužitelj je izjavio reviziju zbog apsolutno bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 7. i 13. Zakona o parničnom postupku i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se nižestupanjske presude ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu.

Odgovor na reviziju nije podnesen, a nadležni državni odvjetnik nije se izjasnio o reviziji.

Revizija nije osnovana.

Sukladno odredbi čl. 284. st. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 117/03), koji je stupio na snagu 1. prosinca 2003. godine, o reviziji tužitelja odlučuje se primjenom do tada važećih odredaba Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 – dalje: ZPP).

Sudovi nižeg stupnja nisu učinili bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se poziva revizija.

Presude sudova nižeg stupnja sadrže razloge o odlučnim činjenicama za donošenje zakonite presude u ovom sporu i može se ispitati njihova pravilnost, pa stoga nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP.

S obzirom na stanje u spisu iz kojega se vidi, da je tužitelju omogućeno raspravljanje u postupku pred prvostupanjskim sudom i da ga je u tom postupku zastupao punomoćnik, po ocjeni ovog revizijskog suda nije učinjena ni bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 7. ZPP.

Sudovi nižeg stupnja nisu učinili bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 386. ZPP).

Sud drugog stupnja prihvatio je utvrđenje suda prvog stupnja, da je tužitelj uputio zahtjev od 15. srpnja 2002. godine glavnom uredniku nacionalnog tjednika G. radi ispravka informacija objavljenih u tom tjedniku

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

br. ... od 12. srpnja 2002. godine pod naslovom "Istraga protiv dr. K." na stranicama br. 34-36, autorice R. I., po punomoćniku Č. P., odvjetniku u Z., ali bez priložene punomoći i da je navedeni zahtjev potpisao samo odvjetnik Č. P..

Odredbom čl. 31. st. 2. tada važećeg Zakona o javnom priopćavanju ("Narodne novine", broj 83/96 i 143/98, dalje: ZJP) je propisano, da pravo na objavljivanje ispravka informacije ima fizička ili pravna osoba čije je dostojanstvo, ugled i čast, neko drugo pravo ili interes povrijeđeno netočnom ili nepotpunom informacijom, a ako su ta prava ili interesi povrijeđeni uvredljivom informacijom, fizička ili pravna osoba ima pravo odgovora na objavljenu uvredljivu informaciju.

Odredbom čl. 34. st. 1. toč. 3. ZJP je propisano, da glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije; - ako ispravak nije potpisala ovlaštena osoba.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje, ovaj revizijski sud prihvaća ocjenu sudova nižega stupnja, da glavni urednik tuženika nije bio dužan objaviti zatraženi ispravak informacije s obzirom da ga nije potpisala ovlaštena osoba osobno, već punomoćnik, koji nije priložio punomoć uz zatraženi ispravak informacije.

Pri tome su sudovi nižeg stupnja pravilno ocijenili, da glavni urednik tuženika nije bio dužan ispitivati, da li je ovlaštena osoba izdala punomoć svom punomoćniku, jer u tom slučaju ne bi bilo opravdano očekivati da ispravak bude učinjen na način i u rokovima prema odredbi čl. 35. ZJP što je i smisao odredbe čl. 34. st. 1. toč. 3. ZJP u kojem je određeno da glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije ako ispravak nije potpisala ovlaštena osoba.

Kako odvjetnik Č. P. nije uz zahtjev za ispravak priložio punomoć, niži sudovi su pravilno ocijenili da je ispravak zatražen od neovlaštene osobe i da ne postoji zakonska obveza glavnog urednika, da provjerava, da li je ovlaštena osoba izdala punomoć svom punomoćniku – odvjetniku kada uz zahtjev nije priložena valjana punomoć za zastupanje (čl. 84. i 89. Zakona o obveznim odnosima – "Narodne novine", broj 53 i 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99, u daljnjem tekstu: ZOO).

Navodi revizije, da bi se na navedeni slučaj supsidijarno mogla primijeniti odredba čl. 88. ZOO, koja u st. 1. propisuje, da ugovor što ga neka osoba sklopi kao punomoćnik u ime drugoga bez njegovog ovlaštenja obvezuje neovlašteno zastupanog samo ako on ugovor naknadno odobri, ne mogu se prihvatiti budući da se ovdje ne radi o ugovornom odnosu između stranaka, a navedena zakonska odredba odnosi se na ugovorne odnose u kojoj situaciji drugoj ugovornoj strani može biti u interesu da se ugovor održi na snazi, pa u tu svrhu ona može tražiti odobrenje ugovora od strane neovlašteno zastupanog.

U ovoj pravnoj stvari ne radi se o ugovornim odnosima između stranaka koje bi u tom slučaju imale zajednički interes da održe sklopljeni ugovor pravno valjanim.

Iz navedenih razloga valjalo je reviziju tuženika odbiti kao neosnovanu (čl. 393. ZPP).

U Zagrebu, 12. svibnja 2005. godine

**Predsjednik vijeća:
D.M.**

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA ŽS-a

Posl. br. : XII Gž-5005/06-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, L.J., kao predsjednika vijeća, S. J-U. i S.P., kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.Š. iz Zagreba, M 31, kojeg zastupa punomoćnik A.V., odvjetnik iz Z, protiv tuženika I.A., glavnog urednika tjednika "G", Zagreb, K 2, kojeg zastupa punomoćnik V.A., odvjetnik iz Zagreba, radi objave ispravka, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-2361/05 od 24. svibnja 2006. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24. listopada 2006. godine,

presudio je

Odbija se žalba tuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-2361/05 od 24. svibnja 2006. godine.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom suđeno je:

I. Nalaže se tuženiku I.A. – glavnom uredniku tjednika "G" da u provom slijedećem broju tjednika "G" računajući od primitka sudski dostavljenog ovjerenog prijepisa pravomoćne presude sukladno čl. 53. Zakona o medijima (NN 59/04), bez izmjena i skraćanja objavi – uz navođenje da se radi o objavi na temelju presude, u okviru tematske cjeline o političkim zbivanjima u Hrvatskoj na istovrijednom mjestu programskog prostora, a izvan rubrike "Pisma uredništvu" pod prijetnjom ovrhe, ispravak slijedećeg sadržaja:

Poštovani gospodine glavni uredniče

U članku pod naslovom "Počinje bitka za Vrhovni sud", apostrofirani samu dijelu teksta pod nazivom "Š "nestao" novac".

Taj očito naručeni uradak iscrpljuje se u zlonamjernom izvrtanju notornih činjenica i grubom vrijeđanju, a to na polaznoj besmislici o meni kao kandidatu HDZ-ove desnice za tu dužnost. Procedura izbora, naime, uopće ne sadrži kandidiranje, a prijedlog za imenovanje (jedne) osobe Parlamentu isključivo je u rukama Predsjednika Republike. On nedvojbeno ne spada u tu političku grupaciju, pa je utoliko temeljna teza članka apsurdna.

Ovo sve kad bi baš i imao ikakve veze s označenom "izbornom bazom".

Suprotno svemu što u izvršavanju tuđih naloga Vaša novinarka o meni piše, u pravosudnim krugovima je posve notorno i lako provjerljivo da nemam niti sam ikada imao bilo kakve veze s političkim strankama ili lobijima bilo koje vrste, te da moja karijera u sudbenoj vlasti nije bila vezana ni uz kakve skandale odnosno afere. Ime mi nije bilo ničim uprljano, osim pokušajem ovog opskurnog teksta (i njegovih naručitelja) da " aferu s nestankom novca" pripisuju meni. I u odnosu na tu " aferu" notorno je da je novac (uz zlato, dragocjenosti, oružje itd. iz sudskog pologa) nestao 1989/90. godine, kada je to i pouzdano komisijski utvrđeno, ali je afera prikrivena, akteri s grimasom nedužnosti ostali netaknuti, a financijska kontrola Ministarstva koju sam tražio, stupajući na dužnost 1996. god., nije ni zavirila u stanje sudskog pologa. Rezultati istrage financijske komisije ministra javno su obznanjeni i dostupni, te je jasno da mi ni po kojoj logici nije mogla biti pripisani ni objektivna odgovornost za "grijehe predaka".

Sve to Vašu novinarku, naravno, ne zanima, jer bi u protivnom propala priča o "skandalima kandidata desnice".

Upućujući stvarnim autorima izraze najdubljeg prijezira, a Vašoj novinarki iskreno žaljenje zbog posla kojeg mora odradivati, zahtijevam objavu ovog ispravka na način propisan čl. 41. Zakona o medijima.

S poštovanjem,

M.Š.

II. Nalaže se tuženiku I.A, glavnom uredniku tjednika "G", Zagreb, K 2, da naknadi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 2.230,00 kn, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe."

Protiv te presude žali se tuženik iz svih žalbenih razloga iz članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP) uz prijedlog da se

prvostupanjska presuda preinači prema žalbenim navodima odnosno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tuženika, tužitelj osporava osnovanost žalbenih navoda te predlaže da se žalba tuženika odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda.

Žalba je neosnovana.

Ispitujući prvostupanjsku presudu kao i postupak koji joj je prethodio nije utvrđeno da bi bile počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. ZPP na koje ovaj sud drugog stupnja pazi po službenoj dužnosti (članak 365. stavak 2. ZPP), a niti bitna povreda odredba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP koju tuženik ističe u žalbi, pošto su u prvostupanjskoj presudi navedeni razlozi o odlučnim činjenicama koji su jasni i neproturječni, pa stoga prvostupanjska presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati.

U provedenom postupku utvrđene su sve činjenice odlučne za donošenje zakonite i pravilne presude u ovom sporu, te je na osnovi izvedenih dokaza i njihove ocjene, sukladno odredbi članka 8. ZPP, u potpunosti i pravilno utvrđeno činjenično stanje.

Tako je prvostupanjski sud utvrdio da je u tjedniku "G" u broju 748 od 08. travnja 2005. godine objavljen članak naslovljen "Počinje bitka za Vrhovni sud" te se dio tog članka, na strani 14, odnosi na tužitelja, a naslovljen je sa "Š nestao novac"; da je tužitelj podnio zahtjev za objavu ispravka informacije te je, povodom toga, u tjedniku "Globus" od 15. travnja 2005. godine na strani 130, a u rubrici "Pisma uredništvu" objavljen ispravak, ali na način protivan odredbama članka 41. Zakona o medijima ("Narodne novine" broj 59/04 – dalje: ZM).

Na tako utvrđeno činjenično stanje sud prvog stupnja je pravilno primijenio materijalno pravo (članak 40. i članak 41. ZM) kada je prihvatio tužbeni zahtjev te naložio tuženiku, kao glavnom uredniku tjednika "G" da objavi ispravak informacije, sadržaja pobliže navedenog u izreci prvostupanjske presude.

Pravilnom se ukazuje ocjena prvostupanjskog suda da su informacijom objavljenom u spornom članku povrijeđena prava i interesi tužitelja, a obzirom na navode u vezi "skandala – nestanka višemilijunskog iznosa od pologa za sudske kazne" te navode u vezi toga da je tužitelj "ekspONENT HDZ-ove desnice", a vezano uz podnaslov članka "HDZ-ova desnica na mjestu IC želi MŠ" te sadržaj članka u kojem se navodi da "desni politički krugovi u državi priželjkuju C odlazak i povratak kandidata po njihovu političkom ukusu". Sukladno sadržaju tih navoda iz spornog članka, tužitelj ima pravo zahtijevati objavu ispravka objavljene informacije, a u svrhu ispravljanja netočnih i nepotpunih informacija, navodeći u zahtjevu za ispravak da nikada nije bio u vezi s političkim strankama, lobijima i slično te da je novac na sudu nestao još 1989/90. godine kada je to i komisijski utvrđeno, te je on, stupajući na dužnost predsjednika suda 1996. godine, zatražio financijsku kontrolu Ministarstva pravosuđa, a rezultati istrage financijske komisije ministra I su javno obznanjeni.

Kako je tužitelj zatražio objavu ispravka (dakle, ispravljanje pogrešnih tvrdnji i netočnih navoda u objavljenoj informaciji) u zakonskom roku od 30 dana od objave informacije (članak 40. stavak 2. ZM) te je zahtjev za ispravak podnio glavnom uredniku u pisanoj formi (članak 40. stavak 3. ZM) to je tuženik (kao glavni urednik tjednika "G") bio dužan objaviti ispravak objavljene informacije.

Prvostupanjski sud također je pravilno utvrdio da je u tjedniku "G" od 15. travnja 2005. godine u rubrici "Pisma uredništvu", na strani 130 objavljen djelomično skraćeni i preinačeni tekst ispravka te da je na taj način tuženik postupio suprotno odredbi članka 41. stavak 1. ZM.

Naime, prema odredbi članka 41. stavak 1. ZM, ispravak se mora objaviti bez promjene i dopuna na istom ili istovrijednom mjestu programskog prostora te na isti ili istovrijedni način na koji je bila objavljena informacija na koji se ispravak odnosi. Ispravak ne smije biti nerazmjerno duži od informacije odnosno od dijela informacije na koji se odnosi. Ispravak se može objaviti u izmijenjenom obliku samo ako na to pristane podnositelj zahtjeva. Ispravak se mora objaviti na način da je iz naslova vidljivo da se radi o ispravku. Ispravak se bez suglasnosti podnositelja zahtjeva ne smije objaviti među reagiranjima ili pismima čitatelja, odnosno gledatelja ili slušatelja.

Sukladno naprijed navedenom, pravilnom se ukazuje ocjena prvostupanjskog suda da je ispravak objavljen promijenjen i dopunjen (dodana je rečenica "nisam kandidat HDZ-ove desnice", a dio teksta je izostavljen); da ispravak nije objavljen na istom i istovrijednom mjestu i na isti način na koji je bila objavljena informacija, nego u rubrici "Pismo uredništvu", na 130 strani Tjednika; da tužitelj nije pristao da se ispravak objavi u izmijenjenom obliku; da ispravak nije objavljen na način da je iz naslova vidljivo da se radi o ispravku te da je ispravak objavljen među pismima čitatelja iako za to nije bilo suglasnosti tužitelja kao podnositelja zahtjeva.

S obzirom na naprijed navedeno proizlazi da u tjedniku "Globus" nije na odgovarajući način (sukladno članku 41. stavak 1. ZM) objavljen ispravak sporne informacije, pa se stoga osnovanim ukazuje zahtjev tužitelja, kao podnositelja zahtjeva, za objavu ispravka objavljene informacije, a sukladno odredbama ZM (članak 40. stavak 6. ZM).

Na navode žalbe valja reći da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da u ovom predmetu ne postoje okolnosti zbog kojih ne bi postojala obveza tuženika za objavu ispravka, a u smislu odredbe članka 48. stavak 2. ZM i članka 48. stavak 3. ZM te članka 42. stavak 4. alineja 3 i 6, ZM. Pritom treba reći da tuženik

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

tvrdi da se nije radilo o zahtjevu tužitelja za ispravkom već da je to bilo reagiranje tužitelja, pa se obzirom na navedenu tvrdnju ukazuje nerazumljivim pozivanje tuženika na razloge za neobjavljivanje ispravka kada, dakle, tuženik tvrdi da se uopće o ispravku nije niti radilo. Sukladno navedenom, prvostupanjski sud je valjano postupio kada je odbio dokazne prijedloge tuženika (saslušanje autorice članka S.L. te tuženika), pošto tuženik nije odbio objaviti ispravak već ga je objavio suprotno članku 41. stavak 1. ZM.

Stoga je prvostupanjski na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo (članak 46. ZM i članak 48. ZM) kada je prihvatio tužbeni zahtjev i naložio tuženiku objavu ispravka.

Iz iznesenih razloga valjalo je odbiti žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu (članak 368. stavak 1. ZPP).

U Zagrebu 24. listopada 2006. godine

Predsjednik vijeća:

L.J.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
RJEŠENJE**

Upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca.....

riješio je:

Tužba se odbacuje.

Prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe se odbija.

Obrazloženje

Z.B. iz R. podnio je ovom Sudu tužbu protiv Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske, radi nedonošenja rješenja o njegovom zahtjevu za pristup informaciji, o kojem upravno tijelo nije donijelo rješenje iako je to trebalo u roku od 15 dana računajući od dana podnošenja zahtjeva u smislu članka 12. Zakona o pravu na pristup informacijama. Također navodi da i tuženo tijelo nije riješilo o njegovoj žalbi nakon što je požurio rješavanje iste, a u dokaz tome prilaže zahtjev, žalbu i požurnicu.

Predlaže Sudu da tužbu uvaži i naloži tuženom tijelu da donese rješenje kojim će se tužitelju dopustiti pristup traženoj informaciji.

Podneskom zaprimljenim kod ovoga Suda 5. travnja 2005. tužitelj je zatražio i oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe, uz koji je priložio odgovarajuću dokumentaciju.

Tužba nije dopuštena.

Prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe nije osnovan.

Prema odredbi članka 26. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 53/91, 9/92 i 77/92), ako drugostupanjski organ nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje o žalbi stranke protiv prvostupanjskog rješenja, a ne donese ga ni u daljnjem roku od sedam dana nakon ponovljenog traženja, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena. Sukladno odredbi stavka 3. citiranog članka navedenog Zakona, ako prvostupanjski organ protiv čijeg akta ima mjesta žalbi nije u roku od 60 dana ili u

posebnim propisom određenom kraćem roku donio nikakvo rješenje o zahtjevu, stranka ima pravo obratiti se svojim zahtjevom drugostupanjskom organu. Prema istoj zakonskoj odredbi protiv rješenja drugostupanjskog organa stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga uz uvjete iz stavka 1. ovog članka pokrenuti i ako taj organ ne donese rješenje.

S obzirom na navode tužbe i dokaze koje tužitelj prilaže uz tužbu, ovaj Sud nalazi da u konkretnom slučaju nisu ispunjene procesne pretpostavke za pokretanje upravnog spora temeljem citiranog članka 26. Zakona o upravnim sporovima.

Naime, kao što je iz dokaza priloženih uz tužbu vidljivo, tužitelj se obratio 10. siječnja 2005. tuženom Ministarstvu zahtjevom za pristup informaciji, podneskom od 24. siječnja 2005., požurio rješavanje svog zahtjeva, te dana 1. veljače 2005. izjavio žalbu čelniku tuženog tijela zbog nerješavanja njegovog zahtjeva.

Dakle, prema dokazima koje tužitelj prilaže uz tužbu proizlazi da tužitelj nije požurio rješavanje svoje žalbe kod čelnika tuženog tijela, tj. kod ministrice zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao što to nalaže naprijed citirana odredba članka 26. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima, uslijed čega Sud ocjenjuje da u tužiteljevom slučaju nisu ispunjene procesne pretpostavke za vođenje upravnog spora temeljem citiranog članka 26. navedenog Zakona.

Tužitelj je ovom Sudu podnio i prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe zbog slabog imovnog stanja, uz koji je priložio potvrdu Porezne uprave o imovnom stanju i izjavu danu na zapisnik kod Općinskog suda u Z. od 28. veljače 2005.

Iz priloženih dokaza proizlazi da je tužitelj nezaposlen i nema nikakvih prihoda, te da nema obvezu nikog uzdržavati. Nadalje proizlazi, da ima u vlasništvu trajniju imovinu i to stan u kojem živi, te kuću čija vrijednost prelazi 400.000,00 Kn.

Prema odredbi članka 14. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj: 26/03 -pročišćeni tekst) sud će osloboditi od plaćanja sudskih pristojbi stranku koja prema svom općem imovnom stanju ne može podmiriti sudsku pristojbu bez štetnih posljedica za nužno uzdržavanje sebe i svoje obitelji. Stranka je dužna uz prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe priložiti potvrdu o imovnom stanju te dati izjavu na sudski zapisnik o svom imovnom stanju i imovnom stanju svog supružnika. Pri donošenju odluke o

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

oslobođenju od plaćanja sudske pristojbe sud će ocijeniti sve okolnosti, a osobito vrijednost predmeta spora, broj osoba koje stranka uzdržava i prihode koje imaju stranka i članovi njezine obitelji.

Radi izloženog, Sud nalazi da prijedlog tužitelja za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe nije osnovan.

S obzirom na naprijed izloženo Sud je temeljem odredbe članka 30. stavka 1. točke 1. Zakona o upravnim sporovima i temeljem odredbe članka 14. Zakona o sudskim pristojbama, riješio kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu 7. travnja 2005.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca.....

presudio je:

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Tužiteljica je dana 20. ožujka 2006. godine podnijela ovom Sudu tužbu protiv tuženog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva zbog nedonošenja rješenja o žalbi, temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama.

Tužiteljica u tužbi iznosi, slijed događaja od podnošenja zahtjeva 23. prosinca 2005. godine, te navodi da je sukladno članku 13. stavku 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, njen zahtjev i žalba prosljeđena Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva dopisom od 31. siječnja 2006. godine, te da nije zaprimila odgovor od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, radi čega je požurila donošenje rješenja 17. veljače 2006. godine, koji je zaprimljen 20. veljače 2006. godine.

Predlaže stoga Sudu da naloži tuženom tijelu donošenje rješenja o žalbi sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

U odgovoru na tužbu tuženo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva navodi da je traženu informaciju dostavilo aktom klasa: YYYYYYYYYY ur. broj: XXXXXX od 29. ožujka 2006. godine, obzirom na činjenicu da su prikupljanje i obrada podataka po tužiteljevom zahtjevu predstavljali zahtjevan posao za ovo tijelo državne uprave, uključujući suradnju drugih institucija, što je dodatno utjecalo na duljinu predmetnog postupka.

Predlaže stoga Sudu da obustavi postupak.

Tužba nije osnovana.

Prema odredbi članka 26. Zakona o upravnim sporovima, ako drugostupanjsko tijelo nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donijelo rješenje o žalbi stranke protiv prvostupanjskog rješenja, a ne donese ga ni u daljnjem roku od sedam dana nakon ponovljenog traženja, stranka može pokrenuti upravni spor kao da je žalba odbijena.

Zakonom o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj: 172/03) propisani su rokovi za postupanje nadležnih tijela i to na način da je tijelo javne vlasti obvezno omogućiti podnositelju zahtjeva pristup informaciji najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva (članak 12. stavak 1.); da se rokovi za ostvarivanje prava na pristup informaciji mogu produžiti do 30 dana ukoliko se informacija mora tražiti izvan sjedišta tijela javne vlasti, odnosno ako se jednim zahtjevom traži veći broj različitih informacija (članak 14. stavak 1. Zakona); rok za izjavljivanje žalbe protiv rješenja tijela javne vlasti je osam dana od dana dostave rješenja (članak 17. stavak 1.), a drugostupanjska odluka po žalbi mora se donijeti i dostaviti bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe (članak 17. stavak 2.).

U konkretnom slučaju tužiteljici je omogućen pristup informaciji aktom od 29. ožujka 2006. godine.

U postupku radi ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako Zakonom o pravu na pristup informacijama nije drukčije određeno (članak 9.). Budući da tijelo javne vlasti ne donosi posebno rješenje o prihvaćanju zahtjeva za pristup informaciji (članak 15. stavak 1.), Upravni sud nije pozvao tužiteljicu u smislu odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima da se u roku od 15 dana izjasni je li naknadno donesenim aktom zadovoljna ili ostaje pri tužbi i u kom opsegu, odnosno proširuje li tužbu i na ovaj akt. Ovo iz razloga što je tuženo tijelo postupilo po zahtjevu tužiteljice, u svezi čega nije bilo potrebno donijeti posebno rješenje, a odredbom članka 16. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da ukoliko ovlaštenik prava na informaciju na osnovi dokaza kojima raspolaže smatra da informacija pružena na temelju zahtjeva nije točna ili potpuna, može zahtijevati njezin ispravak, odnosno dopunu. Tijelo javne vlasti obvezno je donijeti posebno rješenje o odbijanju zahtjeva ako smatra da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije.

Slijedom navedenog tužiteljica ima zakonsku mogućnost postupiti sukladno članku 16. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Trebalo je stoga temeljem članka 42. stavka 5. Zakona o upravnim sporovima odbiti predmetnu tužbu

U Zagrebu 27. travnja 2007.

XXXIV) Sudski postupak: Okr. B.V co N. Ž. privatni tužitelj (K-158/05 OSZ, privatna tužba, presuda i žalba braniteljice okrivljene)

PRIVATNA TUŽBA

OPĆINSKI SUD U ZAGREBU

Pravna stvar:

Privatni tužitelj: N.Ž. iz V. kojeg zastupaju Ž.C. i I.M. odvjetnici ZOU iz V.

Okrivljenik: B.V., novinar V. d.d. S. av. 4, Z.

PRIVATNA TUŽBA

radi kaznenog djela iz čl. 200. st. 2. KZ RH

Okr. B.V., s prebivalištem u Z., zaposlena u V. d.d. Sl. av. 4, je:

dana 26.04.2005. u dnevnom listu V-hrvatski politički dnevnik u svojem članku objavljenom na naslovnoj stranici te u nastavku na strani 3. lista, pod naslovom „Ž. zataškao zlostavljanje djece“, iznošenjem slijedećih navoda:

- „Međutim posebno je zanimljivo što je u to vrijeme izravno odgovoran za domove bio N. Ž. - tada pomoćnik ministra a danas državni tajnik za socijalnu skrb - koji je bio u obiteljskoj vezi s J.B., šeficom zagrebačkog Caritasa u čijem je vlasništvu Dom u Brezovici. Stoga bi se odgovor na pitanje zbog čega se tek sada Ministarstvo odlučilo ozbiljno pozabaviti sumnjama na zlostavljanje u Brezovici mogao kriti u činjenici da se Ž. u međuvremenu rastao od B. nećakinje čime je nestalo prepreka za procesuiranje počinitelja.“

- „Nikome iz sustava nije padalo ni na pamet da do kraja rasvijetli mučnu priču o „domu za mučenje“, a najmanje N.Ž., izravno govornom za stanje u domovima, koji je u to vrijeme bio u braku s nećakinjom spomenute J.B.“

- „Naime, kako tvrdi V pouzdani izvor, državni tajnik socijalnu skrb nije u braku s nekadašnjom suprugom, čime je, sasvim posljedično, nestala i potreba da se cijeli slučaj dalje zataškava.“

- „... sasvim je očito, riječ je bila o dugogodišnjem sukobu interesa. Za zlostavljanje u Brezovici znali su svi, a posebice čelni ljudi tadašnjeg inistarstva – D.V. i, dakako, N.Ž. No kako je vlasnica ima bila tetka njegove žene, o svemu se šutjelo, a odvjetništvo nikad nije idignulo kaznenu prijavu, iako je za to imalo više nego potrebne dokaze.“

- „N.Lj., ministar zdravstva i socijalne skrbi, nije, jasno, želio potvrditi da je otvaranje „slučaja Brezovica“ u vezi s privatnim vezama koje su istojale između Ž. i B., a koje su u međuvremenu nestale.“

čime je okr. B.V. pod gornjim točkama iznijela nešto nestinito što može škoditi časti i ugledu privatnog tužitelja, i to stoga što nije točno da bi, kako je okrivljenica iznijela, privatni tužitelj ista „zataškao“ i još k tomu radi rodbinskih veza, te stoga što je okrivljenica iznijela neistinu da je brak privatnog tužitelja prestao jer suprotno tome brak privatnog tužitelja nikada nije prestao, čime se takvim neistinitim navodima šteti časti i ugledu privatnog tužitelja posebice jer se istog prikazuje kao neodgovornu osobu koja radi rodbinskih veza krši zakon i dužnost koju obavlja, a ti neistiniti navodi iznijeti su putem tiska i to u dnevnom listu koji izlazi na području čitave Republike Hrvatske čime su predmetne klevete postale dostupnom većem broju ljudi,

dakle, za drugog iznio nešto neistinito što može škoditi časti i ugledu, a kleveta je počinjena putem tiska i tako postala pristupačna većem broju ljudi,

pa da je time počinila kazneno djelo protiv časti i ugleda i to kazneno djelo klevetom, označeno i kažnjivo po čl. 200. st. 2. istog zakona.

Stoga privatni tužitelj:

predlaže

da se pred Općinskim sudom u Zagrebu kao stvarno i mjesno nadležnim, održi glavna rasprava da se na glavnu raspravu pozove okrivljenica i privatni tužitelj, da se obavi uvid u tekst „Ž. zataškavao zlostavljanje djece“ od 26.04.2005. objavljenog u dnevnom listu V., da se obavi uvid u vjenčani list od 13.07.2005. da se okrivljenik nakon provedenog dokaznog postupka oglasi krivim i osudi po zakonu, te da joj se u skladu čl. 200. st. 2. KZ-a odredi kazna zatvora, da se okr. obveze na snasjanje troškova ovog postupka.

Privitak:

Preslika teksta „Ž zataškavao zlostavljanje djece“ od 26.04.2005. objavljenog u dnevnom listu V.

Preslika vjenčanog lista od 13.07.2005. i punomoć

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Općinski kazneni sud u Zagrebu po sucu KJ, uz sudjelovanje ML, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okrivljene V.B., zbog kaznenog djela iz čl. 200 st. 2 Kaznenog zakona, a povodom privatne tužbe privatnog tužitelja Ž.N. od 15. srpnja 2005. godine nakon dovršene glavne i javne rasprave u prisutnosti branitelja okrivljene D.A., odv. i privatnog tužitelja osobno uz punomoćnika Ž.C, odv., a u odsutnosti uredno pozvane okrivljene, dana 14. studenog 2008. godine

presudio je:

OKRIVLJENA B.V., rođena M., kći B. i M. rođena C, r. 17.08.1968. u B., s prebivalištem u Z, M.H 44, Hrvatica, državljanka RH, novinar, nezaposlena, bez imovine, udana, suprug D. zaposlen, majka 2 kćerke (jedna maloljetna)

kriva je što je:

dana 26.04.2005. u dnevnom listu V-hrvatski politički dnevnik u svojem članku objavljenom na naslovnoj stranici te u nastavku na strani 3. lista, pod naslovom „Ž. zataškao zlostavljanje djece“, iznošenjem slijedećih navoda:

- „Međutim posebno je zanimljivo što je u to vrijeme izravno odgovoran za domove bio N. Ž. - tada pomoćnik ministra a danas državni tajnik za socijalnu skrb - koji je bio u obiteljskoj vezi s J.B., šeficom zagrebačkog Caritasa u čijem je vlasništvu Dom u Brezovici. Stoga bi se odgovor na pitanje zbog čega se tek sada Ministarstvo odlučilo ozbiljno pozabaviti sumnjama na zlostavljanje u Brezovici mogao kriti u činjenici da se Ž. u međuvremenu rastao od B. nećakinje čime je nestalo prepreka za procesuiranje počinitelja.“

- „Nikome iz sustava nije padalo ni na pamet da do kraja rasvijetli mučnu priču o „domu za mučenje“, a najmanje N.Ž., izravno govornom za stanje u domovima, koji je u to vrijeme bio u braku s nećakinjom spomenute J.B.“

- „Naime, kako tvrdi V pouzdani izvor, državni tajnik socijalnu skrb nije u braku s nekadašnjom suprugom, čime je, sasvim posljedično, nestala i potreba da se cijeli slučaj dalje zataškava.“

- „... sasvim je očito, riječ je bila o dugogodišnjem sukobu interesa. Za zlostavljanje u Brezovici znali su svi, a posebice čelni ljudi tadašnjeg inistarstva – D.V. i, dakako, N.Ž. No kako je vlasnica ima bila tetka njegove žene, o svemu se šutjelo, a odvjetništvo nikad nije idignulo kaznenu prijavu, iako je za to imalo više nego potrebne dokaze.“

- „N.Lj., ministar zdravstva i socijalne skrbi, nije, jasno, želio potvrditi da je otvaranje „slučaja Brezovica“ u vezi s privatnim vezama koje su istojale između Ž. i B., a koje su u međuvremenu nestale.“

d a k l e, za drugog iznio neistinito što može škoditi časti i ugledu, a kleveta je počinjena putem tiska i tako postala pristupačna većem broju ljudi, čime je počinila kazneno djelo protiv časti i ugleda i to kazneno djelo klevetom, označeno i kažnjivo po čl. 200 st. 2 KZ-a.

Temeljem čl. 200 st. 2 KZ-a okrivljena se

osuđuje

**NA NOVČANU KAZNU U IZNOSU OD 10 (DESET) PROSJEČNIH DNEVNIH
DOHODAKA ŠTO IZNOSI 1.710,00 (TISUĆUSEDAMSTODESET) KUNA**

Na temelju čl. 51 st. 3 KZ-a okrivljena je izrečenu novčanu kaznu dužna platiti u roku od 2 (dva) mjeseca od dana pravomoćnosti presude.

Na temelju čl. 52 st. 2 i 3 KZ-a ukoliko novčana kazna ne bude plaćena u cijelosti ili djelomično u navedenom roku, ista će biti naplaćena prisilno a ukoliko se ne može ni prisilno naplatiti sud će je zamijeniti radom za opće dobro na slobodi tako da će jedan dnevni dohodak zamijeniti jednim danom takvog rada s tim da njegova najveća mjera ne može biti dulje od 60 dana.

Temeljem čl. 122 u svezi čl. 119 st. 2 toč. 1-6 ZKP-a okrivljena je dužna platiti paušal sudu u iznosu od 500,00 kuna, te privatnom tužitelju naknaditi na ime pristojbe po privatnoj tužbi iznos od 250,00 kuna, dok će o visini troškova zastupanja privatnog tužitelja sud odlučiti posebnim rješenjem.

Obrazloženje

Privatni tužitelj N.Ž. podnio je dana 15. srpnja 2005. godine privatnu tužbu protiv okrivljene B.V., a radi kaznenog djela iz čl. 200 st. 2 KZ-a.

Pozvana da se očituje o osnovanosti optužnog akta okrivljena BV iskazala je da se ne smatra krivom.

U svojoj obrani navela je da je kao novinar dnevnog lista "V" radila 7 godina, a iz novinarske kuće otišla prije mjesec dana. Nadalje da se u inkriminirano vrijeme vodio istražni postupak, u svezi kriminalnih radnji koje su vršene unutar "Doma Brezovica", te imala za posljedicu silovanja, bludne radnje i fizičko zlostavljanje djece, a što je sve bilo poznato široj javnosti. Podatke koje je navela u svom tekstu te koji su navedeni u privatnoj tužbi dobila je u ODO-u na temelja uvida u spis a koji je bio vezan upravo za ove događaje povodom kojih se i vršila istraga. Iz tih podataka bilo je vidljivo da je N.Ž. kao državni tajnik za socijalnu skrb, izravno odgovorna osoba za domove, bio nazočan sastancima, što je precizirano u zapisnicima i izjavama ravnateljice doma kao i u policijskoj istrazi, iz čega se vidjelo da je imao osobna saznanja o zlostavljanju djece u domu. Pojašnjava da u tom tekstu nije točna samo informacija da bi N.Ž. bio već razveden od nećakinje J.B. Naime, u to vrijeme kontaktirala je jednu osobu u CZSS V. koja joj je rekla za postupak mirenja, a kada je neposredno potom bila na moru i vidjela N.Ž. sa ženskom osobom za koju je znala da mu nije supruga pretpostavila je da je brakorazvodna parnica u tijeku pa je nakon toga i napisala ovaj tekst. Smatra da obzirom da je bio u rodbinskim vezama sa ravnateljicom Doma za nezbrinutu djecu "Caritasa" J.B., bio u sukobu interesa i zato lagao javnosti kada je putem sredstava informiranja na televiziji iskazao da je u domu sve u redu da se ništa ne događa mada je već tada bila otvorena istraga. Ističe da nije imala namjeru iznositi neistine niti oklevetati N.Ž. već samo pojasniti pozadinu slučaja i zašto do tada nisu izašli u javnosti podaci o zlostavljanju u domu.

Na upit iskazuje da je imala saznanja da je N.Ž. poslao u "Dom Brezovica" inspekcijski nadzor Ministarstva rada i socijalne skrbi RH, ali nije sigurna da li je do tog podatka došla nakon što su podaci o zlostavljanju došli u javnost, ali smatra da su se bavili minornim stvarima dok je ona iz spisa ODO-a vidjela da nije zatražena nikakva istraga bilo policijska bilo državno odvjetništva.

Na daljnji upit iskazuje postupak kod ODO-a 2002. godine inicirala je nevladina udruga, a svakako ne N.Ž.

U završnoj riječi hraniteljica okrivljene iskazala je da iz provedenih dokaza ničim nije utvrđeno da bi okrivljena kao novinar predmetni tekst objavila u namjeri vrijeđanja i iznošenja neistinitih činjenica za privatnog tužitelja. Nadalje da je notorna činjenica da su podaci o zlostavljanju djece bili poznati, te je upravo i predmetni članak dan u namjeri da se obavijesti javnost o tragičnim događajima koji se događaju u "Domu Brezovica". Sam inspekcijski nadzor na koji se poziva privatni tužitelj nije bio dostatan za njegov rad jer nema dokaza da bi se o dojavi hrabrog telefona izvijestila policija, a koja je bila jedino nadležna da se riješi ovaj slučaj. Također budući da je okrivljena do podataka došla uvidom u spis ODO-a koji je tajnan nalazi da je sud neosnovano odbio prijedlog za pribavljanje ovog spisa, iz kojeg bi se i vidjelo da privatni tužitelj nije poduzeo sve što je bilo u njegovoj nadležnosti. Obzirom na izloženo, te odredbe čl. 203 KZ-a da novinar ima dužnost da objavi javnu informaciju a da nije utvrđena namjera da bi imala za cilj naškoditi časti i ugledu privatnog tužitelja predložila da se oslobodi optužbe.

Tijekom dokaznog postupka sud je saslušao svjedoke N.Ž. i M.J., pročitao i izvršio uvid u tekst dnevnog lista V od 26. travnja 2005. godine, vjenčani list pod brojem 12, presudu Republike Hrvatske P-4015/05-29, dopis ODO-a dostavljenog suda od 05. studenog 2008. godine broj KMP-DO-2225/05, ostalu dokumentaciju koja prileži spisu, izvod iz KE i PE za okrivljenu.

Privatni tužitelj N.Ž., saslušan u svojstvu svjedoka iskazao je da je od mjeseca ožujka 2000. godine do veljače 2004. godine obnašao funkciju pomoćnika ministra za socijalnu skrb u "Ministarstvu rada i socijalne skrbi" a od tada da je na dužnosti državnog tajnika u "Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi". Navodi da je prva saznanja da se u "Domu Brezovica" događaju nedopuštene radnje te da postoji određene indicije da se u "Domu Brezovica" događaju zlostavljanja djece, dobio u lipnju 2002. godine i to preko Centra za socijalnu skrb u Novom Zagrebu a koji je zaprimio dojavu "Hrabrog telefona" te obavijestio "Ministarstvo rada i socijalne skrbi". Nakon toga donio je rješenje kojim je imenovao povjerenstvo za inspekcijski nadzor u "Domu Brezovica", a o nalazima koje je dobio obavijestio je ministra D.V. sa uputom da on kao ministar ima pravo zabraniti rad u ovom domu, čime je jasno dao do znanja šta je otkrio i do kojih određenih saznanja je došao u svezi događanja u "Domu Brezovica" a koja su ukazivala na nezakonite radnje u ovom domu. Nakon toga pripremio je dopis koji je ovjeren svojim paraфом uputio na potpis ministru a koji je potom dostavljen ODO-u, na koji način su ovi bili o svemu obaviješteni još 2002. godine. Navodi da je time jasno iskazao i svoju zainteresiranost u svezi ovih događaja i postupio u skladu sa svojim ovlastima. Naime, povodom njegovog dopisa D.V. je uputio dopis ODO-u koji je po mišljenju Ministarstva imao karakter kaznene prijave. Smatra da su s tim kao ministarstvo i organ uprave na svaki način iscrpili njihove ovlasti i mogućnosti postupanja u ovom predmetu, a povodom saznanja do kojih su došli. Također da je i nakon 2002. godine pa sve do 2005. godine bio u kontaktu sa ODO-om, a zadnji dopis za koji ima saznanja je od 2005. godine kojim ODO obavještava Ministarstvo da temeljem provedenih istražnih radnji u "Domu Brezovica" nisu utvrdili postojanja kaznenih djela, pa je upravo temeljem tog dopisa koji je Ministarstvo

dostavilo državnom odvjetništvu, imao argumente da govori u javnosti ono što je tada govorio. Naime nakon postupaka koji su dovršeni došao je do saznanja što se uistinu događalo u domu dok je tada govorio o onome što je bila službena informacija ODO-a. Također da je u vrijeme dok je obnašao ove funkcije, ravnatelj "Doma u Brezovici" bila gospođa A.B., a cijelo to vrijeme J.B. je bila ravnateljica Caritasa Zagrebačke biskupije. Pojašnjava da se razveo 2007. godine, a sam postupak razvoda braka pokrenuo je tužbom 2004. godine, ali istu povukao u veljači 2005. godine, znači nekoliko mjeseci prije nego što je objavljen predmetni članak, a što ukazuje da tada nikakav postupak razvoda braka nije bio u tijeku, te na tendencijalnost okrivljene da ga okleveće. Naime, iz članka proizlazi upravo da je on inicirao otkivanje afere "Brezovica", jer su prestale okolnosti koje su njega navodno vodile u sukob interesa. Ističe da je u vrijeme kada je objavljen ovaj tekst vršio dužnost državnog tajnika u Ministarstvu rada i socijalne skrbi RH bio na službenom putu, te do informacije došao preko obavijesti svoje tajnice i suradnika. Kada se vratio bio je izložen javnom linču. Čitao je na internetskim portalima i kroz informacije objavljene u novinama da bi ga trebalo doživotno kazniti, a tada je bio i u braku i doveden osobno u veoma tešku situaciju obzirom na svoju malodobnu djecu tada u dobi od 10 i 5 godina. Budući da je po profesiji diplomirani socijalni radnik posvetio se zaštiti najugroženijih a zbog objavljenog teksta bio u potpunosti diskreditiran, pa je imao ozbiljne zdravstvene probleme radi kojih je tražio psihološku pomoć jer se veoma teško nosio sa objavljenim informacijama.

Svjedok M.J., iskazala je da je 31. ožujka 2006. godine imenovana Pravobraniteljicom djece RH, a od kraja 1992. godine pa do tada bila zaposlena u "Ministarstvu rada i socijalne skrbi", kasnije "Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH" najprije u svojstvu savjetnika, a kasnije u svojstvu načelnice Odjela za zaštitu djece obitelji i skrbništva, na kojem je mjestu radila kada je zaprimljena dojava "Hrabrog telefona", a u kojoj je bila naznaka da bi se radilo o zlostavljanju djece u "Domu Brezovica". Navodi da su u svezi ovog problema imali više sastanaka kolegija kojima je bio nazočan N.Ž. tada bio pomoćnik Ministra rada i socijalne skrbi, te znao da je donesena odluka o inspekcijskom nadzoru u "Domu Brezovica". Naime, kolegica koja je bila načelnica odjela formirala je povjerenstvo, a za što je morao dati suglasnost N.Ž. jer je on upravo potpisivao odluke kao pomoćnik "Ministra rada i socijalne skrbi". Napominje da je ovo povjerenstvo bilo formirano od strane stručnih ljudi kojim su bile obuhvaćene osobe koje su radile u Odjelu za upravni inspekcijski nadzor kao i stručne osobe koje su radile u njenom odjelu. Kada je inspekcijskih nadzor izvršen i sačinjen pismeni nalaz o tome, a koji su potpisali članovi povjerenstva, a popratne dopise u svezi vršenja rada potpisao pomoćnik ministra Nino Žxxxx, taj nalaz prosljeđen Državnom odvjetništvu. Napominje da je čim se dobilo to saznanje preko "Hrabrog telefona", formirano povjerenstvo koje je izvršilo nadzor u "Domu Brezovica" te o saznanjima vezani za nadzor, sačinjeno je pismeno izvješće koje je bilo prosljeđeno Državnom odvjetništvu.

Na upit iskazuje da je ovaj nadzor, a vezano za "Dom Brezovica" bio obavljen uobičajeno kako se inače vršio nadzor ukoliko bi se ukazala sumnja na nepravilnosti rada a u svezi djelokruga njihovog poslovanja. Nadalje da nema saznanja da bi kroz svoj rad privatni tužitelj na bilo koji način ometao rad povjerenstva zataškavao činjenicu izvršenog nadzora.

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio da je okrivljena B.V. počinila kazneno djelo iz čl. 200 st. 1 i 2 KZ-a, kažnjivo po čl. 200 st. 2 KZ-a, činjenično i pravno opisano kao u izreci presude.

Naime, iz sadržaja novinskog teksta čiji je autor okrivljena B.V. koji je objavljen u dnevnom listu "V" 26. svibnja 2005. godine a pod naslovom "Ž zataškavao zlostavljanje djece", nesporno je da se za privatnog tužitelja iznose tvrdnje da je kao pomoćnik ministra u Ministarstvu rada i socijalne skrbi te sada (od veljače 2004. godine) tajnik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, zbog obiteljske povezanosti sa J.B. tada ravnateljice Caritasovog doma "Blaženi Alojzije Stepinac", jer je bio oženjen njenom nećakinjom, više godina zataškavao zlostavljanje djece u "Domu Brezovica" u nadležnosti ovog doma, a okolnost da je tek sada Ministarstvo pokrenulo postupak "krije u činjenici" da se privatni tužitelj u međuvremenu razveo.

Izloženim tvrdnjama se nameće zaključak da je iako je bio izravno odgovoran za rad domova za nezbrinutu djecu, te imao saznanja o zlostavljanju djece "doma za mučenje" nije ništa poduzeo i to upravo zbog "privatnih veza koje su postojale između Ž. i B. a koje su u međuvremenu nestale", na koji način se privatni tužitelj javno proklamira kao osoba koja grubo prikriva istinu, te u konkretnom slučaju budući da se radi o zlostavljanju djece, krajnje osjetljivoj tematici, da je dojam da se radi o moralno upitnoj osobi, a što budući da inkriminirane informacije nisu bile provjerene, a ni tvrdnja da je privatni tužitelj razveden istinita, ukazuje da je senzacionalistički tekst okrivljenoj kao novinaru bio bitniji od toga da čitateljima da provjerenu i istinitu informaciju.

Ovo proizilazi iz samog iskaza M.J. koja je od kraja 1992. godine do 31. ožujka 2006. godine kada je imenovana Pravobraniteljicom djece RH, bila zaposlena u Ministarstvu rada i socijalne skrbi koje je kasnije preimenovano u Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te znači u inkriminirano vrijeme radila zajedno sa privatnim tužiteljem, potvrdila da je u svojstvu načelnice Odjela za zaštitu djece, obitelji i skrbništva a koji iskaz sud cijenio u cijelosti vjerodostojnim, po zaprimanju dojave "Hrabrog telefona" u kojem je bilo naznaka, indicija da bi se radilo o zlostavljanju djece u "Domu Brezovica", formirano povjerenstvo za inspekcijski nadzor u ovom domu, koju odluku je upravo što je suglasno istinitim navodima privatnog tužitelja ovaj potpisao, te ukazuje budući da je dojava "Hrabrog telefona" zaprimljena još tijekom mjeseca lipnja 2002.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

godine, što je nesporno i prema priležećoj presudi Općinskog građanskog suda od 30. travnja 2008. godine privatni tužitelj kako to istinito iskazuje odmah poduzeo radnje u okviru svojih ovlasti, te nakon što je inspekcijski nalaz dovršen kako to nadalje proizlazi iz njihovih suglasnih iskaza, sačinjeno pismeno izvješće o saznanjima do kojih su došli članovi stručnog nadzora, a koje su nedvojbeno ukazivale na nezakonite radnje u "Domu Brezovica" zbog čega je izvješće i proslijeđeno nadležnom Državnom odvjetništvu, a koje je kao nadležno državno tijelo upravo ovlašteno za progon počinitelja kaznenih djela, po izvršenim izvidima, istraživanja postojanja osnovane sumnje za učin kaznenih djela u "Domu Brezovica" a koji se vodio što nije sporno i prema priležećem dopisu, materijalnom dokazu pred ODO-a u Zagrebu pod brojem KMP-DO-2225/05 dana 15. lipnja 2006. godine arhiviran i to nakon dostavljenog pismenog mišljenja zamjenice DORH-a B.C. od 07. lipnja 2004. godine da nema nikakve osnovane sumnje da bi u navedenom domu bilo nezakonitih radnji, a o čemu je bila izvještena javnost jer je objavljeno putem svih sredstava javnog informiranja, te stoga privatni tužitelj kako to istinito iskazuje i nije mogao samostalno mimo nadležnog Državnog odvjetništva vršiti bilo kakve druge radnje tim više što je u cijelom razdoblju (od lipnja 2002. godine) bio u kontaktu sa Državnim odvjetništvom, što se i vidi jer je Državno odvjetništvo isto izvješće dostavilo i nadležnom ministarstvu.

Stoga je sud prijedlog branitelja okrivljene da se izvrši uvid u spis KMP-DO-43/05 Županijskog državnog odvjetništva, a na okolnosti obrane okrivljene odbio kao nevažan i odugovlačeći jer je sud utvrdio da je postupak a u svezi nezakonitih radnji u "Domu Brezovica", vodilo Općinsko državno odvjetništvo pod brojem KRP-DO-2225/05 kako to i proizlazi iz priležećeg dopisa, a koji je postupak nakon izviđa, te dostavljenog mišljenja zamjenice DORH-a B.C. arhiviran a što je i notorna činjenica: budući da je ova službena informacija bila objavljena putem tiska i drugih sredstava informiranja a na što je istinito ukazao i privatni tužitelj u svom iskazu.

Prema tome inkriminirana informacija u kojoj se cijela tvrdnja stavlja u kontekst dobivenog podatka da se privatni tužitelj razveo, a što ničim nije provjereno ne predstavlja informaciju čije bi objavljivanje bilo u javnom interesu i danoj u dobroj vjeri kako to okrivljena neosnovano želi da prikaže u svojoj obrani.

Okrivljena je kao novinar dužna iznijeti istinitu uravnoteženu i provjerenu informaciju i svoj kritički stav iznijeti savjesno i profesionalno jer bi to bilo u općem interesu te tako sačinjen tekst bio dovoljan da nadležni organi izvrše provjeru takve informacije, te na kraju utvrdi stvarna djelatnost privatnog tužitelja vezane za njegov rad a ne iznositi inkriminirane tvrdnje na račun samog privatnog tužitelja koje su neistinite, a sadržaj kojih jasno ukazuje na isključivu namjeru okrivljene da omalovaži privatnog tužitelja pred širom javnošću te dovede u pitanje sav njegov profesionalni rad i diskreditira kao osoba.

Stoga sud nalazi da je ovakvim načinom pisanja suprotno navodima njene obrane kao i okolnosti da prije objave spornog teksta kako je to sud utvrdio nije ni pokušala razgovarati sa odgovornom osobom u ministarstvu, a što bi bio logičan slijed prije objavljivanja ovako osjetljivih podataka i praćenja problematike zlostavljanja djece a kojom prilikom je mogla provjeriti točnost informacija, prešla granicu svog profesionalnog prava i dužnosti da javno ukaze na određene probleme i štetnu pojavu u društvu koju je opazila ili koja joj je priopćena, već je ušla u sferu omalovažavanja privatnog tužitelja izrazila nepoštivanje njegovog dostojanstva jer takvi neistiniti tekstovi nisu društveno opravdani i potrebni da bi se njima ostvarila zaštita određenih vrijednosti koju ne bi bilo moguće zaštititi drugačijim načinom pisanja te stoga ni moglo biti uvjeta za primjenu čl. 203 KZ-a.

Stoga sud nalazi da su se u radnjama okrivljene B.V. stekli svi bitni elementi kaznenog djela iz čl. 200 st. 2 KZ-a, te ju je za isto oglasio krivim.

Odlučujući o vrsti i visini kazne koja bi bila adekvatna kaznenoj odgovornosti okrivljene, ovaj sud je imao u vidu da je okrivljena osoba u zreloj životnoj dobi, do sada neosuđivana i nekažnjavana što ukazuje da nije sklona vršenju kaznenih djela koje okolnosti je cijenio kao olakotne, dok na strani otegotnih okolnosti sud nije našao ništa. Stoga je okrivljenu osudio na novčanu kaznu od deset prosječnih dnevnih dohodaka u ukupnom iznosu od 1.710,00 kn, a koju je dužna platiti u roku od dva mjeseca, a koja kazna odgovara težini, društvenoj opasnosti počinjenog djela i osobnosti okrivljene.

Temeljem čl.122.st.1. us vezi s čl.119.st.2. toč.1.-6. ZKP-a okrivljena je dužna naknaditi paušal sudu u iznosu od po 500,00 kuna, te privatnom tužitelju naknaditi na ime pristojbe po privatnoj tužbi iznos od 250,00 kuna, dok će o visini troškova zastupanja privatnog tužitelja sud odlučiti posebnim rješenjem.

**Općinski kazneni sud u Zagrebu
U Zagrebu, 14. studenog 2008. godine**

Zapisničar:
M.L.

Sudac:
K. J.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 dana Županijskom sudu u Zagrebu, po prijemu presude. Žalba se podnosi pismeno u pet istovjetnih primjeraka kod ovoga suda.

ŽALBA BRANITELJICE OKRIVLJENE

Žalba braniteljice okrivljene

U Zagrebu, 13. siječnja 2009.

protiv presude tog suda br: K-15 8/2005

punomoć u spisu
X 5

zbog: bitne povrede postupka iz čl.367.st.2.t.1 i st.3. ZKP-a
povrede Kaznenog zakona (čl.368. st.2.i 4. ZKP-a)
pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (čl.369. KZ-a)

Pobijanom presudom prvostupanjski sud je moju branjenicu proglasio krivom za kazneno djelo protiv časti i ugleda, počinjeno klevetom, činjenično opisanog u izreci presude, označeno i kažnjivo po čl.200.st.2. KZ-a te joj izrekao novčanu-kaznu u iznosu deset prosječnih dnevnih dohodaka.

Označenu presudu pobijam zbog bitne povrede postupka, nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede Kaznenog zakona.

Sud je nepotpuno utvrdio činjenično stanje, jer nije izvršio uvid u spis Županijskog državnog odvjetništva Zagreb i to broj KMP-DO-43/05. U obrazloženju presude, sud navodi da je pribavio spis KRP-DO-2225/05, koji obrana nije predlagala i ne zna što taj spis sadrži, međutim spis predloženog broja, KMP-DO-43/05, sadrži bilješku o informativnom razgovoru sa A.B. obavljenom 12.3.2003. godine, a u koju je okrivljenoj bio omogućen uvid upravo od strane državnog odvjetništva na „brifinzima“ sa novinarima. Upravo ovaj način saznanja za činjenicu (sadržanu u označenoj službenoj bilješci) da je privatni tužitelj imao saznanja o fizičkom i seksualnom zlostavljanju djece u Domu Brezovica još početkom 1999. godine, oslobađa okrivljenu kaznene odgovornosti, jer je informaciju saznala od tijela javne i sudbene vlasti, radi čega je imala opravdan razlog povjerovati u istinitost iznijetog sadržaja. Pored toga informacija, je objavljena u okviru novinarskog posla i to u vrijeme kada su događanja u Domu u Brezovici, njihovo zataškavanje od strane osoba u ŽDO Zagreb (sud sam navodi ime B.C.), dnevno bile u tisku i od iznimnog interesa za javnost.

Da je sud pribavio spis ŽDO koji je obrana predložila, a ne neki drugi, utvrdio bi činjenice na koje je obrana ukazivala te bi morao primjeniti odredbu čl.203. KZ i osloboditi okrivljenu kaznene odgovornosti. Ovako, prvostupanjski sud je počinio povredu odredaba Kaznenog zakona.

Odbijanjem pribave tog spisa i izvođenja dokaza uvidom u označenu bilješku, okrivljena je onemogućena u svojoj obrani. Navod suda da prijedlog obrane za izvođenje ovog dokaza odbija jer da predstavlja odugovlačenje postupka, u cjelosti je neistinit, jer je taj prijedlog obrana stavila na prvoj održanoj glavnoj raspravi još 20. lipnja 2008. godine, nakon čega su bile još dvije gl.rasprave (od toga jedna odgođena) pa je bilo dovoljno vremena da sud taj dokaz pribavi to tim više što je rješenjem na prvoj gl. raspravi odlučio o prihvatu tog dokaznog prijedloga. Time je sud počinio i bitnu povredu postupka iz čl.367.st.3. ZKP-a, a stoje svakako imalo utjecaja na presudu.

Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje u pogledu djelovanja privatnog tužitelja i to time što je za mjerodavno uzeo njegovu obranu, iskaz svjedokinje M.J. i davanje naloga za inspekcijski nalaz od strane privatnog tužitelja 2002. godine. Prema spomenutoj službenoj bilješci, privatni tužitelj je imao saznanja za događanja u Domu Brezovica još 1999. godine, dakle počeo je djelovati nakon proteka od 3 godine od svojeg sudjelovanja na sastanku u Domu Brezovica, o kojem je u službenoj bilješci koja prileži spisu ŽDO br. KMP-DO-43/05 iskazivala A.B. Pored toga, dojave o seksualnom zlostavljanju djece, tužitelj nije nikako mogao ispitati određivanjem inspekcijskog nadzora, naprosto iz razloga jer se tom mjerom, po čl. 173. Zakona o socijalnoj skrbi, provodi nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona i drugih propisa, općih i pojedinačnih akata, kao i nadzor nad stručnim radom pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne skrbi. Da je sud utvrdio karakter ove mjere, ne bi mogao donijeti zaključak da je tužitelj poduzeo sve da ispita navode, pa makar i tri godine od svojeg saznanja.

Nejasno je iz obrazloženja presude koji su to navodi u objavljenoj informaciji klevetnički, pa se presuda u tom dijelu ne može ispitati.

Slijedom svega gore navedenog, predlažem da Županijski sud u Zagrebu, kao drugostupanjski sud, uvaži ovu žalbu te preinači pobijanu presudu na način da okrivljenu oslobodi kaznene odgovornosti, podredno da ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak.

Braniteljica okr. B.V.
D.A. odvjetnica

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski sud u Zagrebu, po sucu toga suda RS kao sucu pojedincu uz sudjelovanje zapisničara MV, u kaznenom predmetu protiv I okr. S.K., II. okr. I.P. i III. okr. B. J., zbog kaznenog djela iz članka 199 st. 2 i 200 st. 2 KZ, povodom privatne tužbe od 05. svibnja 2003.god s izmjenom od 08. prosinca 2004. na javnoj i glavnoj raspravi u odsutnosti I. II. i III. okr. te u prisutnosti zz bran. I. okr. S.S. odv. te privatnog tužitelja I.P. i zz punom, privatnog tužitelja D.B. odv., dana 18. prosinca 2006. godine

presudio je

I OKR. S.K., kći I. i A. rođ. S., rođ. 03.01.1950.g u B., B., s prebivalištem u Zagrebu, S. 22, Hrvatica, drž. RH, novinar, sa završenim Filozofskim fakultetom, razvedena, vlasnica stana na adresi stanovanja, zaposlena u "N" sa plaćom od 12.000,00 kuna.

II OKR. P.I. sin M i D r. Š, rođ. 21. 01.1961. g. u Zagrebu, s prebivalištem u Zagrebu, I. 7, Hrvat, drž. RH, po zanimanju novinar, sa plaćom od 15.000,00 kuna, od imovine stan na adresi stanovanja, oženjen, supruga nezaposlena, jedno mljt. djeete od 15 godina, sa završenim fakultetom politologije, vojsku služio 1980g. u S. i K., vodi se u VE Velika Gorica,

III OKR. J. B., sin S. i S., r. B., rođ. 06.05.1971. g. u Novoj Gradiški, s prebivalištem u Zagrebu, G. 11, Hrvat, drž. RH, novinar s plaćom od 13.000,00 kuna, od imovine ima kuću na adresi stanovanja, oženjen, supruga zaposlena s plaćom oko 6.500,00 kn, ima sina od tri godine, sa završenim Fakultetom kriminalističkih znanosti, vojsku služio u P. 1998.g., vodi se u VE Novoj Gradiški,

Temeljem čl.354.toč 3.

oslobađaju se od optužbe
da bi:

I okr. S.K.

1) u svojstvu glavnog i odgovornog urednika političkog tjednika "N", nakon primitka priređenog teksta od II. i III. okr., iako je bila svjesna, da su navodi II. i III. okr. o privatnom tužitelju neistiniti, uvredljivi, i da imaju cilj samo škoditi časti i ugledu privatnog tužitelja, obradila tekst, i to:

1.) na st. 1 tjednika uz fotografiju privatnog tužitelja u naslovu: "N-LISTA ZA 2003 : 40-NAJVEĆIH HRVATSKIH BOGATAŠA";

2.) na str. 28 tjednika u naslovu "HRVATSKI TAJKUNI IZGUBILI 500 MILIJUNA EURA", što se odnosi na privatnog tužitelja;

3.) na str. 32. u podnaslovu uz fotografiju privatnog tužitelja uz redni broj "22. IP 26 mil. Eura(18)".

II okr. I.P.

i

III okr.B. J.

2) kod Općinskog suda u Zagrebu u kaznenom predmetu br.K-145/03 na raspravi dana 2.prosinca 2004. u svojim iskazima IP i BJ priznali da su kao članovi tzv. istraživačkog tima sastavili članak u političkom tjedniku N od 18.3.2003.broj.383 pod naslovom "NI za 2003: 40-najvećih hrvatskih bogataša", te su namjerno iznijeli neistine i uvrijedili privatnog tužitelja, a što je imalo cilj samo škoditi časti i ugledu privatnog tužitelja, pa su u članku za privatnog tužitelja napisali slijedeće na strani 32 uz redni broj "22. IP.-26 mil. Eura (18)navedeno je " izgubio dio bogatstva na novu stranačku infrastrukturu, a vjerojatno i na tajno pomaganje televizijskih projekata. Kao i lani, veći dio bogatstva dobro mu je prikriven tajnim ortačkim ugovorom, lako mu je formalno isplaćen tajni ortački udjel u Eh NP, zadržao je utjecaj na većinu izdanja te medijske kuće. Lani je ostao bez 4,5 milijuna eura."

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

d a k l e, I okr., II. okr i III. okr. za privatnog tužitelja su putem tiska iznosili nešto neistinito, što je imalo za cilj samo škoditi njegovoj časti i ugledu te ga istim člankom i uvrijedili, sa istim ciljem samo da mu naškoda časti i ugledu,

čime bi počinili kazneno djelo protiv časti i ugleda i to klevetom iz čl. 200 st. 2 KZ-a, i uvredom iz čl. 199. st. 2. KZ-a, kažnjivo po istim zakonskim propisima

Temeljem 51.123. st.3 ZKP-a privatni tužitelj dužan je nadoknaditi trošak postupka u paušalnom iznosu od 1000,00 kuna.

Obrazloženje

Privatni tužitelj I.P. podnio putem svog punomoćnika A.V. dana 05. svibnja 2003.god. privatnu tužbu protiv okr. SK zbog kaznenih djela uvrede i klevete iz čl. 199 st. 2 KZ-a i čl. 200 st. 2 KZ-a, a koja privatna tužba je dana 08. prosinca 2004. godine (list 35 spisa) izmijenjena i proširena na način da su osim glavne urednice "N" I. okr. S.K. optuženi i novinari predmetnog tjednika II. okr. I.P. i III. okr. B.J. također zbog kaznenih djela uvrede i klevete iz čl. 199 st. 2 i čl. 200 KZ-a.

Pozvani da se očituju o osnovanosti opt. akta I., II. i III. okr. izjavili su da se ne smatraju krivima za kaznena djela koja su im stavljena na teret.

I. okr. S.K. u svojoj je obrani navela da se ne može izjašnjavati o inkriminacijama koje su joj stavljene na teret jer ne razaznaje kojim dijelom činjeničnog opisa se tereti za kazneno djelo uvrede, a kojim za kazneno djelo klevete radi čega ne želi iznositi svoju obranu.

II okr. I.P. također je naveo da ne želi iznijeti obranu jer ne razaznaje koje tvrdnje su u spornom tekstu klevetničke, a koje uvredljive.

III okr. B.J. također je naveo da ne želi iznijeti svoju obranu jer mu je iz činjeničnog opisa nejasno koje su tvrdnje klevetničke, a koje uvredljive.

Tijekom dokaznog postupka sud je u svojstvu svjedoka ispitao privatnog tužitelja IP te je pročitao i izvršio uvid u dokumentaciju priležeću u spisu i to: tjednik "N" od 18. ožujka 2003.g. te tekst na str.28 i 32 predmetnog članka izjavu o imovini list 29-31 spisa, novinski članak N s lista 64 spisa spisa, Narodne Novine list 45 spisa, preslike dostavljenih članaka tjednika "G", presudu Općinskog i Županijskog suda u Zagrebu te intervju čelnika "HI "Večernjem listu" spis br. SU-989/98, presudu ovog suda s lista 22 spisa, te na kraju izvadak iz KE za I., II. i III. okr.

Ispitan u svojstvu svjedoka IP u svom je iskazu naveo kako je članak u "N" potpuno neistinit i klevetnički, još jedan u nizu koji je objavljen od strane redakcije koja ga sustavno nekoliko godina kleveče s tim da mu je IP osobno i pred sutkinjom Općinskog suda naveo da će ga doći glave. Dodao je kako se radi o jednom u nizu takvih napada na njega koji mu kao i njegovoj obitelji kako u javnom tako i u privatnom životu stvaraju velike probleme. Što se tiče svog imovnog stanja svjedok je naveo kako je u vrijeme objavljivanja članka bio saborski zastupnik te imao obvezu prijaviti imovinsku karticu što je i učinio, a ista je bila dostupna svima obzirom se nalazila na internetu i sve se moglo vrlo lako provjeriti pa je ono što navode okr. laž i potpuna neistina. Kao razlog dodao je kako okr. vode neku vrstu kampanje usmjerene k njegovoj osobnoj i javnoj diskreditaciji, a privatna tužba motivirana je izjavom IP u kojoj je rekao da će ga doći glave i podnošenje privatne tužbe način je na koji se želi zaštititi od takvih postupaka okr.

Na posebno pitanje suda zbog čega naslovnu stranicu "N" smatra uvredljivom, a na kojoj mu je stavljena slika zajedno sa slikama GI te TK, privatni tužitelj je odgovorio kako se stavljanjem njegove slike uz naslov "40 najvećih hrvatskih bogataša" implicira kako je imovinu stekao na nezakonit način obzirom je u to vrijeme bio saborski zastupnik i iz imovinske kartice bila je razvidna njegova imovina s tim da 2002.god. nije imao tvrtku, ali se ne može očitovati kada je osnovana njegova tvrtka "Cc" dok je krajem 2004.godine postao direktor tvrtke "Ad" d.o.o.

Također je neistina da je tajni dioničar tvrtke "Eh" kao i da je peti ortak u "D", a što je utvrđeno u sudskom postupku. Inače ga ne bi smetalo da je stavljen na listu najbogatijih Hrvata kada se uz tu listu ne bi impliciralo da je bogatstvo stekao na nezakonit način, a cijeli dio teksta na drugoj stranici privatne tužbe od 08.prosinca 2004. je takav da smatra kako se implicira da je bogatstvo stekao nezakonito. Također je dodao, da će, ukoliko bude ponovo stavljen na listu najbogatijih H, o iznosu koji će se navesti, kao i obrazloženju uz isti, ovisiti da li će ga takvi natpisi smetati. Inače iznos od 26 miliona E koji se navodi u članku ne odgovara istini, a na posebno pitanje suda ne može točno odgovoriti kolika je bila vrijednost njegove imovine u vrijeme objave članka i pozvao se na podatke iz imovinske kartice s tim da se u to vrijeme nije smatrao niti bogatim niti siromašnim, a uz redovno primanje saborske plaće imao je i primanja po osnovi prodaje nekretnina početkom 90-tih godina i u vrijeme objave članka uzdržavao je svoju obitelj. Inače nije sudjelovao u nikakvim poslovima vezanim za ortačke ugovore kao što nije imao poslovne veze s MK.

Glede obiteljske kuće u kojoj trenutno živi naveo je kako ista nije dovršena i ne može se izjasniti koliko vrijedi s tim da u vrijeme objave članka gradnja obiteljske kuće nije započela, a zemljište je u vlasništvu njegovog punca, a u vrijeme objave teksta nije imao nikakav kredit kao što nije bio podignu kredit niti za njegovu tvrtku "Cc" ukoliko je ista u vrijeme objave članka već bila registrirana.

Nakon provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio kako nema dokaza da bi I, II i III okr. počinili inkriminirana im kaznena djela.

Tijekom dokaznog postupka bilo je sporno, a obzirom I, II i III okr. nisu iznosili svoje obrane, da li je upravo I okr kao glavna urednica N opremila naslovnu stranicu istoga te da li su II i III okr. napisali sporne tekstove obzirom se kao autor spornog članka navodi istraživački tim Nacionala te da li način pisanja uz predmetni naslov i tekst predstavlja kazneno djelo klevete odnosno uvrede.

S obzirom okr. nisu opovrgnuli tvrdnje iz privatne tužbe, sud smatra kako je I okr. za koju je nesporno da je u vrijeme objave članka bila glavna urednica N, što je razvidno sa stranice 8 predmetnog N od 18. ožujka 2003. godine opremila naslovnu stranicu istog, a II okr. IP u to vrijeme predsjednik Uprave i III okr BJ novinar kao članovi istraživačkog tima sastavili sporne članke.

Međutim, zakonska je pretpostavka za postojanje kaznenog djela klevete, u ovom slučaju javne, obzirom je iznijeta putem tiska, da je činjenično tvrđenje koje može škoditi časti i ugledu drugog neistinito i da je takvog sadržaja i značaja uslijed čega je osoba izložena podcjenjivanju, omalovažavanju te preziru uže ili šire javnosti dok je za kazneno djelo uvrede nužno da se ponašanjem počinitelja grubo omalovažava čast druge osobe odnosno njena osobna vrijednost te se izražava nepoštivanje ljudskog dostojanstva koje je imanentno svim ljudima.

Analizirajući naslovnicu N od 18. ožujka 2003. godine razvidno je kako se na istoj osim slike privatnog tužitelja nalaze primjerice i slike u svijetu proslavljenih hrvatskih sportaša Gorana I i Tonija K za koje je notorna činjenica da su zahvaljujući svojim sportskim uspjesima zaslužni za promidžbu Hrvatske u svijetu pa se doista stavljanjem slike privatnog tužitelja u takvo društvo ne može po mišljenju ovog suda niti uz prateći naslov «N lista za 2003. godinu - 40 najvećih hrvatskih bogataša» smatrati kao klevetnička odnosno uvredljiva izjava jer ista uz objavljenu sliku privatnog tužitelja po objektivnoj ocjeni ne može škoditi njegovoj časti i ugledu.

Također po mišljenju ovog suda, niti tekst na stranici 32 N koji se pod rednim brojem 22 inkriminira II i III okr. ne predstavlja sadržajno takvo tvrđenje koje bi dovelo do podcjenjivanja, omalovažavanja te prezira uže ili šire javnosti jer bi se onda svako objavljivanje načina nečijeg poslovanja te dobiti koju je kroz takvo poslovanje ostvario i to po modelu tipičnom za takve vrste lista koji je i inače uobičajen, primjerice kao Forbesova lista na koju se poziva i sam N i koje liste ne predstavljaju nikakav službeni podatak o nečijoj imovini koji bi uslijed toga polučio neke pravne konzekvence, moglo smatrati podcjenjujućim i takvim da se omalovažava osjećaj osobne vrijednosti i ne poštuje dostojanstvo, što je po mišljenju ovog suda neprihvatljivo unatoč činjenici, što moguće da tako iznijeti podaci ne odgovaraju stvarnom imovinskom stanju neke osobe, ali i kao takvi ne mogu biti sami za sebe dostatni i predstavljati kazneno djelo klevete ili uvrede ukoliko se uz iste ne impliciraju i određene negativne konotacije, primjerice da je točno određena osoba svoju imovinu stekla protuzakonito, a koja negativna konotacija predmetnom tekstu nedostaje.

Tvrdnje privatnog tužitelja da se predmetnom naslovnicom te tekstom na str.32 N implicira kako je bogatstvo stekao na nezakonit način po mišljenju ovog suda ne stoji jer tajni ortački ugovori, sami po sebi, a koji se spominju u predmetnom tekstu po zakonu nisu zabranjeni, radi čega se ovaj sud nije upuštao u dokazivanje postojanja ili nepostojanja tih ugovora, a upravo zbog same prirode tajnosti istih i činjenice da spominjanje njihovog postojanja u predmetnom tekstu, pa bilo ono istinito ili neistinito, sadržajno uopće ne može štetiti nečijoj časti ili ugledu.

Što se tiče navoda vezanih za tvrdnju kako je priv.tužitelj dio bogatstva izgubio na novu stranačku infrastrukturu i na tajno pomaganje televizijskih projekata te da je lani ostao bez 4,5 milijuna eura, iste se, iako imaju određenu činjeničnu podlogu ne mogu podvrgnuti utvrđenju istinitosti ili neistinitosti, s obzirom nije precizirano o kojim se televizijskim projektima radi te na koji način bi priv.tužitelj ostao bez 4,5 milijuna eura, pa takve tvrdnje predstavljaju jednu subjektivnu ocjenu i zaključak o nekome čije se postojanje odnosno nepostojanje ne može objektivno utvrditi i predstavljaju vrijednosni sud tj. uopćeno mišljenje II. i III okr. o imovini privatnog tužitelja na koje slobodno mišljenje su isti kao novinari po mišljenju ovog suda imali pravo, ukoliko pri tom nisu vrijeđali nečiju čast ili ugled, tim više što se o određenim poslovnim događajima u kojima se navodilo ime privatnog tužitelja i vodio postupak pred Općinskim sudom u Zagrebu pod brojem SU-989/98 u koji spis je ovaj sud izvršio uvid.

Naime, tijekom 1998. godine Općinskom sudu u Zagrebu podniet je prijedlog predlagatelja Nevena B radi obnove javnobilježničkog spisa i to pod brojem SU-989/98 te je uvidom u predmetni spis utvrđeno kako se u tom postupku tražila obnova ortačkog ugovora sklopljenog kod javnog bilježnika A.H, a koji ugovor je ukraden iz njezinog javnobilježničkog ureda, i to po predlagatelju N.B te V.B, P.L i M.K. s tim da je Rješenjem tog suda od 8. rujna 1998. godine djelomično usvojen prijedlog predlagatelja N.B te su obnovljeni samo dijelovi javnobilježničkog spisa i to zapisnik o predaji Ugovora o ortakluku od 26. veljače 1997. godine i potvrda o predaji Ugovora na čuvanje javnom bilježniku dok je prijedlog za obnovu samog Ugovora o ortakluku odbijen iz razloga što je predlagatelj imao samo nacrt ugovora o ortakluku koji prileži na listu 13-20 predmetnog spisa, a sa kojim sadržajem nisu bili suglasni ostali ortaci, V.B. P.L. i M.K i kojem ugovoru se u čl. 6 navodi kako svi ortaci izjavljuju da 10% udjela u Db d.d. svakog ortaka pripada neimenovanoj osobi osobno poznatoj svim ortacima (iznad čega je napisano ime I.P.) s tim da ga u odnosu prema ortakluku u svim pravima zastupa drugi ortak (prema redosljedju je to M.K.). Kako stranke nisu raspolagale prijepisom ili

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

preslikom spornog ugovora, a nije bilo pismenog ili usmenog suglasja o sadržaju predočenog nacrtu ugovora to je predmetnim rješenjem, koje je potvrđeno na Županijskom sudu, strankama ostavljeno da utvrđivanje postojanja ili nepostojanja ugovora ili pravnog odnosa utvrđuju u parničnom postupku.

Iz navednog proizlazi kako su okrivljenici do određenih saznanja o mogućim poslovnim aktivnostima privatnog tužitelja mogli saznati i kroz ovaj sudski postupak koji nije bio tajan uz dodatnu činjenicu koju ne spori ni sam priv.tužitelj, a to je da isti ostavlja mogućnost da je njegova tvrtka CC osnovana u vrijeme objave članka, a nedugo po prestanku obnašanja saborske dužnosti i tvrtka Ad i na temelju takvih podataka sastaviti tzv. listu najbogatijih Hrvata, koja lista je po svojoj prirodi neformalna te nije i ne može predstavljati egzaktan i služben podatak o nečijoj imovini, i na istu, po svojoj slobodnoj procjeni i predviđanju, koje su kreirali kako je to navedeno u članku po kriteriju Forbesove liste, uvrstili privatnog tužitelja ne implicirajući niti jednom riječju bilo kakovo nezakonito bogaćenje privatnog tužitelja, pa kao takve, predmetne tvrdnje nisu mogle štetiti njegovoj časti i ugledu kao niti visina novčanog iznosa koji se navodi uz članak, budući se uz isti ne navode nikakove negativne konotacije vezane za osobu privatnog tužitelja koji ni sam nije mogao novčano procijeniti vrijednost svoje imovine u vrijeme objave članka navevši kako se nije smatrao niti bogatim niti siromašnim.

Iz iskaza svjedoka priv. tužitelja proizlazi kako ga inače neće smetati ukoliko opet bude stavljen na listu najbogatijih Hrvata, ako se pri tom neće implicirati da je bogatstvo stekao na nezakonit način, a što će ovisiti o iznosu koji će se navesti te pratećem tekstu uz isti, iz koje tvrdnje sud zaključuje kako se u konkretnom slučaju zapravo radi o subjektivnom doživljaju privatnog tužitelja, koji kriterij nije odlučan jer bi u tom slučaju zaštitni objekt kaznenog djela ovisio o stupnju osjetljivosti pojedinca što je neprihvatljivo jer isti, po mišljenju ovog suda, predmetni tekst neutemeljeno smatra takvim da škodi njegovoj časti i ugledu, iako isti po objektivnom kriteriju ne sadrži niti jedan navod koji bi implicirao bilo kakovo nezakonito postupanje privatnog tužitelja, a činjenične tvrdnje, po mišljenju ovog suda pa bile one i neistinite, kao i vrijednosni, subjektivni sud o neome, ukoliko isti po svojoj sadržini i okolnostima pod kojima su dati ne mogu škoditi nečijoj časti i ugledu ne mogu predstavljati kaznena djela uvrede i klevete.

Naprotiv, privatni bi tužitelj po mišljenju ovog suda, kao javna ličnost i političar trebao biti tolerantniji prema napisima u novinama, tim više što se u konkretnom slučaju radi o listi koja je samo jedna u nizu koje se objavljuju po mnogim medijima i u kojima se pojavljuju razne javne ličnosti, a u konkretnom slučaju se na predmetnoj listi osim privatnog tužitelja pojavilo još 39 osoba iz političkog, sportskog i gospodarskog života Hrvatske pa isti pristajanjem na javnu dužnost nužno mora pristati na izlaganje svoje privatnosti oku javnosti, a koje je u svezi s njegovim javnim životom i prihvatiti činjenicu da je njegovo pravo na privatnost uže od prava privatnih osoba.

Sud je odbio dokazne prijedloge III okr. BJ za pribavljanjem podataka iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu za tvrtku Ad d.o.o. iz kojih bi se utvrdio iznos temeljnog kapitala za predmetnu tvrtku te da se pribavi i izvrše uvid u ugovore o kreditiranju te tvrtke kao i u presliku N. od 4.travnja 2006. godine kao nevažne budući činjenice koje bi prema tim prijedlozima trebalo utvrditi nisu važne za odlučivanje u ovom postupku obzirom na naprjled Iznljete razloge.

Temeljem čl. 123. st.3 ZKP-a privatni tužitelj dužan je snositi trošak kaznenog postupka u paušalnom iznosu od 1000,00 kn koji je odmjeran u skladu s duljinom i složenošću postupka te imovinskim prilikama privatnog tužitelja.

Slijedom svega iznijetog odlučeno je kao u izreci presude.

Zagreb 18. prosinca 2006.

ZAPISNIČAR
M V

SUDAC
RS

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otppravka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Zagrebu, kao sud II stupnja

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Općinski kazneni sud u Zagrebu, po sucu toga suda R.S. kao sucu pojedincu uz sudjelovanje zapisničara V.B., u kaznenom predmetu protiv okrivljenika T.O. i dr., zbog kaznenog djela iz članka 199 i dr. KZ, povodom privatne tužbe privatnog tužitelja od 10.listopada 2005.g. s izmjenom od 05. veljače 2007.g., na javnoj i glavnoj raspravi u prisutnosti privatnog tužitelja P.Z. i branitelja II-okr. odv. O.M. a u odsutnosti punomoćnika priv. tužitelja, I i II-okr, te branitelja I-okr., dana 19. ožujka 2008. godine

presudio je

I-okr. T.O. sin V. i S. r. M., rod. 16.09.1969.g. u P., s prebivalištem u Z. Hrvat, drž. RH, novinar s plaćom od 20.000,00 kn, oženjen, supruga zaposlena s plaćom od oko 13.000,00 kn, otac jednog maloljetnog djeteta, sa završenim Filozofskim fakultetom

II-okr. M.J., sin A. i K., r. P., rođ. 06.08.1973.g. u Zagrebu, s prebivalištem u Z., Hrvat, drž. RH, novinar, s plaćom od 8.000,00 kn, neoženjen, otac jednog maloljetnog djeteta, SSS

Temeljem čl.354. toč.1 ZKP-a I-okr. T.O.

oslobađa se od optužbe

da bi:

1/ pod naslovom "U domu u P zataškavali seksualna zlostavljanja" objavljenom dana 06.07.2005.g. u rubrici "Događaji" na strani 2 i 3 dnevnog lista "JI" kao glavni urednik javnim objavljivanjem novinskog uratka iznio neistinitu izjavu u dijelu teksta sa podnaslovom "Poduzetnik pokušao silovanje" i to riječima odnosno tekstom: "Ta činjenica ne bi posebno upadala u oči da vlasnici auto-radione nisu jedan poznati homoseksualac i osoba sa kriminalnom prošlošću", zatim pronio istom neistinitu izjavu anonimnog odgojitelja da: "...dječak koji ima izrazite homoseksualne sklonosti često radi u auto-radioni P.Z. koji slovi kao poznati homoseksualac..." zatim pronio neistinitu izjavu petnaestogodišnjeg dječaka M. koji je direktno optužio poduzetnika P.Z. za pokušaj silovanja riječima: "Taj čovjek je ranije većini nas mladih dečki nudio novac za seks...Jednom, kad sam se navečer vraćao kući, zaskočio me i počeo dirati po cijelom tijelu..." zatim iznio izjavu "Prema informacijama kojima raspolaže J, ravnatelj je godinama prije dolaska u Dom radio kao konobar u kafiću čiji je vlasnik P.Z., a njih dvojica su i danas dobri prijatelji, stoga ovakva reakcija ne treba čuditi", zatim pronio neistinitu izjavu anonimnog petnaestogodišnjeg dječaka M. da: "Uvijek P.Z. i još trojica dolaze kraj našeg doma, pozivaju nas na piće i slično. Nitko ne želi pozvati policiju jer su to opasni ljudi, a osim sa ravnateljem dobri su i s odgojiteljicom V, tako da mi ne možemo ništa protiv njih."

dakle, da bi putem tiska za drugoga iznio i pronio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti ili ugledu zbog čega je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba, te putem tiska uvrijedio drugoga čime je uvreda postala pristupačnom većem broju osoba.

2/ pod naslovom "U domu su me htjeli silovati" objavljenom dana 07.07.2005.g. u rubrici "Događaji", na strani 3 dnevnog lista "JI" kao glavni urednik objavio i iznio neistinitu izjavu: "Osoba koju je dječak naveo kao najnasrtljiviju poznati je p. poduzetnik P.Z.", te pronio neistinitu izjavu anonimnog dječaka M.Z. riječima: "Taj je čovjek napadao gotovo sve dječake s kojima sam se družio...nas puno je došlo k njemu u tu auto-radionicu (gdje je dio njih povremeno radio op.a) i potukli smo se s njim. Razbili smo neke stvari i otišli, ali nakon nekoliko dana on se počeo motati oko Doma."

dakle, da bi putem tiska za drugoga iznio i pronio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti ili ugledu zbog čega je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba, te putem tiska uvrijedio drugoga čime je uvreda postala pristupačnom većem broju osoba,

čime bi počinio djelima pod točkama 1 i 2 izreke presude - kaznena djela protiv časti i ugleda i to klevetu iz čl.200. st.2 KZ-a i uvredu iz čl.199. st.2 KZ-a.

II-okr. M.J.

kriv je što je:

1/ pod naslovom "U domu u P zataškavali seksualna zlostavljanja" objavljenom dana 06.07.2005.g. u rubrici "Događaji" na strani 2 i 3 dnevnog lista "JI" iznio neistinitu izjavu u dijelu teksta sa podnaslovom "Poduzetnik pokušao silovanje" i to riječima odnosno tekstom: "Ta činjenica ne bi posebno upadala u oči da vlasnici auto-radionice nisu jedan poznati homoseksualac i osoba sa kriminalnom prošalošću", zatim pronio istom neistinitu izjavu anonimnog odgojitelja da: "...dječak koji ima izrazite homoseksualne sklonosti često radi u radionici P.Z. koji slovi kao poznati homoseksualac...", zatim pronio neistinitu izjavu petnaestogodišnjeg dječaka M. koji je direktno optužio poduzetnika P.Z. za pokušaj silovanja riječima: "Taj čovjek je ranije većini nas mladih dečki nudio novac za seks...Jednom, kad sam se navečer vraćao kući, zaskočio me i počeo dirati po cijelom tijelu..." zatim iznio izjavu "Prema informacijama kojima raspolaze J, ravnatelj je godinama prije dolaska u Dom radio kao konobar u kafiću čiji je vlasnik P.Z., a njih dvojica su i danas dobri prijatelji, stoga ovakva reakcija ne treba čuditi", zatim pronio neistinitu izjavu anonimnog petnaestogodišnjeg dječaka M. da: "Uvijek P.Z. i još trojica dolaze kraj našeg doma, pozivaju nas na piće i slično. Nitko ne želi pozvati policiju jer su to opasni ljudi, a osim sa ravnateljem dobri su i s odgojiteljicom Vesnom, tako da mi ne možemo ništa protiv njih."

d a k l e, da je putem tiska uvrijedio drugoga čime je uvreda postala pristupačnom većem broju osoba,

2/ pod naslovom "U domu su me htjeli silovati" objavljenom dana 07.07.2005.g. u rubrici "Događaji", na strani 3. dnevnog lista "JI" iznio neistinitu izjavu: "Osoba koju je dječak naveo kao najnasrtljiviju poznati je poduzetnik P.Z.", te pronio neistinitu izjavu anonimnog dječaka M.Z... riječima: "Taj je čovjek napadao gotovo sve dječake s kojima sam se družio...nas puno je došlo k njemu u tu auto-radionicu (gdje je dio njih povremeno radio op.a) i potukli smo se s njim. Razbili smo neke stvari i otišli, ali nakon nekoliko dana on se počeo motati oko Doma."

d a k l e, da je putem tiska uvrijedio drugoga čime je uvreda postala pristupačnom većem broju osoba,

čime je počinio djelima pod točkama 1 i 2 izreke presude - kaznena djela protiv časti i ugleda - uvrede iz čl. 199. st.2 KZ-a u vezi s čl. 60 KZ-a.

Na temelju članka 199. stavak 2 KZ-a II-okr. M.J. za kazneno djelo pisano pod toč. 1 izreke presude

izriče se

novčana kazna u iznosu od 10 osobnih dnevnih dohodaka okrivljenika što iznosi 2.666,66 kuna (dvije tisuće šesto šezdeset i šest kuna i šezdeset i šest lipa).

Na temelju članka 199 stavak 2 KZ-a II-okr. M.J. za kazneno djelo pisano pod toč. 2

izriče se

novčana kazna u iznosu od 10 osobnih dnevnih dohodaka okrivljenika što iznosi 2.666,66 kuna (dvije tisuće šesto šezdeset i šest kuna i šezdeset i šest lipa).

Temeljem čl. 60 st. 2 toč. g KZ-a II okr. M.J.

izriče se

JEDINSTVENA NOVČANA KAZNA U IZNOSU OD 18 OSOBNIH DNEVNIH DOHODAKA OKRIVLJENIKA, ŠTO IZNOSI 4.799,88 kn (četiri tisuće sedamstodevedeset devet kuna i osamdeset i osam lipa)

Na temelju članka 51 st. 3 KZ-a okrivljeni II M.J. dužan je novčanu kaznu platiti u roku od 6 mjeseci od dana pravomoćnosti presude.

Na temelju članka 52 st. 2 i 3 KZ-a, ako novčana kazna ne bude plaćena u cijelosti ili djelomično bit će zamijenjena kaznom zatvora i to tako da će jedan dnevni dohodak biti zamijenjen jednim danom kazne zatvora.

Temeljem čl. 122 st. 1 ZKP-a II okr. je dužan nadoknaditi trošak postupka u paušalnom iznosu od 500,00 kn.

Temeljem čl. 120 st. 2 ZKP-a II okr. je dužan snositi troškove priv. tužitelja o čijoj će se visini odlučiti posebnim rješenjem.

Temeljem čl. 205. KZ-a II okrivljenik M.J. se obvezuje presudu u cijelosti objaviti putem tiska i to u tiskovini "Jutarnji list" o svom trošku, a po pravomoćnosti presude.

Obrazloženje

Privatni tužitelj P.Z. putem svog punomoćnika odv. M.V. iz P. podnio je 06. listopada 2005.g. privatnu tužbu protiv I i II-okr. zbog kaznenog djela uvrede iz čl. 199 st. 2 KZ-a i klevete iz čl. 200 st. 2 KZ-a, a koja privatna tužba je izmijenjena podneskom od 05. veljače 2007.g. na listu 35 spisa.

Pozvani da se očituju o osnovanosti optužnog akta I i II-okr. izjavili su da se ne smatraju krivima.

I-okr. T.O. u svojoj je obrani naveo kako se priv. tužba uopće ne može na njega odnositi jer je on glavni urednik, dok novinari sami pišu tekstove i odgovaraju za svoj rad. S pisanjem predmetnog članka nije imao nikakve veze dok je oprema teksta u nadležnosti urednika. Neke tekstove kontrolira s tim da u vezi naslovnica kontaktira nadležne urednike i pita da li je sve prošlo svoju proceduru dok se za predmetni tekst ne može sjetiti da li ga je imao na uvidu obzirom kao glavni urednik obavlja mnoštvo drugih poslova tako da nema vremena i fizički je nemoguće sve kontrolirati.

Inače mu je bio važno kao glavnom uredniku da se za tekstove poštuju procedure s tim da pretpostavlja kako su u konkretnom slučaju bile poštivane procedure, a kad se radi o prenošenju izjava maloljetnika uvijek se radi o osjetljivom pitanju i dobro se važe interes i značaj cijele priče i upravo su zbog tog interesa odlučili citirati izjave maloljetnika uz navođenje inicijala. Predmetne tekstove je kasnije pročitao i smatra da su isti korektno obrađeni. Procedura je takva da najprije novinar prođe tekst s urednikom rubrike, a u konkretnom slučaju radilo se o rubrici "događaji dana" urednik koje je D.Š. i tada se odluči o tome što je za predmetni tekst bitno a što nije. Pretpostavlja kako bi i danas dozvolio objavu predmetnog teksta s tim da mu nije poznato da li se pred Hrvatskim novinarskim društvom vodio kakav postupak protiv autora članka. Dodao je kako nije praksa da se obavlja razgovor samo s jednom strankom, ali opet sve ovisi o tome o kakvoj se situaciji radi.

II-okr. M.J. u svojoj je obrani naveo kako je točno da je napisao predmetne tekstove i to na način da je otišao u Dom za odgoj djece i mladeži u P. u gdje je obavio razgovore s više od desetero djece od kojih su neki razgovori obavljani uz prisustvo roditelja, kao što je obavio i razgovore s nekoliko djelatnika Doma u P., s tim da nije išao tamo iz razloga zbog kojeg se nalazi na sudu već iz drugih razloga vezanih za probleme u tom Domu. Prilikom razgovora s djecom i djelatnicima Doma te u konačnici i sa samim ravnateljem u njihovim pričama spominjala se osoba privatnog tužitelja, a čije potpuno ime i prezime je dobio od kolega u P. koji su mu rekli o kojoj se osobi radi i tako je napisao tekst navodeći inicijale M.K. za privatnog tužitelja. Osobno nije pokušavao stupiti u kontakt sa priv. tužiteljem kako bi s njim obavio razgovor već su to trebali učiniti kolege iz P., ali se sada zbog protoka vremena ne može sjetiti da li su to isti učinili. U trenutku razgovora s djecom nije bio siguran da li se osoba koju su oni navodili zove Pero ili Petar i nije bio siguran da li se preziva M. zbog čega je stavio inicijale u tekst, a obzirom su isti spominjali da se radi o vlasniku auto-radionice dobio je kasnije od kolega novinara iz P. podatak o kojoj se osobi radi.

Također mu je i ravnatelj Doma prilikom razgovora rekao kako je njemu poznato da su mu se djeca žalila na priv. tužitelja s tim da nije bio previše raspoložen za razgovor i ne sjeća se da bi isti spominjao homoseksualne sklonosti priv. tužitelja, ali su to spominjala djeca i ostali djelatnici Doma. Također je naveo da su u policiji i Državnom odvjetništvu podnijete prijave u vezi događanja u Domu. Dalje je dodao da je s nekom djecom razgovarao kod njih u kući, s nekima vani ili u kafiću, a do zaključka da dječak ima homoseksualne sklonosti i da često radi u radionici P.Z. došao je na temelju razgovora s djelatnikom Doma koji je želio ostati anoniman te u konačnici i iz samog razgovora s djecom. Smatrao je nužnim osim inicijala P.Z. u tekstu napisati i ono čime se ta osoba bavi te što posjeduje jer su ga roditelji i djeca upozorili da kod njega i druga djeca obavljaju praksu. Nije provjeravao koliko osoba u P. s inicijalima P.Z. posjeduje auto-radionicu jer to nije smatrao bitnim i ne zna koliko ima auto-radionica u P. kao što mu nije poznato da bi protiv njega pred HND-pm bio vođen kakav postupak. Četvero odgajatelja Doma dalo mu je izjave, ali ne želi reći njihova imena kao niti imena roditelja s kojima je obavljao razgovore i to zbog zaštite interesa djece koja su još uvijek šticećnici Doma.

Tijekom dokaznog postupka sud je u svojstvu svjedoka ispitao priv. tužitelja P.Z., te svjedoke A.T. i D. Š. i dokumentaciju u spisu, i to članke i naslov u JI od 07. srpnja 2005.g. (list 4-6 spisa), te od 06. srpnja 2005.g. (list 7-9 spisa), dopis Hrvatskog novinarskog društva (list 46 spisa), te na kraju izvatke iz KE za I i II-okr.

Ispitan u svojstvu svjedoka priv. tužitelj P.Z. iskazao je da su mu dva dana za redom, a nakon što su ti članci izašli od sedam ujutro počeli zvoniti telefoni te su ga zvali prijatelji i poslovni partneri i pitali o čemu se radi te je bio šokiran i čekao prvo mjesto gdje može stati i kupiti novine te vidjeti o čemu se radi jer je u tom trenutku bio u vožnji automobilom. Osjećao se šokirano ako što bi se najvjerojatnije osjećao svatko tko bi bio na njegovom mjestu i on je jedina osoba koja je vlasnik auto-radione u P. i ima inicijale P.Z. Točno je da su djeca iz Doma u P. godinu i pol dana prije objave teksta u njegovoj radionici, a sve u skladu s dogovorom s ravnateljem Doma A.T. obavljala praksu usmjerenu k njihovoj resocijalizaciji s tim da sa njima nije kontaktirao obzirom ima svoje zaposlenike i inženjere koji su ih rasporedili za obavljanje poslova, a sa

djecom je bio i odgajatelj iz Doma. Nakon što su zaposlenicima počele nestajati stvari koje su djeca otuđivala prestala je ta suradnja sa Domom s tim da niti jedno dijete koje se spominje u tekstu nikada nije bilo u njegovoj radionici kao što ga nikad nitko iz JI nije nazvao i pitao za bilo kakvu informaciju već ga je naknadno nazvala novinarka SD od koje je dobio informaciju da M.J. s još nekim novinarima i osobama iz Doma nekoliko dana u P. skuplja razne informacije radi pisanja članka. Prvi dan kad je izašao članak nazvao je T.O. kojeg poznaje cijeli život, međutim isti mu se nije htio javiti, obavijestio je i Državno odvjetništvo i policiju koja je sa svima obavljala razgovore osim s njim osobno. U trenutku kad su objavljeni tekstovi zajedno sa svojim obitelji doživio je jedno "moralno ubojstvo" obzirom su njegova kćer koja je išla u treći razred gimnazije i njegov sin na drugoj godini fakulteta kao i njegova supruga doživjeli strašne neugodnosti, a na kraju je zbog predmetnih tekstova bio prisiljen zatvoriti svoju tvrtku na koji način je povrijeđena ne samo njegova čast i ugled već i ugled cijele njegove obitelji koja i danas trpi zbog svega što je napisano. Dodao je kako se njegova supruga M.M. bavila profesionalnim pjevanjem i nakon ovih tekstova prestala se baviti svojim pozivom zbog čega osim ovih nematerijalnih trpe i materijalne posljedice. Nakon tekstova stupio je u kontakt s djelatnicima Doma te ravnateljem i nakon toga saznao kako je cijelu aferu u Domu pokrenuo djelatnik kojem ne zna ime, a koji je htio postati ravnatelj Doma i sve je započeo preko djece zbog čega je i došlo do natpisa u novinama jer su njemu bili dostupni dokumenti iz kojih je bilo vidljivo da su djeca u njegovoj radionici obavljala praksu.

Nitko ga iz JI, kako iz redakcije u P. tako i iz redakcije u Z. prije objave teksta nije kontaktirao s tim da ga je nakon objave teksta kontaktirala novinarka JI S.F. iz redakcije u P. i pitala ga u vezi teksta i tada je dobio informaciju kako p. redakcija nema veze s tim člankom i da je sve radila redakcija iz Zagreba. Misli da su djeca preko svojih voditelja dobila simboličnu naknadu za rad u radionici jer cilj nije bila zarada nego jedna vrsta terapije, a iz članka je saznao imena djece koja su govorila za novine te utvrdio da ta djeca nisu radila kod njega u radionici kao što mu je to potvrdio i A.T., a neka djeca su u Dom došla čak naknadno.

Ispitan u svojstvu svjedoka A.T. u svom je iskazu naveo da je 2005.g. radio kao ravnatelja Doma za odgoj djece u P. te se sjeća da je već prije no što je tekst objavljen isti vidio na internetu i u vezi istog može reći kako su djeca u sklopu tzv. radno-okupacijskih aktivnosti u radionici kod priv. tužitelja P.Z. znala obavljati poslove s tim da se njemu osobno nitko od djece niti njegovih djelatnika nije obratio i rekao da bi bilo kakvih problema od strane P.Z. u radionici. Inače, prije objave inkriminiranog teksta u Domu je Ministarstvo zdravstva obavljalo inspekcijski nadzor, ali ne zbog događanja s kojima bi imao veze priv. tužitelj već zbog onih o kojima se i ranije pisalo u novinama, a događala su se između štíćenika. Inače je ranije dobio informacije od novinara VI da postoje neke sumnje na seksualna zlostavljanja djece, ali se nije spominjao nikakvu radionu niti ime priv. tužitelja već su se spominjala imena drugih osoba. Dodao je kako ga je večer prije objavljenog teksta nazvao novinar M.J. te mu pročitao prijavu koju je već čuo od novinara iz VI M.J. je rekao kako ništa što se navodi u toj prijavi ne stoji, ali da slobodno dođe u Dom jer se već tamo nalazilo Ministarstvo zdravstva u nadzoru te sazna što se stvarno događa. Nakon toga nazvao je redakciju JI u P i tamo su mu rekli kako je tekst već u pripremi i da će biti objavljen i bez obzira što je smatrao da ništa što se navodilo u tim prijavama ne stoji sve je prijavio policiji, a vezano za te anonimne prijave s tim da mu osobno kao ravnatelju ništa nije poznato da bi se neke protupravne radnje dešavale u radionici priv. tužitelja, jer da jest svakako bi postupio na način da bi zaštitio korisnike i sve prijavio. Ne sjeća se da ga je K. R. išta pitao o njegovim saznanjima za djelovanje priv. tužitelja na štetu djece niti je sa istim htio išta komentirati već ga je pozvao da dođe u Dom što on nije učinio i nitko od novinara osim O.B. s televizije nije bio u Domu prije objave članka. Po proteku nekoliko mjeseci saznao je da je M.J. razgovarao s djelatnikom Doma Đ.A., a kasnije s jednom štíćenicom i prijavio je novinara M.J. HND-u jer je istu svojim pisanjem neistine povrijedio identitet malodobnih štíćenika Doma kao i njihovih obitelji. Inače u P ima još par auto-radiona, ali djeca su išla na praksu samo u radionu kod priv. tužitelja te je dodao kako navodi u inkriminiranom tekstu nisu točni jer on osobno nikada nije radio kao konobar u kafiću P.Z. s tim da mu kao prva osoba s inicijalima P.Z. koja ima auto-radionu u P. pada na pamet ime P.Z., a istoga poznaje iz školskih dana i čuo je nekad da bi on imao homoseksualnih sklonosti kao što je to čuo i za puno drugih ljudi, ali sve na nivou trača. Misli da je sve pokrenuto od strane djelatnika Doma S.T. koji je imao ambicija biti ravnateljem Doma.

Ispitan u svojstvu svjedoka D.Š. u svom je iskazu naveo da je u inkriminirano vrijeme bio urednik deska pod koji spada rubrika "događaji dana" u JI. Vezano za pisanja o događanjima u Domu u P. što je pratio M.J. iskazao je kako se sjeća da je on poslan tamo kako bi provjerio o čemu se radi, a inače je praksa da urednici rubrike prije no što bi tekst bio objavljen s autorom teksta odnosno novinarom prekontroliraju što je u njemu napisano kako ne bi došlo do objavljivanja neprovjerenih i sumnjivih informacije i inkriminirani tekst ne bi mogao biti objavljen, a da ga on osobno kao urednik ili netko ko bi ga mijenjao ne bi odobrio. Inače sve ovisi o određenoj priči i o tome na koji će se način nešto napisati pa tako i da li će se navoditi inicijali neke osobe i detaljniji opisi rada te osobe ili nekih drugih karakteristike po čemu bi se čovjeka moglo identificirati. Uglavnom se nikada ništa ne piše u nekoj lošoj namjeri već samo da bi se izvjestila javnost i pokušavaju se čuti obje strane priče s tim da se ne može sjetiti da li je to učinjeno i u ovom konkretnom slučaju i pretpostavlja da predmetni članak nije objavljen samo na temelju izjava djece kao što

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

nije vidio zaključak Hrvatskog novinarskog društva u kojem se navodi da je M.J. pisao senzacionalističkim stilom.

U odnosu na oslobađajući dio presude

S obzirom je Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona od 15. srpnja 2004. godine i to čl.3 istoga (NN br. 105/04 od 28. srpnja 2004. koji je stupio na snagu 1. listopada 2004. godine) brisan čl. 48. Kaznenog zakona koji je propisivao odgovornost glavnog urednika za objavljivanje teksta i iznošenje neistinitih informacija u tekstu to je u odnosu na I okr. donijeta oslobađajuća presuda temeljem odredbe čl.354. toč.1 ZKP-a jer kazneno djelo koje se istome optužnim aktom stavljalo na teret nije više propisano Kaznenim zakonom.

U odnosu na osuđujući dio presude

Tijekom dokaznog postupka nije bilo sporno da je autor inkriminiranih tekstova II okr. M.J. ali je bilo sporno da li je isti predmetne tekstove napisao s namjerom vrijeđanja i klevetanja privatnog tužitelja odnosno senzacionalistički ili ih je napisao i isključivom namjerom da predmetnim tekstovima ukaže javnosti na događanja u Domu za djecu u P. te na taj način zaštiti interese djece i maloljetnih osoba koje su prema navodima iz teksta bile izložene seksualnom zlostavljanju.

Iz obrane samog II okr. te iskaza svjedoka A.T. utvrđeno je da je prije objavljivanja inkriminiranih tekstova u Domu u P. i Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi obavljalo određeni nadzor, ali ne zbog događanja o kojima se pisalo u ovim konkretnim tekstovima već zbog ranijih natpisa u novinama koji su se odnosili na sukobe između samih štíćenika. Sud je nadalje utvrdio kako je II okr. M.J. kao novinar, tragom tih natpisa otišao u P. te obavio razgovore s djecom i sa nekim djelatnicima Doma međutim, suprotno njegovoj obrani koju ovaj sud u tom dijelu ne prihvaća utvrđeno je kako u vezi sadržaja predmetnih tekstova koji se odnose na djelovanja privatnog tužitelja nije razgovarao s ravnateljem Doma svjedokom A.T. obzirom isti u svojem iskazu, čije iskaz ovaj sud uzima vjerodostojnim jer isti nema razloga neistinito iskazivati, a i samo Novinarsko vijeće časti u svojem je zaključku na listu 46 spisa utvrdilo kako novinar M.J. nije prije objave spornih tekstova razgovarao s A.T. otklanja takvu mogućnost i decidirano navodi da ga je M.J. nazvao samo telefonom večer prije objave članka koji se već nalazio na internetu rekavši mu da će isti biti objavljen iako mu je svjedok T. jasno rekao kako ništa što se navodi u anonimnoj prijavi, a vezano za priv. tužitelja nije istina niti mu se itko od djece žalio na ponašanje istoga.

Dakle, kraj ovako utvrđenog činjeničnog stanja, cijeneći pri tom iskaz svjedoka-privatnog tužitelja K. M. u kojem isti navodi da ga prije objave inkriminiranih tekstova nitko iz redakcije JI nije kontaktirao ukazuje se zaključak kako novinar M.J. prije no što je objavio predmetne tekstove uopće nije niti pokušao razgovarati sa odgovornom osobom Doma u P., njegovim ravnateljem, a što bi bio logičan slijed prije objavljivanja ovako osjetljivih podataka i praćenja problematike eventualnog seksualnog zlostavljanja djece kojom prilikom bi mogao provjeriti točnost informacija dobivenih od djece u smislu provjere određene dokumentacije koja bi ukazala da li su upravo ta djeca obavljala praksu u auto-radioni P.Z. ili se radilo samo o njihovom prepričavanju iskustava druge djece.

Kada se ima u vidu sadržaj predmetnih tekstova tada je iz istih jasno vidljivo kako bi isti, a da ih novinar M.J. po mišljenju ovog suda nije pisao senzacionalistički, nesavjesno i neprofesionalno mogli biti napisani na način da se ne spominju inicijali P.Z. i njegova auto-radiona i kao tako napisani također bi imali dovoljnu težinu i ozbiljnost i javnost ni na koji način ne bi bila zakinjuta za informaciju kao što bi tako sastavljen tekst bio dovoljan da nadležne institucije izvrše provjere takvih informacija dobivenih iz medija, a što i je i trebao biti smisao medijskog praćenja događanja iz Doma za djecu u P., međutim II okr. je ovakvim načinom pisanja prešao granicu svog novinarskog prava i dužnosti da javno ukazuje na određeni problem i štetnu pojavu u društvu koju je opazio ili koja mu je priopćena već je ušao u sferu omalovažavanja privatnog tužitelja i izrazio nepoštivanje njegova dostojanstva jer takvi uvredljivi tekstovi nisu bili društveno opravdani i potrebni da bi se njima ostvarila svrha zaštite određenih vrijednosti i koju nije bilo moguće ostvariti drugačijim načinom pisanja slijedom čega nije bilo uvjeta za primjenu čl. 203. Kaznenog zakona jer način takvog pisanja ukazuje da je II okr. pisao s ciljem vrijeđanja osobe privatnog tužitelja i omalovažavanjem njegove ličnosti i takvim postupanjem ostvario elemente kaznenog djela uvrede iz čl. 199. st.2KZ-a.

S obzirom da je privatni tužitelj osoba koja je svoju seksualnu orijentaciju jasno izrazila na način da je zasnovao bračnu zajednicu u kojoj se nalazi i danas, da je otac dvoje djece pa pisanje teksta u kojem se navode njegovi inicijali i poblizi opis njegova poslovnog djelovanja, koji je dostatan da ga se identificira, a kako to proizlazi i iz samog njegova iskaza u kojem navodi da su ga odmah po objavi teksta poznati počeli nazivati, uz naznaku da je poznati homoseksualac koji seksualno zlostavlja djecu, po mišljenju ovog suda objektivno predstavljaju uvredu koja kao takva šteti njegovoj časti i ugledu jer se isti javno nije deklarirao kao homoseksualac, a uz tvrdnju da kao takav zlostavlja djecu svakako je bio izložen omalovažavanju njegova ljudskog dostojanstva i prijeziru uže i šire javnosti.

Nakon provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio kako je II okr. počinio kazneno djelo uvrede, ali ne i klevete te je u tom smislu iz zakonskog opisa i pravne kvalifikacije ispustio taj dio zakonskog teksta i činjenične tvrdnje kvalificirao kao kazneno djelo uvrede ne vrijeđajući pri tom bitni identitet optužbe jer iste iako imaju određenu činjeničnu podlogu predstavljaju i vrijednosne sudove a obzirom je po mišljenju ovog suda II okr. u trenutku pronosnja informacija putem tiska imao o istoj stvari dva suprotna saznanja, pri čemu

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

je za navodno istinite informacije dobio podatke od više različitih osoba, djece i nekih djelatnika Doma za djecu i koju obranu sud u tom dijelu prihvaća istinitom jer je u suglasju i sa iskazom svjedoka T. koji navodi da je kasnije saznao kako je II okr. razgovarao s nekim djelatnicima iz čega proizlazi kako je II okr. mislio da su da su informacije koje pronosi istinite, a obzirom je nužna pretpostavka za postojanje klevete ta da počinitelj u trenutku iznošenja tvrdnje znao da je to što iznosi neistina, ne može se raditi o kleveti jer to ovim dokaznim postupkom nije utvrđeno, već ga je sud proglasio krivim za kaznenog djelo uvrede iz čl.199. st.2 KZ-a.

Temeljem čl.322.st 4. ZKP-a sud je odbio kao nevažne dokazne prijedloge obrane za ispitivanjem u svojstvu svjedoka J. i J.Ž. na okolnost da su isti bili prisutni kada je njihovo dijete davalo izjavu II okr. M.J. obzirom je sud prihvatio dio obrane II okr. u kojoj je isti naveo da je razgovarao s djecom i predmetna okolnost nije bila sporna.

Odlučujući o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije sud je okrivljeniku kao olakotnom okolnošću cijenio dosadašnju neosuđivanost i da je otac jednog maloljetnog djeteta dok otegotnih okolnosti nije našao pa imajući u vidu težinu kaznenih djela i njihove posljedice sud nalazi da će se novčanom kaznom postići svrha kažnjavanja kako u pogledu individualne tako i generalne prevencije. Pri izricanju novčane kazne sud je visinu osobnog dnevnog dohotka okrivljenika izračunao na način da je isti u svojim osobnim podacima naveo kako mu mjesečni osobni dohodak iznosi 8.000 kuna pa je dijeljenjem predmetnog iznosa s 30 dana dobiven iznos osobnog dnevnog dohotka okr. od 266,66 kuna koji pomnožen s brojem osamnaest koliko je okrivljeniku izrečena jedinstvena novčana kazna predstavlja iznos od 4.799,88 kuna.

S obzirom je okrivljenik proglašen krivim sud ga je obvezao na snažanje paušalnog troška postupka u iznosu od 500,00 te na snažanje troška privatnog tužitelja o čijoj će se visini temeljem čl.120. st.2 ZKP-a odlučiti posebnim rješenjem.

Temeljem čl.205. KZ-a sud je II okr. obvezao da po pravomoćnosti presude istu o svom trošku objavi u «Jl».

Slijedom izloženog odlučeno je kao u izreci presude.

OPĆINSKI KAZNENI SUD U ZAGREBU U Zagrebu, 19. ožujka 2008. godine

**ZAPISNIČAR
B.V.**

**SUDAC
R.S.**

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otppravka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Zagrebu, kao sud II stupnja.

PRESUDA

Općinski sud u O., u ime Republike Hrvatske, po sucu A.B kao sucu pojedincu, uz sudjelovanje zapisničara C.D., u kaznenom predmetu protiv okr. E.F. zbog kaznenog djela iz čl. 200 st. 2. Kaznenog zakona, povodom privatne tužbe privatne tužiteljice G.H. od 20. lipnja 2007., izmijenjene podneskom od 22. ožujka 2010., nakon zaključene glavne javne rasprave u nazočnosti privatne tužiteljice G.H., pun. priv. tužiteljice N.Č., odvjetnice iz R, okrivljenice i branitelja okr. H.L., odvjetnika iz S. dana 2. srpnja 2010.

presudio je

Okr. E.F., kći V. i M. rođ. L., rođena 13. srpnja 1980. godine u S., sa prebivalištem u O. A. R. 399, Hrvatica, državljanka RH, nezaposlena, ostvaruje prihode honorarnim radom u novini: "GI" s prihodom od oko 2.500,00 kuna mjesečno, bez imovine, udana, majka 1 djeteta,

kriva je

što je:

dana 23. ožujka 2007. godine kao autor novinskog članka objavljenog u NL godina 43, broj 14455, na stranici broj 9, ispod nadnaslova i naslova: "Sudski apsurd, sutkinja izrekla presudu majci koja nije plaćala alimentaciju za sina, Alimentacija za 10 godina - 20 kn!", okrivljena napisala: "Za deset godina neplaćanja alimentacije moja majka platit će odštetu od 20 kn", "Iako je presudu još 20. veljače izrekla sutkinja Općinskog suda u R. G.H. , rješenje još nije dobio.", "No, sutkinja G.H. to još nije napravila. Čini mi se kao da upravo ona "kuha" taj slučaj", "Očito je sutkinja bila upozorena, inače tko zna kada bi nas pozvala", "Sudski proces protiv majke zbog neplaćanja alimentacije u Hrvatskoj je rijetkost, a još je rjeđa presuda kojom je majka dužna za 10 godina nebrige o djetetu platiti odštetu od 20 kuna. Što je navelo sutkinju da izrekne takvu presudu, nismo uspjeli doznati, ali kada stigne pismeno obrazloženje, bit će puno jasnije", a sve ovo okrivljena je iznosila i pronosila za privatnu tužiteljicu znajući da ista kao sudac Općinskog suda u R. nije dana 20. veljače 2007. godine donijela niti objavila presudu u kaznenom postupku koji se vodi protiv okrivljene B.B., a u kojem postupku je u svojstvu oštećenog sudjelovao I.J.

d a k l e, za drugog iznosila i pronosila nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti i ugledu putem tiska, zbog čega je kleveta postala pristupačna većem broju osoba,

čime je počinila kazneno djelo protiv časti i ugleda - klevete - opisano i kažnjivo po čl. 200 st. 2 Kaznenog zakona,

pa se temeljem čl. 200 st. 2 KZ-a, u svezi čl. 51. st. 1 i 2 KZ

osuđuje

NA NOVČANU KAZNU U VISINI 50 (pedest) DNEVNIH DOHODAKA OKRIVLJENE A ŠTO IZNOSI 4.155 KUNA

Temeljem čl. 51 st. 3 KZ-a okrivljenica je dužna novčanu kaznu platiti u roku od 6 (šest) mjeseci po pravomoćnosti presude.

Temeljem čl. 52 st. 1 KZ-a ukoliko okrivljenica ne plati novčanu kaznu u ostavljenom roku, na temelju odluke suda ista će biti naplaćena prisilno od strane Porezne uprave Ministarstva financija, a ako novčana kazna neće moći biti niti prisilno naplaćena, ista će se zamijeniti radom za opće dobro na slobodi tako da će jedan dnevni dohodak biti zamijenjen jednim danom takvog rada, s time da njegova najveća mjera ne može biti dulja od 60 dana.

Temeljem čl. 122. st.1. u svezi s čl. 119. st. 2. toč. 6 i 7 ZKP-a okrivljenica je dužna naknaditi sudu trošak kaznenog postupka u paušalnom iznosu od 500,00 kuna, te naknaditi nužne izdatke privatne

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

tužiteljice te nagradu i nužne izdatke njezina opunomoćenika, a koji će biti određeni posebnim rješenjem, sve u roku od 15 dana po pravomoćnosti presude.

Obrazloženje

Uvodno citiranom privatnom tužbom, izmijenjenom podneskom od 22. ožujka 2010. godine, privatna tužiteljica G.H., po punomoćniku D.C. odvjetniku iz R. optužila je okr. E.F. zbog kaznenog djela iz čl. 200 st. 1 i 2 KZ.

Pozvana da se očituje o osnovanosti privatne tužbe okrivljena je iskazala da se ne osjeća krivom za kazneno djelo stavljeno joj na teret, te isto poriče.

Tijekom dokaznog postupka okrivljenica je iznosila svoju obranu (listovi 40-42 i 54 -55 spisa), u svojstvu svjedoka ispitana je privatna tužiteljica G.H. (listovi 42-44 spisa), te svjedoci J.Ž., Ž.G., D.K. i I.J., pročitana je preslika članka objavljenog u NL godina 48 broj 15568 (listovi 3-8 spisa), preslika komentara čitatelja s internet stanice (listovi 46-48), preslika isječka iz NL (list 59 spisa), dopis NL od 26. siječnja 2010. s prilogom (kolektivni ugovor, listovi 61 do 85 spisa), izvršenje uvid u spis Općinskog suda u R br. K-55/08, te izvadak iz KE na ime okrivljene (list 21 spisa). Iznoseći svoju obranu okrivljenica E.F. u bitnome je iskazala da je u inkriminirano vrijeme bila zaposlena honorarno u NL, te su istiniti navodi da je ona autor spornog članka objavljenog u NL dana 23. ožujka 2007. pod naslovom „Sudski apsurd - sutkinja izrekla presudu majci koja nije plaćala alimentaciju za sina, Alimentacija za 10 godina - 20 Kn!“. Urednici lista „NL“ i „GI“ toga dana od nje su zahtijevali da napiše članak o navedenoj temi, te da ode na sud. Nije imala puno vremena, otišla je na Općinski sud u R. Kako nije mogla biti prisutna raspravi vratila se u svoju redakciju preko puta suda i pričekala završetak sudske rasprave. Otac I.J. nekoliko dana prije rasprave zvao je njene novine i pitao da li žele popratiti medijski ovaj sudski postupak vezano za neplaćanje alimentacije od strane majke, pa je to od strane NL prihvaćeno. Dogovorila je s I.J. da isti dan nakon rasprave dođe u njenu redakciju i da izjavu vezano za predmetni postupak. Sukladno dogovoru, I.J. došao je u redakciju nakon završetka sudske rasprave, te joj dao izjavu, pa je ona na temelju te izjave sastavila i napisala sporni članak. Kako je članak trebao ići u objavu, nije imala vremena porazgovarati s odvjetnicima vezano za pravnu terminologiju, koju nije poznavala niti ona niti I.J.. Toga dana pokušala je putem telefona kontaktirati sutkinju G.H. na njen fiksni kućni telefon, nakon što ju je vidjela da odlazi s posla, no nitko se nije javio na telefon, a htjela je da joj sutkinja pojasni predmetni slučaj. Kako nije bilo dovoljno vremena, nije uspjela dobiti baš točnu priču, a članak je temeljila na izjavi I.J., pa kako joj je on prezentirao, tako je ona napisala. U spornom članku nije napisala ništa uvredljivo niti klevetnički za privatnu tužiteljicu. Prije objave spornog članka znala je da na sudu postoje građanski i kazneni suci, znala je da je postupak pokrenut na temelju zahtjeva ovlaštenog tužitelja ODO R, te je znala da na sudu postoji glasnogovornik suda, ali se istom vezano za ovaj postupak toga dana nije obratila. Ne sjeća se da li joj je I.J. tijekom davanja izjave o navedenom postupku predočavao presudu, rješenje ili neku drugu sudsku odluku. Nakon što je objavljen članak nije odlazila na sud da bi tražila sudsku odluku u tom predmetu jer nitko više nije bio zainteresiran za to kakva je odluka suda u tom predmetu. Telefonom ju je izvjestio I.J. da je taj postupak dovršen, rekao joj i kako ali se više ne sjeća. Bilo joj je poznato, prije objave spornog članka, kakve odluke donosi parnični sudac, a kakve kazneni sudac. U vrijeme donošenja presude u tom postupku, tj. 27. ožujka 2007. više nije radila u NL, jer da je kao novinar objavila bi tu odluku. Ne sjeća se razloga zbog kojeg nije bila prisutna na raspravi nakon koje je I.J. dao izjavu, samo zna da je imala puno posla i da je morala otići u redakciju. S D.K., ocem I.J. kontaktirala je putem telefona kada je isti zvao njenu redakciju s prijedlogom da se medijski poprati taj sudski postupak, te isti nije bio prisutan kada je B. njoj davao izjavu nakon raspave.

Dopunski iznoseći obranu okrivljenica je izjavila da ona nije autor spornog naslova, nadnaslova, niti podnaslova članka, što predstavlja opremu članaka, već je to urednik lista. Prije pisanja spornog članka nije poduzela nikakve radnje da se upozna s pravilima sudske postupka, već je u konkretnom slučaju postupala „ovlaš“. Misli da je Ž.G., urednik regionalnog izdanja NL za Primorsko-goransku županiju vidio tekst članka prije objave, jer on stoji u kompjuterskom sustavu, te svi imaju pristup svim tekstovima.

Privatna tužiteljica G.H. ispitana kao svjedok iskazala je da sutkinja Općinskog suda u R od 1996., a od 1998. isključivo sudi u kaznenim predmetima. Sudski postupak koji se spominje u spornom članku imao je poslovni broj K-xx/05 i u istom se vodio kazneni postupak protiv B.G. zbog kaznenog djela iz čl. 209 st. 1 i 2 KZ. Glavna rasprava u tom predmetu je zaključena dana 26. ožujka 2007, a objavljena dana 27. ožujka 2007. U žalbenom postupku ukinuta je prvostupanjska presuda, te je predmet vraćen sudu i dobio je novi poslovni broj K-xx/08, te je u ponovljenom postupku donijeta nova presuda dana 22. listopada 2008., a koja je postala pravomoćna 12. lipnja 2009. I prvom i drugom prvostupanjskom odlukom okrivljena je proglašena krivom, te joj je izrečena uvjetna osuda. U vrijeme objave spornog članka presuda još nije bila donesena. Početkom 2007. zakazana je prva rasprava koja je odgođena zbog nedolaska okrivljene, a na istu je pristupio svjedok D.K. i okr. kao novinar. Tada je okr. upoznala da na sudu postoji glasnogovornik kojoj se može obratiti radi prikupljanja informacija o stanju sudske spisa, a koje onda može objaviti u Večernjem listu. Na sljedećoj raspravi iskaz je iznosio svjedok D.K., te je na raspravu pristupila okr. kojoj je ponovno objasnila da može prisustvovati raspravi kao javnost, no da informacije o stanju sudske predmeta

treba zatražiti od glasnogovornice suda, no okr. je izašla iz sudnice i nije bila nazočna glavnoj raspravi. Po završetku rasprave svjedoku K. dala je na njegov zahtjev raspravni zapisnik, jer mu je isti potreban radi pokretanja parničnog postupka. Glasnogovornicu suda obavijestila je o zainteresiranosti okr. za navedeni predmet, no do kontakta između njih dvije nije došlo. Nakon toga, dana 27. ožujka 2007. objavljen je sporni članak. Nakon objave spornog članka, na inicijativu glasnogovornice suda, koja je ujedno i predsjednica suda, došlo je do kontakta između nje i okrivljene kako bi joj ista dala točne informacije o predmetu i radi demantija, pa je demanti glasnogovornice suda objavljen u NL, ali njen nije. Kod kuće, na fiksnom broju ima čitač bojeva, a dobro joj je poznat broj redakcije NL, no poziva s tog broja nije bilo.

Svjedokinja J.Ž. iskazivala je suglasno sadržaju iskaza privatne tužiteljice navodeći da radi kao zapisničar u referadi sutkinje S.M., te se sjeća predmeta protiv okr. B.G.. Sjeća se da je na glavnu raspravu pristupio D.K. i kao novinar, okrivljenica koja je izjavila da želi pisati o navedenom predmetu, nakon čega joj je sutkinja objasnila da glavnoj raspravi može biti nazočna kao javnost, ali da sve informacije o predmetu može dobiti od glasnogovornice suda. Okr. je u dva navrata pristupala na sud, time da je prvi puta bila odgođa rasprave, a drugi puta je rasprava provedena. Misli da je svjedoku D.K. nakon što je ispitan sutkinja predala zapisnik.

Svjedok Ž.G. u bitnome je iskazao da je 2007. godine bio urednik regionalnog izdanja novine „NL“ za PGŽ. Okrivljenu poznaje kao novinarku koja je 2007., pa do početka ili sredine 2008. godine radila u NL. Nije mu poznato na koji je način okrivljena radila na temi koja je predmet ovog postupka, odnosno spornog članka. Članak je objavljen u nacionalnom izdanju NL tako da prije objave nije čitao taj članak, već su to činili urednici u R. U opremu članaka spadaju naslov članaka, podnaslov i međunaslovi, pa autor članka odgovara za sam tekst članka, dok opremu članaka sastavlja urednik koji obrađuje i odobrava tekst prije objave. Kasnije je objavljen demanti glasnogovornice suda na objavljeni članak. Okr. nije kao novinar bila specijalizirana za određene teme, jer ne postoje specijalizirani novinari, te onaj novinar koji je slobodan u određenom trenutku piše članak bez obzira na temu. Poznato mu je da je okr. prijavila najavu teme u R, a oni su odmah potvrdili i dali suglasnost na tu temu i odmah se trebao napisati članak.

Svjedok D.K. iskazao je da je na Općinskom sudu u R bio pokrenut postupak protiv B.G., njegove bivše supruge, radi neplaćanja alimentacije. Obratio se redakciji NL u R, te tražio da se taj sudski postupak medijski popрати. Okr. kao novinar došla je na prvu zakazanu raspravu u tom postupku koja je zbog nedolaska B.G. odgođena. Nakon toga okr. novinarka više nije dolazila na rasprave. Komunikaciju s okr. novinarkom imao je na način da bi on nakon provedene ili odgođene rasprave s istom se našao ili ispred zgrade redakcije NL u R ili je ušao u zgradu i ispričao joj što se događalo na raspravi. Nakon rasprave održane 23. ožujka 2007. sa sinom B. otišao je kod okr. u redakciju, te je njegov sin u njegovoj nazočnosti okr. ispričao što se događalo na sudu. Nikakvu odluku suda sin nije dobio, niti je predočavao okrivljenoj.

Svjedok I.J. iskazao je da upoznao okr. kao novinarku NL na način da je nakon jedne održane rasprave na Općinskom sudu u R u kaznenom postupku protiv njegove majke B.G., zajedno s ocem otišao u zgradu redakcije NL u R. Okr. u nazočnosti oca ispričao je što s dogodilo na raspravi i kakvu je odluku donijela sutkinja. Slijedećeg dana objavljen je sporni članak kojeg je pročitao, te sadržaj istog u potpunosti odgovara onom što je ispričao novinarki, kojoj nije predočavao nikakvu sudsku odluku jer je nije dobio. Tražio je od sutkinje zapisnik, no nije ga dobio jer mu je sutkinja rekla da će ga dobiti putem pošte. Sutkinja mu je na toj raspravi rekla da nakon obračuna na taj dan alimentacija iznosi 20 kn. Na toj raspravi bili su prisutni zastupnik optužbe, sutkinja, zapisničarka, moguće i vještak, a nakon što mu je sutkinja rekla iznos alimentacije izgubio je vjeru u pravosuđe. Okr. novinarka tijekom iznošenja priče nije ga tražila nikakve sudske dokumente. Od rasprave do dostave odluke u tom predmetu pošlo je oko mjesec dana.

Nakon provedenog dokaznog postupka sud je analizirao svaki provedeni dokaz posebno, te ih ocijenio u njihovoj ukupnosti i u odnosu na obranu okrivljene, nakon čega je nedvojbeno utvrdio da je okr. na način činjenično i pravno opisan u izreci ove presude počinila kazneno djelo klevete iz čl. 200 st. 1 i 2 KZ.

Privatnom tužbom izmijenjenom podneskom od 22. ožujka 2010. godine privatna tužiteljica tereti okrivljenu da je dana 23. ožujka 2007. kao autor novinskog članka objavljenog u NL ispod naslova i nadnaslova napisala „za 18 godina neplaćanja alimentacije moja majka platiti će odštetu od 20 KN“, „ako je presudu još 20. veljače izrekla sutkinja Općinskog suda u R. G.H. rješenje još nije dobio“, no sutkinja G.H. to još nije napravila. Čini mi se kao da upravo ona kuha taj slučaj“, „očito je sutkinja bila upozorena, inače tko zna kada bi nas pozvala“, zatim „sudski proces protiv majke zbog neplaćanja alimentacije u Hrvatskoj je rijetkost a još je rjeđa presuda kojom je majka dužna za osamnaest godina nebrige o djetetu platiti odštetu od 20 kn. Što je navelo sutkinju da izrekne takvu presudu, nismo uspjeli doznati ali kada stigne pismeno obrazloženje biti će puno jasnije“ pa da je time svjesno iznosila i pronosila za privatnu tužiteljicu neistine koje mogu štetiti njenoj časti i ugledu putem tiska, zbog čega je kleveta postala pristupačna većem broju osoba.

U postupku nije sporno da je okr. kao novinarka NL napisala članak koji nosi naslov i nadnaslov „Sudski apsurd - Sutkinja izrekla presudu majci koja nije plaćala alimentaciju za sina“, alimentacija za 18 godina-20 kn“ koji je objavljen dana 23. ožujka 2007. godine u NL. Navedeno proizlazi iz obrane okrivljene, iskaza privatne tužiteljice, iskaza svih ispitanih svjedoka, te preslike navedenog članka koji prileži spisu. S obzirom da je članak objavljen u novinama NL, to je nesporno da je sadržaj istog postao pristupačan većem broju osoba.

Također je nesporno da je privatna tužiteljica sutkinja Općinskog suda u S., te da je ista kao raspravni kazneni sudac vodila kazneni postupak protiv okr. B.G. zbog kaznenog djela iz čl. 209 st. 2 KZ u predmetu tog suda poslovni broj K-xx/05, novi broj K-xx/08., te da je tema objavljenog spornog članka upravo navedeni kazneni postupak i donesena odluka u istom.

U postupku je bilo sporno utvrditi postoji li kaznena odgovornost okrivljene za iznesene i pronesene činjenične tvrdnje, jesu li iste istinite ili neistinite, mogu li naštetiti ugledu i časti privatne tužiteljice, te da li iste predstavljaju klevetu u smislu čl. 200 st 1 i 2 KZ.

Iz obrane okrivljene, te iskaza svjedoka D. i I.J. proizlazi da je nakon provedene sudske rasprave, I.J. u prostorijama redakcije NL u R ispričao okrivljenoj kao novinarki što se događalo na toj sudskoj raspravi i kakvu je odluku privatna tužiteljica kao sutkinja Općinskog suda u R u kaznenom postupku protiv B.G. donijela, pa je okrivljena na temelju njegovih iznesenih tvrdnji napisala sporni članak. Tako je I.J. rekao okrivljenoj da će njegova majka B.G. za 18 godina neplaćanja alimentacije platiti odštetu od 20 kn, jer mu je tako na raspravi rekla sutkinja. Također i ostali sadržaj članka, kojeg je pročitao, odgovara onome što je okrivljenoj ispričao.

Stoga je u tom dijelu sud prihvatio kao istinitu obranu okrivljene da je navedeni članak napisala na temelju izjave I.J.

Na temelju iskaza privatne tužiteljice G.H., te suglasnog iskaza svjedokinje J.Ž., koje je sud u cijelosti prihvatio jer su jasni, uvjerljivi, međusobno suglasni i u suglasju s podacima spisa Općinskog suda u R poslovnog broja K-xx/08 u koji je izvršen uvid, nedvojbeno je utvrđeno da inkriminirane pronesene i iznesene činjenične tvrdnje u objavljenom članku nisu istinite, budući 20. veljače 2007., kako se to tvrdi u članku, nije donesena niti objavljena presuda u tom predmetu. Presuda u tom predmetu nije donesena i objavljena niti u vrijeme objave članka. Također, iz činjeničnog supstrata optužbe, a potom i presude koja je donesena i objavljena u tom postupku kasnije, točnije 27. ožujka 2007. godine za koji se teretila B.G. proizlazi da je ista optužena i proglašena krivom za neplaćanje alimentacije u razdoblju od 17. svibnja 2002. do 31. siječnja 2005., dakle za razdoblje od nepune tri godine, a ne kako se to u spornom članku neistinito navodi za razdoblje od osamnaest godina. Nadalje, uvidom u izreku presude u tom postupku, gore navedenog poslovnog broja, proizlazi da se nije radilo o dosudi u određenom novčanom iznosu kao odštetu za neplaćanje alimentacije, te se u izreci te presude ne nalazi niti tvrdnja niti obveza da se ošt. I.J. ima naknaditi 20 kn na ime neplaćanja alimentacije.

Slijedom izloženog, sve pronesene i iznesene činjenične tvrdnje koje su obuhvaćene inkriminacijom, a navedene u izreci ove presude su neistinite činjenične tvrdnje.

Uvidom u presliku spornog članka utvrđeno je da je okr. dio činjeničnih tvrdnji opisanih u izreci ove presude pronosila jer je iznijela sadržaj tuđe izjave, tj. izjave Brune Kaurinovića i to u dijelu: "za 10 godina neplaćanja alimentacije moja majka platiti će odštetu od 20 kn", zatim je iznosila kao svoju činjeničnu tvrdnju očitujući se o nečemu što je saznala: „iako je presudu još 20. veljače izrekla sutkinja Općinskog suda u R G.H. rješenje još nije dobio", nakon toga pronosila je tvrdnje I.J. „No sutkinja G.H. to još nije napravila. Čini mi se kao da upravo ona „kuha“ taj slučaj", "očito je sutkinja bila upozorena, inače tko zna kada bi nas pozvala", nakon čega je iznijela kao svoju činjeničnu tvrdnju: "Sudski proces protiv majke zbog neplaćanja alimentacije u Hrvatskoj je rijetkost, a još je rjeđa presuda kojom je majka dužna za deset godina nebrige o djetetu platiti odštetu od 20 kn. Što je navelo sutkinju da izrekne takvu presudu, nismo uspjeli doznati, ali kada stigne pisano obrazloženje, biti će puno jasnije.

Postavlja se pitanje da li su navedene neistinite pronesene i iznesene činjenične tvrdnje mogle škoditi časti i ugledu privatne tužiteljice. Časti i ugledu može škoditi sve ono što u postojećoj sredini privatne tužiteljice može dovesti do njena prezira, mržnje, odbacivanja i negacije njezine ličnosti.

Po ocjeni ovog suda iznesene i pronesene lažne činjenične tvrdnje škodljive su za čast i ugled privatne tužiteljice koja obnaša sudačku dužnost, a navedenim tvrdnjama imputira joj se da je donijela presudu apsurdnog sadržaja, koju nikada nije izrekla, na način da je majka dužna za deset godina nebrige o djetetu platiti odštetu od svega 20 kn. Inkriminiranim tvrdnjama nadalje se privatnoj tužiteljici imputira da je takovu presudu donijela još 20. veljače, ali da oštećenik u tom postupku I.J. odluku nije dobio do dana objave članka 23. ožujka 2007., te da upravo ona „kuha“ taj slučaj, čime se privatnu tužiteljicu dezavuirala i opisuje kao suca koji nezakonito postupuje, kojeg se mora upozoriti na određene činjenice jer po redovnom tijeku stvari ne bi postupala u tom postupku unutar zakonskih rokova. Čitajući navedeni članak, a posebice navedene neistinite činjenične tvrdnje iznesene i pronesene za privatnu tužiteljicu, čitatelj može steći negativni dojam o profesionalnom postupanju privatne tužiteljice u tom postupku, te doći do zaključka da je ona sudac koji neuredno i nezakonito obnaša svoju sudačku dužnost, što je sasvim sigurno škodljivo za čast i ugled privatne tužiteljice.

Okrivljenici je sukladno čl. 200 st. 3. KZ omogućeno korištenje prava dokazivanja istinitosti iznesenih i pronesenih tvrdnji ili postojanja opravdanog razloga zbog kojeg je povjerovala u istinitost sadržaja koji je u spornom članku iznijela i pronijela, no okrivljenica to nije dokazala. Naime, analizirajući njenu obranu proizlazi da ona u postupku nije niti pokušala dokazati da su inkriminirane tvrdnje istinite, već je pokušala opravdati svoje postupanje kratkoćom vremena i obvezom da članak bude odmah objavljen, svjesna da je podatke o postupku dobila isključivo od nezadovoljnog i razočaranog oštećenika u tom postupku I.J., koji joj

nije predočio u prilog svojih tvrdnji niti jedan sudski dokument (odluku, zapisnik, nalaz vještaka i si.). Iz obrane okrivljene nadalje nedvojbeno proizlazi da joj je bilo poznato kako na sudu postoji glasnogovornik putem kojeg može prikupiti sve relevantne informacije o sudskom postupku o kojem piše, no ona se brani da za kontakt s glasnogovornicom suda nije bilo vremena, a privatnu tužiteljicu toga dana nije mogla kontaktirati telefonom radi provjere informacije.

Sve navedeno, čime je okrivljena u svojoj obrani pokušala opravdati svoje postupanje, ne predstavlja niti jedan opravdani razlog u smislu čl. 200 st. 3 Kaznenog zakona, a koji bi predstavljao osnovani razlog zbog kojeg je okr., u konkretnom slučaju, mogla povjerovati u istinitost sadržaja kojeg je u članku iznijela i pronijela o privatnoj tužiteljici.

Obranu okr. o kratkoći vremena za provjeru informacija dobivenih od B. Kaurinovića, te u tom djelu iskaz svjedoka Ž.G., da se o toj temi morao odmah napisati članak nakon suglasnosti i potvrde urednika u R, sud nije prihvatio kao istinite i vjerodostojne jer je uvidom u spis Općinskog suda u R K-xx/08 utvrđeno da je glavna rasprava u tom predmetu na kojoj je svoj iskaz iznosio I.J. održana 20. veljače 2007., a članak je objavljen 23. ožujka 2007. Iz iskaza D.i I.J., te suglasno tome obrane okrivljenice, utvrđeno je da su oni isti dan odmah nakon te rasprave otišli kod okrivljene u redakciju kojom prilikom je I.J. ispričao okr. svoju priču o tom postupku i odluku sutkinje. Kako je navedena rasprava održana 20. veljače 2007., a sporni članak je objavljen protekom više od mjesec dana i to 23. ožujka 2007. postojala je objektivna mogućnost i profesionalna dužnost okr. kao novinara da prije pisanja o navedenom sudskom postupku provjeri istinitost činjenica koje iznosi ili pronosi.

Imajući u vidu navedeno, okolnost da je bilo više nego dovoljno vremena za prikupljanje točne informacije, cijeneći način izražavanja, formulaciju rečenica, posebice djela u kojem izražava gotovo podrugljivo čuđenje o onome što je navelo sutkinju da izrekne ovakvu presudu nije se uspjelo doznati, te cijeneći kontekst cijelog članka, ovaj sud smatra da je okr. svjesno i uz znanje da iznesene i pronesene činjenične tvrdnje nisu istinite, napisala članak o navedenoj temi, iznjela i pronijela o priv. tužiteljice neistine s ciljem da je dezavuirala kao sutkinju. Da je na strani okrivljenice postojala namjera oklevetati priv. tužiteljicu, osim njenog postupanja prije objave članka, upućuje i njeno ponašanje nakon objave članka, odnosno djela obrane da nakon objave članka više nije odlazila na sud radi uvida u sudsku odluku u tom predmetu, jer više nitko nije bio zainteresiran za to kakva je odluka, iako je u samom članku napisala da kada stigne pisano obazloženje biti će puno jasnije.

Kao neistinit ocijenjen je i dio obrane okr. da u vrijeme kada je presuda u tom predmetu donesena odnosno objavljena 27. ožujka 2007. više nije radila za NL, budući suprotno proizlazi iz iskaza svjedoka Ž.G. koji je iskazao da je okr. radila u NL kao novinar do početka ili sredine 2008., iz čega proizlazi da je ista u vrijeme donošenja presude još uvijek radila kao novinar u toj novini. Prema tome, iako je i nadalje radila na tom radnom mjestu, kao novinar nije učinila ništa da napiše novi članak o istoj temi s točnim informacijama o navedenom predmetu, iako joj je bio poznat daljnji tijek događaja nakon objave članka, budući je kontaktirala s glasnogovornicom suda koja joj je predočila sve potrebne informacije, a što proizlazi iz iskaza privatne tužiteljice G.H.

Vežano za tvrdnje obrane iz završne riječi da su se u konkretnom slučaju stekli uvjeti iz čl. 203 KZ jer da iz načina pisanja i okolnosti pod kojima je nastao sporni članak proizlazi da okr. nije bio cilj oklevetati privatnu tužiteljicu već informirati javnost o navedenom sudskom postupku, valja reći da po ocjeni suda nema uvjeta u konkretnom slučaju za primjenu čl. 203 KZ. Upravo suprotno, što je elaborirano u gornjem djelu presude, iz načina izražavanja, te okolnosti pod kojima je nastao članak, njen cilj nije bio istinito i objektivno informirati javnost o navedenom sudskom postupku, već je njeno inkriminirano ponašanje imalo za cilj naškoditi časti i ugledu privatne tužiteljice. Stoga, imajući u vidu okolnost da okrivljena nije provjeravala istinitost, što je bila dužna, svjesna da "nije dobila baš točnu priču", kako to sama iznosi u svojoj obrani, iznijela je i pronijela neistinite koje po svom sadržaju mogu štetiti časti i ugledu suca. Obzirom na navedeno, u ponašanju okrivljenice nema elemenata koji isključuju protupravnost u smislu čl. 203 Kaznenog zakona.

Okrivljena, na kojoj leži teret dokaza, nije dokazala istinitost iznesenih i pronesenih tvrdnji, nije navela opravdan razlog zbog kojeg je povjerovala u istinitost sadržaja onoga što je iznosila i pronosila za privatnu tužiteljicu, niti su ostvareni uvjeti za primjenu čl. 203 KZ, pa je u svom ponašanju ostvarila sve bitne elemente kaznenog djela klevete iz čl. 200 st. 1 i 2 KZ, jer je na način opisan u izreci presude za privatnu tužiteljicu pronosila i iznosila neistinite činjenične tvrdnje koje mogu škoditi njenoj časti i ugledu putem tiska, zbog čega je kleveta postala pristupačna većem broju osoba.

Odlučujući o kaznenopravnoj sankciji koju valja primijeniti prema okrivljenici, sud je cijenio sve okolnosti u smislu čl. 56 st. 2 KZ koje utječu na njenu vrstu i visinu, pa je kao olakočno cijenio okrivljenoj da ista do sada nije dolazila u sukob sa zakonom, jer je ranije neosuđivana, pa se opisano inkriminirano ponašanje ocjenjuje kao iznimka u njenom dosadašnjem životu, da je osoba mlađe životne dobi, dok je kao otegotno sud cijenio okrivljenoj da je kazneno djelo počinila s najvišim stupnjem krivnje, jačinu ugrožavanja i povrede kaznenim djelom zaštićenog dobra - časti i ugleda privatne tužiteljice s obzirom na sadržaj komentara čitatelja koji su komentirali sporni članak nakon njegove objave na Internetu, te okolnost da je članak objavljen u nacionalnom izdanju NL, te time postao pristupačan velikom broju čitatelja unutar RH i u

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

inozemstvu, kao i ponašanje okr. prema privatnoj tužiteljici nakon počinjenog kaznenog djela kod kojeg je izostala bilo kakva pismena ili usmena isprika.

Imajući u vidu propisanu kaznu za počinitelja ovog kaznenog djela za koje je propisana novčana kazna, pa ista može iznositi minimalno deset, a maksimalno tri stotine dnevnih dohodaka okrivljene, cijeneći sve istaknute olakotne i otegotne okolnosti, ocijenjeno je da se novčana kazna ima kretati oko sredine propisane kazne, pa je sud okrivljenoj izrekao novčanu kaznu u visini sto dnevnih dohodaka okrivljene. Imajući u vidu da okr. ostvaruje mjesečni prihod honorarnim radom u visini od oko 2.500,00 kn, to je jedan dnevni dohodak okrivljene 83,33 kn, a pedeset takovih dohodaka iznosi 4.155,00 kn.

Sud smatra da će izrečena novčana kazna ostvariti svoju svrhu na planu generalne prevencije, u smislu da hrvatskoj državi trebaju novinari - profesionalci koji imaju pravo na slobodu izražavanja, uz zagaraniranu slobodu medija, ali koji u svom novinarskom poslu iznose i pronose istinite i provjerene informacije u skladu s Kodeksom novinarske etike. Također, ovaj sud smatra da će izrečena kazna utjecati na okrivljenu da ubuduće u okviru svoje novinarske profesije ne čini kaznena djela.

Okrivljena je upozorena na posljedice neplaćanja novčane kazne u ostavljenom roku, koji je odmjeran u maksimalnom trajanju od šest mjeseci, a obzirom na visinu njenih prihoda, te izrečeni broj dohodaka koje je dužna platiti.

Sud je obvezao okrivljenu na platež troškova paušala u iznosu od 500,00 kn koji je odmjeran sukladno imovinskim prilikama okrivljene, te trajanju i složenosti postupka, te trošak na irne nužnih izdataka privatne tužiteljice, te nagradu i nužne izdatke njezina opunomoćenika, koji će biti određeni posebnim rješenjem.

**OPĆINSKI SUD U OPATIJI
U Opatiji, 2. srpnja 2010.**

**ZAPISNIČAR
C.D.**

**SUDAC
A.B.**

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otpavka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Rijeci, kao sud II stupnja.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Općinski sud u Zagrebu po sucu KJ, uz sudjelovanje MB, kao zapisničara u kaznenom predmetu protiv okr. F I, zbog kaznenog djela iz čl. 200 st. 2 KZ-a, a povodom privatne tužbe od. 20. srpnja 2001, godine, nakon dovršene glavne i javne rasprave u pristunosti branitelja privatne tužiteljice DT, okrivljenog - osobno, te branitelja okrivljenog ZH , dana 07. veljače 2005. godine

presudio je

Temeljem čl. 354.st.3. ZKP-a

Okr. IF, JMBG sin S i B, r. F, rođ. 26.12.1930. godine, u M, Hrvatska, s prebivalištem u Zagrebu, L 26, Hrvat, drž. RH

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da bi:

- u dopisu od 27.travnja 2001. godine upućenom Ministarstvu rada i socijalne skrbi prenoseći navodne riječi jedne nezadovoljne korisnice Doma umirovljenika naveo:

"Osobito smatram negativnim način prijema u Dom, dok je ona čekala 5 godina na prijem, drugi su primljeni u veoma kratkom roku, jer su potplatili Upravu s 5.000,00 do 6.000,00 DEM. Pritužbu zbog primanja mita radi prekorednog prijema u Dom čuli smo od nekoliko osoba"

dakle, za drugog iznosio nešto neistinito, što može škoditi njegovoj časti i ugledu , a što je postalo pristupačno većem broju osoba

pa da bi time počinio kazneno djelo klevete - opisano i kažnjivo po čl.200.st.2. KZ-a.

Temeljem 61. 123. st. 3. u svezi čl. 119. st. 2. toč.1.-6. ZKP-a privatna tužiteljica se obvezuje da naknadi nužne izdatke obrane okrivljenika, a o čijoj visini će sud odlučiti posebnim rješenjem.

Temeljem čl. 353.st.6. ZKP-a

ODBIJA SE OPTUŽBA

da bi:

u dopisu od 8. veljače 2001. upućenom Ministarstvu rada i socijalne skrbi kojim intervenira radi primanja jedne osobe u Dom umirovljenika M naveo "kruže glasine da se za prijem traži mito"

dakle, za drugog iznosio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti i ugledu, a što je postalo pristupačno većem broju osoba

pa da bi time počinio kazneno djelo klevete . opisano i kažnjivo po čl. 200.st.2. KZ-a.

Temeljem čl. 123.st.3. u svezi čl.119.st.2.toč.1.-6. ZKP-a priv. tužiteljica je dužna naknaditi nužne izdatke obrane okrivljenika o čijoj će visini sud odlučiti posebnim rješenjem.

Temeljem čl. 123.u svezi čl. 119.st.2.toč.1.-6. ZKP-a troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

Privatna tužiteljica KG po punomoćniku mr. DT odvjetniku, dana 20. srpnja 2001. godine podnjela je privatnu tužbu protiv okrivljenog IF, radi kaznenog djela iz čl. 200 st. 2 KZ-a, glede činjeničnog opisa preciziranog dopisom od 26. studenoga 2001. godine, te predložila da se okrivljeni oglasi krivim i osudi po zakonu.

Pozvan da se očituje o osnovanosti optužnog akta okrivljenik IF iskazao je da se ne smatra krivim.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

U svojoj obrani naveo je, da je kao predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista RH, sačinio predmetni podnesak od 27. travnja 2001. godine i 08. veljače 2002. godine, te iste dostavio nadležnom organu Ministarstva rada i socijalne skrbi - Uprave socijalne skrbi M. Ove dopise, nije sačinio ni podnio protiv privatne tužiteljice, nego je istim samo prenio saznanja do kojih je došao preko osoba koje su mu se obraćale žaleći se na određene nepravilnosti u radu Doma umirovljenika. Do podataka, koje je napisao u podnesku došao je na osnovu pritužbi, od strane gospođe K, koja se žalila da je maltretirana od osoblja i neosnovano prebačena u duševnu bolnicu. Navode nije provjeravao, a iste je proslijedio Ministarstvu rada i socijalne skrbi, da bi isti provjerio rad, te utvrdio, da li stoje činjenice koje je gospođa K. Inače, ovlašten je da prima stranke, a nije imao zakonsko pravo da se sam uputi u dom, i ispita istinitost navoda, te je zato dopis uputio nadležnom ministarstvu,

U završnoj riječi branitelj okrivljenog iskazao je da je okrivljeni podnesak uputio nadležnom državnom tijelu i to u svezi navoda do kojih je on došao, o mogućim nepravilnostima koje su bile vezane za rad u Domu umirovljenika, a cilj podneska je bio da se ispita eventualna utemeljenost ovih navoda. Također, da ni jednom riječju nije spomenuo privatnu tužiteljicu da bi se na nju odnosila inkriminacija, a ističe da je i sama iskazala da se smatra djelom stručnog tima. Osim toga, navodi da je sadržaj dopisa postao dostupan većem broju osoba, u nadležnom ministarstvu, došao je samo tijekom njihovog rada, a u svezi ispitivanja osnovanosti navoda iz podneska. Predložio je da se okrivljeni oslobodi od optužbe.

Tijekom dokaznog postupka sud je saslušao svjedoke KG i BS pročitao i izvršio uvid u dopis Ministarstva rada socijalne skrbi RH od 27.04.2001.godine i 08.02.2001. godine, dopis Uprave socijalne skrbi Savezu antifašističkih boraca RH.

Privatna tužiteljica KG, saslušana u svojstvu svjedoka iskazala je da je kao ravnatelj Doma umirovljenika, a nakon što je predmetni dopis proslijeđen ministarstvu te ona zbog podatka za koje se saznalo izvan ministarstva imala velikih problema, podnijela privatnu tužbu. Inače, Upravno vijeće čini stručni tim koji ima i svoje vanjske članove. Smatra da bi bilo uobičajeno da se gospođa K prvo obratila upravnom vijeću, a ne da se žali drugom tijelu, mada misli da svi mogu otići i žaliti se gdje žele. Točno je da se gospođa K i njoj osobno obratila, žaleći se da joj nestaju odjevni predmeti, te je provjeravala ove njene navode, a da bi istu umirili, iako je vidjela da je sa ključevima njenih vrata sve u redu, promijenili su bravu. Gospođa K je inače imala sve što Dom umirovljenika može pružiti. Ističe, da je iz ministarstva dobivala upite koji su bili vezani uz uobičajeni način rada, ali nikada na način koji bi bio vezan za predmetni podnesak. Ističe, da odgovara za rad doma i svih članova stručnog tima, a nije imala nikakvih saznanja da bi oni nepravilno radili, Na upit branitelja iskazala je da se i sama smatra djelom stručnog tima.

U završnoj riječi punomoćnik privatne tužiteljice iskazao je da nalazi dokazanim, da je okrivljeni počinio predmetno kazneno djelo jer je u dopisu ciljano mislio na privatnu tužiteljicu, a sama činjenica da je dopis bio dostupan većem broju osoba u nadležnom ministarstvu, upućuje na kvalificirani oblik klevete. Predložio je da se okrivljenik oglasi krivim.

Svjedok BS, iskazala je da se sjeća dopisa koji je gospodin F. uputio Ministarstvu rada i socijalne skrbi, a koji su bili vezani za nepravilnost rada u Domu za starije i nemoćne osobe M.. Nadalje, da uvijek kada se takav dopis zaprimi ispituje se utemeljenost tih tvrdnji, odnosno uobičajeno je da se ispituje da li postoje nepravilnosti u određenoj ustanovi, na koju se određeni dopis odnosi. Sjeća se da je zatraženo izvješće od doma M. da se očituje na navode iz predmetnog podneska, a što je inače uobičajen način rada uvijek kada se zaprimi podnesak iz bilo koje ustanove za čiju je provjeru nadležno njihovo ministarstvo. Kada se dopis prosljedi ministru onda on prosljeđuje nadležnoj službi koja prema potrebi šalje inspekciju da bi se utvrdilo u kojoj mjeri i obimu su utemeljeni navodi koji su istaknuti u podnesku.

Na upit punomoćnika privatne tužiteljice iskazuje, da dopis dolazi prvo na urudžbeni odjel, onda se distribuira nadležnoj službi, a u ovom konkretnom slučaju je trebao biti proslijeđen ministru, koji nakon toga dopis prosljeđuje pomoćniku koji je nadležan za taj resor, te potom, pomoćniku načelnika koji je nadležan za rješavanje te vrste podneska, a načelnik prosljeđuje višem savjetniku koji rješava predmet spora. Inače predmet spora rješava načelnik, ili viši savjetnik.

Nakon analize svih relevantnih činjenica ovaj sud je utvrdio da nema dokaza koji bi upućivali na zaključak, da je okrivljenik IF počinio kazneno djelo iz čl. 200 st. 2 KZ-a, činjenično i pravno opisano kao u izreci presude.

Privatnom tužbom okrivljeniku se inkrimira kazneno djelo kleveta iz čl. 200 st. 2 KZ-a, koje bi počinio putem dopisa koji je 27. travnja 2001 .godine uputio ministru Ministarstvu rada i socijalne skrbi RH.

Međutim, iz samog iskaza privatne tužiteljice KG, proizlazi da je gospođa Klobučar, bila stanovnica Doma za starije i nemoćne osobe M., čiji je ona ravnatelj, te da joj se osobno obraćala žaleći se da joj "nestaju osobni predmeti", što ukazuje da je kao stanovnica Doma doista smatrala da je potkradaju zbog čega se, kako je to suglasno obrani okrivljenika, razvidno i iz sadržaja dopisa , budući da je bila sestra narodnog heroja obraćala i njemu kao predsjedniku Saveza antifašističkih boraca Hrvatske, koji je kako sam kaže neprovjeravajući istinitost ovih navoda kao i ostalih navoda do kojih je došao kroz razgovor s njom, kao i drugih osoba koje su mu se obraćale, a do kojih je objektivno već i obzirom na funkciju koju je obnašao mogao doći, a istovremeno u nemogućnosti da sam ispita utemeljenost ovih navoda, jer kako kaže za to nije imao "zakonske ovlasti" predmetnim podneskom obratio Ministarstvu socijalne skrbi, koje je što nije sporno

ni sa iskazom BS upravo bilo nadležno za ispitivanje odnosno utvrđivanje eventualnih nepravilnosti u radu Doma.

Prema tome, u konkretnom slučaju inkriminacije koje se okrivljeniku činjeničnim opisom privatne tužbe stavljaju na teret, budući da su podnesene nadležnom državnom tijelu nemaju za cilj iznošenje i prenošenje neistinih činjenica jer već sam smisao sadržaja teksta iz čijeg konteksta su izdvojene predmetne inkriminacije, po mišljenju suda ukazuju da ne predstavljaju činjeničnu tvrdnju okrivljenika, nego samo prenošenje informacija koje je trebalo provjeriti zbog čega i predlaže kako je to nadalje razvidno iz teksta da se osnuje "komisija" te na taj način i utvrditi u kojoj mjeri i obimu su uopće isti utemeljene.

Slijedom izloženog, predmetne inkriminacije, a koje je u formi podneska okrivljenik podnio nadležnom državnom tijelu, nemaju za cilj iznošenje i prenošenje neistinitih činjenica koje bi mogle štetiti časti i ugledu privatne tužiteljice, nego samo obzirom na ozbiljnost pritužbi na rad Uprave "da se za prekoredni prijem u Dom, prima mito", koja se kako to pojašnjava privatna tužiteljica sastoji od više osoba stručnog tima koju čine i vanjski članovi, ukazuje po mišljenju suda da je okrivljenik imao za cilj da nadležni organ ispita utemeljenost ovih informacija, tim prije što je notorna činjenica koju potvrđuje i B.S., da uvijek ima veliki broj molbi koje čekaju na prijem u Dom, te stoga postojala i objektivna mogućnost da dođe do određenih nepravilnosti.

Pored toga iz iskaza BS, koji je sud u cijelosti cijenio vjerodostojnim nesporno proizlazi da su podaci iz podneska bili dostupni većem broju osoba u Ministarstvu koje su u okviru svojih nadležnosti ispitivali osnovanost navoda, što znači da okrivljenik svojim ponašanjem ničim nije utjecao niti svjesno doprinjeo širenju navedenih informacija, a još manje na okolnost na koju se privatna tužiteljica također neosnovano poziva da su informacije postale dostupne izvan Ministarstva,

Polazeći od obilježja kaznenog djela klevete iz čl. 200 st. 2 KZ-a, gdje subjektivno obilježje kaznenog djela čini namjera, ovaj sud nalazi da ista nije dokazana, te je stoga po službenoj dužnosti a imajući u vidu kazneno djelo uvrede iz čl. 199 KZ-a. našao da okrivljenik nije počinio ni ovo kazneno djelo. Naime, obzirom da je kriminalizirana samo namjerna uvreda, a kako nije dokazano da je u ponašanju okrivljenika postojala namjera, to okrivljenik svojim ponašanjem nije ostvario niti bitna obilježja kaznenog djela uvrede iz čl. 199 KZ-a.

Imajući u vidu ovako izloženo ovaj sud je odbio prijedlog branitelja kao nevažan odugovlačeći, da se u svojstvu svjedoka sasluša BŠ, AD i KZ na okolnosti stanja u Domu, kao i NŽ na okolnosti dostupnosti inkriminiranih informacija osobama u nadležnom Ministarstvu.

Slijedom izloženog sud nalazi da nije dokazano da bi okrivljenik počinio kazneno djelo klevete iz čl. 200 st. 2 KZ-a, koje mu se privatnom tužbom stavlja na teret, a niti kazneno djelo uvrede iz čl. 199 Kz pa ga je stoga temeljem čl. 354 toč. 3 ZKP-a oslobodio od optužbe.

Temeljem čl. 123 st. 3 u svezi čl. 129 st. 1 toč. 1-6 ZKP-a privatna tužiteljica se obvezuje da nadoknadi izdatke obrani okrivljenika o čijoj će visini sud odlučiti posebnim rješenjem.

Odbijajući dio presude

Temeljem čl. 47 ZKP-a za kaznena djela za koje se progoni po pritavnoj tužbi privatna tužba se mora podnijeti u roku od 3 mjeseca od dana kada je ovlaštena osoba saznala za kazneno djelo i počinitelje.

Iz činjeničnog opisa razvidno je da se okrivljenik tereti da je kazneno djelo iz čl. 200 st. 2 KZ-a počinio dana 08. veljače 2001. godine a iz prijemnog štambilja privatne tužbe razvidno da je ista podnesena dana 20. srpnja 2001. godine. Prema tome nesporno je da je u konkretnom slučaju privatna tužba podnesena izvan zakonskog roka od 3 (tri) mjeseca unutar kojeg je privatni tužitelj prema zakonu istu bio dužan podnijeti, te stoga a temeljem čl. 353 st. 6 ZKP-a sud za navedeno kazneno djelo donio odbijajuću presudu.

Temeljem čl. 123 st. 3 u svezi čl. 119 st. 2 toč. 1-5 ZKP- privatni tužitelj obavezan je nadoknaditi izdatke obrane, a o čijoj visini će sud odlučiti posebnim rješenjem.

U Zagrebu, 07. veljače 2005.

Zapisničar:
MB

Sudac:
KJ

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU

Nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 dana Županijskom sudu u Zagrebu po prijemu presude. Žalba se podnosi pismeno u pet istovjetnih primjeraka kod ovoga suda.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Općinski kazneni sud u Zagrebu, po sucu toga suda RS kao sucu pojedincu uz sudjelovanje zapisničara VB, u kaznenom predmetu protiv okrivljenika JP zbog kaznenog djela iz članka 200 st. 2 i dr. KZ, povodom optužnog akta privatnog tužitelja AV od 21. listopada 2004.g. s izmjenom od 29. siječnja 2007.g., na javnoj i glavnoj raspravi u prisutnosti privatnog tužitelja uz punomoćnike odvjetnike MH i VM, te zz branitelja okrivljenika odv. OM, a u odsutnosti uredno pozvanog okrivljenika, dana 05. veljače 2008. godine

presudio je

Okr. JP, sin I i Lj, r. M, rođ. 02.11.1965.g. u S s prebivalištem u S, KV 24, Hrvat, drž. RH, magistar književnosti, zaposlen kao novinar u "Jlistu", s plaćom od 8.500,00 kn, oženjen, supruga zaposlena s plaćom od 8.000,00 kn, otac jednog maloljetnog djeteta,

kriv je

što je:

U JI broj 2224 od 26. srpnja 2004. godine na 36. stranici u rubrici "kultura" napisao članak pod naslovom "Tužan povratak u devedesete" u kojem je napisao niz klevetničkih i uvredljivih tvrdnji kojima su povrijeđeni čast i ugled privatnog tužitelja pa je tako napisao:

1) AV je sam sebi organizirao festival, sastavio sebi sklon žiri, iskoristio statutame smicalice da izbaci dio konkurenata, a onda uzeo sve nagrade koje je želio.

d a k l e, za drugoga iznio i pronio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti i ugledu putem tiska zbog čega je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba.

3) Filmski festival u Puli završio je, prema očekivanju, u sjeverno-korejskom kimilsungovskom stilu. "... Nije ovo prvi put da se ovakve stvari događaju. Eto, događale su se u Rimu gdje je Neron pobjeđivao na natjecanjima pjesnika. Također i u Iraku, gdje je diktator Sadam Husein pod pseudonimom pisao romane koje bi potom iz petnih žila hvalila orkestrirana publika.

dakle, uvrijedio drugoga putem tiska zbog čega je uvreda postala pristupačna većem broju osoba.

čime je počinio djelima pod toč. 1 i 3 kaznena djela protiv časti i ugleda, i to djelom pod toč. 1 kazneno djelo klevete opisano u čl. 200 st. 2 KZ-a, a kažnjivo po čl. 200 st. 2 KZ-a, a djelom pod točkom 3 kazneno djelo uvrede opisano u čl. 199 st. 2 KZ-a, a kažnjivo po čl. 199 st. 2 KZ-a, uz primjenu čl. 60 KZ-a.

Temeljem čl. 354 toč. 3 ZKP-a

oslobađa se od optužbe

da bi:

U JI broj 2224 od 26. srpnja 2004. godine na 36. stranici u rubrici "kultura" napisao članak pod naslovom "Tužan povratak u devedesete" u kojem je napisao niz klevetničkih i uvredljivih tvrdnji kojima su povrijeđeni čast i ugled privatnog tužitelja pa je tako napisao:

2) "Pulsko falsificiranje istine ne bi toliko boljelo da ne podsjeća na filmske devedesete, doba kad je, kao i sada, ministar kulture bio B, a apsolutni vladar našeg filma V."

d a k l e, za drugoga iznio i pronio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti i ugledu putem tiska zbog čega je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba.

čime bi počinio kazneno djelo klevete opisano pod toč. 2 iz čl. 200 st. 2 KZ-a, a kažnjivo po čl. 200 st. 2 KZ-a.

Na temelju članka 200 stavak 2 KZ-a okrivljenom JP kazneno djelo pisano pod toč. 1

izriče se

novčana kazna u iznosu od 10 osobnih dnevnih dohodaka okrivljenika što iznosi 2.666,66 kuna (dvije tisuće šesto šezdeset i šest kuna i šezdeset i šestlipa).

Na temelju članka 199 stavak 2 KZ-a okrivljenom JP za kazneno djelo pisano pod toč. 3

izriče se

novčana kazna u iznosu od 10 osobnih dnevnih dohodaka okrivljenika što iznosi 2.666,66 kuna (dvije tisuće šesto šezdeset i šest kuna i šezdeset i šest lipa).

Temeljem čl. 60 st. 2 toč. g KZ-a okr. JP

izriče se

**JEDINSTVENA NOVČANA KAZNA U IZNOSU OD 18 OSOBNIH DNEVNIH
DOHODAKA OKRIVLJENIKA, ŠTO IZNOSI 4.799,88 kn
(četiritisuće sedamstodevedesetdevetkunaio samdeset i osam lipa)**

Na temelju članka 51 st. 3 KZ-a okrivljeni JP dužan je novčanu kaznu platiti u roku od 6 mjeseci od dana pravomoćnosti presude.

Na temelju članka 52 st. 2 i 3 KZ-a, ako novčana kazna ne bude plaćena u cijelosti ili djelomično bit će zamijenjena kaznom zatvora i to tako da će jedan dnevni dohodak biti zamijenjen jednim danom kazne zatvora.

Temeljem čl. 122 st. 1 ZKP-a okr. je dužan nadoknaditi trošak postupka u paušalnom iznosu od 500,00 kn.

Temeljem čl. 120 st. 2 ZKP-a o troškovima priv. tužitelja odlučit će se posebnim rješenjem.

Obrazloženje

Privatni tužitelj AV podnio je dana 21. listopada 2004.g. protiv okrivljenika privatnu tužbu zbog kaznenog djela klevete iz čl. 200 st. 2 KZ-a, te uvrede iz čl. 199 st. 2 KZ-a, koja je izmijenjena od strane punomoćnika privatnog tužitelja podneskom od 29. siječnja 2007.g. na način kao u izreci presude.

Pozvan da se očituje o osnovanosti optužnog akta okrivljenik je iskazao da se ne smatra krivim.

U svojoj je obrani naveo kako je povod za privatnu tužbu koju je priv. tužitelj protiv njega podigao njegovo mišljenje o filmu "D" i koje mišljenje prevladava kod znatne većine ostalih ljudi iz filmskog svijeta što je vidljivo iz kasnijih događanja gdje su druga dva filma koja nisu dobila nagrade naknadno u svijetu bila nagrađivana kao klasici hrvatskog filma. Razlozi zbog kojih je napisao predmetni tekst bio je taj što je raspolagao sa cijelim nizom utemeljenih podataka da su članovi žirija osobe koje su na različite načine bile sklone priv. tužitelju, kako osobno tako i njegovom radu. Tome u prilog govori i činjenica da su 2 člana žirija te 2004. godine na Pulskom festivalu bile iste osobe kao i godinu dana ranije, što je inače neuobičajeno i iz tog razloga je napisao da se radilo o probranom žiriju. Vezano za rad priv. tužitelja iskazao je kako nije uvijek imao negativan stav već je dapače ranije pohvalno pisao o njegovom radu, ali ga je kritizirao za razdoblje kada je priv. tužitelj obavljao posao ravnatelja televizije s tim da je zapravo preporod hrvatskog filma započeo onda kada je isti napustio svoje funkcije. Dalje je dodao kako se za tekst korektno pripremio na način da se kod različitih izvora raspitivao i na taj način dobio podatke od relevantnih osoba te je točno da je pokušao kontaktirati sa priv. tužiteljem jer je htio pisati o svemu tome gledajući i iz njegove perspektive. Tvrdnje priv. tužitelja da bi se ovdje radilo o nekoj profesionalnoj ljubomori smatra neutemeljenima jer film u kojem je osobno radio kao scenarist nije bio ni u kakvom konkurentskom odnosu s filmom priv. tužitelja. Sud koji je iznio o njegovom filmu u članku bio je sličan mišljenjima ostalih, a što potvrđuje činjenica da je film priv. tužitelja kasnije dobio negativne kritike na festivalima gdje je prikazivan. Na temelju zatvorenog kruga indicija zaključio je da je gospodin V. sam sebi organizirao festival i sastavio sklon žiri i to iz razloga što su u žiriju sjedile osobe i to kao njegov predsjednik redatelj B.L. osobni prijatelj priv. tužitelja, zatim kritičar NI M. i redatelj D.Š. koji su i prije prikazivanja filma na festivalu iznosili veoma pohvalne kritike na račun filma "D", dok je članica žirija, jedna producentica iz Francuske kojoj ne zna ime, nakon festivala dobila produkcijski show na H-T-u, dok nije posebno istraživao u kakvom su odnosu posljednji član žirija II i AV.

Na posebno pitanje suda da razjasni zbog čega je vršio usporedbe rada priv. tužitelja sa Neronom, Sadamom Huseinom i Kim Il Sungom, iskazao je da ih nije spominjao kao paradigme nekog zla već kao paradigme znatne moći koju je priv. tužitelj do 2000.g. svakako imao kao ravnatelj televizije i povjerenik za film jer ima saznanja od nekih redatelja da jednostavno nisu mogli raditi za vrijeme dok je on bio na tim

funkcijama jer priv. tužitelju nisu dodjeljivali nagrade. Navodeći da je film završio u sjeverno korejskom kimilsungovskom stilu objasnio je da se tako izrazio kako bi opisao znatan utjecaj privatnog tužitelja koje ima preko svojih poznanstava u Ministarstvu kulture s ministrom B, a u konačnici i zbog hvalospjeva izrečenih od strane žirija nakon festivala koje veličanje je usporedio sa sjeverno korejskim stilom. Prije pisanja teksta konzultirao se i razgovarao s brojnim ljudima, i to sa gospodinom AO NP, OS te HH dok nije razgovarao s LK koja te godine nije bila na festivalu. S HH posebno se konzultirao o tome na koji način se sastavlja žiri obzirom je njemu to poznato jer je kao predstavnik društva redatelja bio u vijeću festivala i isti mu je rekao kako ima saznanja da je priv. tužitelj prije festivala nazivao neke glumce i pitao da li žele biti članovi žirija i to za nekoliko festivala.

Predmetni tekst nije pisao radi bolje prodaje novina, već iz razloga što je htio da isti bude što bolje sastavljen s tim da je i NP pisao na sličan način o radu priv. tužitelja, ali svakako njegovo mišljenje nije bilo usamljeno. Dodao je kako se ovdje radilo o komentatorskom žanru pisanja koji je drugačiji od izvještajnog pisanja kada je autor suzdržaniji u načinu izražavanja, dok je u komentatorskom tekstu autor puno slobodniji. Razlog zbog kojeg smatra da je priv. tužitelj imao utjecaja na produkciju H-T-a bio je taj što je isti obnašao dužnost ravnatelja cijelo desetljeće i zapravo je htio ukazati kako Sadam Husein i Neron simboliziraju znatnu moć koju manifestira priv. tužitelj svojim ponašanjem i što je takva praksa urušila hrvatski film te šteti kredibilitetu festivala, načina dobivanja nagrada i objektivne ocjene kvalitete filmova. Također je dodao kako je film "D" imao puno veći budžet od ostalih hrvatskih filmova jer se pisalo o budžetu od 30.000.000,00 kn te je i to razlog zašto je pisao i smatrao da priv. tužitelj ima moć o kojoj je govorio i smatra kako je isti imao znatan utjecaj na članove žirija i to tako da ih je zadužio i to primjerice DŠ koji je jako hvalio film priv. tužitelja i nakon toga dobio sredstva za film "D i s k" te smatra da je priv. tužitelj imao utjecaja jer je surađivao s ministrom B u vezi Zakona o kinematografiji u kojem je priv. tužitelj redigirao neke odredbe tog zakona u dogovoru s ministrom. U razgovoru s ljudima iz filmskog svijeta dobio je saznanja da je priv. tužitelj u bliskim odnosima s BL i DŠ s tim da to nije mogao sa sigurnošću provjeriti već je imao informacije koje su tvorile zatvoreni krug indicija o kojima je govorio, a zbog odbijanja priv. tužitelja da s njim razgovara u vezi tih informacija nije mogao dobiti potvrdu ili demantij istih. Distribucije filma "D" i filma "S" u kojem je bio koscenarist su se preklapile, ali svakako kao profesionalac ne bi pisao negativnu kritiku na račun filma priv. tužitelja jer smatra da vrijedi načelo kako jedan dobar hrvatski film povlači za sobom i pozitivne konotacije za druge hrvatske filmove i smatra da bi film "S" imao veći uspjeh da je o filmu A.V. pisao pozitivno jer bi takvi pozitivni tekstovi utjecali na sve hrvatske filmove. Većina kritika na račun filma "D" bila je negativna s tim da mu je poznato da je kritičar "Glasa Istre" M.Č pisao pozitivno te dozvoljava da je postojala još koja pozitivna kritika. Za vrijeme festivala nije kontaktirao sa članovima žirija jer to nije bilo dozvoljeno, a tekst je objavljen neposredno nakon završetka festivala.

Na pitanje priv. tužitelja zašto ga primjerice nije usporedio s Josipom Brozom Titom nego sa Kim II Sungom iskazao je da to nije učinio iz razloga što mu nije poznato da bi Josip Broz imao bilo kakvih umjetničkih pretenzija za razliku od Sadama Huseina i Nerona.

Tijekom dokaznog postupka sud je u svojstvu svjedoka ispitao priv. tužitelja te AO, NP, HH i LK, te pročitao dokumentaciju u spisu, i to članak u JI od 26. srpnja 2004.g. (list 5 spisa), te članke autora JP na listovima 62-65 spisa i na kraju izvadak iz KE za okr.

Nakon provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio da je okr. djelom pod toč. 1 počinio kazneno djelo klevete iz čl. 200 st. 2 KZ-a, djelom pod toč. 3 izreke presude kazneno djelo uvrede iz čl. 199 st. 2 KZ-a, dok u odnosu na djelo pod toč. 2 izreke presude nema dokaza da bi okr. počinio inkriminirano mu kazneno djelo.

Ispitan u svojstvu svjedoka priv. tužitelj AV u svom je iskazu naveo da mu je potpuno neprihvatljivo i nerazumljivo da netko tko ga uopće ne poznaje kao što je okr. JP o njemu kontinuirano piše potpuno neprovjerene, neutemeljene i uvredljive tekstove za koje dozvoljava da mogu biti okrivljenikovi osobni sudovi, ali nikako ne mogu predstavljati opći sud o njemu i njegovom radu. Okrivljenika bi stalno mogao tužiti jer ne može prihvatiti da netko na takav način piše u njegovom dugogodišnjem radu i opusu koji ima iza sebe, a njegovim tvrdnjama koje iznosi u tisku osjeća se duboko povrijeđen kao što isti vrijeđaju njegovu obitelj. Naime, u Hrvatskoj je došlo do toga da je svaki javni rad izložen obezvrijeđivanju od strane medija i smatra kako je prešlo sve granice što u zadnje vrijeme priznaju i sami mediji. Inače se učestalost napisa okrivljenika o njegovom radu podudara s terminom kada su na repertoaru njegov film i film u kojem je okr. scenarist što ga navodi na zaključak da bi se ovdje radilo o nekoj profesionalnoj ljubomori za što po njegovom osobnom mišljenju nema mjesta u situaciji kad se borimo da se proda svaka ulaznica, te smatra da takvi napisi od okr. dolaze iz razloga kako bi se izbacio njegov film, a radi se o filmu "S" u kojem je scenarij napravljen prema romanu JP. Dalje je naveo kako ni u kom slučaju nije bio u mogućnosti da organizira festival i sastavlja žiri jer je to u ingerenciji Ministarstva kulture koje oformljuje komisiju za film i prije festivala se sastavlja žiri te mu nije jasno zašto bi JP trebali bilo kakvi svjedoci koji bi mu dali informacije o tome što se u Puli događalo obzirom se on tamo nalazio i svakako su mu poznata sva događanja u vezi festivala, a osobno nije Sadam Husein da može sve to narediti jer bi svakako da ima tu mogućnost spriječio objavljivanje uvredljivih i klevetničkih tekstova glede njegovog rada. Također je iskazao da je doista nevjerovatno da bih predsjednika žirija B.L. mogao dovesti iz Amerike, a potom mu narediti da njegovom

filmu dodjeli nagrade obzirom se radi o dvaput Oscarom nagrađenom producentu. Također je dodao kako prije no što je film prikazan na festivalu na račun njegovog filma došlo je od strane okr. do pisanja i objavljivanja tekstova u kojima je došlo do strahovitog napada na njegov film i prije no što je isti dospio na festival. Točno je da ga je JP telefonom nazvao kući i predložio razgovor, a s kojim prijedlogom je bio konsterniran jer mu je bilo nevjerovatno da ga okr. koji ga kontinuirano medijski napada zove kući i da je takav prijedlog te je shvatio da bi isti objavljivanjem tog razgovora u stvari htio zaraditi i tijekom razgovora okr. mu je pokušao reći neka svoja promišljanja vezana za njegove filmove što je smatrao u najmanju mjeru nekulturnim. Film "D" i film "S" u kinima se prikazivao isti dan, s tim da film S nije bio na Filmskom festivalu u Puli.

Na kraju je dodao kako svojom privatnom tužbom nije inkriminirao osobnu ocjenu svoga filma i rada već se tom tužbom htio zaštititi kao osoba, kao što je htio zaštititi svoju obitelj jer se osjeća povrijeđenim i ozlojeđenim te ga vrijeđa pisanje da je korumpirao cijeli pulski žiri, što mu kao osobi na kraju plodnog opusa uopće nije potrebno obzirom je tijekom rada dobio puno veća priznanja nego što bi bila Arena u Puli, a što se tiče filma "D" u Puli je dobio i nagradu publike, kasnije nagradu čitatelja Večernjeg lista, te hrvatskih dramskih umjetnika, a pozvan je i na 20-tak festivala. Zbog svega toga vrijeđa ga kada ga okr. naziva kriminalcem i uspoređuje sa ozloglašanim diktatorima i predstavlja ga kao uzurpatora poretka što je dovelo do toga da se djeca njegovim unucima u školi rugaju da im je djed Sadam Husein. Nejasna mu je ta potreba da ga netko vrijeđa kao čovjeka i dozvoljava da se o njegovim filmovima i javnoj djelatnosti piše što se god hoće jer mu je jasno da se o umjetničkim djelima sudovi mijenjaju, ali očekuje da ga sud zaštiti kao čovjeka te njegovu obitelj koja zbog svega ovoga također trpi i ne dozvoljava da ga se proglašava svjetskim kriminalcem.

Ispitan u svojstvu svjedoka AO u svom je iskazu naveo kako mu je poznato da je priv. tužitelj AV podnio privatnu tužbu protiv JP kao što mu je poznato da je priv. tužitelj osim što je redatelj i vrlo vješt čovjek koji je u dobrim odnosima s ministrom kulture B koji je tu dužnost obnašao i u vrijeme filmskog festivala u Puli 2004.g. Također mu je poznato da je BŠ bila koordinatorica žirija u Puli, a ujedno i autorica monografije o AV iako mjesto koordinatorice žirija nije uopće propisano u propisima koji se odnose na rad žirija u Puli, međutim poznato mu je kako je ona tražila da joj se prije prikazivanja filmova na festivalu daju pogledati filmovi od njega osobno i DM s čim se nisu slagali jer su smatrali da isti trebaju biti prikazani na projekciji u Puli, što su ipak učinili i dali filmove te mu je poznao da je ona filmove prije prikazivanja u Puli dala i predsjedniku žirija BL. Žiri u Puli nije bio nasumce sastavljen, već je bio biran i to na način da se kroz odabir osoba zapravo unaprijed znalo kojim tijekom će ići rad žirija, odnosno koji film će dobiti nagrade. Da su sumnje bile utemeljene potvrdilo se nakon završetka festivala kada su svi članovi žirija na neki način dobili određene beneficije pa je tako primjerice BL postao diplomat, redatelj DŠ dobio je dodatnih 3.000.000,00 za svoj film i mjesto povjerenika za film, glumac I dobio je nagradu za životno djelo, a francuska producentica M za koju se u trenutku festivala nije sa sigurnošću znalo na koji će način raditi u žiriju, ali se kasnije ispostavilo da je dobila projekt Studio 10 na H-T-u dok se za kritičara "Gi" MČ znalo da je desno orijentiran i da se priklanja takvim opcijama u svojim promišljanjima i odlukama. Sve to zajedno ukazivalo je da je A.V. koji je bio blizak s ministrom B imao pristup u Ministarstvo te na sastav žirija festivala u Puli zahvaljujući svom utjecaju koji je imao zbog ranijeg obavljanja funkcije ravnatelja H-T-a te je bilo unaprijed dogovoreno da film "D" dobije nagrade.

Također mu je poznato da je BŠ nakon festivala dobila mjesto kulturnog atašea u konzulatu u Los Angelesu te je bio svjedokom da je istu večer nakon festivala u Puli, sat vremena nakon dodjela nagrada zatekao priv. tužitelja u restoranu u Puli na večeri sa svim članovima žirija te su se tamo nalazili i neki urednici H-T-a i svirala je živa muzika temeljem čega je zaključio kako je sve bilo unaprijed dogovoreno. Istaknuo je kako on osobno kao član žirija posljednjeg filmskog festivala u Puli nikada nije stupao u kontakt s autorima filmova u konkurenciji kao što to nisu činili niti ostali članovi žirija već su se svi oni držali zajedno. U filmskim krugovima govorilo se o situaciji vezanoj za formiranje žirija i o tome da se sve odvija po scenariju iz 90-tih o čemu je razgovarao i s okr., a ne sjeća se da li je bilo nekih usporedbi s Neronom i Sadamom Huseinom. Svoj osobni zaključak o tome da priv. tužitelj ima znatan utjecaj na događanja na festivalu u Puli donio je na temelju činjenice da je isti bio povjerenik za film u Ministarstvu kulture i kao takav kod ministra B mogao je zahtijevati i obaviti, a i izmanipulirati ono za što je imao interes te je iz svih naknadnih događanja i djelovanja tadašnjih članova žirija u Puli zaključio kako ne može biti slučajno da su svi na neki način poslije festivala dobili određene povlastice o kojima je govorio. Kada se sreo s priv. tužiteljem u restoranu, čestitao mu je i rekao da je njegov film bio najbolji, što nije čudno obzirom na to koliko ima utakmica u nogama, za što njemu treba još vremena kako bi dosegnuo tu kvalitetu rada. Na kraju je dodao kako ga je za ovogodišnji filmski festival za člana žirija imenovao B, a da je MČ prije no što je postao član žirija napisao pozitivan tekst o filmu privatnog tužitelja.

Svjedok NP u vezi predmetne inkriminacije iskazao je kako je i sam pisao o načinu formiranja i rada žirija u Puli te naveo da se ustvari i prije no što su nagrade dodijelile na neki način znalo koji će film dobiti nagrade, i to iz razloga što je scenarij za film AV odobren 1999.g. od strane ministra Biškupića, a u vrijeme kad je priv. tužitelj dao ostavku povjerenika za film u Ministarstvu kulture iz razloga da se može natjecati sa svojim filmom te u vrijeme kada u Ministarstvu nije bilo novca za financiranje takvog projekta. Priv. tužitelj je

dorađivao svoj film dok ponovno za ministra kulture nije došao BB te je bilo jasno da će se poduzeti sve i oformiti takav žiri koji će dati nagradu filmu "D" iako je po njegovom osobnom mišljenju predmetni film bio peti na ljestvici filmova koji se te 2004.g. prikazani na festivalu u Puli. O načinu oformljavanja žirija filmskog festivala u Puli osobno je pisao u G u Pd te mu je doista čudno da dva druga filma koja su kasnije u svijetu prepoznata kao kvalitet, i to film "O z k f" i "T d s n" nisu bila prepoznata od strane ovog žirija u Puli već je film priv. tužitelja dobio nagradu kao prestižni državni projekt. Misli kako je o svemu tome razgovarao sa okrivljenikom i radilo se o jednom općem mišljenju vezanom za dodjelu nagrade filmu "D" s tim da zna da je taj film bio kandidat za Oscara s tim da taj film nije dobivao pozitivne kritike niti je bio recenziran u meritornim medijima. Dozvoljava da je filmski žiri u Puli izabrao film koji je smatrao najboljim i da se njihovo mišljenje jednostavno ne podudara s njegovim mišljenjem, ali mu je čudno da se DŠ našao kao član žirija i izražava sumnju da nije postupao u skladu sa svojom savješću jer je i prije i poslije festivala dobio određene povlastice koje po njegovom mišljenju bacaju određenu sumnju na njegov objektivan rad i postupanje u žiriju. MČ jer bio član žirija dvije godine zaredom a pisao je pozitivne recenzije o filmu priv. tužitelja i smatra da se trebalo voditi računa da u žiriju ne sjede filmski kritičari koji su i prije projekcije filma u Puli već o njemu pisali. Društvo filmskih radnika koje se sastoji od 17 članova predložilo je film "D" kao našeg kandidata za Oscara i zapravo se svake godine u tom društvu pojavljuju problemi oko toga koji film predložiti i ponekad se njihov prijedlog poklapa sa njegovim mišljenjem, a ponekad ne. Također mu je poznato da je ugovor za financiranje filma "D" sklopljene između bivšeg ministra kulture AV i priv. tužitelja, ali nakon što je već prethodno taj projekt odobren od ministra B s kojim je priv. tužitelj osobni prijatelj te je na taj način mogao imati utjecaj na članove žirija i njihovu odluku, a i sam kao osoba ima znatan utjecaj.

Ispitan u svojstvu svjedoka HH u svom je iskazu naveo da nije pročitao tekst JP koji je predmet inkriminacije, međutim kao filmskom redatelju predsjedniku Društva filmskih redatelja, te članu vijeća Filmskog festivala u Puli poznata su mu događanja vezana za navedeni festival u nekoliko razina i kao takav može reći koji su odjek imala u filmskom svijetu. Tako navodi da dodjela brojenih nagrada koje je film "D" pozeo na festivalu zapravo u filmskom svijetu nije izazvala neke velike senzacije i zapravo je uzimajući u obzir moć priv. tužitelja kao političara i umirovljenog saborskog zastupnika bilo za očekivati kako će isti na taj način utjecati na ishod Filmskog festivala u Puli. Naveo je kako je neposredno pred sam festival bila sjednica vijeća festivala na kojoj je obznanjen sastav članova žirija koji je izazvao smijeh jer se radilo o osobama koje su bliski suradnici priv. tužitelja te njegovi glasnogovornici. Pojava priv. tužitelja i njegovo djelovanje je velika meta te se svašta implicira iza te njegove pojave, međutim činjenica je kako je isti od početka rada na filmu "Duga mračna noć" imao takav tretman od onih koji su odlučivali o odobrenju sredstava za snimanje i o kojima ne može niti jedan drugi redatelj sanjati, kao što se i H-T ponašao također veoma skrbnički prema filmu. Dodjela nagrada filmu "D" izazvala je iritacije u filmskih krugovima jer su na istom festivalu bila prikazana dva kvalitetnija uratka i zapravo je zbog toga percepcija bila da je žiri pod utjecajem priv. tužitelja odlučio nagraditi film "D". Dodao je da je, a nakon što je objavljen sastav žirija, od strane vijeća filmskog festivala bilo primjedbi te se tražilo da se utvrdi tko je zapravo i čime se bavi članica žirija iz Francuske jer je bila predstavljena kako poznata francuska filmska producentica iako za nju nisu čuli niti kolege iz Francuske koji su pitali za nju, međutim unatoč tim primjedbama struke žiri je ostao u sastavu koji je naveden na sjednici.

Na pitanje priv. tužitelja iskazao je kako festivalsko vijeće kojem je on član potvrđuje članove žirija, a predlaže ih ministar s tim da članovi struke u vijeću imaju vrlo mlak utjecaj i radi se o tripartitnom vijeću u kojem se nalaze još predstavnici ministarstva, H-T-a i Grada Pule i zapravo se tu odlučuje najviše o financijskim aspektima festivala zbog čega filmska struka i nema velikog utjecaja. Dodao je kako zbog nepostojeće zakonske regulative je moguće da se u filmskom i kulturnom svijetu događaju moralno skandalozne stvari, a takvu zakonsku neregulativu koristi A.V. radi ostvarenja svojih ciljeva. Također mu je poznato da je bio mijenjan Statut za festival u Puli kako bi se dodijelile nagrade koje uopće nisu bile propisane ta da ne može znati da li je priv. tužitelj mogao utjecati na odluke BL, ali misli da je mogao na odluke ostalih članova žirija. Članovi žirija predstavljali su grupicu odanih suradnika AV koji su se često zalagali za, nerijetko, njegove neobične i nelogične ideje. Film "D" dobio je nagradu publike i nikada nije rekao da je taj film katastrofalno loš, te dozvoljava da je zbog dopadljivosti dobio nagradu publike, međutim čitava parada i okolnosti vezane za članove žirija ukazuju uz činjenicu da predmetni film na drugim festivalima nije dobio nagrade te stavljaju sumnju u objektivan rad i postupanje žirija iako je društvo filmskih umjetnika predložilo film priv. tužitelja za nagradu Oscar. Dozvoljava da je s okr. komentirao sva događanja vezana uz festival te je nakon festivala 2004.g. u filmskim krugovima čuo kako je priv. tužitelj nazivao neke ugledne glumce da budu članovi žirija što su oni odbili da bi potom nazvao drugog kolegu koji je glumio u samo dva filma, i to filma priv. tužitelja da bude član žirija na što je ovaj pristao i misli da je tamo dospio zbog utjecaja priv. tužitelja iako ne dvoji da isti ne bi bio dovoljno kompetentan.

Ispitana u svojstvu svjedoka LK u svom je iskazu navela da ju je JP predložio za svjedoka obzirom je radila prilog o filmu "D" u kojem je anketirala redatelja DŠ te je prilog radila nakon premijere filma, ali prije filmskog festivala u Puli 2004.g. kojem nije prisustvovala i gospodin Š se pozitivno izrazio u njezinom prilogu o predmetnom filmu kao i svi ostali koje je anketirala s tim da su se u prilogu pojavili političari IS i VS, te

filmska kritičarka BŠ i ne može se sjetiti tko još, a i sama je iznijela svoj pozitivan stav o filmu i za to od nikoga nije dobila bilo kakvu naknadu.

Tijekom dokaznog postupka nije bilo sporno da je okrivljenik autor teksta objavljenog u «Jutamjem listu» od 26. srpnja 2004. godine već je bilo sporno da li je okrivljenik uspoređivanjem lika i djela privatnog tužitelja s Neronom, Kim II Sungom i Sadamom Hussainom i tvrdnjama da je isti smicalicama, a ne zaslužen došao do nagrade Filmskog festivala u Puli namjerno istoga oklevetao i izvrijeđao ili je takve usporedbe upotrijebio kao metaforu, a ne u negativnoj konotaciji pojma.

Analizirajući obranu okrivljenika te dovodeći je u vezu s ostalim provedenim dokazima ukazuje se kako za njega osobno tako i za svjedoke obrane, osim LK upitna kvaliteta filma «Duga mračna noć» u usporedbi s ostalim filmskim uradcima koji su bili prikazani na festivalu te 2004. godine, a zbog čega se nameće zaključak da je do pobjede tog filma došlo instruiranjem žirija od strane A V.

Ovaj sud dozvoljava da se osobno mišljenje okrivljenika kao i ostalih ispitanih svjedoka čije iskaze sud prihvaća kao vjerodostojne jer predstavljaju njihove stavove koji se odnose na ocjenu filma «D» i događanja vezana za Filmski festival u Puli, ne mogu i ne moraju uvijek slagati sa stavom i ocjenom žirija koji ocjenjuje filmove i koji čak mogu predstavljati mišljenje većine u filmskom svijetu, ali je okrivljenik kao novinar dužan iznijeti istinitu, uravnoteženu i provjerenu informaciju i svoj kritički sud izraziti savjesno i profesionalno jer bi to bilo u općem interesu radi stvaranja kritične mase koja bi potaknuta takvim činjenicama inicirala željene promjene u filmskoj produkciji, međutim u ovom konkretnom slučaju utvrđeno je da je članove žirija potvrdilo Festivalsko vijeće, da je film «D» osim Zlatne arene dobio i nagradu publike kao i da ga je Društvo filmskih umjetnika predložilo za hrvatski film u konkurenciji za Oscara iz čega jasno proizlazi da filmska nagrada predmetnom filmu zasigurno nije uvjetovana pomno od strane privatnog tužitelja odabranom žiriju jer bi u protivnom izostala potonja priznanja pa se nameće zaključak da je ovdje uslijed nekompatibilnosti ukusa pisanjem okrivljenika izražena nepovoljna odnosno uvredljiva kritika koja nije bila toliko društveno opravdana i potrebna da se utvrdi znanstvena, umjetnička ili druga vrijednost djela odnosno djelatnost privatnog tužitelja i koju nije bilo moguće ostvariti na drugi način pri čemu klevetnički izrazi po mišljenju ovog suda nisu bili objektivno i društveno svrsishodni slijedom čega nema uvjeta za primjenu čl. 203. Kaznenog zakona i zbog isključenja protupravnosti oslobođenja okrivljenika od optužbe.

Nadalje, valja istaći i činjenicu da je privatni tužitelj dugogodišnji filmski djelatnik te je teško za očekivati da za cijeli svoj radni i životni vijek, a ima više od 70 godina nije susreo većinu ljudi iz filmskog svijeta s kojima je u više ili manje prijateljskim ili poslovnim odnosima ili koje su mu u većoj ili manjoj mjeri sklone pa tvrdnje okrivljenika da je isti upravo i isključivo zbog sebi sklonog žirija (koji je izabran u skladu sa Zakonom) i statutarnim smicalicama koje tijekom ovog postupka nisu utvrđene dobio nagradu predstavljaju neistinite tvrdnje koje je po mišljenju ovog suda okrivljenik iznio upravo s ciljem da istima naškodi časti i ugledu privatnog tužitelja jer je svoje negativno mišljenje o filmu mogao izraziti i na drugačiji način te eventualno članove žirija smatrati nedovoljno kompetentima, a ne iznositi inkriminirane tvrdnje na račun samog tužitelja, a sadržaj kojih jasno ukazuje na isključivu namjeru okrivljenika da omalovaži privatnog tužitelja pred javnošću tim više što se uopće nije radilo o filmu koji je jedino žiri u Puli ocijenio pozitivnim.

Obzirom se ovdje radilo o dodjeli nagrade, dakle priznanju za uspješno obavljen posao, tada ovakove klevetničke tvrdnje navedene pod. točkom 1 izreke presude svakako predstavljaju tvrdnje kojima se osoba izlaže podcjenjivanju i omalovažavanju šire javnosti jer se pred javnošću dovodi u pitanje sav rad uložen u predmetni projekt i upitnost kvalitete istoga te sudbine njegova daljnjeg plasmata, a o čemu govori i sam okrivljenik u svojoj obrani navodeći kakove konzekvence imaju tekstovi o hrvatskim filmovima, pri čemu se u konkretnom slučaju nije radilo samo o hipersenzibilnosti privatnog tužitelja prema kojem je kao javnoj osobi granica dopuštene kritike šira nego prema privatnim osobama već o isključivom cilju klevetanja privatnog tužitelja, a na što ukazuje nastavno vrijeđanje osobe privatnog tužitelja što će dalje biti obrazloženo u presudi.

Naime, okrivljenik je ponašanje privatnog tužitelja u istom tekstu što je inkriminirano pod toč.3 izreke presude usporedio sa najvećim svjetskim diktatorima i paradigrama zla za čijih su vladavina i režima ubijane tisuće ljudi, a sam je Neron poubijao i najuže članove svoje obitelji s tim da sud prihvaća obranu okrivljenika da je usporedbom privatnog tužitelja sa njima htio prikazati manifestaciju znatne moći koju su ovi svakako imali kao i njihove umjetničke pretenzije. Međutim kada se uzme u obzir da prosječnom čitatelju «Jl», a čega je okrivljenik uzimajući u obzir njegovo obrazovanje bio svjestan, svakako pri spomenu Nerona, Kim II Sunga ili Sadama Hussaina nije prva asocijacija na njihove pokušaje bavljenja umjetnošću pri čemu se i takva metafora nalazi po mišljenju ovog suda uvredljivom jer si privatni tužitelj, za razliku od njih nije tijekom svog radnog vijeka utvarao da je umjetnik već je to bio obzirom na općepoznat opus njegova filmskog stvaralaštva dok ovi to nisu i uz njihova se imena isključivo veže i općenito prihvaća pojam u negativnom kontekstu kao sinonim zla pa se tada jasno ukazuje da je takvim usporedbama okrivljenik izrazio omalovažavanje privatnog tužitelja i nepoštivanje njegova dostojanstva pri čemu u svojoj želji da javno ukaže na problematiku vezanu uz hrvatski film i događanja oko njega i izrazi mišljenje o neprihvatljivim postupcima nije pazio da ostvarivanjem tog svog prava na slobodu izražavanja u novinarskom poslu ugrožava pravo drugoga tj. dostojanstvo, čast i ugled privatnog tužitelja pa je takvim postupanjem ostvario elemente kaznenog djela uvrede iz čl. 199. st.2 KZ-a.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Međutim, glede inkriminacije pod. toč.2 izreke presude sud je okrivljenika oslobodio od optužbe nalazeći da ista predstavlja njegov vrijednosni sud o radu festivala pri čemu se uz ime privatnog tužitelja ne impliciraju takve negativne konotacije, za razliku od točke 3 izreke presude koje bi imale obilježja kaznenog djela uvrede jer se istima nije omalovažavala ličnost privatnog tužitelja i izražavalo nepoštivanje njegova dostojanstva već se radilo o dopuštenoj kritici u području slobode izražavanja koja nije izrečena s jedinim i isključivim ciljem vrijeđanja privatnog tužitelja.

Odlučujući o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije sud je okrivljeniku kao olakotnom okolnošću cijenio dosadašnju neosuđivanost, da je otac jednog maloljetnog djeteta i sudioništvo u Domovinskom ratu dok otegotnih okolnosti nije našao pa imajući u vidu težinu kaznenih djela i njihove posljedice sud nalazi da će se novčanom kaznom postići svrha kažnjavanja kako u pogledu individualne tako i generalne prevencije. Pri izricanju novčane kazne sud je visinu osobnog dnevnog dohotka okrivljenika izračunao na način da je isti u svojim osobnim podacima naveo kako mu mjesečni osobni dohodak iznosi 8.000 kuna pa je dijeljenjem predmetnog iznosa s 30 dana dobiven iznos osobnog dnevnog dohotka okr. od 266,66 kuna koji pomnožen s brojem osamnaest koliko je okrivljeniku izrečena jedinstvena novčana kazna predstavlja iznos od 4.799,88 kuna.

S obzirom je okrivljenik proglašen krivim sud ga je obvezao na snasjanje paušalnog troška postupka u iznosu od 500,00 te na snasjanje troška privatnog tužitelja o čijoj će se visini temeljem čl.120. st.2 ZKP-a odlučiti posebnim rješenjem.

Slijedom izloženog odlučeno je kao u izreci presude.

OPĆINSKI KAZNENI SUD U ZAGREBU U Zagrebu, 5. veljače 2008. godine

**ZAPISNIČAR
B.V.**

**SUDAC
R.S.**

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otppravka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Zagrebu, kao sud II stupnja.

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

K-272/05

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA**

Općinski sud u Samoboru, po sutkinji toga suda I.K., kao sucu pojedincu, uz sudjelovanje zapisničarke R.F., u kaznenom predmetu protiv okrivljenika B.M., zbog kaznenog djela iz čl. 200. st. 2. Kaznenog zakona (Narodne novine br. 110/97, br. 27/98, br. 50/00, br. 129/00, br. 51/01, br. 111/03, br. 190/03 i br. 105/04, dalje skraćeno: KZ) povodom privatne tužbe S.M. od dana 7. veljače 2005. godine, nakon javne glavne rasprave održane dana 9. veljače 2006. godine, započetoj u nazočnosti privatnog tužitelja S.M., a nastavljenoj u njegovoj odsutnosti, na temelju čl. 441. st. 2. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine br. 110/97, br. 27/98, br. 58/99, br. 112/99, br. 58/02, br. 143/02, br. 62/03 i br. 178/04, dalje skraćeno: ZKP), te u nazočnosti punomoćnika privatnog tužitelja Č.P., odvjetnika iz Zagreba, i u nazočnosti okrivljenika B.M. i branitelja okrivljenika D.M., odvjetnika iz Zagreba, dana 9. veljače 2006. godine objavio je i

presudio je:

OKRIVLJENIK B. M., sin S. i N. rođ. G., rođen u Zagrebu, s prebivalištem u Zagrebu, Z. 75, rođen dana 11. listopada 1948. godine, Hrvat, državljanin Republike Hrvatske, po zanimanju direktor trgovačkog društva, oženjen, otac dvoje odrasle djece, pismen, sa završenom visokom stručnom spremom, vojni rok nije služio (oslobođen), zaposlen kao direktor t.d. "C" u SAD-u te u prosjeku mjesečno zarađuje xxx USD, vlasnik stana na adresi prebivališta, četiriju obiteljskih kuća u SAD-u, sedam tvornica te jedne koja se gradi u BM i druge u Kini, neosuđivan,

kriv je

što je:

dana 22 prosinca 2004. godine u Zagrebu, tijekom predizborne kampanje za predsjednika Republike Hrvatske, na konferenciji za novinare koju je kao jedan od predsjedničkih kandidata sazvao u hotelu "Sheraton"; s cijem da privatnog tužitelja, aktualnog predsjednika Republike Hrvatske, a također i jednog od kandidata na izborima, javno moralno diskreditira pred građanima - biračima Republike Hrvatske, prikazujući ga iznošenjem neistina kao korumpiranu osobu, podložnu stranim utjecajima na štetu nacionalnih interesa i kao takvu nedostojnu dužnosti koju obavlja i za koju se ponovno kandidira, za privatnog tužitelja naveo neistinu da mu je francuska obavještajna služba poklonila vilu na francuskoj rivijeri, a koju neistinu su sljedećeg dana prenijeli gotovo svi listovi koji izlaze u Republici Hrvatskoj,

dakle, putem tiska za drugoga iznio nešto neistinito što može škoditi njegovoj časti i ugledu,

čime je počinio kazneno djelo protiv časti i ugleda - klevetom - opisano i kažnjivo po čl. 200. st. 2. KZ-a, pa se na temelju čl. 200. st. 2. KZ-a okrivljenik B.M. osuđuje na

KAZNU ZATVORA u trajanju od 2 (dva) mjeseca,

a na temelju čl. 67. KZ-a okrivljeniku se izriče

UVJETNA OSUDA

te se kazna zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca neće izvršiti ukoliko okrivljenik za vrijeme od 1 (jedne) godine ne počini novo kazneno djelo.

Na temelju čl. 122. st. 1. Z okrivljenik je dužan naknaditi troškove ovog kaznenog postupka u iznosu od 1.000,00kn (slovima: tisućukuna), na ime paušalne svote, što je dužan uplatiti u korist proračunskih sredstava suda u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti ove presude, te i privatnom tužitelju naknaditi troškove postupka, o visini kojih će se odlučiti posebnim rješenjem, po pribavi podataka o istima.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Na temelju čl. 205. KZ-a obvezuje se okrivljenik ovu presudu u cijelosti objaviti u "Večernjem listu", "Slobodnoj Dalmaciji", "Jutarnjem listu", "Novom Listu", "Vjesniku" i "Glasu Istre", o svom trošku, odmah po pravomoćnosti iste.

Obrazloženje

Privatnom tužbom od dana 7. veljače 2005. godine privatni tužitelj S.M. tereti okrivljenika počinjenjem kaznenog djela protiv časti i ugleda, klevetom, opisanog i kažnjivog po čl. 200. st. 2. KZ-a. Zakonski opis kaznenog djela u odnosu na optužno postavljenu, izmijenjen je od strane raspravne sutkinje po službenoj dužnosti. U privatnoj tužbi se, naime, navodi da je okrivljenik "putera tiska za drugoga iznio nešto neistinito, što može škoditi njegovoj časti i ugledu, zbog čega je kleveta postala pristupačna većem broju osoba", dok je u zakonskom opisu u izreci presude izostavljen navod "zbog čega, je kleveta postala pristupačna većem broju osoba". Naime, iz opisa kaznenog djela iz čl. 200. st. 2. KZ-a koji se u tekstu zakona navodi, jasno je da se dio teksta «zbog čega je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba odnosila onaj modus iznošenja ili pronošenje neistina koji zakon opisuje kao "drugi način", te u isti, dakle ulaze sva takva ponašanja zbog kojih je kleveta postala pristupačnom većem broju osoba, ukoliko se ne radi o predhodno taksativno nabrojanim načinima. Za razliku od toga navod "putem tiska", koji je privatni tužitelj u tužbi naveo, već jest jedan od taksativno navedenih načina. Navedenom izmjenom, međutim, objektivni identitet optužbe i presude nije narušen, s obzirom na zakonsko ovlaštenje sudske nevezanosti zakonskim opisom djela ponuđenim u privatnoj tužbi.

Pozvan iznijeti svoj stav o optužbi, okrivljenik izjavljuje da se ne smatra krivim za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. Iznoseći obranu, okrivljenik u bitnom navodi da je bio kandidat na predsjedničkim izborima 2004. godine u prosincu, te je zaključio da se radi o blokadi medija, jer su samo dva glavna predsjednička kandidata nalazila mjesto u medijima, a ostali, pa tako i okrivljenik, nisu. Istina je da je on to izjavio, ali mediji su to izvukli iz konteksta, jer bio je to, kako misli, predbožićni dan a na televiziji je vidio privatnog tužitelja koji mu je izgledao nekako sumorno, pa se on tada sjetio zaželjeti mu sretan Božić, i tada mu je u šali, jer zna da se privatni tužitelj voli "šaliti, kao i okrivljenik, rekao da neka se ode odmoriti u južnu Francusku, a da zna da privatni tužitelj zna francuski, te je još rekao da bi mu za odmor darovao igranje golfa. To je sve bila pozitivna gesta i okrivljenik u tomu ne vidi ništa loše. I sam privatni tužitelj, kako okrivljenik dalje navodi, upotrebljavao je šale tijekom predsjedničke kampanje, a pod istim misli ono što je tužitelj spomenuo pašetetu i Suzanu. Privatni tužitelj je njemu, osim toga, mogao odgovoriti da neka se okrivljenik ide odmoriti u SAD u vilu koju mu je darovala CIA, pa bi okrivljenik to shvatio, smatrao bi isto šalom. Stvar je u tome da novinari nisu u novinama citirali rečenice koje je okrivljenik izrekao prije i nakon inkriminirane rečenice, jer nisu citirali ono što je okrivljenik privatnom tužitelju poručio da se odmori. Inače, to mu je palo na pamet zato što je to čuo na nekom skupu političara, netko je spomenuo nešto u vezi francuske obavještajne službe. Okrivljenik je to, kako dalje navodi, neprmišljeno rekao, a za to je bio spreman ispričati se. U tomu nije bilo nikakve skrivene namjere. Bila je šala kako okrivljenik iskazuje. On nije provjeravao tu informaciju, jer je to bila šala, a šale se ne provjeravaju. Osim toga, okrivljenik misli da je privatni tužitelj, s obzirom da se i on šalio na račun drugih ljudi, i sam morao prihvatiti šalu na svoj račun. Okrivljenik također misli da se zbog takvog nečeg ne bi trebao voditi sudski postupak, jer on to smatra bezveznim, te bi umjesto toga trebalo rješavati državničke probleme. Njegova namjera tom izjavom nije bila ni na koji način diskreditirati privatnog tužitelja, niti ga prikazati korumpiranom osobom. Okrivljenik to nije mislio niti prije, ni poslije te izjave. On nije znao u tom trenu, kada je izjavu davao privatni tužitelj ima vilu na francuskoj rivijeri, niti ga je to interesiralo. Bila je to stresna situacija, a on je to rekao neplanirano. Slaže se s privatnim tužiteljem da to nije bila prigodna rečenica za željeti nekome sretan Božić, ali, kako ponavlja, ta je rečenica izvučena iz konteksta. On inače u javnosti ne barata informacijama koje dobije usput ili u prolazu, ovo mu je bilo prvi put. Vezano za ovo što je rekao u kampanji događaju teške stvari, to ne uključuje iznošenje neistine, i nije uobičajeno unutar kampanje. Da nije inkriminirana rečenica bila šala, kako okrivljenik dalje iskazuje, može se zaključivati po istoj logici kao vezanu za rečenicu koju je privatni tužitelj upotrijebio kada je rekao da svaki put kad otvori pašetetu ugleda gospođu K.. Osim toga, tada je kod nas bilo ružno vrijeme, a privatni tužitelj mu je izgledao umorno, možda bolesno, pa mu je okrivljenik zaželio odmor na francuskoj rivijeri, gdje je bilo, kako navodi da je čuo, lijepo vrijeme. Na pitanje da li se netko tomu nasmijao, okrivljenik odgovara da jest par- ljudi se nasmijalo. Okrivljenik se ne sjeća da li je on inkriminiranu izjavu ponovio nakon te svoje konferencije za tisak dana 22. prosinca 2004. godine. Kada mu se potom predočava dio članka iz Slobodne Dalmacije od dana 29. prosinca 2004. godine, a vezano za njegov intervju sa D.I. (listovi 25 i 26 spisa), okrivljenik odgovara da se ore toga ne sjeća

U dokaznom je postupku ispitan privatni tužitelj S.M. u svojstvu svjedoka, pročitana je dio sadržaja okrivljenikovog intervjua objavljenog u "Slobodnoj Dalmaciji" od dana 29. prosinca 2004. godine predanog na raspravi u fotopreslici (listovi 25 i 26 spisa), a uz suglasnost stranaka pročitana je foto preslika članka iz Večernjeg lista večernje izdanje za Dalmaciju, od dana 23. prosinca 2004. godine, na listu 5 spisa; pročitana je fotopreslika naslova iz "Slobodne Dalmacije" za dan 23. prosinca 2004. godine, na listu 6 spisa; pročitana je fotopreslika članka iz "Slobodne Dalmacije" od dana 23. prosinca 2004. godine, na listu 7 spisa; pročitana

je fotopreslika članka iz "Jutarnjeg lista", večernje izdanje, za dan 23. prosinca 2004. godine, na listu 8 spisa; pročitna je foto preslika iz članka iz Novog lista za dan 23. prosinca 2004. godine, na listu 9 spisa; pročitana je fotopreslika članka iz "Vjesnika", večernje izdanje za dan 23. prosinca 2004. godine, na listu 10 spisa; pročitana je fotopreslika članka iz "Glasa Istre" za dan 23. prosinca 2004. godine, na listu 11 spisa.

Prigovora, niti primjedbi na sve izvedeno nije bilo, a tako niti novih dokaznih prijedloga.

Na kraju dokaznog postupka pročitana je izvadak iz kaznene evidencije za okrivljenika.

Nakon ovako provedenog dokaznog postupka, ocjenjujući sve dokaze, kako pojedinačno, tako i u njihovoj ukupnosti, te analizirajući obranu okrivljenika, a istu uspoređujući sa ostalim provedenim dokazima, nedvojbeno je dokazano da se u ponašanju okrivljenika u potpunosti stječu sva bitna obilježja kaznenog djela klevete, kako mu se privatnom tužbom stavlja na teret.

Prije svega je nesporno da je okrivljenik dana 22. prosinca 2004. godine na konferenciji za novinare, koju je sazvao kao jedan od predsjedničkih kandidata, te je ista održana u Zagrebu, u hotelu "Sheraton", za privatnog tužitelja izjavio da mu je francuska obavještajna služba poklonila vilu na francuskoj rivijeri. Okrivljenik to u svojoj obrani ne poriče te navodi da je istina da je on to izjavio, (Sama konferencija, pak, nije sazvana u cilju diskreditacije privatnog tužitelja, kako to pogrešno tumači branitelj okrivljenika, već se tekst privatne tužbe "s ciljem da..." sadržajno, smisleno i gramatički odnosi na dio teksta koji slijedi, i to: "za privatnog tužitelja naveo neistinu da ...".)

Ujedno nema nikakvog spora o tomu da je, nakon te konferencije, istu izjavu sljedećeg dana, 23. prosinca 2004. godine, prenio tisak, i to, sljedeće novine: "Večernji list", "Slobodna Dalmacija", "Jutarnji list", "Novi List", "Vjesnik" i "Glas Istre". Okrivljenik to također ni na koji način ne čini upitnim, a isto se nedvojbeno dokazuje čitanjem fotopreslika: članaka objavljenih u istim novinama (listovi 5 do 11 spisa), gdje se u svakom od članaka citira ista okrivljenikova izjava. Tako je u "Večernjem listu" (list 5 spisa) objavljeno da je okrivljeni privatnom tužitelju "poručuje da se povuče i ode u južnu Francusku u vilu koju mu "je darovala francuska"obavještajna služba, u "Slobodnoj Dalmaciji" (listovi 6 i 7 spisa) citira se okrivljenik s izjavom upućenom privatnom tužitelju da mu "preporučuje da ide u mirovinu, na jug Francuske i da se odmara u vili na rivijeri koju mu je, kako saznajem, darovala francuska obavještajna služba", dok članak u "Jutarnjem listu" (list 8 spisa) prenosi da je okrivljenik rekao "M. bih preporučio da ode u mirovinu i da se lijepo odmori na francuskoj rivijeri u vili koju mu je poklonila francuska obavještajna služba". Jednako tako okrivljenika citira "Novi list" (list 9 spisa) objavljujući da je okrivljenik na konferenciji izjavio: "Preporučio bih M. da se umirovi i ode odmarati na južnu francusku obalu, u vilu koju mu je poklonila francuska obavještajna služba", a "Vjesnik" (list 10 spisa) prenosi da je okrivljenik za privatnog tužitelja kazao: "Neka ode u južnu Francusku gdje, kako sam razumio, ima vilu koju mu je poklonila francuska obavještajna služba.", te članak u "Glasu Istre" okrivljenikovu izjavu citira navodeći: "Preporučio bih M. da se umirovi i ode odmarati na južnu francusku obalu, u vilu koju mu je poklonila francuska obavještajna služba".

Okrivljenik međutim poriče značaj takvoj izjavi, jer, kako navodi, novinari su to izvukli iz konteksta, zato što nisu objavili ono što je on rekao prije i nakon te inkriminirane rečenice. Takva okrivljenikova tvrdnja je, međutim, prije svega neistinita, s obzirom da se, primjerice, u članku "Slobodne Dalmacije" (list 7 spisa) navodi da je okrivljenik, osim inkriminirane rečenice doista za privatnog tužitelja rekao da je u podmakle dobi te mu preporučio odlazak u mirovinu, odmor i igranje golfa, školu kojeg mu se ponudio platiti, a slično prenosi i "Jutarnji list" (list 8 spisa). Okrivljenikovo odricanje značaja inkriminiranoj tvrdnji u tom smislu je, dakle, potpuno promašena, te se može okarakterizirati jedino kao očigledan, ali neuspjeli pokušaj umanjavanja vlastite odgovornosti. Osim toga, vidljivo je da su sve imenovane novine na identičan način prenijele okrivljenikovu izjavu, «pa je doista malo vjerojatno da bi baš sve te novine prenijele identičnu izjavu, citirajući je na identičan način pa da su je na identičan način i izvukli iz konteksta. Također je iz istih članaka jasno vidljivo da ne samo da inkriminirana rečenica nije izvučena iz konteksta, već da to pogotovu nije u tom smislu kako to okrivljenik predstavlja. Naime, i iz ovih članaka koji su, osim inkriminirane izjave,

citirali i školu golfa i odmor, što okrivljenik posebno naglašava, te usporedbom tih članaka s ovima koji taj dio ne sadrže, ili ga sadrže djelomično (pa se spominje samo mirovina, ili samo odmor) razvidno je da je izjava, sa ili bez tih dijelova, ni na koji način ne poprma drukčiji smisao, niti ju je moguće drukčije tumačiti, pa je i po tomu neutemeljeno pozivati se na izvlačenje iz konteksta, tim više što u konkretnom slučaju novinari nikako nisu zlouporabili svoje pravo na slobodu izražavanja, nit su sami izmijenili sadržaj ili smisao izrečenog. Upravo suprotno - nije se radilo ni o kakvom interpretiranju, već o doslovnom citiranju. Konačno, da je okrivljenik doista smatrao da su ga u tim člancima na bilo koji način pogrešno citirali imao je pravo na to reagirati tj. tražiti ispravak, što evidentno nije učinio

Zatim, nema nikakve dvojbe da je citirana okrivljenikova izjava laž. Ni sam okrivljenik u obrani ne tvrdi suprotno, no i neovisno o tomu, bitno je napomenuti da bi tom slučaju imao dokazati istinitost odnosno opravdani razlog za povjerenje u istinitost sadržaja takve tvrdnje (čl. 200. st. 3. KZ-a), posebice stoga što se u konkretnom slučaju, kao i kod svih kaznenih djela protiv časti i ugleda, presumira da je privatni tužitelj častna i ugledna osoba. Osim toga, već iz okrivljenikove obrane je razvidno da okrivljenik prethodno inkriminiranom izjavljivanju nije učinio apsolutno ništa glede eventualne provjere istinitosti takve tvrdnje, iako, kako sam navodi, inače u javnosti ne barata informacijama koje dobije "usput". Po navedenom je stoga nedvojbeno da okrivljenik nije imao nikakav opravdani razlog zbog kojeg bi mogao povjerovati u istinitost te

tvrdnje. Konačno, po navodu okrivljenika da je "to bila šala, a šale se ne provjeravaju"; također je jasno da ni sam okrivljenik nije vjerovao da je to istina. Iz istoga je, pritom, vidljiva i okrivljenikova klevetnička namjera tj. njegova volja, svijest i saznanje da iznošenjem neistine privatnog tužitelja kleveće.

Pri tomu, iz svjedočenja privatnog tužitelja nedvojbeno proizlazi da je inkriminirana izjava neistina. Privatni tužitelj, naime, navodi da su inkriminirane rečenice bile pokušaj njegove diskvalifikacije. Način na koji su izrečene nigdje nije uobičajen. On, kako navodi, nigdje nema nikakvu vilu, pa niti na francuskoj rivijeri. Inkriminirane rečenice on nije smatrao šalom i nije se nasmijao. Bila je to notorna laž koja mu je štetila u njegovoj izbornoj kampanji, jer iako je općepoznata činjenica da je pobijedio na izborima štetilo je zato što bi na istim izborima dobio više glasova. Privatnom tužitelju ovaj sud u potpunosti vjeruje, jer isti iskazuje jasno i određeno, koncizno, te sadržajno se osvrćući na najbitniji dio inkriminirane izjave. Iz njegovog je iskazivanja istom vidljivo da nije usmjereno nikakvoj osvetoljubivosti, niti se temelji na njegovu (hiper)senzibilitetu, već potrebi jasnog, imenovanih stvari takvima kakve jesu, što je ne samo prirodno i opravdano, već, s obzirom na položaj privatnog tužitelja, jer je isti predsjednik države, u interesu javnosti svih građana te iste državi. Isto se pak, napominje s obzirom na navod okrivljenika da je njemu ovaj postupak "bezvezan", te bi umjesto toga privatni tužitelj trebao rješavati državničke poslove. Takva okrivljenikova ocjena je prije svega neumjesna, s obzirom da je iznošenje neistina Kaznenim zakonom propisano kao kazneno djelo pa se nikako ne može smatrati da je okrivljenikova uloga procjenjivati o kakvom se postupku radi. Istom je ta okrivljenikova tvrdnja neopravdana, s obzirom na prethodno pojašnjenje svrhe utvrđivanja da li jest ili nije počinjeno djelo, pri čemu je postupak jasno na zakonu pokrenut i vođen. Jednako tako, nikako okrivljenik nije taj koji je pozvan suditi da li je nečija čast ili nečiji ugled povrijeđen, jer se zaključak o povredi tih vrijednosti nalazi u privatnoj sferi (povrijeđenog) pojedinca. S tim u vezi valja napomenuti da nema nikakvog značaja činjenica da u konkretnom slučaju inkriminirana izjava privatnom tužitelju nije štetila s obzirom da je isti unatoč izjavi polučio pozitivne rezultate na predsjedničkim izborima. Odnosno - irelevantno je da li je inkriminirana klevetnička izjava privatnom tužitelju doista učinila kakvu štetu, a na takvu učinjenu štetu je branitelj okrivljenika implicirao. Zakonski opis kaznenog djela klevete, naime, traži da izjava bude takva da može štetiti (a ne da jest učinila štetu), a po svom smislu i značenju inkriminirana tvrdnja bez ikakve dvojbe jest takva, s obzirom da svakoga, svaku javnu osobu (što privatni tužitelj jest), a posebice-kandidata na predsjedničkim izborima, takva tvrdnja neupitno ga može okaljati i učiniti nečasnim.

Nadalje, okrivljenik svoju kaznenu odgovornost u konkretnom slučaju pokušava otkloniti svojim specifičnim tumačenjem smisla; i značaja inkriminirane izjave, nazivajući istu "šalom", što je u potpunosti neprihvatljivo i ni na čemu utemeljeno. Prije svega, da bi se bilo koji navod mogao smatrati šalom, bitno je da u sebi sadrži neku osnovnu mjeru komičnosti. U inkriminiranoj, pak, rečenici nije moguće naći nikakve humorne sadržaje. Izjavljujući istu, naime, okrivljenik ničim nije dao naslutiti da bi se šalio, a isto se ne može zaključiti niti iz konteksta u kojem se izjava nalazila, a na koji se kontekst i okrivljenik poziva. Pritom nema nikakve uvjerljivosti tvrdnja okrivljenika da se "par ljudi tomu nasmijalo", jer se i primjerice u članku "Slobodne Dalmacije"(list 7 spisa) navodi da su ljudi okupljeni na konferenciji bili "šokirani". Ozbiljnost okrivljenikove izjave vidljiva je i po karakterizaciji samog okrivljenika u istim novinama, te za istog navode da "do sada nije olako baratao izjavama". Konačno, svi se i sami sjećamo snimke s te konferencije za novinare, koja je zbog toga postala i općepoznata stvar. Stoga smo svi svjedoci činjenice da u ponašanju okrivljenika te zgođe apsolutno ništa nije odavalo da bi se, makar i eventualno, moglo raditi o šali. Pritom, izjava sama po sebi ni po čemu nije bila bezazlena, niti se osnovano mogla smatrati pukom neozbiljnošću, niti je na taj način izrečena, jer nije ostavljala dojam da ne bi bila ozbiljno mišljena. Upravo suprotno - po načinu okrivljenikova izražavanja i okolnostima u kojima je tvrdnja izjavljena, iedvajfeeo sezaključuje da je okrivljenik, iako znajući da njegovi navodi nisu istiniti, ipak je istima dao privid istinite informacije, pa je neupitno da su takve činjenične tvrdnje kleveta, a ne šala. Konačno, okrivljenik je imao zgodnu priliku svima jasno obznaniti da se šalio da je to uistinu htio, prigodom davanja svojeg sljedećeg intervjua novinaru "Slobodne Dalmacije", a isti je objavljen dana 29. prosinca 2004. godine (list 25 i 26 spisa). No, niti tada* okrivljenik ničim nije dao do znanja, niti se moglo naslutiti da se on šalio nekoliko dana prije kada je izjavljivao inkriminiranu tvrdnju, a novinar ga je za istu izjavu vrlo eksplicitno pitao. Okrivljenik međutim, poriče svoje sjećanje na taj intervju ali u takvom okrivljenikovom nesjećanju za ovaj sud nema uvjerljivosti, jer je iz ostalog sadržaja njegove obrane vidljivo da se sjeća velike količine nebitnih detalja, pa je nelogično da se ne bi sjećao tog intervjua koji se ipak nalazio u okruženju još uvijek tekuće izborne kampanje značajniji, te je okrivljenikov izborni stožer zasigurno obrađivao sve prispjele podatke iste tematike.

S tim je svakako u vezi i podatak da je okrivljenik osoba visokog stupnja obrazovanja i očigledno vrlo široke odgovornosti (vlasnik sedam tvornica i dvije u izgradnji, po vlastitim navodima), pa su mu stoga bez ikakve dvojbe jasne sve implikacije inkriminirane izjave. To je posebice značajno u konkretnom slučaju, s obzirom da je okrivljenik inkriminiranu izjavu izrekao tijekom predsjedničkih izbora, kada su sve oči javnosti uperene u kandidate te se kroz lupu proučava njihovo ponašanje, ocjenjuje poštenje i korektnost. U tom je kontekstu a uzimajući u obzir i navedeno u prethodnom odlomku, potpuno neuvjerljiva okrivljenikova obranati dijelu gdje navodi da njegova namjera nije bila diskreditirati privatnog tužitelja, te da nije imao namjeru prakazati ga korumpiranom osobom, jer iz svega u postupku provedenog proizlazi upravo suprotno. Prije svega je nelogično tvrditi da nije postojala okrivljenikova namjera diskreditacije privatnog tužitelja, jer ne

samo da je takav cilj vidljiv po načinu i po svim okolnostima u kojima je izjava dana, već je jednostavno prirodno da je postojala, s obzirom da je privatni tužitelj evidentno bio snažan konkurent okrivljeniku, te je okrivljenik (i opet prirodno) inkriminiranom izjavom htio oslabiti takvu konkurenciju i pridobiti za sebe bolju poziciju. Konkretna izjava je za takav cilj bila pogodna te istom i primjerena, jer je iz sadržaja iste više nego jasna aluzija na privatnog tužitelja kao na osobu nepoštenu, potkupljivu i podložnu inozemnim utjecajima što nikako nisu kvalitete koje bi građani htjeli da ima njihov budući predsjednik.

Osim toga, tvrdnja okrivljenika da inkriminiranom izjavom nije namjeravao privatnog tužitelja prikazati korumpiranom osobom ne ukazuje se stvarno mišljenjem. Sporna okrivljenikova izjava nalazi se, naime, upravo u kontekstu njegovih izjava o korumpiranosti, a što je također vidljivo iz istih, već spomenutih, novinskih članaka u kojima se citiraju okrivljenikovi navodi s iste konferencije za novinare. Stoga je doista teško smisleno ne povezati jednu izjavu s drugom. Tako Novi list (list 9 spisa) citira tvrdi okrivljenikov navod da je rezultat mandata privatnog tužitelja 67-mo mjesto na koje je Hrvatska dospjela po korumpiranosti među zemljama svijeta. Konačno, već sama uporaba takvih instituta kao što su obavještajna služba, pa da je ista nekom nešto darovala a taj netko je aktualni predsjednik jedne države, te istomnije državljanin države kojoj pripada obavještajna služba jasna je aluzija za potkupljenost, pa je svakome iz toga lako zaključiti da je (kao u konkretnom slučaju) privatni tužitelj optužen da je prodao određene nacionalne vrijednosti jer da je za to dobio vilu na francuskoj rivijeri.

Jednako tako, okrivljenikova tvrdnja da ni prije ni poslije inkriminirane izjave nije mislio da je privatni tužitelj korumpirana osoba nikako ne opravdava. Takva, naime, tvrdnja vrlo određeno govori o tomu da je unutar okrivljenikove svijesti jasno postojao podatak da privatni tužitelj nije korumpirana osoba, no unatoč tomu je okrivljenik inkriminiranu rečenicu, sa svim prednje opisanim konotacijama izjavio, pa je stoga nedvojbeno da je bio svjestan njezine lažnosti.

Nadalje, taj dio okrivljenikove obrane valja povezati i s njegovim navodima da se u takvim (predsjedničkim) kampanjama a pogotovo! u Americi govore teške stvari. Time je okrivljenik, dakle, i sam, iako neizravno, priznao da je i inkriminirana izjava teška stvar. No, unatoč tomu, za istu izjavu okrivljenik kaže da je "šala" što je očigledna proturječnost, jer šala i teška stvar (očito u smislu niskog udarca) nikako ne mogu biti istoznačnice.

Osim po već svemu navedenom, nedvojbeno je da je inkriminirana okrivljenikova izjava doista bila pogodna znatno naškoditi časti i ugledu privatnog tužitelja ne samo zbog toga što je bila objavljena u tisku, već i stoga što su izjavu prenijele uistinu sve najčitanije novine na području Republike Hrvatske, od kojih svake od njih pojedinačno imaju dnevnu nakladu koja prelazi nekoliko tisuća primjeraka. Stoga istom nije ni upitno da je takva lažna informacija bila dostupna većini građana Republike Hrvatske (i šire, s obzirom na distribuciju u inozemstvo, a tako i vezano za glasače u stranim državama) - istodobno i glasača na tada aktualnim predsjedničkim izborima.

Stoga je, zbog svega navedenog, u cijelosti i nedvojbeno dokazano da je okrivljenik počinio terečeno mu kazneno djelo, kako u svim objektivnim, tako i subjektivnim obilježjima, te ga je valjalo proglasiti krivim za isto, kao u izreci presude.

U odmjerenju kazne sud se rukovodio općim načelom svrhe kažnjavanja sadržanom u čl. 50. KZ-a, pritom uvažavajući i opću svrhu kaznenopravnih sankcija iz čl. 61. st. 6. KZ-a, te je izabirući vrst i mjeru kazne uzeo u obzir sve okolnosti koje utječu da ista bude primjerena okrivljeniku.

Sud je olakotnom okolnošću okrivljeniku smatrao njegovu dosadašnju kaznenu neosuđivanost, koji podatak proizlazi iz pribavljenog izvotka iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa. Iz te je činjenice, naime, razvidna dosadašnja okrivljenikova nesklonost vršenju kaznenih djela, po čemu se nadalje utvrđuje da počinjenje ovog kaznenog djela nije trajniji, uobičajeni način života okrivljenika, već tek grubi eksces, pa se uvjetna osuda upućuje okrivljeniku kao dovoljna mjera prijekora, izricanjem kazne bez njezina izvršenja, a pod uvjetom nečinjenja novih kaznenih djela. O adekvatnosti upravo izrečene kazne zaključuje se i s obzirom na to da je za inkriminirano kazneno djelo zakonom propisana novčana kazna ili kazna zatvora do jedne godine, pri čemu bi novčana kazna svakako bila stroža osuda, jer je bezuvjetna, pa je uvjetovanje kazne od dva mjeseca zatvora, na vrijeme od jedne godine unutar kojeg okrivljenik ne smije počinuti niti jedno isto niti slično djelo, a što se ozbiljnosti inkriminiranog djela tiče, u potpunosti odgovarajuća okrivljeniku.

Otegotnim se, međutim, okrivljeniku ocjenjuje način i okolnosti pod kojima je djelo počinio. Inkriminiranu je izjavu okrivljenik, naime izjavio tijekom doista važnog događanja tj. unutar kampanje za izbor predsjednika Republike Hrvatske. Okrivljenik sam je bio jedan od predsjedničkih kandidata, od kojih se bez ikakve rezerve može i mora očekivati znatna mjera moralnosti i društvene (javne) odgovornosti za izrečeno, a posebice posvemašnje poštovanje tuđe časti i ugleda. Okrivljenik se tih mjerila nije držao, jer je očito pod svaku cijenu, ne birajući sredstva, koristeći se neistinama, htio pridobiti pozornost i glasove glasača. Na to upućuje i njegova obrana u dijelu u kojem navodi da je on sam bio pod "blokadom medija", jer su mediji pratili samo dva izborna favorita. Inkriminirana je, pak, izjava, zbog svoje bombastičnosti, doista tu pozornost i ostvarila, te su je prenijeli svi važniji dnevni listovi u zemlji. Takav makijavelistički pristup izbornoj kampanji nikako se, pak, okrivljeniku ne može honorirati, već upravo suprotno.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Stoga se, uz sve uočene relevantne okolnosti, upravo zapriječena kazna zatvora, uz izrečeno vrijeme trajanja uvjetovanja, ocjenjuje okrivljeniku primjerenom, kako sa stajališta generalne, tako i sa stajališta specijalne prevencije.

Odluka o troškovima ovog kaznenog postupka temelji se na odredbi čl. 122. st. 1. ZKP-a, koja odredba određuje da će sud u presudi kojom je okrivljenika proglasio krivim izreći da je okrivljenik dužan naknaditi troškove kaznenog postupka. S obzirom na okrivljenikovo imovno stanje, trošak paušalne svote u iznosu 1.000,00 kn, koliko je dužan platiti, neće ići na štetu njegova i uzdržavanja osoba koje je dužan uzdržavati.

Odluka o objavi presude utemeljena je, pak, na odreci čl. 205. KZ-a, koja takvu mogućnost propisuje. Isto je, naime, u privatnoj tužbi zahtijevao privatni tužitelj, a taj zahtjev sud ocjenjuje potpuno osnovanim, s obzirom da je inkriminirana kleveta upravo putem navedenih novina postala dostupna javnosti, te je opravdano istu javnost informirati o činjenici njene neistinitosti.

OPĆINSKI SUD U SAMOBORU U Samoboru 9. veljače 2006.

**ZAPISNIČAR
R.F.**

**SUDAC
I.K.**

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otpavka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud II-stupnja.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Posl.broj: I Kž-211/06-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, i to G.P. kao predsjednice vijeća, te Lj.B. i S.K.J. kao članova vijeća, uz sudjelovanje G.G. kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okr. B.M. zbog kaznenog djela iz čl. 200. st. 2 KZ, odlučujući o žalbi okrivljenika podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Samoboru broj K-272/05 od 09. veljače 2006. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 05. rujna 2006. godine

presud i o je

Žalba okr. B.M. o d b i j a s e kao neosnovana i potvrđuje se presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Općinskog suda u Samoboru okr. B.M. proglašen je krivim za počinjenje kaznenog djela klevete iz čl. 200. st. 2 KZ, činjenično i pravno pobliže opisanog u izreci presude. Temeljem čl. 200. st. 2 KZ okrivljenik je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2(dva) mjeseca, a po čl. 67. KZ primijenjena je uvjetna osuda na način da se kazna zatvora neće izvršiti ukoliko okrivljenik u roku od jedne godine ne počini novo kazneno djelo.

Temeljem čl. 205. KZ okrivljenik je obvezan objaviti presudu u cijelosti u tiskovinama «Večernji list», «Slobodna Dalmacija», «Jutarnji list», «Novi list», «Vjesnik» i «Glas Istre» o svom trošku, odmah po pravomoćnosti presude.

Temeljem čl. 122. st. 1 ZKP okrivljenik je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka s osnova paušalne svote u iznosu od 1.000,00 kn u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude u korist proračunskih sredstava, kao što je dužan naknaditi troškove privatnog tužitelja o visini kojih će sud odlučiti posebnim rješenjem.

Pravodobnu žalbu uložio je okrivljenik po branitelju D.M., odvjetniku iz Zagreba, zbog svih zakonom predviđenih žalbenih razloga, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i okrivljenog oslobodi od kaznene odgovornosti ili da se istog oslobodi od kazne, a podredno da se presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovni postupak.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Žalitelj drži da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka (sadržaj ukazuje da se radi o bitnoj povredi iz čl. 367. st. 1 toč. 11 ZKP) jer je izreka nerazumljiva, proturječna razlozima, razlozi su u proturječju te da nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama. Nerazumljivost izreke presude vidi u činjenici što iz činjeničnog opisa nije razvidno je li tiskovna konferencija sazvana sa svrhom diskreditacije privatnog tužitelja ili iz nekih drugih razloga kao što sud prvog stupnja nije dao razloge vezano za iskaz privatnog tužitelja.

Suprotno prigovoru žalitelja, sud prvog stupnja je dao jasne i određene razloge vezano za vrijednosnu ocjenu izvedenih dokaza te bitne elemente terećenog kaznenog djela, a druga je stvar što žalitelj te razloge ne prihvaća. Također, ne postoji ni proturječnost između razloga presude kao što je činjenični opis izreke presude jasan te je razvidno da se okrivljenom stavlja na teret da je sazvao tiskovnu konferenciju i na istoj izgovorio navedene inkriminacije.

Također, ispravno je sud prvog stupnja iz zakonskog opisa terećenog kaznenog djela izostavio dio teksta «...zbog čega je kleveta postala pristupačna većem broju osoba», jer se taj dio odnosi na modus počinjenja djela koji je zakonom propisan kao «drugi način».

Stoga nije počinjena citirana bitna povreda na koju ukazuje žalitelj niti neka druga na koju je sukladno čl. 379. st. 1 toč. 1 ZKP sud drugog stupnja dužan paziti po službenoj dužnosti, pa tako ni bitna povreda iz čl. 367. st. 2 ZKP koju žalitelj samo ističe, ali ne konkretizira na kojim se to nezakonitim dokazima presuda temelji.

Argumentirajući žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (pritom se argumentira samo pogrešno utvrđeno činjenično stanje) žalitelj se kritički osvrće na razloge suda prvog stupnja te u bitnome drži da tijekom postupka nije dokazano da bi inkriminirana izjava bila dana s ciljem diskreditacije privatnog tužitelja, pa time nije dokazan subjektivni element terećenog kaznenog djela, te da okrivljenik nije provjeravao je li izjava o vlasništvu vile istinita ili ne jer ga to ne zanima. Osim toga, žalitelj drži da je privatni tužitelj trebao zatražiti ispravak krive informacije, da izjava uopće nije dovela do štetnih posljedica po privatnog tužitelja i, konačno, predmetna je izjava dana u šaljivom tonu pa ju je tako i trebalo promatrati.

Suprotno prigovorima žalitelja, sud prvog stupnja je proveo sve potrebne dokaze te je nakon brižljive i kritičke vrijednosne ocjene izvedenih dokaza pravilno utvrdio da su se u radnjama okrivljenika stekli bitni elementi terećenog kaznenog djela.

Prije svega, a radi kasnije analize iznesenih prigovora, valja napomenuti da ono što je bitno kod kaznenog djela klevete je da se mora raditi o izjavi koja sadrži neistinitu činjeničnu tvrdnju koja se iznosi ili pronosi i koja može škoditi časti i ugledu, a je li mogla škoditi nečijoj časti i ugledu procjenjuje sud po objektivnom kriteriju uvažavajući okolnosti pod kojima je izrečena kao i javnom mišljenju određene sredine vezano za moralne vrijednosti pojedinca. Teret dokaza je na okrivljenom (a ne kako to pogrešno drži žalitelj da je privatni tužitelj navedeno trebao demantirati) jer se za svakog čovjeka vrijedi presumpcija da je čestit dok se ne dokaže suprotno. Osim toga, treba razlikovati slobodu mišljenja od slobode izražavanja mišljenja jer i prema Ustavu RH (čl. 16. i 38.), ova potonja sloboda je ograničena radi zaštite sloboda i prava drugih ljudi. Naime, svakom čovjeku se jamči pravo na slobodu izražavanja, ali samo pod uvjetom da iz načina izražavanja i drugih okolnosti proizlazi da se ne radi o cilju naškoditi nečijoj časti ili ugledu.

Tako je tijekom postupka na nedvojbena način utvrđeno da je okrivljenik doista na tiskovnoj konferenciji koju je sazvao kao predsjednički kandidat za izbor predsjednika RH izjavio za privatnog tužitelja S.M., aktualnog predsjednika RH i svog protukandidata, da je istome francuska obavještajna služba kupila vilu na francuskoj rivijeri. Da se nije radilo o krivo interpretiranoj izjavi od strane novinara potvrđuje činjenica da u svim glasilima je sadržaj izjave gotovo istovjetno prenesen i objavljen je kao udarna vijest. Stoga ispravno zaključuje sud prvog stupnja da je okrivljenik navedenom izjavom želio prikazati privatnog tužitelja kao korumpiranu osobu te ga kao čovjeka i aktualnog predsjednika diskreditirati u očima birača. Ta je izjava dana kao činjenična tvrdnja i sigurno je da je mogla naškoditi časti i ugledu privatnog tužitelja osobno ali i kao kandidata za predsjednika jer birači za predsjednika sigurno ne žele osobu kojoj strane obavještajne službe kupuju nekretnine. Nadalje, okrivljenik je visokoobrazovna osoba i poslovni čovjek koji je svjestan do koje mjere se toleriraju određene stvari u izbornoj kampanji i da postoji razlika da li se kritizira nečiji program i ponašanje od iznošenja neistinitih činjeničnih tvrdnji.

Također, neosnovan je prigovor žalitelja da okrivljenik nije imao namjeru naškoditi časti i ugledu privatnog tužitelja jer upravo suprotno proizlazi iz činjenice, a što ispravno zaključuje sud prvog stupnja, da i sam okrivljenik u svojoj obrani navodi da nikada do tada nije davao takve izjave niti je provjeravao je li to laž ili istina niti je ikome dokazao da je imao opravdanog razloga povjerovati u istinitost tvrdnje. Kada se takva izjava poveže sa činjenicom da je dana u tijeku izborne kampanje tada je očito da je dana u svrhu diskreditacije privatnog tužitelja kao osobe, a pritom se ne radi o vrijednosnom sudu već o činjeničnoj tvrdnji, kao što je bio svjestan da će izjava biti objavljena u više glasila i dostupna većem broju ljudi. Jednako tako je neosnovan prigovor da je izjava dana u šaljivom kontekstu jer to ne proizlazi iz rezultata dokaznog postupka

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

tj. nije dana kao karikiranje ili hiperbolički prikaz niti se može smatrati po objektivnim kriterijima dopuštenom šalom.

Imajući u vidu izneseno nije u pravu žalitelj kada ističe da je privatni tužitelj trebao reagirati već upravo suprotno ukoliko je izjava okrivljenog krivo prenesena tada je on trebao isto demantirati, a što evidentno nije učinio.

Slijedom iznesenog prigovor pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja je neosnovan.

Također, neosnovano žalitelj ističe tzv. posrednu povredu Kaznenog zakona jer je, nakon potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, sud prvog stupnja radnje okrivljenika ispravno podveo pod zakonski opis terećenog kaznenog djela iz čl. 200. st. 2 KZ. Ispitujući, pak, pobijanu presudu sukladno čl. 379. st. 1 toč. 2 ZKP sud drugog stupnja nije utvrdio da bi bio povrijeđen Kazneni zakon na štetu okrivljenika, a što je dužan paziti po službenoj dužnosti.

Argumentirajući žalbenu osnovu vezano za odluku o kazni žalitelj drži da je kazna prestrogo odmjerena i da čak kada bi djelo i počinio zbog beznačajnosti istog trebalo ga je osloboditi kazne ili mu izreći sudsku opomenu.

Suprotno prigovoru žalitelja, sud prvog stupnja je pravilno utvrdio sve odlučne činjenice o kojima ovisi izbor vrste i mjere kazne, a u konkretnom slučaju se nikako ne može raditi o beznačajnom kaznenom djelu s obzirom na način i okolnosti pod kojima je počinjeno, pa nije bilo ni mjesta izricanju sudske opomene. Tako je okrivljenom kao olakotno cijenjeno da nije osuđivan, a kao otegotno okolnosti i motiv počinjenja djela te zaštitno dobro koje je povrijeđeno. Imajući u vidu navedeno kao i ostale okolnosti iz čl. 56. KZ, ispravno je prema okrivljeniku primijenjena mjera upozorenja, a ne kazna. I po ocjeni suda drugog stupnja, utvrđena kazna zatvora u trajanju od dva mjeseca pod rokom provjeravanja od jedne godine ukazuje se opravdanom i primjerenom za postizanje zakonom predviđene svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ kako u pravcu specijalne, tako i u pravcu generalne prevencije.

Što se tiče prigovora žalitelja da je obveza okrivljenog za objavu presude od 6 strana u navedenim glasilima presedan, za napomenuti je da je odredbom čl. 205. KZ određeno da se presuda u cijelosti ili djelomično po odluci suda ima objaviti. Kako je inkriminirana izjava putem poimence navedenih novina u izreci presude bila dostupna javnosti to je opravdano sud prvog stupnja primijenio citiranu odredbu i ocijenio da je treba objaviti u cijelosti.

Zbog svega iznesenog odlučeno je kao u izreci sukladno čl. 387. ZKP.

U Velikoj Gorici, 05. rujna 2006. godine

PRVOSTUPANJSKA ODLUKA – ČINJENIČNO STANJE

Oduzimanje predmeta uporabljenih za počinjenje kaznenog djela
Čl. 80 u vezi čl. 196 st. 2 KZ

Prvostupanjskom presudom okrivljenik je proglašen krivim zbog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa - iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju iz čl. 196 st. 1 Kaznenog zakona činjenično opisanog u izreci pobijane presude, te mu je za to kazneno djelo temeljem članka 196 st. 1 Kaznenog zakona utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca a temeljem članka 67 Kaznenog zakona primijenjena uvjetna osuda na način da se utvrđena kazna zatvora od jedne godine i dva mjeseca neće izvršiti ukoliko okrivljenik u roku od 3(tri) godine ne počini novo kazneno djelo. Temeljem članka 196 st. 2 Kaznenog zakona od okrivljenika se oduzimaju jedan "Philips" monitor 17 inča sr.br. 17C2622E/21Z, PC "Pentium" 3 MHZ 450, printer HP br.5 laser 4, miš "Genius UESB" tastatura autronik C, 4 pripadajuća kabla, ZIPPDRIVE 100 MB s 2 pripadajuća kabla, 17 disketa i 56 CD-r različitog sadržaja s popisom i nazivima po popisu sa lista 9 spisa, koji CD-i će se temeljem članka 196 st. 2 Kaznenog zakona uništiti. Temeljem članka 122 st. 4 Zakona o kaznenom postupku okrivljenik je oslobođen od dužnosti plaćanja troškova ovog kaznenog postupka.

Protiv dijela prvostupanjske presude kojim se po članku 196 st. 2 Kaznenog zakona od okrivljenika oduzimaju predmeti uporabljeni za počinjenje kaznenog djela i predmeti nastali počinjenjem kaznenog djela za koje je okrivljenik proglašen krivim, okrivljenik S.T. je po branitelju B.M. odvjetniku iz Zagreba, pravodobno podnio žalbu s prijedlogom da se pobijana presuda preinači u odnosu na oduzeti pisač i eksternu disketnu jedinicu i odredi vraćanje tih predmeta.

Drugostupanjski sud je prihvatio žalbu okrivljenika T. S. i preinačio presudu suda prvog stupnja u dijelu odluke o oduzimanju predmeta te se temeljem čl. 196. st. 2 KZ od okrivljenika oduzima jedan "Pilips" monitor 17 inča sr.br.17C2622E/21Z, PC "Pentium" 3 MHZ 450, miš "Genius UESB" tastatura autronik C, 4 pripadajuća kabla, 17 disketa i 56 CD-r različitog sadržaja s popisom nazivima po popisu sa lista 9 spisa, koji CD-i će se temeljem članka 196 st. 2 KZ uništiti.

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

S pravom se u žalbi okrivljenika ističe da, pobijanom odlukom, oduzeti pisač i eksterna disketna jedinica nisu predmeti iz članka 196 st. 2 Kaznenog zakona za razliku od ostalih oduzetih predmeta, pravilnost čijeg oduzimanja ne osporava.

Nakon uvida u cjelokupni predmet, posebice raspravni zapisnik od 20.siječnja 2004.godine, razvidno je da se osnovano u žalbi navodi da printer HP laser Jet 5 i eksterne disketne jedinice ZIPP Drive 100 MB s pripadajućim kablovima, nisu predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrebljeni za počinjenje kaznenog djela zbog kojeg je okrivljenik proglašen krivim, niti su nastali počinjenjem tog kaznenog djela. S obzirom na način počinjenja predmetnog kaznenog djela precizno opisanog u činjeničnom opisu i utvrđenog tijekom postupka te tehničke osobine navedenih predmeta očigledno je, po ocjeni i ovog suda drugog stupnja, da su utemeljeni navodi i tvrdnje iz žalbe u odnosu na gore citirane predmete. Stoga je u pravu žalitelj kada tvrdi da to nisu predmeti iz članka 196 st. 2 kaznenog zakona i da nije bilo mjesta donošenju odluke o njihovom oduzimanju.

IZVOR. INT SUPRA OSZ – REDAKTOR NO

Godina: 2004 mjesec: 10 Odluka: 6

PRVOSTUPANJSKA PRESUDA

Poslovni broj: K-42/09

PRESUDA

Općinski sud u Z. u ime Republike Hrvatske po sucu D.R kao sucu pojedincu u smislu članka 18. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku, uz sudjelovanje zapisničara Ž.B., u kaznenom predmetu protiv optuženog D.B. zbog počinjenja kaznenih djela iz članka 197.a stavka 1. Kaznenog zakona, povodom izmijenjene optužnice Općinskog državnog odvjetništva u Z od 23.travnja 2010. godine broj: K-DO-103/2007 nakon javne glavne rasprave održane 08. lipnja 2010. godine, u nazočnosti zamjenika Općinskog državnog odvjetnika u Zaprešiću HJ, optuženog DB i branitelja optuženika, odvjetnika ŽŽ, donio i dana 10. lipnja 2010. godine u nazočnosti zamjenika Općinskog državnog odvjetnika u Z HJ, te u nenazočnosti optuženog DB i branitelja optuženika, odvjetnika ŽŽ objavio,

presudio je

optuženi DB bez nadimka, sin S i I, rođene R, rođen 21. listopada 1970. godine u Z, sa prebivalištem u B, S 14, Hrvat, državljanin Republike Hrvatske, miner, sada umirovljenik, oženjen V, supruga zaposlena, otac dvoje djece i to sina od 22 i kćeri od 17 godina, pismen, sa završenom srednjom školom za minera, služio vojsku 1979. godine u SISKU, čin razvodnika, ne vodi se u vojnoj evidenciji, sudionik Domovinskog rata 1992-93. godine, odlikovan, srednjeg imovnog stanja, osuđivan, protiv kojeg se ne vodi drugi kazneni postupak.

kriv je

što je

1. u točno neutvrđenom razdoblju od početka kolovoza 2006. godine do 23. veljače 2007. godine u B. u, S. 4 na prijenosnom osobnom računalu marke „TOSHIBA“ satellite M40X-295~na hard discu slovne oznake „D“ u direktorij „MY VIDEO NOVA MAPA (2) /STIK/m u mapi mob. MEN i u memoriji svog mobitela marke Nokia, 6020 IMEI broj: xxxxxx, serijski broj xxxxxx, u izborniku Tonovi posjedovao 1 fotografiju i to pod oznakom 06-08-06_2342 te na prijenosnom osobnom računalu marke „TOSHIBA“ satellite M40X-295 na hard discu slovne oznake „D“ u direktorij „MY VIDEO NOVA MAPA (2) /STIK/m u mapi mob. MEN posjedovao 1 fotografiju pod oznakom media 1A nagog spolovila mlt. XX (rođenog 07. kolovoza 1992. godine), a koje je prethodno pribavio MMS porukama putem svojih mobitela marke Nokia 6020 IMEI broj: XXXXXXXX, serijski broj XXXXXX i Samsung SGH D 500 IMEI broj: XXXXXXXXXXXX, serijskog broja: R8VY673003Z od mlt. XX predstavljajući se kao V iz Z, koja ima 16 godina, te za koje je znao da se radi o fotografijama maloljetne osobe jer mu je mlt. XX napisao putem SMS poruka da ima 15 godina, nakon čega je fotografiju pod oznakom 06-08-06_2342, nagog spolovila mlt. XX putem MMS poruka sa svojih mobitela marke Nokia 6020 i Samsung SGH D 500 poslao mlt. NN mlt. TT, mlt. RR i mlt. TT

dakle, pomoću računalnog sustava ili mreže pribavio za sebe pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika te u računalnom sustavu i na medijima za pohranu računalnih podataka posjedovao pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika i pornografske sadržaje distribuirao, posjedovao pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika,

DALJE – ZA OSTALA KD ISTOG OPISA KAO NEPOTREBNO ISPUŠTENI T- 2-8

čime je kaznenim djelima pod točkom 1., 2., 3., 4., 5. 6. i 8. počinio kazneno djelo protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa - dječjom pornografijom na računalnom sustavu ili mreži - opisano i kažnjivo po članku 197.a stavak 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 110/97, 27/98, 129/00, 51/01, 105/04, 71/06; nastavno: KZ), pa mu se za djelo pod točkom 1. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,

za djelo pod točkom 2. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi člaka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

za djelo pod točkom 3. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,
za djelo pod točkom 4. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,
za djelo pod točkom 5. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,
za djelo pod točkom 6. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci,
za djelo pod točkom 8. temeljem članka 197.a stavka 1. KZ-a u vezi članka 57. KZ-a utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.
Na temelju članka 60. stavka 1. i 2. točke d. KZ-a optuženi DB

osuđuje se

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE I 6 (ŠEST) MJESECI.

Na temelju članka 63. stavka 1. KZ-a optuženom DB se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme uhićenja dana 28. veljače 2007. godine te vrijeme uhićenja, zadržavanja i vrijeme koje je proveo u pritvoru u ovom kaznenom postupku od 24. travnja 2007. godine do 07. ožujka 2008. godine.

Na temelju članka 80. stavka 3. KZ-a u vezi članka 197. a stavka 3. KZ-a optuženom DB izriče se sigurnosna mjera oduzimanja predmeta

CD medij „T:XXD:XX privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296260 od 23. veljače 2007. godine;

mobitel marke Nokia 6020, crno sive boje sa pripadajućom karticom i dodatnom karticom privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296261 od 23. veljače 2007. godine;

mobitel marke Samsung SGH D 500 IMEI serijskog broja: crne boje sa pripadajućom karticom i dodatnom karticom privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke 23. veljače 2007. godine,

prijenosno računalo marke „TOSHIBA“ satelitem M40X-295, srebrno crne boje, sa napajanjem Liteon oznake: i optički miš marke Azona s brojem:, privremeno oduzeto potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296259 od 23. veljače 2007. godine, koji će se nakon pravomoćnosti presude uništiti.

Na temelju članka 122. stavka 1. i 4. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02., 115/06.; nastavno: ZKP), optuženi DB dužan je djelomično naknaditi trošak kaznenog postupka iz članka 119. stavka 2. točke 1. ZKP-a na ime informatičkog i telekomunikacijskog vještačenja u iznosu od 2.213,69 (dvije tisuće dvije stotine i trinaest kuna te šezdeset i devet lipa) kn u roku od 8 dana od pravomoćnosti presude, dok na temelju članka 122. stavka 4. ZKP-a optuženik se oslobađa dužnosti naknade troška kaznenog postupka na ime psihijatrijskog vještačenja u iznosu od 7.990,00 (sedam tisuća devetsto devedeset) kuna, na ime informatičkog i telekomunikacijskog vještačenja u iznosu od 7.154,08 (sedam tisuća stopeideset i četiri kune i 8 lipa) kn iz članka 119. stavka 2. točke 1. ZKP-a, na ime putnih troškova svjedoka II, NN, TT, KK, IK iz članka 119. stavka 2. točke 1. ZKP-a u ukupnom iznosu od 2.122,00 (dvije tisuće sto dvadeset i dvije) kune te na ime paušalne svote iz članka 119. stavka 2. točke 6. ZKP-a, te isti padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

UVOD

Općinsko državno odvjetništvo u VG podnijelo je dana 04. lipnja 2007. godine Općinskom sudu u VG optužnicu broj K-DO-72/07 za pet kaznenih djela iz članka 197.a stavka 1. KZ-a te jedno kazneno djelo iz članka 197.a stavka 2. KZ-a (list 305-309 spisa) te dopunu optužnice (list 370 i 384 spisa). Predmet je ustupljen ovom sudu.

Općinsko državno odvjetništvo u Z podnijelo je dana 22. listopada 2007. godine ovom sudu optužnicu broj K-DO-194/07 za četiri kaznena djela iz članka 197.a stavka 1. KZ-a (list 1989-1992 spisa).

Dana 31. listopada 2007. godine donijeto je rješenje o spajanju predmeta K-180/2007 i K-245/2007 (list 1656-1657 spisa).

Podneskom od 27. veljače 2008. godine (list 2206-2212 spisa) i na glavnoj raspravi dana 07. ožujka 2008. godine (list 2216 spisa) zamjenik Općinskog državnog odvjetnika djelomično je izmijenio činjenični opis kaznenih djela.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Dana 07. ožujka 2008. godine zamjenik Općinskog državnog odvjetnika je odustao od optužbe za kaznena djela počinjena na štetu mlt. DD i mlt. NN te je donijeto rješenje o obustavljanju postupka (list 2215 spisa).

Dana 07. ožujka 2008. godine donijeta je presuda broj K-180/07 kojom je optuženik proglašen krivim za osam kaznenih djela iz članka 197. a stavka 1. KZ-a te osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u lajanju od 4 (četiri) godine i 9 (devet) mjeseci (list 2237 - 2289 spisa).

Povodom žalbe optuženika, prvostupanjska presuda K-180/07 je rješenjem Županijskog suda u K od 30. prosinca 2008. godine KŽ-412/08 ukinuta te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovni postupak (list 2320-2325 spisa).

Podneskom od 23. travnja 2010. godine Općinsko državno odvjetništvo u Z odustalo od optužbe za kazneno djelo pod točkom 7. optužnice te izmijenilo činjenični opis ostalih kaznenih djela (list 2368-2372 spisa).

Dana 08. lipnja 2010. godine donijeto je rješenje o obustavljanju postupka protiv optuženika zbog kaznenog djela iz članka 197. a stavka 1. KZ-a pod točkom 7. optužnice (list 2374, 2397-2398 spisa).

OPTUŽENIKOVA IZJAVA O OSNOVANOSTI OPTUŽNOG AKTA

Očitujući se o optužbi, optuženi DB izjavio je da se ne smatra krivim za kaznena djela stavljena mu na teret prvotnim i izmijenjenim optužnim aktom.

IZVEDENI DOKAZI

U dokaznom postupku sud je ispitao:

optuženog DB (list 183, 192, 1899, 1985, 2128-2131, 2223, 2380/2 spisa).

Na temelju članka 331. stavka 1. točke 4. ZKP-a uz suglasnost stranaka pročitani su:

nalaz vještaka za informatiku i telekomunikacije dipl.ing. MA od 21.05.2007.

(list 231 -286, 1679-1734 spisa) sa CD s tonskim i video zapisima iz mobitela Nokia 6020 i Samsung D

500.

nalaz vještaka za informatiku i telekomunikacije dipl. ing. MA od 21.05.2007.

(list 1916 -1971 spisa) sa CD s tonskim i video zapisima iz mobitela Nokia 6020 i Samsung D 500.

zapisnici o ispitivanju svjedoka /kao nepotrebno ispušteno/

nalaz vještaka psihijatra i psihologa od 09.01.2008. mr. JZ i dr. ZBP (list 2146-2162 spisa);

nalaz vještaka za informatiku i telekomunikacije dipl. ing. MA od 18.02.2008. (list 2178-2186 spisa) sa

prilozima.

Također je pročitana i pregledana sljedeća dokumentacija iz spisa: izvješće o uhićenju i dovođenju od 24.04.2007. (list 19-20 spisa);

nalog za pretragu obiteljske kuće, garaže, osobnih vozila i motocikla od 23.02.2007. (list 21-22,101-106 spisa);

zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija od 23.02.2007. (list 23-24,107-108 spisa);

potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296259 od 23.02.2007. (list 25, 115 spisa);

potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296260 od 23.02.2007. (list 26, 116 spisa);

potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296261 od 23.02.2007. (list 27,117 spisa);

nalog za pretragu prijenosnog računala, digitalnih nosača slike i zvuka i mobitela od 26.02.2007. (list 28-29,122-123 spisa);

izvješće o kriminalističko-tehničkoj pretrazi mobitela i sim kartica koje su pronađene u njima (list 33 spisa);

zapisnik o pretrazi prijenosnog računala Toshiba od 27.02.2007. (list 34-35, 124-125 spisa);

izvješće o kriminalističko-tehničkoj pretrazi - fotografiranje pretrage stana i računala (list 36 spisa);

izvješće o fotografiranju dolaznih MMS poruka sa mobilnog telefona

nalog za pretragu sim kartica na mobilima Samsung D 500 i Nokia 6020 vlasništvo optuženika, nepoznatih pozivnih brojeva od 05.03.2007. (list 42-45 spisa);

zapisnik o pretrazi sim kartica (list 46-47 spisa);

izvješće djelatnika Policijske uprave zagrebačke nakon izvršenog uvida u zbirke i registre podataka TK operatera za pozivni broj čiji je korisnik optuženik za razdoblje od 01.08.2006. - 13.11.2006. godine i popis svih kontakata (list 77-81 spisa);

izvješće djelatnika Policijske uprave zagrebačke nakon izvršenog uvida u zbirke i registre podataka TK operatera za pozivni broj čiji je korisnik optuženik za razdoblje od 13.11.2006. godine - 23.02.2007. i popis svih kontakata (list 82 spisa);

izvješće djelatnika Policijske uprave zagrebačke nakon izvršenog uvida u zbirke i registre izvješće o uhićenju i dovođenju optuženika od 28.02.2007. (list 92-93 spisa);

zapisnik o pretrazi prijevoznog sredstva - vozila ww reg. oznake od 23.02.2007. (list 109-110 spisa); ,

zapisnik o pretrazi prijevoznog sredstva - vozila DD reg. oznake (list 111-112 spisa);

zapisnik o pretrazi prijevoznog sredstva - vozila SSS i reg. oznake od 23.02.2007.(list 113-114 spisa);

potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296262 od 23.02.2007. (list 118 spisa);

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296263 od 23.02.2007. (list 119 spisa);
potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296264 od 23.02.2007. (list 120 spisa);
potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 296265 od 23.02.2007. (list 121 spisa);
zapisnik o pretrazi CD medij Traxdata „T:XX,D:XX" od 27.02.2007. (list 126 -127 spisa);
zapisnik o pretrazi 9+6 VHS kasete od 27.02.2007. (list 128-129 spisa);
zapisnik o pretrazi 37 komada digitalnih nosača slike i zvuka i 2 komada DVD roma od 27.02.2007.
(list 130-131 spisa)

DALJE KAO NEPOTREBNO ISPUŠTENI;

CD 31 sa pretrage računala optuženika (list 35 spisa);
CD medij T.xx,D:xx. (list 36 spisa);
CD stalnog sudskog vještaka za telekomunikacije sa svim fotografijama sa mobitela optuženika (list 2004 spisa);
CD prepoznavanja (list 2124 spisa);
mobiteli optuženika Samsung D 500 sa SIM karticom pozivnog broja: Nokia 6020 sa SIM karticom pozivnog broja, 1 SIM kartica pozivnog broja: 1 SIM kartica pozivnog broja (Corpora delicti);
prijenosno računalo optuženika marke Toshiba (Corpora Delicti);
kartica mlt. TT (list 2028 spisa).
Prije ispitivanja optuženika pročitano je:
izvod iz kaznene evidencije optuženika od 27.02.2008. (list 2205 spisa), od 14.04.2009. (list 2329 spisa) i od 26.02.2010. godine (list 2367 spisa);
izvod iz prekršajne evidencije optuženika od 21.02.2008. (list 2204 spisa) i od 03.04.2009. (list 2328 spisa).

ISKAZ OPTUŽENIKA

Optuženi DB u ponovljenom postupku naveo je da ostaje kod ranije obrane, ne želi iskazivati niti odgovarati na pitanja (list 2380/2 spisa). Stoga je pročitano raniji iskaz optuženika na listu 183, 192, 1899, 1985, 2128-2131, 2223 spisa.

Tako je optuženi DB u ranijem tijeku postupka odmah na početku svoje obrane naveo da ga je strašno stid i sramota njegove obitelji i njegove djece što je kontaktirao sa takvim osobama, prije je bio normalan čovjek dok nije završio u kolicima i ne zna kako bi opisao kako je to sve započelo. Bio je sam kod kuće, bilo mu je dosadno, supruga mu je radila bilo ujutro bilo popodne, djeca su se nalazila u školi a on je vidio poruke na televiziji i putem svog mobitela i poruka počeo se javljati drugim osobama i tako kontaktirati. To je bilo u 6. ili 7. mjesecu 2005. godine a javljao se na poruke gdje je pisalo da se radi o usamljenim gospođama, zapuštenim od svojih supruga, gospođama od 50 pa i više godina stare a koje su tražile mlade dečke pa ima se on predstavljao kao dečko od 20 ili 22 godine. I on sam je jedanput poslao poruku na TV emisiju sa svojim brojem mobitela a u toj poruci se predstavio kao muškarac koji traži osobu za dopisivanje dok godine nije spominjao. Javile su mu se dvije do tri osobe, ne zna da li mlade ili starije, ženske ili muške a od kojih su dvije htjele vezu telefonskim putem no on to nije htio nego samo putem SMS poruka. To mu je sve bilo zanimljivo i sa tim osobama je razgovarao o svemu i svačemu i tako se dopisivao dok nije počeo kontaktirati sa osobama zbog kojih se vodi ovaj postupak.

U odnosu na oštećenu TT, naveo je da je ona prva od tih osoba a njezin broj je vidio na TV. Javila mu se, na početku nije rekla svoje godine dok se on predstavio kao da ima 20 godina. Inače, svim tim osobama nije govorio točno mjesto gdje živi nego je govorio da je ili iz Z ili iz S ili okolice Z. Tako je veza počela i dopisivali su se nekoliko mjeseci, pričali tko što radi a puno puta se i nije javljao na njezine poruke jer mu je često netko bio kod kuće ili se nije htio javiti. Jednu večer supruga mu je radila noćnu te mu se TT javila a on nije bio zdravstveno dobro te joj je rekao da nije raspoložen. Ona mu je rekla da će ga oraspoločiti i poslala mu je prvu sliku u kojoj je bila u kupaonici te je rekla da se upravo tuširala i da mu je poslala sliku da ga oraspoloži. Ovo mu je bila prva naga slika neke ženske osobe koju je dobio na ovaj način i to mu je bilo čudno a ona je rekla da joj je dosadno i da e htjela sa nekim kontaktirati. Poslije toga u njihovim kontaktima pričali su o svemu i svačemu pa tako i o seksu, tko što radi, tko što voli i na koji način. T mu je poslala slike sa nagim gornjim dijelom tijela a nakon tjeđan dana i slike sa nagim donjim dijelom tijela. Poslala je tako desetak slika i tu je stalo te mu je rekla da nema više novaca za bon i tražila je da joj pošalje bon kako bi dalje mogli kontaktirati i kako bi mu mogla poslati slike. Tako joj je poslao bon i kad god joj je poslao bon, ona je njemu poslala neke slike. To je trajalo neko vrijeme te se ona nakon uplate bona nije javljala 2-3 dana a zatim se opet javila i rekla da ima novaca za još 3-4 poruke, da je njoj neugodno ali da je bon potrošila ili da su joj kolegice nekog zvale i potrošile bon, uglavnom uvijek je izmišljala neke razloge da joj on opet pošalje bon, pa bi joj on poslao i opet su pričali. Ostale slike mu je poslala nakon uplate nekog bona s time da joj je uplatio neke bonove da ga ona i nije tražila ali bilo više situacija kada ga je ona tražila govoreći da mu to neće biti badava. To mu je već bilo glupo i nije joj se htio više javljati te je na emisiji ZI vidio drugi broj i tražio drugu osobu s kojom bi kontaktirao.

U odnosu na oštećenu MM naveo je da mu je T rekla da ima prijateljicu M koja je mlađa od nje 4 mjeseca te da bi se i ona s nekim htjela dopisivati pa je onda on zato uzeo drugi broj i imao četvrtu karticu. M

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

se predstavio kao B ili N, sada više točno ne zna a sa njom je jako malo kontaktirao i u tim kontaktima ona je rekla da ima isto godina kao T dok je ona njemu izgledala i starija od T i „zezao“ ju je da je ona starija.

Ove oštećenice od ranije nije poznavao niti ih je viđao, samo je znao da su one iz Z a nisu mu napisale točnu adresu. Prilikom njihova ispitivanja na sudu nije ih gledao jer niti jednu od oštećenica nije htio gledati. Isto tako TT mu se predstavljala samo kao T i nije znao kako se ona preziva nego je to doznao na sudu a isto vrijedi za sve druge osobe, s time da su te osobe možda i naglasile svoje prezime no on to nije memorirao.

Kad mu je predočen iskaz svjedokinje TT da ona stanuje u njegovoj blizini te da je on njoj pisao poruku da ju vidi dok je ona bila na željezničkoj stanici i da ima mobitel na preklop i da je znao gdje ona ide, naveo je da je željeznička stanica u blizini njegove kuće, ali da on stanicu ne može vidjeti pa tako niti TT nije vidio nego je od njezine prijateljice kojoj se sad ne može sjetiti ime, povremeno saznavao što T radi pa ju je tako zezao. Dodao je da je ta njezina prijateljica, zapravo imala nešto protiv nje pa je njemu primjerice pisala da T nije dobra cura i da mu se subotom ne javlja jer je u disku s nekim dečkima. Isto tako u svojim dopisivanjima nije se služio imenom M (a kako je to u svom iskazu navela svjedokinja TT).

Na daljnja pitanja vezana za iskaz svjedokinje TT naveo je da mu je poznato ime „NN“ jer mu je TT rekla da ima prijateljicu N koja bi isto htjela se dopisivati sa nekim dečkom pa mu je poslala i sliku na kojoj se nalaze njih dvije. On je to odmah prekinuo jer mu je ta djevojka bila poznata i njezino prezime mu je bilo poznato obzirom da ima N u B i J. Poznato mu je ime „JG“ jer njegova prijateljica DG ima kćer J staru 15 godina dok mu ime VB nije poznato.

Nadalje, pročitao je iskaz oštećenice (TT) gdje navodi da je njegova kćer otkrila slike na njegovom laptopu no njemu kćer nikada nije o tome pričala pa niti nakon početka ovog postupka. Osim toga, to mu je nevjerovatno jer su ove slike bile pod šifrom na njegovom računalu i to 1004 što je datum rođendana njegovog brata.

U odnosu na NN, naveo je da misli da mu se ona javila poslije TT, predstavila kao H te je počeo s njom vezu odnosno kontakt preko mobitela. Predstavio se da ima 22 godine te je sa njom dugo kontaktirao a o temama kao i sa ostalim curama. Tek je na sudu saznao njezino pravo ime a do tada ju je znao samo pod imenom H. Ona mu je poslala svoje slike i rekla da bi i ona njega htjela vidjeti no on njoj nije mogao poslati svoju sliku jer se predstavio kao da ima 22 godine, pa je odlučio javiti se na poruke muških osoba a kojima se predstavio kao V.

Prvi mu se javio ovdje ispitani svjedok XX, kojem je rekao da se zove V i da ima 18 godina a XX je njemu rekao da ima 22 godine. Nije znao što bi mu pisao pa mu je poslao one poruke koje je primio bilo od T bilo od H. To je trajalo sve dok od njega nije dobio njegove slike, koje je poslao H a ona je rekla da joj se ta osoba sviđa. Komunikacija sa H je dugo trajala sve dok nije otišao na liječenje u Austriju, pa je prekinuta na 2-3 mjeseca.

Kada se vratio, počeo se dopisivati sa djevojkom iz BM, misli KK. Nju je znao samo po imenu K i sa njom je sve to počelo na isti način, s time da je njoj rekao da je iz Z a to je mogao reći obzirom da je ona stanovala vrlo daleko odnosno u BM. Rekao joj je da ima 20 godina a ona njemu da ima 19. Neko vrijeme su se dopisivali i razgovarali o svemu i svačemu te je počela razmjena slika tako da je ona njemu poslala slike a onda je on njoj poslao slike od tog dečka XX. Prvo su išle razmjenjene slike lica a kako je ta veza s njom išla dublje u intimu, počeli su razmjenjivati nage slike. To je sve trajalo do 2. mjeseca, dok nije bila pretraga njegove kuće.

Zadnjih 4-5 mjeseci kontaktirao je i sa kolegicom od TT, KK. Naime, T je bila stalno skupa sa T, a kako je T pitala da li ima nekog prijatelja za njezinu kolegicu, on je uzeo drugi broj mobitela, ne zna sad točno koji od ovih i T se javio kao N ili B. Sa T je kontaktirao samo SMS porukama dok sa T je kontaktirao i SMS porukama i telefonskim putem jer je ona imala besplatnu liniju te ga je zvala i povremeno su znali razgovarati do dugo u noć. Isto tako, većinom je kontaktirao sa T dok sa T malo.

U međuvremenu je kontaktirao i sa I iz V i sa I iz Z a sve je počelo na taj način da je počela normalna priča a zatim je došlo do erotskih priča i do slika. Bio je doma, nije imao ništa za raditi odnosno kako ne može ništa raditi, kontaktirao je sa tim osobama.

U odnosu na slanje primljenih slika drugim osobama, naveo je moguće da je on PP, NI, SS, TT, RRć, KK, AK i ŠŠ slao slike XX a to je činio jer on druge slike nije niti imao. Isto tako poslao je 3-4 slike, čini mu se od T i od M IK iz Š. Što se tiče tog IK, on se njemu prvi javio, predstavio kao V koja ima 18 godina a K je njemu rekao da ima 26 godina.

U odnosu na sadržaj razgovora sa oštećenim osobama, naveo je da su pričali puno toga o normalnom životu s time da bi uvijek u neko vrijeme, najčešće po noći došlo i do intimnih priča. Oštećene su njemu pričale što one rade i htjele su znati na koji način on to radi i tako je došlo do tih poruka. Poruke od XX je memorirao u mobitel te je iste slao TT i obratno a isto tako je činio i sa drugim osobama o kojima je riječ u ovom predmetu. Brisao je poruke od nepoznatih osoba za koje je mislio da je ta T dala njegov broj svojim kolegicama pa su mu se i one javljale. Od tih priča on nije imao ništa jer je impotentan i na te priče on nema reakcija, no mora biti iskren, da su mu iste bile zanimljive. Nakon nekog vremena tražio je od tih osoba da mu pošalju svoje fotografije, ponekad i sa određenim pozama i određenim dijelovima tijela, a to je činio jer su

mu one rekne da ne znaju same što bi poslale te pitale što bih on htio pa im je napisao što bi htio. Kod nekih oštećenica on je ponekad prvi počeo pisati o seksu, ali točno kod kojih, sada se ne sjeća.

Nije sa svim ovim osobama kontaktirao u isto vrijeme nego je to činio neko vrijeme, pa onda prekinuo komunikaciju i zatim kontaktirao sa drugom osobom. Nekada se i zabunio u toj komunikaciji i nije znao kada s kim kontaktira i tko je sa druge strane no zapamtio je određene osobe jer su bile zapisane. Sa tim osobama se dopisivao tijekom cijelog dana s time da ne neprestano, nego povremeno kada mu se netko javio on mu je odgovorio na poruke, nakon čega je jednom u 2 ili 3 tjedna prenosio slike u računalo. Što se tiče količine poruka, oštećenice su njemu poslale više poruka nego što je on njima i omjer je bio otprilike 1:3 ali taj omjer je ovisio o svakoj pojedinoj djevojci no najveći broj poruka je dobio od TT i H iz VG. Oštećenicama nije prijetio da će staviti njihove fotografije koje je primio na Internet a osim toga, on uopće niti nema konekciju za Internet.

U odnosu na godine imenovanih osoba, naveo je da njemu niti jedna od oštećenica nije napisala točan datum i godinu svog rođenja nego je samo navela u kojem mjesecu ima rođendan i sve su te djevojke bile iznad 18 godina i niti jedna nije bila ispod. Tako je T imala 19, H 19, M 18 a kada je dobio njihove slike, nije posumnjao da one ne bi imale 18,19 godina dok mu je T iz BM izgledala i starija od 19 godina koliko mu je rekla da ima. Smatrao je da te osobe imaju toliko godina po samom načinu kako su se predstavljale i načinu na koji su mu slale slike jer nikad ne bi mogao pomisliti da bi mu takve slike slale osobe mlađe od 18 godina a isto tako, o takvim njihovim godinama je zaključio po samom njihovom izgledu i tijelu. Uz navedeno M mu je napisala da je studentica medicine, T iz BM da radi u dućanu, T iz BM i H iz VG su navele da rade u frizerskom salonu, X za kojeg je u postupku saznao da se preziva X mu je rekao da je trgovac no nije napisao gdje radi i sa njim nije tako puno kontaktirao. Čuo je iskaze ispitanih oštećenika te pročitao njihove iskaze iz istražnog postupka i poznato mu je da su oni iskazali da su njemu rekli da imaju 13, 14 ili 15 godina, no ne zna zašto su tako iskazali i on je time bio šokiran.

Što se tiče toga kako se on predstavljao oštećenim osobama, tvrdi da je većinom govorio da je iz Z, da ima 20 ili 23 godine, da je mehaničar ili autoelektričar a T je rekao da je iz S obzirom da je ona bila iz ovog kraja. Svim tim osobama predstavljao se imenom bilo D, bilo N a jedanput i kao B.. Isto tako koristio se imenom Z. ali ne tako često te misli da se tako predstavio T iz BM. Kao D predstavljao se I iz V, I iz Z, T, H, D i M iz O a muškim osobama s kojima je kontaktirao predstavljao se kao V što je izabrao jer mu se tako zove kćerka. Iako su neke od ovih osoba bile istih imena, njih je memorirao u mobitel pod primjerice I ZG jer je to I iz Z i I VR jer je to bila I iz V i po tome ih razlikovao.

U pogledu načina kontaktiranja sa imenovanim osobama i načina pohranjivanja fotografija naveo je da je imao svoja dva mobitela koja su pregledana na sudu te se koristio sa četiri broja, dvije VIP i dvije SIMPA kartice, koje su isto tako pregledane i za njih pročitana izvješća PUZ-a. Objasnio je da se koristio sa dva mobitela jer je do 5. mjeseca 2006. godine na mobitelu Nokia imao tzv. max austrijsku karticu obzirom da je još uvijek bio prijavljen i imao osiguranje u Austriji te su ga iz firme gdje je radio zvali kolege na taj mobitel. Ta kartica je do dolaska policije istekla i on ju je odjavio. Što se tiče četiri kartice, iste je imao jer kad je primjerice kontaktirao sa T iz BM, njezina prijateljica je htjela s nekim kontaktirati pa je uzeo drugu karticu i s njom kontaktirao sa druge kartice.

Fotografije imenovanih osoba dobivao je na oba svoja mobitela, međutim kako na mobitel nisu mogle stati sve slike koje je primao, mobitel je ispraznio na način da je preko Bluetootha a to je nešto kao stick prebacio slike na svoje prijenosno računalo. To je činio i iz razloga jer se na računalu bolje vidi neka slika nego na mobitelu. Poslije je te slike sortirao u kompjuteru, na način da je načinio mapu po osobama, primjerice T BM i u nju prebacio njezine slike sa mobitela a tako je učinio i za druge osobe. Tako se u mapi mob.MEN nalazi oko 6 slika XX ali i drugih muških osoba a te druge slike je poslikao sa svojim mobitelom sa nekih porno filmova sa TV-a. Od tih 6 slikaXX 2 su bile gdje je cijelo golo tijelo, 3-4 gdje su bile samo genitalije i jedna slika gdje je samo njegova glava. Radi se o fotografijama pod brojem 17,19,21,25,75 i 79 dok za slike pod brojem 15 i 23 misli da je XX ali nije siguran. Na poseban upit čija je slika pod brojem 55 koju XX nije prepoznao kao svoju a za koju su gotovo sve oštećenice izjavile da su istu primile, naveo je da ne zna čija je to slika, niti kako je do nje došao te misli da to nije X. Nadalje je naveo kako se u mapama mob. T te mob. M nalaze samo slike od njih dvije i to u svakoj mapi od T ili od M. Isto vrijedi za ostale mape, I mobi, V.G. gdje je H iz VG, mapa V gdje je I iz V, M.mobi. Što se tiče R.R., od nje je imao samo jednu ili dvije slike ali ne zna gdje su se točno nalazile dok što se tiče slika TT i KK iz Belog Manastira, iste su se nalazile u jednoj mapi BM. U mapi O. nalaze se samo 3-4 slike jedne osobe s kojom je kratko kontaktirao.

Sve slike koje je stavio na računalo nije više brisao, jedino je znao neke slike koje je dobio na mobitel izbrisati a tiču se ovih oštećenika koji su predmet ovog postupka. Isto tako znao je dobiti neke slike koje je već imao na mobitelu pa je onda novu izbrisao. Na kraju je naveo da ne zna zašto je ostavio te slike u računalu, jednostavno su ostale a sve slike što je od ovih osoba imao na računalu prebacio je i na CD ta. xxx D xx no ne zna zastoje to učinio.

Što se tiče videoisječaka, sjeća se da mu je KK slala video isječke sa samozadovoljavanjem i svi se ti isječci nalaze na njegovom mobitelu. Na 3 isječka se i ona vidi dok na ostalim isječcima je samo ton a ništa se ne vidi. I iz Zagreba mu poslala 1 video isječak sa samozadovoljavanjem gdje sa vidi samo donji dio i prsti a kada mu je predočeno da se prema nalazu vještaka u mobitelu nalaze njezina 2 isječka naveo je da

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

ne zna i da misli da je bio jedan. Isto tako dobio je 2 video isječka sa samozadovoljavanjem oštećene M iz O te mu nitko drugi više nije slao video isječke.

Prilikom pregledavanja spisa vidio je slike koje su pronađene na mobitelu IK a iste mu je on poslao. Sa K se dopisivao jer su ga cure tražile neke slike pa je mislio da će dobiti od njega slike no nije dobio ali je njegove poruke prosljeđivao djevojkama.

Kad su mu predočeni podaci sa izvješća na listu 1885 do 1892 prema kojima je on sa svoja 4 broja ostvario sa 208 osoba 6.888 kontakata, zatim 8000, 8560, naveo je da se radi o tako velikom broju kontakata jer je on kontaktirao i sa drugim osobama sa brojeva koje je vidio na ZI televiziji i to sa onim koje su mu bile zanimljive dulje a sa nekima kratko te je putem SMS poruka kontaktirao i sa svojim prijateljima jer im je tako bilo jeftinije. Kad su mu predočeni podaci sa navedenih izvješća da se tu radi o kontaktima sa velikim brojem maloljetnih korisnika mobitela te kada mu je predočeno iz nalaza telekomunikacijskog vještaka da se radi o porukama nekih maloljetnih osoba sa sadržajem „Ja imam 15, a ti?“, naveo je da se njemu javljalo i takvih osoba isto tako putem emisije ZI i te su osobe imale i 12 i 13 godina no on bi nakon što je saznao njihove godine, prestajao komunikaciju rekavši da mu je ta osoba premlada.

U odnosu na razloge ovakvog kontaktiranja putem SMS i MMS poruka, naveo je da ga je dobivanje i slanje tih SMS i MMS poruka na neki način popunjavalo jer ga je podsjećalo na vrijeme kada nije bio invalidan. Istaknuo je da je njegov život prije nesreće bio savršen, seksualni život sasvim normalan a nakon nesreće on ne može kontrolirati niti mokrenje niti veliku nuždu. Negdje 2 tjedna prije dolaska policije htio sve to izbrisati sa računala, jer mu je sve to dojadilo no kako se baš ne razumije u računalo, dogodilo se da su se te slike nekako iz njegove strane kompjutera D. prebacile na stranu kompjutera njegove supruge pod nazivom V. Ne zna kako je došlo do toga da se otkrije da on ima ove slike, samo je jedan dan išao sa suprugom u Metro i sin ga je nazvao da je policija kod njih te su se vratili. Na kraju je naveo da nakon svega ovoga i nakon sramote koju je nanio sebi i svojoj obitelji sigurno više ne bi započinjao sa ovakvim dopisivanjem.

U odnosu na ostali pornografski i drugi sadržaj koji se nalazi na njegovom prijenosnom računalu, naveo je da je snimke o nesrećama i pornografski sadržaj odraslih osoba, njegovom sinu prijatelj donio na CD-u a iste je skinuo sa interneta. Te je snimke njegov sin prebacio i na svoje i na njegovo računalo jer mu je on rekao da to i njemu prebaci. Što se tiče okolnosti da je on oštećenima slao slike sa nekih porniča, naveo je da je to točno te tvrdi da je to sam snimio sa svojim mobitelom gledajući neku video kazetu na TV-u.

U odnosu na osobne i imovinske prilike naveo je da ima oko 28 godina radnog staža, a tu je uračunat i beneficirani staž. Završio je školu za минера ..

KAO NEPOTREBNO IZBRISANO

ČINJENIČNA UTVRĐENJA

NESPORNE OKOLNOSTI

U ODNOSU NA KAZNENO DJELO POD TOČKOM 1. IZREKE PRESUDE

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 1. izreke presude nije bilo sporno da je optuženik posjedovao na prijenosnom osobnom računalu marke „TOSHIBA“ satellite M40X-295 na hard discu slovne oznake „D“ u direktorij „MY VIDEO NOVA MAPA (2) /STIK/m u mapi mob. MEN i u memoriji svog mobitela marke Nokia, 6020 IMEI broj: 355374/00/787014/0, serijski broj 0523667, u izborniku Tonovi 1 fotografiju i to pod oznakom 06-08-06_2342 te na prijenosnom osobnom računalu marke „TOSHIBA“ satellite M40X-295 na hard discu slovne oznake „D“ u direktorij „MY VIDEO NOVA MAPA (2) /STIK/m u mapi mob. MEN posjedovao 1 fotografiju pod oznakom media 1A a na kojim fotografijama se nalazilo nago spolovilo ml. XX rođenog 7. kolovoza 1992. godine.

To je proizlazilo iz obrane optuženika (list 2128-2131 spisa) u kojoj je naveo da se u mapi mob.MEN na njegovom računalu nalaze između ostalog oko 6 slika XX i to 2 gdje je cijelo golo tijelo, 3-4 gdje su samo genitalije i jedna slika gdje je samo njegova glava a radi se o fotografijama između ostalog pod brojem 21 i 79 zapisnika o prepoznavanju.

To je proizlazilo iz iskaza svjedoka XX (list 294, 1417-1418 spisa) u kojem je naveo da ga je V (kako mu se optuženik predstavljao) tražila da prvo pošalje sliku sa licem a nakon toga da pošalje slike sa svojim dijelovima tijela te je on takve slike i poslao. Jednu je poslao gdje je bilo samo lice a desetak slika gdje je bilo prikazano cijelo tijelo bez odjeće te slike gdje je bio samo njegov spolni organ. Slike je slikao u svojoj sobi i kupaonici a radilo se između ostalog i o fotografiji pod rednim brojem 21 zapisnika i CD o prepoznavanju (list 2045-2055 spisa).

Pregledom zapisnika o prepoznavanju (list 2045-2055 spisa) pod rednim brojem 21 nalazi se fotografija oznake 06-08-06_2342, a koja je bila pohranjena u prijenosnom računalu optuženika, mapi m, mapi mob. MEN i u memoriji mobitela optuženika marke Nokia, izbornik Tonovi a pod rednim brojem 79 zapisnika o prepoznavanju, nalazi se fotografija oznake media1A koja je bila pohranjena u prijenosnom računalu, mapi m, mapi mob. MEN.

Pregledom CD o pretrazi prijenosnog računala optuženika (list 35 spisa), pregledom samog računala te nalaza vještaka za informatiku i telekomunikacije (list 231 -286, 1679-1734 spisa), vidljivo je da se na fotografiji pod oznakom 06-08-06_2342 i medialA nalazi nago spolovilo mlt. XX.

Iako je obrana u ponovljenom postupku ostala kod prigovora iz prethodnog postupka a u odnosu na fotografiju pod oznakom media 1A sa obrazloženjem da tu fotografiju oštećeni XX nije prepoznao kao svoju, okolnost da je ta fotografija bila oštećenikova je nesporna i bespredmetna jer je optuženik u svojoj obrani naveo koje su fotografije mlt. XX i između ostalog označio i fotografiju media 1A.

Nadalje, nije bilo sporno da je optuženik te fotografije prethodno pribavio putem svojih mobitela marke Nokia 6020 IMEI broj: 355374/00/787014/0, serijski broj 0523667 i Samsung SGH D 500 IMEI broj: 356097/00/281790/2, serijskog broja: R8VY673003Z MMS porukama neposredno od imenovanog oštećenika.

To je proizlazilo iz obrane optuženika (list 2128-2131 spisa) u kojoj je naveo da se u kontaktima sa oštećenicima koristio sa dva mobitela što je sve pregledano na sudu te sa 2 VIP i 2 SIMPA broja što je pročitano sa izvješća PUZ-a.

Navedeno je proizlazilo iz iskaza oštećenog mlt. XX (list 294, 1417-1418 spisa) u kojem je naveo da je u to vrijeme imao jedan broj mobitela, kojeg se ne sjeća, no kada mu je predodčen broj 091-928-2113, naveo je da je to taj broj mobitela i da se sa tim brojem počeo i nastavio dopisivati sa istom osobom.

I navedeno je proizlazilo iz izvješća djelatnika Policijske uprave zagrebačke nakon izvršenog uvida u zbirke i registre podataka TK operatera (list 77,83,84 spisa) prema kojima, optuženik je sa svojih brojeva kontaktirao sa oštećenim mlt. XX na njegov broj. Navedeno je proizlazilo i iz dopisa VIPnet d.o.o. od 19.10.2007. (list 978-979 spisa), sa izlistom kontakata broja 091 mlt. XX od 17.10.2006. - 10.06.2007. (list 980-992 spisa).

Zatim, nije bilo sporno da je optuženik jednu od označenih fotografija pod oznakom 06-08-06_2342, nagog spolovila oštećenog mlt. XX, putem svojih mobitela marke Samsung i Nokia, MMS porukama sa svojih mobitela marke Nokia 6020 i Samsung SGH D 500 poslao mlt. NN, mlt. TT, mlt. RReljić i mlt. KK.

To je proizlazilo iz obrane optuženika (list 2128-2131 spisa) u kojoj je naveo da je moguće da je on i ostalim slao slike XX.

To je proizlazilo iz iskaza svjedokinje NN (list 301, 2033-2034 spisa) i prepoznavanja fotografija od strane svjedokinje (list 2034-2037 spisa) u kojem je prepoznala da je ona primila između ostalog fotografiju pod oznakom 06-08-06_2342.

To je proizlazilo iz iskaza svjedokinje TT (list 292-293, 2015-2016, 2136-2138 spisa) i prepoznavanja fotografija od strane svjedokinje (list 2017-2022 spisa) u kojem je prepoznala između ostalog da je primila fotografiju pod oznakom 06-08-06_2342.

To je proizlazilo iz iskaza svjedokinje RR (list 2063-2064 spisa) i prepoznavanja fotografija od strane svjedokinje (list 2065-2067 spisa) u kojem je prepoznala da je ona primila fotografiju pod oznakom 06-08-06_2342.

To je proizlazilo iz iskaza svjedokinje KK (list 2070-2071 spisa) i prepoznavanja fotografija od strane svjedokinje (list 2072-2075 spisa) u kojem je prepoznala da je primila između ostalog fotografiju pod oznakom 06-08-06_2342.

I nije bilo sporno da je optuženik naznačene fotografije mlt. XX pribavljao, posjedovao i slao drugim osobama, od početka kolovoza 2006. godine pa sve do dana 23. veljače 2007. godine a u kojem razdoblju je mlt. XX bio maloljetna osoba.

Naznačeni početak inkriminiranog razdoblja je proizlazio iz iskaza oštećenog mlt. XX u kojem je naveo da se prošlo ljeto u 8. mjesecu počeo dopisivati sa osobom koja se predstavila kao V, a u odnosu na njegov rođendan, 2 ili više tjedna prije njegovog rođendana.

Naznačeni završetak inkriminiranog razdoblja je proizlazio iz zapisnika o pretrazi stana optuženika (list 23-24 spisa) te potvrda o privremenom oduzimanju predmeta (list 25-27 spisa) prema kojima su djelatnici Policijske postaje Zaprešić, dana 23. veljače 2007. godine došli na adresu optuženika, obavili pretragu te od optuženika oduzeli prijenosno računalo, 2 mobitela marke Samsung i Nokia te 4 SIM kartice, pa su tako tada prestale optuženikove inkriminirane radnje.

Oštećenik (list 294 spisa) je iskazao da je rođen 07. kolovoza 1992. godine, iz čega proizlazi da je imenovani u vrijeme kontaktiranja sa optuženikom imao 13 i 14 godina.

Sve navedeno nije sporio niti optuženik u svojoj obrani.

Ocjenujući navedene dokaze u pogledu nespornih okolnosti, sud je iste prihvatio kao vjerodostojne i isti su bili međusobno suglasni.

**U ODNOSU NA KAZNENO DJELO POD TOČKOM 2- DO. 8 IZREKE PRESUDE
KAO NEPOTREBNO ISPUŠTENNO**

SPORNE OKOLNOSTI

Nasuprot navedenim nespornim okolnostima, u ovom postupku bilo je sporno da li je optuženik tijekom inkriminiranog razdoblja znao da su oštećeni iz točke 1.-6. i 8. izreke presude, maloljetne osobe.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Navedeno je sporno jer optuženik tvrdi da on niti za jednog oštećenika nije znao da se radi o maloljetnoj osobi, da su se oni njemu predstavljali kao punoljetne osobe, da mu niti jedna od tih osoba mu nije napisala točan datum i godinu svog rođenja nego je samo navela u kojem mjesecu ima rođendan.

Optuženik tvrdi da mu se tako primjerice mlt XX predstavio kao da ima 22 godina i da je trgovac, a on njemu isto kao punoljetna osoba i to od 18 godina i da se zove V. Mlt. TT mu je samo napisala mjesec u kojem ima rođendan a za njezinu prijateljicu mlt. MM je samo rekla da je 4 mjeseca mlađa od nje s time da je njemu M izgledala starija od T i "zezao" ju je da je ona starija. Isto tako oštećenu T i M nikada nije vidio iako je znao da su iz Z. Što se tiče mlt. TT tvrdi da mu se ista predstavila kao da ima 19 godina i da radi u dućanu a ona je njemu po slikama izgledala i starija od 19 godina koliko mu je rekla. Mlt. ŠŠ mu se predstavila kao da ima 18 godina i da je studentica medicine.

Nadalje, optuženik isto tako tvrdi da je on smatrao da te osobe imaju toliko godina koliko su mu rekle, po samom načinu kako su se predstavljale i načinu na koji su mu slale slike jer nikad ne bi mogao pomisliti da bi mu takve slike slale osobe mlađe od 18 godina.

I u konačnici optuženik tvrdi da je o takvim njihovim (punoljetnim) godinama zaključio i po samom izgledu oštećenika i njihovom tijelu.

Nakon provedenog dokaznog postupka u odnosu na spornu okolnost sud nije prihvatio ovakve tvrdnje optuženika te je na temelju iskaza oštećenika mlt. XX i ostalih a posredno i na temelju iskaza oštećene mlt. MM, zatim na temelju izvješća o kontaktiranju optuženika putem svojih mobitela (list 77-84 spisa), nalaza vještaka za informatiku i telekomunikacije (list 231 -286, 1679-1734 spisa u dijelu gdje je ispis SMS poruka) i na temelju nalaza psihijatrijskog vještaka (list 2146-2162 spisa) nedvojbeno utvrdio da je optuženik znao da je imenovani oštećenici maloljetne osobe i time je znao da pribavlja, posjeduje ili distribuira pornografske fotografije i/ili videoisječke, maloljetnih osoba.

Naime, oštećeni iz točke 1. izreke presude, mlt. XX (list 294, 1417-1418 spisa) je opisao kako mu je prijatelj dao broj koji je vidio na televiziji te se on tako iz zezancije javio na taj broj. Ta osoba mu se predstavila kao V od 16 godina i da je iz Z, a on je istoj napisao da ima 15 godina iako je tada imao 14 godina jer mu je ta V napisala da ima 16 pa nije htio da ispadne klinac. Iza tog ljeta trebao je krenuti u 8. razred ali V nije pričao u koji razred treba krenuti niti da li ide u osnovnu ili srednju školu.

Oštećenik je nadalje opisao da su mu odmah drugi dan dopisivanja, na njegov broj počele stizati perverzne fotografije odnosno V mu je poslala 10-15 slika nekih djevojaka i to proste slike na kojima su bili različiti dijelovi tijela u različitim pozicijama a bilo je i slika sa licem no to mu je bilo čudno jer se radilo o različitim djevojkama. Po njegovoj procjeni te djevojke su bile stare 15 ili 16 godina i sve su bile bez odjeće osim slike jedne djevojke - sestre od V koja je bila tamnoputa i imala je crnu kosu srednje dužine.

Oštećenik je isto tako opisao kako je njega V tražila da pošalje njegove slike i to prvo svoju sliku sa licem a nakon toga da joj pošalje slike sa svojim prostim dijelovima tijela i on joj je desetak a možda i više poslao takvih slika. Na poseban upit, oštećenik je naveo da je njega V tražila da joj pošalje te slike te mu je govorila i kako se treba slikati a on nije samoinicijativno poslao slike. U pogledu okolnosti zašto je to činio, oštećenik je naveo da on nju nikada nije vidio a gole fotografije je poslao jer je i ona njemu poslala takve fotografije.

Na kraju, oštećenik je naveo da je za vrijeme dok je to dopisivanje trajalo, mislio da se dopisuje sa djevojkom njegovih godina i nije mu palo na pamet da bi to mogla biti neka druga osoba te osim sa tom V, nije se poslije toga na ovakav način dopisivao i slao slike sa nekom drugom osobom.

DALJE KAO NEPOTEREBNO ISPUŠTENNO

PRAVNA UTVRĐENJA

Postupajući na način opisan u točki 1. izreke presude optuženik je pomoću računalnog sustava ili mreže pribavio za sebe pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika te u računalnom sustavu i na medijima za pohranu računalnih podataka posjedovao pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika i pornografske sadržaje distribuirao.

Postupajući na način opisan u t. 2. i 3. izreke presude optuženik je pomoću računalnog sustava i mreže pribavio za sebe pornografske sadržaje koji prikazuju maloljetnika u seksualno eksplicitnom ponašanju i koji su fokusirani na njegove spolne organe te u računalnom sustavu i na medijima za pohranu računalnih podataka posjedovao pornografske sadržaje koji prikazuju maloljetnike u seksualno, eksplicitnom ponašanju i koji su fokusirani na njegov spolne organe i pornografske sadržaje distribuirao.

Postupajući na način opisan u t. 4 5. i 8. izreke presude optuženik je pomoću računalnog sustava ili mreže pribavio za sebe pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika te u računalnom sustavu i na medijima za pohranu računalnih podataka posjedovao pornografske sadržaje koji su fokusirani na spolne organe maloljetnika

Postupajući na način opisan u t. 6. izreke presude optuženik je pomoću računalnog sustava ili mreže pribavio za sebe pornografske sadržaje koji prikazuju maloljetnika u seksualno eksplicitnom ponašanju i koji su fokusirani na njegove spolne organe-te u računalnom sustavu i na medijima za pohranu računalnih podataka posjedovao pornografske sadržaje koji prikazuju maloljetnika u seksualno eksplicitnom ponašanju i koji su fokusirani na njegove spolne organe.

Dakle, kada je optuženik pribavio pornografske fotografije i videoisječke oštećenika pomoću mobitela marke Samsung i Nokia on je time za sebe "pribavio" pornografski sadržaj, pomoću računalnog sustava ili mreže.

Naime, prema članku 89. točki 31. KZ-a-a računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava od kojih jedna ili više njih na na osnovi programa automatski obrađuje podatke a prema nalazu vještaka za informatiku i telekomunikacije (list 2178-2201 spisa) mobiteli optuženog marke Samsung D500 i Nokia 6020. koji su od njega privremeno oduzeti (i pomoću kojih je optuženik pribavljao fotografije mlt. oštećenika), mogu se u potpunosti podvesti pod računalni sustav ili mrežu računala navedenih u članku 89. točki 31. KZ-a.

O tome vještak detaljno govori u svom nalazu navodeći da oba mobitela optuženika predstavljaju GSM mobilne računalne uređaje čija je osnovna funkcija obrada i prijenos podataka na daljinu i to: govora (tona), teksta, foto ili video zapisa. U širem smislu riječi radi se o obradi podataka što znači da se glas, tekst slikaj video snimka (SMS i MMS poruka) pretvaraju se u digitalne zapise, pohranjuju u memoriji i prenose kao niz logičnih informatičkih impulsa (koji se sastoje od 0 i 1) bežičnim digitalnim komunikacijskim kanalom kroz eter i na kraju ponovnom digitalnom pretvorbom i obradom restauriraju u izvorni oblik: tj. tekst, ton, foto ili video zapis.

Nadalje, kada je optuženik držao pornografske fotografije ili videoisječke oštećenika na hard disku prijenosnog računala, mobitelu i CD mediju isti je te fotografije i isječke posjedovao u računalnom sustavu (čiji je pojam već ranije izložen) i na medijima za pohranu računalnih podataka.

Pri tome, za napomenuti je da mediji za pohranu računalnih podataka (prema pravnoj teoriji -Komentar Kaznenog zakona, Franjo Bačić i Šime Pavlović, Organizator Zagreb 2004. list 707 spisa) predstavljaju sve tipove nositelja podataka, magnetske ili bušene kartice, magnetske ili bušene papirne trake, magnetske ili optičke diskove te druge različite tipove nositelja podataka.

I na kraju, kada je optuženik fotografije oštećenika poslao drugim osobama, on je time distribuirao pornografski sadržaj,

Nadalje, kada je optuženik pribavljao, posjedovao i distribuirao fotografije i video isječke koji su fokusirani na nag spolni organ te koji sadržavaju samozadovoljavanje oštećenika. on je time pribavljao, posjedovao i distribuirao "pornografski sadržaj" u smislu članka 197.a KZ-a-a u ponovljenom postupku o tome nije bilo dvojbe,

Naime, nakon drugostupanjskog rješenja Županijskog suda u Koprivnici broj Kž-412/08 (list 2320-2324 spisa) u kojem je izražen pravni stav da samo nago tijelo ili samo nage grudi ne predstavljaju pornografski sadržaj u smislu članka 197.a KZ-a već fotografija nagog tijela djeteta mora prikazivati ili eksplicitno seksualno ponašanje - spolni odnošaj, samozadovoljavanje ili sličnu radnju izjednačenu sa spolnim odnosom ili pak sadržaj fotografije mora biti fokusiran na spolne organe maloljetnika, nakon glavne rasprave na kojoj su ponovno pregledane predmetne fotografije i videoisječki Općinsko državno odvjetništvo je izmijenilo optužni akt i u istom optuženiku stavilo na teret samo one fotografije i isječke koje su nedvojbeno ifi fokusirane na spolne organe maloljetnika ili predstavljaju sarnnyadovoyavanje maloljetnika a na te dokaze niti optuženik i optuženikov branitelj nisu imali primjedbi.

Tako se u izreci presude sada navode fotografije i videoisječki koje prikazuju oštećenog maloljetnika u samozadovoljavanju a što predstavlja seksualno eksplirifno ponašanje ili koji prikazuju lascivno izlaganje maloljetnikovih genitalija - spolnih nrgana na uvredljiv i ponižavajući način ili na način koji je usmjeren pretežno na izazivanje seksualnog uzbuđenja, dakle koje su fokusirane na spolne organe maloljetnika.

Nedvojbeno se radi o pornografskom sadržaju u smislu članka 197.a KZ-a ne samo s obzirom na njihov očigledan sadržaj navedenih predmeta nego i uvažavajući okolnost kako su te fotografije i isječki nastali. Naime, obzirom na provedene dokaze i iskaze oštećenika a i obranu optuženika, radi se o situacijama kada je optuženik od osobe za koju zna da je maloljetna pribavljao predmetne fotografije ili videoisječke u okviru seksualnog rčazgovora. Isto tako svakako se radi o fotografijama i videoisječcima koje prikazuju maloljetnikove spolne organe na način usmjeren pretežno na izazivanje seksualnog uzbuđenja jer iako je optuženik impotentan pa činjenjem ovih kaznenih djela nije mogao postizati vlastito fizičko seksualno zadovoljstvo iz njegove obrane, iskaza oštećenika i nalaza psihijatrijskog vještaka, proizlazi da je optuženik tijekom kriminalnog postupanja u kontaktima sa maloljetnim oštećenicima bio fokusiran na seksualne teme i svoje seksualne želje je samo prenio na nivo mentalnog i socijalnog.. I konačno na okolnost da su predmetne fotografije i videoisječki pornografski sadržaj u smislu članka 197.a KZ-a ukazuje i okolnost da je smisao ovog kaznenog djela zaštita djeteta i maloljetne osobe od zloporaba u pogledu njegovog privatnosti i njegovog dostojanstva a ovim fotografijama se svakako vrijeđa privatnost maloljete osobe i njezino dstojanstvo te predstavlja njezino ponižavanje što je bilo vidljivo iz sadržaja fotografija i iskaza oštećenika prema kojima optuženik ih je morao nagovarati da fotografije načine a isti se tih fotografija srame i osjećaju neugodno.

U opisanom postupanju optuženika ostvarila su se sva objektivna obilježja osam kaznenih djela iz članka 197.a stavka 1. KZ-a te subjektivna obilježja kaznenih djela, obzirom da je sud utvrdio da je optuženik bio svjestan svih okolnosti djela a posebno da se radi o maloljetnim osobama.

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Ubrojivost optuženika nije dovedena u pitanje jer je isti prema nalazu vještaka psihijatra i psihologa od 09.01.2008. mr. JZ i dr. ZBP (list 2146-2162 spisa), ubrojiv a niti je upitna njegova svijest o zabranjenosti kaznenog djela. Nalaz psihijatrijskog vještaka u pogledu ove i drugih okolnosti, kroz presudu navedenih okolnosti sud je u cijelosti prihvatio kao stručan i objektivan i stranke nisu imale primjedbi na isti.

ODLUKA O KAZNI

Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti prema optuženiku, sud je uzeo u obzir sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za optuženika, a radi se o nekim okolnostima iz ranijeg postupka kao i nekim novonastalim okolnostima.

Dakle, sud je u prvom redu cijenio okolnosti u kojima je optuženik živio prije počinjenja kaznenih djela."

Naime, optuženik je do sada živio primjerenim načinom života, bio zaposlen i uzdržavao od vlasitog rada sebe i svoju obitelj. Isti je rođen u cjelovitoj obitelji u kojoj je imao brata i još polubrata. Osnovnu školu i zanat završio je u Njemačkoj gdje mu je do 1986. godine živjela obitelj, no onda upozna je svoju suprugu te ostaje živjeti u Hrvatskoj. Postaje otac dvoje djece, kćeri te sina Uzdržavao je svoju obitelj, bio zaposlen kao miner i to najprije u Hrvatskoj a zatim od 1995. godine u Austriji.

Tijekom 1992. - 1993. godine optuženik je bio i sudionik Domovinskog-rata na ratištu u Posavini i Dubrovačkom zaleđu za što je i odlikovan.

I konačno, optuženik prije ovih djela nije dolazio u sukob sa zakonom (izvod iz kaznene evidencije list 2367 spisa) nego ima osudu za kazneno djelo nedozvoljenog držanja oružja i eksplozivnih tvari ali koje djelo je počinjeno nakon predmetnih djela (presuda Općinskog suda u Zaprešiću broj K-54/07 od 30.03.2007. godine za kaznenog djelo iz članka 335. stavka 1. KZ-a kojom je osuđen na kaznu zatvora od 3 mjeseca uvjetno na 2 godine).

Zatim, sud je uzeo u obzir i okolnosti u kojima optuženik živi nakon počinjenja djela, njegovo ponašanje nakon počinjenih kaznenih djela i njegov odnos prema tim djelima.

Dakle, ova djela su imala loše posljedice, na obitelj ptužeiuka. jer prema provedenim dokazima kćer optuženika je otkrila počinjenje djela od strane optuženika a. nakon dolaska djelatnika policije, za to saznaje i njegova supruga i sin. Iako optuženik u svojoj obrani pokušava prikazati svoje sadašnje obiteljske odnose jako dobrim, iz nalaza psihijatrijskog vještaka proizlazi da su nakon njegova uhićenja njegovi obiteljski odnosi bitno poremećeni osobito između njega i djece.

Kao NEPOTREBNO ISPUŠTENI (zdravstveno stanje optuženika)

Sve navedeno sud je uzeo u obzir prilikom odmjeravanja kazne te ih cijenio posebno izraženim olakotnim okolnostima.

Pri odmjeravanju kazni sud je cijenio i otegotne okolnosti u kojima je našao okolnosti u kojima su kaznena djela počinjena odnosno način na koji je optuženik došao do pornografskih fotografija maloljetnih osoba a koje okolnosti, iako ne predstavljaju bitna obilježja kaznenih djela koja se stavljaju na teret optuženiku (jer se radi samo o pribavljanju, posjedovanju i distribuciji), ovim djelima daju teži oblik.

Tako je sud cijenio da prema iskazima oštećenika pa i djelomično obrani optuženika, optuženik ih je nagovarao da mu načine i pošalju svoje nage fotografije, slao im neke druge fotografije i pornografske snimke kako bi oni na isti način načinili svoje fotografije, kod nekih oštećenika radilo se o kriminalnoj aktivnosti koja je trajala dulje vremena i do godinu dana.

Isto tako sud je cijenio okolnost da je opluženikova kriminalna aktivnost bila smišljena jer se lažno predstavljao kao maloljetan mladić (djevojka) ili koji je tek postao punoljetan kako bi nagovorio oštećenika/ce da mu daju svoje fotografije.

Nadalje, optuženik je pojedinim oštećenicama uplašivao i bonove za mobitel kako bi mu i Halje slale takve fotografije.

Isto tako, cjelokupna optuženikova kriminalna aktivnost osim što je nakon otkrivanja traumatično djelovala na optuženika i njegovu obitelj, ista svakako tako djelovala na maloljetne oštećenika i njihove roditelje s kojima su dolazili na glavne rasprave i to posebice na oštećene BB i MM, koje žive u mjestu gdje živi optuženik.

I konačno, iz svih iskaza oštećenika bilo je očito da je optuženik znao da se radi o maloljetnim osobama i koristio mladost, nepromišljenost i pubertetsku dob oštećenika kao maloljetnih osoba, koji s obzirom na tu svoju pubertetsku dob u kojoj se tek upoznaju sa svojom seksualnošću i kontaktima sa osobama suprotnog spola, pristaju načiniti obnažene fotografije smatrajući da kontaktiraju sa osobama približno njihove životne dobi.

Nakon razmatranja svih ovih okolnosti u svojoj ukupnosti, sud je ocijenio da se svrha kažnjavanja može postići i blažom kaznom od propisane.

Naime, kazna mora biti takva da utječe na optuženika a i na sve ostale da ne čine kaznena djela i mora utjecati na svijest optuženika i svih ostalih, da je činjenje kaznenih djela pogibeljno a kažnjavanje počinitelja pravedno.

Uvažavajući takvu svrhu kažnjavanja, ističući posebno izražene olakotne okolnosti, da je optuženik inače živio primjerenim načinom života, da se ne radi osobi s pedofilskim sklonostima, nego o situacijskom delikvenciji uslijed svoje invalidnosti i nedostatka socijalnih kontakata, došao u kriminalno područje čega je

sve svjestan i za što je izrazio žaljenje, da je optuženik već dosta kažnjen zbog osude okoline u kojoj živi i osude svoje obitelji, da se optuženiku sada stavlja na teret znatno manja kriminalna količina, da je optuženik nastavio živjeti socijalno prihvatljivim načinom života i da je njegovo zdravstveno stanje u stalnom pogoršanju, sud je ublažio zakonom predviđeni posebni minimum od 1 godine za svako kazneno djelo dječje pornografije u računalnom sustavu iz članka 197.a stavka 1. KZ-a.

Tako je za sva kaznena djela iz izreke presude kaznu zatvora izrekao u trajanju od po 6. mjeseci.

Nakon utvrđivanja pojedinačnih kazni zatvora sud je izrekao jedinstvenu kaznu zatvora, koja je veća od svake pojedinačne kazne ali manja od njihova zbroja (koji iznosi 42 mjeseca ili 3 godine i 6 mjeseci), u trajanju od 2 godine i 6 mjeseci.

Sud smatra da će kazna sa pojedinačnim kaznama ispod zakonskog minimuma i time i nižom jedinstvenom kaznom zatvora, a s obzirom na osobu optuženika, njegove osobne prilike, uzroke počinjenja djela i već nastupjele posljedice djela u odnosu na njega i njegovu obitelj te uvažavajući novonastale okolnosti utvrđene u ponovljenom postupku, dovoljno utjecati na optuženika da više ne čini ovakva ili slična kaznena djela te ostvariti i svrhu generalne prevencije.

ODLUKA O URAČUNAVANJU VREMENA ODUZIMANJA SLOBODE

Kako je optuženik povodom kaznenih djela koja su predmet ovog postupka, bio uhićen i pušten dana 28. veljače 2007. godine (izvješće o uhićenju i dovođenju list 92-93 spisa), te nakon toga uhićen, zadržan i nalazio se u pritvoru od 24. travnja 2007. godine do 07. ožujka 2008. godine (izvješće o uhićenju i dovođenju list 19-20 spisa; rješenje o zadržavanju list 184-185 spisa, rješenje o određivanju pritvora list 197-198 spisa i rješenje o ukidanju pritvora list 2234-2235 spisa), odlučeno je na temelju članka 63. stavka 1. KZ-a da se optuženom DB u izrečenu kaznu zatvora uračunava to vrijeme oduzimanja slobode.

ODLUKA O SIGURNOSNOJ MJERI

Prema članku 80. stavku 3. KZ-a Zakonom se u određenim slučajevima može propisati obvezno oduzimanje predmeta.

Odredbom članka 197.a stavku 3. KZ-a je propisano obvezno oduzimanje posebnih naprava, sredstava, računalnih programa ili podataka korištenih ili prilagođenih za počinjenje kaznenog djela iz članka 197. a stavka 1. i 2. KZ-a.

Kako je optuženik proglašen krivim za kaznena djela iz članka 197.a stavka 1. KZ-a, sud je za predmete koje je optuženik uporabio za počinjenje djela i za koje zakon propisuje obvezno oduzimanje, primijenio sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta te odredio da će se isti nakon pravomoćnosti presude uništiti.

Radi se o CD mediju mobitelu marke Nokia 6020 IMEI broj:, crno sive boje sa pripadajućom karticom 099 i dodatnom karticom 098, mobitelu marke Samsung SGH D 500 IMEI broj: 356097/00/281790/2, serijskog broja: crne boje sa pripadajućom karticom 091 i dodatnom karticom 091 i prijenosnom računalu marke „TOSHIBA“ satellitem M40X-295, serijski broj: 606K, srebrno crne boje, sa napajanjem Liteon oznake: FO255 i optičkom mišu marke Azona s brojem: 02903.

ODLUKA O TROŠKOVIMA KAZNENOG POSTUPKA

Odlučujući o troškovima postupka, sud je uzeo u obzir okolnost da optuženik ima mirovinu ostvarenu u Republici Hrvatskoj u visini od 1.700,00 kuna te u Republici Austriji 660 Eura, vlasnik je dva vozila, supruga mu je zaposlena sa plaćom 2.900,00 kuna, te imaju dvoje djece a svi žive u kući suvlasništvo njegove supruge, njezine majke i sestre.

Sud je isto tako uzeo u obzir prilike u kojima je optuženik živio tijekom inkriminiranog razdoblja jer je prema izvješću djelatnika PUZ-a (list 77-84 spisa) obavio veliki broj telefonskih kontakata sa oštećenima i drugima osobama putem SMS, MMS poruka i telefonskih poziva sa svoja 2 mobitela a prema iskazima oštećenika u više navrata im uplaćivao bonove za mobitel.

S obzirom na sve navedeno, sud smatra da su optuženikove imovinske prilike takve da može djelomično snositi troškove postupka i to u manjem dijelu od 2.213,69 kn na ime informatičkog i telekomunikacijskog vještačenja dok ga je sud oslobodio plaćanja preostalih troškova postupka na ime psihijatrijskog vještačenja u iznosu od 7.990,00 kuna, na ime putnih troškova svjedoka iz članka 119. stavka 2. točke 1. ZKP-a u ukupnom iznosu od 1.818,00 kuna te na ime na ime paušalne svote.

Sud smatra da ovakvim djelomičnim plaćanjem troškova neće biti dovedeno u pitanje uzdržavanje optuženika i njegove obitelji.

**OPĆINSKI SUD U Z
U Z 8. lipnja 2010.**

**ZAPISNIČAR
Ž.B.**

**SUDAC
D.R.**

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

Protiv ove presude stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana, od dana primitka pismenog otpravka ove presude. Žalba se podnosi ovom sudu neposredno ili preporučeno putem pošte u 6 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud u Velikoj Gorici, kao sud II stupnja.

ŽALBA OKRIVLJENOG

ŽALBA

- 6x

protiv presude Općinskog suda u Z.
broj 5 K-42/09-205 od 8.lipnja 2010. godine

Uvodno označenom presudom proglašen je krivim okr.DB zbog počinjenja kaznenih djela (7) protiv spolne slobode i spolnog čudoređa, dječje pornografije na računalnom sustavu iz čl.197.a st.1.KZ. KZ, činjenično i pravno pobliže opisanih u izreci presude.

Sud mu je, nakon utvrđivanja pojedinačnih zatvorskih kazni za svako od navedenih djela u trajanju od po šest mjeseci, primjenom propisa o stjecaju izrekao jedinstvenu Kaznu zatvora u trajanju od (2) dvije godine i (6) šest mjeseci.

Okrivljenik je temeljem čl.80.st.3. KZ u vezi čl.197.a st.3. KZ izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta. Na temelju čl.122.st.1. i 4.ZKP okrivljenik je dužan djelomično naknaditi trošak kaznenog postupka iz čl.H9.st.2.toč.1.ZKP na ime informatičkog i telekomunikacijskog vještačenja u iznosu od 2.213,69 kuna u roku od 8 dana od pravomoćnosti presude.

Okrivljenik (nastavno: žalitelj) je nezadovoljan ovakvom odlukom suda, pa protiv citirane presude u zakonskom roku, putem svog branitelja, podnosi ovu svoju žalbu i to iz sljedećih žalbenih osnova:

- a) zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 366. toč. 1. ZKP-a u vezi čl. 367.st.1 toč.II tog Zakona,
- b) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz čl. 366. toč. 3. ZKP-a u vezi s čl. 369. tog Zakona i
- c) zbog odluke o kaznenim sankcijama iz čl. 366. toč. 4. ZKP-a u vezi s čl. 370. toga Zakona.

Posebno u odnosu na a)

Izreka presude proturječna je razlozima presude, a i razlozi presude potpuno su nejasni i u znatnoj mjeri proturječni.

U toč.8. izreke presude - činjeničnom opisu djela žalitelj se proglašava krivim što je u svom mobilnom aparatu «..posjedovao fotografiju spolnog organa mlt.ŠŠ ... » premda je „ ... znao da se radi o maloljetnoj osobi jer mu je mlt.ŠŠ prethodno putem SMS poruka napisala da ima 15 godina „

U obrazloženju presude i to u dijelu koji se odnosi na nesporne okolnosti ovog kaznenog djela, sud je citirajući iskaz svjedokinje ŠŠ naveo „ ... da je kontaktirala sa osobom pod imenom D, putem poruka.“, da bi potom u dijelu „obrazloženja koji se odnosi na sporne okolnosti opet navodio iskaz ove svjedokinje i utvrdio d se na njen broj telefona „...u ljeto prošle godine javila jedna osoba. Za sebe je rekao da se zove D, da je iz Z. i da je tek postao punoljetan dok je ona njemu rekla da se zove M, prezime mu je rekla, rekla mu je da ima 15 godina i da je iz O, "(str.38. odjeljak peti i šesti obrazloženja). Na temelju iskaza mlt.ŠŠ sud je utvrdio da je žalitelju „ ...napisala da ima 15 godina " (str.39. odjeljak drugi obrazloženja). Prema tome, nejasno je i proturječno je li podatak o svojoj dobi svjedokinja ŠŠr priopćila žalitelju pisanom/porukom ili mu je to rekla u izravnom telefonskom razgovoru.

Sud je također u t.5 izreke presude žalitelja proglasio krivim što je u svojem računalu „ ... posjedovao dvije fotografije ...na kojima se nalazio spolni organ maloljetne SS „,“ premda je „ ... znao da se radi o tada maloljetnoj osobi jer mu je ista putem SMS poruka na početku dopisivanja u siječnju 2006.godin rekla da ima 13 i pol godina ".

U obrazloženju presude i to u dijelu koji se odnosi na nesporne okolnosti ovo kaznenog djela, sud je citirajući iskaz svjedokinje S naveo kako joj se na poslanu poruku da traži dečka za dopisivanje, citiramo „ ... Javio dečko koji je rekao da se zove D, da ima 16 i pol godina i da živi u Z a ona je njemu rekla da ima 13 i pol godina, koliko je stvarno imala i rekla svoje ime i grad u kojem živi. (str.36. odjeljak sedmi obrazloženja), da bi na temelju iskaza ove svjedokinje utvrdio kako mu je „ na početku dopisivanja u siječnju napisala da ima 13,5 godina (str.39. odjeljak drugi obrazloženja) I ovdje je nejasno/i proturječno je li podatak o svojoj dobi svjedokinja S priopćila žalitelju pisan/m porukom ili mu je to rekla u izravnom telefonskom razgovoru.

U toč.6. izreke presude žalitelj je proglašen krivim što je, pored ostalog, u svom mobilnom-aparatu posjedovao „ ... 6 video isječaka ... na kojima je prikazane mlt. TT kako se samozadovoljava. "

U dijelu obrazloženja koji se odnosi na nesporne okolnosti sud je prihvatio obranu žalitelja u dijelu gdje je naveo, citiramo „ Svi se ti isječci nalaze no njegovom mobitelu, s tim da se na 3 isječka vidi i ona dok

na ostalim isječcima je samo ton i ništa se ne vidi. ", kao i iskaz svjedokinje TT u kojem ona, pored ostalog, navodi „ Osim fotografija međusobno su si slali video isječke te mu je ona poslala 4-5 video isječaka. "\ Radi iznesenog nejasne su i proturječne odlučne činjenice, koliko je stvarno viđeno isječaka s pornografskim sadržajem na svom mobilnom aparatu posjedovao žalitelj, da li 6 ili 3, budući se na preostala 3 isječka ništa ne vidi ili, pak, 4-5 kao stoj po tvrdnji svjedokinje TT prihvaća sud. Ovo tim prije što u postupku svjedokinja TT nikada nije prepoznavala sporne video isječke nađene na mobilnom aparatu začelja, što je vidljivo iz zapisnika s glavne rasprave od 29. Studenog 2007. godine.

Posebno u odnosu na b)

Pogrešno je sud utvrdio (toč.I.izreke) da je žalitelj i « ... mlt NN poslao fotografije pod oznakom 06-08-06-2342 nagog spolovila mlt.XX...». U toč.I. izreke presude se navodi da se radi o «... nekim fotografijama razgolićenog tijela mlt. XX». Nije, naime, žalitelj znao da je NN odnosno H iz VG maloljetna osoba, budući je tu osobu pod tim imenom znao u vrijeme međusobne komunikacije, jer je postupak protiv njega zbog kaznenog djela dječje pornografije na računalnom sustavu počinjenog upravo na štetu te osobe, obustavljen rješanjem Općinskog/suda u Z od 7.ožujka 2008.godine posl.br.V K-180/2007. I to zato što je tužitelj odustao od daljnog kaznenog progona jer nije bilo dokaza da je žalitelj «... znao ili na bilo koji način bi mogao znatija se radi maloljetnoj osobi obzirom da se u ranijim kontaktima oštećenica predstavila neistinito navodeći svoje godine, odnosno da je starija nego stoje u to vrijeme doista bila.» .

Pogrešan je zaključak suda da je žalitelj znao da su oštećene maloljetne osobe.

Žalitelj je s oštećenim osobama kontaktirao putem mobilnog telefona razmjenjujući uglavnom SMS i MMS poruke. Rijetko je kada s njima telefonski razgovarao. Oštećene osobe nikad nije neposredno, stvarno vidio i s njima kontaktirao. Žalitelj kategorički tvrdi da su mu se oštećene osobe predstavile kao osobe starije od 18.godina.. Ispitane u svojstvu svjedoka oštećene osobe, izuzev oštećene svjedokinje NN I to otklanjaju i tvrde da su žalitelju u međusobnoj telefonskoj komunikaciji kazali svoje stvarne godine. Sud nedovoljno kritično cijeni i prihvaća kao vjerodostojne iskaze oštećenih svjedoinja u tom dijelu. Ako prihvatimo činjenicu da su oštećeni u telefonskim kontaktima - razgovorima i SMS porukama – možda i kazali svoju stvarnu dob i uzrast, školu koju pohađaju i sl, tim je izjavama ili porukama žalitelj mogao vjerovati ili ne vjerovati. Jer, ponavljamo, žalitelj kao 100 % invalid prikovan za invalidska kolica nije mogao i nikad nije bio u prilici dajieposredno viditi, čuje i doživi oštećene. Zato je žalitelj jedinu pravu i sigurnu predodžbu o tome kojeg su uzrasta i dobi ne samo ošt. XX nego i ostale osobe, objektivno mogao formirati samo putem dobivenih fotografija i njihovog sadržaja.

O kakvim je fotografijama zapravo riječ i je li žalitelj opravdano, kako navodi, smatrao da se ne može raditi o osobama mlađim od 18.godina.

Uvidom i analizom upravo fotografija koje su predmet inkriminacija lako se može utvrditi da se radi o jednoj goloj muškoj osobi i 7 golih ženskih osoba. Radi se o osobama razvijene formirane tjelesne građe, ramena, kukova zdjelice, spolnih organa. Nema u tjelesnoj konstituciji oštećenih osoba uopće uočljivih kteristika koje bi ukazivale da se radi o djeci ili maloljetnim osobama.

Postoje, naravno, inkriminirajuće fotografije koje su nesporno pornografskog sadržaja na kojima se nalazi fokusiran muški spolni organ mlt.XX u opuštenom i ukrućenom stanju, zatim fotografije na kojima se nalaze gole oštećene maloljetnice slikane odostraga s fokusiranim analnim i vaginalnim otvorom, raširenih nogu s isturenim spolnim organom u objektiv kamere, slikane s rukama koje u fokusu razmiču usmine vagine, prstima koji ulaze u vaginalni otvor. Postoje fotografije oštećenih maloljetnica raširenih i zadignutih nogu prema ramenima isturene i rukama otvorene vagine, fotografije oštećenica koje u fokusu prikazuju ruku u kontaktu s vaginom na način koji ne ostavlja dvojbu da se radi o samozadovoljavanju. Sadržaj tih fotografija nesumnjivo je sirov i prostački do te mjere da upravo te činjenice govore u prilog tvrdnji žalitelja, kako je i zbog toga bio uvjeren da je takve fotografije mogla snimiti i poslati samo punoljetna osoba a nikako osobe u dobi od navršenih 14., 15. ili 16.godina života. Tim prije što te i takve fotografije šalju osobi s kojom nikad nisu ostvarili živi, neposredani kontakt.

Svijest žalitelja o tome da se radilo o maloljetnim osobama kao i njegova volja da fotografije pornografskog sadržaja upravo tih osoba pribavlja i pohranjuje u računalni sustav mora biti na pouzdan način utvrđena. Iznesene okolnosti ozbiljno dovode u pitanje postojanje tog subjektivnog obilježja utuženih kaznenih djela. Zato je po mišljenju žalitelja pogrešno utvrđenje suda da je nedvojbeno znao da su oni maloljetne osobe, zbog čega je neprihvatljiva i bespredmetna njegova tvrdnja da su oni njemu po izgledu izgledali kao punoljetne osobe.

Pogrešno je utvrđenje suda da je na fotografiji pod oznakom media 1A fokusiran spolni organ mlt.XX (toč.I.izreke). Prilikom prepoznavanja fotografija mlt.svjedok XX nije na toj fotografiji prepoznao svoj spolni organ. Radi se o fotografiji koja se u zapisniku o prepoznavanju od 12.studenog 2007 godine ponavljamo, mlt. XX nije prepoznao kao fotografiju na kojoj je dio njegovog golog tijela. Ipak po pogrešnom stajalištu suda « okolnost da je ta fotografija bila oštećenikova je nesporna i bespredmetna jer je optuženik u svojoj obrani naveo koje su fotografije mlt.XXa i između ostalog fotografiju media 1A.» (str. 18. odjeljak prvi obrazloženja). Kada bi se .prihvatio ovaj zaključak suda značilo bi toda žalitelj jedan intimni dio tijela mlt.XXa bolje poznaje od njega.

Pogrešno je, bar za sada, i utvrđenje u odnosu na kazneno djelo iz toč.3. izreke presude kada sud nalazi da je žalitelj pornografske sadržaje distribuirao tako što je IK poslao pored ostalih fotografija mlt.MM, i «jednu bez oznake». Ta se fotografija u činjeničnom opisu toč.3. izreke presude uopće ne spominje kao fotografija koja mlt.MM prikazuje u seksualno eksplicitnoj pozi odnosno koja bi bila fokusirana na njen spolni organ, a iz zapinika o prepoznavanju stvari od 6.studenog 2007.godine je vidljivo da ta fotografija nije ni bila predmet samog prepoznavanja. Konačno, kada je riječ o ovom kaznenom djelu sud nije mogao na pouzdan način utvrditi da se radi o distribuciji pornografskog sadržaja koji prikazuje maloljetnice, jer je i ispitani svjedok I.K u svom iskazu na raspravi 12.prosinca 2007.godine naveo «... Ta cura (V) mi je rekla da ima 16 godina ... Meni su te osobe na slikama izgledale starije, od 16 godine po izgledu, lica i grudima. Ja sam procjenjivao da te osobe imaju 18 i 19 godina. Meni je ta V rekla da šalje svoje slike. Meni ta osoba na slikama je izgledala starije od 16 godina, a ne kao što je rekla.

Bar za sada pogrešno je i utvrđenje suda u toč.6. izreke presude kada utvrđuje da je žalitelj « ... na svom prijenosnom osobnom računalu marke «TOSHIBA» ... posjedovao i video isječke mlt. TK...te 6 video isječaka pod nazivom medial nova5, medial novac, medial noval, medial nova8, medial nova9 i medial novalO u memoriji mobitela Samsung ...na kojima je prikazana mlt.TT kako se samozadovoljava.»

U provedenom postupku nikada, naime, na pouzdan način utvrđeno da se radi baš o video isječcima na kojima mlt.T masturbira. Istina, u svom je iskazu mlt.T navela da su si međusobno slali i video isječke na kojima je snimala sebe no dodala je da ne zna točno koliko mu je takvih video isječaka poslala, možda 4-5 (str.38. odjeljak drugi obrazloženja). Međutim, uvidom u zapisnik o prepoznavanju stvari od 29.studenog 2007.godine vidljivo je da video isječci cit. naziva nikad nisu bili predmet izbornog prepoznavanja od strane mlt.T.Tek nakon provedenog izbornog prepoznavanja stvari - navedenih video isječaka od strane mlt. T biti će moguće nesporno utvrditi radi li se ili ne o snimka na kojirna se je upravo ona kao maloljetna osoba samozadovoljava. Stoga je činjenično stanje u odnosu na ovo kazneno djelo ostalo nepotpuno utvrđeno.

Posebno u odnosu na c)

Žalitelj osporava presudu i zbog postojanja ovog žalbenog razloga samo za slučaj da sud drugog stupnja ne uvaži naprijed istaknute žalbene razloge.

Odlučujući o izboru kaznene sankcije sud je vrlo temeljito analizirao brojne okolnosti koje su od utjecaja na vrstu i visini kaznene sankcije.

Tako je olakotnim cijenio okolnosti u kojima je optuženik živio prije počinjenj a djela - njegov primjereni način života, činjenicu da je bio zaposlen, da je od svog rada uzdržavao svoju obitelj, da je otac dvoje djece sina i kćer. Cijenio je sud olakotnim i raniju neosuđivanost žalitelj a kao i činjenicu da je tijekom 1992.-1993.g. bio sudionik Domovinskog rata i da je zbog toga nositelj odlikovanja, spomenica i pohvalnica.

Sud je cijenio i osobne uzroke koji su pridonijeli počinjenju predmetnih djela –p osebno činjenicu da je 2002.godine doživio prometnu nezgodu u kojoj je ozlijedio kralježnicu. Analizirajući pobude za počinjenje ovih djela na strani žalitelj a sud je s razlogom cijenio dijelove psihijatrijskog nalaza i mišljenja iz kojih proizlazi da je postupanje žalitelj a bilo motivirano potrebnom postizanja makar i virtualnog doživljaja vlastite poželjnosti, privida da je i dalje aktivan muškarac. Sud pritom ne propušta naglasiti i onaj dio psihijatrijskog nalaza koji utvrđuje « ... da se kod optuženika ne može govoriti o njegovoj pedofilskoj sklonosti jer se orijentacija na telefonske kontakte s mladim osobama javile tek u vremenu nakon fizičke traume dok se kroz njegov prethodni život ne nalazi takvih interesa, pa se prema tome radi o situacijskom odabiru.»

Sud je cijenio i okolnosti u kojima žalitelj sada živi - činjenicu da su ova djela imala loše posljedice na njegovu obitelj i da su bitno poremetila obiteljske odnose, osobito između njega i djece. Djela su po stajalištu suda imala posljedice i na šire socijalne kontakte žalitelja budući živi u malom mjestu, da je razlog ovog postupak postao općepoznat sumještanima i da su stoga posebno on, ali i njegova cijela obitelj, označeni i izloženi javnoj osudi.

Cijenio je sud i značajan učinak djela na žalitelja - njegovu posramljenost, « ... osjećaj svijesti, žaljenja i odgovornosti za počinjeno.»

Sud je konačno uzeo u obzir i sadašnje loše zdravstveno stanje koje se zbog same naravi i dalje neumitno pogoršava.

Ove je okolnosti sud pravilno cijenio kao naročito izražene olakotne okolnosti.

Od otegotnih okolnosti sud je cijenio jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra - značajnu kriminalnu količinu kod nekih od počinjenih kaznenih djela, zatim dulje trajanje i smišljenost kriminalne aktivnosti, njeno traumatično djelovanje na maloljetne oštećene, posebno oštećene X i Y koje žive u mjestu gdje i žalitelj, kao i činjenicu da je žalitelj koristio mladost, nepromišljenost i pubertetsku dob oštećenih u kojoj se tek upoznaju sa svojom seksualnošću.

Po mišljenju žalitelja krajnje je dvojbena ocjena suda da je otegotna okolnost i činjenica da je žalitelj koristio pubertetsku dob oštećenih koji se tek upoznaju sa svojom seksualnošću. Nažalost, sadržaji na brojnim slikama demantiraju takav zaključak suda i svjedoče, po izrazu lica i postavljanju cijelog tijela ili nekih njegovih dijelov da se radi o samouvjerenom, sigurnom, samodopadnom a na nekim slikama i gotovo profesionalno, rutinski slikanom prizoru.

Žalitelj stoga smatra da je sud precijenio značaj nekih otegotnih okolnosti i da je prilikom izricanja kaznene sankcije, upravo zbog brojnosti, sadržaja i značaja istaknutih olakotnih okolnosti te napose njihovog

neupitnog odlučujućeg utjecaja na daljnji pozitivan, društveno prihvatljiv i usklađen način života žalitelja, trebao izreći jedinstvenu kaznu zatvora u znatno kraćem trajanju ili pak uvjetnu osudu s respektivno utvrđenom kaznom zatvora i maksimalnim rokom kušnje.

Na koncu žalitelj DB

predlaže:

1. da sud drugog stupnja u ovom kaznenom predmetu, prihvaćanjem žalbe okr DB ukine pobijanu presudu i cijeli predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje ili, podredno, da tu istu presudu preinači udijelju odluke o kaznenoj sankciji u smislu žalbenih navoda;
2. da branitelj okrivljenika bude izviješten o terminu održavanja sjednice Vijeća drugostupanjskog suda kako bi joj mogao prisustvovati (cl. 374 st. 1 ZKP-a).

Okrivljenik DB, po branitelju

DRUGOSTUPANJSKA PRESUDA

Poslovni broj: 1 Kž-556/10-6

PRESUDA

Županijski sud u VG, u ime Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, i to LB kao predsjednice vijeća, te GP i MG kao članova vijeća, uz sudjelovanje MA kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okr. DB zbog kaznenih djela iz čl. 197.a KZ, odlučujući o žalbi okrivljenika podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Z. broj K-42/09 od 10. lipnja 2010. godine, u javnoj sjednici vijeća održanoj dana 06. prosinca 2010. godine, u odsutnosti ŽDO u VG, a prisutnosti branitelja ŽŽ, odvjetnika iz Zagreba

presudio je

Žalba okrivljenika o d b i j a s e kao neosnovana i potvrđuje se presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Općinskog suda u Z. okr. DB je proglašen krivim za počinjenje 7 kaznenih djela dječjom pornografijom na računalnom sustavu ili mreži iz čl. 197.a KZ, sve činjenično i pravo pobliže opisano u izreci presude. Na temelju čl. 197.a KZ u svezi sa čl. 57. KZ utvrđene su kazne zatvora za svako kazneno djelo u trajanju od po 6 (šest) mjeseci te je na temelju čl. 60. st. 1 i 2 toč.c KZ osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci, a na temelju čl. 63. st. 1 KZ u izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora ima se uračunati vrijeme uhićenja dana 28. veljače 2007.g te vrijeme provedeno u pritvoru od 24. travnja 2007.g. do 7. ožujka 2008.g.

Na temelju čl. 80. st. 3 KZ u vezi s čl. 197.a st. 3 KZ okr. DB izrečena je sigurnosna mjera oduzimanja predmeta, i to, CD medij privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296260 od 23. veljače 2007. godine; mobiteli marke Nokia 6020 IMEI privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296261 od 23. veljače 2007. godine; mobitel marke Samsung SGH D 500 IMEI privremeno oduzet potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke 23. veljače 2007. godine, prijenosno računalo marke „TOSHIBA“ satelitem M40X-295 srebrno crne boje, sa napajanjem Liteon oznake: i optički miš marke Azona s brojem: privremeno oduzeto potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave zagrebačke broj: 296259 od 23. veljače 2007. godine, koji će se nakon pravomoćnosti presude uništiti.

Na temelju čl. 122. st. 1 i 4 ZKP okr. DB dužan je djelomično naknaditi trošak kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2 toč. 1 ZKP na ime informatičkog i telekomunikacijskog vještačenja u iznosu od 2.213,69 kn u roku od 8 dana od pravomoćnosti presude, dok je na temelju čl. 122. st. 4 ZKP oslobođen dužnosti naknade troška kaznenog postupka na ime psihijatrijskog vještačenja u iznosu od 7.990,00 kn iz čl. 119. st. 2 toč. 1 ZKP, na ime putnih troškova svjedoka iz čl. 119. st. 2 točl. 1 ZKP u ukupnom iznosu od 2.122,00 kn te na ime paušalne svote iz čl. 119. st. 2 toč. 6 ZKP, te isti padaju na teret proračunskih sredstava.

Pravodobnu žalbu uložio je okrivljenik po branitelju ŽŽ, odvjetniku iz Z, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenoj sankciji s

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

prijedlogom da se pobijana presuda ukine i vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje sukladno žalbenim navodima ili da se preinači u odluci o kazni.

Sukladno prijedlogu, na sjednicu vijeća je uz ŽDO u VG pozvan i branitelj okrivljenika koji je ostao kod svih žalbenih navoda.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Županijsko državno odvjetništvo u VG, je nakon razmatranja spisa u smislu čl. 373. st. 1. ZKP, predložilo žalbu odbiti kao neosnovanu.

Žalba nije osnovana.

Žalitelj ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1 toč. 11 ZKP jer da je izreka u proturječju sa razlozima presude i da su razlozi nejasni i u znatnijoj mjeri proturječni budući da iz izreke presude pod toč. 5), 6) i 8) proizlazi da je okrivljenik o dobi mlt. oštećenih saznao putem SMS poruka, a iz razloga nije jasno je li to saznao putem poruka ili telefonskih razgovora kao što za djelo pod toč. 6) nije razvidno o kojem se točno broju video isječaka radilo.

Suprotno istaknutim prigovorima žalitelja, ne postoji proturječje između izreke i razloga presude budući da je sud prvog stupnja pri obrazlaganju i vrednovanju izvedenih dokaza detaljno opisivao način i početak komunikacije sa okrivljenikom gdje je bilo i poruka i telefonskih razgovora pa je taj prigovor neosnovan. Također, sud prvog stupnja je za sve odlučne činjenice dao jasne i određene razloge, a prigovor utvrđenja koliko je doista bilo video isječaka vezano za mlt. TT predstavlja argument za žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Stoga nije počinjena citirana bitna povreda odredaba kaznenog postupka niti je sud drugog stupnja, ispitujući pobijanu presudu sukladno čl. 379. st. 1 toč. 1 ZKP, utvrdio da bi bila počinjena kakva druga bitna povreda na koju je dužan paziti po službenoj dužnosti.

Argumentirajući žalbeni osnov nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja žalitelj prigovara da nije izvršeno neposredno prepoznavanje video isječaka od strane mlt. TT na kojima je prikaz samozadovoljavanja pa je dvojben zaključak suda da su ti isječci upravo oni na kojima je prikazana ta maloljetnica, kao što nije utvrđeno da bi fotografija ukrućenog spolovila mlt. XX bila njegova jer pri prepoznavanju nije u to bio siguran. Ovakvi prigovori žalitelja su neosnovani budući da je sud prvog stupnja personalne dokaze, u konkretnom slučaju iskaze gore navedenih mlt. osoba, vrednovao pojedinačno i u ukupnosti sa svim materijalnim dokazima pa tako i obranom okrivljenika koji je sam iskazao da je fotografija media 1A upravo od mlt. XX

Nadalje, u argumentaciji žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, žalitelj iznosi vlastitu vrijednosnu ocjenu izvedenih dokaza te u bitnome prigovara vrijednosnoj ocjeni izvedenih dokaza i utvrđenju suda prvog stupnja vezano za opstojnost subjektivnog elementa terećenih kaznenih djela. Tako žalitelj prije svega ističe da nije sporno da su pronađene fotografije pornografskog sadržaja i u većem djelu fokusirane na spolovila u eksplicitnim pozama, no, ističe da nije mogao znati da se radilo o maloljetnim osobama jer ne samo što ih nije upoznao niti je kao invalid mogao ih vidjeti već su se predstavljale kao starije osobe i s obzirom na „prostačke“ i „sirove“ fotografije nije mogao pretpostaviti da bi ih mogle snimiti maloljetne osobe. Također, žalitelj vezano za kazneno djelo pod toč.3) izreke prigovara da nije pravilno vrednovan iskaz svjedoka KK koji je iskazao da su mu osobe na slikama izgledale starije od 16 godina pa tako i mlt. MM. Posebno žalitelj ističe da je u odnosu na mlt. NN državni odvjetnik odustao od optužbe pa nije mogao sud prvog stupnja ga proglasiti krivim za distribuciju pornografskog sadržaja toj maloljetnici, a kako je to navedeno pod toč.1) izreke presude. Stoga drži da nije dokazano da bi znao da se radi o maloljetnim osobama zbog čega ga je u slučaju sumnje trebalo osloboditi od optužbe.

Suprotno istaknutim prigovorima žalitelja, sud prvog stupnja je nakon iznimno opsežnog i detaljno provedenog dokaznog postupka te pravilnog vrednovanja izvedenih dokaza kako pojedinačno tako i u međusobnoj ukupnosti i sa obranom okrivljenika pravilno utvrdio da su u radnjama okrivljenika ostvareni bitni elementi terećenih kaznenih djela te ga je ispravno proglasio krivim i kaznio po zakonu.

Prije svega se napominje da je očito da žalitelj u bitnome ne prigovara da su doista pronađene fotografije i video isječci koji su bili pohranjeni na njegovom računalu i da je čak pojedinim maloljetnicama kupovao bonove kako bi mogle komunicirati što putem MMS, a jednako tako i putem SMS. Prigovori upućeni na to koliko je točno bilo isječaka vezano za mlt. TT jer ista spominje 4-5 su neosnovani budući da je ta okolnost nedvojbeno utvrđena iz fotodokumentacije, a niti takve eksplicitne poze ne osporava sama oštećenica da ih je slikala i poslala. Također, vezano za prigovor u odnosu na toč. 1) izreke točno je da se odustalo u odnosu na mlt. NN no u činjeničnom se opisu ne tereti za dio za koji je državni odvjetnik odustao već se samo spominje kome je sve poslao fotografije mlt. XX, a u odnosu na kojeg se odnosi kazneno djelo pod toč. 1) izreke presude.

Nadalje, tijekom postupka je na nedvojben način utvrđeno u odnosu na sve točke izreke presude za koje je okrivljenik proglašen krivim da je okrivljenik posjedovao na svom prijenosnom računalu na hard discu i u memoriji mape mobitela fotografije pornografskog sadržaja sa fokusiranjem na genitalije od maloljetnih oštećenih poimence naznačenih pod toč. 1) do 6) i 8) izreke, a što okrivljenik ni ne osporava pa kako je sud prvog stupnja dao jasne i određene razloge vezano za svaku točku iz kojih sve dokaza proizlazi objektivni element terećenih kaznenih djela(iskazi maloljetnih oštećenih, fotodokumentacije, prepoznavanja fotografija i

isječaka, ispisa poziva evidentiranih putem mobilnih operatera, nalaza i mišljenja vještaka za informatiku i telekomunikacije), a te razloge u cijelosti prihvaća i sud drugog stupnja, to se žalitelj upućuje na iste radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja. Također, neosnovano žalitelj prigovara da nije znao da bi se radilo o maloljetnim osobama jer suprotno takvoj obrani okrivljenika navedena činjenica proizlazi iz provedenih personalnih dokaza.

Tako iz iskaza mlt. XX koji je u inkriminirano vrijeme imao 14 godina, proizlazi da je kontakt broj vidio na TV i da se osoba predstavila kao V koja ima 16 godina, a on je napisao da ima 15.g. Također, iz istog iskaza proizlazi da je odmah potom dobio 10-15 fotografija raznih dijelova tijela koje su bile "proste" i da na inicijativu V. koja mu govorila u kakvim pozama da se slika je to i učinio i nije posumnjao da se s tom Vlatkom upravo dopisuje i izmjenjuje fotografije. Nadalje, iz iskaza svjeokinje mlt. TT vezano za toč.2) izreke proizlazi da joj se osoba predstavila kao M, a potom kao Z i prvo se dopisivala sa M a neko vrijeme sa obojicom i pritom je navela mobilne brojeve kojima se koristio okrivljenik. Također, ista je iskazala da je navela u koju osmogodišnju školu ide i kako joj je M prvo slao slike glave i svidio joj se i ona je njemu poslala svoje slike da bi od nje kasnije tražio da mu dostavi gole fotografije je je i njoj poslao takve svoje (to su fotografije mlt. XX), prijetio joj je da ukoliko ne pošalje slike u točno određenoj pozi da će njezine slike polijepiti po B kao što joj je kupovao bonove da bi mogli komunicirati te joj je nakon godine dopisivanja rekao neke pojedinosti vezano za njezino kretanje. U odnosu na toč. 3) izreke je pravilno sud prvog stupnja utvrdio da je okrivljenik znao dob mlt. MM jer je upravo TT iskazala da mu je preporučila prijateljicu koja mlađa od nje, iz iskaza mlt. MM proizlazi da ih je TT slikala gole, a osim toga osoba s kojom se ona dopisivala je bio Zlatko, što se poklapa i sa iskazom mlt. TT. Jednako tako je i u odnosu na toč. 4) izreke u tom pravcu otklonjena obrana okrivljenika jer iz iskaza svjedokinje mlt. PP proizlazi da se ta osoba najprije predstavila kao D., a potom kao Z. i poslije je priznao da su to njegova imena i decidirano je iskazala da je napisala datum rođenja i da je on bio taj koji je tražio da se slika u određenim pozama. I mlt. SS vezano za toč.5) izreke je navela da joj se javila osoba koja se predstavila kao D. i da ima 16,5 g. te je napisala da ima 13,5g. Kao i kod ostalih oštećenica, a što pravilno povezuje sud prvog stupnja, okrivljenik je tražio slikanje genitalija u točno određenim pozama i to nakon što bi on dostavio navodno svoje gole fotografije i na taj način ih privolio da i oštećenice dostavljaju gole fotografije. Nadalje, s pravom je otklonjena obrana i u odnosu na toč. 6) izreke presude jer je svjedokinja mlt. TT vrlo detaljno opisala kako je navela svoju dob, da je prvo krenulo sa fotografijama a da ju je onda tražio da svašta radi i snima se dok to radi kao što je i on njoj slao snimke onoga što muškarcu inače rade sa spolovilom. Jednako tako je na nedvojbenu način i iz iskaza mlt. ŠŠ utvrđeno da nije skrivala svoju dob i da je i od nje traženo da se fotografira u točno određenim pozama.

Cijeneći u ukupnosti sve personalne i materijalne dokaze te način na koji je okrivljenik pridobio maloljetne oštećenike na slanje fotografija, a neke i na slanje video isječaka, da je očito da se koristio imenima M Z i D i da se predstavljao kao mlađa osoba i takve fotografije i slao i da su njihove fotografije dalje distribuirane, da su oštećenici iz raznih dijelova Hrvatske i da su opisivali jednak obrazac postupanja okrivljenika, tada je potpuno neosnovana žalba istog vezano za svijest i znanje da se radi o maloljetnim osobama. Pritom je važno napomenuti da upravo iz nalaza i mišljenja vještaka psihijatra i psihologa proizlazi da je okrivljenik ovakve virtualne kontakte i mogao ostvariti sa osobama mlađe životne dobi koje zbog nezrelosti su povodljive i lakše ih je nagovoriti i upravo to je okrivljenik i iskoristio. Kako je i u tom dijelu sud prvog stupnja dao jasne i određene razloge vezano za vrijednosnu ocjenu izvedenih dokaza i zbog čega je otklonio prigovore vezano za pojedine svjedočke iskaze te postojanje subjektivnog elementa terećenih kaznenih djela i s tim u svezi zbog čega smatra da usprkos impotentnosti je okrivljenikova svijest bila uperena na seksualne želje na nivou mentalnog što proizlazi iz nalaza i mišljenja psihijatrijskog vještaka, a te razloge u cijelosti prihvaća i sud drugog stupnja, to se u ostalom, radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja žalitelj upućuje na iste.

Ispitujući pobijanu presudu sukladno čl. 379. st. 1 toč. 2 ZKP sud drugog stupnja nije utvrdio da bi na štetu okrivljenika bio povrijeđen kazneni zakon, a što je dužan paziti po službenoj dužnosti.

Također, neosnovano žalitelj pobija presudu u odluci o kazni jer da sud prvog stupnja nije pravilno vrednovao sve utvrđene olakotne okolnosti u njihovoj ukupnosti kako po brojnosti tako i po svom značenju zbog čega drži da je jedinstvena kazna zatvora po mjeri previsoko odmjerena, a bilo je mogućnosti i za primjenu uvjetne osude kao mjere upozorenja.

Suprotno istaknutim prigovorima žalitelja, sud prvog stupnja je pravilno utvrdio i vrednovao sve odlučne činjenice o kojima ovisi izbor vrste i mjere kazne te je s obzirom na utvrđene olakotne okolnosti i težinu počinjenih djela pravilno utvrdio kaznu, a ne uvjetnu osudu kao mjeru upozorenja, a upravo imajući u vidu brojnost olakotnih okolnosti je primijenio odredbu čl. 57. KZ o ublažavanju zakonom predviđenog minimuma kazne zatvora jer postoje osobito olakotne okolnosti u svojoj ukupnosti. Tako je sud prvog stupnja kao olakotno cijenio da je okrivljenik prije počinjenja ovih kaznenih djela živio socijalno prihvatljivim načinom života, nije bio osuđivan, sudionik je Domovinskog rata, da je 2002.g. doživio prometnu nesreću nakon koje je ostao 100% invalid i impotentan te da prema mišljenju psihijatrijskog vještaka se ne radi o osobi sa pedofilskim sklonostima već je taj hendikep i nemogućnost fizičkog zadovoljenja seksualne želje prenio na nivo mentalnog i to je bio motiv počinjenja djela. Također je kao olakotno cijanjeno da je okrivljenik osjetio posljedice djela kroz narušene obiteljske odnose i javne osude sredine u kojoj živi i da je posramljen svojim

Seminarski materijali II dijela Seminara PJM 2011- 2012

činom kao što je cijenjeno loše zdravstveno stanje. S druge strane, sud prvog stupnja je kao otegotno cijenio način izvršenja kaznenih djela i kako je okrivljenik došao do fotografija i stupio u kontakt sa maloljetnim oštećenicima te traumatično iskustvo za oštećenike kao i inkriminirani period koji je trajao više od godine dana te brojnost djela što ukazuje na upornost ka činjenju istih. Cijeneći sve navedeno u svojoj ukupnosti, i po ocjeni suda drugog stupnja, pravilno su utvrđene pojedinačne kazne zatvora, a jednako tako i jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci, a koja je u svemu opravdana i primjerena za postizanje zakonom predviđene svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ kako u pravcu specijalne, tako i u pravcu generalne prevencije.

Slijedom iznesenog odlučeno je kao u izreci sukladno čl. 387. ZKP.

U Velikoj Gorici, 06. prosinca 2010.g.

Seminarske materijale pripremio:
Nikola Opatić, sudac ŽS u Velikoj Gorici,
vanjski suradnik FPZ Sveučilišta u Zagrebu.
U Zagrebu, travnj-svibanj 2011.

